

CATALOGUS CODICUM
ASTROLOGORUM GRAECORUM

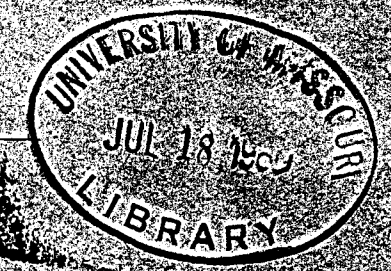
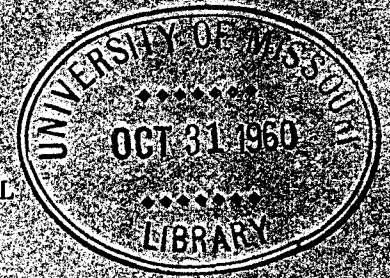
187

VII

CODICES GERMANICOS

DESCRIPSIT

FRANCISCUS BOLL

BRUXELLIS
IN AEDIBUS HENRICI LAMERTIN
20, RUE DU MARCHÉ AU BOIS, 20

1908

CATALOGUS

CODICUM

ASTROLOGORUM GRAECORUM

VII

UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

CODICES GERMANICOS

DESCRIPSIT

FRANCISCUS BOLL

BRUXELLIS
TYPIS POLLEUNIS ET CEUTERICK
DREESEN ET DE SMET, Successeurs
37, RUE DES URSULINES, 37

BRUXELLIS
IN AEDIBUS HENRICI LAMERTIN
20, RUE DU MARCHÉ AU BOIS, 20

1908

2397a

PRAEFATIO

Septimus hic nostri operis fasciculus tardius quam olim speraveram ad finem perductus est. Horas enim subsicivas tantum incepto impertire primo poteram; nec vero, cum liber imprimi coeptus est, omnia iam prorsus parata et perfecta erant quibus in codicibus describendis excerptisque edendis opus erat. At hercle ne hodie quidem opus laboriosum absolvissem, nisi amici summa comitate me adiuvisent. Quorum primus mihi nominandus Franciscus Cumont qui strenuus atque indefessus Catalogi nostri fautor atque tutor codices Parisinos Romanosque mea causa contulit, imagines photographicas mihi misit, plagulas omnes legit ac relegit, multaque egregia doctrina correxit. Guilelmum quoque Kroll locos corruptos passim notavisse sagacissimeque emendasse grato animo profiteor. Codicem 3 Iosephus Heeg mihi descripsit. Hamburgensium catalogum Ericus Ziebarth a me rogatus supplevit; aliis beneficiis C. Bezold, C. Dyroff, M. Förster, F. C. Ginzel, A. Heisenberg, P. Wolters me devinxerunt. Nec minores agimus gratias bibliothecarum praefectis quarum codices hic descripti vel excerpti sunt, Monacensis imprimis atque Berolinensis. Ceteras imperii Germanici bibliothecas quotquot Gardthauseni laterculo (*Sammlungen und Cataloge griechischer Handschriften*, Lipsiae 1903) mihi innotuerunt, huius modi codices non possidere

914 299 60

aut ex catalogis didici aut per litteras praefectorum certior factus sum.

Describendi edendique rationem prioribus fasciculis probatam me non deseruisse vix est quod moneam. In codicibus igitur recensendis scripturae vitia nusquam fere emendavi; sed in fragmentorum selectorum appendice quaecunque ex mutata vocalium pronuntiatione fluxerunt menda tacitus plerumque correxi. Indices autem grammaticum et palaeographicum a me nunc primum additos haud ingratos fore spero iis qui linguae graecae litteraturaeque inde ab Alexandri Magni temporibus historiae magis quam astrologorum magorumque artibus operam daturi sunt.

Messem largiorem ut ex codicibus astrologorum Graecorum in Germania servatis reportarem, res saltem potissimas in illis traditas transcribere atque in lucem edere studui. Quae praetermissi, magnam partem minoris momenti esse duxi aut nota atque edita esse inveni. Neque enim tot astrologorum codicibus descriptis tamquam oras cognitae ex vasto aequore identidem emergere longas capitulorum series a nobis iam investigatas atque expilatas quisquam mirabitur. Multum tamen operis restat, quod paucis annis absolvi posse non desperamus.

Scrib. Herbipoli kal. Maiis MCMVIII.

F. BOLL.

CODICES MONACENSES

CODICES MONACENSES

1. Monacensis 29. — Chartaceus, 35 × 24,5 cm., ff. 413, saec. XVI. — Cf. Hardt, *Catal. codd. manuscr. Bibl. Reg. Bavar.*, I, 164.

- F. 104. Ἀδέσποτος ἐξήγησις περὶ ὧν ποιεῖται σχημάτων ἢ Σελήνη πρὸς τὸν ἥλιον (Τὰ τῆς Σελήνης σχήματα ἅπερ — [f. 105] ἦτοι καὶ ταῦτα κδ'). Nullius pretii.
- F. 105. Περὶ τοῦ ἥλιου πότε εἰσέρχεται ἐν τῷ Κριῷ καὶ διὰ πόσων ἡμερῶν διέρχεται τούτον τε καὶ ἕκαστον τῶν λοιπῶν ζωδίων ('Ιστέον ὅτι ὁ ἥλιος διέρχεται — [f. 105^v] ὠρῶν ις').

2. Monacensis 59 (olim in Bibliotheca electorali Monac. signatus 2, 29). — Chartaceus, 35 × 22 cm., ff. 389. Transcripsit Mich. Maleas Epidaurius Florentiae 1550 (f. 167^v : Μιχαῆλος ὁ Μαλέας ὁ Ἐπιδουριότης ἐξέγραψεν ἐν Φλορεντία ἔτος ,αφν', Μαρτί[ου] λα'). — Cf. Hardt, I, 312 sqq.

- F. 210. Ἐξηγητῆς ἀνώνυμος εἰς τὴν τετράβιβλον Πτολεμαίου (Τὰ προοίμια — [f. 312^v] πάντων τῶν κέντρων). Cf. *Catal. Florent.*, cod. 3, f. 115.
- F. 313. Πορφυρίου φιλοσόφου εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν τοῦ Πτολεμαίου (Προοίμιον. Ἐπειδὴ — [f. 327] καὶ ὄπισθεν ἑπτὰ). Cf. *ibid.*, cod. 3, f. 1.

3. Monacensis 70 (olim inter Electorales signatus 6, 45). — Chartaceus, 35 × 24 cm., ff. 366, saec. XVI. — Cf. Hardt, I, 434.

- F. 240. Ὑδρομαντεία. Τὸ κληδίων τῆς πάσης τέχνης τῆς ὑδρομαντείας· εὐρεθὲν ὑπὸ διαφόρων τεχνίτων καὶ τοῦ ἀγίου προφήτου Σολομῶντος· ἐν ἧ φαίνεται γραφὴν πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥοβοάμ. In marg. Ἐρμην[εία] (Πρόσεχε ὦ ἀκριβέστατε υἱὲ Ῥοβοάμ εἰς τὴν ἀκρίβειαν τῆς τέχνης — κυριεύειν τὸν ἥλιον· εἶθ' οὕτως τὰς [sic] ἐξῆς ἐροῦμεν). — Idem opusculum haberi in cod. Paris. 2419, f. 218, docet Reitzenstein, *Poimandres*, p. 187, 1. Cf. *Catal. Ital.*, cod. Taurin. 5, f. 75^v. Sequuntur singula opusculi capitula :
- [I]. Ἐπίσκεψις. Ἐπίσκεψις τῶν ἑπτὰ πλανήτων· καὶ τίνα χρῆ πράττειν, ἐν ταῖς ὥραις αὐτῶν· ἐν ἧ κυριεύουσιν τὰς ἑπτὰς

- ἡμέρας τῆς εὐδομάδος (Ἡμέρα κυριακῆ κυριεύει ὁ ἥλιος — [f. 243] εἰς τὰς κδ' Ἄρης, ὥρα μάχης καὶ ἔχθρας). Cf. capitulum quod infra edetur ex cod. 7, f. 5 sqq.
- F. 243. [II]. Angeli boni et daemones mali singulorum hebdomadis dierum enumerantur. Γίνωσκε, ὦ ἀκριβέστατε υἱέ Ῥοβοάμ, ὅτι καθ' ἐν μία ὥρα κυριεύει εἰς ἄγγελος ἀγαθὸς καὶ εἰς δαίμων πονηρός. ἂν θέλεις ποιῆσαι ἀγαθὸν ἔργον, ὄρκιζε τὸν ἄγγελον τὸν ἀγαθόν, ἵνα ἔναι σοι σύνεργος· εἰ δὲ θέλεις νὰ ποιήσεις περὶ πράγματος ἐτέρου πονηροῦ, ὄρκιζε τὸν δαίμονα νὰ ἔναι σύνεργόν [sic] σου, καὶ οὕτως πράξεις εἴ τι βούλει εὐκόλως. ἄρχεται οὕτως (τῇ κυριακῇ — [f. 246] ἄγγελοι καὶ δαίμονες ὥρα κδ' ἄγγελος Θαναήλ. δαίμων Νιγρίσφ).
- F. 246. [III]. [Προσευχαὶ τῶν ἑπτὰ πλανήτων.] Μέθοδόν σοι τοῦν ἐγχαράσω τοῦ γινώσκειν σε, ἀκριβέστατε Ἱεροβάμ, ὅτι χρὴ ἄμφω γινώσκειν τὴν ὥραν ἐν ἣ βούλει ποιῆσαι τὸ σὸν θέλημα· πρῶτον εἶπε τὴν προσευχὴν τοῦ πλανήτου ἐκείνου τοῦ εὕρισκομένου ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ· ἔπειτα ὄρκιζε τὸν ἄγγελον, καὶ τὸν ὑπηρετὴν ἦγουν τὸν δαίμονα ἔπειτα ὄρκιζε· [Haecc duo verba expruneta] ἔστι δὲ ἡ προσευχὴ τοῦ Κρόνου αὕτη (Προσευχὴ τοῦ Κρόνου. Ὁ θεὸς ὁ αἰώνιος τὸ ἄσχετον κράτος — [f. 247^v] εἰς τὴν δουλίαν ταύτην ἐν ᾧ ἐπιχειρίζομαι).
- F. 247^v. Προσευχὴ τῶν ἀγγέλων ὅταν θέλῃς νὰ ὀρκίσῃς (Ὁρκίζω σε, ὦ ἄγγελε ὁ δεῖνα, ὅστις κυριεύεις — [f. 248] νὰ ἔναι δόκιμος καλὴ καὶ ἀληθινή).
- F. 248. [IV]. Characteres singulorum planetarum. Γίνωσκε, ὦ ἀκριβέστατε υἱέ Ῥοβοάμ, ἵνα ὅταν βουλευθῆς τοῦ ἐπιχειρίσει ἔργον τί, τυχένοι νὰ γινώσκεις τὸν πλανήτην του καὶ τὴν ὥραν, καὶ πρῶτον εἶπε τὰς προσευχάς· τότε ὄρκιζε τὸν ἄγγελον καὶ τὸν δαίμονα τῆς ὥρας ἐκείνης νὰ εἶναι συνεργοί σοι εἰς ἐκείνω τὸ θέλεις ποιῆσαι· τότε ποιήσε τὰς χαρακτῆρας τοῦ πλανήτου μετὰ τῶν μελανίων καὶ καπνισμάτων τοῦ καθ' ἐνὸς καὶ ὁ ἔχων εὐουσίαν τῆς ὁ κύριος τῆς ὥρας παρέχει σοι (Αἱ χαρακτῆραι τοῦ Κρόνου. Τὰς χαρακτῆρας τοῦ Κρόνου ποιήσε — [f. 248^v] καὶ κάπνισον αὐτὰς λαγωῦ δέρμα καὶ λίβανον).
- F. 248^v. [V]. [Βότανα τῶν δώδεκα ζωδίων] (Τοῦ Κρίου τὸ βοτάνη ἐστὶν τὸ μυριόφυλλον — [f. 251] καὶ θήσας αὐτὰ ἐπάνω παραυτικά ἰαθήσεται). Cf. quae in appendice edentur ex cod. Erlang. 89.
- F. 251^v. Οἱ δώδεκα μῆνες μετὰ τῶν αὐτῶν ζωδίων (ᾠ Κριὸς μηνὶ Μαρτίῳ κα' εἰκάδι πρωτ' — Ἰχθὺς μηνὶ Φεβρουαρίῳ κ' εἰκάδι). Πῶς δεῖ παρατηρεῖν τὰς φύσεις τῶν δώδεκα ζωδίων (Κρόνος ♄. Ζεὺς ♃ — καὶ Ζελήνης ☾).
- F. 252. [VI]. [Βότανα τῶν ἑπτὰ πλανήτων]. Εἰσὶ δὲ καὶ τὰ βότανα τῶν ἑπτὰ πλανήτων, ὧ ἀκριβέστατε Ἱεροβοάμ, καὶ ὅταν βούλη

ἐκβαλεῖν αὐτὰ, ἐξέβαλεν αὐτὰ εἰς τὴν ὥραν ἐν ἣ κυριεύει ὁ καθεὶς πλανήτης εἰς τὴν ὥραν αὐτοῦ· καὶ ποιήσον τὰς ὀνομασίας καὶ τὰς προσευχάς· καὶ πράξεις μετ' αὐτῶν θαυμασίως· ἃ οὐκ ἔξ ὧν (ἰ. ἐξὸν) ἀνθρώπων λαλεῖν γλώσσαις (Τὸ βότανον τοῦ Διὸς τὸ χρυσάγκαθον — [f. 253^v] καὶ ἐτέρας ἐνεργείας πολλὰς καὶ χάριτας. Τέλος : Ἀμήν). — Similes tractatus editi sunt a Pitra in *Anal. sacr. et prof.*, V, 282 et in nostro *Catalogo a Bassi et Martini*, IV, 134 s., et a Kroll, V, 83 s.

4. Monacensis 105 (olim in Biblioth. Elector. signatus 3, 7). — Chartaceus, 34 × 22 cm., ff. 345, saec. XVI. — Codicem ab eodem exaratum esse qui Vindobon. phil. gr. 14 (olim 125) scripsit, Carolus Manitius per litteras ad Bibliothecae regiae Monacensis praefectum missas statuit. — Cf. Hardt, I, 560 sq.; Boll, *Sitzungsberichte der Münchener Akademie*, 1899, p. 108.

- F. 1. Παύλου Ἀλεξανδρέως εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν (Πάνυ καλῶς, ὦ φίλε παῖ Κρονάμων — [f. 33^v] Ζῦδια κατωνόμασθαι. Τέλος εἰσαγωγῆς Παύλου Ἀλεξανδρέως). Cum figuris et tabulis astronomicis. Cf. cod. Florent. 1, f. 146.
- F. 34. Ῥητορίου ἔκθεσις καὶ ἐπίλυσις περὶ τε τῶν προειρημένων δώδεκα ζωδίων καὶ περὶ ἐτέρων διαφόρων ἐκ τῶν Ἀντιόχου θησαυρῶν (Τίνος ἔνεκα — [f. 40^v] πράγματα. Τέλος τῶν τοῦ Ῥητορίου). Editum in *Catal. Florent.*, p. 142 s.; ubi de hoc cod. v. p. 141.
- F. 41. Tabulae ad novam Lunam inveniendam secundum menses Romanae et Arabum, cum paucis verbis (Ἰστέον — ἔβδομάδος ἐστί).
- F. 41^v. Quomodo locum in quo Sol quovis die exaltatur invenias (Εἰ βούλει γινῶναι ἐν οἰωδηποτοῦν τόπῳ — [f. 42] ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων (i. e. Constantinopoli) μοῖ(ραι) κβ' καὶ λεπτά πρῶτα νδ' ἔγγιστα).
- F. 42^v vacuum.
- F. 43. Θέωνος Ἀλεξανδρέως εἰς τοὺς προχείρους κανόνας τῆς ἀστρονομίας, ἐξήγησις ἢ παράδοσις (Ἡ μὲν λογικωτέρα ἔφοδος — [f. 84] καὶ πέμπτη εἰ πέντε καὶ ἐξῆς. Τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη μέχρι τοῦ τρίτου ἔτους τῆς Ἡρακλείου βασιλείας ,ςρμς' [= 638 p. Chr.]). — Commentarius brevior in tabulas manuales, quem edidit Halma, Paris. 1822; cf. Usener apud Mommsen, *Chron. min.*, III, p. 360.
- F. 84^v vacuum.
- F. 85. Κλαυδίου Πτολεμαίου σαφήνεια καὶ διάταξις τῶν προχείρων κανόνων τῆς ἀστρονομίας καὶ ὅπως χρηστέον αὐτοῖς· μέθοδος ἐναργῆς (Ἡ μὲν σύστασις — [f. 96^v] ἀπειλημμένην μοῖραν τοῦ). — Edidit Halma, Paris. 1822.

- F. 96^v. Κλαυδίου Πτολεμαίου υπόθεσις τῶν πλανωμένων (Τὰς ὑποθέσεις, ὡς Σύρε — [f. 104^v] αὐτοῦ ἰσοταχῶς). — Ed. Halma, Paris. 1820.
- F. 105. Περί ἀστρολάβου χρήσεως καὶ κατασκευῆς (Ἐπειδὴ δὲ καὶ πρὸς τὰς τῆς Σελήνης τηρήσεις — [f. 112^v] τὸ μέτρον τῶν ἐν αὐτοῖς). — Ultima duo capita Procli ὑποτυπώσεως τῶν ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων (ed. Grynæus, p. 69, 10 usque ad finem) hic latere vidit Carolus Manitius.
- F. 113. Περί παραδόξων ἀναγνωσμάτων τοῦ Ψελλοῦ (Μὴ δὲ καινῶν — [f. 115] αὐτοῖς). — Ed. Westermann, Παραδοξογράφοι, Brunsvigae, 1839, p. 142 s.
- F. 115. <Pselli> Περί ὠμοπλατοσκοπίας καὶ οἰωνοσκοπίας (Ὁ Σωκράτης — [f. 116^v] ἐντεῦθεν καταμαντεύσονται). — Ed. R. Hercher, *Philologus*, VIII (1853), p. 166-168, ex cod. Vindobonensi.
- F. 116^v. <Pselli> Περί λίθων δυνάμεως (Αἰτιολογησάσθαι μὲν σοι — [f. 118] θησαυροῖς ἕασον). — Edidit De Mély, *Les lapidaires de l'antiquité*, t. II (Paris. 1898), p. 200 ss.
- F. 119. Ἰππάρχου Βηθουνοῦ τῶν Ἀράτου καὶ Εὐδόξου φαινόμενων ἐξηγήσεων τὸ α'. — F. 143 : τὸ β'. — F. 164 : τὸ γ'. Des. f. 179. — Cf. Manitius in editione p. x; Maass, *Deutsche Literaturzeitung*, 1898, p. 427.
- F. 179^v. Ἐκθεσις τοῦ κατὰ τὸ βόριον ἡμισφαίριον ἀστερισμοῦ et f. 192 : Ἐκθεσις τοῦ κατὰ τὸ νότιον ἡμισφαίριον ἀστερισμοῦ. Des. f. 202. — Ed. P. Victorius, Florent. 1567, in editione Hipparchi. Cf. Ideler, *Sternnamen*, p. xxxiii, in adnotatione.
- F. 203. Ἰσαὰκ τοῦ Ἀργυροῦ πρὸς τινα τῶν φίλων αὐτοῦ μεθόδους αἰτήσαντα λογικὰς ἐκθέσθαι ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν κύκλων καὶ τῶν τούτοις ἐπομένων (Ἐπειδὴ τοὺς ἄλλους — [f. 212^v] παραιτήσονται). — Ed. Pelavius in *Uranologio*, t. III, p. 194 sqq., editionis a. 1705.
- F. 213. Ἰατρομαθηματικὰ Ἐρμού τοῦ Τρισμεγίστου πρὸς Ἀμμωνα Αἰγύπτιον (Τὸν ἄνθρωπον, ὡς Ἀμμων — [f. 218^v] οὐδὲν ἐπιγίνεται). — Cf. cod. Florent. 7, f. 221.
- F. 218^v. Γαληνοῦ περὶ κατακλίσεως νοσοῦντων προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης (Περὶ μὲν — [f. 222^v] ἐὰν δὲ ἀγαθοποιὸς τὴν Σελήνην θεωρήσῃ). Mancum (= Galeni op. ed. Kuehn, t. XIX, p. 529-545). — Cf. cod. Flor. 7, f. 225.
- F. 223. Στεφάνου φιλοσόφου καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου τοῦ Ἀλεξανδρέως ἀποτελεσματικὴ πραγματεία πρὸς Τιμόθεον τὸν αὐτοῦ μαθητὴν, πρόφασιν μὲν ἔχουσα τὴν νεοφανῆ καὶ ἄθεον νομοθεσίαν τοῦ Μωάμεδ, πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν μελλόντων προαγορεύουσα (Τοῖς ἤδη πεπονημένοις — [f. 233^v] ὠμό-

τητα). — Edidit Usener, *De Stephano Alexandr.*, I, p. 10; II, p. 17 sqq. Figura horoscopi habetur f. 226.

- F. 234. Ἰωάννου Γραμματικοῦ Ἀλεξανδρέως περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου χρήσεως τί τῶν ἐν αὐτῷ γεγραμμένων ἕκαστον σημαίνει. Προοίμιον. Οὗτος ἐστὶν Ἰωάννης ὁ ἐπικληθεὶς Φιλόπυρος (Τὴν ἐν τῷ ἀστρολάβῳ — [f. 247] διέστηκεν ἐπὶ θάτερα). — Ed. Hase, cf. cod. Florent. 10, f. 279 et infra cod. 5, f. 1.
- F. 248. Ἰσαὰκ τοῦ Ἀργυροῦ μέθοδος κατασκευῆς ἀστρολαβικοῦ ὄργανου (Προοίμιον. Ἐπεὶ καθάπερ ἀρχετύπους — [f. 255^v] ἐφοσονοῦν τῶν τοιοῦτων ἐπιτυχεῖν). Sequitur ibidem figura : πρώτη καταγραφή τῆς ἀράχνης. — Cf. *Catal. Florent.*, I, c.

De reliquis foliis codicis quae nihil ad astrologiam pertinent (256-345) v. Hardtii catalogum.

5. Monacensis 170. — Chartaceus (p. 251-258 membranaceae), in-fol., cm. 30 × 22 (p. 241-258 in-quarto), saec. XVI, pp. 258, quas variae manus scripserunt (p. 101-142 et 157-165 P. Victorius scripsit). — Codicem a. 1729 demum colligatum esse f. 1 (non numeratum) testatur, ubi inscriptum est "Tractatus varii Graeci cum Notis originalibus Petri Victorii. Simul collecti, et in librum redacti a me hoc Anno 1729 mense Martio." Eadem manus indicem f. 2 praemisit. F. 4 et 5 (non numerata) praebent P. Victorii imagines. — Cf. Hardt, II, 202.

- P. 1. Ἰωάννου γραμματικοῦ Ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου, περὶ χρήσεως τοῦ ἀστρολάβου. — Edidit H. Hase, *Rhein. Mus.*, 7, 130-156. Cf. supra cod. 4, f. 234. — Pauca a P. Victorio in margine correcta, plures notas alia manus adscripsit (saec. XVI).
- P. 21. Μέθοδος ἑτέρα τοῦ ἀστρολάβου (Εἰ βούλει γινώσκῃ τὴν τοῦ ἀστρολάβου μέθοδον — πρὸς τὸ κέντρον τοῦ μεσουκτιῶ). Sub nomine Aegyptii a Palaeocappa ficto¹ ed. Hase, I, c., p. 158-160, additis inscriptionibus : Πῶς ἔστιν εὐρεῖν κτλ. et : Περὶ τῶν ὤρων κτλ. — Fortasse Ammonii philosophi, cf. cod. Vindobon. 1, f. 179.
- P. 22. Περὶ τῶν δώδεκα οἰκοδεσποτειῶν (Ἴσθι δὲ καὶ τοῦτο ὡς οἱ ἀστρονόμοι — εἰς τοὺς οἰκείους τόπους ὡς διατεζάμεθα πρότερον).
- P. 25. Ἐπιλογισμὸς καὶ εὗρεσις τῆς κατὰ τὸ κυριακὸν καὶ σωτήριον πάθος γεγонуίας πανσελήνου καθ' ἣν ἐγένετο καὶ ἡ παράδοξος ἡλιακὴ ἔκλειψις (Τὸ τοῦ Ναβονασάρου πρῶτον ἔτος — ἡ τῶν Ἰταλῶν παράδοσις συμφωνεῖ). Cf. *Catal. Roman.*, p. 115, 32 ss.
- P. 27. Παύλου Ἀλεξανδρέως εἰσαγωγή εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν. Exhibet eadem capitula quae editio Ranzoniana (1588,

¹ Cf. Tannery, *Rev. de philol.*, XII, 62.

cf. cod. Florent. 1, p. 146), eodem ordine scripta, iisdem scholiis et notis marginalibus rubro scriptis instructa. Pauca ex codice nostro editioni addere licet. — P. 73 : Τέλος κτλ.

- P. 75. Ῥητορίου ἔκθεσις καὶ ἐπίλυσις περὶ τῶν προειρημένων δώδεκα Ζυδίων καὶ περὶ ἐτέρων διαφορῶν ἐκ τῶν Ἀντιόχου θησαυρῶν. Sunt capitula editionis meae (cf. *Catal. Florent.*, p. 141) praeter prooemium haec : 1, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 16, 17, 21, 23 + 24, 25, 26, 27 + 28, 29-44, 46, 47. — P. 84 : Τέλος τῶν τοῦ Ῥητορίου.

De pp. 85-156 v. Hardtii Catalogum.

- P. 157. Τοῦ ὑπερτίμου Ψελλοῦ περὶ ὑετοῦ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς (Ἠρωτήκατέ με, φίλτατοι παῖδες — τὰ διὰ πολλῶν τοῖς φιλοσόφοις ῥηθέντα ὑποτιθέντες). Des. p. 165. — Edidit Ludov. Jan, cf. infra cod. 7, f. 25.

De p. 166 usque ad finem codicis cf. Hardtii Catalogum.

6. Monacensis 276 (olim in Bibl. Elect. signatus St. < . >, n. 68). — Chartaceus, cm. 20 × 14, saec. XIV, ff. 230, inde a f. 12 totus eadem manu scriptus; sed ff. 5-7 saeculo XV adscribenda videntur. — Cf. Hardt, III, 149.

- F. 5. Calendarium lunae a mense Ianuario usque ad Augustum (Ἰαννουάριος. Ἐάν ἐστὶ ἡ Σελήνη ὀρθή — γεννημάτων λήψεις). Calendarium sagittarum in caelo visarum a mense Martio usque ad Iulium. Μηνὸς Μαρτίου τόξον φωνικόν (Μάρτιος. Τόξον ἐν τῷ οὐρανῷ φανῆ θλίψεις εἰς τὸ τῶν Περσῶν λαῶν — οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι τοῦ βασιλέως κατὰ ἀλλήλων λύκοι γενήσονται κατὰ ἀνθρώπων¹). Προγνωστικὸν ἀρώστων (sic) συγγραφὴν Ὑποκράτους καὶ Γαληνοῦ καὶ Πλάτωνος² τῶν σοφῶν ἰατρῶν (Ἡμέρα α' τῆς Σελήνης ἐάν τις κατακληθῆ — [f. 5v] ἔως ἡμέρας 1').

- F. 5v. Seismologium (Μηνὶ Μαΐω. Ταῦρος· ἐάν ἡμέρας σεισμὸς γένηται, πόλεων καὶ χωρῶν ταραχαί — [f. 7] ἀγαθὸν ἐλεύσονται). Mensis Aprilis deest. — F. 8-11 vacua.

7. Monacensis 287 (olim in Bibl. Elect. signatus S, 3). — Chartaceus, cm. 21 × 15, saec. XIV exeuntis, ff. 164. — Hunc codicem vir doctus saec. XIV astrologiae necnon geographiae studiosus³ ita sibi conscripsit ut quae sibi utilia existimaret, ex variis

¹ Vides capitulum ab homine christiano aevi Byzantini scriptum esse : nam qui scripsit sermone biblico utitur (λύκοι γενήσονται, cf. Act. Apost., 20, 29).

² Plato ab Arabibus quibusdam inter astrologos citatur, cf. *Catal. Florent.*, p. 82, 10; num hoc capitulum ex scriptore Arabe verum?

³ Neque tamen astrologicis rationibus eum plane se dedidisse apparet quod f. 136v epigrammata Lucilli et Palladae astrologorum artem irridentia sibi ipse descripsit.

codicibus colligeret, interdum exciperet, mutaret, alia immisceret. Itaque cum multis aliis codicibus communia quaedam huic codici sunt; maxime tamen concordat cum Vindobonensi 3 nostri Catalogi (= Vindobon. philos. gr. 179), saec. XIV/XV (confer posteriorem Monacensis partem inde a f. 42 cum Vindobonensi); deinde cum Mutinensi 11 (= Mutin. gr. 85), saec. XV (cf. Monac. f. 77 usque ad finem cum Mutinensi) et cum gemello eius Vaticano 12 (= Vatic. gr. 1290), saec. XV/XVI (Monac. f. 77-106 = Vatican. f. 57-82). Necessitudine quadam Monacensis etiam cum Neapolitano 19 (= Cod. gr. Neapol. II C 33) anno 1495 scripto coniunctus est. — F. 3 in marg. infer. inscripsit manus posterior : αυ(?)Ϛ α' μη(νι) 'λουλλ(ίω) κθ' ομο....(?), i. e. a. 1491, die 29 Iulii. — Cf. Hardt, III, 198 sqq.

- F. 1. Περί τοῦ κανονίου τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ εἰς ὅποιον Ζυδίων εὔρεθῆ ἡ Σελήνη τί δηλοῖ ἵνα προσέχεις ἀρχὴ α'. Περί ἀποδημίας ἀπὸ τόπου εἰς τόπον (Ἐν Κριῷ πάνυ ἀγαθόν, μετὰ κέρδους γὰρ ὑποστρέψει — καὶ κυνηγέσια). — Cf. *Catal. Roman.* (V), p. 117, 1.

Ἐρμοῦ τοῦ Τρισημερίστου ἐπιλογοῦ καθολικῆ τῶν καταρχῶν ἀπὸ Σελήνης> περὶ τοῦ <συναντήσαι βασιλεῖ καὶ σουλτάνω> (Ἐν Κριῷ οὔσης τῆς Σελήνης — Ὑδροχόω μέσον). Editum in *Catal. Vindobon.*, p. 79; cf. p. 21. — Tituli rubro scripti saepe in his foliis fere evanuerunt.

<Αρομασαρις> Περί συγκοπῆς ἱματίων ([f. 1v] Μὴ συγκόψεις ἱμάτια καινά — συνοδεύουσα αὐτῷ). Cf. cod. Venet. 6, f. 40; cod. Vindobon. 2, f. 118v. Ex Aromasare etiam quae sequuntur excerpta sunt.

- F. 1v. Περί διαφορῶν πραγμάτων ὅποιον βούλει (Ἐν Κριῷ κακόν — ὁμοίως). Cf. cod. Vindobon., f. 119.

Περί τοῦ ἐνίκου [i. ἐνοικίου] (Ἐν Κριῷ κακόν — ἰχθύσιν καλόν). Cf. cod. Vindobon., ibidem.

Περί κινήσεως καὶ ἀποδημίας (Ἐν Κριῷ μέσον — ἰχθύσι κακόν). Cf. cod. Venet., f. 39v; cod. Vindobon., f. 119.

Περί ἀγορᾶς καὶ προάσεως> (Ἐν Κριῷ καλόν — ἰχθύσι καλόν). Cf. ibidem.

Περί φλεβοτομίας καὶ σικυάσεως (Ἐν Κριῷ καλόν — ἰχθύσι κακόν). Cf. ibidem.

Περί γάμων (Ἐν Κριῷ κακόν — ἰχθύσι καλόν). Cf. ibidem.

Περί διαδοχῆς τέχνης καὶ λόγου (Ἐν Κριῷ καλόν — ἰχθύσι καλόν). Cf. cod. Venet., ibid.; cod. Vindobon., f. 120.

Περί ἀποστολῆς γραφῆς καὶ ἀποκλισιαρίων [sic, pro ἀποκρυσιαρίων, cf. Grönert, *Mem. gr. Hercul.*, p. 77, 4] (Ἐν Κριῷ καλόν — [f. 2] ἰχθύσι καλόν). Cf. cod. Venet., f. 40; cod. Vindobon., ibidem.

- F. 2. Περί τόπου (i. τὸ ποῦ) δεῖ ἐπάρειν βοήθημα (Ἐν Κριῷ κακόν — ἰχθύσι καλόν). Cf. περὶ βοηθήματος cod. Venet., f. 40; cod. Vindobon., f. 120.

- “Όταν ἡ Σελήνη μόνη ἐστὶν ἐν τοῖς ζωδίοις (Ἐν Κριῶ φλεβοτομητέον — πράξεων χρυσοχοεῦται). Καθολικὴ ἐπιτήρησις (Ὅτι οὐ πάντοτε οἱ ἀγαθοποιοὶ ἀγαθὰ διδόασιν — ἀποτελέσματα γίνονται). — Similia ex Iuliano Laodicensi edita in *Catal. Ital.*, p. 151.
- Περὶ τῶν ἐν δεσμοῖς κατεχομένων (Σελήνης οὐσης ἐν Κριῶ — ἐν Ἰχθύσιν ὁμοίως). — *Diversa ab eis quae Maximus docet*, cf. edit. Ludwichii, p. 42 sq. et 94 sq.; cod. Florent. 8, f. 235; cod. Vindobon. 22, f. 129^v.
- Πῶς δεῖ εὐρίσκειν τὴν ἡμέ[^v]ροευρεσίαν τῆς Σελήνης· καὶ πρόσεχε ἀκριβῶς (Γίνωσκε ὅτι ἡ πραγματία τοῦ κανονίου τούτου ἐποίησεν ὁ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός — [f. 3] πᾶν πράγμα). — Cf. supra ad f. 1 et laterculum Paschatis quem secundum S. Iohannem Damascenum Isaac Argyrus in opusculum de computo recepit (cap. X, ed. Petavii in *Uranologio*, 1705, p. 200); cf. Lequien apud Migne, *Patrol. gr.*, vol. 95, p. 238 sq.
- F. 3. Αἰὼν θέλεις νὰ μάθης ποιοὶ εἰσὶν οἱ κακοποιοὶ — καὶ ἔξ ἀγαθοί.
- F. 3^v. Tabula qua Lunae iter per zodiacum singulis mensibus demonstratur.
- F. 4. Τοῦτο τὸ πέραθε (pagina proxima) κανόνι ἐστὶν τοῦ εὐρίσκειν ὁπότε βούλει πᾶσαν ὥραν ὁποῖος πλανήτης αὐθεντεύει (Καθ’ ἐκάστην ὥραν — εἰς τοὺς κακοποιοὺς δὲ μή[abhiinc rubro scriptum], ὡς δεδήλωται). Γύρισον (i. e. vertas) τὸ φύλλον καὶ εὐρήσεις τὸ ἐρμηνευθέν σοι κανόνιον περὶ οὗ ἄνωθεν εἴρηται σοι.
- F. 4^v. Sequitur illa tabula horarum. In margine adnotatur: Γίνωσκε ὅτι οὐ μόνον τὰς ὥρας ἔχουσιν οἱ ἀστέρες μεμοιρασμένας, ἀλλὰ πᾶσαν ὕλην τοῦ κόσμου χεῦμα, ζωὴν, φυτὰ, πετόμια, συρόμια, ἰχθύας, ἀνθρώπους, τέχνας, χρώματα καὶ τὰ μέλη τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰ ἐντὸς καὶ τὰ ἐκτὸς, ἃ μέλλω σοι ἐν ἄλλῃ γραφῇ παραδοῦναι [cf. infra f. 8^v] διὰ τὴν συντομίαν ἄρτι ἔασαντες.
- F. 5. Τὸ μὲν οὖν κανόνιον εἰς εὐσύνοπτον δὴλωσιν τὰς [leg. τῆς] τῶν πολευόντων καὶ διεπόντων σκέψεως οὕτως ἡμῖν ἐκτέθειται· παραγράφωμεν δὲ καὶ τὰ κατ’ αὐτοὺς ἀποτελούμενα ὡς οἱ παλαιοὶ παρετήρησαν ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς α’ ἡμέρας ἡγουν τῆ[ς] κυριακῆ[ς] (Αὕτη τοῖνον — [f. 6] ἐπάνοδον μετὰ ἀσθενείας σημαίνει). — Editum in appendice.
- F. 6. Ἄλλον περὶ τῶν αὐτῶν λεπτομερέστερον (Ἡμέρα κυριακὴ Ἡλιος — [f. 8^v] σίνος ἔχων ἐν τῷ ὀφθαλμῷ). — Editum in appendice.
- F. 8^v. Ἐνταῦθα παραδίω σοι τί καὶ τί αὐθεντεύει ἕκαστος τῶν ἀστέρων ὡσκαθὼς ὑπεσχέθην σοι ἐν τῷ κανονίῳ ὀπισθεν [supra f. 4^v]. α’. (Τοῦ Κρόνου. Ἀνήκει τῷ χρόνῳ — [f. 10^v] καὶ τὸν ὑάκινθον). — Editum in appendice.

- F. 11. Ἐκ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου (Ὁ μὲν οὖν Κύριος λέγει περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου — [f. 12] ὀρθοδόξῳ φρονήματι ἀμῆν). — Editum in appendice.
- F. 12. Ἐρώ(τησις) διὰ τί ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον μῆναν ὁ τῆς Σελήνης κύκλος ἄρχεται καὶ ὁ θεμέλιος αὐτῆς. Ἀπό[κρισις] ([Φ]ασὶ γὰρ ὅτι τῆ μὲν δ’ τῆς εὐβομάδος ἡμέρα — καὶ ὦν καλούμενος).
- F. 12^v. Διὰ τί ἀπὸ τοῦ Ὀκτωμβρίου μηνὸς ὁ κύκλος ἄρχεται τοῦ Ἡλίου (Ὅτι τῷ ιε’ δρόμῳ — καὶ πρώτη τῆς εὐδομάδος).
- F. 13. Περὶ τῶν ἀνακυκλισμῶν οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ (Ὁ κύκλος τοῦ οὐρανοῦ ἄρχεται ἀπὸ τὴν α’ ἡμέραν τοῦ Μαρτίου μηνὸς — [f. 14] ἀμφοτέρων τῶν φώτων). Agitur de cyclis caeli (= 100 anni), terrae (= 90 anni), maris (= 50 anni), aëris (= 40 anni), Solis, Lunae, bissexti, indictionis, epactarum, signorum, zodiaci et siderum. Quae hic de origine indictionum leguntur, concordant cum Cedreno aliisque Byzantinis, cf. Ideler, *Handbuch der Chronol.*, II, 357 s.
- F. 14. Πῶς δεῖ εὐρίσκειν τὸν θεμέλιον τῆς Σελήνης (Ἀνάλυε τὰς τέτ[ε] ἡμέρας — [f. 14^v] θεμέλιον). — Cf. cod. Neapolit. 19 (*Catal. Ital.*, p. 63), f. 458.
- F. 14^v. Τὸ δὲ ποιμαστικὸν θεμέλιον ἔχει οὕτως (Κράτει τὸν κύκλον — ἀρχὴ τῆς Σελήνης). Περὶ τοῦ πῶς δεῖ εὐρίσκειν τὴν ἡμέραν ἐν ἣ ἡ Σελήνη γίνεται (Τὸν κύκλον τῆς Σελήνης — τῷ τοιοῦτῳ). — Cf. cod. Neapolit. 19, f. 459.
- F. 15. Περὶ δὲ τῆς ἀποχύσεως τῆς Σελήνης οὕτως εὔχει [sic] (Ὁ ψῆφος τῆς ἀποχύσεως — καθεξῆς οὕτως). Περὶ αὐξήσεως καὶ ἀλλοιώσεως τῶν τῆς Σελήνης σχηματισμῶν (Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ Σελήνη διέρχεται κτλ. α’. Γέννα — [f. 16] συνκοινωνεῖ τῷ ☉ ☾ [Ἡλίῳ Σελήνῃ]). — Cf. tabulam a Bassio et Martinio editam in *Catal. Ital.*, p. 142 sq.: nostra multo brevior est (e. g. α’ Γέννα· δύνει στιγμὰς ἧ· β’ φωσφόρος· δύνει ὥρα α’ καὶ στιγμὰς μῆ’ κτλ.).
- F. 16. Περὶ τῶν μηνῶν νομηγίας (Ὅταν θέλεις εὐρεῖν τὰς ἀρχὰς τῶν μηνῶν — γ’ Φεβρουάριος).
- F. 16^v. Κανόνιον αἰώνιον περὶ τὰς νομηγίας (tabula).
- F. 17. Περὶ τοῦ πασχαλίου μετρικῶν ἄρχεται ἀπὸ τοῦ νομικοῦ φάσκα¹ (Εἰς τὸν α’ κύκλον — [f. 17^v] καὶ οὐ πλέον).
- F. 17^v. Σύνοψις τοῦ αἰωνίου κανονίου τῶν ἁγίων τη’ θεοφόρων πατέρων τῆς α’ συνόδου δεικνύων (sic) σαφῶς τό τε νομικόν

¹ Pro πάσχα, cf. Gardthausen, *Griech. Palaeogr.*, p. 399, 1.

- φάσκα καὶ τὸ χριστιανικὸν μέχρι συντελείας αἰώνων (Ἄριστα μὲν πάντως — [f. 18] ἐκκλησίᾳ παραδεδώκασι).
- F. 18. Νόμος ἀκριβοῦς ἐπισκέψεως (Τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας — δοκεῖ γίνεσθαι).
Ἐτέρα μέθοδος πῶς δεῖ ποιῆσαι πασχάλιον (Ὅταν βούλη ποιῆσαι [f. 18^v] ἀπόκρεω τὸν Φευρουάριον).
- F. 18^v. Κανόνιον περὶ τῆς κινήσεως τῆς Σελήνης ἀπὸ Ζωδίου εἰς Ζῴδιον (tabula).
- F. 19. Χήματα (*sic*) τῶν δ' στοιχείων πῶς ἀλλήλοις κοινωνοῦσι, cum figura (Τὸ πῦρ συγγένειαν ἔχει πρὸς τὸν ἀέραν — ἡ μελένη [= μέλαινα] χολή).
Περὶ τῆς φύσεως τῶν ἰβ' Ζωδίων καὶ τῶν ζ' πλανήτων. Praefatio: Ἰστεὸν δὲ ὅτι ἡνίκα ἡ Σελήνη — ἐγγινομένη, deinde inscribitur: Φύσις τῶν Ζωδίων (Πυρώδες — [f. 19^v] εὐφυές Αἰγόκερως, Ἰχθύες). — Similia eis quae Ludwich in Maximo, p. 105 sq. edidit.
- F. 19^v. Φύσις τῶν πλανητῶν (Ἥλιος θερμός — ἐπιτύχωσιν).
Περὶ τῶν τῆς Σελήνης ἡμερῶν. Ἡσιόδου [et Ὁρφείως] (Εὐχρησται τῆς Σελήνης ἡμέραι — [f. 20] καὶ τοὺς συληπτικούς). — Editum in appendice.
- F. 20. Ἐπίσκεψις τῶν ἡμερῶν τῆς Σελήνης (α'. Ἡ πρώτη ἡμέρα — [f. 21] γυνὴ ἄστοργος τῷ ἀνδρὶ ἔσται). — Ex pleniore codice Neapolitano 19 ediderunt Bassi et Martini in *Catal. Ital.*, p. 142 sq.; cf. *Catal. Mediol.*, p. 32 sq.
- F. 21. Τὰ συναντήματα τῆς Σελήνης μετὰ τῶν ἰβ' Ζωδίων (Τῆς Σελήνης οὐσῆς ἐν τῷ Κριῷ — [f. 21^v] παράβολον, εὐτυχέστερον). — Hoc capitulum Zanatae, de quo cf. Cumont in *Catal. Ital.*, p. 119, n. 1, ex pleniore codice Neapolitano 19 editum *ibid.*, p. 139-142.
- F. 21^v. Ἐπιτήρησις ἡμερῶν ἐν τοῖς μηνσὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ· δύο μὲν εὐχρησται εἰς πᾶν πρᾶγμα καὶ δύο ἀχρησται (tabula).
- F. 22. Ἐπίσκεψις τῶν ἀγαθοποιῶν ὤρων τῶν ἡμερῶν τῆς εὐβδομάδος (tabula).
Ἐπίσκεψις τῶν ἑπτὰ πλανήτων πῶς κυριεύουσι καὶ διέπουσι τὰς ἑπτὰ ἡμέρας καὶ τὰς ἰβ' ὥρας (tabula cum paucis notulis).
- F. 22^v. Τὸ παρὸν κανόνιον δεικνύει οἴκους, ὑψώματα καὶ ταπεινώματα (tabula).
- F. 23. Figura horoscopi; sequitur capitulum de duodecim locis (Ὁ πρῶτος τόπος ἐστὶν τῆς Ζωῆς — [f. 24] ἀντύχει [leg. ἀν τύχη] σχηματισμόν). — Excerptum ex Paulo Alexandrino, cap. 31 (f. K1-L4): brevior forma edita in *Catal. Venet.*, p. 158.
- F. 24. Ὠροσκόπιον τῶν ἰβ' μηνῶν σημειούμενον διὰ τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς καὶ πέλματος (sequitur tabula quae a mense Martio

- incipit; cum longissimo diei 15 horae datae sint, ad clima Constantinopolitanum apta est).
- F. 25. Σχήματα τῶν ἰβ' Ζωδίων, deinde Οἱ δὲ πλανήται εἰσὶν οὔτοι, deinde Σημεῖα ἀστρονομικά. — Similia edita sunt apud Du Cange, *Gloss. med. et inf. Graecitatis*, vol. II, not. p. 5; Gardthausen, *Griech. Palaeogr.*, p. 258 s. (secundum Hultsch) et in tabulis nostro Catalogo codd. Italicorum additis.
Τοῦ φιλοσόφου κυροῦ Μιχαῆλ τοῦ Ψελ(λ)οῦ. Σύνοψις (περὶ τοῦ τῆς ἀστραπῆς πυρὸς καὶ βροντῆς (κ)αὶ κεραυνῶν (κ)αὶ ἐτέρων μετεώρων ἐρωτήσεων. — Cf. cod. 5, f. 157. Edidit hoc quoque codice usus L. Jan in *Jahns Jahrb. f. class. Philol.*, Suppl. VII (1841), p. 542-550; historiam de draconibus f. 28^v (Δαίμονες δὲ ἤκιστα ὑπὸ πυρὸς καίονται — ἐγκαταπονομένη) ed. post Janium (l. c., p. 549, not. 18), ex nostro codice N. Polites, Δημῶδεις μετεωρολογικοὶ μῦθοι (Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Παρνασσοῦ), Athen., 1880, p. 6 sq., qui iure dubitavit, num haec historiola ex Psello desumpta sit. Quae Janius edidit, desinunt f. 29. Continuantur vel potius explicantur proximis foliis.
- F. 29. Περὶ τῶν εἰρημένων ἐντιωτέρως [*sic*: l. ἐναντιωτέρως] (Ἄριδῆλως ταῦτα εἶδέναι — [f. 30^v] ὕδωρ γεννᾷ).
- F. 30^v. Περὶ ἀνέμων (Καὶ τὰ μὲν εἰρημένα ἐκ τῆς ἀτμιδώδους — [f. 31] ἡ καπνώδης ἀναθυμίασις).
- F. 31. Περὶ ἐτησίων ἀνέμων (Γίνονται οὖν ἐτήσιοι βορέοι — [f. 31^v] διακακαυμένη κεκλήσθω).
- F. 31^v. Ὅθεν πνέουσιν οἱ ἀνεμοὶ (Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ δυτικῆς (*sic*) ὀρίζοντος — [f. 32] τῆς γῆς ξηρότητα).
- F. 32. Περὶ βροντῆς καὶ κεραυνῶν (Εἰκῶς ὦν καὶ ὀπόσα τῆς αὐτῆς ὕλης — [f. 33] ἐπινέφελι δὲ κεκίας καὶ βορέας). — Hoc Pselli ipsius quoad Janium quidem illum publici iuris fecisset esse capitulum falso contendit Polites, l. c., p. 6.
- F. 33. Περὶ κόσμου ἐκ τῶν Κλεομήδους μετεωρισμῶν (Ἀναγκαῖον ὁμολογεῖν — [f. 34^v] σχήματος τοῦ ὡοῦ ἐνόμησαν) = Cleomedes, ed. Ziegler, p. 16, 11-23; 18, 20-20, 2; 28, 18-30, 6; 20, 18-29; 32, 26-34, 10 etc.; desinit p. 74, 10; ultima verba ex Achillis cap. 4 (ed. Maass, *Comment. in Arat. rell.*, p. 33, 17) sumpta esse videntur.
- F. 35. Μαξίμου φιλοσόφου πέμπτον περὶ ἀστρονομίας· ὅτι ὄψομαι τοὺς οὐρανοὺς ἔργα τῶν δακτύλων σου [Psalmi. VIII, 4] (Κατανοήσω δηλονότι — ἀποκρυπτούσης λαμπρότητος). — In operibus S. Maximi confessoris « φιλοσόφου καὶ μάρτυρος » me hoc capitulum nondum invenisse confiteor.

- F. 35v. De sole et stellis ('Ο μὲν οὖν Ἥλιος — [f. 36] ὅτε τὸ νοτιώτερον τὴν χειμερινήν). — Hoc capitulum non videtur cum antecedente cohaerere; pertinet cum sequentibus ad introductionem quandam astronomicam vulgarem.
- F. 36. Περὶ τῶν πλανητῶν ('Εφέστηκε δὲ πρῶτος — [f. 38] ἔστω δὴ πόρισμα). — Agit etiam de sole et luna et eclipsibus, omnia tamen obiter tantum attingens. Ceterum Veneris planetae periodus hic rectius quam apud Cleomædem definitur (8 mensium).
- F. 38. Περὶ βροντῆς καὶ ἀστραπῆς λύσεις (Βροντὴ ἐστὶν ὑπὸ τοῦ πνεύματος — [f. 38v] τὸ πῦρ ἐν τοῖς νέφεσι). — In fine citatur Aristoteles ἐν τῷ β' τμήματι τῆς ἀποδεικτικῆς, i. e. in *Meteorolog.*, libro II, p. 370 a 24.
- F. 38v. Σύνοψις εὐσύνοπτος ἀστρονομίας ('Ἀστρονομία ἐστὶ γνῶσις ποσοῦ συνεχῆς ἀεικινήτου — [f. 39] βορρὰν παρεγκλίνοντες). Continuatur :
- F. 39. Περὶ ζῳδίων (Καὶ ὁ μὲν ζῳδιακὸς — [f. 40] ἐγγράφεισθαι σχήματα).
- F. 40. Περὶ φύσεως πλανητῶν Ζ' (Καὶ ὁ μὲν τῶν ἄλλων πάντων πλανητῶν ὑπερκείμενος Κρόνος — [f. 41] τόπους διακειμένων). Res tritae.
- F. 41. Περὶ τῶν Ζ' κλιμάτων (Κλίματα μὲν οὖν εἰσὶν ἑπτὰ — [f. 42] τὴν νύκταν ποιεῖ). — Originis byzantinae sive arabicae: septimum clima est ἐν τῷ Δανουβίῳ καὶ τὰ τοῦτου βορειότερα ἐν οἷς κατοικοῦσι Φράγγοι καὶ Χάζαροι.
- F. 42. Πρόγνωσις περὶ τῆς Σελήνης ('Ἡ Σελήνη τριταῖα οὖσα — [f. 42v] ἀνέμους δηλοῖ).
- F. 42v. Περὶ Ἥλιου ('Ἥλιος ἐρυθρὸς ἀνατέλλων — χειμόνων ἐστὶ δηλωτικός).
Εἰ θέλεις εὐρεῖν τὸν Ἥλιον ἐν ποίῳ ζῳδίῳ — μοῖραι τοῦ Ἥλιου).
Εἰ θέλεις εὐρεῖν τὴν Σελήνην ἐν ποίῳ ζῳδίῳ — εὐρίσκεται ἡ Σελήνη).

'Αριστοτέλους περὶ κόσμου πρὸς τὸν ἐν βασιλευσι δοκιμώτατον Ἀλέξανδρον. — Singulis capitibus ab ipso distinctis inscriptiones dedit scriptor; seriem planetarum in capite 2 invertit secundum ordinem quem dicunt Aegyptiacum (♃ ♄ ♂ ☉ ♀ ☿ ☿); in margine saepe σήμαινε vel ὄρα vel ἱστορία etc. sibi notavit. F. 51v in marg. infer. citatur Γρηγόριος ὁ θεολόγος. Des. fol. 56v ... εὐθύς μέτοχος εἶη (manus multo posterior adscripsit μέχρι τοῦδε τὰ Ἀριστοτέλους ὡς ἔξετυπώθη).

- F. 56v. Αἱ ὀνομασίαι τοῦ ἀέρος ἀπὸ τοῦ σφαιροειδοῦς κόσμου καὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν [leg. γωνιῶν]. Sequitur [f. 57] orbis duodecim ventorum (fere eundem edidit Rose, *Anecd. gr.*, I, tab. 1) deinde capitulum de nominibus ventorum ('Ἀπηλιότης δὲ λέγεται — [f. 57v] ἐν αὐτοῖς ἀνέμων).
- F. 57v. Σχολέον Πρόκλου περὶ ἀστρολογικὴν μέθοδον (Περὶ ἀνατολῶν καὶ δύσεων — [f. 58] καὶ τὰ ἐν αὐτῷ). — Haec sumpta esse ex Iohannis Tzetzae commentariis in Hesiodi opera et dies (v. 381, p. 208 Gaisford) vidit G. Hart, *Jahrbücher f. class. Philol.*, Suppl. XII, p. 29-31. Neque tamen is recte quae sequuntur ibidem inveniri contendit, nisi quod de aetatibus vitae humanae ea fere leguntur in nostro codice f. 59v-60 quae Tzetzae ad v. 439 collegit. — Initium ex cod. Vindobon. 3 (phil.gr. 179) edidit sub nomine Procli (cuius commentarium Hesiodicum Tzetzae hic quoque compilasse apparet) Kroll, *Catal. Vindobon.*, p. 82.
- F. 58. Ἀναγκαῖον τοίνυν ἡμᾶς ὁμολογεῖν ἀπειρον εἶναι τὸ ἔξω τοῦ κόσμου κενόν — [f. 60] Κρόνῳ ἕως τέλους. — Sunt excerpta de mundo, de cyclis caelestibus, de astrologiae inventoriis (editum initio appendicis), postremo de septem hominis aetatibus (haec ex Tzetza, v. s. ad f. 57v).
- F. 60. Ἰσαακίου ᾤζέζου (sic) [immo Iohannis Tzetzae] στίχοι περὶ ἀνατολῆς καὶ δύσεως τῶν ἀστέρων ἱαμβικοί (Τὰς ἀκρονύχους εἰ μαθεῖν φάνσεις [sic] θέλεις — [f. 60v] μὴ θολώσω σοι γράφων) = Tzetzae in Hesiod. v. 564 et 596. — Hi quoque versus in cod. Vindobon. supra laudato f. 12 sequuntur, cf. *Catal. Vindobon.*, p. 28.
- F. 60v. Pauca verba cum figura quae illustrat τὸ ὄν αὐτῶν ἀναγκαῖον αὐτῶν ἐνδεχόμενον αὐτῶν ὑπάρχον (Τὸ ὄν ἀναγκαῖον — καὶ δεχόμενον). — Cf. Hart, l. c., p. 29.
Διονυσίου φιλοσόφου τοῦ Περιηγητοῦ λόγος διηγηματικὸς διαλαμβάνων τὰ περὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης. Praecedunt pauca de vita et carmine Dionysii Periegetae (Οὗτος ὁ Διονύσιος γέγονεν — ἄνθρωποι ἐνοικοῦσιν). Deinde inscribitur Στίχοι ἥρωικοί (singuli versus non separantur); f. 76 : Τέλος τῆς ἐρμηνείας ἀπάσης τῆς οἰκουμένης σὺν ποταμοῖς. In margine adscripta et versibus intermixta sunt scholia quaedam, partim ex Eustathii commentario.
- F. 76. Περὶ σκότους (Τὸ σκότος ἀνούσιον ἐστὶν — εἰκάζεται εἶναι). Ab homine Christiano scriptum (Genesis respicit) ¹.

¹ Finem huius capituli mirabilem sane hic apponam: Κωνοειδὲς μὲν οὖν τὸ σχῆμα τῆς γῆς οἷα στρόβηλος καὶ ἐν αὐτῷ [sic] ἡ τοῦ οὐρανοῦ περιφέρεια ὑπο-

- F. 76^v. Περὶ πελαγῶν (Διαδέχεται δὲ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος — στάδια ιγ' θοβ'). — *Agathemeri geograph.*, III, § 9 et 10¹.
- F. 77. Κλαυδίου Πτολεμαίου κεφάλαια τῆς ἀστρονομικῆς τέχνης. Praecedit vita Ptolemaei, quam post alios edidi in *Studien über Claud. Ptolemaeus*, p. 53. Excerpta ex Ptolemaei *Tetrabiblo* quae abhinc usque ad f. 99 sequuntur prorsus concordant cum codicibus Mutinensi 85, f. 1-31 (*Catal. Ital.*, p. 28 sqq.), et Vaticano 1290, f. 57-76 (*Catal. Roman.*, (VI), p. 79 sqq.).
Προοίμιον = *Tetrab.* I, 1.
- F. 77^v. α'. Ὅτι καταληπτὴ πέφυκεν ἡ δι' ἀστρονομίας (π)ρόγνωσις = *Tetrab.* I, 2.
- F. 81^v. β'. Ὅτι καὶ ὀφέλημός ἐστιν ἡ δι' ἀστρονομίας πρόγνωσις = *Tetrab.* I, 3 (abbreviatum, cf. *Catal. Roman.*).
- F. 83. γ'. Περὶ τῆς τῶν ἑπτὰ πλανήτων δυνάμεως = *Tetrab.* I, 4.
- F. 83^v. δ'. Περὶ ἀγαθοποιῶν καὶ κακοποιῶν ἀστέρων = *Tetrab.* I, 5; in margine figura.
ε'. Περὶ ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ἀστέρων = *Tetrab.* I, 6.
- F. 84. ζ'. Περὶ ἡμερινῶν καὶ νυκτερινῶν ἀστέρων = *Tetrab.* I, 7.
- F. 84^v. ζ'. Περὶ τῆς δυνάμεως τὸν (*sic*) πρὸς Ἡλίον σχηματισμῶν τῶν ἀστέρων = *Tetrab.* I, 8.
η'. Περὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων = *Tetrab.* I, 9, nonnullis omissis.
- F. 86^v. θ'. Περὶ τριγόνων (*sic*) σχημάτων = *Tetrab.* I, 19; quatuor figurae in margine.
- F. 87. <ι'.> Ἐτερον κεφάλαιον περὶ τριγόνων cum quatuor figuris. — Non ex *Tetrabiblo* excerptum, cf. *Catal. Roman.*, l. I. Altera huius capituli pars de finibus (ὁρίοις) agit; citantur τινὲς τῶν ἀστρολόγων.
- F. 88. ια'. Περὶ τῶν καθολικῶν κλημάτων (*sic*) ἰδιώματα = *Tetrab.* II, 3.
- F. 88^v. ιβ'. Περὶ τῶν χωρῶν πρὸς τὰ τρίγωνα καὶ τοὺς ἀστέρας συνοικήσεως. — Excerpta ex *Tetrab.* II, 3 (initio omissis), cf. *Catal. Roman.*, p. 79 (ubi ultimo versu legendum p. 72 pro 12).
Quatuor figurae in margine.

κρύπτων [*sic*] τὸ ἡλιακὸν φῶς τὸ νυκτερινὸν σκότος ἐργάζεται ἐν ἡμῖν. τὰ δὲ ἄνωθεν πάλιν ἔμπλεα εἰσὶ φωτὸς ἐκ τῶν ἄκρων τῆς γῆς φωτιζόμενα. ὁ γὰρ ἡλιακὸς κύκλος (corr. ex δίσκος) τισὶ μὲν ἴσος τῇ γῆ τισὶ δὲ μείζων εἰκάζεται εἶναι. Ad umbræ terræ formam, quam στροβίλω comparat etiam Anonymus in cod. Berol. Phill., 1574, f. 83 (infra cod. 25) ipsam terram auctor retulisse videtur.

¹ Idem capitulum in duobus codicibus Tubingensibus inveniri video ex Wilh. Schmid, *Verzeichniss der griech. Handschriften der Tübinger Univers.-Bibliothek* (1902), p. 8, ubi auctoris nomen addendum est.

- F. 90. ιγ'. Περὶ τῆς τῶν πλανήτων ποιότητος ἀποτέλεσμα = *Tetrab.* II, 9.
- F. 92. ιδ'. Περὶ χρωμάτων τῶν ἐκλείψεων καὶ κομήτων καὶ τῶν τοιούτων = *Tetrab.* II, 10.
- F. 92^v. ιε'. Περὶ τῆς φύσεως τῶν ιβ' ζυδίων (κ)αὶ πρὸς τὰ ἐνιαύσια καταστήματα τῶν φυσικῶν ἰδιωμάτων. — Ex *Tetrab.* II, 12 excerpta, cum dodecaeteride, quam in *Catal. Roman.*, (V)I, p. 241 sq. edidi.
- F. 94. <ις'.> Περὶ μορφῆς καὶ κράσεως σωματικῆς ἐκ τῶν πλανωμένων καὶ ἀπλανῶν. — Ex *Tetrab.* III, 13 et III, 12 contaminatum, cf. *Catal. Roman.*, p. 80.
- F. 95. Sine num. Περὶ τῶν ἀπλανῶν ζυδίων οὕτως παραδεδωκᾶσι. — Excerpta ex *Tetrab.* III, 12 et IV, 6, cf. *ibidem*.
- F. 96. ιζ'. Περὶ τροπικῶν καὶ ἰσημερινῶν καὶ στερεῶν καὶ δυσσώμων (!) ζυδίων = *Tetrab.* I, 12.
- F. 96^v. ιη'. Περὶ τῶν σχηματιζομένων δωδεκατημορίων = *Tetrab.* I, 14.
ιθ'. Περὶ οἰκῶν πλανήτων καὶ ἀπλανῶν ἀστέρων = *Tetrab.* I, 15.
- F. 97^v. κ'. <Περὶ ὑψωμάτων> (τὰ δὲ καλούμενα τῶν πλανομένων ὑψώματα — [f. 98] ταπεινοῦται) = *Tetrab.* I, 20.
- F. 98. κα'. Περὶ ἐνεργείας τῶν ζ' πλανήτων ἀλλήλοις κοινωνησάντων = *Tetrab.* IV, 9 (cf. *Catal. Roman.*, *ibidem*). Accedunt excerpta de septem aetatibus secundum *Tetrab.* IV, 10.
- F. 99. κβ'. Περὶ μορφώσεως ζυδίων καὶ τῶν πλανήτων (Ὁ ζυδιακὸς κύκλος — κοιλία). Cf. cod. Roman., l. c., f. 75^v.
κγ'. Περὶ σινῶν καὶ παθῶν σωματικῶν τε καὶ ψυχικῶν. — In breve contracta ex *Tetrab.* III, 13-15; cf. cod. Roman., *ibidem*.
- F. 100. κδ'. Περὶ τῶν συναφῶν τῆς Σελήνης πρὸς τοὺς ζ' (!) ἀστέρας τῶν πλανήτων. Cf. *ibid.*, f. 76^v (non ex *Tetrabiblo* sed ex Antiocho). Editum in appendice. — In fine [f. 102] accedit Ἐκ τῶν ἡμερῶν, capitulum christianae originis editum in *Catal. Ital.*, p. 99.
- F. 102^v. κε'. Περὶ τοῦ πῶς ὀφείλῃς εὐρίσκειν τὴν μοῖραν τῆς τῶν φωστήρων συζυγίας (Ἀπόγραψαι — φωστήρων). Cf. cod. Roman., *ibid.*, f. 78^v.
Sequitur (Κ)αὶ ἄλλως — [f. 103] ἂν θέλεις Ἡλίου καὶ Σελήνης = *ibid.*, f. 79.
- F. 103. κς'. Περὶ τῶν ζ' ζωνῶν (τ)ῆς οὐρανοῦ σφαίρας (Ἐν κύκλῳ τὸ πᾶν — [f. 104] ὑποῦσθαι λέγονται); sequitur inscriptio Σχήματα τῆς Σελήνης εἰσὶ ταῦτα (Σύνοδος — φαίνεται πάθος), deinde Ἐτερον πάθος ἐκλείψεως Σελήνης καὶ Ἡλίου (Γίνωσκε οὖν ὅτι ἐπάνωθεν τῆς Σελήνης — [f. 104^v] τὸν ἴδιον δρόμον πορεύεται : sequitur figura). Cf. *ibid.*, f. 80.
- F. 104^v. κζ'. <Heliodori> Συνάντησις μὲν ἐστιν — [f. 105] ἐπιφοραὶ
cod. VII.

- αί μέγιστα. Cf. *ibid.*, f. 80 [ubi legendum δτι — ἐπαναφο-
ραὶ κτλ.], *Catal. Ital.*, p. 30, supra. Editum in appendice.
- F. 105. κη'. <Heliodori> Περί φωσφορίας (Φωσφορίαὶ δὲ λέγον-
ται — θαλάσση). Cf. *ibid.* et *Catal. Vindobon.*, p. 31, f. 66.
Editum in appendice.
- κθ'. <Pauli Alexandrini> Περί αἰρέσεως καὶ δορυφορίας
(“Ὅτι οἱ [l. ἡ] τοῦ Ἥλιου — [f. 105^v] τῆς γῆς κώνον). Cf. *Catal.*
Vindobon., p. 31, f. 72^v; sed in nostro codice post verba
Ἄρεος φαῦλος, quibus capitulum Vindobonense concluditur,
sequuntur quaedam de διαμετρήσει, cf. *ibid.*, f. 66.
- F. 105^v. λ'. Περί μέτρος (*sic*) οὐρανοῦ καὶ χρονικοῦ κινήματος καὶ συστά-
σεως κόσμου (Ὁ γύρος τοῦ οὐρανοῦ — ἀεκίνητον πνεῦσιν).
Cf. *Catal. Ital.*, p. 30 (κεφ. λ'). Editum in appendice.
- F. 106. <λα'> Περί συνόδου Ἥλιου καὶ Σελήνης (“Ὅταν θέλεις
εὐρεῖν — [f. 106^v] λεπτῶ ἐξέρχεται). Cf. *ibidem.* — Deinde
Τέλος τοῦ τοιοῦτου βιβλίου (maxima folii 106^v pars vacua),
- F. 107. <Ρητορίου> Ἐκ τῶν Ἀντιόχου θησαυρῶν διήρησις καὶ
ἐπίλησις (*sic*) πάσης ἀστρονομικῆς τέχνης. — Magnam partem
edidi in *Catal. Florent.*, p. 139 sqq.; cf. de hoc codice (r) p. 142.
<α'> Τίνος ἔνεκεν — [f. 107^v] εἰληπται τοῦ ὕδατος. Editum
l. c., p. 142-144.
- F. 107^v. β'. Περί ἀρρενικῶν καὶ θηλυκῶν ζῴδιων τόπων καὶ ἀστέρων
([f. 108] Ἀρρενικὰ μὲν ζῴδια — [f. 108^v] τὴν ἐνέργειαν). Editum
l. c., cap. 1.
- F. 108^v. γ'. Περί αἰρέσεως ἀστέρων (Ἐπὶ τῶν — ἀσπάζεται) = *ibid.*,
cap. 2.
δ'. Περί ἐμπαθῶν ζῴδιων (Ψώρας λέπρας — ἀπὸ μέρους καὶ
λέων) = *ibid.*, cap. 4-6.
ε'. Περί ὑψωμάτων καὶ ταπεινωμάτων (Εἰρηκότες οὖν —
δύναται) = *ibid.*, cap. 7.
- F. 109. ζ'. Περί ἐναντιωμάτων τῶν ἀστέρων (Τίνος ἔνεκεν — [f. 109^v]
ἀστέρος) = *ibid.*, cap. 8.
- F. 109^v. ζ'. Περί τριγωνικῆς δεσποτίας (Ἐκάστη οὖν ὑπογραψό-
μεθα) = *ibid.*, c. 9.
<η'> Περί δεκανῶν καὶ τῶν παρανατελλόντων αὐτοῖς ([f. 110]
Ὁ ζῴδιακός — [f. 111] λυπηθήσονται) = *ibid.*, cap. 10. —
Haec contaminata sunt ex capitulo Porphyrii in isagoge
p. 199 sq. (Περί δεκανῶν κτλ.) et ex capite a me olim Teucro
Babylonio per errorem attributo, quod Heliodori astro-
nomi celebris esse et ipse postea vidi (cf. *Spharram* meam
p. 32, n. 1) et F. Cumont in *Catal. Ital.*, p. 152, n. 2 statuit.
Edidi ex hoc codice Monacensi in *Catal. Florent.*, p. 150 sq.;

- deinde Bassi et Martini ex codice Neapolitano in *Catal. Ital.*,
p. 152 sqq.
- F. 111. <θ'> Περί τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων καὶ τῶν παρανατελλόντων
αὐτοῖς (Τύπος δὲ τῶν — ἐν τοῖς ἐξῆς) = l. c., cap. 11 =
Porphyrii caput Περί τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ... δυνάμεων
(p. 200).
<ι'> Περί ὀρίων καὶ λαμπρῶν καὶ σκιερῶν μοιρῶν (Πάλιν οἱ
παλαιοὶ — [f. 111^v] καθυποτάξαι) = l. c., cap. 12 = Porphyrii
de terminis caput, p. 200.
- F. 111^v. ια'. Περί τριγῶνων τετραγῶνων καὶ ἑξαγῶνων, ὡς ἐν τύπῳ
διαμέτρων (Τῶν τριγῶνων — [f. 112] χρονικαί) = l. c., cap. 15 =
Porphyrii, p. 201 sq.
- F. 112. ιβ'. Περί ἀσυνδέτων ζῴδιων καὶ συμπάθειαν ἔχόντων πρὸς
ἄλληλα (Ἀσύνδετα μὲν ζῴδια — [f. 112^v] ἀκριβῶς διαφέρει) =
l. c., cap. 16 + 17.
- F. 112^v. ιγ'. Περί βλεπόντων καὶ ἀκούοντων δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν (Συμ-
βάλοντα [*sic*] δὲ καὶ ἀκούοντα — ἐπόμενα) = l. c., cap. 19 + 22.
ιδ'. Περί δωροφορίας (*sic*) ἀστέρων (Δωροφορία — δωροφο-
ρήσει) = l. c., cap. 23.
ιε'. Περί ἰδιοτροπίας ([f. 113] Ἰδιοτροπεῖν — λόγον) = l. c.,
cap. 29, cum conclusione ab auctore codicis addita (cf. quae
in *Catal. Florent.* ad p. 157, 23 adnotavi).
- F. 113. ις'. Περί ἀποτελεσμάτων ζῴδιων καὶ πλανητῶν (Ὁ Ἥλιος ἐπι-
βλέπων τὸν κλῆρον — μίξεις ποιήσει) = l. c., cap. 48, sed hic
abbreviatum.
ιζ'. Περί κλῆρων ([f. 113^v] Ὁ τοῦ Ἥλιου κλῆρος — καὶ κατα-
δίκας σημαίνει) = *ibid.*, cap. 47, sed abbreviatum. In fine
addita γίνεται δὲ κτλ., quae edidi *ibid.*, p. 163, adn. ad vers. 19.
- F. 113^v. ιη'. Περί δωροφοριῶν (*sic*) τοῦ Ἥλιου ἀποτελέσματα (Ἐπὶ δωρο-
φοριῶν — δωροφορούντων) = l. c., cap. 53, sed mutilum.
<ιθ'> Περί σινοτικῶν μοιρῶν τῶν ζῴδιων (Τῶν ζῴδιων —
ἕως κθ'). — Editum in appendice.
- F. 114. κ'. Περί σινῶν φαλακρῶν ποδαγῶν μενομένων ἀσελγῶν καὶ
τῶν λοιπῶν παθῶν (Οἱ Λεοντιανοὶ — [f. 114^v] τοῖς τρόποις). —
Cf. *Catal. Vindobon.*, p. 30, f. 52. — Editum in appendice.
- F. 114^v. <κα'> Περί τοῦ πολεούοντος καὶ διέποντος (“Ὅτι τὸν πολεούοντα
— [f. 115^v] κακῶν). — Ex Heliodoro excerptum cf. *Catal.*
Vindobon., p. 31, f. 68, cap. η'. — Editum in appendice.
- F. 115^v. κβ'. Περί δεκανῶν ἀσελγοποιῶν (Ἡ Ἀφροδίτη — [f. 116] ἐσπέ-
ριος). — Cf. *Catal. Vindobon.*, p. 30. — Editum in appendice.
- F. 116. κγ'. Περί φάσεων τῶν τῆς Σελήνης (Εἰσὶ τῆς Σελήνης —
[f. 116^v] βιοθανίαν). — Editum in appendice.
- F. 116^v. <κδ'> Περί ῥητόρων καὶ παιδευτῶν καὶ ἐτέρων ὑποθέσεων

- (Ἐἴαν ὁ τοῦ Ἑρμοῦ — [f. 117] ὄντος). — Editum in appendice.
- F. 117. κέ'. Περὶ ἧς κινήσεως ποιεῖ ὁ Ἥλιος ἀπὸ Ζωδίου εἰς Ζῳδιον (Ποιεῖται μὲν — τόπου). — Editum in appendice.
κς'. Περὶ ὧν ποιοῦνται φάσεων πρὸς τὸν Ἥλιον οἱ ε' ἀστέρες (Ποιοῦνται δὲ — [f. 117^v] εἰσίν). — Editum in appendice.
- F. 117^v. <κζ'.> Περὶ φάσεων καὶ μοιρῶν καὶ λεπτῶν καὶ στηριγμῶν τῶν πέντε ἀστέρων (Περὶ Κρόνου· ὁ μὲν — [f. 119^v] γινωσκομένη). — Editum in appendice.
- F. 119^v. κη'. Σχόλεα διάφορα ἀστρολογουμένων ("Ὅτι ὁ Ζωδιακὸς — ἐπὶ βορᾶν πλάτος). — Ex Heliodoro excerptum? cf. *Catal. Vindobon.*, p. 31, f. 66, cap. δ'. — Editum in appendice.
- F. 120. κθ'. Περὶ λοξώσεως Ἥλιου καὶ Σελήνης ("Ὅτι ἡ λὸξωσις — [f. 121] συστοίχως τῷ παντί). In fine [f. 120^v infra] legitur: "Ὅτι τὰς ἐπακτὰς κατὰ τὰς ἰνδίκτους τῶν Ἀλεξανδρέων τίθημεν, τὰ δὲ ἀπλᾶ ἔτη κατὰ τὰς ἰνδίκτους τῶν Αἰγυπτίων.
- F. 121. λ'. Περὶ ἐκλείψεως Σελήνης καὶ Ἥλιου καὶ σχηματισμούς (Πᾶσα Σελήνη ἐκλείπουσα — [f. 122^v] κολύει [sic] τὴν λάμπην). Cum figuris. Cf. *Catal. Vindobon.*, p. 30, f. 55, ubi in unum caput (λς') quae hic capita λ', <λα'>, <λβ'> efficiunt, redacta sunt¹.
- F. 122^v. <λα'> Περὶ τῆς σεληνιακῆς ἐκλείψεως (Περὶ δὲ τῆς σεληνιακῆς ἐκλείψεως — [f. 124] οὐ γίνεται ἐκλειψις). — Cum figuris. Ter citatur Πτολομαῖος (versus finem ἐν τῇ μερίσῃ συντάξει Πτολομαῖος).
- F. 124. <λβ'> Περὶ Ἥλιου ἐκλείψεως ("Ὁ [sic] γὰρ τοῦ Ἥλιου ἔκλειψις — [f. 125] ὁ ἐπίκυκλος δηλοῖ τὸ μῆκος : cf. *Catal. Vindobon.*, l. c.). — Citatur <Ptolemaeus> ἐν τῇ συντάξει. Deinde sequitur figura, altera in textu praecedit.
- F. 125^v. Ἐπὶ γὰρ ἐκάστου ἀνέμου — ἀνάπαλιν συνδύεισθω (sic). — Cf. *Catal. Vindobon.*, p. 30 (κεφ. λθ'). — Sequitur figura cui superscripsit librarius: "Ἡ τοῦ οὐρανοῦ σφαῖρα εἰς β' ἡμισφαίρια τμηνομένη καὶ ἐπὶ κύκλους (nomina siderum et circulorum caelestium tribus circulis coniunctis inscripta sunt). Huius figurae commentarius (λύσις) sequitur f. 126^v.
- F. 126. Περὶ πάθους ἡλιακῆς ἐκλείψεως (Φασίν οὖν οἱ περὶ τὴν τέχνην τῆς ἀστρολογίας ἠσχολημένοι — [f. 126^v] λέγεται). — Editum in appendice.

¹ Quod f. 122 auctor τὸν Ἥλιον σύνεγγυς χλιοκτακοσιοδοκονταπλασίονα μάλιστα τῆς Σελήνης esse affirmat, pro τῆς Σελήνης legendum videtur τῆς Γῆς, hoc enim numero Hipparchus teste Chalcidius in Tim. 91 (cf. Hullsch apud Pauly-Wissowa, II, 1846), rationem quae inter solis et terrae volumen intercedit definivit.

- Λύσις [ad figuram f. 125^v pertinens] (Τὸ δὲ ἄνωθεν ἡμισφαίριον — ἄστρα καταγεγραμμένα). — Cf. *Catal. Vindobon.*, l. c. (f. 59^v).
- F. 126^v. Περὶ τῶν τοῦ Ἥλιου τροπῶν (Τὰς τέσσαρας τοίνυν τροπὰς — [f. 127] ἡμέρας β' ἡμίσειαν). — Cum figura.
- F. 127^v. De 38 signis caelestibus praeter zodiacum ('Ἰστέον δὲ ὅτι εἰς τμήματα ιβ' — καὶ ἀργῆ ἡ Σελήνη). Cum figura.
Περὶ τῶν ιβ' τροπῶν ὧν ὁ Ἥλιος πορεύεται ἐν τοῖς ιβ' μηνὶ τοῦ ἔνιαυτοῦ ([M]ηνὶ Ἰαννουάριος [sic] — [f. 132^v] μελέγχολον μένειν). — Id capitulum ex tribus partibus compositum est, scilicet: 1) ex calendario in codice Oxoniensi Antiocho attributo, cui accedunt duodecim orbis siderum nominibus inscriptis [propediem cum aliis calendariis graecis edetur]; 2) ex Sphaera barbarica quam edidi in *Sphaera*, p. 57, cf. p. 53; 3) accedunt versus <Theodori Prodrumi> de singulis mensibus excerpti : pleniores ed. B. Keil, *Wiener Studien*, XI, 110 sqq.
- F. 132. <Antiochi> Περὶ καλανῶν ('Ἐὰν γένηται κάλανδα — πολυομβρίας). — Editum in appendice.
- F. 133. <Antiochi> Περὶ τῆς τοῦ Κυνὸς ἐπιτολῆς ('Ὁ τοῦ Κυνὸς — καὶ πηγῶν). — Cf. Boll, *Sphaera*, p. 53, 1. — Editum in *Catal. Ital.*, p. 154, ex cod. Neapolitano.
- F. 133^v. Ὅρφως διὰ στίχων ἡρωικῶν (περὶ σεισμῶν (Φράζω δὲ — [f. 134^v] κατὰ χώρας). — Cf. *Catal. Florent.*, p. 4 etc.
- F. 134^v. Ψῆφος τοῦ σοφοῦ Πυθαγόρου (Πολλὰ μαθῶν καὶ πολλὰ πειραθεὶς — [f. 135] ὁ περιτεύσει νικήσει). — Cf. *Catal. Vindobon.*, p. 33.
- F. 135. Τὸ κανόνιον τῶν ἐννέαδων (tabula [f. 135^v] sine verbis).
- F. 135^v. Τοῦ αὐτοῦ ψῆφος περὶ ζωῆς καὶ θανάτου (Ψῆφισον τὸ ὄνομα — ὑποκείμενος κανῶν δηλοῖ). Sequitur canon.
- F. 136. Ἄτερος ψῆφος περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως (Ψῆφισον τὸ ὄνομα — τὸν θάνατον). Sequitur canon. — Haec Pseudo-Pythagorica edidit maximam partem Hardtius in Catalogo codd. Monac. III, 204-206¹.
Disticha elegiaca (*Anthol. Palat.*, X, 28; IX, 7; X, 33; X, 29; X, 30; IX, 120). Deinde Περὶ φροντίδος (*Ibid.*, IX, 9, 5; X, 37; X, 34); deinde f. 136^v (E)ἰς ὥρας (X, 43; XI, 51 + 53); denique Εἰς ἀστρονόμους (XI, 160; 349).

¹ Cf. praeter eum imprimis Casp. Peucerus, *De praecip. gener. divin.* (de sortibus), fol. 224-229; Desrousseaux, *Mélanges d'archéol. et d'hist. éc. Rome*, VI, 534 sqq.; Berthelot, *Coll. des anc. alchim. grecs*, II, 23; Wünsch, *Antikes Zaubergerät aus Pergamon*, p. 46.

- F. 136v. Formula magica (Γράφον τὴν παρούσαν — [f. 137] αἰῶνας ἀμήν). — Edita in appendice.
- F. 137. Παύλου Ἀλεξανδρέως ἐπίσκοπος ἀστρονομική, Περὶ τῶν ἰβ' ζωδίων ἐξήγησις (Πρῶτον ζωδίων — [f. 138v] καλεῖται ὕδωρ). Cf. *Catal. Vindobon.*, p. 31, cod. 3, f. 70 = Pauli Alexandrin. Isagog., cap. I.
- F. 138v. <Iuliani Laodicensis> Περὶ ἐποχῶν καὶ κέντρων καὶ κλήρων τῶν ἐπτά πλανομένων ἀστέρων (Ἡλιος Σκορπίου δ' ἢ ν' — [f. 140] μονομοῖρα Ἄρεως). cf. *Catal. Ital.*, p. 106, ubi Cumont capitulum edidit plenius quam in nostro codice exstat.
- F. 140. <Pauli Alexandrini> Περὶ ἀνέμων προγνώσεως (Ὅτι δυνατὸν ἐκ τῶν ἀποριῶν — [f. 140v] πλείστα βραδύνει). — Cf. *Catal. Vindobon.*, l. c., f. 73v.
- F. 140v. — Περὶ δωδεκατημοριῶν (Ὅτι τῶν ἀστέρων δωδεκατημόριον — ἢ ἐπισυνεῖς). — Cf. *ibidem*.
Περὶ τῶν δώδεκα τόπων τῶν ἀστρολογικῶν διαθέσεως (Τοῦτο δὲ — καταγράφεται οὕτως). Excerptum mutilatum ex Paulo ut videtur, a capitulo περὶ τῶν ἰβ' τόπων τῶν ἀστρολογουμένων, quod in Vindobonensi (cf. *ibid.*) sequitur, valde dissentiens.
Ἰουλιανοῦ Λαοδικέως ἐπίσκοπος ἀστρονομική. α'. Περὶ τῆς τῶν μετεώρων σημειώσεως Ἡλίου Σελήνης καὶ ἀστέρων (Χρήσιμοι δ' ἂν εἶεν — [f. 141v] καὶ τῶν τοιούτων). — Editum *Catal. Ital.*, p. 109; *Catal. Vindobon.*, p. 32 (f. 83). Cum Ptolemaei Tetrabibli II, 14 prorsus concordat.
- F. 141v. — Περὶ νεφελῶν (Ὁσαύτως δὲ καὶ τὰ νέφη — [f. 142] καὶ ζέφυρον ἄνεμον). — Cf. *Catal. Vindobon.*, p. 33, κεφ. ιη'. — Edidit Cumont, *Catal. Ital.*, p. 110.
- F. 142. — Περὶ τοῦ πῶς δεῖ εὐρίσκειν τὴν περιφέρειαν ἐκάστης ἡμέρας καὶ ὥρας ἰσημερινάς (Γνωθὶ τὸν Ἡλίον — [f. 142v] ζητουμένην ἡμέραν). — Cf. *Catal. Vindobon.*, p. 32, κεφ. δ'.
- F. 142v. — Πῶς ὀφείλης εὐρίσκειν τὸ μεσημβρινὸν ὕψωμα ἐκάστης ἡμέρας (Βλέπε τὴν ἐποχὴν — ζητουμένην ἡμέραν). — Cf. *ibid.*, κεφ. ζ'.
- Περὶ ἐκλείψεως (Εἰ βούλει γινῶναι — [f. 143v] οἱ διακεκρυμμένοι δάκτυλοι). — Cf. *ibid.*, κεφ. ιβ'.
- F. 143v. — Περὶ τῶν ὠρῶν τῆς ἐκλείψεως (Εἰ βούλει δὲ γινῶναι — τὴν ἀνακάθαρσιν). — Cf. *ibid.*, κεφ. ιγ'.
- Περὶ τοῦ γινῶναι τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἡλίου (Λάμβανε τὰ ὀμαλά — [f. 144v] τῷ ζωδιακῷ). — Cf. *ibid.*, κεφ. ιδ' et ιε'.
- F. 144v. — Περὶ τῶν ε' ἀστέρων κατὰ μήκος ψηφοφορίας (Ἐπὶ μὲν τῶν τριῶν — [f. 145] καλῶς ἐχρησάμεθα). — Cf. *ibid.*, κεφ. ις'.

- F. 145. — Περὶ τῆς τῶν ε' ἀστέρων ἑώας ἀνατολῆς καὶ ἐσπερίας (Ἰδίως δὲ καθ' ἕκαστον — τὸν ὀρίζοντα). — Cf. *ibid.*, κεφ. ιζ'. <Iuliani?> Περὶ τοῦ γινῶναι τὸν Ἡλίον ἐν ποίᾳ μοῖρᾳ τοῦ ζωδίου ἐστὶ (Ὁ Ἡλιος — [f. 145v] τοῦ Ἡλίου μοῖραν). — Cf. *Catal. Ital.*, p. 32, f. 88.
- F. 145v. Περὶ τῆς συγγενείας τῶν δ' στοιχείων σχῆμα (Τὸ ὕδωρ — τὸ στερέωμα). — Cf. *ibidem*; an Iuliano recte adscripserint editores, dubito.
Περὶ μαθηματικοῦ (Τέσσαρα βιβλία — [f. 146] ιδ', ζ'). — Cf. *ibid.*, f. 88v. Cum diagrammate.
- F. 146. Ἡρακλῆ τοῦ (leg. Ἡρακλείτου) φιλοσόφου (Ἐπεὶ δὲ φασὶ τινες — [f. 146v] ὁ ποιήσας αὐτόν). — Cf. *ibid.* — Editum in appendice.
- F. 147. Figura mundi; subscriptum Ἰστέον ὅτι ὁ μὲν Ὀκεανὸς — [f. 147v] ὕδατα ἀναδίδεται. — Cf. *ibid.* (a Christiano compositum).
- F. 147v. Περὶ τῶν δ' σχημάτων τῶν ἰβ' ζωδίων: figurae quatuor σχῆμα τρίγωνον κτλ. cum nominibus mensium Romanis Hebraicis Hellenicis Atheniensibus. — Cf. *Catal. Ital.*, p. 33, f. 90.
- F. 148v. Sine titulo (Ἡ γῆ οἷα τις στιγμὴ — ἐξερχόμεναι). — Cf. *ibidem*.
Σχῆμα οὐρανοῦ Πρόκλου οὐρανοδρόμου (Τὸ μὲν ἄνωθεν — [f. 149v] ἐμβόλιμος γενήσεται). — Cum figura. Eadem eodem ordine in cod. Mutin., cf. *ibid.*, f. 91-92. Praeterea cf. quae supra de f. 57 codicis nostri dixi. Initium huius capituli ed. Kroll, *Catal. Vindobon.*, p. 82.
- F. 150. Ἐτέρα μέθοδος περὶ τῶν τῆς Σελήνης προγνώσεων Μελάμπους τοῦ ἀστρολόγου (Ἐὰν ἐν τῷ Κριῷ — [f. 151] μηνιαῖον). — Editum in *Catal. Ital.*, p. 110 sq. (De auctore cf. etiam *Berichte der Sächs. Ges. d. Wiss.*, I, 246 sqq.)
- F. 151. Ἐτέρα ἐπίσκεψις περὶ τῶν ζ' πλανητῶν (Ἐν ταῖς ἀπορουμέναις — [f. 151v] στέγην ταυτότητος). — Hoc capitulum de septem mundi aetatibus editum est *ibid.*, p. 114 sq.
- F. 151v. (Π)έρσου φιλοσόφου καὶ ἀστρολόγου τοῦ Μαζουνατῆ (ἰμμο Ζαπатаε) ἐπίσκεψις ἢ παρούσα παρατηρήσιμος (Δεῖ σε γινώσκειν — ὀλιγοχρόνιον). — Editum *ibid.*, p. 118.
<Zanatae> Περὶ ἀστέρων ποιούντων τάραξιν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἢ ὄμβρους ἢ ἀνέμους ἢ σημεῖα τινα (Εἰσι γὰρ ἡμέραι — [f. 152] ἡμέρας ε'). — Editum *ibid.*, p. 145 sq.
- F. 152. Παρατηρήτεον οὖν καὶ ἐπὶ φλεβοτομίας καὶ καθάρσεως [f. 152v] (Οὕτως δεῖ — [f. 153] πλυνθωρικὰ πάθη). — Cf. *ibid.*, p. 33 f. 94v.
- F. 153. Ἰπποκράτους πρόγνωσις περὶ τῶν δ' ὠρῶν (Ἄν μὲν ὁ χει-

- μῶν — καὶ μελαγχολία). — Cf. *ibid.* (= Hippocrat., *Aphor.*, III, 11-14, ed. Littré, IV, 490).
- F. 153^v. Ἡρωνος γεωμέτρου εἰσαγωγὴ γεωμετρούμενων = Heronis geometric. rel. ed. Hultsch, p. 43, 11 - 48, 7.
- F. 156. Περὶ σημείων γεωμετρικῶν (definitiones brevissimae ex Herone, l. c., p. 1 - 20, 7).
- F. 156^v. Περὶ λυτρισμοῦ (Ἡ λογαρική λύτρα — ὀβολοί).
- F. 157. De numeris I-X (Ἰστέον ὅτι — τοὺς ἀριθμούς).
Περὶ σχημάτων ἀριθμητικῶν (Τρία σχήματα — εἰς τὰ ε').
- F. 157^v. Περὶ τῶν ἐφευρόντων τὰς τέχνας (Τίνες ἐφεύρον — [f. 158] Ἀρχιμηδῆς μηχανικήν). — Edidit Hardt, *Catal.*, III, 209. Idem capitulum in codice Monac. 525 [infra num. 12], f. 160.
- F. 158. Διαγήματα Κτησία Κνηδίου περὶ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένη θαυμάτων (Λέγεται — [f. 160^v] ἄπιστα συγγράφειν). — Cf. *Ctesiae fragmenta* ed. C. Müller, p. 86.
- F. 160^v. Διαφόρων ποιητῶν καὶ ἱστορικῶν περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀξήσεως (Οἱ κατ' Αἴγυπτον ἱερεῖς — [f. 161^v] τὸν ποταμόν). — De similibus excerptis cf. V. Rose, *Anecd.*, I, 12 sq.; *Diodor.*, I, 38 sqq.; Diels, *Doxogr.*, p. 226 et 384. Ex codice Laurent. 56, 1 similia ed. C. Landi, *Studi Italiani di filol. class.*, III, 538-540, post Idelerum (*Phys. et med. gr. min.*, I, 190) et alios.
- F. 161^v. Ἀρτεμιδώρου γεωγράφου περὶ τοῦ Νείλου (Ὁ Νεῖλος ῥέων — [f. 162] ὑγιανὸν γίνεται). — « Maximam partem ex *Diodori* libro I » <scil. cap. 32-34?> adnotavit Croenert in ipso codice, haud recte, ut mihi quidem videtur; sed res peculiaris quaestione tractanda.
- F. 162. Περὶ τεραστείων τινῶν ὡς ληροῦσιν Ἑλληνες (Κένταυρον Γηρυόνην, Κύκλωπα — [f. 162^v] ψυχαγωγίας ἢ ἀληθείας ἐστὶ στοχαστής). — Excerpta exigua.
- F. 163. Εὐχὴ εἰς τὸ διδόναι παιδίον εἰς γράμματα (Κύριε ὁ θεὸς — αἰῶνων ἀμήν).
- F. 163^v et 164 inscripserunt manus variae posterioris aevi notulas et computationes, e. g. Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς κτλ.

8. Monacensis 384 (olim inter Augustanos sign. pag. 36, num. 32). — Chartae orient., in-fol., cm. 34 × 25, saec. XIV et XV variis manibus scriptus. F. 24^v possessor vel librarius inscripsit Κωνσταντινοῦ (?). — Cf. Hardt, IV, 188 sqq.; J. L. Heiberg, *Annales internationales d'histoire*, Congrès de Paris 1900, 5e section: Histoire des sciences (Paris, 1901), p. 27 sq.

- F. 25. Duodecim signorum zodiaci nomina et characteres duodecim orbibus inscripta una cum domiciliis altitudinibus deiectionibus planetarum. Deinde columna sinistra Σημεῖα τῶν Ζ' πλανήτων (Φαινῶν ἤτοι Κρόνος — Πανσελήνη). Columna dextra: Σημεῖα τῶν ἐξῆς δηλουμένων (Ἰσημερία — καταβιάζων cum

- abbreviaturis). — Columnam sinistram claudit capitulum Περὶ κομητῶν ex Lydo, *De ostentis*, c. 10 sq. excerptum (Κομητῶν δὲ εἶδη — [f. 25^v] ἔλεγον οἱ φιλόσοφοι).
- F. 30. De eclipsibus Solis et Lunae (incipit in medio enuntiato αὐτῶν ἄλλοι τρυγῆσουσι καὶ αὐτοὶ ἀποκλεισθήσονται. Μηνὶ Μαρτίῳ. Ἐὰν ἐν Ἰχθύσιν — [f. 31^v] κατέδεται τὰ θηρία). — Haec excerpta ex vetusto Petosiridis et Nechepsonis libro edita sunt in appendice. — Verba Toiούτοις μορμολύτται καὶ θράττει με φοβήτροις (versus politicus) recentiore quadam manu ante hoc capitulum scripta nescio utrum ad has praedictiones astrologicas an ad medica Hippocratis praecepta, quae in codice antecedunt, trahenda sint.
- F. 31^v. Ἄλλα ([Ἐ]ὰν γένηται — μετὰ μῆνας ἰβ'). — Editum ibidem. Μέθοδος εἰς τὸ εὐρεῖν τὴν σεληνιακὴν ἔκλειψιν, ζτι τε καὶ ἡλιακὴν (Δέον ἀποσημειώσασθαι — [f. 31^v] ἐν νυκτί). — Sequuntur eadem pagina notulae quaedam de diebus Lunae.
- F. 51. Tabula paschalis.
- F. 52^v. Περὶ ἐκλείψεως Ἡλίου καὶ Σελήνης καθ' ὃν καιρὸν γίνονται (Ὅταν ἔχη ὁ θεμέλιος — [f. 51^v] ἡμέρα ε'). — Citantur τὰ ἀποτελεσματικά γράμματα τῶν Μουσουλμάνων.
- F. 54. Τοῦ πανσόφου Ψελλοῦ πρὸς τὸν βασιλέα κυρὸν Μιχαὴλ τὸν Δούκαν ἐπιλύσεις σύντομοι φυσικῶν ζητημάτων (Ὁ μὲν Πλούταρχος, ὡ μάλιστα καὶ θεϊότατε βασιλεῦ — [f. 57^v] νῦξ παρ' ἑτέροις ἐστίν). — Editae apud Migne, *Patrol. gr.* 122, p. 783-810. Cf. infra Simeonem Seth in cod. Palatino 356, f. 186 sqq.

9. Monacensis 401 (olim Augustanus, sign. p. 83, n. 21). — Chartaceus, in-fol., cm. 31 × 21, ff. 373, saec. XVI. — Cf. Hardt, IV, 244; Ric. Foerster, *Rh. Mus.*, 55 (1900), p. 400.

- F. 318. Hermetis Trismegisti iatromathematica init. et fin. mutila (κινδυνεύσας [sic] εἰς χρόνον — [f. 321^v] κατακλιθῆ τις Κρόνου συνόντος) = Ideler, *Phys. et med. gr. min.*, I, 431, 36 - 438, 10. Iam a. 1675 mutila, cf. Reiser, *Ind. manuscr. Biblioth. August.*, August. Vind., 1675, p. 83, n. 21-24. — Multis locis discrepat scriptura huius codicis ab editione Ideleri sive Hoeschellii.

10. Monacensis 419 (olim Augustanus, sign. p. 75, n. 5). — Chartaceus, in-fol., cm. 29,5 × 20, ff. ρνζ' [103^v, 104^r vacua], in fine mutilus, saec. XIV (a. 1310-1330 secundum signa chartae intexta), cf. F. Keinz, *Wasserzeichen des XIV. Jahrs.* [Abhandlungen der K. B. Akad., I. Cl., vol. XX, part. III], n. 103). — Cf. Reiser, l. c., p. 75, n. 5; Hardt, IV, 300 sq. F. ργ' verso legitur: Νηκολαῶς παρπάτζας ὄχε τούτον (sic) το βηβηλυῶ (= βιβλίον). Codex anno 1562 in Germania pro "W. P." ligatus est, ut ex inscriptionibus tegumento praeclare ornato impressis elucet.

- F. νη'. Ptolemaei Quadripartitum (Κλαυδίου Πτολεμαίου τετράβιβλος). Praecedit index libri primi : Τάδε ἐνεστιν κτλ. Desinit f. ργ' in ultimo quarti libri capitulo ἐπισκέψεως τοσοῦτός τις ἂν εἴη (desunt igitur c. decem versus). In margine usque ad f. ξγ', Αἴγυπτίου ἀωνύμου σχόλια ab scriptore codicis addita (usque ad p. 19, l. 35, edit. anno 1559 impressae; sequuntur quaedam de stellis beneficis et maleficis τῶν ἀστέρων οἱ μὲν εἰσι τὴν δύναμιν ἄγαν θερμοί, οἱ δὲ ἄγαν ψυχροὶ καὶ ξηροὶ — καὶ παρατηρήσει ἀποτελεσματικῆ f. ξδ'). — Figurae et capitulorum inscriptiones saepe desiderantur.
- F. ρδ'. Capitulum sine inscriptione (τὰ ἀποτελέσματα τῶν πλανητῶν γίνονται κατὰ τρόπους ἕνδεκα — ἐν τοῖς θηλυκοῖς). *Ἐκθεσις εἰς τὰς μαρτυρίας τῶν πλανητῶν (τοῦτό ἐστιν — χαίρει μετὰ θηλυκῶν). Περὶ τῶν ἀκτίνων τῶν πλανητῶν (Αἱ ἀκτίνες τοῦ Ἥλιου — ὀπισθεν ζ'). — Haec inde a f. ρδ' finem faciunt Porphyrri Isagoges quae infra sequitur f. ρη'. Igitur in archetypo codicis nostri hoc folium falso loco illigatum erat.
- F. ρδ'ν. Περὶ τῶν ἐν δυνάμει ἀστέρων et similia (Ἐν δυνάμει — τοῖς ἐπομένοις). Κλαυδίου Πτολεμαίου κεφάλαια ἀποτελεσματικῶν τὰ ἐπονομαζόμενα Καρπός (Προεκθέμενοι — [f. ρη'] ἔσται ὁ ἐχθρός).
- F. ρη'. Ἐπίγραμμα εἰς τὴν τετράβιβλον Πτολεμαίου. — Perverse edidit Hardt in *Catal. Monac.*, IV, p. 302, recte edita sunt in *Anthol. Palat.* ed. Jacobs, III, p. 225 vel in Nobei editione geographiae Ptolemaei, p. xxii. Porphyrri Isagoge quae dicitur in Ptolemaei Apotelesmaticen usque ad p. 203, 13 editionis veteris; de ceteris quae post f. ριδ' desiderantur, cf. supra f. ρδ'.
- F. ριέ'. <Lydi> Περὶ ἀποτελεσμάτων ἐκλείψεων Ἥλιου καὶ Σελήνης (Ἰστέον ἐν πρώτοις ὡς μόνος ὁ Ἥλιος — ὅσων καὶ πλείους εἶναι δοκοῖεν) = Lydus, *De ostentis*, ed. Wachsmuth², p. 17, 20 - 27, 6.
- F. ριέ'ν. — Περὶ ἀποτελεσμάτων κομητῶν (Τοσαῦτα μὲν περὶ Ἥλιου — ταῦτα λέγει) = Lydus, p. 28, 5 - 35, 10.
- F. ριζ'ν. — Περὶ κομήτου τοῦ λεγομένου ἰππέως (Κομήτης ὁ λεγόμενος — ἄνδρα κρατουμένην) = Lydus, p. 35, 13 - 41, 3.
- F. ριζ'. — Περὶ κομήτου τοῦ λεγομένου λαμπαδία (Λαμπαδίας κομήτης — τὰ χεῖριστα ἐπάξουσιν) = Lydus, p. 41, 5 - 43, 19.
- F. ριζ'ν. — Ὁ λεγόμενος δισκεὺς — διοσημεία φανήσεται = Lydus, p. 44 - 45.

Sequuntur Horapollinis Hieroglyphica, deinde

- F. ρκθ'. Theonis commentarius maior in Ptolemaei canonem expeditum. Inscríbatur Θέωνος Ἀλεξανδρέως προοίμιον. Desinit

f. ρλς' verso, mutilus. — Cf. Usener, *MGH.*, Auct. Antiq., vol. XIII, p. 360, 2. Desunt libri IV pars posterior et liber V.

11. Monacensis 431 (olim Augustanus, sign. p. 81, n. 4). — Chartaceus, in-fol., cm. 29,3 × 21, ff. 114, quibus accedunt tria vacua, saec. XV et XVI a variis scriptus. — Cf. Reiser, l. c., p. 81, n. 4; Hardt, IV, 334 sq.; Willh. Schmidt, *Das Prooemium der Pneumatik des Heron von Alexandria*, Progr. Brunswic., 1894, p. 5-18.

F. 96, saec. XV. Κανὼν ἀκριβῆς δεικνὺς τὰς νομηνίας μῆνες Ῥωμαίων (tabulae). — Cf. Schmidt, l. c., p. 18, 9.

F. 96^v vacuum.

F. 97. Figura illustrans synodos Lunae et Solis et phlebotomiae tempora, cum explicatione inscripta (Δεῖ γινώσκειν ὅτι ὁ Ἥλιος — τὴν Σελήνην).

F. 97^v. Κανὼν Σελήνης ἐκ ☾ ☉. Κανὼν πρὸς τὸ εὐρεῖν τὴν Σελήνην ποῖα ἡμέρα ἐστὶν ἐν ἐκάστῳ ζωδίῳ. Tabula cum explicatione (Εἰ βούλει μαθεῖν — μοῖρα ὁ Ἥλιος).

12. Monacensis 525 (olim Augustanus). — Chartaceus, in-quarto, cm. 21 × 15, ff. 177, passim tineis et muribus pessumdatus, saec. XIV med. — Totum codicem propria manu Andreas Libadenus Trapezuntius variis temporibus exaravisse videtur, cf. ultimum codicis folium : Ἡ ἁγία τριάς βοήθει μοι τῷ σῶ δούλῳ βροτῶν ἀπάντων οἰκτίστῳ, πρωτοταβουλλαρίῳ καὶ χαρτοφύλακι τῆς Τραπεζουντίων ἀγιοτάτης μητροπόλεως καὶ ταῦτα γράφοντι σὺν τῆδε τῇ δέλτῳ Ἀνδρέᾳ Βυζαντιεῖ τῷ Λιβαδηνῷ κτλ. Τὸ παρὸν πυεῖον πάλα μὲν ἐγράφη ἐμὴ σποράδην χειρὶ κτλ. De hoc codice pretioso cf. Hardt, V, 299; M. C. Paranicas, *Beiträge zur byz. Literatur* (Münch. 1870), p. 23; idem in editione Περιηγήσεως Andreae Libadeni, Constantinopol., 1874, p. 1 sq.; Krumbacher, *Gesch. d. byz. Litt.*, p. 105 et 422.

F. 95^v. Menses Romanorum, Aegyptiorum, Zodiaci, Cappadocum, Macedonum, Iudaeorum, Bithynorum, Cypriorum comparati. — Ed. Paranicas in editione Περιηγήσεως, p. 50. De huiusmodi mensium tabulis (« Hemerologio Florentino » etc.) cf. Ideler, *Handbuch der Chronologie*, I, p. 393-476.

F. 155. <Andreae Libadeni> Praedictiones pro anno mundi 6844 = 1336 p. Chr. n. (Ἦρξε σὺν θεῷ ὁ Ἰωμδ' χρόνος — [f. 158^v] ψεύσται). — Editae in appendice.

In margine manus eiusdem fere aevi (fortasse Libadenus ipse) f. 155 adscripsit capitulum "Ὅτι δι' ἑπτὰ τρόπους συνίστανται τὰ κατὰ (initio deleto : supplendum <Διὰ περίστασιν>, διὰ συνήθειαν — μὴ καλῶς γένηται). Septem modi exemplis biblicis confirmantur. — F. 155^v usque ad f. 157 in margine eadem manus scripsit Ἰπποκράτους ἐκ τοῦ γ' τμήματος = Hippocrates, *Aphorism.*, III, § 1-25. — F. 157 infra in marg. τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ δ' τμήματος = Ibid., IV, § 1-12. Inseritur f. 157 in marg. rubro scriptum capitulum quod

incipit: Εἰσὶν φαντασίαι — συμφερόντων χωρίων. — F. 157^v in marg. Μελαινὴς χολῆς καθαρτικά (Ἐπίθυμον τὴν μέλαιναν χολὴν — [f. 158] τὰ καταμήνια). — F. 158^v. Περὶ πυσιονίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης θεραπειῶν (Ὁ θεθεὶς τὴν γλώτταν — ἐκφερεῖς). — F. 160 supra rubro scripta = Hippocr., l. c., IV, § 17 etc.; f. 161^v in marg. Hippocr., l. c., VI, § 2 etc.; f. 163^v haec excerpta ex Hippocr. desinunt (expl. θανατώδες = ibid., VI, § 18). Intermixta sunt alia medica.

F. 159 falso illigatum ante f. 175 ponendum erat.

F. 160. Horoscopus ἔτους, ἧμερῶν, ἡμερῶν ψλζ' (figura). Inscriptus Libadenus postea, ut spatium vacuum expleret, varia: Γαληνοῦ (Ἡ τῆς τῶν ὠρῶν τάξις — τοῦ ἕαρος). Cf. Kuehn, XVI, 433, 2.

Sequitur tabula inventorum artium: Τίνας ἐφεύρον καταρχὰς τὰς τέχνας· οὗτοι οἱ κατωτέρω (Ὁ Εὐκλείδης γεωμετρίαν — Ἀρχιμήδης μηχανικὴν), cf. supra cod. 7, f. 157^v. — Deinde pauca de tribus partibus εὐμαθίας et Εἰς κριτὴν στίχοι quatuor (Τὸ τῆς δίκης πῦρ ἐνορῶν πρὸ τῆς δίκης — ἐνδίκως φλέγων)¹ et nonnullae aliae notulae.

F. 160^v. Incipiunt praedictiones pro singulis anni 1336 p. Chr. decedibus cum tabulis astronomicis. Desinunt f. 172. — Editae in appendice.

13. Monacensis 537 (olim Augustanus, sign. p. 91, n. 69). — Chartaceus, in-quarto, cm. 21 × 15, ff. 112, saec. XVI variis manibus scriptus. — Cf. Hardt, V, 341.

F. 1. Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ ἐπιλύσεις ἀστρολογικῶν ἀπορρημάτων (sic) ἐν κεφαλαίοις τριάκοντα (Inc. Διὰ τί ὁ ἅπας χρόνος...). F. 3^v tota fere pagina vacua praeter quinque versus. Desinit f. 8^v in media sextae interrogationis solutione verbis πάλιν εἰς τὸν δίσκον. — Sequuntur 19 1/2 folia vacua non numerata. Deinde ad nostrum propositum pertinent:

F. 32. Περὶ τῶν ἐν ἀστροῖς σχηματισμῶν (Γίνονται τοίνυν οἱ σχηματισμοὶ — ἀπαιτεῖ εἰπεῖν). — Agitur de constellationibus trigonis, tetragonis etc. in zodiaco.

Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων κράσεως (Κράσεως γε μὴν ὁ μὲν τῶν ἄλλων — [f. 32^v] ὡς ἐπίπαν ἐπίψυχρος).

F. 33. Περὶ τῶν οἴκων τῶν πλανητῶν (Οἴκοι δὲ αὐτῶν τῇ δυνάμει κατάλληλοι — Δίδυμοι).

¹ Hos versus in nostro quoque codice inesse fugit Paranicam, qui tamen versibus ex cod. Laurent. LXXXIV, 85 ad Bandinii fidem editis (*Beiträge*, etc., p. 24) Λιβανιανὸν codicis Laurentiani eundem atque Andream Libadenum esse recte coniecit.

Περὶ ὑψωμάτων αὐτῶν (Ἵψώματα δὲ πάλιν — αὐτῇ ἀφορίσαντι).

Περὶ τῶν ταπεινωμάτων αὐτῶν (Ταπεινώματα δὲ αὐτῶν — [f. 35] σφαλερῶς παραιτούμεθα). — Agitur etiam de climatibus; inde a f. 34 supr. inquiritur quae astra nobis tribuant et quid libertatis nobis ipsis relinquatur. Iisdem verbis (σφαλερῶς παραιτούμεθα), finitur Gregorii Solitarii *Synopsis astronomiae* (cf. infra cod. Palat. 281, f. 91) quam olim Michael Psello attribuebant.

14. Monacensis 542 (olim Augustanus), sign. p. 66, n. 70). — Chartaceus, in-quarto, cm. 21,5 × 15, ff. 73, saec. XVI variis manibus male scriptus. — Cf. Hardt, V, p. 355.

F. 67. (A)ἰ βοτάναι τῶν ἰβ' ζωδίων ἐκδοθεῖσαι παρὰ Ἑρμοῦ (Σύλλεγε ἀπὸ Φαμενώθ — [f. 70^v] ὠφελεῖ ποδαγρικούς). — Plantae Aquarii et Piscium in fine desiderantur. Cf. quae in appendice ex cod. Erlang., 89, f. 175^v edemus.

F. 71 (incipit altera manus) [Κ]ατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα ὅταν ἀποκεκλήρωται ὁ ὠροσκόπος τοῦ κόσμου — δ' καιρικῶν καταστημάτων. Περὶ δὲ τοῦ μηνιαίου συνοδικοῦ περιόδου τῆς Σελήνης ἔχει οὕτως — [f. 71^v] γινώσκει τὰ μέλλοντα. — Sequuntur eadem pagina duo tabulae nullius pretii.

15. Monacensis 588 (olim libro impresso Bibl. Reg. Monac. quod signatur A. gr. b. 122 in fol. adligatus [Ammonii Hermiae commentaria in librum Περὶ ἑρμηνείας, Venet. 1503: librum olim possedit P. Victorius]. Scripsit P. Victorius). — Chartaceus, cm. 29 × 18,5, saec. XVI/XVII, ff. 4.

Τοῦ υπερτίμου Ψελλοῦ περὶ ὑποῦ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς (Ἠρωτήκατέ με φίλτατοι παῖδες — [f. 4^v] τὰ διὰ πολλῶν τοῖς φιλοσόφοις ῥηθέντα ὑποτιθέντες).

16. Fragmentum Monacense s. n. (inter papyros). — Folium membranaceum a. 1900 ab Hermanno Thiersch in Aegypto comparatum, cm. 19 × 11,5, saec. IV-VI.

De XXIV (?) lucidis stellis. Incipit in capitulo XVII: Τὴν κατὰ τῶν ἑθρῶν; des. in cap. XIX: γεινομένης. — Edidi in *Archiv für Papyrussforschung*, I, 492 sqq.

CODICES BEROLINENSES

CODICES BEROLINENSES

17. Berolinensis 75 = Phill. 1479 = Meerm. 144 = Clar. 159. — Chartaceus, cm. 20,5 × 15,2, saec. XVI, ff. 30. — Olim Claudii Nauloti, cf. f. 26^v. — Cf. Studemund et Cohn, *Verzeichniss der griech. Handschriften der K. Bibliothek zu Berlin*, I, 28. — Haec fere pertinent ex hoc ποικίλῳ βιβλίῳ ad nostrum propositum :

- F. 1. Μέθοδος προγνωστικῆ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ἢ τοῦ ψαλτηρίου ποίημα κυροῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ (Λαβὼν τὸ ἅγιον — [f. 4^v] ὅπερ θέλει, οὐ γενήσεται. Τέλος τῆς Πυθαγορικῆς βίβλου). Cum figuris astrologicis. Textus admodum lacunosus.
- F. 4^v. Ὀνειροκριτικὸν βιβλίον τοῦ προφήτου Δανιὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονοσόρ. — Expl. f. 10.
- F. 21. Chiromantia cum introductione versificata (Ὅποιος θέλει καὶ ποθεῖ νὰ μάθῃ τὸ πασχάλη — [f. 25] σήμερον Χριστοῦ ἔτος ,αφια' [= a. 1511]).
- F. 25^v et 26. Figurae astrologicae; f. 26^v vacuum praeter Nauloti inscriptionem.
- F. 27. Κανόνιον τῶν φύσεων τῶν ε' πλανητῶν (tabulae).
- F. 27^v. Κανόνιον ἀστέρων ἀπλανῶν cum notis marginalibus (Ἀπλὰ Ζῦδια — ἔτος τῆς Ἀλεξάνδρου τελευταίης).
- F. 28. Figurae astronomicae cum commentario (Ἐὰν ὁ εἰσενεχθεῖς — ἀφαιρερῆται [sic] ἀφαι : margo ligatoris cullro abscissus).
- F. 28^v. Orbis astrologicus cum textu (Περὶ ὁδοῦ — ἡμέρας κθ').
- F. 29. Πρὸς τὴν τῶν προσνεύσεων — ἐκάστου β' τὴν <finis abscissus>.
- F. 29^v. Figura astrologica : « Ἀστρόλαμπος » pro septem climatibus oecumenes.
- F. 30. Σφαῖρα δι' ἧς εὐρίσκονται χειμῶνες βρονταὶ καὶ σεισμοί : duo orbes. In margine ἄρχονται τὰ δεξιὰ μέρη — οἱ τόποι.
- F. 30^v. Orbes quatuor. Infra τὸν ἀστέρα τῶν κυρίων — ἀποφαίνου.

18. Berolinensis 76 = Phill. 1480 = Meerm. 146 = Clar. 391 A. — Chartaceus, cm. 21,7 × 14,8, saec. XV quatuor manibus exaratus, ff. 16. — Cf. Studemund et Cohn, *Verzeichniss etc.*, I, 28.

Excerpta meteorologica magis quam astrologica :

- F. 14. Προγνωστικὰ Σελήνης (?) καιροῦ (Titulus fere evanuit, in

marg. bibliothecarius quidam notavit : Prognostica Sereni episcopi, dubito an recte).

(Τριταία μὲν καὶ τεταρταία οὔσα ἢ Σελήνη — ἀνομβρίας δηλοῦσιν.

Πρίνοι καὶ δρύες — χειμῶνα μέγαν προαγορεύουσι (titulus evanidus). — Ex cod. Berol. 1577, f. 116^v (cf. infra cod. 26) edetur in appendice.

Βάσσου Μαρτωνύμου [sic manus posterior in marg. adnotavit inscriptione fere evanida] (Τριταία καὶ τεταρταία οὔσα — [f. 14^v] ὄμβρους δηλοῖ). In margine superiore scriptor rubro adnotavit : σημεῖον τῆς συντελείας τοῦ παρόντος κόσμου τὸ πρὸ τριακοσίων ἐτῶν μὴ φανῆν(αι) τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ τόξον. — Editum in appendice.

- F. 14^v. Σευηριανοῦ περὶ Ἡλίου καὶ Σελήνης [sic in margine man. posterior vetusta inscriptione fere deleta] ("Ὅτε ὁ Ἥλιος ἐπάγη — οὐ φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις). — Nescio an eiusdem Severiani episcopi Γαβάλων, cuius fragmentum de significatione astronomica nominis Ἀδάμ [ἀνατολή, δύσις, ἄρκτος, μεσημβρία] qualis apud Patres Ecclesiae saepe invenitur, Cramer edidit in *Anecd. Paris.*, I, 366, 26.

19. Berolinensis 113 = Phill. 1517 = Meerm. 204 = Clar. 263 A. — Chartaceus, cm. 30 × 21, saec. XVI, ff. 127. — Variis manibus scriptus, inde a f. 103 (cf. subscriptionem f. 123^v) μετεγράφη κατὰ τὸ ,αφ'εξ' ἔτος (1567) ὀκτωβρίῳ τῆς ἡμέρας (sic, non ἡμετέρῳ) παρασκευῆ (i. e. prosabbato) χειρὶ Ἀντωνίου τοῦ Ἐπαρχου. — Cf. Studemund et Cohn, *Verzeichniss*, etc., I, 47.

Post definitiones logicas (videntur partim ex Nicephoro Blemmida excerptae) et physicas f. 1 et 2, quae f. 3 in margine et f. 3^v continentur :

F. 3. Notae de orbibus caelestibus, de septem climatibus, de introitu Solis in XII signa, de planetarum et mundi restitutione in integrum ¹.

F. 4. Νίκηφόρου τοῦ Βλεμμίδου εἰσαγωγικῆς ἐπιτομῆς βιβλίου δεύτερον περὶ φυσικῆς ἀκροάσεως. In fine capituli κε' agitur de notionibus astrologicis, quae f. 74^v figura demonstrantur. Post ἐπίλογον

F. 97 sequuntur figurae astrologicae et astronomicae (f. 97 orbis planetarum domicilia continens; f. 97^v orbis ascensionum per

¹ Haec de ἀποκατάστασει leguntur : Ἰστέον ὅτι ὁ μὲν Κρόνος ποιεῖται τὴν αὐτοῦ μεγίστην ἀποκατάστασιν δι' ἐτῶν σξε', ὁ δὲ Ζεὺς δι' ἐτῶν κζ', ὁ δὲ Ἄρης δι' ἐτῶν σπδ', ὁ δὲ Ἥλιος δι' ἐτῶν ατξα' ἢ δὲ Ἀφροδίτη δι' ἐτῶν ,αρνα' ὁ δὲ Ἑρμῆς δι' ἐτῶν υπ' ἢ δὲ Σελήνη δι' ἐτῶν κε' ὁ δὲ κόσμος μυριάσιν ροε' καὶ ,ασ'.

septem climata; f. 98 Διάγραμμα θεματικόν, i. e. Schema horoscopi cum textu brevi : Τοῦτ' ἡ διάγραμμα — ἢ τοῦ ὑπὸ γῆς). — F. 98^v. Notulae ad historiam philosophiae pertinentes.

20. Berolinensis 146 = Phill. 1550 = Meerm. 251 = Clar. 288 = Pel. 180. — Chartaceus, cm. 36 × 25, saec. XVI, ff. 146. — F. 144^v legitur : ἐπὶ ἔτους ζς' (νδικτιῶνος) α' ἐν μηνὶ δικευρίῳ α' ἡμέρα δ' ὥρα γ' ἐτελιώθη τῷ παρόν βιβλίῳ (i. e. 1 Dec. 1497). " Quae subscriptio ex archetypo transcripta est; codex enim manu eadem qua cod. [Phill.] 1406 exaratus est, i. e. a Georgio Coccolo : videtur apographum esse codicis Parisini 2413 „ — Cf. Studemund et Cohn, *Verzeichniss*, etc., I, 62. Iste Parisinus secundum *Catal. Paris.* (Inventaire sommaire, etc., II, p. 256), a. 1499 descriptus est. — Huic codici similes sunt cod. Magliabech. 7 (cf. *Catal.*, I, p. 5) et Mutin. 40 (cf. *Catal.*, IV, p. 27), quem a. 1490 Michael Suliardus scripsit (subscriptionis forma partim mirum in modum cum Berolinensis subscriptione concordat : Ἐγράφη παρ' ἐμοῦ Μιχαὴλ Σουλιάρδου ἐκ χώρας Ναυπλίων Ἄργους ἐν ἔτει ,ςϷϚ η' ἰνδ. θ' μηνὸς Ὀκτ(ωβρίου) κ' ἐν Μεθώνη ἡμέρα γ', ὥρα γ' τῆς ἡμέρας).

F. 1. Ἐξηγητῆς ἀνώνυμος εἰς τὴν τετραβίβλον τοῦ Πτολεμαίου. In margine lemmata numerantur (sunt omnino τςθ'), lacunae expletur, figurae astrologicae adduntur. — F. 121^v. Τέλος τῆς ἐξηγήσεως τοῦ Πτολεμαίου Κλαύδι [sic] μαθηματικοῦ τετραβίβλου. Post tamen sequitur capitulum Ἐπειδὴ συμβαίνει — τῶν κέντρων, i. e. ultima commentarii particula, cf. edit. (Basil. 1559), p. 179 sq.

F. 121^v. Πορφυρίου φιλοσόφου εἰσαγωγὴ εἰς ἀποτελεσματικὴν Πτολεμαίου. — Des. verbis ὀπισθεν ἐπτά fol. 139, quod maximam partem vacuum est. — Cf. *ibid.*, p. 180-204.

F. 139^v. Tractatus anonymus de astrologiae notionibus. Praecedunt figurae duae astrologicae (Horoscopi schema et Κανόνιον τοῦ ὄλου κύκλου τῶν ἰβ' ζῳδίων καὶ πῶς μερίζεται εἰς τοὺς σχηματισμούς). Hanc figuram ex codice quodam Scorialensi (P. I, 14), ed. Ruelle, *Archiv. d. miss. scientif.*, 3e série, t. II, p. 555. Sequitur textus f. 140 : Τῆς οὐρανίας διανεμήσεως] (in Scorialensi διαθέσεως) κατὰ τὸδε τὸ ἐγχαρτατόμενον σχῆμα διυκοιμένης [sic] ἦγουν τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου πειράσσομαι καθ' ὅσον οἶδος τέ εἰμι καὶ τὰς περὶ αὐτὴν ὀνομασίας τῶν ἰβ' τόπων διὰ βραχέος ἐκθεῖναι ὡς ἂν εὐδιάγνωστα τε καὶ σαφῆ γένηται τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν περὶ ἀρχῶν εἰρημένα. καὶ πρῶτον γε περὶ διαθέματος λέξομεν (Θεμάτιον τοίνυν — [f. 141^v] τὸ τοῦ ζῳγοῦ). Sequuntur capitula eiusdem opusculi titulis margini rubro inscriptis :

F. 141^v. <Περὶ> καθυπερτερείας (Καθυπερτερεῖ καὶ ἐπιδεκατεύει — ἐξαγώνω).

<Περὶ> ἀκτινοβολίας (Ἀκτινοβολεῖν λέγεται — [f. 142] ὁ διαμετρῶν).

- F. 142. Περὶ δωδεκατημόριω [sic] (Τὸ δωδεκατημόριον τῆς Σελήνης — οἶκος).
Περὶ συναφῆς καὶ ἀπορροίας (Συναφή δὲ — ἡ Ζ').
Περὶ στηριγμῶν (Στηριγμὸς δὲ — ἰστάμενος),
Ποῖος λέγεται ἀφαιρέτης (Ἀφαιρέτης — τὰ ἐπόμενα).
Ποῖοι ἀρρενικοὶ (Ἀρρενικοὶ τόποι — [f. 142^v] λάβωσιν).
- F. 142^v. Ποῖοι ὑπαυγοὶ (Ἵπαυγος δὲ — αὐγὰς).
Περὶ φάσεων (Φάσις δὲ λέγεται — καταβιβάζων).
Περὶ οἰκοδεσποτῶν (Οἰκοδεσπότην δὲ λέγουσιν — [f. 143] κατάστασιν).
- F. 143. <Περὶ ἐξάλματος> (Ἐξάλμα — ἐκοίην).
Περὶ ἐκπτώσεων (Ἐκπτώσις δὲ — ἐγένετο).
Περὶ ἀφαιρτικῶν τόπων (Ἀφαιρτικοὶ δὲ τόποι — [f. 143^v] ὠριμαία κέκληται).
- F. 143^v. Πάλιν (leg. Παύλου) Ἀλεξανδρέως περὶ οἰκοδεσποτείας (Τῆς οἰκοδεσποτείας τρόπος — [f. 144^v] ὥρας κέ) = Paul. Alexandr. edit. 1586, p. Q^v. — Cf. *Catal.*, IV, p. 27 et VI, p. 5 [ad f. 210^v]. Sequitur subscriptio supra edita.
- F. 145. Figurae astrologicae cum textu (Ὁμοίως πάλιν καὶ τὸ αὐτό — καὶ ἡμερήθῃ οὕτως) = cod. Mutin. 40, f. 189^v (*Catal.*, IV, p. 28).
- F. 145^v et 146 figurae astrologicae sine commentario.

21. Berolinensis 147 = Phill. 1551 = Meerm. 252 = Clar. 294 = Pel. 58. — Chartaceus, cm. 34,8 × 23,2, saec. XVI, ff. 335, "olim Cl. Nauloti", ("ἀνέγνω ταύτην Ναυλωτὸν ὁ Κοιλαδεύς, ἔπει Χριστοῦ Σωτῆρος, ἀφοῦ γ' [1573]"), adnotatum folio quod praecedit ante f. 1), infra fere eadem f. 2. — Quaternio k^d sequitur post κέ, quaterniones λβ' et λγ' post λδ', ternio λς' post λη'. — Cf. Studemund et Cohn, *Verzeichniss*, etc., I, p. 62.

Codicem cui Naulotus hanc inscriptionem praefixit: Ἀστρολογικὴ τε καὶ πολυγραφικὴ βίβλος ... Τριῶν Ἀστρολόγων τε καὶ πολυγράφων βιβλία τρία: πρῶτον μὲν Ἀνωύμου τινός, δεύτερον δὲ Λέοντος φιλοσόφου, καὶ τρίτον Πυθαγορικοῦ Λαξευτηρίου ἦτοι τοῦ Ῥαβουλίου οὕτω λεγομένου Περσιστί, totum descriptum esse ex cod. Paris. 2424, quocum numeri capitulorum et lacunae prorsus concordant, Studemund et Cohn in catalogo Berolinensi recte adnotaverunt. Itaque eum hic accuratius describere supersedimus, archetypo Parisino olim a F. Cumont accuratissime descripto, quae tabulae in Catalogo codicum Parisinorum mox invenientur. — Indices capitulorum habentur in codice nostro duo: f. 1-2 Index ad capitula collectionis anonymae inde a cap. α' usque ad ζζ' (haec capita in codice continentur inde a f. 2-70 iisdem numeris signata); f. 70^v, post inscriptionem Λέοντος φιλοσόφου περὶ βασιλείας καὶ ἀρχόντων, πῶς ἐστὶ γινῶναι τὸ μήκος

τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ τί γίνεται ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ, usque ad f. 76 Tabula capitum α'-σζδ'; cuius in fine notatur ὁμοῦ εἶσι ὄλα κεφάλαια τζ'. Haec capita in codice leguntur inde a f. 77-239; sed numeri indicis male concordant cum numeris quibus capitula in codice significantur: nam in codice leguntur cap. τλδ', in indice σζδ' indicantur.

22. Berolinensis 149 = Phill. 1553 = Meerm. 254 = Clar. 297 = Pel. 175a. — Chartaceus, cm. 32,2 × 25, saec. XVI, variis manibus scriptus ["f. 1-52 manu Ioannis Mauromatae, f. 53-103 manu Nicolai Coccoli"], ff. 156. Olim Nauloti. — Cf. *Verzeichniss* etc., I, 64.
- F. 104. Ἐκ τῆς συντάξεως Πτολεμαίου κεφαλαιωδῶς εἰρημένων ("Ὅτι σφαιροειδῆς ὁ οὐρανὸς — [f. 116] ἀπὸ τοῦ Ἥλιου). Excerpta ex libris I-XIII.
- F. 116. Ἰωάννου Ἀλεξανδρέως τοῦ Φιλοπόνου περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου χρήσεως καὶ τί τῶν ἐν αὐτῷ καταγεγραμμένων σημαίνει ἕκαστον (Τὴν ἐν τῷ ἀστρολάβῳ — [f. 131] ἐπιθάτερα). — Cf. *Catal.*, I, 39.
- F. 131. Ἐτέρα ἐξηγήσις περὶ τοῦ ἀστρολάβου (Εἰ βούλει γινώσκων — [f. 134] διαταξάμεθα). — Cf. *Catal.*, II, 1 et IV, 33.
- F. 134. Τοῦ Γρηγοῦρα κυροῦ Νικηφόρου τοῦ φιλοσόφου πόνημα περὶ κατασκευῆς καὶ γενέσεως ἀστρολάβου. Περὶ τῶν τοῦ ὄργανου τυμπάνων κτλ. (Τὸ μὲν ἔξωθεν — [f. 139] χειμερινὸν κύκλον· τέλος τοῦ λόγου τοῦ κυροῦ Γρηγοῦρα). — Cf. *Catal.*, III, 7; IV, 33.
- F. 139. Ἰσθῆον [sic] δὲ καὶ τοῦτο ὡς ἡμεῖς ἐνταῦθα διὰ τὸ σαφέστερον — [f. 140] καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον). F. 140 pars inferior et f. 140^v vacua.
- F. 141. Σχολὴ ἐκ τῶν Δημοφίλου (Ἐπὰν στήσεις τὸν ἐπικρατήτορα — κελεύει ἐγκρίνειν) = Porphyrius ed. 1559, p. 193. Περὶ ὑπακουόντων ζῳδίων (Ἵπακούει ζῳδίων — Αἰγόκερω) = ibidem.
Περὶ ἰσοδυναμούντων ζῳδίων (Ἰσοδυναμεῖν ἀλλήλοις — ἀποσκίασμα) = ibidem.
Περὶ βλέπόντων ζῳδίων καὶ μεγέθους ἡμέρας (Βλέποντα δὲ ἐστὶν — ζῳδία ταῦτα) = ibidem.
Περὶ ἀσυνδέτων ζῳδίων ([f. 141^v] Ἀσύνδετα δὲ — ἐφορῶντα) = ibidem.
- F. 141^v. Περὶ ἀποκλιμάτων (Ἀποκλίματα καλεῖται — ὠροσκοπούσης) = ibidem.
Περὶ χρηματιζόντων ζῳδίων (Χρηματίζει πάση — ὠροσκόπῳ) = ibidem.
Περὶ σπορίμου ζῳδίου Ἥλιου (Σπόριμον ὁ Ἥλιος — [f. 142] ὠροσκοπηθέναι) = ibid., p. 194.

- F. 142. Περί ὕροσκόπου τῆς σπορᾶς ("Ὅτι τὸν ὕροσκόπον — σπέρματος καταβολήν) = *ibidem*.
Περί δωδεκατημορίου (Τὸ δωδεκατημόριον — ὀρίζειν δεῖ) = *ibidem*.
Περί ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν (Τὰ ἀρσενικά — [f. 142^v] κοινὸν ἔχει) = *ibidem*.
- F. 142^v. Περί τῆς τῶν ζωδίων διαφορᾶς [*sic*] (Τοὺς δὲ ζωδιακοὺς χρόνους — [f. 143^v] ἀναφορικῶν χρόνων) = *ibidem*.
- F. 143^v. Ἐν πόσοις χρόνοις ἐκάστη μοῖρα ἀναφέρεται ἕκαστον ζωδίων [*sic*] (Πόσων γὰρ — [f. 144] κλίμα) = *ibidem*, p. 196.
- F. 144. Σχολή ("Ὅπως μεριστέον — [f. 144^v] χρόνων ζωῆς) = *ibid.*, p. 197.
- F. 144^v. Πῶς ἔνεστι τὴν διάκρισιν τῶν τε κέντρων καὶ ἐπαναφορῶν καὶ ἀποκλιμάτων μοιρικῶς διασθαι [*sic*] ('Ὁ Πτολεμαῖος φησὶ — [f. 145] μερισμοῦ) = *ibidem*.
- F. 145. Περί τοῦ ποῖον μέλος τοῦ σώματος ἕκαστον τῶν ζωδίων κεκλήρωται ("Ἐτι τῶν ζωδίων — πόδας) = *ibid.*, p. 198.
Ποῖος ἕκαστος τῶν ἀστέρων κυριεύει μερῶν (Κατὰ ταῦτα δὲ — [f. 146] ἡγεμονικῶν γυναικῶν).
- F. 146. Περί ὧν ἱματισμῶν καὶ βαφῆς κυριεύουσιν ἢ χροᾶς ('Ὁ Κρόνος βαφῆς καστοριζούσης — [f. 146^v] πρασίην) = *ibid.*, p. 199.
- F. 146^v. Περί τῶν λς' δεκανῶν καὶ τῶν παρανατελλόντων αὐτοῖς καὶ προσώπων (Τοῦ ζωδιακοῦ — Τεύκρου τοῦ Βαβυλωνίου) = *ibidem*.
Περί τῶν ἀπλανῶν λαμπρῶν ἀστέρων καὶ τῶν παρανατελλόντων δυνάμεως ('Ὁ τύπος τῶν — [f. 147] χείρω) = *ibid.*, p. 200.
- F. 147. Περί τῶν ὀρίων κατ' Αἴγυπτίους καὶ Πτολεμαῖον καὶ λαμπρῶν καὶ σκιερῶν μοιρῶν (Πάλιν οἱ παλαιοὶ — [f. 147^v] καθυποτάξαι) = *ibidem*.
- F. 147^v. Περί τῆς τῶν ζωδίων μελοθεσίας (Τὰς τοῦ ἀνθρώπου μελοθεσίας — δύναμιν) = *ibid.*, p. 201.
Περί τριγῶνων καὶ τετραγῶνων καὶ διαμέτρων καὶ τὸν ἀσύνδετον λόγον ἐχόντων πρὸς ἄλληλα ὡς ἐν τύπῳ διαμέτρων (Τῶν τριγῶνων — [f. 148^v] χρονικά) = *ibidem*.
- F. 148^v. Περί χρόνων καὶ κέντρων καὶ ἐπαναφορῶν καὶ ἀποκλιμάτων ('Ὁ μὲν χρόνος — [f. 149] ἢ δωδεκάτροπος) = *ibid.*, p. 202.
- F. 149. Ἐκ πόσων τρόπων γίνονται τὰ ἀποτελέσματα τῶν πλανητῶν (Τὰ ἀποτελέσματα — [f. 149^v] τοῖς θηλυκοῖς) = *ibid.*, p. 203.
- F. 149^v. Ἐκθεσις εἰς τὰς μαρτυρίας τῶν πλανητῶν (Τοῦτό ἐστιν — [f. 150] χαίρει μετ' αὐτῶν) = *ibidem*.
- F. 150. Εἰς πόσας μοίρας ἀφικνοῦνται αἱ ἀκτῖνες τῶν ζ' πλανητῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν (Αἱ ἀκτῖνες — ὀπισθεν ἐπτά) = *ibid.*, p. 204. *Hic desinit Porphyrus.*

- Κανόνιον τοῦ ὄλου κύκλου τῶν ἰβ' ζωδίων καὶ πῶς μερίζεται εἰς τοὺς σχηματισμούς (Τῆς οὐρανίας διαθέσεως — [f. 151^v] ἀκολουθῶς τούτων). *Praecedat figura. Laudantur τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν περὶ ἀρχῶν εἰρημένα, deinde* "Ὅρια κατὰ Πτολεμαῖον. — *Cf. cod. Rom. 3, f. 108.*
- F. 151^v. Τί ἀποτελοῦν οἱ ἐπιμάρτυρες (Καὶ ὁ μὲν — τὸ ἀγαθόν).
Τὰ προηγούμενα σχηματίζουσι τὰ ἐπόμενα (Τρίγωνον — ρη').
Δεξιὰ <καὶ εὐώνυμα> (Δεξιὰ δὲ λέγουσι — [f. 152] Ζυγοῦ).
- F. 152. Καθυπερτερεῖ (Καθυπερτερεῖ καὶ ἐπιδεκατευεῖ — ἔξαγῶν).
Ἄκτινοβολῆ (Ἄκτινοβολεῖν λέγεται — ὁ διαμετῶν). — *Cf. cod. Venet, 7, f. 383.*
Περί δωδεκατημορίων (Τὸ δωδεκατημόριον τῆς Σελήνης — μοίρας βζ'').
- F. 152^v. Περί συναφῆς καὶ ἀπορροίας ("Ἐστω οὖν — συνάπτηται αὐτῷ). — *Cf. cod. Venet, 7, f. 383^v.*
Πῶς γίνεται ἀπόρροια (Ἀπόρροια δὲ γίνεται — ἢ ζ'). — *Cf. ibidem.*
Περί στηριγμοῦ (Στηριγμὸς δὲ — ἰστάμενος). — *Cf. ibidem.*
Ποῖος λέγεται ἀφετος ("Ἀφετος δὲ λέγεται — τὰ ἐπόμενα). — *Cf. ibidem.*
Ποῖοι ἀρσενικοὶ (Ἀρσενικοὶ τόποι — καταλάβωσιν).
Ποῖοι ὑπανγοὶ ("Ἐπανγος δὲ — καὶ αὐγᾶς).
Περί φάσεως (Φάσις δὲ — [f. 153] ἐπὶ δύσεως). — *Cf. ibidem.*
- F. 153. "Ὅταν ὑποποδίζει (*sic*) λέγεται ἀφέτης (Εἰσὶ δὲ — καταβιβάζων).
Περί οἰκοδεσποτῶν (Οἰκοδεσπότην — ἀέρος κατάστασιν).
Περί ἐξάλματος ([f. 153^v] Ἐξάλμα τοίνυν — ἐκείνην). — *Cf. ibid., f. 384.*
- F. 153^v. Περί ἐκπτώσεως ("Ἐκπτώσις δὲ — ἐγένετο). — *Cf. ibidem.*
Περί ἀφετικῶν τόπων [*corr. ex τρόπων*] (Ἀφετικοὶ δὲ — τὸ δύνον). — *Cf. ibidem.*
Περί ἀφῆτων (Ἀφέται δὲ δ' — [f. 154] ὠριμαῖα κέκληται). — *Cf. ibid., f. 384^v.*
- F. 154. Παύλου Ἀλεξανδρέως περὶ οἰκοδεσποτείας ('Ὁ τῆς οἰκοδεσποτείας — [f. 155] ὥρας κε' [Paul. Alexandr., ed. 1586, Q 4 v]. Τέλος τῆς τετρακτῆς [*sic*] βίβλου καὶ ἀποτελεσματικῆς Πτολεμαίου τοῦ Αἰγυπτίου). *Hic Ptolemaeum ex errore nominari apparet.*
- F. 155. *Figurae astrologicae.*
- F. 156. *Figura horoscopi cum commentario* ('Ὁμοίως πάλιν — ἡγούμενα).
- F. 156^v. *Figura cum paucis verbis* (Λέγε ἔαν — ἐμερίσθη οὕτως. Τέλος).

23. Berolinensis 161 = Phill. 1565 = Meerm. 268 = Clar. 310 (= Pel. 144?). — Chartaceus, cm. 19,4 × 13,8, saec. XVI. ff. 22S. Olim Nauloti. — Cf. *Verzeichniss etc.*, I, 68 sq. — Codici simillimus est Vatic. gr. 216, saec. XV.
- F. 1-169. Geoponicorum libri XX.
- F. 170. Orbis astrologicus, cum versibus XII Byzantinis de XII signis: Κριός μὲν πρῶτος ἐστὶν ἀρχὴ τοῦ χρόνου — οἱ δ' ἰχθύες δὴλωσις ἰχθύων γένους. Ed. Cougny, *Anthol. Palat.*, vol. III, p. 330. Sequitur f. 170^v tabula XII ventorum.
- F. 171. <Περὶ ἐκλείψεως Σελήνης> (figura cum commentario partim inscripto: e. gr. ἰχθύες β' ἀραθὸν τοῖς καρποῖς κτλ.).
- F. 171^v. Figura cum commentario inscripto eiusdem argumenti, item f. 172^v.
Περὶ διαφορᾶς τῶν τοῦ ὄρους (*sic*) μερῶν (Τοῦ ὄρους [i. ὄρους] — Πραϊνέστιον Μιμινάκιον).
- F. 172. Ὁ μὲν ἀφρηλιώτης — τὸν λιβόνοτον.
- F. 172^v. Σχόλ<ιον> (Ἰστέον ὅτι αἱ μὲν ἡμέραι τοῦ ἐνιαυτοῦ — ῥοπή ἔχει στιγμᾶς ιβ'). — Cf. quae infra edentur ex cod. 7, f. 105^v.
- F. 173 vacuum; 173^v et 174 Στίχοι εἰς τοὺς ιβ' μῆνας (Θεοδώρου Προδρόμου ut recent. man. adscripsit. Cf. B. Keil, *Wiener Studien*, XI, 110 sqq.). F. 174^v vacuum.
- F. 175. Capitulum initio mutilum Ζυγὸς Σκορπίος Ὑδροχόος — οὕτως ἐνὶ ἐκ παντός.
Περὶ σχήματος τῆς γῆς κεφάλαιον α' (Τὸ τῆς γῆς σχῆμα οὐ τετράγωνον ἐνὶ οὔτε πάλιν ὀλοστρόγγυλον, ἀλλὰ μακροστρόγγυλον — [f. 175^v] ἐστὶν ἀληθές). Antipodas esse auctor negat (οἱ τοῦτο λέγοντες θεὸν οὐχ ὁμολογοῦσιν οὔτε πλάσιν ἀνθρώπου).
- F. 175^v. Περὶ τῆς γῆς (Καθάπερ μαγνήτης λίθος — τὴν γῆν τρέχει).
Περὶ νεφελῶν (Κύκλωθεν τῆς γῆς — [f. 176] καὶ οὕτως γίνονται ταῦτα).
- F. 176. Περὶ βροντῶν (Αἱ βρονταὶ καὶ αἱ ἀστραπαὶ γίνονται οὕτως — [f. 176^v] ἐστὶν οὕτως ἐκ παντός).
- F. 176^v-179. Photii Patriarchae carmen didacticum de rebus meteorologicis cuius partem ex hoc codice ed. Pitra, *Anal. sacra et prof.*, I, 441 sqq.; cf. Krumbacher, *Gesch. d. byzant. Litt.*, p. 681. Φωτίου στιχηρὰ πρὸς τὸν ἔμπροσθεν εἰρημένον ἑταῖρον εἰς ὃν καὶ ὁ κανὼν ἐποικήθη: ἦχος β'· ὁ τε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν. Περὶ τῶν μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ στοιχείων καὶ τῶν πρὸς (lacuna X litterarum) ἀέρος νεφῶν καὶ ὑετῶν (Μέσην εἰληφύτα τοῦ παντός — [f. 177] ἀνακαλέσθηται).
- F. 177. Φωτίων [*sic*] πρὸς τινὰ ἑταῖρον [in carmine adloquitur Μέρκελλον] δεηθέντα μαθεῖν τὰς τῶν ἀνθρώπων μεθελικιώσεις καὶ

- ἄλλα τινά. ὼδῆ α'· ἦχος α'· ἀναστάσεως ἡμέρα (Ἡλικίας τῶν ἀνθρώπων — συνάψαιεν)¹.
ὼδῆ γ' [secunda deest] δεῦτε πόμα πίνωμεν καινόν (Νέφος ἐστὶ κάθυτρον — [f. 177^v] παρίδης με)².
- F. 177^v. ὼδῆ δ'· ἐπὶ τῆς θείας (Νέφος χιόνα ὑετόν — ταλαίπωρε)³.
ὼδῆ ε'· ὀρθρίσωμεν (Θερμότατον — [f. 178] λύπας μου)⁴.
- F. 178. ὼδῆ ζ'· κατήλθεν ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς (Σὺν ἅμα ἐν τοῖς ὑπερτάτοις — κενοῦσθε)⁵.
ὼδῆ ζ'· ὁ παῖδας ἐκ καμίνου (Ἐξόχως τῷ προφήτῃ πειθόμενος σεισμὸν — [f. 178^v] κατεδαπάνησεν)⁶.
- F. 178^v. ὼδῆ η'· αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἀγία (Ταῦτα φυσικῶς ἐνεργεῖται — μετὰ πόνου)⁷.
ὼδῆ θ'· φωτίζου φωτίζου ἡ νέα Ἰερουσαλήμ (Κυρίως παρθένον — [f. 179] δίκασον)⁸.
- F. 179. Ἐξαπ(οστειλάριον) ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις (Γένεσιν ἔξω νόει — τοῦ τέλους).
Οἱ λέγοντες ὅτι ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ ὁ τρόπος ὤρισταί — [f. 179^v] καὶ δοξάσεις με. Contra astrologiae fidem.
Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ κατ' οὐρανὸν ἀστέρες ἀνατέλλοντες — τοῦ ἀέρος κατάστασιν = Aetii Amideni tetr. III, 34, ed. Wachsmuth, *Lyd. de ost.*², p. 289, 1. Haec introducunt ad sequens capitulum.

¹ Finis huius odae hic est: Ἐπὶ ξένης παροδεύων ἀδελφῆ δυστυχῶς μέμνησο σοῦ Φωτίου· ἐν γὰρ τῇ ξένη καὶ αὐτός, θανάτων (καὶ φθορῶν, διὰ ξενίαν μικρὰν, Χριστὸς ἡμᾶς ῥύσαιτο καὶ σχισθέντας συνάψαιεν.

² Ultima verba: Θαύμα πῶς σωματίων μικρὸν δυστυχίας τοσαύτης ὄγκον ἐδέξατο· ἐν γὰρ ὀδύνῃ μοι πᾶς ὁ βίος, ὁ φθόνος δὲ πολὺς· Χριστέ μὴ παρίδης με.

³ In fine quartae odae pergīt lamentari: Ξένος πατρίδος καὶ φυλῆς ὁ πολυπλήντος ἐγὼ· ξένος συγγενῶν τε καὶ φίλων δυσκλεῆς ἀπόλυτος· ἀπερριμένος ἄπολις· δάκρυα καὶ μόνα πλουτήσας φθόνος σοὶ ταῦτα ποιεῖ ψυχὴ ταλαίπωρε.

⁴ Finem facit querela: Ἐκένωσεν ὄντως ὁ φθόνος ἐν σοὶ ψυχὴ μου· τὰ βέλη φαρμάκῳ καταβεβαμμένα καὶ τῆς γῆς ἐξώρισεν τῆς ἐνεργούσης με· στήσον ὡς ἄδας (?) τὰς λύπας μου.

⁵ In fine: Ἐξέστην ἐν τοῖς πανταχοῦ λυπηροῖς ὁ ταλαίπωρος ἐγὼ· καὶ στενάζω ἐκ βάθους· καὶ ταλανίζω τὸ ζῆν, αἱματόφυρτα ἐξ ὀμμάτων τῶν ἐμῶν δάκρυα μοὶ κενοῦσθε.

⁶ In fine: Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου ῥυσάμενος ἀπάλλαξον δέομαι πάθους ἐμαυτὸν καὶ βασκανίας τῶν ἐχθρῶν· τὸ γὰρ σῶμα ἡ λύπη συνέπηξε (i. συνέπηξε Pitra) ψυχὴν δὲ ὁ λογισμὸς ὡσπερ σκόλληε αὐτὴν κατεδαπάνησεν.

⁷ Ultimi versus: Τύχη δυσκλεῆς συνκλαύνει (*sic*) με οἶμοι· πειρασμοὶ τρικυμῖαι καὶ περιπλάνησις αὕτη· οἱ φθονοῦντες ἐγγύς· οἱ δὲ φίλοι καὶ γνωστοὶ ἐμακρύνθησαν· ῥοαὶ τῶν δακρῶν ἐκρέιτε μετὰ πόνου.

⁸ In fine: Ἐλπίς ἔμοι καὶ τεῖχος καὶ λυπηρῶν ἀπαλλαγὴ, σωτηρία καὶ σκέπη τῆς ψυχῆς μου· δέσποινα· πρόσθητι νῦν ἐκχωροῦντι μακρὰν· ἄκων χωρῶ· βλέψον παρθένε· καὶ τοὺς διώκοντας δίκασον.

- F. 179^v. Ἀστέρων ἀνατολαὶ καὶ δύσεις κατὰ Κλειτίλλιον [!] (Μηνὶ Ξανθικῷ [corr. ex -ουκῷ] — [f. 181] ἢ λα'). Haec quamquam concordant cum calendario Quintiliorum (*Georon.*, I, 9) tamen multo uberiora sunt (eadem habentur in cod. Vatic. 216); propediem edam cum aliis calendariis graecis.
- F. 181. Ἐξήγησις εἰς ταῦτα καθαρὰ καὶ ἀσφαλὴς (Μηνὶ Δύστρω — [f. 181^v] χελιδόνες φαίνεται) = Actius, l. c., p. 289, 11-293, 10.
- F. 181^v. Τῶν ἑπτὰ οὐρανῶν ὁ ἀκριβασμὸς καὶ τὰ μέταλλά εἰσιν οὕτως ('Ο μὲν οὐρανὸς ὁ δρόμενος [sic] — [f. 182] ἀγαπητός). Citantur S. Paulus, ὁ ποιητὴς Ἰωάννης Δαμασκηνὸς in iambicis, Rex David, Evangelia.
- F. 182. "Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τρία διαιροῦσι τὰς τοῦ μηνὸς ἡμέρας — φθίνει.
Τέρας σημεῖον σύμβολον καὶ τεκμήριον διαφέρουσι (Τέρας μὲν γὰρ — σημαίνουσιν).
'Ο Σολομῶν ἐν τισὶ τῶν ἐνιγμάτων αὐτοῦ — [f. 182^v] ἀφθαρτιζωμένης.
- F. 182^v. Ἐξήγησις τῶν ἡμερῶν Ἡσιόδου ἀπὸ φωνῆς τοῦ Πρωτοσπαθαρίου (Πρῶτον ἐννη τετράς τε — [f. 188^v] ἐξεπονήθη τοῦ Ἡσιόδου) = [post ipsius Hesiodi versus] Iohannis Protospatharii commentarius ed. Gaisford, *Poet. gr. min.*, II, 448, 11-459; cf. Krumbacher, l. c., p. 558.
- F. 188^v. De decadis numeris ('Η μονὰς εἶδος — [f. 189] δέκατος κρίσις καὶ πίστις).
- F. 189^v. Ἐννέα εἰσὶν αἱ Μοῦσαι διὰ τὸ — [f. 190] καὶ ἐννέα Μουσῶν.
- F. 190. Τῶν ἰβ' ζωδίων τὰ ὀνόματα καὶ οἱ τούτων μῆνες (Κριὸς Μαρτίῳ κα' δέχεται τὸν Ἥλιον — Φευρουαρίῳ κ').
Ἰωάννου Ἀλεξανδρέως χρόνοι τῶν ζωδίων ἐν οἷς ἕκαστον αὐτῶν ὁ Ἥλιος διαπορεύεται καὶ αἱ καθ' ἕκαστον ζωδίων γινόμεναι ἐπισημασίαι αἱ ὑπο<γε>γραμμέναι εἰσὶν ἀρξόμεθα δὲ ἀπὸ θερινῆς τροπῆς ([f. 190^v] Καρκίνον διαπορεύεται — [f. 193^v] ἐπ' αὐτῷ) = Ps.-Gemini Calendarium ed. Wachsmuth, l. c., p. 181-195.
- F. 193^v-206. Πτολεμαίου φάσεις ἀπλανῶν <καὶ συναγωγῆ> ἐπισημασιῶν, ed. Wachsmuth, *ibid.*, p. 211, 5-272, 10 et 273, 8-276, 4.
- F. 206. Ψηφηφορία Ἥλιου (Εἰ βούλει γινώσκων τὸν Ἥλιον ἐν ποίῳ ζωδίῳ ἐστὶ — καταντὰ ὁ ὠροσκόπος. Τέλος).
- F. 207-228. Ἡρωνος γεηπονικὸν βιβλίον (ed. Hultsch, *Heronis rell.*, p. 208-234 ex cod. Paris. 2438, f. 88).

24. Berolinensis 168 = Phill. 1572 = Meerm. 280 = Clar. 391 B. — Chartaceus, cm. 21,6 × 14,2, s. XV, ff. 14. — Cf. *Verzeichniss* etc., I, 72 sq.

F. 8. De pascha inveniēdo ('Ετους ,Γωξ' [= 1352 p. Chr.] —

- [f. 8^v] ἰβ'). Series annorum usque ad annum ,Γωπβ' = 1364 p. Chr. continuatur.
- F. 11^v post Nicephori Patriarchae σημείωσιν ὄνειράτων διὰ στίχων ἱαμβείων (cf. infra p. 46) : Ὀνειροκριτικὸν κατὰ τὴν (⊙ [σύνοδον] (α' Ἐὰν ἴδεις τι — γενήσεται τὸ ὄραθέν).
25. Berolinensis 170 = Phill. 1574 = Meerm. 284 = Clar. 291 (= Pel. 54). — Chartaceus, cm. 22,7 × 16,9, s. XVI (sive potius XV?, cf. infra), ff. 220. — Olim Cl. Nauloti qui illum legens agnovit a. 1573. Variis manibus scriptus, f. 1-136 secundum Studemund et Cohn manu Nicolai Cocoli. — Cf. *Verzeichniss* etc., I, 75. — Ex brevi indice fere s. XVII praemisso nihil discimus.
- F. 1. Μέθοδος ὁποίας κράσεως εὐρήσκειται ὁ χρόνος· κράτησον τὰ ἀπὸ κτήσεως ἔτη καὶ ὑψηλὸν ὑπὸ τῶν δώδεκα καὶ ὅσα εὐρεθῶσι (sic) κάτωθεν τῶν δώδεκα, αὐτὸς ἐστὶ ὄν Ζητῆς καὶ εἰ μὲν μῆνη (leg. μένη) α', ἐν πρώτῳ χρόνος· εἰ δὲ δύο, δεύτερος καὶ καθεξῆς ἕως τῶν ἰβ'· καὶ εἰ μὲν εὐρεθῆ πρώτος χρόνος, ἐν πρώτῳ ζωδίῳ οἷον Κριὸς (τὸ ἔτος τοῦτο — [f. 5^v] καὶ θάλασσα χειμέριος. Ταῦτά εἰσιν αἱ διακρίσεις τῶν δώδεκα ζωδίων). Dodecaeteris chaldaica similem (non tamen eundem) in modum contaminata ac in cod. Marc. 324, f. 89^v-91^v (cf. *Catal.*, III, 139). In marg. ad annum Piscium adnotatur, dubito an manu ipsius scriptoris : οὗτος εὐρέθη ἐν ἔτει ,Γωμη' (= 1440 p. Chr.) et supra ad annum Cancrī (potius quam ad Geminorum) ἔτους ,Γωνβ' (= 1444 p. Chr.), ad annum Virginis ἔτους 'Γωονη' (= 1470 p. Chr.).
- F. 5^v. Περὶ σημείων τῶν ζ' πλανήτων ([f. 6] Σημεῖα σκέψεως τῶν ἑπτὰ πλανήτων — [f. 7] ὁ καθεὶς κέται ἀστέρα). Similia apud Valentem (cf. *Catal.*, III, 88 sq.) et Rhetorium (cf. Appendicem huius fasciculi) inveniuntur; haec ex vocabulis ἐκκλησιαστικῶς, νοτάριος κτλ. posterioris aevi esse apparet. In marg. f. 6^v manus paulo recentior iam dicta adnotavit ad Solem : ἐφειλομένων ἀπὸ κτήσεως [l. κτίσεως] πρὸς λ' εὐρήσκειται ἐν τῷ Ἠλίῳ ὁ χρόνος (i. e. annus) οὗτος εὐρέθη ἐν ἔτει 'Γωμη' [1440 p. Chr.] οἷον ἐν ζ' τῷ Ἠλίῳ.
- F. 7. Ἐτερον ὁμοιον τῶν ἰβ' ζωδίων (Κριὸν οἱ ἔχοντες ζωδίων εἰσὶν εὐπρόσωποι — [f. 10] ὄρνεοτρόφοι, πραγματευταί). Similis argumenti capitulum ex Hippolyto ed. R. Foerster, *Script. Physiognom.*, II, 341 sqq.; cf. etiam Hephaest., I, 1.
- F. 10. Ἐρμηνεία (Οὕτως ἐξακριβευσάμενος ἕκαστου ἀστέρος — ἰβ' ἰχθύες ψω). Auctor Nechepsonem regem adloquitur : κράτιστε ἀνδρῶν, Νεχεψὼ βασιλέων βασιλεῦ; igitur excerpta fingit ex Petosiride. — Edita in appendice.
- F. 10^v (in marg. manu eadem ut videtur) Μέθοδος ἐτέρα (Ἐτέρα

- μέθοδος· τῶν τοίνυν ζωδίων — τηρεῖν δεῖ). — Edita in appendice.
- Geographia astrologica [ex Ptolemaei tetrab. II, 3 excerpta] (Πολλά τινα τῶν ἐπὶ γῆς κλημάτων — [f. 11] Γαραμαντική).
- F. 11. Anni divisio prior (Τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον τὸν τρόπον διαιροῦμεν — ἡμέραι τεξέ) et f. 11^v altera (Καὶ αὐθις διαιροῦμεν — [f. 12] ἅπαξ ἡμέρας). — Editum in appendice.
- F. 12. Brontologium ex Luna et Sole (Σελήνης οὐσης ἐν τῷ Κριῷ ἐὰν βροντίσῃ, θόρυβον τινὰ σημήνη — [f. 15^v] ὅτι θηλυκὸν τὸ ζωδίων). — Editum in appendice.
- F. 15^v. Ἐρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου περὶ σεισμοῦ (Ἡλίου ὄντος ἐν Κριῷ — [f. 18^v] εἰς ἀγαθὰ ἐλεύσονται). — Paraphrasis carminis notissimi, edita in appendice.
- F. 18^v. Περὶ τῶν φαινομένων φλογῶν καιομένων περὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τῶν καλουμένων αἰγῶν καὶ δαλῶν καὶ διαθεόντων ἀστέρων (Ἄνωθεν μὲν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ στερεώματος — [f. 23] δι' ἐγγύτητα) = Nicephori Blemmidæ, ut viderunt editores catalogi Berolinensis, epitomæ physicae cap. XII (Migne, *Patrol.*, vol. 142, p. 1127) ¹.
- F. 23. Περὶ κομητῶν καὶ τοῦ γαλαξίου κύκλου ([f. 23^v] Ὑπερ τῶν προειρημένων — [f. 26^v] τὸν τόπον) = eiusdem cap. XIII.
- F. 26^v. Περὶ ὕμου (*sic*), χαλάζης, χιόνος καὶ πάχνης (Ὡσπερ τῶν προειρημένων — [f. 32] ἀπογεννᾶ) = eiusdem cap. XIV.
- F. 32. Περὶ σεισμοῦ (Σεισμὸς δοκεῖ γίνεσθαι — [f. 36] λοιπῶν πλανήτων) = eiusdem cap. XVIII.
- F. 36. Περὶ βροντῆς καὶ ἀστραπῆς ἐκ νεφίου τε καὶ τυφῶνος καὶ πρηστήρος καὶ κεραυνοῦ (Τῆς ἀτμίδος — [f. 40^v] ἄνω φερόμενα) = eiusdem cap. XIX.
- F. 40^v. Περὶ τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ φαινομένων φασμάτων (Φαίνεται ποτὲ συνιστάμενα — [f. 42^v] ἰστόρηται) = eiusdem cap. XX.
- F. 42^v. Περὶ Ἰριδος (Ὡσπερ τῆς ἄλλω — [f. 48^v] τῆς Ἰριδος) = eiusdem cap. XXII.
- F. 48^v. Περὶ βράυδων καὶ παρηλίων ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν γῇ μεταλλευτῶν τε καὶ ὄρυκτῶν (Ὅτε ἐκ πλαγίων — [f. 50^v] βαρύτατος) = eiusdem cap. XXIII.
- F. 50^v. Περὶ Σελήνης (Ἡ Σελήνη κατωτέρα — [f. 58^v] τὸν ὀρίζοντα) = eiusdem cap. XXVII.
- F. 58^v. Περὶ γῆς καὶ τῶν ταύτης ζωνῶν (Καὶ πρῶτον ὅτι ἡ γῆ κέντρον λόγον — [f. 65] τριπλασιεφίβδομον [*sic*]. Excerpta ex eiusdem

¹ Quae huius operis haud spernendi indoles sit et quibus codicibus manuscriptis contineatur cf. A. Heisenberg, *Nicephori Blemmydæ curriculum vitae* (Lips. 1896), p. LXXVIII sqq.

- cap. XXVIII. F. 60 in marg. rubro adscriptum man. 1 : Περὶ διαφορᾶς τόπων τῆς ἐκλείψεως τοῦ Ἡλίου.
- F. 65. Περὶ ἡμερονοκτείων καὶ τῶν τεσσάρων τοῦ ἔτους καιρὸν (*sic*) "Ἡλιος (Ὁ Ἡλιος διττὴν φερόμενος κίνησιν — [f. 71] ἀνισότητος αἰτία) = eiusdem cap. XXIX.
- F. 71. Περὶ οἰκίσεων (Ἡ οἰκουμένης καθ' ὑπόθεσιν — [f. 75] ἡμερόνοκτον διαιρεῖ, cum figura) = eiusdem cap. XXX.
- F. 75^v. Περὶ οὐρανοῦ καὶ γῆς, Ἡλίου καὶ ἀστέρων (Ὁ οὐρανὸς ἐν σχήματι κύβου ἐκτίσθη (*sic*) ἢ δέρρεος ὡς φυσιν (*sic*) ὁ θεὸς τῷ Ἰώβ — [f. 78] τῆς γῆς). — Haec non ex Nicephoro excerpta sunt : edidit ex codice Paris. 854, s. XIII (f. 192) Cramer, *Anecd. Paris.*, I, 370, 30-373, 28. Num recte Dionysio cuidam Cramer haec attribuerit (p. 368, 22), quod capitulum quoddam paulo ante scriptum huius nomen fert, valde dubito ¹.
- F. 78. Περὶ μεγέθους καὶ διαφορᾶς τῶν λεγόντων περὶ συγκρίσεως πρὸς τὴν γῆν Ἡλίου καὶ Σελήνης (Πάλιν δὲ τῆς Σελήνης — [f. 87] νομίζεσθαι καὶ ὀνομάζεσθαι). — Haec artissime cum antecedente capitulo cohaerent (cf. notam). Agitur mox de planetarum zonis, molibus (minime accurate), domiciliis, de quatuor anni temporibus, de annis solari et lunari, de octaeteride, denique de initio diei apud varias gentes. Haec omnia ed. Cramer, l. c., p. 373, 28-381, 17.
- F. 87. Ἐκ τῆς εἰς τὸν ὄγδοον ψαλμὸν ἐξηγήσεως (Οἴπων [l. Εἰπῶν] ὁ προφήτης — [f. 96^v] ὁμολογήσαι ἐν τῷ θεῷ) = Nicephori Blemmidæ epitomæ physicae caput ultimum (XXXII). Cum figura.
- F. 96^v. Εἰ θέλεις εὐρεῖν τὰς ἐπάκτας τῶν κηνῶν [l. μηνῶν] — [f. 97] τὸν Σεπτέβριον τούτους.
- F. 97^v. Τοῦ σοφωτάτου Ψελλοῦ περὶ τῆς κινήσεως τοῦ χρόνου, τῶν κύκλων τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης καὶ τῆς ἐκλείψεως αὐτῶν καὶ τῆς τοῦ Πάσχα εὐρέσεως διὰ τί ὁ ἅπας χρόνος νυχθήμερα ἔχει τεξέ δ' καὶ οὔτε πλέω οὔτε ἐλάσσω· καὶ πόθεν τοῦτο συμβαίνει ὥστε μὴ ποταί (*sic*) τὰς ἡμέρας τοῦ παντὸς χρόνου μήτε

¹ Non magni pretii ne finis quidam capituli est quem hic exscribo : Ἐδοξε δὲ τισι τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ μέγεθος Ἡλίου καὶ Σελήνης εἰπεῖν· ὁ μὲν οὖν Σεραπίων ὀκτωκαδεκαπλασίονα εἶναι τῆς γῆς τὸν Ἡλίον ἔφησεν, Ἐρατοσθένης δὲ ἑκατονταπλασίονα μὲν τὸν Ἡλίον τῆς γῆς. Continuatur init. capituli sequentis. Πάλιν δὲ τῆς Σελήνης [rectius τριακονταεναπλασίονα δὲ τὴν Σελήνην Paris.] οἱ δὲ τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας διδάσκαλοι ἴσον τῇ γῇ τὸν Ἡλίον ἀπεφήναντο· ὡς δὲ [καὶ recte Paris.] ὁ ἀληθὴς ἔχει λόγος. Haec valde decurtata esse elucet. Ceterum fieri non potuit quin Serapio Hipparchi discipulus volumen Solis multo rectius coniecerit.

- πλέους εύρίσκεσθαι μήτε έλάσσονας (Πρό τών άλλων άπάντων — [f. 101] χρόνος συμπληροῦται).
- F. 101. Περί τοῦ νομικοῦ φασκαλίου [*sic* : i. e. πασχαλίου] (Τέσσαρες εἰσὶ τροπαὶ αἱ μεγάλαι τοῦ Ἡλίου — [f. 116^v] ἦτοι Σάββατον).
- F. 116^v. <Eiusdem Pselli> Βιβλίον β' περὶ τῆς χρονικῆς ἐπιμετρήσεως (Διὰ τί τῆς κοσμοκτισίας — [f. 131^v] Σελήνης κύκλοι καὶ οὐ πλῆγον). — Hoc Pselli opusculum nondum editum esse videtur (cf. Krumbacher², p. 622) neque tamen indignum quod publici iuris fiat. Frustulum edidi infra ex codicibus 7 (Monac. 287), f. 105^v et hoc Berolinensi. — In marg. manus altera pauca adnotavit.
- F. 131^v. Μέθοδος εἰς τὸ εύρεῖν τὸ νομικὸν φάσκα καὶ ἔστω σοι εἰς ὑπόδειγμα — ἕως οὗ σόσουσιν (*sic*) με'. Quatuor lineae. Precatio Παντοκράτωρ θεῷ αἰώνιε — [f. 132] ταύτην βεβαίωσιν. Ταύτην τὴν εὐχὴν λέγε πρὶν λάχης βουλόμενος ἐπαυροτέσαι τὸν χρησμόν. Haec oratio, quamvis maxima folii 131 pars vacua relicta sit, ad proximum tractatum respicere videtur.
- F. 132. Νικηφόρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ὀνηροκρητικὸν ἀλφαβήτου διὰ στίχων ἰαμβικῶν (Ἀρχὴ πρὸ πάντων καὶ παθῶν καὶ κιλίας — [f. 134^v] πλούτον φέρει). — Ed. Rigaltius, Artemidori Onecrocalica, Lutet. 1663, pars III, cf. Krumbacher, *Gesch. d. byzant. Litt.*², p. 630.
- F. 134^v. Ἐρμηνεία περὶ τῆς συντελείας (Ἐβασίλευσεν ὁ ἅγιος μέγας Κωνσταντῖνος ἐν Ῥώμῃ — Χριστοῦ τοῦ θεοῦ). Agitur de temporum Constantini Magni ratione, deinde breviter de septem mundi monarchiis (Ἀσσυρίων, Βαβυλωνίων, Περσῶν, Μακεδόνων, Ῥωμαίων, Ἀντιχρίστου, Χριστοῦ). Citantur ἡ βίβλος τῆς ἐξηγήσεως τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου (cf. Krumbacher, l. c., p. 628?) et Hippolytus martyr ὁ καὶ τῶν ἐποστόλων γνώριμος, qui γράφει περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος οὕτως κτλ.
- F. 135. Qui dei vel homines vel populi artes invenerint (Ὁ Ζεὺς ἐφεῦρε πλαστικὴν — πόλεις). Invenerunt secundum hunc anonymum Αἰγύπτιοι γεωμετρίαν, Χαλδαῖοι ἀστρολογίαν καὶ γενεθλιαλογίαν, Ἀραβες καὶ Φρύγες οἰωνοσκοπίαν, Μῆδοι καὶ Πέρσαι μαγείαν καὶ γοητείαν καὶ φαρμακείαν, Τυρσηνοὶ τεχνίζουσιν πόλεις. Similia apud Clement. Alexandr. Strom. I, 16; Euseb. Pr. ev. X, 6.

Post tractatum orthographicum f. 135^v-136^v [f. 137 vacuum] sequitur liber manu altera scriptus de rebus meteorologicis et astrologicis et primum quidem

- F. 137^v. <Danielis prophetae apocalypses>. Πίναξ σὺν θεῷ ἀγίῳ τῆσδε τῆς βίβλου ἐν κεφαλαίοις κέ' συντεταγμένοι καθὼς ὑποτέτακται (1) περὶ ἐκλείψεως τοῦ Ἡλίου, (2) περὶ ἐκλείψεως τῆς Σελήνης, (3) περὶ τροχώσεως τοῦ Ἡλίου, (4) περὶ τροχώσεως τῆς Σελήνης, (5) περὶ γέννας τῆς Σελήνης, (6) περὶ κερκόσεως ἀστέρων, (7) περὶ ἐκπέσεως ἀστέρων, (8) περὶ ἐμφανήσεως Ἰριδος, (9) περὶ ῥομφαίας ἐν οὐρανῷ, (10) περὶ ἐρυθράδας οὐρανοῦ, (11) περὶ σημείου ζένου ἐν οὐρανῷ, (12) περὶ ὁμοίωσιν ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, (13) περὶ βροντῆς μετ' ἤχου, (14) περὶ ἀστραπῶν μεγάλων, (15) περὶ κεραυνοῦ καὶ καύθρας, (16) περὶ ὑετοῦ πάνυ, (17) περὶ χαλάζης πάνυ, (18) περὶ ὑετήσεως χοῦν ἐρυθρόν, (19) περὶ ἐπιβρέξεως βατράχων καὶ σκολίκων, (20) περὶ θαμβόσεως τοῦ ἀέρος, (21) περὶ μεταβάσεως τὴν ἡμέραν εἰς νύκταν, (22) περὶ ταραχῆς ἀνέμων, (23) περὶ κτύπου ἀπ' οὐρανοῦ ἀκουσθέντος, (24) περὶ κτύπου ἐκ γῆς ἀκουσθέντος, (25) περὶ σεισμοῦ τῆς μητρὸς ἡμῶν γῆς. Deinde
- F. 138 ipsum opusculum incipit a mense Octobri (Μὴν Ὀκτοῦβριος ἔχων ἡμέρας λα'); describitur primum quid significet primus mensis dies, prout in primum, secundum, tertium hebdomadis diem cadat, deinde pergit [f. 138^v] Ἀρχὴ τῶν σημείων καθὼς Δανιὴλ ἔφησα [*sic*]. Sequuntur XXV capita supra numeralia singularim pro mense Octobri [sed λέιποσιν ταῦτα· ε' ζ' ζ' ἡ' f. 139], et sic deinceps pro ceteris anni mensibus; desinit f. 183^v ὁ δὲ θεὸς εἶδε τὰ ἀδηλα. Τέλος τούτων τῶν Περσικῶν ἐφευρεμάτων. — Frustulum editum in appendice. Cf. cod. 26, f. 69 sqq.
- F. 184-188. Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπόλου συνοπτικὴ σύννοψις ἀγίων χρόνον (*sic*). — De his et sequentibus eiusdem versibus, cf. *Verzeichniss* etc., l. c., p. 74 et 19.
- F. 189-212^v. Excerpta ex Geoponicis; cf. Beckh, *Acta Semin. Erlang.*, IV, 304 sq.; *Verzeichniss* etc., l. c.
- F. 213. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ σχόλιον εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα τῆς ἐν ἐπιπέδῳ καταγραφῆς τῆς οἰκήσεως (Ἐνταῦθα ὁ Πτολεμαῖος πρὸ τῆς καταγραφῆς — [f. 216] καὶ οὐ περιφερειῶν). Cum figura. — Cf. *Catal. Venet.*, p. 71, cod. 8, f. 153.
- F. 216. Περὶ τῶν δώδεκα ἀνέμων διὰ στίχων πολιτικῶν (Ἄνεμοι δώδεκα εἰσὶ καὶ μάθε τούτων κλήσεις — [f. 216^v] τὴν περὶ τούτων γνώσιν).
- F. 216^v. Ἐτερον περὶ τῶν αὐτῶν (Ὅτι ὁ μὲν ἀπαρκτίας — [f. 217^v] ψυχρὸν ἐκκρίνεται).
- F. 217^v. De finibus et climatibus terrae (Ἡ πάσα τῆς γῆς οἰκήσις — [f. 218] ἄχρι τοῦ ἰσημερινοῦ).

- F. 218^v. Περὶ ὧν ποιεῖται σχημάτων ἢ Σελήνη πρὸς τὸν ἥλιον (Τὰ τῆς Σελήνης σχήματα ἄπερ καλεῖται φάσεις — [f. 219^v] φῶτων αὐτῆς ἔχει). — Versus politici videntur.
- F. 219^v. De meridiano Syenes (Ὁ διὰ Λυσιμαχίας καὶ Συήνης μεσημβρινός — ταῦτα κδ').
Περὶ τοῦ ἡλίου πότε εἰσέρχεται ἐν τῷ Κριῷ καὶ διὰ πόσων ἡμερῶν διέρχεται τοῦτον τε καὶ ἕκαστον τῶν λοιπῶν ζωδίων (Ἰστέον ὅτι ὁ ἥλιος — [f. 220] καὶ ὠρῶν ις').
- F. 220. Περὶ τοῦ ἡλίου πότε ἀφ' ἑκάστου εἰς ἕκαστον τῶν ζωδίων μεταβαίνει (Ἐψηφορήθη δὲ ταῦτα κατὰ τὰ ὑποκείμενα — διαφορὰς βν' δ"). Utitur pro exemplis annis ,Γ ω ρ δ' et ,Γ ω ρ η', i. e. 1386 et 1390 p. Chr. n.

26. Berolinensis 173 = Phill. 1577 = Meerm. 287 = Clar. 295 = Pel. 128. — Chartaceus, cm. 20,3 × 14,4, s. XV, variis manibus scriptus, ff. 204. F. 72 haec subscriptio legitur: Γεώργιος Κριτόπουλλος ... ὕστριος μονόμαχος. — Cf. *Verzeichniss* etc., I, 75 sqq.

- F. 1-42. Διαλόγος νεκρικός· Ἐπιδημία Μάζαρι ἐν Ἄιδου. — Cf. Krumbacher², p. 492 sqq.
- F. 43-47^v. Index capitum syntagmatis cuiusdam astrologici. Folii 43 superior pars deest, omnia squalore violata sunt. Inter alia inveniuntur περὶ ἐνιαυτῶν καὶ μηνῶν καὶ ἡμερῶν ἐκ τοῦ Παύλου. Scriptura cryptographica f. 44^v obvia eadem est ac in cod. Marciano 334, cf. *Catal.*, II, 24 et 217, et in multis codicibus Parisinis et Berolinensibus. F. 44^v: ... ἀπὸ φωνῆς Οὐάλεντος; f. 45: Δημητρίου περὶ πλεόντων. Ibid. Βραβύλα: significatur κεφ. σκα'. Ibid. (κεφ. σκβ'). Τὸ ὑπὸ τοῦ κέ κε(φαλαίου) Μαξίμου καὶ Ἐφαιστίνως. Ultimum capitulum (numero υγ', ni fallor, signatum): (Π)ερὶ τοῦ γνῶναι εἰ τεύξεται τοῦ ζητουμένου ὁ αἰτῶν ἢ παρὰ βασιλέως ἢ παρὰ ὑπερέχοντος ἄλλου προσώπου. Eadem capita quae in hoc indice inde a f. 44^v med. usque ad f. 45^v summ. notantur, in cod. Paris. 2506, f. 1-88 eodem ordine habentur.
- F. 48. Ἐρμοῦ τοῦ <Τρισημεγίστου περὶ τοῦ> ιβ' τόπου (Ὁ ιβ' τόπος καὶ μετακόσμιος καλούμενος — [f. 49] ἢ καὶ καταδικη περιτρέψει). — Excerptum ex opusculo in codd. Marciano 335 [= Venet. 7], f. 28, et Parisino 2506, f. 1 ss. servato. In *Catal. Paris.* edetur.
- F. 49. Ὠροσκόπος ὁ καὶ πρῶτος τόπος (Ὁ δὲ α' τόπος — [f. 49^v] πράξειν ποιεῖ· ἐὰν τὸ ιβ' μόριον: desinit folium in media enuntiatione). — Excerptum ex eodem opere Hermelis Trismegisti.
- F. 50. Ἐν ἰδίᾳ τάξει ἰστάμενα (sequitur tabula cum figuris geomantiacis et signis planetarum, quibus planetarum nomina Persica

- et colorum nomina graeca adscripta sunt). — Ad Zanatam (infra f. 52) pertinere videntur.
- F. 50^v. Capitulum sine titulo de hebdomadis horis faustis et infaustis (Χρῆ γινώσκειν ὅσαι ὠραι ἀγαθαὶ καὶ ὅσαι φαῦλαι — [f. 51^v] ὠρα ιβ' Ἐρμοῦ). — Cf. supra cod. 7 [Monac. 287], f. 5 sqq.
- F. 51^v. Item sine titulo de 7 sphaeris planetarum (Γνώρισον δὲ καὶ τὴν ἐν τῷ πόλῳ τῶν ἑπτὰ πλανήτων καθίδρυσιν — ἐν τῷ ζ' πόλῳ). Planetae hic nominantur Κρόνος ὁ καὶ Ζοχάλης. Ζεὺς <δ> καὶ Μουστερής· Ἄρης ὁ καὶ Μάρχ· ἥλιος ὁ καὶ Ἄτάπ· Ἄφροδίτη ὁ καὶ Ζοχάρ· Ἐρμῆς ὁ καὶ Ὀτερίτ· Σελήνη ὁ καὶ Χαμάρ. — Nomina Persica sunt. Κρίσις καὶ ἐκλογή δουλειῶν ἐν ὠραις (Ἐν ὠρᾷ Ζοχάλ — συμβουλεύου· λούου).
- F. 52. Βίβλος πέφυκα ἀστρονομίας ψάμμου γράφων ἐπερχομένων ῥυθμῶν ἄδων [duo trimetri restituendi: leg. ῥυθμὸν ἀπάντων]. In marg. Εὐρεσις Ζανατέως Πέρσου· μεταγλώττησις Ἄρσενίου μοναχοῦ (Οὗτος ὁ Ζανατῆς ἐτεχνεύσατο — τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο). — Cf. cod. Neapol. 19 (*Catal.*, IV, p. 51), f. 31.
Prooemium sequitur cap. 1 (Χρῆ δὲ γινώσκειν ὅτι οἱ προσάλληλοι τῶν ἀστέρων σχηματισμοί — [f. 53] τοιαύτης προγνώσεως). — Fere totum ex Ptolemaei, *Tetrabibli* prooemio excerptum: quaeritur num haec ars exerceri possit et quid prosit.
- F. 53. Πρότερον δὲ ὑποτίθενται τινὰ σχήματα ις' — [f. 53^v] καὶ ὑποδείξω τοὺς ἐκ τῶν ἀστέρων ις' οἴκους. Sequuntur figurae similes eis quae f. 50 inveniuntur. — Sequitur interpretatio figurarum:
- F. 54. Ἰδοῦ ὑπέθηκα πίνακας τέσσαρας — [f. 57^v] αὐτῷ συμμαρτυροῦντων (de 16 domibus). Inter f. 55 et 56 unum folium excidisse videtur. — Eadem habentur in cod. Neapolitano 19, cf. l. c., p. 51.
- F. 57^v. Οἴκου ἐναλλαγή (Ἐπόδειξις μαρτύρων ἐν σχήμασι — [f. 58] ἐπὶ τοῦ ι' οἴκου).
- F. 58. Γνώσις ἐτέρα: in marg. Περὶ κεκριμένων [i. κεκρυμμένων] ἐν γῆ (Εἰ βούλει γνῶναι τὸ τεθαμμένον ἐν τῇ γῆ πρᾶγμα — καὶ θεὸς εἶδε [correctum οἶδε]).
α'. Κρίσις τῶν σχημάτων ὡδε (Ὀφίτης ὁ καὶ λερχίας. Γνώρισον ὅτι τὸ προκείμενον σχῆμα — [f. 58^v] εἰς γύναϊα). — Cf. *ibid.*, p. 52 (f. 34^v).
- F. 58^v. β'. Κρίσις καταστροφῶν σχήματος ὁ καὶ ἀγκίς (Ἔστι τὸ παρὸν σχῆμα φαῦλον — [f. 59] καὶ εἰς γύναϊα). — Cf. *ibidem*.
- F. 59. γ'. Κρίσις φοίνικος ὁ καὶ χομβρά (Τοῦτο τὸ σχῆμα — [f. 59^v] καὶ βδελυρόν). — Cf. *ibid.* (f. 35).

- F. 59v. δ'. Κρίσις λευκάδος ὁ καὶ παγιάδ (Τοῦτο τὸ σχῆμα ἀγαθόν — αὐτὰ καὶ εἰς γύνια). — Cf. *ibidem*.
 ε'. Κρίσις τοῦ σχήματος ὁ λέγεται κράτος ἐξόδου· ὁ καὶ νόσρα ταλαρίτζι (Τοῦτο τὸ σχῆμα — [f. 60] σημεῖα καὶ εἰς γύνια). — Cf. *ibidem*.
- F. 60. ζ'. Κρίσις κράτους εἰσόδου ὁ καὶ νοσράτ ττάχηλ (Τοῦτο τὸ σχῆμα εἰσοδικόν — [f. 60v] σημεῖα καὶ εἰς γύνια. — Cf. *ibidem*).
- F. 60v. ζ'. Κρίσις σχήματος παγίου· ὁ καὶ θεπιτὰ καὶ ἀτιπὰ ἀλχάριτζα ὠνόμασται παρὰ Ἀράβοις (Τοῦτο τὸ σχῆμα ἐξοδικόν — [f. 61] αὐτὰ καὶ εἰς γύνια). — Cf. *ibid.* (f. 36).
- F. 61. η'. Κρίσις σχήματος ὀρθοῦ ῥοπάλου ὁ καὶ καιμὰ καὶ ἀτιπὰ ἠτταχίλη (Τοῦτο τὸ σχῆμα ἀγαθόν — τῷ σφονδύλῳ). — Cf. *ibidem*.
 θ'. Κρίσις σχήματος χαρμονῆ ὁ καὶ φαράχ καὶ τζοτταλὰ παρὰ Ἀράβοις ὠνόμασται (Τοῦτο τὸ σχῆμα ἀγαθόν — [f. 61v] καὶ ποθεινός). — Cf. *ibid.* (f. 36v).
- F. 61v. ι'. Κρίσις πωγωνάτου ὁ καὶ νακκιγ ἀλχάτ (Τοῦτο τὸ σχῆμα φαυλοεισοδικόν — [f. 62] ἐπιτήδειος). — Cf. *ibidem*.
- F. 62. ια'. Κρίσις πῦξ εἰσόδου ὁ καὶ κάπαδ ττάχιλ ὠνόμασται (Τοῦτο τὸ σχῆμα — [f. 62v] εἰς γυναϊκας). — Cf. *ibidem*.
- F. 62v. ιβ'. Κρίσις πῦξ ἐξόδου ὁ καὶ κάπαδ ἀλχάριτζ ὠνόμασται (Τοῦτο τὸ σχῆμα φαῦλον — καὶ εἰς γύνια). — Cf. *ibidem*.
Sine numero <ιγ'>. Κρίσις πληθίδος ὁ καὶ τζαμαατ ὠνόμασται. Sic desinit f. 62v : deinde duo vel tria folia interciderunt.
- F. 63. *Altera sedecim domorum explicatione (incipit in medio enuntiato mandata allepállhla; pergit in explicatione domorum a fine secundae usque ad decimam quintam; des. in fine f. 68v ... σωρείαν ἀνθρώπων δηλοῖ). Desunt deinde iterum quaedam.*
- F. 69. *De singulis hebdomadis diebus. Initium deest; incipit : εἰ δὲ εἰς ἡμέραν ζ' λάχη; des. : γενήσεται πλέον· βίου τὸ κέρδος ἐκβιοῦν καθ' ἡμέραν, trimeter iambicus.*

Ἀρχὴ τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ προφήτου Δανιήλ¹. Λόγος α'. Περὶ ἐκλείψεως Ἡλίου (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ἐκλείψῃ Ἡλιος γένηται — παρόντι χρόνῳ). Sequitur versus iambicus : γίνωσκε πάντων τῶν καλῶν τὰ δράματα.

β'. Περὶ ἐκλείψεως τῆς Σελήνης (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ — [f. 69v] λαβεῖν αὐτήν. Δεινὸν πένεσθαι, χεῖρον εὐπορεῖν κακῶς).

- F. 69v. γ'. Περὶ δίσκου τοῦ Ἡλίου (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ — δι' αὐτῶν. Εὐεργετῶν νόμιζε μιμείσθαι θεόν).

¹ Cf. supra cod. 17, f. 4v. Ονειροκριτικὸν βιβλίον τοῦ προφήτου Δανιήλ et cod. 25, f. 137v. Plura in appendice invenies.

- δ'. Περὶ τοῦ δίσκου τῆς Σελήνης (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ δίσκον — τῶν ὁδῶν. Ζῆτει Χριστοῦ χρηστότητα χρηστός ὦν).
- ε'. Περὶ γέννας τῆς Σελήνης (Καὶ ἐν τῷ παρόντι μηνὶ θεάσωνται — παρόντι χρόνῳ. [Ἡ] σὰρξ κρατεῖσθαι καὶ δανίζεσθαι καλῶς).
- ζ'. Περὶ ἐκχύσεως τῶν ἀστέρων (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ἀστέρες — [f. 70] τὰς χώρας. Θυμὸν χαλινού [ex gal. correctum] μὴ φρενῶν ἔξω πέσης).
- F. 70. ζ'. Περὶ ἐκπέσεως ἀστέρων (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ἀστέρες εἰς πλήθος — αὐτῶν. [Ἡ]στη μὲν ὄμμα, γλώσσα δὲ σταθμῆν ἔχει).
- η'. Περὶ ἐμφανήσεως τῆς ἀγίας ζώνης (Κὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ εἶδωσιν — παρόντι χρόνῳ. Κλείσος ἰκείσθω μὴ δὲ πορευεῖν γέλως).
- θ'. Περὶ ἐμφανήσεως ῥομφαίας ὁμοιον ἐν τῷ οὐρανῷ [f. 70v] (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ — παρόντι χρόνῳ. Λύχνος βίου σοὶ παντὸς ἠγείσθω τέλος).
- F. 70v. ι'. Περὶ ἐρυθράδης τοῦ οὐρανοῦ (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ἐρυθράδα — παρόντι χρόνῳ. Μὴ σοὶ τὸ εἶναι τὸ δοκεῖν ὑπορίει).
- ια'. Περὶ σημείου ξένου τοῦ ἐν οὐρανῷ (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ σημεῖον ξένον — παρόντι χρόνῳ. Νοητὰ πάντα πράσσει δὲ πράσσειν θέλεις).
- F. 71. ιβ'. Περὶ ὁμοίωσιν ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ σημεῖον ἀνθρώπου — φόβος γένηται. Μέμονο σεαυτὸν ἰάθη καὶ τίμα ξένους). In marg. rubro : στίχ(ος).
- ιγ'. Περὶ βροντισμοῦ ἄγαν (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ βροντισμὸς — [f. 71v] ταῦτα πληρωθήσονται. Ὅτε εὐπλοεῖς μάλιστα μέμνησο Ζάλης). — Hoc specimen in appendice edidimus.
- F. 71v. ιδ'. Περὶ ἀστραπῆς (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ἀστραπαὶ — τῷ χρόνῳ. Πάντ' εὐχαρίστως τὰ ἐκ θεοῦ δέχεσθαι χρῆ).
- ιε'. Περὶ λαύρας τῆς ἀπ' οὐρανοῦ (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ λαύρα — τῶν ὁδῶν. Ῥάβδος δικαίου πλείον ἢ τιμὴ κακοῦ).
- ισ'. Περὶ ὑετοῦ ἄγαν (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ὑετὸς — παρόντι χρόνῳ. Σοφῶν θύρας ἔκτριβε πλουσίων μηδαμῆ).
- ιζ'. Περὶ χαλάζης (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ χάλαζα — [f. 72] καὶ ἀφανίσει αὐτοὺς παντελῶς. Μικρὸν οὐ μικρὸν ὅταν ἐκφέρῃ μέγα).
- F. 72. ιη'. Περὶ ἐπιβρέξεως τοῦ ἐρυθροῦ (Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ χοῦν ἐρυθρὸν — ἀπὸ τῶν) : desinit in medio enuntiato. Addidit manus altera pauca verba quae vix intellegi possunt : τῶν καίματων ἐγεροθήσοντε κατὰ τῆς βασιλείας αὐτῶν ἀλλὰ οὐκ ἐβοδο (?). In marg. tertia manus adnotavit λείπουσι τὰ ἄλλα

- καὶ τῶν ἰβ' μηνῶν· ἔχωμεν δὲ ἀλλαχοῦ. De subscriptione quae sequitur, cf. supra in praefatione.
- F. 72^v altera manu pessime scriptum : Βίβλος σοφίας καὶ συνέσεως ἀποτελεσμάτων Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως ὃς ἔγραψε καὶ ἐδίδαξε Σούστουμον Θάλασσον τὸν αὐτοῦ μαθητὴν λέγων αὐτῷ οὕτως. Des. f. 74^v. — Editum in appendice.
- F. 75. Nova manus. <Tractatus astronomicus secundum Persas, cf. f. 75^v> Περί μεσημβρινοῦ καὶ μεσονυκτίου (Ζητεῖται ἡ ἀκριβὴς ἐποχὴ τοῦ Ἡλίου — μεσημβρινοῦ εἴρηται).
Περί τοῦ πῶς δὴ (l. δαί) εὐρίσκειν τὴν ὥραν καθ' ἣν μοιρικῶς οἱ ε' (sic) ἀστέρες σχηματίζονται πρὸς ἀλλήλους οἷον Κρόνος Ζεὺς Ἄρης Ἡλῖος Ἀφροδίτη καὶ Ἑρμῆς (Ἡ τῆς κινήσεως ἐκάστου τῶν ἀστέρων ἀνωμαλία — [f. 76] παρελθούσης νυκτός).
- F. 76. Ὑπόδειγμα συνόδου Ἀφροδίτης καὶ Κρόνου, deinde ὑπόδειγμα ἑξαγώνου σχηματισμοῦ Κρόνου καὶ Ἡλίου, [f. 76^v] ὑπόδειγμα σχηματισμοῦ τριγώνου Διὸς καὶ Ἄρεως, ὑπόδειγμα σχηματισμοῦ τετραγώνου Διὸς καὶ Ἑρμοῦ, ὑπόδειγμα σχῆμα (sic) διαμέτρου Διὸς καὶ Ἑρμοῦ. Incipit primum exemplum Τῷ ψιέ' ἔτει Περσῶν (= 1344 p. C.) χορτάτ κδ', des. f. 77 τὸ ἐναντίον τῶν ἄλλων ἀστέρων.
- F. 77. Περί τοῦ εὐρίσκειν τὸ ὕψωμα τῶν ἀστέρων (Ἡ κινήσις δὲ τῶν ὕψωμάτων — ὀγδόης).
Ση(μαίνεται) ἀπὸ παραδείγματος τῆς ἐκλείψεως Ἡλίου (Εὐρέθησαν οὖν — [f. 77^v] ἄχρι τέλους).
- F. 77^v. Περί τῆς ἐγγύτητος τῆς μεταβάσεως τῶν ἀστέρων ὑπόδειγμα (Ἡγουν ποῖα ἐποχὴ — λεπτά ἰβ').
Περί ἐκβολῆς τῶν ἐποχῶν τῶν ἀστέρων εἰς τὴν τάξιν τῶν ἡμεριδίων καὶ πρώτον περὶ τοῦ Ἡλίου (Ἰστέον ὅτι τοῦ μὲν Ἡλίου — [f. 78] τοὺς προρρηθέντας χρόνους).
- F. 78. Ὑπόδειγμα (Τῷ ψιέ' ἔτει Περσῶν — χρόνους).
Περί εὐρέσεως ὠροσκόπου ἤτοι μοίρας ἀνατελλούσης (Ὄροσκόπον ὀνομάζουσιν οἱ ἀποτελεσματικοὶ — [f. 78^v] ἡ δύνοσα).
- F. 78^v. Ὑπόδειγμα (Αἰ δοθεῖσαι — τοῦ Ταύρου).
Περί ζῴδιου μεσουρανοῦντος (Ἡ δὲ μεσουρανοῦσα — ἀντιμεσουρανοῦσαν).
- Ὑπόδειγμα (Ἦν ὁ ἐπισυναχθεὶς ἀριθμὸς — [f. 79] ὡς πολλάκις εἴρηται).
- F. 79. Ὑπόδειγμα σχή(ματος) συνόδου Ἡλίου καὶ Ἀφροδίτης (Ὁ Ἡλῖος εἰς τὸν Λέοντα — μεθόλου εὐρίσκεις). Sequitur Κανόνιον τοῦ μερισμοῦ τῶν κδ' ὥρων.
Περί τῆς εὐρέσεως τῆς ὥρας καθ' ἣν μοιρικῶς σχηματίζονται οἱ μὴ κατ' εὐθείαν κινούμενοι ἀστέρες (Ἐπειδὴ περ οὐ πάντες — [f. 79^v] εἴρηται).

- F. 79^v. Ὑπόδειγμα (Τῇ ε' τοῦ ἄδερ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Περσῶν ψιέ' — πολὺ ταχύτερος ὢν).
- F. 80. Περί φύσεων [l. φάσεων] καὶ κρύψεων στηριγμῶν πρώτων καὶ δευτέρων· ἔτι δὲ καὶ περὶ καυμάτων καὶ ἀκρονύκτων (Ὀνομάζονται οἱ ἀστέρες διαφορὰς ὀνόμασιν — [f. 80^v] ἡ μὲν γὰρ : cetera desunt).

Geniinus horum foliorum ordo hic est : F. 74 (desinit Apollonius), 122, 78, 75, 76, 79, 80, 77, 81 (incipit novus tractatus). Huius opusculi ab anonymo quodam Byzantino post a. 1344 p. Chr. n. scripto quem Persica doctrina usum esse apparet, initium deesse videtur. Ceterum ne f. 127-129 quidem ab hoc tractatu aliena esse coniecerim quippe quae partim mirum in modum cum f. 80 concordent; incipit enim f. 128 : φάσεων τε καὶ κρύψεων καὶ καυμάτων, στηριγμῶν πρώτων καὶ δευτέρων τοῦ τε κλήρου τύχης κτλ.· ἔτι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ θαύματος ἄξια καθάπερ ἐν τοῖς τῆς κρίσεως βιβλίοις ἐμφαίνεται· ἀλλ' ἄξιόν ἐστι τὴν ῥηθείσαν ἐκθεσιν τῶν ἰβ' τόπων τοῦ θεματίου καὶ δι' ὑποδείγματος φανερώσαι. F. 75-80 et 122 eadem sine dubio manu scripta sunt, fortasse etiam 127-129.

Alia manus pessima incipit in medio verbo

- F. 81. (Ἡ)μιφῶνων τὸ ψ καὶ ὁ μὲν Ἑρμῆς, ἔχει ἐκ τῶν φωνηέντων τὸ ο — [f. 81^v] ἐκ δὲ τῶν φωνιέντων τὸ ω μέγα. — Cf. de tali alphabeti interpretatione Boll, *Sphaera*, p. 469; Reitzenstein, *Poimandres*, p. 260 sqq.
- F. 81^v. Ἰδοῦ καὶ ὁ ψῆφος τῶν ἀστέρων καὶ τῶν ἡμερῶν (Ἡμέρα κυριακὴ ὁ ψῆφος φνθ' — [f. 82] τὰ δὲ ἑπτὰ φωνιέν [sic] ταῦτα· α ε η ι ο υ ω).
- F. 82. Πυθαγόρου μέθοδοι συμβολικαί (Figura cum litteris et paucis verbis).
- F. 82^v. Ἰστέον ὅτι ὡς λέγουσιν οἱ ἀρχεῖοι ἀστρονόμοι κατὰ μίμησιν τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῶν καὶ πλανίτων λεγομένων ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς εὐδομάδος — εὐδόμη τῷ Κρόνῳ). Γύνωσκον οὗτος ὅτι ὁ Ἡλῖος ἐμπένει [sic = ἐμβαίνει] εἰς τὸν Κριὸν Μαρτίῳ ιγ' — [f. 83] οὕτως.
- F. 83. Τίνα ἐπέχει στιχία ἕκαστον ζῴδιον (α Κριὸς ν — μ Ἰχθύες ω). — Cf. supra f. 81.
Χρῆ σε γινώσκην ὡς καθ' ἡμίσειαν ἡμέρας διέρχεται ἡ Σελήνη — [f. 83^v] λύσις ἐντέχνως.
Ἡμέραι τῆς Σελήνης αἱ πεφωτισμέναι αὐται — καθ'.
- Ψήφισον τὸ ὄνομα ὃν ζητῆς — [f. 84^v] καλῶς καὶ ὑγιῶς.
Sequuntur litterarum alphabeti formae novem, inter quas Σιβυλλιακὰ γράμματα, ἱερωγλυφικὰ γράμματα, Περσικὰ γράμ-

- ματα, Πυθαγορικά γράμματα. — Cf. Wünsch, *Zaubergeräte aus Pergamon*, p. 32 sq.
- F. 86. Ἰωάννης ὁμοῦ ἀριθ' — μετὰ τοῦ φύφου (onomatomantia : cf. notam ad f. 123).
- F. 86^v. Tabula statum lunae per duodecim menses exhibens.
- F. 87. Incipit in medio enuntiato capitulum Περὶ κατακλίσεως νοσοῦντων (Συσχηματίζεται καθ' οἶον δῆποτε οὖν τρόπον τὰς νόσους ἀκινδύνους ποιήσει — ἐν τῷ θ' γνωρίζεται) = Galeni, π. κατακλίσεως (ed. Kühn, XIX, p. 532, 10 - 533, 6). Περὶ Κριοῦ (Πρῶτον ζῦδιόν ἐστι Κριός τὸ μέτοπον et sic deinceps per cetera signa; desin. f. 103 ἀδιάπτωτος ἔση ἐν ἀπάσῃ) = *ibid.* p. 533, 12 - 573.
- F. 103. Eiusdem argumenti. Αἰρέσεις δέ-εἰσι τῶν ἀστέρων αἶδε· οἱ μὲν γὰρ εἰσιν — [f. 103^v] ζ' ζ' β'.
- F. 104. Tabula cum commentario. Δεῖ δὲ ἐπὶ πάσης φλεβοτομίας — ἐν δὲ (librarius desinit in medio enuntiato).
- F. 104^v. Περὶ ὥρων ἡμερινῶν τε καὶ νυκτερινῶν τῆς ἐυδομάδος καὶ τίνα δοκοῦσι σημαίνειν οἱ πλανήτες (*sic*) ἐκάστης ὥρας ("Ὅτι ἐπὶ ἐκάστης πράξεως — μήτε κακῆ). Sequuntur tabulae inde a sabbato usque ad diem quintum (Mercurii) horas singulas cum planetis enumerantes. Dies sextus et septimus desiderantur. Des. f. 106^v. — Cf. infra f. 168 et quae ex cod. 7, f. 5, in appendice edentur.
- F. 107 et 108 inverso ordine inligata. F. 107^v titulus abscissus praeter καὶ πόσων μοιρῶν ([Ei] βούλει γινώσκειν τὸν Ἥλιον ἐν ποίῳ ζῦδιῳ ἐστὶ — [f. 108^v] λεπτῶν λβ').
- F. 108^v. Ψῆφος σύντομος περὶ αὐτοῦ ("Ἔστι πάλιν ζητεῖν — λεπτὰ ε').
- F. 109. Nona manus. Τοῦ Εὐδοξίου χειμῶνος προγνωστικά ('Ιου-νί[ου] ἰδ' εἰ ἐν τῷ Κριῷ εὔρεθῆ ἢ Σελήνῃ — [f. 115] ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα μεταδέεστος). — Editum in appendice.
- F. 115. Τοῦ αὐτοῦ Εὐδοξίου τεκμήρια προγνωστικά χειμερίου ἀέρος (Τριταῖα καὶ τεταρταῖα οὖσα ἢ Σελήνῃ — [f. 116^v] κινήσει προπούσας) = Georon. I, 3, ubi sub Arati nomine feruntur.
- F. 116^v. Πρίνοι καὶ δρύες καρποὶ — προαγορεύουσιν = Georon. I, 4 (Eiusdem sc. Arati in Georonicis). In marg. inferiore prima capituli verba repetuntur¹.

¹ Meo igitur iure dubitavi num in cod. Berolin. 18 (supra p. 33 sq.) f. 14 inscriptio recte suppleta sit a vetere bibliothecario. Nam descriptione mea vix prelo tradita omnia quae f. 14 eius codicis leguntur cum Georonicis consentire vidi. Quare addas velim ad p. 34 : f. 14 (Τριταῖα καὶ τεταρταῖα — δηλοῖ) = Georon. I, 2 (Προγνωστικά εὐδεινοῦ ἀέρος. Ἀράτου) et Πρίνοι καὶ δρύες — προαγορεύουσιν = Georon. I, 4 (τοῦ αὐτοῦ); deinde ad Βάσσου "Μαρτωνύμου" capitulum addas : =

- F. 117. Φιλίππῳ τῷ τιμιωτάτῳ βασιλεῖ Σέκστος ὁ ὑποκράτωρ (Περὶ τὰς τῶν ὥρων κινήσεις κράτιστε βασιλεῦ — [f. 117^v] δύνει ὁ Ἥλιος). — Editum in appendice.
- F. 117^v. Sequuntur tabulae : Τοῦ Ἥλιου ὄντος ἐν τῷ Τοξότη καὶ ἐν τῷ Αἰγόκερῳ ("Ὥρα α' πόδες κη' — [f. 118^v] ὥρα ἰβ' πόδες α'). — Editae in appendice.
- F. 118^v. Εὔρεσις ἐν συντόμῳ τοῦ ἡλιακοῦ κύκλου (Κράτεισον τὰ ὀλίγα ἔτη — τοῦ Ἥλιου). — Editum in appendice.
Εὔρεσις ἐν συντόμῳ τοῦ σεληνιακοῦ κύκλου (Κράτεισον τὰ ὀλίγα ἔτη — σεληνιακὸς κύκλος). — Editum in appendice.
Εὔρεσις ἐν ποίῳ ζῦδιῳ ἐστὶν ὁ Ἥλιος (Ταῖς ἐπισυναγομέναις — κράτησον).
- F. 119. Εὔρεσις ἐν ποίῳ ζῦδιῳ ἐστὶν ἡ Σελήνη (Τὴν ποσταῖαν — ἢ Σελήνη).
Περὶ διαφορᾶς ἡμερῶν τῆς Σελήνης (Χρῆ γινώσκειν — μεσό-τητα).
- F. 119^v. Incipit manus deterior. Περὶ ἀνθρωπίνων ζῦδιων (Ψῆφσον τὰ στοιχία — τὸ πρῶτον). — Editum in appendice.
Ψῆφος περὶ τῶν πέντε πλανωμένων (Κράτει τὰς τελευταίας — τῶν ζῦδιων).
Ψῆφος προγνωστικὸς ὁποῖον ἔσται τὸ μέλλον ἀγαθὸν κακὸν ἢ μέσον ('Ἀπὸ Μαΐου ὀκτωκαιδεκάτης — [f. 120] λς'). — Editum in appendice.
- F. 120. Ψῆφος ἕτερος προγνωστικὸς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχων (Ψῆφσον τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου — δυσκόλως). — Editum in appendice.
- F. 120^v vacuum.
- F. 121. "Ἐτους ,ςϞδ' [= 1396 p. Chr.] μηνὸς δ' Ἀπριλλ(ίου) ἰβ' ἐρώ-τησις περὶ ταξειδίου (sequitur thema astrologicum : deinde textus Διότι ὁ Ζεὺς — καλὰ ταῦτα).
- F. 121^v. Μετὰ (?) τὴν ἐπισυναγωγὴν τοῦ ἀστέρος λάμβανε — εὔρσκεται ὁ ἀστὴρ (mira abbreviatura scriptum; scriptura minima).
- F. 122. Περὶ τῆς ἐκβολῆς τῶν ὥρων τῆς ἡμέρας ὁποιοῦδητινος κλίματος βούλει ἢ πόλεως ἢ χώρας ἀπὸ τῶν τούτων ἀναφορῶν (Αἰ ἅπαξ ἐνὸς χρόνου ἐκβληθεῖσαι — ἐφημερίδων ἐκθέσει).
Ἐπόδειγμα τούτου (Εἰς τὸ κανόνιον τῶν ἀναφορῶν — κάτω-θεν ὄντων τῶν λ').
- F. 122^v. Περὶ τῆς καταλή(ψεως) τοῦ ὑψώματος τοῦ Ἥλιου κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας εἰς πάντα τὰ κλίματα (Τηρεῖται ἢ ἀκριβῆς

Georon. I, 3, § 1-5 (τοῦ αὐτοῦ). Μαρτωνύμου a bibliothecario pro μακροτέρου inscriptione vetusta (Προγνωστικά μακροτέρου χειμῶνος) iam fere deleta lectum esse facile concedas. Contra Bassi (i. e. Cassiani Bassi Scholastici) nomen haud iniuria ille legisse videtur.

ἐποχή — βόρειον μέρος). — Idem capitulum iteratur f. 129. Ὑπόδειγμα εἰς τὸ πλάτος τῆς Κωνσταντινουπόλεως (Ἐτηρήθη — ὀφείλει γίνεσθαι). — Idem capitulum f. 129.

Περὶ τῆς ψηφοφορίας ἐκάστου τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων (Ἐκάστου τῶν ἀπλανῶν — ἀπερ ἐν τῷ): continuatur f. 78 (cf. supra ad f. 80). — Idem capitulum f. 129.

F. 123. Altera manu vel saltem alio tempore scriptum Ἐψηφοφορίθη παρὰ τοῦ διδασκάλου μου κυροῦ Ἐλευθ(ε)ρ(ίου) ἢ παρελθοῦσα ἔκλειψις ἢ γέγονε ἐν ἔτει ςθ' [rotius ,σως θ'] κατὰ δὲ Πέρσας ψε' [1391 p. Chr. n.] ἔχων ὁ τάρμαν¹ κη' κατὰ Πέρσας κατὰ δὲ Ἑλληνας ὁ Ἀπρίλλιος ε' ἐξήλθον δὲ αἱ αἰποχαὶ οὕτως Ἥλιου καὶ Σελήνης². Sequuntur numeri.

F. 123v. Ἐζητήθη παρ' ἐμοῦ τοῦ γινῶναι καὶ τὰ πλάτη τῶν ἀστέρων καὶ ἐσχημάτισται παρὰ τοῦ διδασκάλου οὕτως — ζ' ιδ'.

F. 124. Ἐζητήθη ὁ ὠροσκόπος — μοίρας ιε'. Eadem manus.

F. 124v. Figura zodiaci etc.; similia f. 125v. Fortasse altera manus.

F. 125v. Ἰσασμός λαβούτου [= testudinis] (Πρῶτον — τῶν στροφῶν οὕτως).

F. 126. Notulae breves: inscriptio ὄσας non continuata (Τὰ τριακόσια — ἐξαγωνισμός); deinde thema astrologicum.

F. 126v. Alphabetum cryptographicum (idem apud Gardthausen, *Griech. Palaeographie*, p. 235). Sequitur hac arte scriptum

εϛωψλ'ν'θπϛϛηλ'νπθ'ϛβζθκβε'νλνελϛκϛθ'

i. e. εἰς | τὸν | ἀκριβδὸν | καὶ | ἠγαπημένον | μοι | π(ατέ)ρα.

Supra in marg. litteris partim abscissis eodem modo cryptographicice γεώργη(ς) μάρκος ν. . κολος.

Deinde 24 verba alphabetico ordine (ἀλήθεια — ὠφέλεια).

¹ Mensis Persici nomen: fortasse Tir-mâh.

² Igitur qui hanc partem codicis inde a f. 123 ad 125v et nescio an ex prioribus quaedam scripsit discipulus Ἐλευθερίου cuiusdam fuit qui a. 1391 eclipsin observavit: idem fuit haud dubie atque Eleutherius ille quem διδασκαλον nominat Ἰωάννης ὁ Ἀβράμους scriptor codicis Florentini 10 (Plut. 28, cod. 16); idem Eleutherius astrologus Eleus codicem quoque celeberrimum Angelicum 29 Mytilenis a. 1388 p. Chr. n. scripsit, cf. *Catal.*, I, 38, 1; II, 132, 1 et imprimis V, 36, 1 (ubi ipsum quoque annis Persarum usum esse apparet). Diversus est ab Eleutherio Zebeleno astrologo saec. XI, cf. *Catal.*, V, 227, 1. — Ioannes igitur Abramius, Eleutherii discipulus scripsit codicem Laurentianum 28, 16 (= *Catal.*, I, n. 10) a. 1382: postea mediam nostri Berolinensis partem a. 1391 p. Chr. n., quod etiam ex f. 80 concludimus, ubi nomen Ἰωάννης ex artis geomanticae regulis ante alia computatur. Eleutherius vero magister Ioannis Abramii scripsit Angelicum 29 (= *Catal.*, V, n. 2) a. 1388 Mytilenis, Taurinensem C. VII, 10 (= *Catal.*, IV, n. 4) a. 1390 p. Chr. n. ibidem, et fortasse etiam Parmensem Palat. 165 (= *Catal.*, IV, n. 7) a. 1371-1374. Eleutherii codices omnes cum suis discipulum in Italiam transportasse F. Cumont optime conicit.

F. 127 (fortasse eadem manus ac f. 122). Περὶ διαίρεσεως τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου καὶ ὀνομασίας τῶν ζωδίων, ἔτι δὲ καὶ τροπῶν καὶ περὶ τοῦ πόθεν κινήθεις ὁ τούτων ποιητῆς ταῦτ' ἠργάσατο· ἐν ᾧ καὶ δηλωτικὰ τῶν γινομένων ἐν τῷ κόσμῳ τοὺς ἀστέρας δέικνυσι (Ἀπὸ τὴν σφαῖραν — τροπῶν ἀποστάσεις). Haec et sequentia usque ad f. 129v cohaerere videntur cum orpusculo quod f. 75-80 et f. 122 huius codicis habetur.

F. 127v. Περὶ ἐκθέσεως τοῦ θεματίου (Τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου εἰς ἰβ' διηρημένου τμήματα — καιρικὴν ὥραν).

Ὅρα τέχνης μυστήριον (Ἐκ τῆς δηλώσεως — [f. 128] φανερῶσαι).

F. 128. Ὑπόδειγμα τῆς τοῦ θεματίου ἐκθέσεως (Τὸ θεμάτιον τῶν ἰβ' οἰκῶν — [f. 128v] ὁ μερισμῶς ὡς εἴρηται). Cum figura.

F. 128v. Περὶ μετακλίσεως Ἥλιου κἀν τ(ε) βορεία κἀν τε νοτία ὑπάρχει (Περὶ μοίρας ὠροσκοπούσης εἰπόντες — [f. 129] καταλαμβάνεται).

F. 129. Ὑπόδειγμα (Τηρεῖται ἡ ἀκριβῆς ἐποχή — κατάβασής ἐστιν).

Περὶ τοῦ [sic] κατάληψεως τοῦ ὑψώματος τοῦ Ἥλιου κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας εἰς πάντα τὰ κλίματα (Τηρεῖται ἡ ἀκριβῆς ἐποχή — βόρειον μέρος). — Idem capitulum supra f. 122v.

Ὑπόδειγμα εἰς τὸ πλάτος — ὀφείλει γίνεσθαι = f. 122v.

Περὶ τῆς ψηφοφορίας ἐκάστου τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων (Ἐκάστου τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἐποχή — [f. 129v] ἐν τῷ κανονίῳ παράκεινται) = f. 122v et initium f. 78.

F. 129v. Ὑπόδειγμα (Ὑποδείγματος χάριν τῷ ψιε' ἔτει τῶν Περσῶν ἦν τὸ ἔτος τῶν Ἀράβων ψμε' [= 1344 p. Chr. n.] — προρηθέντας χρόνους).

Περὶ τῆς ἐκβολῆς τῶν ἀπλανῶν ἐτῶν ἦτοι τῶν θεμελίων (Μετὰ τὴν διδασκαλίαν — μέλλοντος ἔτους).

(Alia manus). Περὶ τοῦ εὐρεῖν τοῦ θεματίου τὴν διήγησιν ἀκριβώτερον (Τῆς οὐρανίας διαθέσεως — [f. 131v] δρᾶν τὴν κράσιν). F. 130 haec collata esse dicit auctor ὡσὰν εὐδιὰ γνωστά τε καὶ σαφῆ γένηται τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν περὶ ἀρχῶν εἰρημένα. Brevis explicatio notionum astrologicarum est.

F. 132. Περὶ τῆς Σελήνης διάγνωσις ὅταν τύχη εἰς καιρῷ [cetera abscissa ligatoris cultro] (Ἐὰν τύχη ἡ Σελήνη — πᾶσαν πράξιν).

Περὶ τοῦ πότε δεῖ στρατεῦειν κατ' ἐχθρῶν (Τῆς Σελήνης οὐσης — οὐ νικᾶται ποτε). F. 132 pars inferior et 132v vacua.

F. 133. Ἄρτιος ἀριθμὸς λέγεται — καὶ β'. Follii dimidium vacuum.

F. 133v. Περὶ ἡλικίας (Γίνωσκε ὅτι ἡλικίαι εἰσὶν ἑπτὰ — καὶ ἀσθενής). — De septem aetatibus (cf. Ptolem. *Tetrab.*, IV, 10, et Boll, *Stud. über Ptolem.*, p. 123 sq.).

- F. 134. Περὶ τῶν παρανατελλόντων ἀπλανῶν ἐν τοῖς ἰβ' ζωδίοις καθὼς καὶ ἐν τισὶ τῶν ἀστρολάβων εἰσὶν ἱστορισμένοι (*sic*) καὶ κατὰ μοίρας (Ἐν Κριῷ Μέδουσα — Κυνὸς οὐρά). — Editum in *Sphaera*, p. 41 sq. ex Vaticano gr. 1056, f. 28^r.
Οἱ κατὰ μοῖραν ἐν ζωδίοις ἀνατέλλοντες καὶ τίνος κράσεως ὑπάρχωσιν ὅμοιοι (Ὁ Στάχυς ἐστὶν ἐπὶ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα τῆς Παρθένου — [f. 134^v] καὶ μεγάλως δύναται). — Similia excerptis Parisinis ex astrologo a. 379 p. Chr. (cf. *Catal.*, V, 219 sqq.) sed valde abbreviata.
- F. 134^v. Κατ' αὐτὸν ἕκαστος ἐν συνόψει (Ὁ Στάχυς κθ' — ὁ λαμπρὸς τοῦ Ὑδροῦ ιγ' μοῖρα Λέοντος). Rubro additum in marg. infer. : Ζῆται δὲ καὶ τὴν ἀπόβασιν αὐτῶν ἐν ἑτέρᾳ βίβλῳ.
- F. 135. Τίνες εἰσὶν οἱ παρὰ τῶν πλευστικωτέρων Μαρδαϊτῶν σηνίθ(ως) [i. σηνήθως] παρατηρούμενοι καιροὶ τε καὶ ἀστέρες καὶ πότε Ζάλην ἐν τῇ θαλάσῃ κτλ. — [f. 135^v] δηλοῦσιν εὐδίαν. — Partem priorem huius tractatus ed. Morelli, cf. cod. Venet. 7, f. 420 (*Catal.*, II, 70).
- F. 136. Οἱ κύριοι τῶν ζωδίων enumerantur.
Περὶ τοῦ πότε ὁ Ἥλιος βορὰν ἀναβαίνει καὶ πότε τὸν αὐτὸν καταβαίνει κτλ. (Ὁ Ἥλιος ἐν Κριῷ — καταβαίνει).
<Armasaris> Περὶ τοῦ ὅτι καὶ οἱ γεωργοὶ γινώσκουσιν τοὺς ἐπιτηδείους εἰς τὰ ἀνήκοντα αὐτῶν (Τινὲς δὲ τῶν γεωργῶν — [f. 136^v] εἰ δὲ ἐξαπλωθῆ θῆλυ). — Editum in *Catal.*, V, p. 153. — Maior f. 136^v pars vacua.
- F. 137. Pauca de ventis (Ὅτι μετὰ τὸν ὄμβρον — σφοδρόν); deinde versus τοῦ Ψελλοῦ (Δεινὸν τὸ λυπεῖν — δικάζε τὴν δίκην) et τοῦ Κανικλέως¹ (Δεινὸν τὸ πενθεῖν — συρρήγνυσθέ μοι); deinde notulae de mensuris et de numero dentium hominis et bestiarum, denique enumerantur οἱ πρῶτοι ἰ' θεοὶ τῶν Ἑλλήνων (secundum Hesiodum).
- F. 137^v. Definitiones ἀριθμητικῆς, μουσικῆς, γεωμετρίας, ἀστρονομίας. Sequitur partim cryptographice scriptum Περὶ τοῦ θρίψαι... [Scripturae formae mihi ignotae : occurrunt inter litteras alphabeti graeci signa Solis Lunae planetarum].
- F. 138. Notulae historicae imprimis de imperatoribus Byzantinis et de Musulmannis inde ab a. ,ζωμ' [= 1332 p. Chr.] usque ad a. ,ςζι' [= 1402 p. Chr.]².

¹ I. e. Ioannis Camateri τοῦ ἐπὶ Κανικλείου. Idem error in cod. Vindobon. 1, f. 204^r, cap. κς', Κανικλείου ἐπισκόπου.

² Finem exscripti : Ἐν ἔτει 'ςζι' [i. e. 1402 p. Chr.] μηνὸς Ἰουλίου κ(υριακῆ) ἡμέρα, ς' (ἡμ. ς' additum supra lineam) ἐνίκησεν ὁ Ταμυρλὰς τὸν Ἀμυρὰν κατὰ κράτος καὶ εἶλεν τὰς αὐτοῦ πόλεις καὶ χώρας καὶ λεηλάτησεν αὐτὰς ὅτε καὶ

- F. 138. De vino condendo et de vini specie aquae reddenda χάριν παραβιάσεως (Τὸν ἀποχωρεῖσαι — χέρας ε'). — Maior folii pars vacua. In marg. infer. notatum : Ἔτους ,ςζια' [= 1403 p. Chr. n.] μηνὸς Ἰαννουαρίου γ' ἔμφροφορίθη ὁ Ἥλιος καὶ εὐρέθη (quaedam abscissa) λβ' κς''.
- F. 139. Incipit nova manus. Ῥητορίου θησαυρὸς συνεχῶν τὸ πᾶν τῆς ἀστρονομίας (Ὁ ζωδιακὸς — [f. 144^v] Δίδυμοι). — Editum in appendice.
- F. 144^v. Περὶ τῆς τῶν πλανωμένων ἀστέρων φύσεως καὶ δυνάμεως καὶ ὧν κυριεῖται μελῶν ἕκαστος καὶ τί σημαίνει (Ὁ Κρόνος — [f. 145^v] ἀστήρ). — Editum in appendice.
- F. 145^v. Ἐπίλυσις καὶ διήγησις πάντων τῶν προειρημένων (ρζ' in margine) (Τίνος ἔνεκεν — [f. 146^v] ὕδωρ). — Rhetorii; editum *Catal.*, I, 142-144.
- F. 147. Σεισμολόγιον Ὁρφέως (Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ζωδίων Παρθένος· ἐὰν σεισμὸς γένηται ἐν ἡμέρᾳ — [f. 149^v] πόλει ἐκείνῃ). Hermetis Trismegisti nomen fert in cod. 25 [Berol. 1574], f. 15^v. — Editum in appendice ex cod. 25.
- F. 150. Διαγνωστικὸν τῶν λ' τῆς Σελήνης ἡμερῶν (α'. Αὐτῆ ἡ ἡμέρα ἐπιτήδειος — [f. 152^v] τροφίμα καὶ καλά). — Similia selenodromia edd. Bassi et Martini, *Catal.*, III, 32 sqq.; IV, 142 sqq.
- F. 152^v. Βροντολόγιον Ἐρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου (Μηνὶ Ἰαννουαρίου. Ἐὰν βροντήσῃ ἢ ἀστράψῃ — [f. 156^v] τοὺς ἐναντίους διώξει). — Editum in appendice.
- F. 156^v. Αἱ παρακείμεναι χώραι ἐνὶ ἐκάστῳ ζωδίῳ (Κριῷ — [f. 157] Γαραμαντικῆ). — Ex Ptolemaei *Tetrab.*, II, 4, p. 73.
- F. 157. (Eadem manus). Ἀπὸ τοῦ εὐρεθέντος βασιλικοῦ βιβλίου πάλιν τοῦ ἐν τῷ θεοσώστῳ στόλῳ ἐγκειμένου παρεκβληθέντος ἐν τῇ τραπεζητικῇ. Περὶ Ἥλιου ἀνατολῆς. Περὶ εὐδίας (Ἀνατέλλων ὁ Ἥλιος καθαρὸς — εὐδίαν δηλοῖ). — Quid ἡ τραπεζητικὴ sit, non intellego; fortasse Τραπηζουντικῆ (litterae η post Z in rasura scriptae esse videntur)?
Περὶ Ἥλιου ἀνατολῆς. Περὶ ὑετοῦ (Ἀνατέλλων ὁ Ἥλιος καὶ μεζῶν — [f. 158] ὑετὸν σημαίνει).
- F. 158. Περὶ Ἥλιου ἀνατολῆς. Περὶ ἀνέμων (Ἀνατέλλων ὁ Ἥλιος καὶ μεζῶν — καὶ ἀνέμων).

ἐγὼ ὁ Διονύσιος εὐρέθ(ην) τηνικαῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ εἶδον θέαμα ἔξον ὅπως ἅπαν γένος καὶ ἔθνος καὶ γλῶσσα ἐφθασεν φυγὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει· τότε γὰρ καὶ γέγονεν σεισμὸς ἐκέισε μέγας καὶ κεραυνὸς ἔπεσεν ἐν τῇ ἱερᾷ μον(ῆ) τῆς Περιβλέπτου καὶ ἔκαυσεν ἐκέισε εἰκόνας καὶ ποδίας καὶ ἄλλα τινά· καὶ ἐκ τῶν μοναχῶν περικεφαλαίαν ἤγρουν καμαλαύων (de καμελαύκιον sive καμαλαύκιον cf. *Cangium* s. v.).

- Περὶ Ἡλίου ἀνατολῆς. Περὶ [f. 158^v] χειμῶνος καὶ βροντῶν καὶ ὑετοῦ (Ἀνατέλλων ὁ Ἥλιος καὶ ἀκτῖνας — [f. 159] βορρᾶς).
- F. 159. Περὶ Ἡλίου δύνοντος. Περὶ εὐδίας (Ἥλιος καθαρὸς νεφῶν — [f. 159^v] δηλωτικός).
- F. 159^v. Περὶ Ἡλίου δύνοντος (Εἰς πυκνὴν νεφέλην — ὄμβρον σημαίνει).
- Περὶ Ἡλίου δύνοντος. Περὶ ἀνέμου (Ἐὰν δυομένου — [f. 160] ἄνεμον σημαίνει).
- Περὶ Ἡλίου δύνοντος. Περὶ χειμῶνος (Ἥλιος λαμπρὸς — καὶ ὑετοῦ).
- F. 160. Περὶ Σελήνης. Περὶ εὐδίας (Τὴν Σελήνην — [f. 160^v] εὐδίαν δηλοῖ).
- F. 160^v. Περὶ Σελήνης. Περὶ ἀνέμου (Σελήνην ὀρῶντες — [f. 161] χειμῶνα σημαίνει).
- F. 161. Περὶ Σελήνης καὶ ὑετοῦ (Σελήνη τετραδμήνος [l. τετράδι μηνός] — [f. 161^v] πνεῦμα).
- F. 161^v. Περὶ Σελήνης. Περὶ χειμῶνος (Τριτταίας τῆς Σελήνης — [f. 162] χειμέριος).
- F. 162. Περὶ Ἰριδος. Περὶ ὑετοῦ (Ἴρις διπλή — σημαντική).
- Περὶ Ἰριδος. Περὶ ἀνέμου καὶ εὐδίας (Ἴρις μέλαινα — [f. 162^v] νήνεμον).
- F. 162^v. Περὶ παρηλίω. Περὶ ἀνέμου καὶ ὑετοῦ καὶ γνόφων (Ἀμφοτέρωθεν — ὑετόν).
- Περὶ νεφῶν. Περὶ εὐδίας (Ἐρυθρὰ νέφη — εὐδίας σημείον).
- F. 163. (Recentior manus). Βροντολόγιον (Σελήνης οὐσης ἐν καιρῷ Κριῶ — Σελήνης αὐξανούσης).
- In margine manu recent. Ἄλλον (Ὡς Αἰγύπτιοι γράφουσιν — πόλεμοι ἄνευ σφαγῶν).
- F. 163^v. Βροντολόγιον καὶ σεισμολόγιον (Μηνὶ Σεπτεβρίῳ — σοφοὶ ἄνδρες ἀποθανοῦνται).
- F. 164. Περὶ ἐκλείψεως Ἡλίου καὶ Σελήνης (Μηνὶ Ἀπριλλίῳ ἐὰν σκοτισθῇ ὁ Ἥλιος — καὶ λιμός).
- Τὰ ὅμοια περὶ σκοτισμοῦ τῆς Σελήνης (Μηνὶ Ἀπριλλίῳ — [f. 164^v] βασιλεὺς καὶ ἄλλος ἄρχων μέγας).
- F. 164^v. Ἐτέρα μαρτυρία (μαραρτυρία cod.) περὶ τόξου (Μηνὶ Ἀπριλλίῳ — [f. 165] καὶ ἀκρίς).
- F. 165. Ὁρολόγιον εὐτομον ἀστέρων — εὐρίσκονται ἢ οὐ).
- F. 165^v. Περὶ γεννέσεως (sic) τέκνων πότερον ζήσονται ἢ οὐ (Καὶ τίς ἢ ἀπόφασις τῶν κλημακτῆρων κτλ. — [f. 167^v] πράγμα ἐξεῖ).
- Agitur etiam de multis aliis καταρχαῖς.
- F. 167^v. Περὶ ἐνιαυτοῦ διαιρέσεως (Τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον τὸν τρόπον — ἵππος ἐπιτέλλων ἅπαξ ἡμέρας). Additum rubro eadem manu

- Ἐκαστον ζῳδῖον μετὰ ποίου ζῳδίου κεῖται ἐγγραφή ἐν τοῖς πρώτοις φύλλοις μετὰ πόλου. — Cf. supra f. 134.
- F. 168. Περὶ τοῦ κόσμου ἡγήσεως [leg. ἐξηγήσεως] λόγος (Ὁ κόσμος σφαιροειδῆς — [f. 170] παῖς γεγραμματοσμένος φακοτός [i. e. φακωτός]). Agitur de horis VII dierum. — Cf. supra f. 104^v et cod. 7 (Monac. 287), f. 6 (edit. in appendice).
- F. 170. Περὶ μορφῶν καὶ σημείων τῶν ἰβ' ζῳδίων ὅπως ἀπὸ τῆς θεωρίας ἐνὸς ἐκάστου λέγ[εται] εἰς ποῖον ζῳδῖον κεῖται (Περὶ Κριὸν οἱ ἔχοντες <τοῦτο τὸ> ζῳδῖόν εἰσιν ἐν προσώπῳ ὑπομήκεις — [f. 171^v] πραγματευταί. Οὕτω ἐξακρυβευσάμενος ἐνὸς ἐκάστου... καὶ ἔως ἐνταῦτα ἀπεγραψάμεθα εἰς ποῖον ζῳδῖόν ἐστιν ἕκαστος· ἔξ δέ σοι ἐτέρας ἐκθήσωμαι χρεῖας διαφόρων πραγματηρῶν κράτιστε ἀνδρῶν [sequitur lacuna fere quatuordecim litterarum] βασιλεὺ βασιλέων). — Ad opusculum Sexti ad regem Philippum f. 117 non quadrant; an ex Petosiride fluxerunt?
- F. 172. Περὶ τῶν ἰβ' ζῳδίων διαθέσεως (Ὅπως εἰ περὶ τίνος ἐρωτάσαι εἰς ποῖον κεῖται ζῳδός — ἔσται λεπρός). — In hoc capitulo litterae alphabeti signis zodiaci tribuuntur, cf. supra f. 81. — In marg. sup. leguntur partim a ligatore abscissa: τὸ πᾶν ὀφέλειαν (?) καὶ μιξ ... [c. X litterae] τι κρίνωσιν οὗτος [l. οὕτως] μου [l. μοι] ταῦτα ἔγραψα.
- Ἐτέρα μέθοδος περὶ τοῦ εὐρεῖν ἐν ποίῳ ζῳδίῳ κεῖται. Ζηναρίας ψήφος περιέχων τύχην καὶ πρόγνωσιν πράξεως (Ζηναρία γυνὴ τις καλουμένη σοφὴ ἔδοξεν εἰπεῖν — [f. 172^v] πολὺσπορον αὐτὸν τύχη [l. τέκη]). — Zenarium iatromathematicum iam novimus; Zenaria anus fatidica mihi adhuc ignota.
- F. 172^v. Computationes quaedam pro anno ,ςϞια' [= 1403 p. Chr. n.].
- F. 173. Περὶ τῶν ἰβ' ζῳδίων διαθέσεως (Ὅπως εἰ περὶ τίνος ἐρωτάσαι — ἔσται λεπρός). — Idem capitulum folio antecedente.
- Περὶ τοῦ εὐρεῖν ποῖον μῆναν καὶ ποῖαν ἡμέραν συνέλαβεν ἡ γυνὴ (Ψήφησον ἀπὸ τῆς ἡμέρας — [f. 173^v] αὐτῷ εἶ τι θέλεις).
- F. 173^v. Περὶ πῶς γυνῶνα τί τέξεται ἡ γυνὴ ἄρρεν ἢ θήλυ (Ποίει δὲ καὶ — θηλυκόν).
- Ψήφος Πυθαγορικός (Πρώτων μὲν περὶ ἀνδρός — καὶ εὐήθους). α'. Περὶ πόλεως εἰ συμφέρει ἐν αὐτῇ καταμεῖναι. — β'. Περὶ κοινωνίας καὶ δανίου καὶ συναλλαγῆς. — γ'. Περὶ δραπέτου εἰ εὐρίσκεται. — δ'. Περὶ κρητηρίου τίς ἄρα νικά. — ε'. Περὶ νοσοῦντος ἐὰν ζῆ ἐὰν ἀποθνήσκῃ. — ς'. Περὶ ζωῆς τίς πρώτος τελευταῖος. — ζ'. Περὶ χωλοῦ κᾶν τὸν δεξιὸν κᾶν τὸν ἀριστερόν. — Πυθαγορικός ἀριθμὸς ἄλλος διὰ τῶν ζ' φωνιέντων (α ε κτλ. τί σημαίνουσιν ἕκαστον — [f. 175] ἐπιτρεχόντων). Cum tabula. In uno capitulo de his omnibus agitur.

- F. 175. Ἴδου καὶ ἑτέρα μέθοδος. — [F. 175^v] Περὶ Κρόνου πολεούοντος ἅν ἐστιν ἐν φωνίεντι ζῳδίῳ et deinceps de ceteris planetis (Νικήσει ὁ παλαιός — Ζ' πλανίτων).
Ἑτέρα μέθοδος (Κατάστασις καὶ περιτήρησις περὶ τῶν ὠρῶν ἐκάστης ἡμέρας πῶς δεῖ — [f. 176] πεπλήρονται).
- F. 176. Χρῆ δὲ ἀποδοῦναι καὶ ὠρολόγιον — πόδες β'. — Similia f. 117 (Sextus ad Philirrum).
Περὶ παλῶν ἀρχομένου ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν (Κεφαλῆς τριχες — [f. 177^v] πραγμάτων δηλοῖ).
- F. 177^v. Βίβλος εὑρεθεῖσα ἐν Ἡλιουπόλει τῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ ἱερῷ ἐν ἀδύτοις ἐγγεγραμμένη ἐν ἱεροῖς γράμμασι ἐπὶ τῆς βασιλείας Ψαμίχου (*sic*) ἐγράφη τε ὑπὸ ἱερῶν γραμματαίων πανσόφων τῶν τῆς Σελήνης (ἐκπληροῦσα [leg. Σελήνης, Σελήνης ἐκπληροῦσης] δρόμον καὶ ἐδόθη τῷ βασιλεῖ. καὶ ἡμεῖς δὲ ταῖς δύο ταύταις βίβλοις ἐντυχόντες εἰς ἐν συνετάξαμεν καθὼς ὑπόκειται· συνετάξαμεν δὲ κατ' ἀρχὰς καὶ τὰ σχήματα τῆς Σελήνης. — Eundem in modum libros "Cyranidum", duos in unum redactos esse librarius in prooemio [Mély, *Les lapidaires*, II, 1, p. 3] refert. Ceterum Helio-politanum valem novimus Pachratem nomine ex Wessely, *Zauberpapyrus* (1888), p. 106, v. 2447.
Σεληνοδρόμη μέχρι τῶν λ' (Τη α' τῆς Σελήνης Ἀδὰμ ἐπλάσθη — [f. 180^v] μεθ' ἡμέρας ἀποβήσεται). — Simillima edita *Catal.*, III, 32-39. Sed hic gentilium dei (Apollo, Artemis, etc.) desunt.
- F. 180^v. De quinque planetis horarum dominis (Κρόνου πολεούοντος — τὴν ἀρχὴν).
- F. 181. Περὶ ἀστρονομίας. Περὶ Ἡλίου Σελήνης καὶ μηνῶν καὶ ἀστέρων καὶ πλανιτῶν καὶ ζῳδίων (Μῆν Σεπτέμβριος κτλ. ε'. Τοῦ ἀγίου προφήτου Ζαχαρίου — [f. 182] ιε'). *Calendarium festorum christianorum*.
- F. 182. Αἱ φωτιστικαὶ ἡμέραι τῆς Σελήνης — ἀτολμος.
Περὶ Σελήνης. Πόσας ἡμέρας κρατεῖ ἡ Σελήνη κατὰ μῆνα (Τῷ μηνὶ Σεπτεβρίῳ κρατεῖ ἡμέρας λ' — [f. 182^v] ἀπειλή).
- F. 182^v. Πῶς δὴ εὐρίσκειν τὴν ἡμέραν ἐν ἣ ἔλαβεν τὴν ἀρχὴν ἕκαστος (Ἀρχεται ὁ κύκλος — ἀρχὴ τοῦ μηνός). *Iuxta scriptum* : Πόσα κύρια πασχάλια ἀπὸ κτίσεως κόσμου (Ἐν τῷ ,σχϚη' [1190 p. Chr.] — ,ςϞεζ' [1459 p. Chr.]).
- F. 183 in margine super. : "Ολα ψέματα (i. e. ψεύματα) μὰ τὴν σωτηρίαν μου : ἀπὸ φράγγικον χαρτὶ εὐγίκαν (i. e. ἔβησαν).
Ταῦτα ὑπάρχουσι τὰ ἄστρα τὰ εὐγέν(η) σύνολον τὸν χρόνον καὶ ποιοῦν καιροῦς δυνατοῦς καὶ ὀφείλει ἐπιτηρεῖν (Ἰαννουά-

- ριος· εἰς τὰς γ' εὐγένη ἓνα ἄστρον τὸ λέγ[εται] ἔδρα — [f. 183^v] εἰς μεγάλους ἀστρονόμους). *Nomina stellarum Arabica*; cf. e. g. μπελδ = el-belda (Ideler, *Sternnamen*, p. 189). Desunt fortasse nonnulla.
- F. 184 incipit in medio enuntiato : καὶ ἑτέρας ἡμέρας — μοίρας ἔχει. Περὶ ὠροσκόπου (Τὰς ἀπὸ ἀνατολῆς Ἡλίου — ζῳδίων).
Διάγνωσις ἐν πῶ ζῳδίῳ ἐστὶν ἡ Σελήνη ἐν ἐκάστη ἡμέρᾳ (Ἰστέον ὅτι — [f. 184^v] τοῦ ἐνιαυτοῦ).
- F. 184^v. Καὶ ἄλλως (Ἐὰν θέλης γινῶναι — β' ἡμισυ).
- F. 185. Ἄλλο (Τῆς Σελήνης τὴν ποστὴν — μοίρας δ').
Περὶ ἀστέρων διαττόντων (Ὁ αἰθὴρ σφόδρα — ρυθῆναι).
- F. 185^v. Καθολικὴ ἐπιτήρησις τῆς Σελήνης ὡς ἀπὸ ἀρχὴν τῆς θερινῆς τροπῆς ἧτις ἐστὶν Ἰουνίου ἰδ' (Ἐὰν τῇ ἰδ' — ἔξομοιωθήσονται. Τέλος τῶν αὐτῶν). — Cf. cod. Ital. 4, f. 43; cod. Venet. 7, f. 218.
Εἰπὲ τῷ προσδιαλεγμένῳ (*sic*) — ὁ δακτύλιος.
- F. 186-198. *Excerpta ex Cyranidibus et Harpocrate*. — *Textus ab impresso in F. de Mély libro Les lapidaires*, II, 1 et 2 admodum discrepat.
- F. 186. Περὶ ἀσπάλακος (I. c., II, 1, p. 54), περὶ αἰγός (ibid., p. 55), περὶ βατράχου (ibid., p. 56), περὶ χερσαίου βατράχου (ibid., II, 2, p. 287), περὶ βοός θηλείας (ibid., II, 1, p. 56) et ἄρρενος (ibid., II, 2, p. 287).
- F. 187 maxima pars vacua.
- F. 188. Ἐπὶ γλώσσης σηπεδῶνος — [f. 189^v] στοιχεῖον (= ibid., p. 8, 11 - 11, 23).
- F. 189^v. Στοιχεῖον β — [f. 190] ἐνταῦθα τὸ στοιχεῖον ὁ Κοίρανος ἐτέλεσεν (= ibid., p. 12, sed multa discrepant). F. 190 maximam partem vacuum, f. 190^v manus recentior adnotavit ,ςυεά' [953 p. Chr. n. : voluit fort. ,ςϞεα'] μηνὶ Μαίῳ κα' ἐκοιμήθη οἶος τοῦ κερνηκολᾶ τουστραβοδοι : ὄνοικοιτᾶς κε' ἐκοιμοῖθοι ὑθοιγάτεράτου ὄκοιρα ἀνά, paulo infra τὸ ἀνοθένετος· ἀπέθανάταπεδεα τοῦ κηρκος τα τοῦ ἀνεψιοῦτο¹.
- F. 191. Ἐν τῷ κεστῷ τῆς Ἀφροδίτης — [f. 198^v] ταῦτα μὲν ἀμφοτέρα = ibid., p. 25, 5 - 43, 19.
- F. 199-204 (manus nova). *Remedia varia*; *singula incipiunt* Ἔστι βοτάνη (e. g. *remedium primum* περὶ πονηροῦ ἄσθματος : Ἔστι βοτάνη ὁμοία Μακεδονικῷ μάκρος ἔχουσα σπιθαμῶν τριῶν κτλ.; de plantarum nominibus scriptor tacet).

¹ I. e. : ὁ υἱὸς τοῦ κύρ Νικολά τοῦ Στραβοδῆ ὁ Νικήτας· κε' ἐκοιμήθη ἡ θυγατέρα του (= αὐτοῦ) ἢ κυρᾶ Ἄννα; deinde τὸ ἀνωθεν ἔτος ἀπέθανε τὰ παιδιά τοῦ κύρ κωστᾶ τοῦ ἀνεψιοῦ του.

27. Berolinensis 207 = Phil. 1610 = Meerm. 349 = Clar. 387 = Pel. 243. — Chartaceus, cm. 22,8 × 16,8, saec. XVI, ff. 66. — Olim Cl. Nauloti. — Cf. *Verzeichniss* etc., I, 89.
- F. 51. Περί σκευῶν καινῶν καὶ ἱματίων χρήσεως (Σκεύεσι δὲ ἢ ἱματίοις πρώτοις ὡς χρηστέον, τῆς Σελήνης οὐσης — κοινωvίας) = cod. Venet. 7, f. 389.
Καθολικὰ παραγγέλματα (Καθολικὰ αἰ μὲν ἀπόρροιαί τῆς Σελήνης — [f. 52] γίνεται ἢ καταρχή) = cod. Ital. 4, f. 37, ιη'.
- F. 52. Περί πράξεων καὶ τῶν ἐν ἐλπίδι τὸ μέλον θηρωμένων (Γένοιτο ἂν τὸ τέλος — φῶτα εὐχρημάτιστα) = cod. Ital. 4, f. 58, ςθ'.
- Περί ταξειδίου καὶ ἱματοφορεσίας (Εἴ τις ταξειδεύσει — τὰ ἱματια) = cod. Venet. 6, f. 66 a^v.
- Περί κέρδους ([f. 52^v] "Ὅρα τοὺς νικοδεσπότας [sic] — οὐδαμῶς) = cod. Ital. 4, f. 60.
- F. 52^v. Περί ἀποδημίας ("Ἔστω ὁ ὠροσκόπος — [f. 53] ὑποστρέφει ταχέως) = *ibid.*, f. 68.
- F. 53. Περί καταρχῆς ("Ἐν πάσῃ καταρχῇ τηνητέον [sic] — [f. 53^v] ὁ Ἄρης) = cod. Ital. 4, f. 60^v.
- F. 53^v. Περί αἰτήσεως πότε ἔσται (Συμβάλλεται πρὸς τὰς αἰτήσεις — [f. 54] σκέψις γινέσθω) = *ibid.*, f. 61^v.
- F. 54. Περί ἀποδημίας ὅτε τις βούλεται ἀποδημησαι ("Ἔστω ἀγαθοποιὸς — λησταῖς περιτύχη) = *ibid.*, f. 70.
Περί ἀποδήμων (Ταῦτα ἔσται ἀξιόλογα — [f. 55] ἀναγωγῇ τὰ κατὰ [sic]) = cod. Venet. 6, f. 120. Videtur non integrum.
- F. 55. Περί πολεονόντων καὶ διεπόντων ("Ἰστέον ἕκαστος τῶν ζ' ἀστέρων — [f. 56] κδ' ὥραις· καὶ ἔστω τὸ κανόνιον τοιοῦτον). Sequitur Κανόνιον πολεονόντων καὶ διεπόντων. — Cf. cod. Venet. 7, f. 212^v.
- F. 56. Τὸ μὲν οὖν κανόνιον ... οὕτως ἡμῖν ἐκτέθειται· παραγράφομεν δὲ καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς ἀποτελούμενα ὡς οἱ παλαιοὶ παρετήρησαν ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς α' ἡμέρας. Αὕτη τοίνυν Ἡλίου ἔστιν — [f. 58] ἐπάνοδον μετὰ ἀσθενείας σημαίνει = *supra* cod. 7 [Monac. 287] f. 5, ex quo edemus in appendice.
- F. 58. Ἄλλος [i. ἄλλως] περὶ τῶν αὐτῶν λεπτομερέστερον ('Ἡμέρα α' — [f. 61] ἢ βαλανείου) = *ibid.*, f. 6; edetur ibidem. Dies VI et VII omissi sunt.
- F. 61. Ἐπὶ Νοεμβρίου — εἰδῶν (de calendario Romano).
- F. 61^v. Μῆνες Ῥωμαίων Ἑλλήνων Ἀλεξανδρέων (Tabula cum commentario : Τὴν θ' — ἐφεξῆς).
Tabula continuatur f. 62 et 63.
- F. 63^v. De calendario Romano (Μόνοι παρὰ Ῥωμαίοις — ἀριθμόν).
Περί γεωργίας (Σελήνης οὐσης ἐν Κριῶ συμφέρει — [f. 64] γεωργεῖν καὶ ἀμπελουργεῖν) = cod. Venet. 7, f. 1^v.

- F. 64^v. Σελήνη μετὰ Διὸς — ἐπαύξει = *ibid.*, f. 3.
Περί φυτεύσεως δένδρων (Εἰ βούλει φυτεῦσαι — οἰκοδεσποτίας) = *ibid.*, f. 311^v, φπθ'.
- Περί σπορᾶς γεωργικῆ [sic] εἰ βούλει σπεῖραι ἄπερ ἴνα [sic] θερῶσης καὶ φάγης ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔτει ("Ἔστω ἡ Σελήνη — ἔτι κρείττων) = *ibid.*, φςα'.
- Περί μηνιαίων ἀποτελεσμάτων ("Ὅσάκις οὖν ἐὰν προαιρῶμεθα — [f. 66^v] μεταβάλειν πέφυκεν· τέλλος) = *ibid.*, f. 311, φπη'.
28. Berolinensis 314 = Codex graec. qu. 16. — Chartaceus, cm. 22,6 × 15,7, saec. XVII, ff. 330. — F. 3^v impressum Παπ Χουρμούζη 1675. Olim in Bibliotheca Knobelsdorffiana. — Cf. *Verzeichniss* etc., II, 172 sqq.
- F. 277^v. Σεισμολόγιων σὴν θεῷ ἀγίῳ τῶν τριῶν μεγίστων [leg. τοῦ Τρισμεγίστου] σεισμῶν τῶν ιβ' μηνῶν καὶ ζωδίων Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέος (Μηνὴ Σεπτέβριος Ζυγός. Ἐὰν σεισμός γένηται καρπῶν λήψεις ἔσται — [f. 281] καὶ καρποφορία ἔσται). — Fere idem seismologium in cod. 25 (Berol. 170), f. 15^v (cf. *supra*, p. 44) fertur sub Hermetis Trismegisti nomine. — Editum in appendice ex cod. 25.
- F. 281. De Lunae in singulis zodiaci signis statione, cum perbreui seismologio (Μηνὴ Σεπτέβριος ἔχων ἡμέρας λ' — [f. 287] σοφοὶ ἄνθρωποι ἀπολοῦνται).
- F. 287. Βροντολόγιων τῶν δώδεκα ζωδίων (Παρθένος ἐὰν βροντήσῃ — [f. 289^v] ἀκαρπία κακός). — Hoc brontologium proxime ad tonitruale *Catal.*, IV, 128 sqq. editum accedit.
- F. 289^v. Ἐνθύμιση πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους τί τοὺς κάμην χρεῖα· νὰ τῶγον καθέκαστων μῆναν ὄλου τοῦ ἐνιαυτοῦ· διὰ νὰ ἦναι πρὸς ὑγίαν καὶ ὀφέλιαν αὐτῶν καὶ πρώτον μὲν ἀρχώμεστέν ἀπὸ τὸν Μάρτιον (Τὸν μῆναν τὸν Μάρτιον — [f. 291^v] καμίαν ἀσθένειαν).
- F. 291^v. Περί ἀσθενείας καὶ ὑγίας (Εἰς τὴν α' τοῦ μηνὸς ἐὰν πλαθῇ — εἰς τὰς λ' ὁμῖος).
29. Berolinensis 320. — Codex graec. q. 22. — Chartaceus, cm. 22,6 × 14,4, saec. XV, duabus manibus scriptus, ff. 276. — Codicem ex Bibliotheca Knobelsdorffiana oriri veri simile est. — Cf. *Verzeichniss* etc., II, 180.
- F. 209^v. Δεῖ γινώσκειν ὅτι ὁ οὐρανὸς ἀνεκηνήζεται [i. ἀνακαινίζεται] εἰς ἔτη ρ', ἢ γῆ εἰς ἔτη σ', ἢ θάλασσα εἰς ἔτη ε' κτλ. — λεπτόν στιγμάς σις'. — Fere eadem in cod. 7 (Monac. 287), f. 13 (cf. *supra*, p. 11) et f. 105^v, κεφ. λ' (cf. *supra*, p. 18).
Σύνθεσης ἐκ χρονικοῦ (Γίνονται οὖν ἀπὸ μὲν τοῦ Ἀδάμ — εἰσὶν ,εω1θ').

- F. 210. De mensuris (Τὸ μίλιον — πόδας ζ').
Πυθαγορικῶν. Περὶ παίδων τῶν γενομένων, εἰς πᾶν πράγμα
ἀρμόδιον (Λέγει γὰρ καὶ ἡ [1. εἰ] εὐτυχές ἐστὶν τὸ παιδίον ἢ οὐ —
ἀνεπιτήδειον). — *Methodus secundum lunae dies.*
- F. 212. Χρὴ γινώσκειν ἂν θέλης εὐρίσιν τῷ πάσχα — τὸ πάσχα. —
Sequitur tabula eiusdem argumenti f. 212v.
-

BIBLIOTHECAE MINORES

I. CODEX CIZENSIS

30. Cizensis (Bibliothecae Ecclesiae Cizensis) mscr. fol. 68. — Chartaceus, cm. 30 × 21, saec. XVI, ff. 151. — Ex Bibliotheca Thomae Reinesii, qui codicem a Nestero emit, cf. Reinesii epistolarum ad Nesteros farrago (Lips. 1670), p. 20, n. VII; Wegener, *Verzeichniss der auf der Zeitzer Stiftsbibliothek befindlichen Handschriften*, Zeitz, 1876 (Progr. Gymnasii Cizensis), p. 18, n. 5.

F. 1. Ἐξηγητῆς ἀνώνυμος εἰς τὴν τετράβιβλον Πτολομαίου. Figurae partim desunt. Des. f. 130; f. 130^v et f. 131 figurae astrologicae. — Cf. cod. Florent. 6, f. 1 sqq.

F. 131^v. Πορφυρίου φιλοσόφου εἰσαγωγή εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν τοῦ Πτολεμαίου — [f. 150] καὶ ὀπισθεν Ζ'. — Cf. cod. Florent. 3, f. 1 sqq.

F. 150^v. Κανόνιον τοῦ ὄλου κύκλου τῶν ὀκτωκαίδεκα (*sic*) ζῳδίων καὶ πῶς μερίζεται εἰς τοὺς σχηματισμούς [figura]; item f. 151 figura astrologica, supra quam scriptum: Ζῆται τὸν (*sic*) τὴν ἑαυτοῦ ἐξήγησιν ἐν ρη' κεφαλαίῳ = cod. Ital. 27, f. 15 ss.

II. CODICES DRESDENSES

31. Dresdensis (Bibliothecae regiae publicae) Da 33.— Chartaceus, cm. 14,2 × 10, saec. XVII, ff. 288. — “ Andreas Erasmus a Seidel illum emit (a. 1690) Argis. Ex huius bibliotheca transit ad Val. E. Loescherum et inde in Bruehlianam „ — Cf. Ebert, *Geschichte und Beschreibung der K. Bibliothek zu Dresden*, p. 248; Schnorr von Carolsfeld, *Katalog der Handschriften des K. Ö. Bibliothek zu Dresden*, I, p. 291.

F. [2^v non numeratum]. Tabula dierum Lunae. [F. 3]. Figura astrologica de quatuor temperamentis.

F. 257. De diebus lunae. ([E]ἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς Σελήνης ὁ Ἄδὰμ ἐπλάσθη χειρὶ θεοῦ — [f. 262] καὶ ὅπου ἀρρωστὰ ὑγιαίνει). — Simile capiti a Bassio et Martinio, *Catal.*, III, 32 sqq. edito, sed abbreviatum et vulgari lingua scriptum.

32. Dresdensis (Bibliothecae regiae publicae) Da 61.— Chartaceus, cm. 19 × 13, saec. XVI, ff. 7. — A Matthaei emptus. — Cf. Ebert., I. c., p. 254; Schnorr von Carolsfeld, I. c., p. 298.

F. 1. Περὶ τῶν Ζ' ζωνῶν ἴγουν τῶν ἐπτὰ πόλων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς Ζ' πλανήτων (Δεῖ σε γινώσκειν, ὦ φιλότις, ὅτι ἐπτὰ εἰσιν αἱ οὐράναι ζῶναι — [f. 1^v] ἀλλὰ καταχρηστικῶς).

F. 1^v. Ἔτι περὶ τῶν ἐπτὰ πλανήτων (Διαιτῶνται δὲ οἱ πλανῆται — ὁ λόγος δηλώσει).

F. 2. Περὶ τῆς τῶν ἀπλανῶν σφαίρας (Ἐξω καὶ ἀνωτέρω τῆς ἐβδομῆς καὶ μειζότερας τῶν ἄλλων ζώνης — τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης).

Περὶ τῶν ποιοτήτων ἐνὸς ἐκάστου τῶν ζωδίων (Εἰσὶ μὲν οὖν καθολικῆ καὶ ἀπλῆ τῆ λόγῳ ὁ μὲν Κριὸς — [f. 2^v] αἱ κατὰ τὰς ἄκρας).

F. 2^v. Περὶ τοῦ πότε εἰσέρχεται ὁ Ἥλιος εἰς τὰ ζῳδία καὶ πότε ἐξέρχεται ἐξ αὐτῶν (Εἰσέρχεται δὲ ὁ Ἥλιος — βίσεξστον ποιεὶ χρόνον).

Περὶ τῆς κατὰ ποιότητα διαίτης τῶν τε πλανήτων καὶ ζωδίων (Ὅρα τοιγαροῦν καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐπιγίνωσκε — [f. 3] φημὶ δὲ τοῦ ἕαρος).

F. 3. Περὶ τῶν τεσσάρων τροπῶν τοῦ Ἥλιου καὶ ἀνατολῶν καὶ τῶν δύσεων (Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο — ἐνώθησαν ὡς οἶδεν ἐκεῖνος).

F. 3^v. Περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων (Ἐπεὶ γὰρ τὰ πρῶτα — τοῦ ἐνιαυτοῦ γίνονται).

Περὶ τῆς <εἰς> τὰ ζῳδία σεληνιακῆς εἰσοδοεξόδου (Εἴσοδος μὲν οὖν — [f. 4] Σελήνης τὸν δρόμον).

F. 4. Ὅπως δεῖ εὐρίσκειν τὸ οἰκοκυρεῖον ζῳδίων (Οἰκοκυρεῖ δὲ κατ' ἐνιαυτὸν — Μαρτίου). Pauca de dodecaeteride.

Πῶς δεῖ προγινώσκειν τὸν ἐσόμενον ἐνιαυτὸν ὅποιος μέλλει εἶναι εἴτε κάθυγρος εἴτε ξηρὸς (Τὸ οἰκοκυρεῖον προεῦρισκε ζῳδίων — μὴ τοῖς ἀναρμόστοις). — Item de dodecaeteride.

Περὶ προγνώσεως πολέμων (Τὰ τοῦ πολέμου δηλωτικά — [f. 4^v] ποῦ τυγχάνει καθεκάστην).

F. 4^v. Περὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πλανήτων — τῶν οἰκῶν (Εὐρίσκεται δὲ ἡ τῶν πλανήτων μέθοδος — διαγινώσκειν ποιότητα).

Τὰ πλούσια τῶν ζωδίων εἰσὶ ταῦτα (Κριὸς Ταῦρος — τοιούτων ζωδίων).

Τοὺς οἰκούς διάλοξα θεωρουμένους κατ' ὄνομα, ὀρθῶς δὲ τοὺς δακτύλους καταβιβάζων καὶ οὕτως ἀληθῶς εὐρίσκεις. Sequitur tabula f. 5: Αἱ τῆς Σελήνης ἡμέραι εἰσὶν αὗται, cum commentario (Εἰ βούλει γινώσκειν καθ' ἐκάστην ἡμέραν — [f. 5^v] δεῖ σε νοεῖν).

F. 5^v. Περὶ νεφέλης, χιόνος, χαλάζης, βροχῆς, ομίχλης, πάχνης, κρυστάλλου τε καὶ δροσίας (Ἡ νεφέλη ἀτμός ἐστι — [f. 6] τῶν ἐπάνω τεσσάρων).

F. 6. Περὶ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς ὅπως γίνονται (Ἡ βροντὴ καὶ ἡ ἀστραπή — κεραυνός).

Περὶ τοῦ κομήτου (Ὁ κομήτης δὲ — κομητῶν ὁ θεός). Περὶ τοῦ ὅπως γίνεται ὁ σεισμός (Ὁ σεισμός γίνεται — [f. 6^v] ἀναστῆναι τοὺς νεκροὺς τῆ κριτῆ συναντησομένου).

F. 6^v. Πῶς γίνεται ἡ ἐκλείψις τῆς Σελήνης (Ἡ τῆς Σελήνης — ἐκλείψεως ἦν).

Περὶ τῆς τοῦ Ἥλιου ἐκλείψεως (Ἡ τοῦ Ἥλιου ἐκλείψις — [f. 7] στροβοῦνται οἱ Πέρσαι).

F. 7. Ὅτι ἐπτὰ εἰσὶ τὰ κλίματα τοῦ κόσμου (Πρῶτον τῆς γῆς κλίμα — βόριον ὠκεανόν).

Περὶ τοῦ λεγομένου ὀφιομόρφου ἀστέρος (Τινὲς τῶν φιλοσόφων — [f. 7^v] συνοπτικῶς διελάβομεν). — Cf. cod. 34, f. 13^v.

F. 7^v. Περὶ μήκους καὶ πλάτους τῆς γῆς καὶ τοῦ ἐνὸς ἐκάστου τριακοσιοεξηκοστομορίου τοῦ πόλου τῶν ἀπλανῶν (Τὸ ἀπὸ ἀνατολῶν — δηλωθὲν ταύτης).

Οἱ μῆνες καὶ αἱ ἡμέραι αὐτῶν διὰ στίχων τοῦ ῥήτορος κυροῦ

Μαξίμου τοῦ Ὀλοβόλου τοῦ φιλοσόφου μακαρίου τοῦ περιβλεπτηνοῦ (Τρι λά — αὐλά).

Ταῦτα εἰσὶ καὶ τὰ σχήματα καὶ ὀνόματα τῶν ἰβ' Ζωδίων (Ω Λέων — Ὑδροχόος ζ).

Totum opusculum ex hoc codice edidit R. Kunze, *Hermes*, 34 (1899), p. 345-362. Auctorem hominem Byzantinum s. XIV vel XV esse ex Maximi (= Manuel) Holoboli nomine f. 7^v citato elucet. Cf. de illo Holobolo, mortuo post 1284, M. Treu, *Byzantin. Zeitschrift*, V, 538 sqq.

III. CODICES ERLANGENSES

33. Erlangensis (Universitatis) Ms. 89. — Chartaceus, cm. 22 × 15, ff. 283, saec. XV, variis manibus exaratus (f. 1-99 manus 1, altera f. 103-146, tertia (?) f. 147-208, quarta f. 209-264, quinta f. 265-283; f. 71 et 100-102 vacua). — Ante primam paginam haec adnotavit manus quaedam saec. XVIII exeuntis: *E bibliotheca LUDOVICI CAMERARII* [a. 1573-1651] qui hunc codicem dono acceperat a patriarcha Constantinopolitano CYRILLO LVCARI [c. a. 1620]. Addidit manus altera saec. XIX: *E bibliotheca Reinhardi, prof. Erlang.* post eius mortem iure emtionis transiit in *Bibliothecam publ. Erlangensem*. In margine multa adnotaverunt f. 1-99 ipse scriptor, f. 103 usque ad codicis finem nescio an Ludovicus Camerarius. — Cf. Irmischer, *Handschriftenkatalog der K. Universitäts-Bibliothek zu Erlangen* (Frankfurt a. M., 1852), p. 16; Boll, *Sitzungsberichte d. Münch. Akad.*, 1899, p. 107 sq.

Post Aristotelem et Simplicium ¹.

- F. 103. Πρόκλου διαδόχου ὑποτύπωσις τῶν ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων. Cum figuris minio diligenter pictis. Des. f. 146^v τέλος Πρόκλου. — Ed. Grynaeus, Basil. 1540; cf. *Catal.*, II, p. 3; IV, p. 73.
- F. 147. Διάγνωσις τῆς ἡλιακῆς σφαίρας τῶν ἰβ' εἰδώλων, ὅπως ἐν ἑκάστῳ μηνὶ ἀκριβῶς χρῆ διαιτᾶσθαι (Ἀπὸ τῆς ἰδ' τοῦ Μαρτίου — [f. 148^v] μηνὸς καὶ τελειοῦται). — Edidit Ioach. Camerarius in *Astrologicis* ², Norimbergae, 1532, p. 1-3.
- F. 149. Ἐκ τῶν Ἑφαιστίωνος τοῦ Θηβαίου ἀποτελεσματικῶν καὶ ἑτέρων παλαιῶν περὶ τῆς τῶν ἰβ' μορίων ὀνομασίας καὶ δυνάμεως (Τὸν Ζωδιακὸν οἱ παλαιοὶ εἰς ἰβ' — [f. 159] οὐδὲ ταφῆς ἀξιωθήσεται) = Camerarii *Astrologica*, p. 4-20.

¹ Quam partem cum Irmischer minus recte descriperit, hic iterum quam brevissime recenseo: Fol. 1-70, Aristotelis physica lib. I-VIII. Fol. 72-79, Simplicii commentarius in physicam, p. 1-15, 21, ed. Diels, verbo δταν textus desinit quaternione (fol. 72-79) finito. Fol. 80-82, Aristoteles de longitudine et brevitate vitae. Fol. 82^v-85^v, De iuventute et senectute, de vita et morte. Fol. 85-94, De respiratione. Fol. 94-99^v, De animalium motione. Fol. 100-102, vacua sunt.

² Neque tamen ex hoc codice, v. Boll, l. c., p. 107 sq.; nam Ludovicus Camerarius et Cyrillus Lucaris patriarcha Cpolititanus saec. XVII vivebant (de Cyrillo cf. Sakkellion, Πατριακή βιβλιοθήκη, p. 313; Le Quien, *Oriens christianus*, I, 332).

- F. 159. Ἐρμοῦ τοῦ Τρισμαγίστου περὶ τῆς τῶν ἰβ' τόπων ὀνομασίας καὶ δυνάμεως (Ὁ α' τόπος, ὃ καὶ ὠροσκόπος καλεῖται ὁ περὶ ζωῆς — [f. 175] ἢ δούλων χάριν ἢ καταδικῆ περιτρέφει). — Idem capitulum habetur in cod. Paris. 2506, ex quo Caimont propediem edet.
- F. 175^v. Ἐρμοῦ τοῦ Τρισμαγίστου περὶ βοτανῶν τῶν ἰβ' ζωδίων (Κριοῦ ἐλελίσφακον — φυσικὴν ἀποτελεσιν). — Ed. Pilra, *Anal. sacra*, V, 291; cf. *Catal.*, VI, p. 83.
Περὶ βοτανῶν τῶν ἑπτὰ πλανήτων (Βότανον Ἡλίου πολύγονον — [f. 177^v] κόκκον σίτου ἢ κριθῆς). — Editum in appendice.
- F. 177^v. Ἐρμοῦ τοῦ Τρισμαγίστου ἱατρομαθηματικὰ πρὸς Ἄμωνα Αἰγύπτιον (Ἐν τῇ κατοβολῇ τοῦ ἀνθρωπίνου σπέρματος — [f. 183] ἀνθρώποις οὐδὲν ἐπιγίνεται. Τέλος τῶν ἱατρομαθηματικῶν Ἐρμοῦ τοῦ Τρισμαγίστου). — Edidit Camerarius, l. I., p. 37-46. Ideler, *Phys. et med. gr.*, I, 387-396. Cf. *Catal.*, I, 19.
- F. 183. Ὅσα οἱ πλανώμενοι ἀστέρες ἐν ἐκάστῳ τῶν ζωδίων σημαίνουσιν (Κρόνος ἐν Κριῷ γινόμενος εἰ διὰ μέσων — [f. 189] βροντὰς ποιεῖ). — Edidit Camerarius, l. I., p. 21-31.
- F. 189. Ἡ Σελήνη τί δηλοῖ ἐφ' ἐνὶ ἐκάστῳ ζωδίῳ τὴν παρόδον ποιουμένη (Τῆς Σελήνης ἀπὸ α' μοίρας — [f. 192] οὐ λυθῆσεται). — Edidit Camerarius, l. I., p. 31-36.
- F. 192^v. Προγνωστικὸν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ παλάμῃ γραμμῶν (Διορίζειν χρή — [f. 196] εὐχερῶς ἀπατώμενοι ὑπὸ γυναικῶν) = cod. Mediol. 32, f. 56. Editum in appendice.
- F. 196^v. Ἀλοιφὴ σιδήρου δι' ἧς ἐλατόμουν οἱ παλαιοὶ τὰς μαρμάρους (Κέρας — σίδηρον). — Editum in appendice. — Cf. cod. Marcian. 336 [= Venet. 8], f. 321.
- F. 197. Ἀστραμψύχου Αἰγυπτίου πρὸς τὸν βασιλέα Πτολεμαῖον περὶ προρρήσεως διαφόρων ζητημάτων (Ὅτι μηδὲν ὠφειλὲ σε λανθάνειν — [f. 208] οὐ βλέψεις τὴν πατρίδα). — Ed. Hercher, 1863; cf. *Catal.*, I, p. 25.
- F. 208^v vacuum. Sequuntur f. 209-264 Platonis Gorgias, Lysis, Menexenus, Clitopho; f. 265-283 Hesiodi opera et dies.

34. Erlangensis (Universitatis) Ms. 93. — Chartaceus, cm. 21 × 14,5, ff. 18, saec. XVI a quodam homine lingua vulgari et orthographia corrupta uso pulchre scriptus. Marginibus foliorum manus posteriores nonnulla illeverunt, e. g. f. 8^v: Καὶ γράφω ἐν θείμῃσι ἐγὼ ὁ Ἀλεξανδρῆς; eadem manu f. 13: Γεόργωστρη ὁ ἰωάνη Ζαφῆρη ἱερέος, et f. 14: Ἀλεξανδροὶ παπὰ Ζωγλοῦς Ζαφῆρη ἱερέος ἀγαποῦ ἱερομονάχου.

- F. 1. Nomina ventorum, mensium, planetarum, fluminum paradisi, signa zodiaci in figura rotunda inscripta.

- F. 1^v. Calendarium meteorologicum. Ἐ δὴ δίχην πότε γύνετε βροχῆ καὶ πότε ἄνεμος ἐκ τῶν λη' ἀστέρων τὴν ἐνέργειαν (Μενιχιὸν. μὴν Μάρτιος. Εἰς τὰς ἡ' εἶναι ἰσημερία — [f. 3] ὁ ἄρκτουρος ἀφ' ἐσπέρας ἀνά τέλη). — Actii calendario (Lydus, *De ost.*, ed. Wachsmuth², p. 289 sqq.) simillimum, sed in linguam vulgarem versum.
- F. 3. <Zanatae Persae>. Calendarium. Ἐτεροὶ ἀστέρες πιοῦν τάραξην, εἰς ἀνέμους καὶ βροχὰς καὶ εἰς κηνδύουσ ἐν τῇ θαλάσῃ (Ἰαννουάριος. Εἰς τὰς δ' κυριεῖε ὁ ἀστὴρ γαμπινὸς (sic) — [f. 4] τάραξην ἡμέρας γ'). — Editum in *Catal.*, IV, 145 sq.
- F. 4. Ἐτερον προγνωστικὸν ἐκ τῶν ἀστέρων· ὀκίον τὸ ἄστρον, κυριεῖε τὴν ἡ' ἡμέραν τοῦ Ἰουλλίου μηνὸς καὶ κίταζεκαλῶ ἐν ποίῳ ζωδίῳ περιπατῆ ἢ ζ' ἢ Σελήνη (sic) (Ἐὰν εὐρεθῆ τότε εἰς τὰς ἡ' τοῦ Ἰουλλίου — [f. 4^v] φανερών ἀστέρων).
- F. 4^v. Ἐτερον προγνωστικὸν εὐρεθὲν καὶ ἐρευνησθὲν παρὰ σοφῶν ἀνδρῶν· εἴπομεν ὀπισθεν εἰς τὴν σκάραν· πὸς δ' ἡλιος περιπατῆ εἰς κάθε ζωδίων εἰς ἡμέραις (sic) λ' καὶ ὥρας ι' καὶ ἡ Σελήνη περιπατῆ εἰς τὸ κάθε ζωδίων εἰσπάσα β' ἡμέραις καὶ μισή· λοιπὸν στοχάζου εἰς ταῖς ιδ' τοῦ Ἰουνίου μηνός, ὅτι ἡ θερινὴ τροπὴ γήνεται· νὰ εἰδῆς τὴν Σελήνην, εἰς πῖον ζωδίων περιπατῆ καὶ ἀπ' ἐκείνης δύνεται (sic) ὁ ἀνθρωπος νὰ προλέγει τὰ μέλοντα (Ἐὰν λάχη καὶ περιπατῆ — [f. 6] τὸ σιτάρη πολὺ. Τέλος τῶν ἀστρῶν τὴν δῆλωσιν καὶ τῆς σελήνης). — Calendarium meteorologicum (multo uberius apud Lydum, l. c., p. 48 sqq.).
- F. 6. Τὸ σεληνοδρόμιον τῆς Σελήνης γύνοσκε ὅτι ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Ἰαννουάριον μῆνα — σημενὴ ἡμέρα.
Κύκλος Σελήνης α'. Θεμέλιον ιδ' — [f. 10^v] ιδ' τὸ Θεμέλιον. Τέλος τῆς κύκλου Ἡλίου καὶ Σελήνης τῶν ἀνωθεν γραμμῶν.
- F. 11. Περὶ τοῦ εὐρίσκειν ἐν πῖῳ ζωδίῳ περιπατῆ ἢ Σελήνη καθεκάστην εἰς πᾶσαν μῆναν (tabula). Infra de natura XII signorum (Τὰ δώδεκα — τὸ φυσικόντους νερόν).
- F. 11^v. Περὶ τῶν ἀγαθῶν ζωδίων (Εἰσι Κριός — καὶ Αἰγόκερος).
Ψῆφος Πυθαγόρου τοῦ σοφοῦ περὶ παντὸς πράγματος, ὅπως νὰ ἰδῆ τις περὶ πάντων τῶν πραγμάτων· τις νὰ κέρδησι κρίσιν· τις νὰ νικήσῃ τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ εἰς τὸν πόλεμον· τις νὰ ἰαθῆ ὅπου κείτεται (sic) εἰς ἀσθένειαν· τις νὰ ἐξῆ καλὸν ταξίδι· τις νὰ ἰδῆ τὴν γέννησιν τοῦ παιδίου· ἢ καὶ ἄλλο ἦτο ἐνημηθῆ (Δοκίμαζε γοῦν ὡ ἀνθρωπε — [f. 12^v] τὰ νεώτερα νικοῦν). — Cf. cod. Ital. 11, f. 77 ss.
- F. 13. Αὐτὸς ὁ ὀφειμῆτος (sic) ἀστὴρ ἀνέμους; sequitur figura rotunda in medio anguem grandem exhibens a duobus circumculis circumdatum, quorum alter continet nomina XII signorum.

rum cum figuris, alter nomina mensium. In margine octo ventorum nomina leguntur.

- F. 13v. Ἑρμηνεία περὶ τοῦ ὀφρομιμήτου ἀστέρος· τί ἐνεργεῖαν ἔχει· ὅστις λέγεται καὶ δράκον ἱστορισμένος (Οὗτος ὁ παρῶν ἀστήρ — [f. 14v] καὶ ἀριθμητέων). Sequitur figura recentiore manu addita.
- F. 15. Τὰ ἐνδεχόμενα ὕειν ☉ ☽ ☿ ☿ ☿ πλεον τούτων ☿ ☿ καὶ ὁ χρόνος τῆς βασιλείας αὐτοῦ (*sic*) ὑδροφορικός. Sequuntur tabulae duae.
- F. 16. Γήνοσκε ὅτι ὁ ἥλιος περιπατῆ εἰς τὸ κάθε ζῴδιον ἡμέρας λ' καὶ ὥρας ι' κτλ. (Ἡ ὀπισθεν σκᾶρα [= ἐσχάρα] — λεπτὰ ξ'). Ἐκ τοῦ ἀστρονομικοῦ πρόχειρον (Ἰστέων δὲ ὅτι ὁ ἥλιος — [f. 17] λαμβάνεται).
- F. 17. Signa enumerantur cum epithetis et membris corporis cui quodque praesidet (Κριὸς ζῴδιον ἀρσενικόν — οἱ πόδες).
- F. 17v. Orbis stellarum fixarum atque errantium nomina exhibens.
- F. 18. Incantamentum ("Υστὼ ὄνομα τοῦ κ[υρίου] $\frac{\overline{\Gamma\text{C}}|\overline{\text{X}\text{C}}}{\overline{\text{N}}|\overline{\text{K}\text{A}}}$ ἡμῶν Ἰ[ησοῦ] Χ[ριστοῦ] τοῦ ἀλλιθινοῦ θε[εοῦ] ἡμῶν· ἀστέρα μελάνε κτλ. ... ὠρκίζω σε ἀστέρα — φώβου θεοῦ). Sequitur figura serpentis cum figuris mysticis. — Editum in appendice.
- F. 18v. Ἑρμηνεία να κάμοις μελάνειν μαύρη (Ἐπαρε δέκα δράμοια — χρησάφη). Ἐτερην ἕρμινῆα διὰ πράσυνη μελάνειν (Νὰ πάρης — θαυμαστόν). — Cf. *Catal. Flor.*, p. 108. Addidit manus recentior incantamentum magicum Εἰς ἀπόδεμα (Κ[ύρι]ε ὄπλον μαθετοῦ διαβόλου — ὁ ἄνδρας).

IV. CODEX GOTTINGENSIS

35. Gottingensis Philol. 85. — Chartaceus, cm. 18,5 × 15, pag. 138, saec. XVIII exeuntis. — Cf. *Verzeichniss der Handschriften im Preussischen Staate*, I, 1, 1, p. 20.

F. 5-9. Summarium capitum Ουετίου Ουάλεντος Ἀντιοχέως Ἀνθολογιῶν secundum codicem Seldenianum 35 (nunc Selden. Oxon. 22). — Cf. cod. Roman. 15, f. 89 ss.

Μουεβασίας (qui alias Aristobulus Apostolius audit, natus a. 1465 Candiae, mortuus a. 1535, cf. Legrand, *Bibliogr. hellénique*, I, p. clxv-clxxv), deinde τὸ νῦν δ' εἶναι Γεωργίου κόμητος τοῦ Κορινθίου (de Gregorio Corinthio Apostolii sororis filio eiusque bibliotheca cf. *ibid.*, p. clxxii et 252; is etiam codicem Angelicum 29 possedit, cf. *Catal.*, V, p. 4). Codex initio mutilus. — Cf. Wilken, I, c., p. 289 sqq.

Praeter versus Prodrumi de XII mensibus f. 139^v (codicem ignoravit Keil, *Wiener Studien*, XI, 95 sqq.)

F. 169 (post brevissimum S. Eriphanii tractatum Περὶ τῶν ἰβ' λίθων τῶν ἐν τῷ λογεῖω τοῦ ἱερέως ἐμπεπηγμένων) pauca de septem planetarum sphaeris et XII mensibus et signis zodiaci ('Ἐν τῇ πρώτῃ ζώνῃ τοῦ οὐρανοῦ Κρόνος — [f. 169^v] Ἰχθύες) deinde *ibid.* de indictione ('Ἡ ἀρχὴ — τῆς ἰνδίκτου).

F. 186. Σύνοψις καὶ ἀπάνθισμα φυσικῶν τε (εἰ ἰν rasura) καὶ φιλοσόφων δογμάτων τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Συμεῶν βέστου τοῦ Σήθ ('Ὁ μὲν σοφὸς Πλούταρχος, ὃ μέγιστε καὶ θειότατε βασιλεὺς — [f. 196] δυνάμειν τελείσθαι). — Nostri libri contextus cum ab opusculo Symeoni in codice Mediolan. 12 (cf. *Catal.*, III, 10 = Ambros. C 263 inf.) attributo valde dissentiat, hic indicem saltem capitulorum describimus. Post prooemium (des. ὄντων αἰτίας) sequuntur haec capitula :

Περὶ τοῦ εἶναι τὴν γῆν σφαιροειδῆ. — [F. 186^v] Περὶ τοῦ μεγέθους τῆς γῆς. — [F. 187] Περὶ τῶν μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ στοιχείων καὶ τῶν περὶ ταῦτα παθῶν λόγος β'. — Περὶ ἀέρος καὶ πυρὸς καὶ νεφῶν καὶ ὑετῶν καὶ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν. — [F. 187^v] Περὶ σεισμῶν. — [F. 188] Περὶ κόσμων ἀπέριων (in marg. infer. ad verba 'Ὁ δὲ οὐρανὸς huius capituli haec adnotavit manus fere saec. XV: 'Ἐνταῦθα ἡ ἀρχὴ τοῦ γ' βιβλίου). — [F. 188^v] Εἰ ἔμψυχος ὁ κόσμος καὶ προνοία διοικούμενος. — Εἰ ἀφθαρτος ὁ κόσμος. — Εἰ τρέφεται ὁ οὐρανός (inc. 'Ἐδόξασάν τινες τὸν "Ἥλιον τρέφεσθαι καὶ τοὺς ἀστέρας κτλ.). — Περὶ τάξεως κόσμου. — Περὶ τῆς τοῦ κόσμου ἐγκλίσεως. — Περὶ τοῦ εἶ ἔστι κενὸν ἐκτὸς τοῦ κόσμου. — [F. 189] Τίνα δεξιὰ τοῦ κόσμου καὶ τίνα ἀριστερά. — Τίς ἡ τοῦ οὐρανοῦ οὐσία. — Περὶ τῶν ἐν οὐρανῷ νοουμένων. — Τίς οἱ [I. ἢ] τῶν ἀστέρων οὐσία. — [F. 189^v] Περὶ σχημάτων ἀστέρων. — Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φορᾶς. — [F. 190] Πόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρες. — Πῶς γίνονται οἱ τέσσαρες καιροί. — Περὶ τοῦ μεγέθους καὶ σχήματος 'Ἡλίου. — [F. 190^v] Περὶ τῆς τοῦ 'Ἡλίου ἐκλείψεως. — [F. 191] Περὶ οὐσίας καὶ φωτισμοῦ Σελήνης καὶ σχήματος. — [F. 191^v] Περὶ ἐκλείψεως Σελήνης. — Iterum Περὶ ἐκλείψεως Σελήνης. — Λογὸς δ'· περὶ ὕλης, περὶ εἶδους, περὶ φύσεως ἐν ᾧ περὶ τόπου καὶ χρόνου, περὶ

ψυχῆς, ἐν ᾧ καὶ περὶ αἰσθήσεων, περὶ ὕλης. — [F. 192] Περὶ εἶδους. — Περὶ φύσεως. — Περὶ τόπου. — [F. 192^v] Περὶ χρόνου. — [F. 193] Περὶ ψυχῆς. — [F. 193^v] Περὶ δράσεως¹. — Περὶ ἀκοῆς. — [F. 194] Περὶ ὀσφρήσεως. — Περὶ γεύσεως καὶ ἀφῆς. — [F. 194^v] Περὶ νοῦ. — [F. 195] (Λ)όγος ε' περὶ τῆς πρώτης αἰτίας τῶν ὄντων καὶ τῆς ἀπ' αὐτῆς διηκούσης προνοίας (Des. f. 196 : textus lacunosus). — Huius opusculi pars prior ab initio usque ad f. 191^v (i. e. λόγοι α' β' γ') fere ad verbum convenit cum Michaelis Pselli solutionibus quaestionum physicarum, cf. supra, cod. 8, f. 54. Particulam libri quarti Περὶ ὀσφρήσεως et Περὶ γεύσεως καὶ ἀφῆς, quae in nostro codice f. 194 invenitur, edidit Iulius Ludovicus Ideler, *Phys. et med. gr. min.*, II, 283-285.

¹ In fine huius capituli Φησὶ δὲ ὁ Πτολεμαῖος ἐν τοῖς ὀπτικῶς διαιθερωδές τί ἐστι τῆς πέμπτης οὐσίας τὸ ὀπτικὸν πνεῦμα. De hoc opticorum Ptolemaei fragmento novo alio loco dicam.

VII. CODEX MAIHINGENSIS

41. Maihingensis, " I, 1, griech. fol. 2 „ — Chartaceus, in-fol., cm. 30 × 21, ff. 84, saec. XVI. — Codicem antea possedit " Conte Nicola di Maphei „, qui nomen suum f. 2 inscripsit; " auctionis lege „ codex " pervenit ad M. Io. Guil. Günthe, Esslinga Suev., Lipsiae, 1715 „ (cf. ibidem).

F. 3-S3. Procli qui fertur paraphrasis in Ptolemaei tetrabiblum. — Ed. Allatius Lugd. Batav. 1635. — Praecedat f. 3^v vita Ptolemaei latina a. 1751 ex Loniceri *Iconibus virorum illustrium*, tom. III transcripta ab Magistro Günthe. — F. 83. Τέλος τοῦ τετάρτου βιβλίου καὶ τῆς καθόλου πραγματείας τῶν πρὸς Σύρον συμπερασματικῶν.

VIII. CODEX NORIMBERGENSIS

42. Norimbergensis, Cent. V, app. 8, in-fol. — Chartaceus, cm. 29 × 22, ff. 247, saec. XVI, variis manibus scriptus. — Codicem vel certe codicis partem (scil. f. 60-106), olim possedit Bessario Cardinalis qui f. 106^v inscripsit: " Τοῦ Θέωνος εἰς τὴν μεγάλην σύνταξιν βιβλίων ἐμοῦ Βεσσαρίωνος Καρδινάλου τοῦ τῶν τούσκλων. Theonis in Ptolemaeum. Liber meus b. Cār. Tusculani „. Deinde inscriptum " Nunc Ioannis de Regiomonte „. Cf. Chr. Th. de Murr, *Memorab. Biblioth. public. Norimbergens. et Univers. Altdorfinae*, pars I (Norimb. 1786), p. 46 sqq., ubi inscriptionum Bessarionis et Regiomontani imago tab. II, n. 1 habetur. Cameraarium ex hoc codice Ptolemaei Tetrabiblum edidisse Murr affirmat (l. c., p. 46).

F. 1. Κλαυδίου Πτολεμαίου μαθηματικῆς τετραβίβλου συντάξεως βιβλίον α'. — F. 17^v liber II Κλ. Πτολ. ἀποτελεσματικὸν β', f. 33 lib. III ἀρχὴ τοῦ τρίτου Πτολεμ., f. 55^v lib. IV ἀποτελεσματικῶν δ' (hic praecedat ind. capit.), desinit f. 59^v cum fine paginae in cap. Περὶ συναρμογῶν verbis τὸ διαθεῖναι τε καὶ διατεθῆναι in medio enuntiato p. 187, 6 ed. 1553.

F. 60. Incipit altera manu scriptum Θέωνος Ἀλεξανδρέως ὑπόμνημα εἰς τὸ α' τῆς Πτολεμαίου μαθηματικῆς συντάξεως. — F. 101^v. Τέλος τοῦ δευτέρου; infra legitur τοῦ Θέωνος τὸ τρίτον λείπει καὶ οὐδὲ εὐρίσκεται τὸ σύνολον. — F. 102 incipit manus nova (?) Λείποντα κτλ., cf. Murr, l. c., p. 47. — F. 105. Βαρλαάμ μοναχοῦ περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἐκ τῆς μαθηματικῆς τοῦ Πτολεμαίου συντάξεως ἐπιλογίζεσθαι ἡλιακὴν ἔκλειψιν (Αἱ μὲν αἰτίαι — τῆς ἰσημερινῆς δύσεως). — F. 107 redit manus quae priores Theonis libros scripsit: continentur Theonis lib. IV, deinde Πάππου ὑπόμνημα εἰς τὸ ε' τῆς συντάξεως περὶ κατασκευῆς ἀστρολάβου ὄργανου (Διεξελθὼν ὁ Πτολεμαῖος — τῆς ἐκκέντρου). Deinde continuatur Theo; cf. de his et de reliquis quae in codice habentur scriptis Nicolai Cabasila e et Theonis Alexandrini inter quae Λογικὴ ἔφοδος εἰς τοὺς προχείρους κανόνας τῆς ἀστρονομίας (i. e. introductio maior in tabulas manuales), Murr, l. c.

APPENDIX

Testimonium de origine astrologiae.

In codice 7 (Monacensi 287), f. 59, inter alia excerpta (cf. supra p. 15) capitulum brevissimum de origine astrologiae exstat quod, quamvis nihil prorsus novi praebeat, tamen hic typis describendum esse censemus ne quid omittamus quo artis a populis Orientis ad Graecos et Byzantinos translatae historia illustrari possit. De Seth Adam filio astrologiae inventore cf. Stephanus philosophus, *Catal.*, II, 182, 26; Manuel Comnenus, *Catal.*, V, 118, 10 et quae Cumont in adnotatione conguessit; praeterea *Catal.*, V, 140 et VI, 3 (f. 175) et F. Kampers, *Histor. Jahrbuch d. Görresgesellschaft*, 1898, p. 430 sq.; de Henoch astrologiae inventore, Euseb., *Praep. ev.*, IX, 17, 8; *Catal.*, V, 140, 1; Schürer, *Gesch. d. jüd. Volkes*, I², 749 et III, 204; de Ammone, qui hic Graecus, alias rex Aegypti nuncupatur, vide quae infra adnotavi ad exc. cod. 7, f. 126.

Λόγος φάεται ἐξ ἀρχῆς, ὅτι αἱ τῶν ἀστέρων πλοκαὶ καὶ ὀνομασίαι μηνῶν τε καὶ ἐνιαυτῶν καὶ εἴ τι οὖν ἄλλο ἐν τοῖς μετεώροις λεγόμενον Σήθ ὁ τοῦ Ἀδάμ υἱὸς ἐν πλαξὶ πετρίναις Ἑβραϊκῇ διαλέκτῳ ἐνεγράψατο παρὰ θεοῦ ἀγγέλου ἐκδιδαχθεὶς, εἶτα μετὰ τὴν τῶν γλωσσῶν 5 διαίρεσιν Ἀμμων ὁ Ἕλληνας ἐμήκυνε καὶ κα[φ. 59]θεξῆς ἕτεροι. λέγεται δὲ ὅτι καὶ ὁ ἕβδομος ἀπὸ Ἀδάμ Ἐνώχ συνέγραψε τὴν μέλλουσαν τοῦ θεοῦ ὀργὴν ἐν πλαξὶ λιθίναις Ἑβραϊκῇ διαλέκτῳ καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν εὐρέθησαν ἐκ τούτων ἐν ὄρει τινὶ καὶ μετὰ καιροῦς μετεκομίσθησαν ἐν Παλαιστίνῃ.

1 fort. συμπλοκαί. 3-4 διευνεγράψατο (litterae di obelo expunctae ab ipso scriptore). 4 παρὰ θεοῦ ἀγγέλου : similia Alexander Polyhistor apud Euseb., *Pr. ev.*, IX, 18, 9 de Methusalem sive potius de Henoch (cf. Schürer, III², p. 204) et Clemens Alexandr., *Ecl. prophet.*, c. 53 (Dindorf, III, 474, cf. Schürer, p. 205). 5 ἐμήκυνε ci. Kroll. 6 καὶν εὐδομος cod. : correxi. 8 ἐκ τούτων : fort. <τινα> ἐκ τούτων vel ἐν ὄρει τινά.

EXCERPTA EX CODICE 7 (MONAC. 287)

De singulis hebdomadis dierum horis.

Post tabulam [f. 4^r] qua cuius planetae tutelae singulae septem hebdomadis dierum horae inde a dominica usque ad sabbatum deditae sint demonstratur¹ sequitur f. 5 caput de singulis cuiusque diei horis, quod ab homine Christiano vetustioribus fontibus uso scriptum esse discimus ex vocabulis μοναστήριον, ἐκκλησία, μάρτυρες saepe usurpatis. Ceterum confer tractatum multo breviorum Heliodori astronomi a Bassio et Martinio, *Catal.*, IV, 136 sqq. editum.

[F. 5] Τὸ μὲν οὖν κανόνιον εἰς εὐσύνοπτον δήλωσιν τῆς τῶν πολεού-
των καὶ διεπόντων σκέψεως οὕτως ἡμῖν ἐκτέθειται, παραγράφωμεν δὲ
καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς ἀποτελούμενα ὡς οἱ παλαιοὶ παρετήρησαν, ἀρξά-
μενοι ἀπὸ τῆς α' ἡμέρας ἤγουν τῆς κυριακῆς. αὕτη τοῖνον Ἥλιου
ἐστίν, <ὄς> καὶ λέγεται πολεῦειν αὐτήν, διέπει δὲ τὴν α' ὥραν αὐτήν, 5
τὴν η', τὴν ιε' καὶ ἔτι τὴν κβ'. αὐται οὖν αἱ ὥραι τῆς α' ἡμέρας, ὅς
διέπει ὁ Ἥλιος, παρατήρησιν οὐκ ἔχουσιν ἐν παντὶ πράγματι ἐπιτελου-
μένῃ· πάντα γὰρ εἰς καλὸν ἀποβαίνει τὰ ἐν αὐταῖς ἀρχόμενα γίνεσθαι
καὶ ὁ ἐκπλεύσας ἰλαρῶς ἐπανελεύσεται. ὥρα β' καὶ θ' καὶ ις' καὶ κγ' ἢ
'Αφροδίτη διέπει· αὐταὶ χρήσιμαί εἰσιν ἐπὶ συναρμογῇ γυναικῶν. 10
ὥρα γ' καὶ ι' καὶ ιζ' καὶ κδ' Ἐρμῆς διέπει, σημαίνουσαι δὲ αὐταὶ ἀποβο-
λὴν καὶ ζημίαν. ὥρα δ' καὶ ια' καὶ ιη' Σελήνη διέπει· χρησιμεύουσαι δὲ
αὐταὶ αἱ ὥραι, πλὴν μετὰ καμάτου πολλοῦ. ὥρα ε' καὶ ιβ' καὶ ιθ' Κρόνος

1 δὴλ. τὰς cod. 4 τῆ κυριακῆ cod. ὁ Ἥλιος solito signo cod. 5 ὄς addidi.
11 σημαίνουσαι (εἰσιν) pro σημαίνουσι saepe in cod. occurrit. 11-12 ἀποβο^λ καὶ
Ζημία cod.

¹ Huic tabulae in marg. adscripta haec leguntur: Γίνωσκε δτι οὐ μόνον τὰς
ἡμέρας ἔχουσιν οἱ ἀστέρες μεμοιρασμένους, ἀλλὰ πᾶσαν ὕλην τοῦ κόσμου· — χῶμα,
ζωήν, φυτὰ, πετόμια, συρτόμια, ἰχθύας, ἀνθρώπους, τέχνας, χρώματα καὶ τὰ μέλη
τοῦ ἀνθρώπου· καὶ τὰ ἐντός καὶ τὰ ἐκτός, ἃ μέλλω σοι ἐν ἄλλῃ γραφῇ παρα-
δοῦναι διὰ τὴν συντομίαν ἄρτι ἑσάντες. De his planetarum tutelis, cf. infra,
p. 96, 2. — Tabulam ipsam post schema a Bouché-Leclercq operi suo *L' Astrologie
grecque*, p. 480 insertum hic repetere supervacaneum videtur.

διέπει· ἐπιβλαβεῖς δὲ αὐταὶ αἱ ὥραι καὶ ὁ ἀποδημήσας κατ' αὐτὰς
ἀσθενῶς ἐπανελεύσεται. ὥρα ς' καὶ ιγ' καὶ κ' Ζεὺς διέπει καὶ εἰσιν
αὐταὶ ἀγαθαί· ὁ γὰρ ἀποδημήσας κατ' αὐτὰς ἰλαρῶς ἐπανελεύσεται.
ὥρα ζ' καὶ ιδ' καὶ κα' Ἄρης διέπει καὶ εἰσιν αὐταὶ αἱ ὥραι ἐπιβλαβεῖς
5 καὶ ἐπιζήμιοι μεγάλως.

Ἡμέρα β' Σελήνης. Τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν Σελήνη πολεῖ·
διέπει δὲ τὴν α' καὶ τὴν η' καὶ <τὴν> ιε' καὶ <τὴν> κβ' ὥραν αὐτῆς· καὶ
εἰσιν αὐταὶ οὐ χρήσιμοι ἐν ταῖς πράξεσιν. ὥρα β' καὶ θ' καὶ ις' καὶ κγ'
Κρόνος διέπει· οὐ χρησιμεύουσι, ἐπιζήμιοι γάρ. ὥρα γ' καὶ ι' καὶ ιζ'
10 καὶ κδ' Ζεὺς διέπει καὶ εἰσιν εὐχρηστοὶ· ὁ γὰρ ἀποδημήσας ἰλαρὸς
ἐπανελεύσεται. ὥρα δ' καὶ ια' καὶ ιη' Ἄρης διέπει· χρησιμεύουσι ἐν
κοινωνίαις. ὥρα ε' καὶ ιβ' καὶ ιθ' Ἥλιος διέπει· αὐταὶ χαρὰς εἰσιν
πρόξενοι. ὥρα ς' καὶ ιγ' καὶ κ' Ἀφροδίτη διέπει καὶ εἰσὶ χρήσιμοι πρὸς
συναρμογὰς γυναικῶν. ὥρα ζ' καὶ ιδ' καὶ κα' Ἐρμῆς διέπει· αὐταὶ αἱ
15 ὥραι ζημίας σημαίνουσι.

Ἡμέρα γ' Ἄρεως. [f. 5^v] Τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν Ἄρης πολεῖ·
διέπει δὲ τὴν α' ὥραν αὐτῆν <καὶ> τὴν η' καὶ <τὴν> ιε' καὶ τὴν κβ'. καὶ
σημαίνουσιν αὐταὶ αἱ ὥραι ζημίαν καὶ λύπας. ὥρα β' καὶ θ' καὶ ις'
καὶ κγ' Ἥλιος διέπει· χρήσιμοι πρὸς πυγμὴν εἰσιν. ὥρα γ' καὶ ι' καὶ ιζ'
20 καὶ κδ' Ἀφροδίτη διέπει· <...> ὑπὸ γυναικῶν σημαίνουσαι. ὥρα δ'
καὶ ια' καὶ ιη' Ἐρμῆς διέπει· οἱ ὁδοιποροῦντες ὕβριν ὑπομένουσιν ἐν
τῇ ὁδῷ. ὥρα ε' καὶ ιβ' καὶ ιθ' Σελήνη διέπει· ἐκ δεσμῶν λύπας σημαί-
νουσι. ὥρα ς' καὶ ιγ' καὶ κ' Κρόνος διέπει· κέρδος περιποιούσιν.
ὥρα ζ' ιδ' κα' Ζεὺς διέπει· τοῖς ὁδοιποροῦσιν ἰλαρὰν ἐπάνοδον σημαί-
25 νουσιν.

Ἡμέρα τετάρτη Ἐρμοῦ. Τὴν δὲ τετάρτην ἡμέραν Ἐρμῆς
πολεῖ· διέπει δὲ ταύτην ὥρα α' ἢ ιε' κβ' καὶ σημαίνει ἐπάνοδον μετὰ
κέρδους. ὥρα β' καὶ θ' ις' κγ' Σελήνη διέπει· ἐπάνοδον ἰλαρὰν καὶ
ἀμέριμον σημαίνουσι. ὥρα γ' ι' ιζ' κδ' Κρόνος διέπει· ἀσθένειαν
30 σωματικὴν σημαίνουσι. ὥρα δ' ια' ιη' Ζεὺς διέπει· ἐπιτευκτικαί εἰσιν
τῶν ἀνά χειρας. ὥρα ε' ιβ' ιθ' Ἄρης διέπει· κόπον χωρὶς κέρδους
σημαίνουσι. ὥρα ς' ιγ' κ' Ἀφροδίτη διέπει· κέρδος, ἀξίαν περι-
ποιούσι. ὥρα ζ' ιδ' κα' Ἥλιος διέπει· ἰλαρὰν ἐπάνοδον σημαίνουσι.

Ἡμέρα πέμπτη Διός. Τὴν δὲ πέμπτην ἡμέραν Ζεὺς <πολεῖ>·
35 διέπει τὴν α' ὥραν <καὶ> ἢ ιε' κβ'· αὐταὶ αἱ ὥραι σημαίνουσιν ἐπάνο-
δον μετὰ κέρδους καὶ ἀξίας. ὥρα β' καὶ θ' ις' κγ' Ἄρης διέπει· καὶ εἰσὶ
χρήσιμοι περὶ τοὺς φίλους. ὥρα γ' <καὶ> ι' καὶ ιζ' καὶ κδ' Ἥλιος διέπει·
σημαίνουσι ἐπάνοδον μετὰ κέρδους. ὥρα δ' ια' ιη' Ἀφροδίτη διέπει·
ἐπιτευκτικαί εἰσιν ἐν πᾶσιν. ὥρα ε' ιβ' ιθ' Ἐρμῆς διέπει· <.....>.

3 αἱ αὐταὶ cod. 4 αἱ αὐταὶ αἱ ὥραι cod. 20 lacunam significavi. 24 οἱ ὁδοι-
ποροῦντες cod. 30 ἐπιτευκτικαί cod. 32 ordo ex errore immutatus: hora sexta
recte Soli, septima Veneri datur ab Heliodoro. 33 σημαίνει cod., et infra saepius.
39 ἐπιτευκτικὴ cod. lacuna in cod. significatur.

ῥρα ζ' ιγ' κ' Σελήνη διέπει· Ζημίας ἐπάγουσι. ῥρα ζ' ιδ' κα' Κρόνος διέπει· ἐν πᾶσιν ἀνωφελεῖς.

Ἡμέρα ἕκτη Ἀφροδίτης. Τὴν δὲ ἕκτην ἡμέραν Ἀφροδίτη πολεύει· καὶ διέπει τὴν α' ῥραν αὐτῆς <καὶ> η' ιε' κβ'. καὶ εἰσι χρήσιμοι, πλὴν μετὰ μεγάλης δαπάνης. ῥρα β' θ' ις' κγ' Ἑρμῆς διέπει· καὶ δηλοῦσι 5 ἐπάνοδον χρήσιμον καὶ ἰλαράν. ῥρα γ' ι' ιζ' κδ' Σελήνη διέπει· ἐπάνοδον ὁμοίως μετὰ κέρδους καὶ ἰλαρότητος δηλοῦσιν. ῥρα δ' ια' ιη' [f. 6] Κρόνος διέπει· ἐπάνοδον σημαίνουσι ἀπὸ φιλίας ἰλαράν. ῥρα ε' ιβ' ιθ' Ζεὺς διέπει· ταῦτ' ὁμοίως σημαίνουσι. ῥρα ζ' ιγ' κ' Ἄρης διέπει· πρὸς 10 γυναικα φιλιωθήσεται σημαίνουσιν. ῥρα ζ' ιδ' κα' Ἥλιος διέπει· περιποιητικά εἰσιν ἀξίας.

Ἡμέρα σάββατον Κρόνου. Τὴν δὲ ἑβδόμην ἡμέραν Κρόνος πολεύει καὶ διέπει τὴν α' ῥραν <καὶ> η' ιε' κβ'· σημαίνουσι ἐπιζήμιον τὴν ἐπάνοδον. ῥρα β' θ' ις' κγ' Ζεὺς διέπει· δυσχερῆ τὴν ὁδὸν σημαίνουσι. ῥρα γ' ι' ιζ' κδ' Ἄρης διέπει· χρήσιμοι ὑπὲρ φίλων. ῥρα δ' ια' ιη' 15 Ἥλιος διέπει· ἰλαρὰν ἐπάνοδον σημαίνουσι. ῥρα ε' ιβ' ιθ' Ἀφροδίτη διέπει· ἀπροσδόκητον κέρδος σημαίνουσι. ῥρα ζ' <ι>γ' κ' Ἑρμῆς διέπει· ἀπροσδόκητον κέρδος σημαίνουσι. ῥρα ζ' ιδ' κα' Σελήνη διέπει· ἐπάνοδον μετὰ ἀσθενείας σημαίνουσι.

Ἄλλο περὶ τῶν αὐτῶν λεπτομερέστερον. 20

Ἡμέρα κυριακὴ Ἥλιου. Ἡμέρα α' Ἥλιος πολεύει· <καὶ διέπει> ῥρας α' η' ιε' κβ'· ἐν ταύταις ὁ φυγῶν ἐν δικαστηρίοις παρατηρεῖται· ὁ νοσῶν πυρέξας ἰσχυρῶς σωθήσεται· ἐν ταύταις τὰ ἀπολωλότα νομίματα εἶναι λέγε χρυσᾶ ἢ κόσμια χρυσᾶ· ὁ δὲ κλέψας εὐειδής ἐστι καὶ 25 μεγαλόφθαλμος. ῥρα β' καὶ ταῖς ταύτη ἀναλογούσας ὡς δεδήλωται Ἀφροδίτη διέπει· ὁ φυγῶν ἐν προαστείοις ἢ νεκροταφίοις διάγει· ὁ νοσῶν πυρέξας ἀποθνήσκει· τὰ ἀπολωλότα κόσμια ἐνώπιά εἰσι· ὁ κλέψας οἰκεῖός ἐστι καὶ πεπιστευμένος καὶ ἄλλοτε ἄλλη ἐπὶ κλοπῆς. ῥρα γ' καὶ ταῖς μετὰ ταύτης Ἑρμῆς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν προαστείοις

2 ἀνωφελαῖς cod. 10-11 περιποιητικὴν cod. 13 η' β' cod. 15 post σημαίνουσι scriptor falso inseruit ῥρα ια' ιη' deinde totam lineam vacuum reliquit. 15 ιη' ιθ' cod. 18 ἀπροσδ. κέρδ. σημ. priore loco genuinum textum dillographia submovisse videtur. ζ' γ' κα' cod. 20 Cod. 7 (Monac. 287) = A; cod. 26 (Berolin. 173), f. 163 = B. In B post prooemium hic tractatus incipitur a die Saturni. Textus B partim lingua vulgari intinctus et admodum corruptus et ordine et verbis saepe immutatus; varias lectiones raro adnotavi: cave igitur ne ex meo silentio de codicis B textu quidquam concludas. ἄλλον librarius A ex usu Byzantino. 22 κβ' κ' A. παρατηρεῖται A: κείται B. 23-24 pro νομίματα B habet δλοκόταινα (cf. Cangiug s. v. δλοκοτίνα). 24 nam Soli inter metalla aurum addici solet, cf. Roscher, *Lexikon der Mythol.*, s. v. Planetac, III, 2534. 25 ταύτην ἀναλογούσας A. 28 ἄλλο τι ἄλλα ἐπικλοπῆς A. ἐπικλοπος con. Kroll. 29 ἐν μοναστηρίοις ἢ ἐκκλησίαις B.

διατρίβει· ὁ νοσῶν τελευτᾶ· τὰ ἀπολωλότα λινὰ εἰσιν ἢ παλαιά· ὁ δὲ κλέψας παραδοθεὶς δεσμοῖς ἢ ἄρχοντι φονεύεται. ῥρα δ' καὶ ταῖς ὁμοίαις Σελήνη διέπει· ὁ μὲν φυγῶν ἐν προαστείοις ἢ παρὰ δυνάστη τινὶ κρύπτεται· ὁ δὲ νοσῶν πυρέξας ἰδρώσει· τὰ ἀπολωλότα χρυσός ἢ καὶ 5 ἄργυρός ἐστιν· ὁ δὲ κλέψας φιλόγελως ἐστιν, βαρὺς, μαλακός, γλαυκός. ῥρα ε' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Κρόνος διέπει· ὁ φυγῶν ἐν βαλανείοις διατρίβει ἢ ἐν καθύγροις χωρίοις· ὁ νοσῶν ἰδρώσας σωθήσεται· τὰ ἀπο[f. 6v]λωλότα πεπαλαιωμένα εἰσιν ἢ χρυσᾶ· ὁ δὲ κλέψας γλαυκίζων, μελάγχρους, ἄχρηστος. ῥρα ζ' καὶ ταῖς λοιπαῖς Ζεὺς διέπει· ὁ φυγῶν 10 ἐν προαστείοις ἢ ἱερῷ τόπῳ· ὁ νοσῶν ταχέως ὑγιαίνει· τὰ ἀπολωλότα ἱμάτια καὶ νομίματα μᾶλλον ἄργυρᾶ ἢ χρυσᾶ· ὁ δὲ κλέψας λάλος ἐστίν· οὐλός ἐστι καὶ ξανθός. ῥρα ζ' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Ἄρης διέπει· ὁ φυγῶν πρὸς μείζονα ἠτομόλησεν ἢ στρατιώτην· ὁ νοσῶν πυρέττων παραλαλεῖ, πλὴν σώζεται· τὰ ἀπολωλότα σιδηρὰ εἰσιν ἢ στρατιωτικά· 15 ὁ δὲ κλέπτης δοῦλός ἐστιν, σίνος ἔχων παρὰ τὸν ὀφθαλμὸν καὶ πυρρὸς τῷ χρώματι.

Ἡμέρα δευτέρα Σελήνη πολεύει. ῥρα α' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ ἢ αὐτῇ διέπει· ὁ φυγῶν ἐν προαστείῳ διάγει· ὁ νοσήσας θνήσκει· τὰ ἀπολωλότα ἄργυρᾶ εἰσι· ὁ δὲ κλέπτης οὐλός καὶ λευκός. ῥρα β' καὶ ταῖς σὺν 20 αὐτῇ συναπτομέναις Κρόνος διέπει· ὁ φυγῶν ἐν προαστείοις ὑδατώδεσιν εὐρίσκεται· ὁ νοσῶν καμει, σώζεται δέ· τὰ ἀπολωλότα χαλκᾶ ἐστίν ἢ ἠλεκτρα· ὁ δὲ κλέπτης σιτόχρους, ἀνδρείος, ἐπισινής. ῥρα γ' καὶ ταῖς λοιπαῖς Ζεὺς διέπει· ὁ φυγῶν πρὸς δυνάστας ἠτομόλησεν· ὁ νοσῶν ὑγιαίνει· τὰ ἀπολωλότα ἱμάτια εἰσιν· ὁ κλέψας μαλακός, παρά- 25 σιμος. ῥρα δ' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Ἄρης διέπει· ὁ φυγῶν ἐν δικαστηρίῳ διατρίβει ἢ παρὰ στρατιώτη· ὁ νοσῶν θνήσκει· τὰ ἀπολωλότα σιδηρὰ ἢ χαλκᾶ· ὁ δὲ κλέψας πυρρὸς ἢ ξανθός καὶ μονόφθαλμος. ῥρα ε' καὶ ταῖς συναριθμουμέναις αὐτῇ Ἥλιος διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ἐρημίᾳ τόπου διάγει· ὁ νοσῶν ζήσεται· τὰ ἀπολωλότα χρυσᾶ καὶ ἄργυρᾶ εἰσιν· ὁ 30 κλέψας οἰκόθρεπτός ἐστιν, οὐλός τε καὶ λευκός. ῥρα ζ' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Ἀφροδίτη διέπει· ὁ φυγῶν ἐν καπηλείῳ διάγει μετὰ γυναικός· ὁ

1 διατρίβειν A (sic saepius). τελευτᾶ quod Mercurius animas in Orcum prosequitur. 1-2 ὁ δὲ - φονεύεται om. A, suppl. ex B. 3 δυνάστου A. 4 ἰδρώσει: nam Lunae natura humida est. ἢ καὶ] καὶ καὶ A. 5 ἄργυρος est Lunae metallum, aurum Solis qui diem regit. σπουδόμελος B. βαθός B. 6 αὐταῖς A, item infra. 8 χρυσόν ἢ ἄργυρον B. 9 μελάχρους A (μελόχρους B) nasali omitta, cf. Crönert, *Mem. gr. Herc.*, p. 13 sq. Saturni color ater. 10-11 περὶ ἀπολωλότος λέγε λοκόταινα (= δλοκότινα) καὶ ἡμάτια B. 12 οὐλόξανθος B. 13 ἠτόμλησεν A (deest in B). 14 σιδηρον Marti tribuebant (vel Mercurio). 15 πυρρός AB, Mars πυρρός vel ἐρυθρός. 17 Haec usque ad Lunae diem quartum desunt in B. 20 αὐταῖς συναπτομένη A. 22 fort. ἠλεκτρινα. σιτόχρους cod.; Saturnus quibusdam velut Platonī, *Rep.* 617 A. Ἐανθότερος est. 24-25 fort. παράσημος vel παράσιτος. 26 στρατιώτου cod.: corr. Kroll. 28 ἐν ἐρημίᾳ τόπου A] ἐν ἱερῷ λέγε ἢ ἐν ἐκκλησία B, f. 170 (sed loci ordo lacunis perturbatus, cf. infra ad p. 94, 12). τόπου] που con. Kroll.

νοσῶν τελευτήσει· τὰ ἀπολωλότα κόσμιά εἰσιν ἐνώτια· ὁ κλέψας μαλακώδης ἐστὶ καὶ γυναικώδης ἢ γυνή. ὥρα ζ' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Ἑρμῆς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ναῶ ἢ ἐν μοναστηρίῳ διάγει· ὁ νοσήσας ἀποθανεῖται· [f. 7] τὰ ἀπολωλότα χημέντια εἰσι καὶ κόσμια ἐνώτια· ὁ δὲ κλέψας παῖς ἐστὶ γράμματα εἰδῶς μαλακός τε, φακωτός.

Ἡμέρα τρίτη Ἄρης πολεύει. ὥρα α' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ, ἰσοδυναμοῦσαις αὐτῇ, ὁ αὐτὸς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν στρατιώταις διάγει· ὁ νοσήσας πάνυ πυρέξει· τὰ ἀπολωλότα σιδηρὰ εἰσι ἢ χαλκὰ· ὁ δὲ κλέψας κάτω βλέπει ἢ πτίλος ἐστὶν ἢτοι μαδαρός τὰ βλέφαρα. ὥρα β' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ ἤγουν ταῖς λοιπαῖς Ἥλιος διέπει· ὁ φυγῶν τάχιστα εὑρεθήσεται· ὁ νοσῶν πάνυ πυρέξει ἔξω φρενῶν γερονώς, <σώζεται δέ>· τὰ ἀπολωλότα ἄσημά εἰσιν· ὁ δὲ κλέπτης στραβός. ὥρα γ' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Ἀφροδίτη διέπει· ὁ φυγῶν ἐν προαστείῳ ἢ ἐν ναῶ μαρτύρων διατρίβει· ὁ νοσήσας πάνυ πυρέξει, ἀλλ' ὑγιανεῖ· τὰ ἀπολωλότα ἐνώτια χρυσὰ εἰσι ἢ ἄλλα τινὰ σιδηρὰ· ὁ δὲ κλέψας Ξανθός, σπουδότηλως, μοιχός. ὥρα δ' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ συνοικειομέναις Ἑρμῆς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν δικαστηρίῳ ἢ φρουραῖς διατρίβει· ὁ νοσῶν κάμνει, σώζεται δέ· τὰ ἀπολωλότα κασσιτέρια εἶναι <λέγε> ἢ χαρτία· ὁ κλέψας δυσειδής. ὥρα ε' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ ὁμοίαις Σελήνη διέπει· ὁ φυγῶν ἐν βαλανείοις ἢ ἐν καπηλείοις διατρίβει· ὁ νοσῶν καμει τῷ ἀριστερῷ μέρει· τὰ ἀπολωλότα ἀργυρὰ καὶ χαλκὰ· ὁ δὲ κλέπτης πολυλαλος δοῦλος. ὥρα ζ' ἢ ταῖς σὺν αὐτῇ Κρόνος διέπει· ὁ φυγῶν ἐν λίμναις ἢ τόποις παραθαλασσίους διάγει· ὁ νοσῶν ἰδρώσει καὶ πάλιν πυρέξας ἀπαλλαγῆσεται· τὰ ἀπολωλότα μόλυβδος ἢ σίδηρός εἰσιν· ὁ δὲ κλέψας δοῦλος μελάγχρους. ὥρα ζ' καὶ ταῖς μετ' αὐτῆς Ζεὺς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ἐκκλησίαις ἢ πραιτωρίῳ ἐστὶν· ὁ νοσῶν κάμνει, ὑγιαίνει δέ· τὰ ἀπολωλότα σίδηρος ἢ ἱμάτια· ὁ δὲ κλέπτης ἀπόδουλος σκυθρωπὸς τὸ εἶδος.

Ἡμέρα τετάρτη Ἑρμῆς πολεύει. ὥρα α' καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀναλογούσαις αὐτῇ ὁ αὐτὸς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ἐκκλησίαις ἢ μοναστηρίῳ διάγει· ὁ νοσῶν θνήσκει· τὰ ἀπολωλότα χαρτία εἰσιν ἢ κασσίτερον· ὁ

3 ἐν ἐκκλησίᾳ ἢ μοναστηρίοις B. 4 χημέντια A, quod ductum videtur a caementum : χημεν σήματα B ; χημεντικά ci. Cumont. 5 φακωτός A B. 6-7 αὐταῖς ἰσοδυναμοῦσα αὐτῇ A. 7 παρὰ στρατιώτου κακοθανάτου B. 8 λέγε πάνυ πυρέττα καὶ εἰ δῶσαις (ἰδρώσας coni. Kroll) αἷμα σωθήσεται B. 9 ἢ τι A. 11-12 σώζεται δὲ addidi, cf. supra p. 91, 14. πάνυ πυρεττεῖ ὡς ἔξω φρενῶν γενέσθαι B. 12 ἄσημα A, ἄσιμον B : ἄσημα (= argentea, cf. infra p. 95, 8) scripsi. 13 ἐν προαστείοις ἢ μαρτυρίου B. 14 πυρέξας A, πυρέτει B. 15 B post Ξανθός habet ἐρωτικός. σπουδότηλως codd. : vocabulum in lexicis non habitum ad exemplum φιλόγελως, μισόγελως formatum. 19 δυσειδής A, κλέπτης πανοῦργος ἄχρωμος B. 20 καμει scripsi : καμ¹ A, κάμνοι B. 23 νοσῶν A (saepius). 24 μόλυβδος Saturni metallum. 25 μελάγχρους A, δοῦλος Αἰθίωψ B forsitan recte, cf. infra p. 94, 15 et 28. 26 ταῦταις A, μετὰ addidi et ταύτης scripsi. 27 φουμισθής (i. e. φημισθής) καὶ τῇ εἰδέᾳ καὶ τῇ τριχᾷ (sic) B. 29 Mercurii dies in B omissus.

δὲ κλέψας γραμμάτων πολλῶν ἔμπειρος. ὥρα β' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Σελήνη διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ἐκκλησίαις ἢ παρὰ γυναικὸς κρύπτεται· ὁ νοσῶν κάμνει· τὰ [f. 7'] ἀπολωλότα χάρται εἰσιν ἢ ἱμάτια [ἢ] γυναικεῖα· ὁ δὲ κλέψας βαρὺς, μαλακός, παῖς ἢ γυνή. ὥρα γ' καὶ ταῖς οἰκείαις αὐτῇ Κρόνος διέπει· ὁ φυγῶν ἐν δικαστηρίοις ἢ ἐν δεσμοτηρίῳ ἐστὶν· ὁ νοσῶν καλῶς σχῶν σωθήσεται· τὰ ἀπολωλότα μόλυβδος ἐστὶν ἢ χαλκός· ὁ δὲ κλέψας ἔξ ἀρχοντικῆς ὑποβολῆς τοῦτο πεποίηκεν, ἔχει δὲ σίνος. ὥρα δ' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Ζεὺς διέπει· ὁ φυγῶν πρὸς μεῖζον πρόσωπον ἢ τραπέζιον ἠτομολήσεν· ὁ νοσῶν κάμνει, σώζεται δέ· τὰ ἀπολωλότα κέρμια εἰσιν· ὁ δὲ κλέψας ψεύστης ἐστὶν, λευκός δὲ καὶ Ξανθός. ὥρα ε' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Ἄρης διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ἐκκλησίαις διάγει ἢ παρὰ στρατιᾷ· ὁ νοσῶν, εἰ μὴ ρεύση αἷμα, ἀποθανεῖται· τὰ κλαπέντα χαλκὰ ἢ σιδηρὰ ἐστὶν· ὁ δὲ κλέψας παῖς σίνος ἔχων. ὥρα ζ' καὶ ταῖς λοιπαῖς Ἥλιος διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ἱερῷ τόπῳ εὑρίσκειται· ὁ νοσῶν πυρέξας σφοδρῶς ὑγιανεῖ· τὰ ἀπολωλότα ἐνώτια εἰσιν ἢ ἀργυρὰ· ὁ δὲ κλέψας πυρρός, πολύβλεπτος, καθάριος, δοξαστικός. ὥρα ζ' καὶ ταῖς ἄλλαις Ἀφροδίτη διέπει· ὁ φυγῶν ἐν καπηλείῳ διάγει· ὁ νοσῶν θνήσκει· τὰ ἀπολωλότα ἐνώτια εἰσιν ἢ ἀργυρὰ· ὁ δὲ κλέψας πιθανός, πολύλυλος.

Ἡμέρα πέμπτη Ζεὺς πολεύει. ὥρα α' καὶ ταῖς ταύτη ἀναλογούσαις ὁ αὐτὸς διέπει· ὁ φυγῶν παρ' ἀνδρὶ δυνάστη εὑρεθήσεται ἢ παρὰ φίλῳ· ὁ νοσῶν ταχέως ἴαται· τὰ ἀπολωλότα ἱμάτια εἰσιν· ὁ κλέπτων πάνυ λευκοειδής, ὡς δοκεῖν λεπρὸς εἶναι. ὥρα β' καὶ ταῖς λοιπαῖς Ἄρης διέπει· ὁ φυγῶν <παρ' ἀνδρὶ δημοσίῳ>· ὁ νοσῶν ὄλιγον πυρέξας σωθήσεται· τὰ ἀπολωλότα χαλκὰ εἰσιν· ὁ δὲ κλέπτης πυροειδής· καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ ἀπελθὼν ὑποστρέψει. ὥρα γ' καὶ ταῖς οἰκειομέναις αὐτῇ Ἥλιος διέπει· ὁ φυγῶν εὑρεθήσεται ἐν ὄρεσι κεκρυμμένος· ὁ νοσῶν ὑγιανεῖ· τὰ ἀπολωλότα χρήματα· ὁ δὲ κλέψας πυροειδής καὶ ὠραίος. ὥρα δ' καὶ ταῖς μετ' αὐτῆς Ἀφροδίτη διέπει· ὁ φυγῶν εὑρεθήσεται ἐν καπηλείῳ μετὰ γυναικός· ὁ νοσῶν πολλὰ καμῶν ὑγιαίνει· τὰ ἀπολωλότα ἐνώτια εἰσι καὶ κόσμος ἱματίων· ὁ δὲ κλέψας παράσιτος, ἐρωτικός, μαλακίζων ὑπάρχει. ὥρα ε' καὶ ταῖς <μετὰ> ταύτης Ἑρμῆς διέπει· ὁ φυγῶν παρὰ δικολόγῳ ἢ σχολαστικῷ εὑρεθήσεται· ὁ νοσῶν ἱκανῶς καμῶν ὑγιανεῖ· τὰ ἀπολωλότα ἱμάτια εἰσιν ἢ χάρται ἢ σίδηρος· ὁ δὲ κλέψας δασύς, λευκός, φακωτός. ὥρα ζ' καὶ ταῖς ὁμοίαις Σελήνη διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ὑγροῖς τόποις διάγει· ὁ νοσῶν ὑδερίαςθας θανεῖται· τὰ ἀπολωλότα ἱμάτια εἰσιν ἢ ἀργυρὰ· ὁ κλέψας εὐειδής, γλαυκός. 4 βαρὺς] δάσους coni. Kroll. 6 leg. κακῶς? 10 κέρμια diminutivum a κέρμα : κεράμια coni. Kroll. 12 παραστρατί A. 18 θνήσκει a scriptore A correctum ex incerto vocabulo. 24 lacuna in A indicatur; suppleni ex B (εἰ μὲν περὶ φυγῆς λέγε τοῦτον πρὸς δημόσιον ὄντα). 25 χαλκώματα B. 28 χρήματα i. e. pecunia : χρυσίων ἢ χρήμα B. 30 πολλ. - ὑγ. A] ὑγιαίνει ὑγιαίνει πλὴν δὲ χειμασθείς B. 32 ταῦταις A, μετὰ addidi et ταύτης scripsi. 34 καμῶν scripsi : κάμνων A, κάμνει ὑγιαίνει δὲ B. 37 εὐειδής γλαυκός ὑποκατίζων B.

ῶρα Ζ' καὶ ταῖς ὁμοίαις Κρόνος διέπει· ὁ φυγῶν πλησίον φρέατος ἢ βαλανείου εὐρίσκεται· ὁ νοσῶν ὑγιαίνει· τὰ ἀπολωλότα μόλυβδος ἢ χαλκός εἰσιν· ὁ δὲ κλέψας σιτόχρους ἢ Ξανθός.

Ἡμέρα ἕκτη Ἀφροδίτη πολεῖται· ῶρα α' καὶ ταῖς συνοικειουμέναις αὐτῇ ἢ αὐτῇ διέπει· ὁ φυγῶν ἐν προαστείῳ ἢ καπηλείῳ μετὰ γυναικός κρύπτεται· ὁ νοσῶν καμῶν ἰσχυρῶς σωθήσεται· τὰ ἀπολωλότα ἐνώτια εἰσι κόσμια· ὁ δὲ κλέψας γυναικώδης, μαλακώδης. ῶρα β' καὶ ταῖς λοιπαῖς Ἑρμῆς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ναοῖς μαρτύρων διατρίβει· ὁ νοσῶν τελευτήσεται· τὰ ἀπολωλότα χάρται εἰσιν ἢ διάχρυσά σκευή· ὁ κλέψας γραμμάτων ἔμπειρος. ῶρα γ' καὶ ταῖς οἰκείαις αὐτῇ Σελήνῃ διέπει· ὁ φυγῶν παρὰ συγγενεῖ ἢ γνωρίμῳ διατρίβει· ὁ νοσῶν θνήσκει· τὰ ἀπολωλότα διάχρυσά ἢ ἀργυρά· ὁ κλέψας παράσιτος, οἰκόβιος, οὖλος. ῶρα δ' καὶ ταῖς ὁμοίαις Κρόνος διέπει· ὁ φυγῶν ἐν βαλανείῳ ἢ ναυκληρίῳ δουλεύει· ὁ νοσῶν πυρέξας ζήσεται· τὰ ἀπολωλότα μόλυβδος εἰσιν ἔχοντα μέσον ἄργυρον· ὁ κλέψας μαλακός ἢ γυνὴ Αἰθιοπίσσα. ῶρα ε' καὶ ταῖς ἄλλαις Ζεὺς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν προαστείῳ καθύγροις διατρίβει· ὁ νοσῶν σώζεται· τὰ ἀπολωλότα ἱμάτια γυναικεῖα· ὁ κλέψας εὐμορφος ἢ παρεκκλίνων ὀλίγον τοῦ ὀρθίου σώματος. ῶρα ς' καὶ ταῖς σὺν αὐτῇ Ἄρης διέπει· ὁ φυγῶν ἐν προαστείῳ ἐστὶ ἢ στρατιώτης· ὁ νοσῶν κάμη δι' αἵματος, ζῆ δέ· τὰ ἀπολωλότα ἐνώτια χαλκᾶ· ὁ δὲ κλέπτης ἔρωτικός, ὑπόσιμος, μοιχός. ῶρα ζ' καὶ ταῖς αὐτῇ συντατομέναις [f. 8v] Ἥλιος διέπει· ὁ φυγῶν παρὰ γυναικός κρύπτεται ἢ ἐν ἱερῷ· ὁ νοσῶν καμῶν πολλὰ σωθήσεται· τὰ ἀπολωλότα σκευὴ διάχρυσά· ὁ κλέψας οὖλος, λευκός.

Ἡμέρα ἑβδόμη Κρόνος πολεῖται· ῶρα α' καὶ ταῖς ἰσοδυναμούσαις αὐτῇ ὁ αὐτὸς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν παρύγροις τόποις εὐρεθήσεται· ὁ νοσῶν ταχέως ἰδρώσας σωθήσεται· τὰ ἀπολωλότα ἐκ μόλυβδου εἶναι <λέγε>· ὁ δὲ κλέπτων τῷ εἶδει Αἰθίοψ. ῶρα β' καὶ ταῖς οἰκείαις αὐτῇ Ζεὺς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν καθύγροις τόποις διάγει ἢ παρὰ τι μεγάλῳ· ὁ νοσῶν ἰδρώσας ὑγιανεῖ· τὰ ἀπολωλότα σκευὴ εἰσι χαλκᾶ· ὁ δὲ κλέψας πάροικός ἐστὶ τινος, τῆ δὲ χροίᾳ σιτόχρους. ῶρα γ' καὶ ταῖς λοιπαῖς Ἄρης διέπει· ὁ φυγῶν παρὰ στρατιώταις εὐρίσκεται· ὁ νοσῶν ἰδρώσας καὶ πάλιν πυρέξας σωθήσεται· τὰ ἀπολωλότα σιδηρᾶ εἰσιν· ὁ δὲ κλέψας μελάγχρους. ῶρα δ' καὶ ταῖς ὁμοίαις Ἥλιος διέπει· ὁ φυγῶν ἐν καθύγροις τόποις ἢ ἐν ἱεροῖς διατρίβει· ὁ νοσῶν ἰδρώσας καὶ πυρέξας σωθήσεται· τὰ ἀπολωλότα ἱμάτια εἰσι λαμπρά·

4 συνοικειουμέναις A. 8 ἐν μαρτυρίοις B. 10 πολυγράμματος B. 12 κλέψας πυρρός στραβός B, in marg. λείπει δ' : sed plura exciderunt, scil. finis diei Veneris, deinde dies Mercurii et de die Lunae pars prior usque ad horam quartam. 13-14 ναυκλήρω A. 15 μαλακός = eunuchus? (Kroll). 16 πρ. καθύγρ.: cf. supra p. 91, 20. 17 γυναικία A. 29 planetarum nomina in A prorsus abhinc perturbata: librarius negligentissime planetarum ordinem ex Veneris die repetiit. Correci ex B. 33 νοσίσας A. πυρέξει A.

ὁ κλέπτης μαινόμενος ἢ ἐπιληπτικός. ῶρα ε' καὶ ταῖς λοιπαῖς Ἀφροδίτη διέπει· ὁ φυγῶν ἐν καθύγροις τόποις εὐρίσκεται μετὰ γυναικός· τὰ ἀπολωλότα ἱμάτια εἰσι ἢ πινόμενα· ὁ δὲ κλέπτης εὐμορφος ἔρωτικός. ῶρα ς' καὶ ταῖς οἰκείαις αὐτῇ Ἑρμῆς διέπει· ὁ φυγῶν ἐν ἱερῷ 5 τόπῳ εὐρίσκεται· ὁ νοσῶν πολλὰ καμῶν σώζεται· τὰ ἀπολωλότα παλαιὰ βιβλία καὶ χάρται εἰσιν ἢ κασσιτέρια σκευή· ὁ δὲ κλέψας δοῦλος μελάγχρους. ῶρα ζ' καὶ ταῖς συνοικειουμέναις αὐτῇ Σελήνῃ διέπει· ὁ φυγῶν <εὐρεθήσεται> ἐν ὑγροῖς τόποις ἢ ἐν θεάτρῳ· ὁ νοσῶν καμῶν σωθήσεται· τὰ ἀπολωλότα γυναικεῖα ἱμάτια εἰσιν ἢ ἄσημα· 10 ὁ δὲ κλέψας μελανός ἢ σίνος ἔχων ἐν τῷ ὀφθαλμῷ.

De planetarum patrociniis.

Capitulum quod edituri sumus proxime accedit ad Theophili Edesseni capitulum ab Arthuro Ludwich in editione Maximi, p. 119 sq. ex codice antiquo Laurentiano (XXVIII, 34 = Florent. nostr. 12) in lucem protractum (cf. *Catal.*, IV, 122). Cum tamen ille nihil praeter plantas fructusque, metalla, animalia respexerit, capitulum codicis Monacensis longe uberius hic edere non inutile duximus. Ceterum de tali planetarum tutela multa iam contulerunt Lobeck, *Aglaophamus*, p. 933 sqq.; Seyffarth, *Beiträge zur Kenntniss der Litteratur des alten Aegyptens*, IV, p. 58-67; Bouché-Leclercq, *L'astrologie grecque*, p. 320 sqq. etc.; Roscher, *Lexikon der Mythologie* s. v. Planetae. Antiqui etiam astrologi hic illic hanc artis partem attigerunt, inter quos praeter Ptolemaeum (*Tetrab.*, III, 12) in primis Hermes Trismegistus (cf. Pitra, *Anal. sacra et prof.*, V, 279 sqq.), Valens (*Catal.*, II, 88 sqq.), anonymus quidam qui multa ex Valente aliisque excerptis (*Catal.*, II, 160 sqq.), deinde auctor dialogi qui inscribitur Hermippus (I, 13, p. 16 sqq., ed. Kroll et Viereck). Apud scriptores arabicos, illos scilicet qui latine versi et typis expressi sunt, similia inveniuntur, multis ut in hoc excerpto confusis, cf. e. g. Alcabitii *Isagogen*, ed. Paris. 1521, p. 12 : " De naturis planetarum et quid sit eis proprium „ — Catalogum vero Monacensem hominem aevi Byzantini scripsisse sermone docemur : quem eundem esse qui capitulum in codice nostro antecedens compilavit ex primis nostri capituli verbis elucet. Distribuit autem in septem planetas ordine saepe temere mutato loca animalia arbores plantas metalla partes corporis humani aegritudines colores gustus negotia linguas cognationes aetates regiones civitates gentes aedificia virtutes omnia denique ne religionibus quidem exceptis. Quid quod ipsam fidem Christianam Iovis planetae attribuere ausus est ? Huius doctrinae, quae legem Mosaicam ad Saturnum et Mercurium, fidem Christia-

2 μετὰ γυναικός τερπόμενος B. 3 φορούμενα ἢ πινόμενα B. 6 καστ^p A, βιβλία χάρτια καστῆρ B. 8 lacuna in A indicatur : suppl. ex B. 9 εὔσιμα A, ἄσημα B : corr. Cumont. (ἄσημα = argentea, τὸ ἄσημι, quod ad Lunam argentum pertinet, cf. supra p. 91, 5). 10 μελανός " lividus „ Cangius (cf. etiam Weigl, *Studien zu Kamateros*, p. 47) : μέλας B. παρ' ὀφθαλμοῖς B.

nam ad Iovem, idololatriam ad Martem, Graecorum deorum cultum ad Lunam refert, originem ex Islamicis scriptis esse repetendam optime exposuit F. de Bezdol in praeclaro opusculo "Astrologische Geschichtskonstruktion im Mittelalter", (*Deutsche Zeitschrift für Geschichtswissenschaft*, VIII, p. 29 sqq.). Nostrum autem tractatum cum p. 98, 4-5 ignis templum (πυρός ναός) Soli attributum sit, ex Persico quodam fonte fluxisse opinor: qua cum coniectura nomina urbium Σιζιστάν (i. e. provincia Sidjistan) et Χωρασάν bene conveniunt; cf. etiam p. 97, 9 μέρη Περσίας και τῆς δύσεως. Verum Byzantinis ipsorum Persarum scripta ante novissima saeculi XIII decennia innotuisse cum veri simile non sit (cf. Usener, *Ad histor. astron. symb.*, p. 24 sqq.), ex Arabico quodam scriptore velut Apomasare (cf. *Sphaeram meam*, p. 415 sq.) huius capituli auctorem Persicam illam doctrinam hausisse puto. Nam si pro Ζαχαρικής infra p. 98, 31 recte restituimus Χαζαρικής, eum vix post decimum p. Chr. n. saeculum scripsisse veri simile est.

[F. 8v] Ἐνταῦθα παραδιδῶ σοι τί και τί αὐθεντεύει ἕκαστος τῶν ἀστέρων καθὼς ὑπεσχέθη σοι ἐν τῷ κανονίῳ ὀπισθεν.

Τοῦ Κρόνου. Ἀνήκουσιν τῷ Κρόνῳ οἱ ἐρείπιοι τόποι και οἱ Ζοφώδεις και τὰ φρέατα και οἱ κήποι και τὰ ὄρη και τὰ βάλτα και τὰ Ξενοτάφια. ἀπὸ δὲ τῶν Ζῶων οἱ πίθηκες και οἱ χοῖροι και οἱ σκορπιοὶ 5 και οἱ ὄφεις και τὰ λοιπὰ [f. 9] ἐρπετά, ἔτι και οἱ λαγωοὶ και οἱ βόες και οἱ ἀετοὶ και οἱ ἐλέφαντες και οἱ βόρδωνες και αἱ περιστεραὶ και τὰ μεγάλα τῶν Ζῶων και οἱ κροκόδειλοι και τὰ ἀκανθώδη φυτὰ και αἱ κηκίδες και αἱ βάλανοι και αἱ λέαι και αἱ ὀξωδοσταφυλαὶ και οἱ ἐρέβινθοι και τὸ κύμινον και τὰ σκόροδα και τὸ κόνιον και τὰ πικρὰ ῥέποντα ἐπὶ 10 τὸ μελάντερον, ὡς τὸ ὄπιον και τὰ λοιπὰ. ἔτι δὲ και <κυριεύει> τῆς μελαίνης χολῆς και τῶν ἐν τῷ σώματι τριχῶν και τῶν σκελῶν και τῶν γνάθων και τῶν ὀστέων και τῶν ὄρχεων και τῶν νεφρῶν και τῶν ἐχόντων γεῦσιν στρυφνὴν ἢ ὀξώδη. σημαίνει δὲ και τὴν ἱεράν νόσον και τὴν φθίσιν και τὸ μοναχικὸν σχῆμα και τὸν ἐρημικὸν βίον και τοὺς 15 καλαμοπλέκτας και παραχύτας· σημαίνει και ἐκ τῶν διαλέκτων τὴν τε Αἴγυπτίων και τὴν Ἑβραϊδα και ἐκ τῶν πίστεων τὴν τῶν Ἑβραίων θρησκείαν σημαίνει. ἐκ τῶν μεταλλικῶν τὸν σίδηρον, τὸν μόλυβδον. ἐκ δὲ τῶν πόλεων τὸ Σιζιστάν και τὸ Χωρασάν. μείζονας ἀδελφοὺς και τὴν ὀρφανίαν και τὰ σίνη και τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν και τὴν ἀδυναμίαν 20 και τὴν ὑχρότητα.

2 Cf. supra p. 88, 1 not. 2 ὡς καθὼς cod.: del. Kroll. 3 ἀνήκει cod. χρόνῳ cod. ἐράπιοι cod.: corr. Cumont. 5 πίθηκες: de forma cf. Iannaris, *Histor. Graecae Grammar*, p. 545. 8-9 οἱ κυκίδες cod. οἱ βάλ. cod. 9 quid λέαι velit sollempni sensu hic vix usurpatum nescio; fort. αἱ ἐλαῖαι. ὀξω(-o cod.)δοσταφυλαὶ videtur vocabulum novum; cf. ἐλαιοστάφυλον, λεπτοκάρυον in Geoponicis. 10 κόνιον pro κώνειον, cf. Suidas, s. v. 11 ὄπιον cod. κυριεύει addidi. 15 φθίσαν cod. 16 παρεχύτας cod.

Τῷ δὲ Διὶ ἀνήκει τὰ ὠραία πάντα και οἱ ὄμαλοι τόποι και οἱ ἡμενοὶ και ἡ πίστις και ἡ σωφροσύνη και οἱ εὐρυθμοὶ ἐν φωνῇ και οἱ χθαμαλοὶ λόγοι· σημαίνει δὲ και τὸν κρόκον και τὸ σάνδαλον και τὸ μάκερ και τὴν Ξυλαλὸν και πᾶν εὐώδες δένδρον. σημαίνει δὲ και ἐν τῷ σώματι 5 αἷμα και τὴν θερμὴν ὑγρότητα και τὴν κίνησιν· ἔτι δὲ και τοὺς μηροὺς και τὴν γονὴν και τὴν μήτραν και τὸ ἦπαρ και τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ σώματος. και τῶν οἰκοδομημάτων τὰ ὑψηλὰ και τὰ ἀπόβλεπτα ἔχοντα· ἔτι δὲ και τὰς δορκάδας και τὰς ἀλώπεκας· και πάντα τῶν ἐν τῇ γεύσει ἰδεῶν. και ἐκ τῶν χωρῶν τὰ μέρη τῆς Περσίας και τῆς δύσεως και 10 μέρος τι τῆς Ἀσίας και τὰς νήσους. ἐκ δὲ τῶν ἐθνῶν τοὺς Αἰθίопας. ἐκ δὲ τῶν πίστεων τὸν χριστιανισμόν. σημαίνει δὲ και τοὺς ταῶνας και τοὺς ἀλεκτρυόνας και τὰς περιστερὰς και τὰ βασιλικά και πᾶν εὐώδες φυτόν. ἔτι δὲ και τὰ σύκα και τὸ [f. 9v] σησάμι. ἔτι δὲ και τὰ πίονα ζῆα και τὸ κρέας και τὰ ὄσπρια. κυριεύει τοῦ λευκοῦ χρώματος 15 τοῦ ῥέποντος ἐπὶ τὸ ὑχρότερον. ἔτι δὲ και τῶν μαργαριτῶν και τῶν ὑακίθων και τοῦ κασιτέρου· σημαίνει δὲ και πιστότητα και εὐλάβειαν και τῶν ἡδονῶν ἐπικρατεῖ και γνώσεως. και πλοῦτον και σοφίαν λίαν <σημαίνει>, ἔτι δὲ και εἰς τὰ οἰκεῖα παιδία προσπάθειαν. ἔτι δὲ και ἐλευ- 20 θερίαν· και μεγάλας δωρεὰς και ἀρχόντων πράξεις· σημαίνει δὲ και τὴν Ἰσπανίαν και τὴν Βαρβαρίαν.

Τῷ δὲ Ἄρει ἀνήκει ἡ ἐρημώδης γῆ και ἡ ληστρικὴ και τραχεῖα και τὰ ἀσχημα και φοβερά εἶδη και οἱ τραχεῖς λόγοι και αἱ φοβεραὶ φωναί, αἱ τὴν καρδίαν ἐκφοβοῦσι, και ὄσμαι αἱ δυσώδεις και τὰ δριμέα τῶν ἐδεσμάτων και τὰ πικρὰ και τὰ ξηρά. ἀνήκουσι δὲ και οἱ 25 ληστοὶ και οἱ κλέπται. σημαίνει δὲ τοὺς λέοντας και ὑάινας και παρδά- λεις και κύνας και ἄρκτους και κάτας και ἐχίνους. σημαίνει δὲ και τὰ τῶν μακελλαρίων και σικουαστῶν. ἔτι δὲ και ἡ Περσικὴ διάλεκτος και ἐκ τῶν θρησκευτῶν ἢ εἰδωλολατρία. δηλοῖ δὲ και τὸν ξανθοχολικὸν χυμόν και τοὺς πυρετούς. σημαίνει δὲ και τὰ τῆς δύσεως και μέρος τι τῆς 30 Ἀσίας και πάσας τὰς νήσους τὰς μεγάλας και τραχεῖας. κυριεύει δὲ ἐκ τῶν μορίων τοῦ σώματος τῆς ἡβης και τῶν αἰδοίων. σημαίνει δὲ και τὸν χαλκόν και τὴν πίσσαν και τὰ δριμέα τῶν φυτῶν.

Ὁ Ἥλιος σημαίνει τὰ δυνατὰ και ἔνδοξα εἶδη ὁμοίως τῷ Διὶ. σημαίνει δὲ και ταῶνας και βόας και πρόβατα. κοινωνεῖ δὲ τῷ Ἄρει εἰς 35 τὴν περὶ Ζῶων σημασίαν αὐτοῦ. ἔτι δὲ σημαίνει και τὰς τέχνας και τὸ κίτρινον χρώμα και τὸν σίτον και τὸν κριθόν. σημαίνει δὲ <σύν> τῇ

1 post Διὶ solito signo Ζ repelitur. οἰμενοὶ cod.: ἡμενοὶ scripsi (scil. τόποι, cf. Theocr. XIII, 40). 2 χθαμαλοὶ cod. 3 πάντων cod. 10 νήσους scil. maris Aegaei. 11 πιστῶν cod. 12-13 cf. supra (4) πᾶν εὐώδες δένδρον. 18 προσπά- θεια cod. 20 Βαρβαρία Lybiae orae orientalis pars, cf. Ptolem., *Geogr.*, I, 17, 6; IV, 7, 28. 22 τραχοὶ cod. 24 δρύμαια cod. 25 θήκουσι (θ rubro) cod. 26 ἐχίνους cod. 27 σικουαστῶν cod. 29 cf. supra v. 9 sq. (Asiae pars et insulae Iovi addic- tae). 35 τὸ περὶ ζωδίων cod.

Ἄφροδίτη τὴν ὄρχησιν καὶ τὰ σκάνδαλα. κυριεύει δὲ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν στεφάνων. σημαίνει δὲ τὰ τῆς ἔξουσίας καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τὰ τῆς γλώττης καὶ τὰ τῆς πίστεως καὶ <τὰ> τῶν μετάλλων καὶ τὰ ὄρεια. ἔτι δὲ καὶ τοὺς λίθους καὶ τὴν ἄμμον καὶ τὰ λειότερα μέρη τῆς γῆς καὶ τὸν τοῦ πυρὸς ναόν. σημαίνει δὲ καὶ ἐκ τῶν διαλέκτων τὴν Φραγκικὴν· 5 κοινώνει δὲ τὴν Ἑλληνικὴν. [ὁ] ἄρχων δὲ <ἐστι> μάλιστα τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τῶν πλευρῶν καὶ τῆς καρδίας. σημαίνει δὲ καὶ τὸ μέλι καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸν χρυσὸν καὶ τοὺς [f. 10] στεφάνους.

Τῇ δὲ Ἄφροδίτῃ ἀνήκει τὰ εἶδη τὰ τίμια καὶ εὐσχημάτιστα καὶ εὐθετα καὶ αἱ ἡδοναὶ καὶ αἱ παιδιαὶ καὶ αἱ συνουσίαι καὶ τὰ ὠραῖα 10 πρόσωπα καὶ οἱ γέλωτες καὶ οἱ εὐμετάβολοι τόποι καὶ τὰ ἄνθη καὶ οἱ αὐλοὶ καὶ αἱ σείστραι καὶ τὰ θυμηκῆ ἀπάντα ὄργανα καὶ τὰ μυρεφικὰ καὶ αἱ μεταβολαὶ καὶ οἱ ἔρωτες· ἔτι δὲ καὶ αἱ δορκάδες καὶ οἱ λαγωοὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν Δία κοινωνίαν καὶ τὰ ὄρνεα [καὶ] τὰ ὠραῖα· ἄρχει δὲ καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σώματος καὶ τῆς τραχείας ἀρτηρίας καὶ τῶν 15 νεφρῶν καὶ τοῦ ἀφεδρώματος καὶ τοῦ φλέγματος. σημαίνει δὲ καὶ τὰς ἐπιληψίας καὶ τὰ ἀργυρὰ καὶ χρυσὰ κόσμια καὶ τὸν μόλυβδον καὶ τὴν χρυσοχοικὴν καὶ τὴν ῥαπτικὴν καὶ βαφικὴν. ἀνήκει δὲ αὐτῇ καὶ τὰ εὐώδη τῶν φυτῶν καὶ τὰ ῥόδα καὶ τὰ μυριστικὰ καὶ τὸ βαμβάκι καὶ τὰ ποτήρια καὶ ἡ τῶν στεφάνων κατασκευὴ καὶ τὰ μῆλα τὰ ἡδέα καὶ αἱ 20 θαυματοποιαὶ καὶ ἡ ζωγραφία καὶ αἱ ὠραι καὶ οἱ ζωροὶ καὶ αἱ βίβλοι καὶ τὸ μαργαριτάρι· καὶ <σημαίνει> τὰς μητέρας καὶ τοὺς μείζονας ἀδελφοὺς καὶ τὰς πόρνας καὶ τὰς καμήλους καὶ τοὺς ὄνους καὶ τὰ πτηνὰ τὰ ὠραῖα τὰ μὴ ἐσθιόμενα καὶ ὀπώρας τὰς μὴ ἐχούσας τὰ ὀστέα.

Ὁ δὲ Ἑρμῆς κυριεύει τῶν μεγάλων εἰδῶν καὶ τοῦ δόλου καὶ τῆς 25 πανουργίας καὶ τῆς πολυχρονίου γῆς καὶ τῶν φαρμάκων· κοινώνει δὲ τῷ Κρόνῳ κατὰ τὴν σημασίαν τῆς μοναχικῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐρήμου καὶ Ἑβραϊκῆς θρησκείας. σημαίνει καὶ τὰς ἀγγελίας καὶ τὰς διαλέξεις τὰς περὶ δογμάτων καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων καὶ τὴν ἔρευναν τῶν ἀποκρύφων <καὶ> τὴν ἀφροδισίαν <ὀμιλίαν> καὶ τοὺς ὠραίους 30 λόγους· ἄρχει δὲ καὶ τῆς Τουρκικῆς διαλέκτου καὶ τῆς Χαζαρικῆς, κοινωνῶν δὲ τῷ Ἡλίῳ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς· ῥέπει δὲ καθ' ἕκαστον ἀστέρα τῶν αὐτοῦ φίλων. σημαίνει δὲ τοὺς ἀγρίους μῦς καὶ τὰς μύϊας, ἔτι δὲ καὶ τὸ πέπερι καὶ τὸ σίνηπι καὶ τὴν ἀλόην καὶ τὸ καρυόφυλλον καὶ τὸν ὑδράργυρον· καὶ τὴν νοταρικὴν καὶ τὴν ψηφοφορικὴν καὶ 35

1 σκάνδαλα cod. 3 ὄρεια cod. 6 ἐστι addidi. 12 αἱ σείστραι cod. (pro τὰ σείστρα), mutare nolui. 13 οἱ δορκ. cod. 15 ἀνήκει cod. 21 οἱ ζωροὶ scil. οἶνοι. 22 μαργαριτάριν cod. 23 καμήλας cod. 23-24 τὰ πτηνὰ τὰ ὠραῖα cf. supra v. 14. ἐχοντας cod. ὀστέον = nucleus. 25 εἰδῶν i. e. corporum. 26 πολυχρονίου non intellego; πολυχρόμου? 27 κατὰ scripsi] καὶ cod. 30 καὶ et ὀμιλίαν addidi. 31 Χαζαρικῆς cod. : corr. Cumont. 32 κοινώνει cod. Cf. supra v. 6. 32-33 ἔρηπη δὲ καθ' ἕκαστην ἀστέρας καὶ τῶν αὐτοῦ φίλων cod. 34-35 καρυόφυλλον cod. 35 ὑδράργυρον cod.

τὴν ἰα[f. 10v]τρικὴν καὶ τὴν ἀστρονομίαν καὶ τὰ λοιπὰ μαθήματα· κυριεύει δὲ γλωττίδος καὶ κοιλίας καὶ ἐντέρων· ἄρχει δὲ καὶ τῆς κηδείας.

Τῇ δὲ Σελήνῃ ἀνήκουσι αἱ τραχεῖαι ὁδοὶ καὶ δύσβατοι καὶ τὰ φάρμακα καὶ αἱ πυρραὶ τρίχες καὶ αἱ μεγάλοι φωναὶ. σημαίνει δὲ τὰς πραγματείας καὶ τὰ εὐκίνητα ὄρνεα· ἐκ δὲ τῶν γεύσεων τὰ λιπώδη καὶ τὰ βούτυρα· κυριεύει δὲ καὶ τῶν χαμαιμήλων. σημαίνει δὲ τὰς συκοφαντίας καὶ παροικίας καὶ τὰς φήμας καὶ τὴν τῶν μυστηρίων ἀποκάλυψιν. κοινώνει δὲ τῇ Ἄφροδίτῃ κατὰ τὴν κοινωνίαν τοῦ φλέγματος καὶ κατὰ τὰ βορειότερα μέρη· σημαίνει δὲ τὰς ἐπιληψίας καὶ τὰ ὁμοια 10 πάθη· καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων θρησκείαν· καὶ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὸν στόμαχον καὶ τοὺς μαστοὺς καὶ τὴν σπλήνα. ἐκ δὲ τῶν χωρῶν σημαίνει τὴν Σικελίαν καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν· ὁμοιοῦται δὲ τῇ ἐν τῷ κόσμῳ γενεᾷ καὶ φθορᾷ· σημαίνει τὸν ἀργυρον καὶ τὸν ὑάκινθον.

Excerpta ex Sacra Scriptura et Patribus de fine mundi.

- 15 Haec excerpta quae nescio an ipse codicis Monacensis librarius collegerit descripsimus primum ut quo pacto homines Christiani medii aevi, non ita longe a vero aberrantes, doctrinae astrologicae vestigia in Sacra Scriptura et Ecclesiae Patribus detexerint, manifestius fiat (cf. inprimis Imperatoris Manuelis Comneni defensionem astrologiae cum Michaelis Glycae responso, *Catal.*, V, p. 108 sqq.), 20 deinde quod millenorum annorum hebdomades in *Catalogo Ital.*, p. 113 sqq. illustratas a sanctis quoque ecclesiae Patribus in Sacra Scriptura explicanda usurpatas esse ex his excerptis apparet. Cf. quae nuperrime de his rebus congescit E. Schürer, *Die Siebentägige Woche im Gebrauche der christlichen Kirche der ersten Jahrhunderte* (Zeitschrift für neutestam. Wissenschaft, VI), 1905, p. 1-66, inprimis 25 p. 43-55.

[F. 11.] Ἐκ τοῦ ἀγίου εὐαγγελίου.

Ὁ μὲν οὖν Κύριος λέγει περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου· « οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος ». Ὁ δὲ θεὸς ἀπόστολος πάλιν φησὶν « περὶ τῶν καιρῶν οὐ 30 χρείαν ἔχομεν λέγειν ». « ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος <..> ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ θεός »· « οὐ ἐστὶν ἡ φαντασία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους, ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας

2 γλώττητα cod. 3 ἀνήκουσαι cod. 8 φλέγματος : cf. supra p. 98, 16. 13 γενεὰς cod. Cf. e. g. Firmicus, IV, 1 etc. 28 Matth. 24, 36, cf. 24, 3. post οὐρανῶν omissum οὐδὲ ὁ υἱός. 29 I Thess., 5, 1 περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. 30 II Thess., 2, 3. 32 omissa sunt ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναόν τοῦ θεοῦ καθίσει. 33 ibid. v. 9 sq. : sed hic phantasia pro parousia.

ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις » « τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον τὸ κατέχον ἄρτι ἕως ἐκ μέσου † εἶρηται· καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἀνομος, ὃν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ » « καὶ νῦν τὸ κατέχον οἶδατε εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ καιρῷ 5 ἐκείνῳ ». Ἐντεῦθεν δεικνύει ὁ θεὸς ἀπόστολος ὅτι πρὸ τῆς Χριστοῦ παρουσίας μέλλει ὁ Ἀντίχριστος ἐλθεῖν ἐν σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις.

Πρὸς τούτοις οἱ θεοὶ πατέρες δισχυρίζονται καὶ λέγουσιν, ὅτι τελειουμένης τῆς ἑβδόμης χιλιάδος τοῦ παρόντος αἰῶνος ἢ συντέλεια 10 ἔσεται· καὶ τοῦτο δεικνύουσιν ἐκ παραδειγμάτων πολλῶν.

Ἐξόχως δὲ ὁ πολὺς ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριος ἐν τῷ τῶν Ἑγκαίνων λόγῳ φησὶν· « ὡσπερ ἡ πρώτη τὴν ἀρχὴν ἀπὸ κυριακῆς λαμβάνει κτίσις, ἀπὸ γὰρ ταύτης τῇ ἑβδόμῃ τὸ σάββατον γίνεται, κατάπαυσις 15 οὔσα τῶν ἔργων, οὕτω καὶ ἡ δευτέρα πάλιν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἀρχεται, πρώτη οὔσα τῶν μετ' αὐτῆν, καὶ ὁ γδοῶς ἀπὸ τῶν πρὸ αὐτῆς· πρὸς γὰρ τὴν ἄνω φέρει κατάστασιν, [f. 11v] ἦν ὁ θεὸς Σολομὼν αἰνίττεται μοι, δίδοναι μερίδα τοῖς ἑπτὰ, τῷ βίῳ τούτῳ, νομοθετῶν· κί γε τοῖς ὀκτὶ τῷ μέλλοντι ἐκ τῆς ἐντεῦθεν εὐπραγίας καὶ τῆς ἐκείθεν ἀποκαταστάσεως. ἀλλὰ καὶ ὁ θεὸς Δαυὶδ προσάδειν ἔοικεν τοὺς περὶ τῆς ὀγδόης 20 ψαλμοῦς <...> ἑπτὰ μὲν φησι τὸν παρόντα βίον, τὸν δὲ ἑπτὰ αἰῶνων πεπερατωμένον, ὀκτὼ δὲ τὸν μέλλοντα αἰῶνα καὶ ἀκατάλυτον, τοῦτο πάντες οἱ θεοφόροι πατέρες συνάδουσιν. » ὁ μέγας Μάξιμος λέγει· « τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν φανερούμενου τοῖς μὲν δικαίοις τὸ αἰεὶ εὖ εἶναι παρέχοντος, τοῖς δὲ ἀμαρτωλοῖς τὸ αἰεὶ φεῦ εἶναι ἀπονέ- 25 μοντος ». Ἰωάννης δὲ ὁ Δαμασκηνὸς λέγει· « ἡ ὀγδοῶς φέρουσα τύπον τοῦ μέλλοντος· καὶ ὅτι τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, φησί, περιτέμεσθε, δηλὸν ὅτι πληρουμένου τοῦ ἑπταδίκου τούτου <τοῦ> βίου καὶ ἀρχομένου τοῦ ὀγδοῦ αἰῶνος περιτέμνεται πᾶν σάρκινον καὶ ἐμπαθὲς νόημα καὶ ἔργον. » 30

Τοῦ Εὐαγγελίου· « Μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ Ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ Σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς » καὶ ἔξης. Μαξίμου· « Ὅπερ ἐστὶν ἐν βιβλίῳ γράμματα, τοῦτο ἐν οὐρανῷ

2 *ibid.* v. 7: sed ὁ κατέχων et γένηται (pro εἶρηται) legendum. 5 *ibid.* v. 6. 10 ex ἑβδομαδ corroclum in cod. 12 Gregor. Naz., *Orat.*, 44, 5 (Migne, t. XXXVI, p. 612 C). 14 τῆς ἑβδόμης cod.: ἑβδόμη Gregorii editores. 15 ἀρχῆς: αὐτῆς Gregorii codices. 16 τῶν (prius) ex Gregorio recepi: τῆν cod. 17 ἀνωφερῆ cod. αἰνίττεσθαί μοι δοκεῖ Gregorii edit. 20 θεὸς: μέγας Gregorii codd. post Δαυὶδ om. τῇ αὐτῇ. 23 Cf. Maxim. Confess. π. διαφόρ. ἀποριῶν, p. 255b (Migne, t. XCI, p. 1391, τοῖς μὲν... τὸ αἰεὶ εὖ εἶναι παρέχοντος, τοῖς δὲ... τὸ αἰεὶ φεῦ εἶναι); vide etiam p. 598 sq. (Migne, t. XC, p. 1330 A sq.). 26 Ioannis Damasceni, *Hom. in transfigur. dom.*, c. S (Migne, t. XCVI, p. 560 B): sed inde a verbo καὶ alium quoque locum respicere videtur. 31 Matth. 24, 29. 33 In Maximi Confessoris operibus non inveni, similia docet Origenes apud Euseb., *Praep. ev.*, VI, 11, 63 sq.

ἄστρα. δι' ἐκατέρων οὖν γινώσιν τῶν ὄντων λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι· διὰ μὲν τῶν γραμμάτων τὴν ὑπόμνησιν τῶν λόγων, διὰ δὲ τῶν ἀστέρων τὴν τῶν καιρῶν καὶ σημείων κατὰ τὴν γραφικὴν διάγνωσιν. ὡσπερ οὖν μετὰ τὸ τέλος τῆς τοῦ βιβλίου ἀναγνώσεως εἰλίσσεται τὸ 5 βιβλίον παρὰ τοῦ ἔχοντος αὐτό, οὕτω καὶ τῆς ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος πληρωθείσης τὰ μὲν ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἄχρηστα πεσοῦνται· ὁ δὲ οὐρανὸς εἰλιγθήσεται, οὐχὶ συστελλόμενος ἢ ἀφανιζόμενος, ἀλλ' ἄχρηστος γενόμενος, μηδενὸς ὄντος τοῦ ἀφορῶντος εἰς αὐτὸν πρὸς τὴν τῶν ὄντων διά[f. 12jγνῶσιν· μετὰ γὰρ τὴν δικαίαν ἐκείνην ἀπό- 10 φασιν ἐκλάμπουσιν οἱ δίκαιοι ὡς οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ σὺν τῷ ἀνεσπέρῳ φωτὶ αἰωνίως ἀγάλλονται· καὶ τότε οὐδὲν ἐστὶ χρεῖα αἰσθητῶν φώτων παρόντος ἐκείνου ἐν τῷ ὑπερουρανίῳ καὶ νοητῷ χώρῳ, ἔνθα τῶν εὐφραινομένων ἡ κατοικία· οἱ δὲ τὸ κατ' εἰκόνα ζωώσαντες σὺν τῷ Ζοφερῷ κοσμοκράτορι, τῷ Ζοφερῷ τουτῶι χάσματι 15 ἐναπομένουσι καὶ οὐχ ὀρώσι φῶς οὐτ' αἰσθητὸν διότι ἔληξεν, οὔτε νοητὸν διότι ἐκουσίως ἀπώσαντο διὰ τῶν πονηρῶν πράξεων· ἀλλ' ἕκαστος τὴν ἰδίαν ἔχει τιμωρίαν βασιανίζουσαν αὐτὸν αἰωνίως· ἢς ῥῦσαι Κύριε πάντας τοὺς εἰς σὲ πιστεύοντας ὀρθοδόξῳ φρονήματι. » ἀμήν.

20 F. 19v. Περὶ τῶν τῆς Σελήνης ἡμερῶν.

Ἡσιόδου [f. 20] εὐχρησταί τῆς Σελήνης ἡμέραι αὐταὶ· δ' ζ' η' θ' ια' ιβ' ις' ιζ' ιη' ιθ' κ' κζ' λ'. Ὀρφείως· πεφωτισμένοι καὶ εὐχρησταί τῆς Σελήνης αὐταὶ· α' β' γ' ζ' θ' ια' ιγ' ιδ' ις' ιζ' ιθ' κ' κγ' κς' κη'. Ἐν ταύταις 25 ὡς φησὶν Ὀρφεὺς καὶ Ἡσιόδος ἅπαντα ἀρχὴ εὐθετεῖ· καὶ χρὴ ἀφορᾶν καὶ πρὸς τὰ σχήματα τῆς Σελήνης καὶ τοὺς τύπους αὐτῆς καὶ τὰς συναφείας καὶ τὰς ἀπορροίας καὶ τοὺς κυλοποιοὺς τῶν ἀστέρων καὶ τοὺς συλληπτικούς.

F. 104v. κζ'. *Definitiones quaedam astrologicae ex Heliodoro.*

Συνάντησις μὲν ἐστὶν, ὅταν ἐκ τῶν ἐπομένων μοιρῶν τοῦ Ἥλιου ἢ 30 τῆς Σελήνης ἢ ἄλλου τινὸς τόπος τις ἢ ἀστήρ κατὰ περίπατον χρονικὴν φθάσῃ τὸν ἡγούμενον κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῶν ζωδίων.

7 Cf. Iesaias 34, 4. 13 ἢ δὲ cod. post εἰκόνα pauca intercidesse videntur; fort. scribendum τὸ κατ' εἰκόνα <θεοῦ φῶς>. 15-16 αἰσθητῶν et νοητῶν cod. 21 Cf. Hesiodi *Opp. et dies*, v. 765 sqq. Ceterum v. 814 τρισεινάδα non cum Idelero (*Handb. d. Chron.*, I, 257) diem XXIX esse sed XXVII existimat auctor. — Orpheus in libro cui inscribitur Ἔργα καὶ ἡμέραι (vel potius in Ephemeridibus ut propediem demonstrabit Ios. Heeg), tricesimum diem malum putavit, cf. Tzetz. ad Hes. v. 764 (Abel, *Orphica*, p. 155, fr. 28); recte igitur eum diem apud Orpheum non in faustorum dierum numero tradidit codex. 26 ἀπορίας cod. 28 Has definitiones ex Heliodoro esse excerptas ex cod. Vindobon. 3, f. 65 discimus. 29 de συναντήσῃ v. Salmasius, *De ann. climact.*, p. 297 et 300. 30 περίπατος hic quater generis feminini.

Ἐξαλμά ἐστιν Ἡλίου, ὅταν ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπομένου ζωδίου τοῦ ἐν ᾧ ἐστιν ὁ Ἡλιος κατὰ περίπατον χρονικὴν φθᾶσῃ τὸν Ἡλιον κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῶν ζωδίων.

Κόλλησις δὲ ἐστίν, ὅταν ἐκ τῶν ἐπομένων μοιρῶν τοῦ Ἡλίου ἢ τῆς Σελήνης ἢ ἄλλου τινὸς τόπου τόπος τις ἢ ἀστήρ ἀκτινοβολῶν σχήματι 5 τριγώνῳ ἢ τετραγώνῳ ἢ ἑξαγώνῳ ἢ διαμέτρῳ κατὰ περίπατον χρονικὴν φθᾶσῃ [ἢ ἐπομένη ἀκτίς τὸν ἡγούμενον τόπον] κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῶν ζωδίων. δύναται δὲ καὶ ὁ Ἡλιος καὶ ἡ Σελήνη καὶ αὐτοὶ ἐκ τῶν ἐπομένων κατὰ περίπατον χρονικὴν καὶ συναντᾶν καὶ κολλᾶν τῷ ἡγούμενῳ ἢ τῷ ἀστέρι. 10

Ἐπέμβασις δὲ ἐστίν, ὅταν τὴν οἰκείαν ἑαυτῷ ποιήσῃται ἕκαστος τῶν ζ' ἀστέρων ἀποκατάστασιν.

Ἐκπτώσις δὲ ἐστίν, ὅταν ἐν τῷ ζωδίῳ, ἐν ᾧ γέγονεν ἢ πρὸ τῆς ἐκτροπῆς προσεχῆς συζυγία, ἐκπέσῃ ὁ ἀπὸ ὠροσκοποῦ ἀπολούμενος ἀριθμὸς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τῶν ζωδίων. 15

Τριτταὶ δὲ εἰσὶν αἱ τῶν κλιμακτῆρων ἐπιφοραὶ αἱ μέγισται.

F. 105. κη'. Περὶ φωσφορίας <Ἡλιοδωροῦ>¹.

Φωσφορίαὶ δὲ λέγονται ἐπὶ ἀποσπάσῃ ἢ Σελήνῃ τοῦ Ἡλίου μοίρας ιε' καὶ ἀνατέλλῃ τῶν μὲν ἐπαναφορῶν ὁ β' τόπος, τῶν δὲ ἀποκλιμάτων ὁ ζ'. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἀστέρων φωσφορίαὶ λέγονται. 20 ὅταν <δὲ> ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Κρόνος συνοδεύουσιν ἐπὶ τοῦ Ἰδρυοχόου, ἔσται τις ἐαρινὴ ἐπισημασία ὀχληρὰ κατὰ τὰ βόρεια κλίματα τὰ συνεγίζοντα τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάσῃ.

F. 105v. λ'. Περὶ μέτρου οὐρανοῦ καὶ χρονικοῦ κινήματος καὶ συστάσεως κόσμου. 25

Ὁ γῦρος τοῦ οὐρανοῦ ὁ πρὸς τὴν γῆν νεύων ἔχει μίλια χιλιάδας ρκέ' καὶ χξδ'. καθὲν δὲ μίλιον ἔχει ἀγκῶνας χιλιάδας ις' καὶ ὁ ἀγκῶν ἔχει δακτύλους κδ'. (1)στέον δὲ ὅτι κατὰ μίαν ὥραν περιπατεῖ ὁ Ἡλιος β' ἡμισυ τακικὰ καὶ ἡ Σελήνη κατὰ β' ὥρας ταράκιον ἐν· τὸ δὲ καθὲν τακικὸν ἔχει φαρσάγγια ἦτοι μίλια ςφμγ'· καὶ τὸ καθὲν ταράκιον 30

4 κόλυσις cod., de κολλήσει cf. Porphyrii *Isag.*, p. 187. 7 uncinas posui: videntur interpretamentum. 9 κολᾶν cod. 11 de ἐπέμβασει cf. *Catal.*, II, 195, 15. 16 αἱ τῶν αἱ τῶν κλιμακτῆρων cod. 21 δὲ addidi. 24 Doctrinam Persicam hic latere ex verbo φαρσάγγιον (= παρασάγγης) v. 30 apparet. 26 ὁ πρὸς τὸ πρὸς cod. 27 ἀγγῶνας cod. (sed infra ἀγκῶν). α⁹⁵ ις' cod.: numerus sine dubio corruptus; scribendum puto χιλιάδας ιβ' [cf. Nissen in Iv. Müller, *Handbuch der klass. Alterthumswiss.*, I, 686]; nam μίλιον hic idem est ac φαρσάγγιον (vide infra v. 30). 30 τακικὸν videtur originem ducere a τάκος (neogr. = pars); significat minutum s. sexagesimam gradus partem. ταράκιον forl. ab darağa, arab. = gradus (Dyoff).

¹ Cf. cod. Vindobon. 3 [*Catal.*, VI, p. 31], f. 66, κεφ. β'.

φαρσάγγια ἦτοι μίλια μυριάδας λθ' καὶ βφπ'. διήρηται δὲ ὁ οὐρανὸς εἰς ἕξ <μοίρας> καὶ μία ἐκάστη μοῖρα ἔχει μίλια μυριάδας δω'.

Ὁ δὲ χρόνος ἔχει νυχθήμερα τξε' καὶ ὥρας ηψξς' καὶ λεπτὰ μυριάδας δ' καὶ γωλ'· καὶ στιγμὰς μυριάδας ιζ' καὶ ετκ'· καὶ ῥοπὰς 5 μυριάδας σι' καὶ γωμ'. ὁ δὲ χρόνος τελεῖται εἰς μῆνας ιβ' καὶ εἰς ἑβδομάδας νβ'. περιττεῖται δὲ νυχθήμερον ἐν καὶ τέταρτον· ἕκαστον δὲ τῶν νυχθημέρων ἔχει ὥρας κδ'. ἐκάστη δὲ ὥρα ἔχει λεπτὰ ε', ἕκαστον δὲ λεπτὸν στιγμὰς δ', ἐκάστη δὲ στιγμή ῥοπὰς ιβ'.

Συνέστηκεν δὲ ὁ κόσμος ἐκ τεσσάρων στοιχείων· ἐκ τούτων δύο 10 ἀνωφερῆ, ὁ ἀήρ καὶ τὸ πῦρ, καὶ δύο κατωφερῆ, γῆ καὶ ὕδωρ. Ἡ α' μοῖρα <ἐστὶ> τοῦ πυρὸς καὶ τὰ οἰκεία αὐτοῦ Κριὸς Λέων Τόξοτης θερμότητα ἔχοντα. ἡ δευτέρα μοῖρα τῆς γῆς καὶ τὰ οἰκεία αὐτῆς Παρθένος Ταῦρος Αἰγόκερως Ξηρότητα ἔχοντα. ἡ τρίτη μοῖρα τοῦ ἀέρος

1 μυριάδας scripsi: cod. α⁹⁵ λθ' καὶ βφπ'. circulus igitur caeli infimus (id verba ὁ γῦρος τοῦ οὐρανοῦ ὁ πρὸς τὴν γῆν νεύων significare puto) habet 125,664 parasangas (i. e. 12 × 8 × 7 × 11 × 17); calculo deinde inveni circulo Lunae e. 128,000,000 parasangas datos esse, circulo Solis 143,399,845, denique circulo stellarum fixarum s. summo caelo (id ὁ οὐρανὸς est) 288,000,000 parasangas. 2 μοίρας add. Cumont. 3 Haec usque ad v. 8 ex Pselli opusculo supra p. 45 sq. descripto sumpta esse videntur. Ex Pselli codice Berolinensi (supra cod. 25 = Phill. 1574), f. 119, locum qui ad alterum Pselli librum pertinet, hic exscribo librarii orthographia neglecta. Ὁ ἐνιαυτὸς ἔχει μῆνας ιβ' ἑβδομάδας νβ' <καὶ> ἡμέραν μίαν καὶ δ'· ἕκαστος δὲ τῶν μηνῶν ἡμέρας οἷον ὁ Μάρτης λα' ὁ Ἀπρίλιος λ' κτλ., ὁ Φεβρουάριος κη' δ'. πόσαται [i. ποσοῦται] γοῦν τὰ ἅλα νυχθήμερα εἰς τξε' δ'· ἕκαστον δὲ τῶν νυχθημέρων ἔχει ὥρας κδ'· ἐκάστη δὲ ὥρα λεπτὰ ε'· ἕκαστον λεπτὸν στιγμὰς σις' καὶ ἐκάστη στιγμή ῥοπὰς ιβ'. τοῖνον καὶ συμβαίνει ἔχειν τὸν χρόνον νυχθήμερα τξε' δ'· ὥρα<ι> τῶν αὐτῶν νυχθημέρων ςψξς' [i. ηψξς']· λεπτὰ δ' γωλ'· στιγμὰς μυριάδας ζμς' καὶ χιλιάδας ζ' σπ'· ῥοπὰς μυριάδας εἰς ἓνα τῶν στιγμῶν ιβ'. Ex cod. 23 (= Berol. Phill. 1565), f. 172. haec exscripsi: Ὁ ἐνιαυτὸς ἔχει μῆνας ιβ' ἑβδομάδας νβ' ἡμέρας τξε' ὥρας δτπδ' [duplices igitur horae numerantur quae de re cf. *Sphaeram meam*, p. 311 sqq.]. στιγμὰς μυριάδας βζιε' [sine dubio stigmatum (hic pro λεπτὰ) duplices, sed legendum μωρ. β' <α>ζιε'] καὶ ῥοπὰς τῶν αὐτῶν στιγμῶν μυριάδας κς' καὶ δισχιλίας ωπ' [leg. ζπ'] ἐκάστη ῥοπή δὲ ἔχει στιγμὰς ιβ' [leg. ἐκ. στιγμή δὲ ἔχει ῥοπὰς ιβ']¹. 11 Cf. e. g. Maximus ed. Ludwich, append., p. 105 sq.

¹ Huius excerpti, in quo horae στιγμὰς ῥοπαὶ duplices positae sunt, non simplices, auxilio adiuti Sampsucharis locum in *Catal.*, I, p. 88, nunc melius illustrabimus: οἱ χρόνοι ἐκείνων (scil. τῶν Ἀράβων) τῆς Σελήνης οἱ χρόνοι, ἡμέραι τνδ' ὁ χρόνος καὶ κβ' λεπτὰ· τὰ κ' οὖν λεπτὰ κατὰ γ' χρόνους μία ἡμέρα γίνεσθαι, τὰ δὲ β' κατὰ λ' χρόνους ἡμέρα μία, ὥστε κατὰ λ' χρόνους ια' ἡμέραι γίνονται περισσᾶι. Horum λεπτῶν naturam nunc novimus ex Monacensi nostro: ἐκάστη ὥρα ἔχει λεπτὰ ε'; igitur 3 × 20, item 2 × 30 = 60 λεπτὰ sunt 12 horae, scil. horae duplices, nam duodecim faciunt diem integrum. Itaque λεπτὰ quoque duplicita significantur. Inde in Sampsucharis verbis nobis traditis nihil omnino mutandum esse discimus.

καὶ τὰ οἰκεία αὐτοῦ Ζυγὸς Ὑδροχόος Δίδυμοι ὑγρότητα ἔχοντα. ἡ τετάρτη μοῖρα τοῦ ὕδατος καὶ τὰ οἰκεία αὐτοῦ Καρκίνος Σκορπίος Ἰχθύες ψυχρότητα ἔχοντα. Κριὸς καὶ Ζυγὸς λέγονται μέσα διότι, ὅταν ἔλθῃ ὁ ἥλιος ἐν τούτοις, γίνεται ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ ἐν ἐν ὄλῳ τῶ ὑπουρανίῳ σχήματι· Καρκίνος καὶ Αἰγόκερως τοῦ γυρίσματος <τρο- 5 πικά>, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὁ ἥλιος ἐν τούτοις, στρέφεται ἡ δεξιὸν ἢ ἀριστερόν. εἰς δὲ τὸν Κριὸν λέγεται τοῦ θέρους τὸ γύρισμα καὶ εἰς τὸν Αἰγόκερων τοῦ χειμῶνος.

Διήρηνται δὲ τὰ ἰβ' ζῴδια εἰς δ'· ἔαρ Κριὸς Ταῦρος Δίδυμοι ἤγουν Μάρτιος Ἀπρίλλιος Μάιος· θέρος Καρκίνος Λέων Παρθένος ἤγουν 10 Ἰούλιος Ἰούλιος Αὐγούστος· φθινόπωρον Ζυγὸς Σκορπίος Τοξότης ἤγουν Σεπτέμβριος Ὀκτώβριος Νοέμβριος· χειμῶν Αἰγόκερως [f. 106] Ὑδροχόος Ἰχθύες ἤγουν Δεκέμβριος Ἰαννουάριος Φεβρουάριος. ταῦτα διήρηνται εἰς τόπους δ'· ἀνατολή δύσις ἄρκτος μεσημβρία. Τὸ ἔαρ θερμὸν ἐστὶ καὶ ὑγρὸν· ἔοικε τῷ νότῳ, οὗτος <γάρ> θερμὸς ἐστὶν καὶ 15 ὑγρὸς· <καὶ ἔοικε τῷ ἀέρι>, ἔξ αὐτοῦ γὰρ τίκτεται τὸ αἷμα. τὸ θέρος θερμὸν καὶ ξηρὸν ἔοικε τῇ ἀνατολῇ· ἡ γὰρ ἀνατολή ἐστὶ θερμὴ καὶ ξηρά· ἔοικε δὲ τῷ πυρί· ἐξ αὐτοῦ γὰρ τίκτεται ἡ χολή. τὸ δὲ φθινόπωρον ψυχρὸν ἐστὶ καὶ ξηρὸν· ἔοικε δὲ τῷ βορρᾷ· ὁ γὰρ ἀρκτικός τόπος ψυχρὸς ἐστὶ καὶ ξηρὸς· ἔοικε <δὲ> τῇ γῆ· ἐξ αὐτοῦ γὰρ τίκτεται χυμὸς 20 μελαγχολικός. ὁ δὲ χειμῶν ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς· ἔοικε δὲ <τῇ δύσει· ἡ γὰρ δύσις ψυχρά ἐστὶ καὶ ὑγρά· ἔοικε δὲ τῷ ὕδατι· ἔξ αὐτοῦ γὰρ τίκτεται> τὸ φλέγμα. τοίνυν καὶ ἡ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος σύστασις ἐκ τῶν τοιούτων στοιχείων συνέστηκεν, ἔξ αἵματος καὶ φλέγματος καὶ χυμοῦ καὶ χολῆς. Τὸ μὲν αἷμα ἔοικε τῷ ἀέρι θερμὸν καὶ ὑγρὸν, ὁ δὲ χυμὸς τῇ 25 γῆ ἢ ἐστὶ ψυχρὰ καὶ ξηρά, ἡ δὲ χολή τῷ πυρί θερμὴ καὶ ξηρά, τὸ δὲ φλέγμα τῷ ὕδατι ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν. ταῦτα δὲ τὰ στοιχεῖα ποιοῦσι χρώματα δ'· τὸ φλέγμα λευκόν, ἡ χολή ξανθόν, τὸ αἷμα ἐρυθρόν, ὁ χυμὸς μέλαν. ποιοῦσιν δὲ καὶ ποιότητας δ'· γλυκὺ πικρὸν ἀλμυρὸν

4 ἐν : debuit ἴσα. 7 θέρους scripsi : ἀέρος cod. 14 Elementa pathologiae humoralis quam dicunt pervelustae hic cum astrologia esse coniuncta vix est quod moneam; cf. e. g. Hippocrat. π. φύσις ἀνθρώπου cap. 7. 15 γὰρ addidi, item κ. ξ. τ. ἀ. 16 γὰρ] δὲ cod. 20 δὲ addidi. 21 μελαγχολικός cod., cf. supra ad p. 91, 9. 21-22 τῇ - τίκτεται in cod. omissa addidi. 26 καὶ ἐστὶ cod. 29 γλυκὴν cod.

ὀξῶδες. ποιοῦσι δὲ καὶ συστάσεις δ'· λεπτὸν παχὺ ὑγρὸν γλίσχρον¹. εἰσι δὲ τὰ ἀναγκαῖα μόρια τοῦ ἀνθρώπου τρία· καρδία ἐγκέφαλος πνεύμων. καὶ ἐκ μὲν τῆς καρδίας ἔχει τὴν ζωτικὴν τοῦ αἵματος κίνησιν· καὶ διὰ τοῦ ἐγκεφάλου τὸ ἡγεμονικὸν καὶ διὰ τοῦ πνεύμονος τὴν ἀεικίνητον 5 πνεῦσιν.

F. 136^v. Formula magica christiana.

Γράψον τὴν παροῦσαν ὑφὴν μετὰ κινναβάρεως εἰς χαρτὴν παρθένου βέμβρινον· καὶ ἔχε ὡς φυλακτήριν· καὶ οὐ μὴ σε καταλάβῃ κακὸν καὶ 10 πονηρῶν ἀνθρώπων πειρασμός.

10 Ἦσουρόν εἶτε Ἀσηρὸν ὄλον οὐ ἄγιον καὶ Ῥησεφὶ Φιαμνὲ Ἐλαδωνάε Σαβαῶθ τίκτων φόβον καὶ Ὀππαν Λειάνων Ἐλαλε Νιψηκοῦ, Νεφῶδει ἄγγελε· τοὺς κατ' ἐμοῦ ἐχειρομένους ἐπαναστήναι εἰς μέρος ἐκείνους ποιήσον πρόβατα, ἐμὲ δὲ ποιμένα· ἐκείνους ὀνάτρους, ἐμὲ δὲ λέοντα ὀρνύμενον κατ' αὐτῶν· ἵνα εἰσὶν ἔμπροσθέν μου 15 ἄλαλοι καὶ κωφοὶ καὶ πηροὶ καὶ μὴ δύνανται λαλεῖν ἢ ποιεῖν κατ' ἐμοῦ κακόν· εἰς σὲ πιστεύω Κύριε καὶ ὁμολογῶ· σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με καὶ τῶν λαλούντων πονηρὰ κατ' ἐμοῦ. προστάτα μου ἄγγελε Σαβαῶθ εἰς κεφαλὴν μου, Ἐμμανουήλ εἰς τὴν δεξιάν μου, [f. 137] Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ σκέπη μου, Οὐριήλ 20 ἔξ ἀριστερῶν μου, Ῥαφαήλ ἐκ πλαγίων μου, δήσατε χαλινώσατε τὰς κατ' ἐμοῦ ἐχειρομένας γλώσσας· ἵνα εἰσὶν ἔμπροσθέν μου ἄλαλοι καὶ κωφοὶ καὶ πηροὶ καὶ παρειμένοι τῷ λόγῳ καὶ τῇ ἐνεργείᾳ· καὶ ἵνα ᾧσιν πρὸς βοήθειάν μου, τοὺς ἔξ οὐρανοῦ ἐνδέδουμαι, τὸν τίμιον σταυρὸν περιπλεκόμενος, καὶ οὐ δέδοικα τοὺς κατ' ἐμοῦ ὄντας·

1 ἔξῶδες cod. παχύν cod. 3 τὴν κίνησιν cod. 7 ὑφὴν] εὐχὴν con. Kroll. 8 δέμβρινον cod. : correxi (βέμβρινον = membranum). 11 φόβων cod. Ὀππαν = ὁ Πάν? 12 ἄγγελε : in cod. fort. ἄλλελε. 13 ποιμήν cod. Cf. *Catal.*, VI, p. 85 (*Incantamenta* v. 12 sq.). 14 λέων ὀρνύμενον cod. Cf. *Sirach*, 13, 19 κυνήγια λεόντων ὀναγροὶ ἐν ἐρήμῳ. 15 ἄλαλοι cod. Cf. e. g. *Audollent, Defix. tab.*, p. 40, 8 (ἄφωνον); 50, 19; 138, 4 etc. πηροὶ] πολλοὶ cod., sed correctum man. 1. 18 Ἐμμανουήλ : cf. Heim, *Incantamenta*, p. 481, 63. 20 χαλινώσατε : idem vocabulum *Audollent*, n° 163, v. 72. 23 ἔξ ὁ Ω^{ου} cod.

¹ Tabulam adicio ut hae similitudines magis perspicuae fiant (gustus inserere non audeo) :

ELEMENTA	ANNI TEMPORA	ZODIACI SIGNA	CAELI REGIONES	HUMORES	TEMPERAMENTA	COLORES	STATUS
ἀήρ πῦρ γῆ ὑδωρ	ἔαρ θέρος φθινόπωρον χειμῶν	Κριὸς Ταῦρος Δίδυμοι Καρκίνος Λέων Παρθένος Ζυγὸς Σκορπίον Τοξότης Αἰγόκερως Ὑδροχόος Ἰχθύες	νότος ἀνατολή βορρᾶς δύσις	αἷμα χολή χυμὸς μελαγχολικός φλέγμα	θερμὸν καὶ ὑγρὸν θερμὸν καὶ ξηρὸν ψυχρὸν καὶ ξηρὸν ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν	ἐρυθρόν ξανθόν μέλαν λευκόν	ὑγρὸν λεπτὸν παχὺ γλίσχρον

Cf. etiam Cumont, *Mon. Mithra*, I, 94.

ἄγιοι μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ Γεώργιε Δημήτριε Θεόδωρε ὡς ἐχαλινώσατε τοὺς τῶν Ἑλλήνων θεοὺς καὶ τοὺς εἰδωλικοὺς ναοὺς ἠφανίσατε, οὕτως δῆσατε καὶ χαλινώσατε τὰ στόματα τῶν καταλαλούντων με· ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με, εἰς σὲ Κύριε ἤλπισα, σῶσόν με καὶ ἐλέησόν με κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος· ἐμὲ τὸν ἀνάξιον δούλόν σου· ὅτι 5· εὐλόγιστος εἶ εἰς αἰῶνας ἀμήν.

F. 146. Ἡρακλείτου φιλοσόφου¹.

Ἐπειδὴ φασὶ τινες εἰς ἀρχὰς κείσθαι τὰ ἄστρα, τίνων ἄρχειν αὐτὰ οἴονται καὶ κρατεῖν ἰδωμέν· ἔσθ' ὅτε γὰρ τὰ λεγόμενα ἔχει τινὰ πιθανότητα. πάντων περιεκτικός ἐστὶν ὁ οὐρανός, ἀφ' οὗ ἤρτηται καὶ 10 συνέστηκε τὰ πάντα· συνεκτικός δὲ τῶν πάντων ὁ δημιουργός. ἐν δὲ τῷ οὐρανῷ ἕκαστον τῶν πεποιημένων οὐ κυρίαν ἔχει ἀρχὴν οὔτε αὐτοτελὴ φύσιν κέκτηται· ἀλλ' ὄρω περιεχόμενον οὐχ ὑπερβαίνει τὸ πρόσταγμα τοῦ πεποιηκότος. διὸ οὔτε Ἥλιος πάρεσι τὴν ἡμερινὴν φαῦσιν, οὔτε μὴν ἡ Σελήνη καὶ οἱ τῶν ἀστέρων χοροὶ τὸν νυκτερινὸν 15 δρόμον. ἕκαστον δὲ αὐτῶν τὸν ἴδιον ἐκτελεῖ δρόμον. δι' αὐτὰ παραχωροῦσι ἕτερον τῷ ἑτέρῳ· καὶ οὐδ' ὑπότερον αὐτῶν ἐμποδῶν ἴσταται τῷ πέλας. ἀρὰ γε τοὺς τὰ στοιχεῖα τιμώντας, γῆν ὕδωρ ἀέρα πῦρ, οὐ σκορακιστέον, οἷς καὶ ἐπωνυμίαν ἔθεντο ἕτερον ἕτεροι, τὸ μὲν πῦρ Ἡφαιστον παρὰ τὴν ἔξαψιν οἶμαι καλοῦντες, Ἡραν δὲ τὸν ἀέρα παρὰ 20 τὸ αἶρεσθαι καὶ πρὸς ὕψος μετεωρίζεσθαι, τὸ δὲ ὕδωρ Ποσειδῶνα τάχα πού διὰ τὸν ποτόν, τὴν δὲ γῆν Δήμητραν, παρόσον πάντων μήτηρ εἶναι δοκεῖ φυτῶν τε καὶ ζώων· ἀλλὰ τὰ μὲν ὀνόματα σοφιστῶν ἐστὶν εὐρήματα, τὰ δὲ στοιχεῖα ἄψυχος ὕλη καὶ ἐξ αὐτῆς ἀκίνητος ὑποβελημένη τῷ τεχνίτῃ πρὸς ἀπάσας σχημάτων καὶ ποιότητων ιδέας. 25 ἀλλὰ τοὺς ἡμιθέους; τοῦτό γε καὶ χλεῦθς ἄξιον· πῶς γὰρ ὁ αὐτὸς ἀθάνατός τε καὶ θνητός εἶη; δίχα τοῦ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τούτων γενέσεως ἐπίληπτον εἶναι· ὁ δ' οὐρανὸς ἀκατάληπτον ἔχει φύσιν, οὐδὲν ἑαυτοῦ γνῶρισμα σαφές πρὸς ἡμᾶς ἀποστείλας. οὐδ' εἰς τοῦτο αὐτὸν

¹ Ἡρακλεῖ τοῦ cod. Haec Ps.—Heraclitea a Byzantino quodam maximam partem ex locis e Philone Iudaeo exscriptis consarcinata esse vidit Cumont; Ephesio tamen philosopho consulto supposita esse suspicor, nam v. 7 sqq. haud scio an ad exemplum fragmenti a Plutarcho, *Mor.*, p. 604 A (= Diels, *Vorsokratiker*, n° 94) aliisque usurpato (cf. Bywater ad fr. XXIX), ficti sint (Ἥλιος γὰρ οὐχ ὑπερβήσεται <τὰ> μέτρα· εἰ δὲ μὴ, Ἐρινύες μιν Δίκης ἐπίκουροι ἐξευρήσουσιν). A Philone haec non citantur. 8 ἐπειδὴ cod. 9 εἶδομεν cod. Similia apud Philonem. *De dec. orac.*, II, p. 189, Mangey; *De monarchia*, ibid., p. 213 sq. ἔχειν cod. 9-10 ποιότητα cod.: corr. Kroll. 14 παρίεσι cod. 16 παραχωροῦν cod. 17 τῷ πέλας] τὸ π. cod. 18-28 (ἀρὰ γε· εἶναι) = Philon. *De vita contempl.*, I (II, 472 M). 19 ἐπωνυμίας ... ἑτέρας Philo. 20 ὑφεστον cod. ἦραν cod. 24 εὐρημα cod., εὐρήματα ex Philone recepi; item eodem versu αὐτῆς pro αὐτοῦ. 26 ἡ τοῦτο Philo. 27 τε scripsi: γε cod. 28-29 (ἀποστείλας) = Philon. *De somn.*, I, 21 (p. 209, S, Wendl.-Cohn).

ἐποίησεν ὁ θεός, ἵνα διὰ τῶν ἀστέρων τὰς τύχας καὶ εἰμαρμένας ἐπιχορηγῇ τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ περιοχὴν τινὰ τῆς ὄρατῆς κτίσεως τοῦ συνέχειν καὶ συγκρατεῖν αὐτὴν διὰ τῶν κτιστῶν ποιότητων, μέχρις οὗ ἔθελει ὁ ποιήσας αὐτόν.

5 **Excerpta ex Antiochi thesauro et ex Heliodoro.**

Antiochi Atheniensis nomen versibus heroicis ex cod. Angel. in *Catal.* I, p. 108-113 editis Palchus inscripsit. Sed poetae in aliis codicibus varii tractatus pedestri oratione scripti attribuantur. Deinde altera quaestio difficillima inde exortitur quod illa a Rhetorio excerpta esse codices multis locis testantur: dubium igitur quid 10 Antiocho ipsi debeatur, quid excerptor addiderit. Olim totam quaestionem in hac Catalogi parte explicare nobis proposuimus; nunc tot codicibus inspectis neque tamen re ad liquidum perducta exspectare liceat num Vaticani et Parisini nondum descripti aliquid luminis in tantis tenebris afferant. Interim adeas velim quae in *Sphaera* mea p. 52 sqq. exposui. Hoc loco capita codice 7 servata typis mandare 15 nobis sufficit; quo codice iam in priore Antiochi particula edenda (*Catal.*, I, p. 142-164) praeter alios usi sumus. Recepimus autem quae Vindobonensis quoque testimonio (cf. infra) aperte Antiochi esse confirmatur paucis praetermissis, velut calendario, quod una cum aliis huius modi monumentis alibi edemus. Capitibus in Monacensi servatis pauca addidi ex illo Vindobonensi 3 = phil. 179, ubi fol. 41 20 usque ad fol. 65 capita μδ' numeris signata habentur, quorum primo inscribitur Ἐκ τῶν Ἀντιόχου θησαυρῶν ἐπίλυσις καὶ διήγησις πάσης ἀστρονομικῆς τέχνης, ultimo Περὶ τῶν ζ' πλανωμένων ἐν ἐπιτομῇ ἐκ τῶν Ἀντιόχου. Non ex uno fonte totam molem oriri testimonio sunt e.g. quae infra ad capitulum κγ' initium adnotavi: excerptis enim ex Antiocho factis admixta sunt in utroque codice 25 quaedam ex Heliodoro item a me in tra edita; neque certe utri auctori singula tribuenda sint ubique diiudicare licet.

[F. 100], κδ'. <Ἐκ τῶν Ἀντιόχου> περὶ τῶν συναφῶν τῆς Σελήνης πρὸς τοὺς ζ' ἀστέρας τοὺς πλάνητας¹.

Σελήνη συνοδεύουσα τῷ Κρόνῳ ἐναντία εὐρίσκειται εἰς πᾶν 30 πρᾶγμα· καλὴ δὲ σύνοδος Σελήνης καὶ Κρόνου εἰς τε φυτεῦν καὶ 30 δὲ σοῦσης [sic] M.

¹ Hoc capitulum edo ex Monacensi = M, f. 100^v; olim descripseram Vindobon. 3 (= Phil. gr. 179) = V, f. 61^v [cf. *Catal.*, VI, p. 30], ubi inscribitur μγ' [numerantur Antiochi capitula] Π. τῶν πρὸς τοὺς ζ' πλάνητας ἀστέρας συναφῶν τῆς Σελήνης. Deinde inspexi cod. Cantabrig. Trin. O. 7. 39 s. XVII ex biblioth. Th. Galei = C (partis III, f. 2) ubi pleraque desiderantur. Huius codicis lacunas fere nunquam,

φλεβοτομείν· δηλοῖ δὲ ἐμποδισμόν ἐν ταῖς πράξεσι· ὁ πίνων [f. 100^v] καθάρσιον οὐκ ἐνεργήσῃ, καὶ ὁ ἀποδημῶν οὐκ ἀποστρέψει· ἐμπόδιος δὲ καὶ τοῖς ναυτιλλομένοις εὐρίσκεται. Ἐξαγωνίζουσα δὲ τούτῳ καλὴ πρὸς κτίσματα καὶ φυτείας δένδρων καὶ σπόρον ὀσπρίων· μάλιστα δὲ πρὸς οἰκοδομὰς εὐθετεῖ. Τετραγωνίζουσα δὲ τούτῳ 5 ἐναντία εὐρίσκεται· ὁ ἀποδημῶν αἰχμαλωτισθήσεται καὶ ὁ κτίζων οὐ τελειώσει, ἀλλὰ τὸ κτίσμα πεσεῖται, καὶ ὁ πραγματευόμενος ζημιωθήσεται. Τριγωνίζουσα δὲ τούτῳ καλὴ πρὸς κτίσεις καὶ φυτείας δένδρων καὶ συνουσίας καὶ ὠνησίας πραγμάτων παντοίων. Διαμετρούσα δὲ τούτῳ δηλοῖ συνοχάς, ἀκαταστασίας, καὶ ὁ κτίζων οὐ τελειώσει τὸ 10 κτίσμα, καὶ ὁ ἀρξάμενος μάχης ἠττηθήσεται καὶ ὁ γυναῖκα γήμας ταχέως διαζευχθήσεται.

Σελήνη συνοδεύουσα τῷ Διὶ ἀγαθὴ πρὸς πᾶν πρᾶγμα, πρὸς ἀπαιτήσεις καὶ συνουσίας καὶ κοινωνίας φίλων, κτίσματα, ὀμιλίας 15 κριτῶν, ἀποδημίας, εὐποίας· ὁ ἀρξάμενος πράγματος ἐπιτύχη ταχέως τῶν θελημάτων αὐτοῦ· πιπράσκειν, ἐξωνεῖσθαι, γάμους ποιεῖν, κοινωνεῖν· καὶ ἀπλῶς εἰς πᾶν εὐθετεῖ. Ἐξαγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ πρὸς πάντα, ἐπισκέπτεσθαι, ἀποτελεῖν, ὀμιλεῖν μεγιστάσιν, προσέρχεσθαι ἄρχουσι, δικασταῖς, φιλοσόφοις, ἔργων ἀπάρχεσθαι γαμικῶν, μαθημάτων, τεχνῶν, πράξεων, ἐκμισθοῦσθαι καὶ φίλους κτᾶσθαι. 20 Τετραγωνίζουσα δὲ τούτῳ καλὴ πρὸς πάντα, πρὸς δόσεις, πρὸς λήψεις, πρὸς ἀγοράς, πρὸς πράσεις, πρὸς ἀποδημίας, πρὸς ὀμιλίας, προσέρχεσθαι δικασταῖς· καὶ εὐθετεῖ εἰς τὸ ποιεῖν βιωτικά πρᾶγματα. Τριγωνίζουσα δὲ τούτῳ καλὴ πρὸς πάντα· δόσεις, ἀγοράς, λήψεις, ἀποδημίας, ὀμιλίας, γάμους ποιεῖν, χάριτας αἰτεῖν, ἐξωνεῖσθαι, πιπρά- 25

1 φλεβοτομήν M. 2 ἐμίσει con. Kroll, ἀναστρέψει M; ἀποστρέψει VC. 4 τούτου M (sic fere ubique). De ratione quae intercedit inter schema hexagonum et trigonum cf. *Catal.*, II, 180. σπόρων M. 6 εὐρ. om. V. 6-7 οὐ - ἀλλὰ om. V. 9 formam ὠνησίας in omnibus codd. traditum corrigere nolui. 10 ἀκατ. om. V. 11 μάχης M] πολεμείν V. 14 ἀπαντήσεις V, fort. recte. κτισμάτων M VC, correxi. 16 αὐτοῦ codd. 16-17 κοιν. - εὐθ. om. VC. 18 ἀποστέλλειν V. μερ. om. V. 19 ἀπέρχεσθαι M; ἐπέρχεσθαι V: corr. 20 πράξεις V. ἐκμισθοῦσθαι M. 21 πρὸς πάντα om. M. 23 εὐθετεῖ τοῦ ποιεῖν βιωτικὴν πραγμάτων M, ποιεῖν βιωτικά πρᾶγματα εὐθέτως V. 24 πρ. πάντα καλὴ πρὸς πρᾶγματα, πρὸς λήψ. δόσ. ἀγ. πράσεις, πρὸς παρακαταθήκας (-κεις C) κ. ἀποδημ. κ. ὀμιλ., ποιεῖν γάμους, φλεβοτομείν ἀποδημῆσαι χαρ. αἰτ. ἐξων. πιπρ. VC.

errores raro adnotavi, ne Vindobonensis quidem lectionibus omnibus exscriptis. — Similes res tractaverunt Valens (edit. in *Catal.*, t. II, p. 162 sqq.) et Anubio (ibid., p. 204) plane dissidentes ab nostro auctore, quem ipsum Antiochum Porphyrio vetustiore non esse formae vulgares (ὁ ἄνδρας pro ἀνήρ, ὠνησία, ὠνέω) et syntaxis satis demonstrant. Igitur capituli formam qualem exhibent codices nostri neque Antiocho ipsi neque Rhetorio sed posterioris aevi excerptori cuidam attribuerim, quem tamen integro Antiocho sive Rhetorio usum esse haud infitias eam.

σκεῖν. Διαμετρούσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ πρὸς ἀπαιτήσεις καὶ σύστασιν φιλίας καὶ κοινωνίας, συνοδεύσεις ὁδοιπόρων, κριταῖς προσέρχεσθαι, θεμέλια οἰκοδομείν, ἀναγνῶναι γραφάς, εἰς μαθήματα δοῦναι παῖδας· εὐθετεῖ φιλοσόφοις καὶ μεγιστάσι προσέρχεσθαι.

5 Σελήνη συνοδεύουσα τῷ Ἄρει ἐναντία πρὸς πάντα εὐρίσκεται καὶ ὁ μνηστευθεὶς ἢ γήμας τότε γυναῖκα, ἑταίρις καὶ μοιχαλὶς γενήσεται ἢ γυνή καὶ ὁ ἄνδρας βιαιοθάνατος· καὶ ὁ ἀποδημησας πολλὰ βλαβήσεται καὶ οὐκ ἀποστρέψει, καὶ ὁ κοινωνήσας τινὶ παραδοθήσεται. Ἐξαγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ εἰς πόλεμον, ἀποδημίας, φυτεῦν, 10 πρὸς κυνηγέσια, πρὸς πᾶν πρᾶγμα κατασκευαζόμενον διὰ πυρός, φλεβοτομείν, μετοικεῖν, στρατεύεσθαι καὶ πολεμῆσαι. Τετραγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἐναντία εὐρίσκεται· ὁ ἀποδημῶν ὀλισθήσεται καὶ τὸ κτιζόμενον πεσεῖται ἢ κατακαυθήσεται· εὐθετεῖ δὲ τοῖς ὠνοῦσι τετράποδα καὶ <πρὸς τὸ> πίνειν καθάρσιον. Τριγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ πρὸς 15 στρατιωτικά καὶ κατασκευὴν πολεμικῶν ὄπλων· καὶ ὁ βαστάζων αὐτὰ ἄγρωτος ἐν πολέμῳ μένει· καὶ κινήσεις στρατευμάτων, ὄπλοφορεῖν, ἀποδημείν, οἰκοδομὰς καθαίρειν καὶ ἀνοικοδομείν. Διαμετρούσα δὲ τούτῳ ἐναντία ἐστὶ πρὸς τεκνογονίαν· καὶ εἰ συλληφθῆ γυνή, ἐκτρώσει· εἰ δὲ γεννήσῃ, ταχέως θανέεται· καὶ ὁ προσελθὼν δικαστῆ 20 βλαβήσεται, ὁ δὲ γήμας γυναῖκα, μοιχαλὶς γενήσεται· εὐθετεῖ δὲ μόνον τοῦ ὠνεῖσθαι πολεμικὰ ὄπλα.

Σελήνη συνοδεύουσα τῷ Ἡλίῳ ἐναντία πρὸς πάντα εὐρίσκειται· εὐθετεῖ δὲ πρὸς δικαστήρια καὶ μάχας καὶ πρὸς τὸ φυλάξει πρᾶγματα ὑπὸ γῆν· ἐναντία δὲ ἐστὶ καὶ πρὸς τὸ γάμους ποιεῖν καὶ 25 συναλλάγματα. Ἐξαγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ πρὸς ὀμιλίας καὶ ὑπουργίας καὶ καταρχὰς πραγμάτων, καὶ τοῖς αἰτούσιν ἀρχὴν τινα καὶ τοῖς ναυτιλλόμενοις, καὶ τοῖς ὠνοῦσι πολεμικὰ ὄπλα. Τετραγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἐναντία πρὸς πάντα καὶ κατάλυσιν κτισμάτων καὶ μετοικήσεις. Τριγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ πρὸς ἀρχάς, καὶ συν- 30 θήκας ποιεῖν καὶ συνομιλεῖν βασιλεῦσι καὶ μεγιστάσιν καὶ αἰτεῖν [f. 101^v] ὅπερ βούλει καὶ συναλλάγματα ποιεῖν καὶ παντοίων ἔργων

1 ἀπαιτήσεις δικαίων καὶ χριῶν καὶ σιστοῦ κοινωνίας V. 2 συνόδευσις M: correxi. 3 καὶ ναοῦ θεμέλια οἰκοδ., ἀναγνῶναι γραφάς θείας V. 6 ἢ γήμας om. VC. αἰτορίς (αἰτερίς C) γενήσεται καὶ ὁ ἀποδημ. VC. 8 προδοθήσεται con. Kroll. 9-11 ἔξαγωνίζουσα - πολεμῆσαι om. M (C etiam plura ut solet omisit): dedi ex V. 12 ἀποδημῶν, cf. *Catal.*, V, 144 (Apomasaris exemplum doctrina confirmatur). 13 μόνος εὐθετεῖ τ. ὤ. ἵππους κ. κτήματα V. 15-16 καὶ ὁ βαστ. - μένει om. VC. 16 post στρατ. in V addit. καὶ ἱππάζεσθαι καὶ ὄπλοφορεῖν ἵππους ὠνεῖσθαι ἀποδημείν φλεβοτομείν οἰκοδομείν καθαίρειν κ. ἀνοικοδομείν V; sim. C. 18 συλληφθήσεται V. 19 ἐκτρώσει τὸ βρέφος V. 20-21 εὐθετεῖ - ὄπλα om. M. 23 πλὴν δὲ ὠφελεῖ εἰς δικαστήρ. κ. μάχ. VC. πρὸς τὸ om. M. 27 ναυπηγοῖς V. 28 πρὸς πάντα M] πρὸς σπουδαῖα πρᾶγματα VC. 29 μετοικεῖν VC. 30 συνομιλεῖν M] ἐλθεῖν πρὸς V. μεγιστ. M] ἄρχουσι VC. 31 ὅπερ βούλει M] παρ' αὐτῶν VC.

ἀπάρχεσθαι. Διαμετροῦσα δὲ τούτῳ ἐναντία πρὸς τὰς αἰτήσεις καὶ λήψεις· ὁ δὲ γήμας, τὸ συνοικέσιον φιλόνηκον ἔσται <καὶ> ἡ γυνὴ ἀπειθής, πλὴν πολύταις· οἱ δὲ ναυτιλλόμενοι κινδυνεύουσιν.

Σελήνη συνοδεύουσα τῇ Ἀφροδίτῃ ἀγαθὴ πρὸς πάντα, πρὸς γάμους καὶ αἰτήσεις ἐρωτικὰς γυναικῶν καὶ πρὸς συμπόσια καὶ μεγά- 5 λως εὐθετεῖ πρὸς συναλλάγματα τὰ ἐξ ἀμφοτέρων. Ἐξαγωνίζουσα δὲ ταύτῃ ἀγαθὴ πρὸς ὠνήσεις παντοίας καὶ ἀκροάσεις καὶ κτίσεις καὶ φυτεύσεις δένδρων καὶ σπείρειν· <καὶ> μεγάλως εὐεργετοῦνται. Τετρα- 10 γωνίζουσα δὲ ταύτῃ ἀγαθὴ πρὸς οἰκοδομὰς, πρὸς κληρονομία, πρὸς εὐτυχίαν καὶ ὁμιλίαν φίλων καὶ μαθήσεις παντοίας, ἐξόχως μουσικῶν 10 μελῶν καὶ ὀργάνων. Τριγωνίζουσα δὲ ταύτῃ ἀγαθὴ πρὸς καταρχὰς παντοίων πραγμάτων καὶ μάλιστα πρὸς γαμικὰ συναλλάγματα καὶ πρὸς ἀγοράς καὶ μετοικίσεις καὶ φυτεύσεις καὶ σπείρειν καὶ συναυλι- 15 ζεσθαι φίλοις καὶ ὠνεῖσθαι τετράποδα. Διαμετροῦσα δὲ ταύτῃ ἀγαθὴ πρὸς τὸ καλλωπίζεσθαι καὶ ποιεῖν καταρχὰς καὶ συναλλάγματα 15 καθαίρειν καὶ οἶκος ἀνοικοδομεῖν καὶ κοσμεῖν· εὐθετεῖ πάντας τοὺς ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντας ἀεὶ.

Σελήνη συνοδεύουσα τῷ Ἑρμῇ ἀγαθὴ πρὸς γραφὰς καὶ λόγων συνθήκας καὶ γραμμάτων καταρχὰς καὶ διδόναι παιδας εἰς μαθήματα καὶ ἄρχειν λογικὰς τέχνας, καὶ ἀπλῶς εἰς πάντα εὐθετεῖ. Ἐξαγωνί- 20 ζουσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ εἰς τὸ μετοικίζειν καὶ οἰκοδομεῖν, ἀποδημεῖν, συναυλιζεσθαι λογοθέταις, πωλεῖν, ἀγοράζειν, συναλλάγματα ποιεῖν, ὑποθέσεις συμβιβάζειν. Τετραγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ πρὸς ἵππασίας, ἵπποδρόμια, πέμπειν ἀγγελίας, λαμβάνειν ἐν δήμῳ πολὺ, ἐγκρατεῖς γίνεσθαι, ἐπιτηρεῖν δημοσίας διοικήσεις, ὁδοιπορεῖν ἀπό- 25 βως. Τριγωνίζουσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ πρὸς [f. 102] ὑπαντήσεις ἐνδόξων ἀνθρώπων καὶ γνωστικῶν καὶ παιδας διδόναι εἰς μάθησιν· εὐθετεῖ τοῖς ναυτιλλόμενοις, συναυλιζεσθαι μεγιστάσιν, κριταῖς, γραμ- 30 ματικοῖς, στέλλειν πρέσβεις, πωλεῖν, ἀγοράζειν, λογοθετεῖν. Διαμε-

1 κατάρχεσθαι V. 1-2 αἰτήσεις καὶ δόσεις καὶ λήψεις V. 2 ἡψεις M. ὁ δὲ γήμας ἡ γυνὴ φιλόνηκος ἔσται πλὴν πολύταις V C, φιλόνηκον M. 3 κινδυνεύουσιν V C. 5 ἐρωτικὰς om. V C. 5-6 συμπόσιον. κ. συναλλάγματα εὐθετεῖ τὰ ἐξ ἀμφοτέρων V C: συμπόσιον καὶ μεγάλως εὐθετεῖ ἐξ ἀμφοτέρων τὰ πράγματα ἢ συναλλάγματα M (τὰ πράγματα supra lineam expruncta). 7 κ. κτίσεις om. V. 8 μεγάλως M] ἐν γῇ V. 12 πάντων V C. κάλλιστα C. 13 μετοικεῖν κ. φυτεύειν κ. σπείρειν σπέρματα ἐν τῇ γῇ V C. 14 ἐξωνεῖσθαι θρέμματα V C. 15-16 καλλωπίζεσθαι κ. κατάρχεσθαι πᾶν πρᾶγμα κ. ποιεῖν συναλλ., φλεβοτομεῖν κ. οἶκος ἀνεγείρειν κ. καλλωπίζειν V. 16 πάντοι M. 19 παραδοῦναι πρὸς μάθησιν γραμμάτων παιδίον [om. C] καὶ ἄρχειν ἀστρονομίας καὶ [om. C] τέχνας [-ην C] καὶ ἀπλῶς πᾶν ἔργον κατάρχειν [ἀρχειν C] ἀγαθόν V C. 21 post ἀγαθὴ insertum in V πρὸς πᾶν πρᾶγμα. οἰκοδ. om. V. 22 συναυλιζεσθαι λογ. κριταῖς V. λογοθέταις M. ποιεῖν M] συνιστᾶν V. 23 ἐκβιβάζειν V. 24-25 ἐν-γίνεσθαι in M exciderunt. 26 post ἀπόβως in M εὐθέτως add. 27 ἀνθρώπων M] προσώπων V. κ. εἰς τὸ παραδοῦναι παιδία εἰς διδασκαλίαν καὶ εἰς τὸ ναυτηλεῖν, εἰς τὸ συναυλιζεσθαι V. 32-33 γραμματικοῖς om. M.

τροῦσα δὲ τούτῳ ἀγαθὴ πρὸς διαλέξεις· καὶ ἐν πάσῃ ἐπιστήμῃ καταρχὴν ποιεῖν καὶ μεταγράφειν βιβλία καὶ ὠνεῖν καὶ πιπράσκειν καὶ δημοσίοις παρεῖναι καὶ δικάζεσθαι καὶ πράγματα ἀποστέλλειν εἰς ἄλλον τόπον εὐθετοῦσιν.

5 Ἡ Σελήνη ὅταν ἔστιν ἐν τῇ κεκαυμένῃ ζώνῃ, ἀπὸ <τῆς> κ' μοίρας τοῦ Ζυγοῦ μέχρι τῆς ιε' μοίρας τοῦ Σκορπίου, οὐχ ἀρμόττει ἐπιχειρησαί 5 τινι πράγματι· οὐκ εὐθετεῖ γάρ, ἀλλ' ἐναντίον αἰεὶ εὐρίσκειται [ἦγουν ἀπὸ τῆς ιδ' τοῦ Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς θ' τοῦ Δεκεμβρίου]. ἢ ὅταν ἔστιν ἡ Σελήνη ἐν στερεῷ ζῳδίῳ τουτέστιν ἐν Ταύρῳ καὶ Λέοντι καὶ Σκορπίῳ 10 καὶ Ὑδροχόῳ, καὶ μᾶλλον ἐν Λέοντι, οὐχ ἀρμόττει ἐνδύεσθαι νέα ἱμάτια, νοσοποιά γάρ τὰ ἱμάτια γενήσονται τοῖς ἐνδυσόμενοις αὐτά. Χρὴ δὲ καὶ 10 τοῦτο παρατηρεῖν, ὡς ἐπὶ πάσης καταρχῆς παντὸς πράγματος, τὴν τε πρώτην καὶ ὀρθοὴν ὥραν τῆς τρίτης τῶν ἡμερῶν καὶ τῆς ἐβδόμης διὰ τὸ πολεῦειν καὶ διέπειν ἐν ταύταις ταῖς ὥραις τοὺς κακοποιοὺς ἀστέ- 15 ρας, τὸν Ἄρεά φημι καὶ τὸν Κρόνον, ἦγουν τὸν μὲν Ἄρεα κατὰ τὴν α' τῆς τρίτης, τὸν δὲ Κρόνον κατὰ τὴν η' τῆς ἐβδόμης¹.

F. 113v. <ιθ>. <Ἀντιόχου> Περὶ σινωτικῶν μοιρῶν τῶν Ζῳδίων².

Τῶν Ζῳδίων σινωτικαὶ μοῖραί εἰσιν αὗται· Λέοντος μοῖρα ιη' κζ' κη'· 20 Σκορπίου θ' κε'· Τοξότου α' ζ' η' ιη'· Ταύρου ζ' ζ' η' ι'· Καρκίνου ἀπὸ θ' ἕως ιε'· Ὑδροχόου ιη' ιθ'· Αἰγοκέρως ἀπὸ κς' ἕως κθ'· ἐν ταύταις ταῖς μοίραις ἡ Σελήνη λήγουσα [f. 114] σίνη καὶ πάθη ποιεῖ τοὺς οὕτω 25 γεννηθέντας, γλαυκώσεις, ρεύματα, ἀμβλυωπίας, λέπρας, χοιράδας, ἐπιληψίας καὶ παρέσεις. ἔτι πρὸς τούτοις· Λέοντος χαίτη κζ' κη'· κέντρον Σκορπίου ἀπὸ ζ' ἕως ι', κράσεως Ἄρεως καὶ Κρόνου· καὶ <ἡ>

1 πάσαις ταῖς ἐπιστήμαις V C. 2 κατάρχειν V C. 3 παρὴν M V C. 3-4 εἰς ἄλλον τόπον in M omitta. 5 ἦγουν ἀπὸ τὴν V, ἢ ἀπὸ τὴν C. 7 ιε' μοιρῶν M. 7-8 οὐκ - Δεκεμβρίου desunt in V C (verba inde ab ἦγουν in M ineptissime interpolata). 9-10 τουτέστιν - Ὑδροχόῳ post αὐτὰ (l. 11) in codd.; transposui. 10 ἱμάτια post νέα om. V C. ἐνδύουσι V C. 13 ὀρθοὴν M] β' V. 23 γλαυκώσεως ρευμάτων cod. 24 τούτου cod. χετή cod. Idem numerus graduum (κζ') apud Anonymum anni 379 editum in *Catal. Rom.* (V), p. 208, 28. 25 numeri non concordant cum Anonymo (Σκορπίου λ'): excidisse videtur μέτωπον Σκορπίου quod κράσεως Ἄρεως καὶ Κρόνου dicitur in Excerptis Paris. l. c. (ἀπὸ μοίρας θ' ζ' ἕως μοίρας ι').

¹ Quae sequuntur de dierum hebdomadis nominibus et dominis, edita *Catal.*, IV, p. 99, ab Antiocho aliena esse iam codicis V scriptor in margine affirmat (ἐκ τῶν ἡμετέρων).

² Quae in codice Monacensi antecedunt [f. 107-113v] edidi in *Catal.*, I, p. 142 sq.; cf. quae ibidem dixi de hoc codice quem tum littera minuscula (r) signavi. Reñ tractant Anonymus a. 379 (*Catal.*, V, 208, cf. Excerpta Paris., p. 226) et Apomasar (ibid., p. 169).

πρώτη μοίρα κράσεως Ἐρμοῦ· ἡ ἀκίς τοῦ Τοξότου ζ' Ζ'· ἡ Πλειάς Ταύρου ε' ζ' Ζ'· τὸ νεφέλιον τοῦ Καρκίνου ἀπὸ ι' ἕως ιε'· ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Τοξότου μοίρας ιε'· ἡ κάλη τοῦ Ὑδροχόου ἀπὸ ις' ἕως ιθ'· ἡ ἄκανθα τοῦ Αἰγοκέρωτος ἀπὸ μοίρας κς' ἕως κθ'.

κ'. <Ἀντιόχου> περὶ σινῶν, φαλακρῶν, ποδαλγῶν, 5
μαινομένων, ἀσελγῶν καὶ τῶν λοιπῶν παθῶν¹.

Οἱ Λεοντιανοὶ καὶ Παρθενιανοὶ καὶ Σκορπιανοὶ καὶ Τοξιανοὶ φαλακροὶ γίνονται ἢ ἀναφαλαντιαῖοι· ὅσοι <δὲ> ἔχουσι τὸν κλῆρον τῆς τύχης ἐν Τοξότη ἢ Αἰγοκέρωτι ἢ Ὑδροχόῳ ἢ Ἰχθύσιν, ποδαλγοὶ ἢ 10
ῥευματικοὶ γίνονται· ἐὰν δὲ ἐν † Κρόνῳ ἢ ἐν Λέοντι πέση, ὑπὸ ποδαλγίας ἢ ὑγρῶν ὀχλήσεων τελευτᾷ. εἰ δὲ Σελήνη καὶ Κρόνος ὠροσκοποῦσιν, ὁ δὲ Ἐρμῆς κατὰ κέντρον <ἐστίν>, μαινομένους καὶ φρενοβλαβεῖς ποιεῖ. ἐὰν δὲ Κρόνος καὶ Ἐρμῆς ὠροσκοπῶσι καὶ Κρόνος μεσημβρινὸς <ἦ> καὶ Ἐρμῆς δύνων, παραπληκτικούς καὶ φρενοβλαβεῖς ποιοῦσιν· Ἄρης καὶ Ἐρμῆς ἐπὶ κέντρῳ τυχόντες ψευδοκατηγρόρους ποιοῦσιν, ἐπιόρ- 15
κους. Σελήνη καὶ Κρόνος <ἐάν> ἐπιθεωρήσωσιν ἀλλήλους, ῥυπαροὺς καὶ γοήτας ποιοῦσιν. ὁ Ἐρμῆς ἀπόστροφος ὦν τοῦ ὠροσκόπου καὶ Σελήνης ἐπιληψίας ποιεῖ· εἰ δὲ κακὸς ἐπιθεωρήσῃ, δαιμονιοπλήκτους ποιεῖ. Σελήνη σύνδεσμον πανσεληνιακὸν ἔχουσα ποιεῖ θεολήπτους καὶ φοιβαζομένους. Κρόνος ἢ Ἄρης ἐπικείμενοι τῷ δαίμονι ἢ διάμε- 20
τροι μανιώδεις καὶ ἐκστατικούς ποιοῦσιν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν

1 cuiusnam πρώτη μοίρα, nescio : τοῦ κέντρου? ἀκίς ... περὶ μοίραν Ζ' Anonymus. 1-2 Πλειάς ἀπὸ μοίρας δ' ἕως ζ' Anonymus, ἀπὸ μοίρας ε' λς' ἕως Ζ' ζ' Excerpta Paris. 2 ἀπὸ ιε' cod., correxi, cf. Exc. Paris. (ἀπὸ μοίρας ι' ἕως ιε'). 3 μοίρας ιε' : Anonymus ιη', Exc. Paris. ις' λς'. ἀπὸ ις' ἕως ιθ' : Anonymus ιζ' ἕως ιη', Exc. Paris. ιη' ις' (?) ἕως ιθ'. 4 κς' ἕως κθ' : Anonymus <<ε'> καὶ κη', Exc. Paris. ἀπὸ μοίρας κς' μς' ἕως κθ'. His longitudinis numeris auctoris tempus accuratius deliniri non potest, alii enim concordant cum Anonymo a. 379, alii cum excerptis circa a. 480 fortasse a Iuliano Laodicensi factis, alii ad tempora paulo priora vel posteriora quadrant. 7 Σκορπιανοὶ et Τοξιανοὶ cod.; cf. H. Stephani in Thesaurο s. v. Σκορπιανός. 8 malim ἀναφαλαντιαῖοι. 10 ὁ δὲ ἐν Ἡ cod.; sed signum, non planeta significari debuit : fort. ἐν κυρτῷ (vel κυρτοειδεῖ) Ζηδῶν ut in Paris. 13 μεσημβρινόν cod. 16 ἀλλήλων cod. 18 κακῶς cod. δαιμονιοπλήκτους etiam in Parisino. 20-21 διάμετρα cod.

¹ Caput inscribitur in Vindobonensi (f. 53) λγ' : Π. φαλακρῶν ποδαλγῶν καὶ μαινομένων καὶ ἀσελγῶν καὶ ἐμπαθῶν καὶ μεθύσων. Edidi ex Monacensi. Similem materiem praebent capita tria in Paris. 2506, s. XIII, f. 14 et Venet. 7, f. 103^v (Κεφάλαια ποδαλγῶν, κεφάλαια μαινομένων ἐπιληπτῶν καὶ παρέτων, κεφάλαια ἀσελγῶν ἐμπαθῶν μεθυστῶν μοιχῶν), quae ex eodem fonte fluxisse videntur atque excerpta Monacensia. Multa tamen in Paris. et Venet. accedunt, nonnulla dissentiunt a Monacensi. Ceterum initio primi capituli in cod. Paris. Valentis liber primus citatur.

πανσελήνων <ἦ> συνόδων, ἡνίκα ὁ κύριος τοῦ κλήρου τοῦ δαίμονος ἐναντιούμενος <ἦ> αὐτῷ, ποιεῖ ἀλαζόνας καὶ ὕβριστάς. Ἀφροδίτη Αἰγοκέρωτι ἢ Ἰχθύσιν ἢ Σκορπίῳ ἢ Ταύρῳ ὑπὸ Κρόνου καὶ Ἄρεως θεωρουμένη ἀσελγεῖς ποιεῖ, μαινομένους ἐν γυναιξίν, μαλα- 5
κούς, καὶ τὰς γυναῖκας ὁμοίως. Σελήνη ὠροσκοποῦσα <καὶ> Ἀφροδίτη ἐν τετραπόδοις Ζηδίοις ἤγουν Κριῶ Ταύρῳ Λέοντι Αἰγοκέρωτι τὰς γυναῖκας ἀσελγεῖς ποιοῦσιν, τοὺς δὲ ἄνδρας κλέπτας καὶ αἰσχροποιούς· ὁ Ἄρης καὶ <ἦ> Ἀφροδίτη ἰσομοιροῦντες <ἦ> θεωροῦντες ἢ διαμετροῦντες ἐν τροπικοῖς Ζηδίοις καὶ ἀλλήλων τὰ [f. 114^v] δωδεκατημόρια 10
ἐπιδεξάμενοι ποιοῦσι μεθύσους, μοιχούς, ἀνουστάτους. τὸ ὠροσκοποῦν ἕως μοίρας ιγ', ιδ', κβ', κδ', κζ', κη', λ' ἐμπαθεῖς καὶ ἀσελγεῖς ποιεῖ· καὶ <..> μοίραι ἀπὸ ιβ' ἕως ιζ', Λέοντος ἀπὸ μοίρας κ' ἕως λ', Αἰγοκέρωτος ια' ιβ', ἐπὶ τούτων τῶν μοιρῶν δέον παρατηρεῖν τὸν ὠροσκόπον καὶ τὸν δύνοντα καὶ τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὴν Σελήνην, τὸν κλῆρον 15
τῆς τύχης καὶ τοῦ ἔρωτος. καὶ τόποι δὲ μαλακοὶ εἰσιν αἱ τελευταῖαι μοίραι Κριοῦ, Λέοντος, Τοξότου· οἱ ὠροσκοπηθέντες ταύταις μοίραις μαλακώσονται γίνονται καὶ κιναιδίζοντες τοῖς τρόποις.

κα'. <Ἐκ τῶν Ἡλιοδώρου καὶ Ἀντιόχου>
περὶ τοῦ πολεούντος καὶ διέποντος.

20 <Ἐκ τῶν Ἡλιοδώρου.> "Ὅτι τὸν πολεούντα καὶ διέποντα ἐφ' ἐκάστης γενέσεως καὶ ἐπὶ πάσης ἡμέρας σκοπεῖν δεῖ διὰ τῆς τῶν ἀστέρων σφαιρικῆς θέσεως ἀκολουθῶν τῷ τῆς ἑπταζώνου στοιχικῷ λόγῳ· δι' αὐτῶν γὰρ τὰς γινομένας ἀθρόως συντυχίας [ἐπὶ τε συν- 25
τυχίας] ἐπὶ τε συνηκῶν καὶ ὑποσχέσεων καὶ χάριτος καὶ δωρεῶν ἔστι συλλαβεῖν καὶ πάσας τὰς γινομένας πράξεις τὰς τούτων παραπλησίας. ἔστι δὲ ἡ τάξις τῆς ἑπταζώνου ἔχουσα οὕτως.

Ἄρῃ μὲν τοῦ Κρόνου ἀστήρ ἐκκληρώθη τὴν πρώτην καὶ ἀνωτάτω Ζώνην ψυχρὰν οὖσαν ὡς ἐν τῷ πάγῳ κειμένην· ὁ δὲ τοῦ Διὸς τὴν β' εὐκρατον οὖσαν καὶ ζωογόνον· ὁ δὲ τοῦ Ἄρεως τὴν γ' καὶ διάπυρον 30
φθαρτικὴν καὶ ἐπισινηὴν οὖσαν· ὁ δὲ τοῦ Ἡλίου τὴν δ' καὶ μεσαιτάτην

1 ἢ add. κλήρου scripsi : κέντρου cod. 2 ἢ addidi. αὐτὸ cod. 6 τετραπόδων cod. 8 ἰσομοιρῶν θεωρῶν ἢ διαμετρῶν ο—ο ἐν cod. 10 ἐπιδεξάμενων cod. μεθύσκους cod. τὸ vix sanum, fort. Ταῦρος ὠροσκοπῶν vel sim. 12 lacunam statui : <ταῦτὸ ποιοῦσι Κριοῦ> vel sim. suppl., cf. Maximus ed. Ludwich, p. 108, 25, et infra, p. 116, 7. 13 δέονται cod. 18 Huius capituli, quod edo ex uno codice Monacensi, Heliodori esse pars prima videtur, cf. cod. Vindob. 3, f. 68^v, κεφ. η'. — Heliodorum Pauli Alexandrini commentatorem ex multis aliis codicibus nobis notum (cf. *Catal.*, VI, 41, 1; IV, 81) accurate interdum ad Paulum se applicasse [cf. Paul. ed. 1588, p. H3^v] non est quod mireris. Altera pars (p. 114, 18) in Vindobon. quoque inter Antiochi capitula (κεφ. λ', cf. *Catal.*, VI, 30) invenitur. Tertia (p. 114, 33) item (Vindobon., κεφ. λα'). 22 ἑπταζώνου cod. στοιχικῷ cod. (στοιχός = series) : στοιχειωτικῷ Paulus l. c. 24 συντεθεικῶν (sic) cod. 25 πράξεις singulas enumerat Paulus l. c. 26 ἑπταζώνου cod. 27-p. 114, 17 fere ad verbum conspirant cum Paulo. 30 ἐπισινηὴν cod.

διάπυρον καὶ θερμὴν ἄμα καὶ ζωογόνον· ὁ δὲ Ἄφροδίτης τὴν ε' καὶ εὐδίων σπορᾶς οὖσαν καὶ γονῆς κυρίαν· ὁ δὲ Ἑρμοῦ τὴν ζ' καὶ ἐπίκοινον ὑγρὰν οὖσαν καὶ Ξηράν· ὁ δὲ Σελήνης τὴν ζ' ὑγρὰν οὖσαν καὶ περιγειοτέραν, ἣτις δέχεται καὶ τὰς τῶν ἀστέρων ἀπορροίας. ἡ δὲ μέθοδος τοῦ διέποντος καὶ πολεύοντός ἐστιν αὕτη· ὅταν ὁ τοῦ Κρόνου 5 κύριος γίνηται τῆς ἡμέρας, λέγομεν· πολεύει ὅλην ἡμέραν καὶ διέπει τὴν α' ὥραν καὶ αὐτὸς πολεύων καὶ διέπων· τὴν β' ὥραν παραδίδωσι τῷ Διὶ καὶ λέγομεν τὴν β' ὥραν Κρόνου πολεύοντος καὶ Διὸς διέποντος· εἶτα τὴν γ' ὥραν παραδίδωσι τῷ Ἄρεως καὶ λέγομεν Κρόνου πολεύοντος καὶ Ἄρεως διέποντος· ὁμοίως τὴν δ' ὥραν τοῦ Ἡλίου, τὴν 10 ε' τῆς Ἀφροδίτης, τὴν ζ' τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τὴν ζ' [f. 115] τῆς Σελήνης λέγομεν καὶ Κρόνον πολεύοντα, ἐπεὶ κύριος τῆς ἡμέρας ἐστὶν καὶ τοῦ διέποντος, πάλιν οὖν τὴν η' ὥραν πολεύει καὶ διέπει· καὶ καθεξῆς τῶν λοιπῶν οὕτως ἔχει ἡ ἀκολουθία· τὴν μὲν α' ἡμέραν πολεύει ὁ Ἡλιος καὶ διέπει τὴν α' ὥραν, τὴν δὲ β' ἡ Σελήνη ὁμοίως, τὴν δὲ γ' ὁ Ἄρης 15 ὁμοίως, τὴν δὲ δ' ὁ Ἑρμῆς, τὴν δὲ ε' ὁ Ζεὺς, τὴν δὲ ζ' ἡ Ἀφροδίτη, τὴν δὲ ζ' ὁ Κρόνος.

<Ἐκ τῶν Ἀντιόχου.> Ἔστιν δὲ ἡ ἐπίσκεψις τῶν εἰρημένων οὕτως· πολεύοντος δὲ τοῦ Κρόνου ὥρας α' γ' ἢ ι' οἱ γενόμενοι ἀγενεῖς, ἐπισινεῖς καὶ βιοθάνατοι. τοῦ Διὸς πολεύοντος ὥρας α' δ' ι' ια' 20 οἱ γενόμενοι ἄρχοντες, ἔνδοξοι, ὠραῖοι, ἐπιχαρεῖς. τοῦ Ἄρεως πολεύοντος ὥρας α' β' γ' ζ' ἢ οἱ γενόμενοι χολώδεις, θυμοειδείς, αἱματικοί, ἔμπειροι. τοῦ Ἡλίου πολεύοντος ὥρας α' β' γ' ζ' ἢ οἱ γενόμενοι λαμπροί, ἔνδοξοι, μεγιστάνων φίλοι, θεοφιλεῖς. τῆς Ἀφροδίτης πολεύουσης ὥρας α' β' ε' ἢ θ' ι' οἱ γενόμενοι πρακτικοί, ἐπαφρόδιτοι, 25 ἐπιχαρεῖς. τοῦ Ἑρμοῦ πολεύοντος ὥρας α' δ' ζ' ζ' ἢ οἱ γενόμενοι δραστικοί, πολυίστορες, διανοητικοί, ἔμπρακτοι. τῆς Σελήνης πολεύουσης ὥρας α' γ' ζ' ζ' ἢ οἱ γενόμενοι ἔξαρχοι μεγάλων πραγμάτων τασσόμενοι, ἠγούμενοι, καταστάται λαοῦ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν νυκτερινῶν ὥρων, ἐὰν ὁ κύριος τῶν ὥρων τοῦ διέποντος κακοδαιμονήσῃ, 30 θηριοβρώτους ποιεῖ· ἐὰν δὲ ὁ Κρόνος διέπῃ Σελήνης διαμετρούσης, ἐπιληπτικούς καὶ θεοφορομένους ποιεῖ.

<Ἐκ τῶν Ἀντιόχου.> Ἰδίως περὶ Σελήνης.

Σελήνη ἰσομοιροῦσα Σκορπίῳ ἢ Ἰχθύσιν ἢ Καρκίνῳ ἢ Κρόνῳ ἢ Ἄρει λέπρας ποιεῖ· Σελήνη σὺν Κρόνῳ καὶ Ἄρει ἐν ὑστέραις μοίραις 35 τῶν ζωδίων χυλοὺς ποιεῖ· Σελήνη ἀπόστροφος τοῦ ὠροσκόπου ποιεῖ τοὺς γεννηθέντας ἀνοήτους καὶ παράφρονας· Σελήνη διάμετρος καὶ πανσέληνος κακοδαιμονοῦντας καὶ ἐκπτώτους ποιεῖ· Σελήνη καὶ Ἡλιος

4 ἀπορροίας scripti ex Paulo: πορείας cod. 12 καὶ λέγομεν cod., inverti. πολιτεύοντα cod. 17 τὸν Ἡ cod. 19 ὠροσκόπου cod. sed Ἡ supra scriptum. 29 καθιστάται cod. 31 διέποντος cod. 33 sqq. = Vindobonensis 3, f. 52^r (κεφ. λα'). 35 ἢ C cod. 38 Ἡλιος (☉) corr. ex O in cod.

ἐν τῷ ζ' ἢ ιβ', Κρόνου καὶ Ἄρεως καὶ Ἑρμοῦ ἐπὶ κέντρῳ ὄντων δίχα Διὸς καὶ Ἀφροδίτης, κυνανθρώπους ποιοῦσιν ἢ κυνοβρώτους· Σελήνη καὶ Ἀφροδίτη ὁμοῦ ποιοῦσι ρευματιζομένους, μαλακοὺς καὶ τὰς μίξεις ἐπὶ κακῶ ἔχοντας. Σελήνη καὶ Ἑρμῆς [f. 115^v] κατὰ διάμετρον 5 ποιοῦσι σίντας, ψεύστας, ἄρπαγας· Σελήνη διαμετροῦσα [ἢ διαμετροῦσα] τὸν ἴδιον οἰκοδεσπότην φυγάδας ποιεῖ, μετανάστας, μετοικιζομένους· Σελήνη ὑποτριταία καὶ ὑπὸ κακοποιῶν ἀστέρων ἀκτινοβολουμένη βιοθανάτους ποιεῖ καὶ ἐπισυναπτική <ἐστι> κακῶν.

κβ'. <Ἀντιόχου> περὶ δεκανῶν ἀσελγοποιῶν.

10 Ἡ Ἀφροδίτη ἐπιτυχοῦσα δεκανῶ α' Κριοῦ ἀσελγεῖς ποιεῖ καὶ ἐμπαθεῖς καὶ <εἰς> ἄρσενας ἐπιμαιομένους. Ἀφροδίτη Διδύμων δεκανῶ β' λάγνους ποιεῖ, αἰσχροὺς, κατωφερεῖς πρὸς ἀφροδίσια. ἐν δὲ Λέοντος δεκανῶ α' ποιεῖ ἐρωτικούς, κακογάμους. ἐν δὲ γ' δεκανῶ ποιεῖ μοιχοὺς, ἄρπαγας γυναικῶν, καὶ ὑπὸ γυναικῶν ἀτυχήσαι. ἐν 15 δὲ Ζυγοῦ δεκανῶ [δὲ] πρώτῳ ἀσελγεῖς ποιεῖ καὶ ἐπὶ τὰς ὀρέξεις ἐπιμανεῖς. ἐν δὲ Σκορπίου δεκανῶ α' ποιεῖ αἰσχροποιῶν βλάβην γυναικῶν. ἐν δὲ Τοξότη δεκανῶ γ' ποιεῖ ἀτυχήσαι διὰ γυναῖκα, καὶ ἔπαισχος ἔσται. ἐν δὲ Αἰγοκέρωτι δεκανῶ α' ποιεῖ ἀσελγεῖς, αἰσχροποιούς καὶ ταῦτα παρὰ φύσιν πράττοντας. ἐν δὲ τῷ β' δεκανῶ 20 ποιεῖ μοιχοὺς, πόρνους. ἐν δὲ τῷ Ὑδροχόμῳ δεκανῶ γ' ποιεῖ ῥυπαροὺς. ἐν δὲ Ἰχθύσι δεκανῶ γ' ποιεῖ μοιχοὺς καὶ ἐπιμανεῖς ταῖς μίξεσιν.

Ὁ Ἡλιος Κριοῦ δεκανῶ γ' ποιεῖ μαλακοὺς καὶ ἀσελγεῖς καὶ ἐν Ζυγῶ δεκανῶ α' καὶ β' καὶ γ' καὶ Σκορπίῳ δεκανῶ α' καὶ Ἰχθύσιν δεκανῶ α' καὶ γ'.

25 Ἡ Σελήνη Κριοῦ δεκανῶ γ' μαλακοὺς καὶ ἀσελγεῖς καὶ ἐμπαθεῖς ποιεῖ καὶ Λέοντος δεκανῶ γ' καὶ Ἰχθύων δεκανῶ α' καὶ Αἰγοκέρωτος δεκανῶ γ' καὶ Ζυγοῦ δεκανῶ γ' καὶ Ὑδροχόου δεκανῶ γ'. εἰ δὲ καὶ ὁ κύριος τῆς κατὰ πῆξιν Σελήνης τύχη ἀπόστροφος καὶ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου ἀπόστροφος αὐτοῦ, οὔτε ἄνθρωπός ἐστιν ὁ γεννηθεῖς 30 οὔτε κτήνος, ἀλλὰ τέρας τι ἄσημον. οἱ δὲ κα[f. 116] κοπιοὶ <εἰ> ἐπιθεωρήσουσιν τὰ κέντρα, τῶν ἐκθιαζομένων ἔσται τὸ γεννηθὲν οἶον κύων ἢ αἰλουρος· οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ <εἰ> ἐπιθεωρήσουσιν τὰ κέντρα τῶν ἀγαθοποιῶν ἀποστρόφων, ἄτριόν τι ζῶον ἔσται τὸ γεννηθὲν.

Κρόνος Κριοῦ δεκανῶ γ' καὶ Ζυγοῦ δεκανῶ γ' καὶ Αἰγοκέρωτος 35 δεκανῶ α' καὶ γ' ἀσελγεῖς ποιεῖ. Ζεὺς Κριοῦ δεκανῶ γ' καὶ Ζυγοῦ

5 σίντας cod. 5-6 ἢ διάμετρ. in cod. aut corruptum aut mera dittographia bis scriptum. 9 Antiochi inter capitula numero 10^r signatum in Vindobonensi 3, f. 53^r; item in Cantabrigiensi supra p. 107, not. 1, citato invenitur (part. III, f. 9) ubi inscribitur Π. δεκανῶν ἀσελγοποιῶν ἐν οἷς ἡ Ἀφροδίτη καὶ οἱ λοιποὶ Ἀντιόχου. 11 εἰς addidi; sed fort. scrib. ἄρρεσι. 14 ἀτυχήσει cod. 15 δὲ unc. incl. 19 αἰσχροὺς cod., corr. Cumont, cf. *Catal.*, V, 206, 23. Cf. tamen v. 12. 30 εἰ addidi, item infra 32. 31 τὰ κ. τ. ἐκθιαζομένων, ἔσται cod. Auctor Aegyptiorum superstitionem significare videtur.

δεκανῶ α' και γ' και Αἰγοκέρωτος δεκανῶ α' και γ'. * Ἄρης Κριοῦ δεκανῶ α' και Αἰγοκέρωτος δεκανῶ α'. ὠροσκοπὸς Κριοῦ δεκανῶ γ' και Ζυγοῦ δεκανῶ α' και γ' και Αἰγοκέρωτος δεκανῶ α' ἀσελγεῖς και ἠδυπαθοῦντας ποιεῖ.

Ὁ κλῆρος τῆς τύχης και τοῦ δαίμονος και οἱ κύριοι 5 αὐτῶν ἐν ἀσελγεί Ζωδῶν ἐμπεπτωκότες μαλακοὺς και ἀσελγεῖς ποιούσιν. ἀσελγῆ δὲ Ζωδία εἰσιν Κριός, Ταῦρος, Λέων, Αἰγόκερως, ἀπὸ μέρους δὲ Ἰχθύες και Ζυγός. Ἄφροδίτη ἐν ἀρσενικῶ Ζωδῶν και οἴκῳ ἢ ὀρίοις Ἐρμού ἀσελγεῖς ποιεῖ. Ἄφροδίτη ἐπὶ κέντρῳ και ἐν θηλυκῶ Ζωδῶν ὑπὸ Ἄρεως θεωρουμένη πρὸς φίλτρον ἐγείρει τοὺς 10 ἔρωτας και ἐπιχαρεῖς <ποιεῖ>, μάλιστα δὲ ἐσπέριος.

κγ'. Περὶ φάσεων τῶν τῆς Σελήνης¹.

Εἰσὶ τῆς Σελήνης φάσεις ια'. * διάμετρος· εἶτα ἀπόστημα τοῦ Ἥλιου μοίρας ιε'. Ἥλιου μοίρας ς' διχότομος ε' ἀπόστημα τοῦ Ἥλιου ἀπὸ μοίρας ς' ἕως ρλε' και καλεῖται ἀμφίκυρτος· ς' ἀποστάσασα 15 τοῦ Ἥλιου μοίρας ρπ' πανσελήνου μοίρας ρξε' μηνοειδῆς ἐνδεκάτη

6 ἐν ἀσελγῆς Ζώδια cod. 10 θεωρουμένους cod. 11 ποιεῖ addidi. 13 sqq. : cf. infra in adnot.

¹ Hoc capitulum in Vindobonensi deest. Fortasse ex Heliodoro; cf. Paul. Alexandr. p. F3' : τὰ δὲ τῆς Σελήνης σχήματα ἄπερ καλεῖται φάσεις ἐστὶ ταδε. σύνδοδος, γέννα, ἀνατολή, μηνοειδῆς α', μηνοειδῆς β', διχότομος β', ἀμφίκυρτοι β', πανσέληνος· τινὲς δὲ βούλονται και ια' προστιθέσθαι τὸ πλησι-σέληνον. In nostro codice (Monac.) totus locus quem asteriscis inclusi corruptissimus lacunisque scatens. In celio genuina ita fere restituenda : Εἰσὶ τῆς Σελήνης φάσεις ια'. <α' γέννα εἰ τὸ ἀπόστημα ἀπὸ Ἥλιου μοίρας α' β' ἀνατολή>, εἰ τὸ ἀπόστημα τοῦ Ἥλιου μοιρῶν ιε' <γ' μηνοειδῆς α', εἰ ε' δ' ἀπὸ> Ἥλιου μοίρας ιε' διχότομος <α'>· ε' ἀπόστημα <ἀπὸ> τοῦ Ἥλιου ἀπὸ μοίρας ς' α' ἕως ρλε'· καλεῖται ἀμφίκυρτος· ς' ἀποστάσασα τοῦ Ἥλιου μοίρας <ρπ' πλησισέληνος· Ζ' μοίρας> ρπ' πανσέληνος· <η'> μοίρας ρξε' <ἀμφίκυρτος β'· θ' μοίρας ς' διχότομος β'· ι' μοίρας ε'> μηνοειδῆς <β'>· ια' πληρώσασα ἀπὸ Ἥλιου μοίρας τε' <σύνδοδος ἢ> δύσις ἢ και ἀφώτιστος. Ceterum infra in nostro cod. f. 121 (κεφ. λ') simillima eis quae Paulus docet legitur : Ὅτι τῆς Σελήνης σχήματα ἃ και προφάσεις [sic] λέγονται ι' εἰσιν· σύνδοδος· γέννα· ἀνατολή· μηνοειδῆς· διχότομος· ἀμφίκυρτος· πανσέληνος· ἀμφίκυρτος πάλιν και διχότομος και μηνοειδῆς· τινὲς δὲ και ἐνδεκάτην ἢν λέγουσι πλησιφαῖ ἢ πλησισέληνον (πλεισισελ. cod.). σύνδοδος μὲν ἐστὶν ὅταν ἐν τῷ αὐτῷ οὔσα Ζωδῶν και ἰσομοιρεῖ τῷ Ἠλίῳ· γέννα ὅταν εἰς τὰ ἐπόμενα τοῦ Ἥλιου ἢ Σελήνη ἀποδιαστῆ μοίρας ε', ἐπὶ δὲ ἕξατῶν δηλονότι σχήματι οὔσα· διχότομος δὲ α' ὅταν εἰς τὰ ἐπόμενα τοῦ Ἥλιου ἀποδιαστῆ μοίρας ς', κατὰ τετράγωνον οὔσα σχήμα· ἀμφίκυρτος δὲ α' ὅταν εἰς τὰ ἐπόμενα τοῦ Ἥλιου ἀποδιαστῆ μοίρας ρκ', τρίγωνον ἔχουσα [f. 121'] πλευρῶν· πλησισέληνος (-σιο. cod.) δὲ ὅταν ἀπὸ <Ἥλιου> ς' Ζωδία ἢ μοίρας δ' [fort. διαστῆ] ἐν τοῖς ἐπομένοις τοῦ Ἥλιου ρν', μήπω τῆ διαμέτρῳ [l. τῆν διάμετρον] ποιησαμένη· πανσέληνος δὲ ὅταν εἰς τὰ ἐπόμενα τοῦ Ἥλιου ἀπὸ διαστήματος [l. ἀποδιαστῆ] μοίρας ρπε' ἐκ διαμέτρου στάσεως δ καλεῖται πανσεληνιακὸς σύνδεσμος κτλ.

πληρωθεῖσα ἀπὸ Ἥλιου μοίρας τε', δύσις ἢ και ἀφώτιστος *. τούτων τῶν φάσεων τοὺς κυρίους και τῶν τόπων ἀπὸ τοῦ ὠροσκοποῦ τοὺς οἰκοδεσπότης χρῆζητεῖν. ἐὰν οὖν ὁ ἀναβιβάζων μετὰ Διὸς και Σελήνης ἢ Ἄφροδίτης ἢ Ἥλιου <ἦ>, ἐκπτώσεις ποιεῖ, ἐξόχως δὲ εἰ 5 ἐπὶ κέντρῳ εἶεν· ἐπὶ δὲ τῶν ἀγαθοποιῶν ὁ καταβιβάζων καλῶς, ἐπὶ δὲ τῶν κακοποιῶν ὁ ἀναβιβάζων κακῶς. οἱ τριγωνικοὶ δεσπότες τῶν φώτων, ὁ α' και ὁ β', ἀσύμφωνοι πρὸς ἀλλήλους τυχόντες ἢ ἐναντιούμενοι ἑαυτοῖς και μὴ θεωρούμενοι ἡμέρας μὲν ὑπὸ Ἥλιου, [f. 116v] νυκτὸς δὲ ὑπὸ Σελήνης, αἰχμαλωσίας ποιούσιν ἢ δουλεύοντας ἢ 10 φυγάδας. ἢ Σελήνη και ὁ Κρόνος ἐν ἐνὶ Ζωδῶν τυχόντες ἐκπτώτους ποιούσιν. ἐὰν ὁ κύριος τῆς τύχης εὔρεθῆ ἐν τῷ Ζ' ἢ τῷ ἀντιμεσουρανήματι, ἐκπτώσιν ποιούσιν. εἰ δὲ ἐν τῷ η', δι' ὀνείρων τὰς κτήσεις δίδωσιν, εἶτα και βιοθανασίαν.

<κδ'> Περὶ ρητόρων και παιδευτῶν και ἐτέρων ὑποθέσεων.

15 * Ἄν ὁ τοῦ Ἐρμού ἐπιθεωρήσῃ τὸν Δία ἐν καλῷ τόπῳ ἐστῶτα και ἀλλήλων ὑποδέξωνται τὰ ὄρια, ἕξαιροι ὄντες και ἐπίκεντροι και ἐπαναφερόμενοι, ποιούσι σοφιστάς, γραμματικούς, παιδευτάς. ἐὰν ὁ Ἐρμῶ ἐν καλῷ τόπῳ τύχῃ, μάλιστα και Κρόνου οἴκῳ, ἕξαιτος, και θεωρήται ὑπὸ Διὸς και Κρόνου και Ἄρεως, ποιεῖ ἀστρολόγους, μάντις· εἰ δὲ 20 Κρόνος ὠροσκοπ<ῶν> τύχῃ οἴκῳ Ἐρμού, † ἀπαραβάτους και μαθηματικούς. ἐὰν ὁ Κρόνος ἐπιθεωρήσῃ τὴν Σελήνην και τὸ δωδεκατημόριον αὐτῆς και ἢ Σελήνη ἢ ἐν τοῖς ὀρίοις Κρόνου, βαλανεῖς και λιθοξύστας ποιεῖ. ἐὰν ὁ Κρόνος ἰσόμοιρος Ἄρει και Ἐρμῆ <ἦ και> θεωρῶνται τὰ 25 δωδεκατημόρια ἀλλήλων δίχα <τῆς> τῶν ἀγαθοποιῶν θεωρίας, νεκροτάφους ἢ νεκροθάπτας ἢ † νεκροπάρτους ποιεῖ. ἐὰν ὁ Ἄρης τῆ Ἄφροδίτη ἰσόμοιρος κατὰ τετράγωνον ἢ διάμετρον <ἦ και> ἐπιθεωρῶνται ἀλλήλων τὰ δωδεκατημόρια ἐκτὸς τῆς τῶν ἄλλων ἐπιθεωρίας, ποιούσι μεθύ-σους, ληστάς, μοιχοὺς· εἰ δὲ Κρόνος ἐπιθεωρήσῃ, ποιεῖ κιναιδούς, ἀσελγεῖς. ἐὰν ὁ Κρόνος και ἢ Ἄφροδίτη και <δ> Ἄρης ἀλλήλους 30 θεωρήσωσιν ἐν Κριῶν και Λέοντι και Τοξότῃ, ποιούσι τεκτονικούς, βυρσεῖς. ἂν ὁ Ἐρμῆς ἕξαιτος ὦν ἰσόμοιρος γένηται τῆ Σελήνη και ἐπιθεωρήσῃ τὰ δωδεκατημόρια ἀλλήλων <και> Ἄρης και Κρόνος διαμετροῦντες ἑαυτοῖς ἐπιτύχῳσι <τινι> τῶν κέντρων, κυνηγοῦς

2 τοὺς τόπους cod. 4 εἰ] οἱ cod. 6 δεσπότες cod. 7 ἀσύμφωνος cod. 11-12 ἢ τὸ ἀντιμεσουράνημα cod. 12 κτίσεις cod. 14 Hoc capitulum in Vindobonensi non legitur; in Mutinensi 11 (Catal., IV, p. 30), κεφ. κδ' inter excerpta ex Anliochō. 19 μάντις cod. 20 οἶκος cod. ἀπαραβάτους corruptum : ἀβροβάτας? vel παραβάτας? 22 ἦ] ἦν cod. 23 θεωρῶνται cod. (et infra). 25 νεκροθάπτους cod. νεκροπάρτους non intellego; fort. νεκροπράτας (νεκροπράτας conl. Cumont). 27 τῆς τῶν ἀλλήλων cod. 30 θεωρήσωσιν cod. τεκτονικὰς corr. man. 1 ex τεκνονογίαν. 31 τῆς C cod. 32 et 33 και et τινι addidi.

ἢ ἱερακοτρόφους ποιοῦσι ἢ ὄρνιθοτρόφους. ἐὰν ὁ Ἑρμῆς καὶ Ἄφρο-
δίτη ταπεινούμενοι ἐν ὁρίοις ἰδίους, πολιτικούς, μίμους ποιοῦσιν.
Ἑρμῆς καὶ Ἄρης καὶ Ἄφροδίτη καὶ Σελήνη ἐπίκεντροι ἐὰν ἐπιθεω-
ρῶνται ἀλλήλους κατὰ κέντρα, μηχανικούς ποιοῦσι καὶ ψηφάδας. ἐὰν
ἢ Ἄφροδίτη οἴκῃ Ἑρμοῦ ἐπὶ κέντρῳ <καὶ . . . > ἔξωτοι ἐπαναφερό-
μενοι, ζωγράφους ποιοῦσι. [f. 117] ἂν ὁ ὠροσκόπος τύχη ἐν Καρκίνῳ
ἢ Σκορπίῳ ἢ Ἰχθύσιν Διὸς καὶ Κρόνου ὑπογείων <ὄντων>, βοτανικούς
καὶ θηριοδείκτας ποιῆι. ἐὰν ὁ Ἄρης καὶ ὁ Ἑρμῆς ἐπὶ κέντρῳ ἐν
Λέοντι δίχα Διὸς καὶ Ἄφροδίτης καὶ Ἡλίου, ποιοῦσι τολμηρούς, <οἱ>
τὸ ἴδιον αἷμα ἐκχέειν εἰς οὐδὲν λογίζονται, ἐπιόρκους, ἀσεβεῖς, δολίους. 10
ἐὰν ὁ Κρόνος καὶ ἢ Ἄφροδίτη καὶ Σελήνη τύχωσιν ἐν Ταύρῳ, ποιοῦσι
σοφόν, ῥήτορα, μαθηματικόν, χαριέστατον καὶ φιλόμουσον. ἐὰν ἢ
Ἄφροδίτη <καὶ ὁ> Κρόνος <ἢ> ὁ Ἄρης ἐν διαμέτρῳ, τραυλὸν ποιῆι καὶ
ῥευματιζόμενον, μάλιστα ἐπὶ τοῖς <βορείοις> κλίμασι τοῦ Κρόνου
βορείου ὄντος. 15

κε'. Περὶ ἧς κινήσεως ποιῆι ὁ Ἥλιος ἀπὸ Ζωδίου εἰς Ζῦδιον.

Ποιεῖται μὲν ὁ Ἥλιος τὴν ἀπὸ Ζωδίου εἰς Ζῦδιον κίνησιν ὅτε μὲν δι'
ἡμερῶν λ', ὅτε δὲ δι' ἡμερῶν λ', ἔσθ' ὅτε καὶ κθ'. πορεύεται δὲ ἐφ'
ἐκάστου νυχθημέρου πλέον ἢ ἔλαττον μοίρας α', ὅτε δὲ μοῖραν μίαν καὶ
λεπτά β', ἔσθ' ὅτε λεπτά ν', ὅτε καὶ νη' καὶ νζ'. Ὁ δὲ πρόχειρος κανὼν 20
Κλαυδίου Πτολεμαίου παρίστησι τὴν ἀκριβῆ μοῖραν τοῦ Ἡλίου.
ἐπέχει δὲ τὴν δ' ζώνην, τὸ ποιητικὸν ἔχων τῆς οὐσίας ἐν τῷ θερμαίνειν
καὶ ἡρέμα ξηραίνειν. <ταῦτα δὲ εὐαισθητότερα γίνεται> διὰ τε τὸ μέγε-
θος αὐτοῦ καὶ τὸ τῶν κατὰ τὰς ὥρας μεταβολῶν <ἐναργές>, ἐπειδήπερ
ἐγγίζει τοῦ κατὰ κορυφὴν ἡμῶν τόπου. 25

κς'. Περὶ ὧν ποιοῦνται φάσεων πρὸς τὸν Ἥλιον
οἱ πέντε ἀστέρες.

Ποιοῦνται δὲ φάσεις πρὸς τὸν Ἥλιον οἱ περιπολεύοντες ἀστέρες
ὅτε μὲν ἑώας ἀνατολὰς συνόδους τε καὶ ἑώας δύσεις, ὅτε δὲ ἔσπε-

3-4 ἢ ἐπιθεωροῦνται cod. 4 ἀλλήλοις cod. ψηφάδας a ψηφᾶς = ψηφοπαίκτης.
5 lacunam significavi: planetae nomen et τύχωσιν omissa. 8 θηριοδείκτους cod.
9 οἱ addidi; item 13 καὶ ὁ et ἢ. 11 τύχη et ποιῆι cod. 12 σοφόν: fortasse σοφόν
ῥήτορα coniungendum; vel scrib. <φιλό>σοφον (Cumont). 14 βορείοις dubitans
addidi. 16 Simile capitulum apud Heliodorum in Vindob. 3, f. 68 (κεφ. ζ'): sed verba non concordant. 17 ὅτε cod. (et infra). 19 ἀπὸ μοίρας μίαις cod.
22 τὸ ποιητ. usque ad τόπου ex Ptolemaei *Tetrab.*, I, 4 inil. (p. 17, 7-12) con-
pilata. τὴν οὐσίαν cod. 23 et 24 suppl. ex Ptolem. 26 Huius capituli initium
usque ad γίνονται (p. 119, 3) ad verbum concordat cum Paulo Alexandrino,
f. E2^v, cetera secus; fortasse igitur ex Heliodori in Paulum commentario
sumpta sunt. Cf. tamen cod. Vindobon. 2, f. 165 (Heliodori). 29 συνόδους abest
apud Paulum, errore, nam paulo post de synodo loquitur.

ρίας ἀνατολὰς καὶ ἑσπερίας δύσεις, τῆς αὐτῶν κινήσεως πορείας ἐπὶ
πρῶτον καὶ δεύτερον στηριγμὸν φερομένης, ἀφ' ὧν καὶ τοῖς ἀριθμοῖς
ὅτε μὲν ἀφαιρετικοὶ καὶ ἀκρόνυκτοι γίνονται <ὅτε δὲ προσθετικοί>.
τέσσαρας οὖν ποιοῦνται φάσεις οἱ ἀστέρες πρὸς τὸν Ἥλιον τῆς τε
5 ἑώας καὶ τῆς ἑσπερίας ἀνατολῆς, τῆς τε ἑσπερίας δύσεως καὶ τῆς ἑώας.
καὶ αἱ μὲν δύο φάσεις ἑῶαι εἰς τὰ προηγούμενα τοῦ Ἡλίου γίνονται,
αἱ δὲ δύο <ἑσπερίαί> εἰς τὰ ἐπόμενα. [f. 117^v] ἢ μὲν οὖν Ἄφροδίτη
καὶ Ἑρμῆς τὰς τέσσαρας φάσεις ποιοῦνται, ὁ δὲ Κρόνος καὶ Ζεὺς καὶ
Ἄρης δύο μόνον ἐκ τεσσάρων ποιοῦνται, τὴν τε ἑῶαν ἀνατολὴν καὶ
10 ἑσπερίαν δύσιν. καὶ ἢ μὲν Ἄφροδίτη καὶ Ἑρμῆς ποτὲ μὲν ταχύτερον,
ποτὲ δὲ βραδύτερον τοῦ Ἡλίου κινουῦνται. ὁ δὲ Κρόνος καὶ Ζεὺς καὶ
Ἄρης βραδύτερον τοῦ Ἡλίου ποιοῦνται τὴν κίνησιν. ὅθεν τοῖς μὲν τρισὶ
τούτοις ὁ Ἥλιος μόνον ποιεῖται τὰς φάσεις ἢ καταλαμβάνων αὐτοὺς
καὶ μὴ καταλαμβάνόμενος ἢ καταλιμπάνων αὐτοὺς καὶ μὴ φθανόμενος
15 ὑπ' αὐτῶν. καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ἑῶαν δύσιν οὔτε ἑσπερίαν <ἀνατολὴν>
οἱ τρεῖς ἀστέρες ποιοῦνται. ἢ δὲ Ἄφροδίτη καὶ Ἑρμῆς ποτὲ μὲν βρα-
δύτερον κινήθεντες καταλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Ἡλίου, ποτὲ δὲ δεύτερον
κινήθεντες καταλαμβάνουσιν τὸν Ἥλιον καὶ καταλιμπάνουσιν αὐτόν.
εἴτα ποιησάμενοι βραδύτερον τὴν κίνησιν ἀντικαταλαμβάνονται ὑπὸ
20 τοῦ Ἡλίου καὶ διὰ τοῦτο τὰς δ' φάσεις ποιοῦνται οὗτοι. οἱ δὲ β' ἀστέρες
καθόλου ἀνατολικὴν ποιοῦνται φάσιν, εἴτε ἐν τοῖς ἡγουμένοις, εἴτε ἐν
τοῖς ἐπομένοις φαινόμενοι, ὅταν ἐκφύγωσιν τὰς τοῦ Ἡλίου αὐγὰς.
ἑῶαν <ἢ> ἑσπερίαν δὲ <δύσιν>, ὅταν ὑπὸ τὰς αὐγὰς τοῦ Ἡλίου
γίνωνται. δεῖ οὖν ἐπὶ μὲν Ἄφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ πάντοτε ζητεῖν τὰς
25 φάσεις, ἐπὶ δὲ Κρόνου καὶ Διὸς καὶ Ἄρεως, ὅταν σύνεγγυς ᾖσι τοῦ
Ἡλίου. πόρρω γὰρ ὄντες δηλονότι φανεροὶ εἰσιν.

<κζ'.> Περὶ φάσεων καὶ μοιρῶν καὶ λεπτῶν καὶ στηριγμῶν
τῶν πέντε ἀστέρων.

Περὶ Κρόνου. Ὁ μὲν τοῦ Κρόνου ἀστὴρ ποιῶν φάσεις ἀπὸ μὲν
30 α' μοίρας ἕως ιζ' ὕπαυτος συνοδικὸς ἐστίν. ἀπὸ δὲ ιη' μοίρας ἕως ριβ'
καὶ λεπτῶν μγ' ἕως ἀνατολικὸς ἐστὶ καὶ προσθέτης. ἀπὸ δὲ μοι-
ρῶν ριγ' καὶ λεπτῶν μδ' ἕως μοιρῶν ριε' καὶ λεπτῶν κθ' ποιῆται τὸν

3 ἀκρόνυκτοι pro ἀκρόνουχοι etiam in proximo capitulo et apud Paulum. verba
necessaria supplevi ex Paulo. 6 ἑώας scripsi: ἑσπερίας ἀνατολῆς dittographia
cod. 7 οὖν scripsi: γὰρ cod. 10 ταχύτερα cod. 13 μόνον scripsi: μόνος cod.
15 ἀνατολὴν suppl. 23 ἢ et δύσιν supplevi, cf. Paulus, l. c. 27 Fortasse hoc
quoque capitulum, quod artissime cum duobus antecedentibus coniunctum esse
apparet, de Heliodoro pendet. Inscriptio videtur corrupta (corr. π. φάσεων καὶ
στηριγμῶν τ. π. ἀ. κατὰ μοίρας καὶ λεπτά). 30 μοίρας scripsi: ἡμέρας cod.
ιη' scripsi: ια' cod.

α' στηριγμόν. ἀπό δὲ ρις' μοιρῶν καὶ λεπτῶν λ' ἕως μοιρῶν ρπ' ἐστὶν ἀκρόνυκτος. ἀπὸ δὲ ρπα' μοιρῶν ἕως σμδ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν ις' [f. 118] ποιεῖται τὸν β' στηριγμόν. ἀπὸ δὲ σμέ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν ιζ' ἕως τμγ' μοιρῶν ἐστὶν ἐσπέριος δυτικός. ἀπὸ δὲ τμδ' μοιρῶν ἕως τξ' μοιρῶν δύνει ἐπὶ συνόδου. προστίθησι δὲ μῆνας η' μοίρας τέσσαρας· ἀφαιρεῖ δὲ 5 μοίρας τέταρτον <καὶ> μοίρας ἑκατοστόν· καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀφαιρεῖ ὁ μέγας δρόμος αὐτοῦ λεπτά ζ'. διέρχεται δὲ τὸν Ζωδιακὸν κύκλον δι' ἐτῶν λ'. ἀνακυκλοῦται δὲ διὰ τὴν τελείαν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν δι' ἐτῶν νθ'. ἐπέχει δὲ τὴν ἀνωτάτω Ζώνην καὶ τὸ πλεόν ἔχει τῆς ποιότητος ἕν τε τῷ ψύχειν καὶ ἡρέμα Ξηραίνειν, διὰ τὸ πλείστον ὡς ἔοικεν 10 ἀπέχειν ἀπὸ τῆς τοῦ Ἥλιου θερμασίας καὶ τῆς τῶν περὶ τὴν γῆν ὑγρῶν ἀναθυμιάσεως.

Περὶ τοῦ Διὸς ἀστέρος. Ὁ δὲ τοῦ Διὸς ἀστήρ ποιῶν φάσεις ἀπὸ μὲν ιζ' μοιρῶν ἕως ρκδ' καὶ λεπτῶν δ' ἐφῶς ἐστὶν ἀνατολικός. ἀπὸ δὲ ρκε' μοιρῶν καὶ λεπτῶν ε' ἕως ρκζ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν ια' ποιεῖται 15 στηριγμόν πρῶτον. ἀπὸ δὲ ρκζ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν ιβ' ἕως μοιρῶν ρπ' ἀκρόνυκτός ἐστιν. ἀπὸ δὲ ρπα' μοιρῶν ἕως σλβ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν μη' ἀφαιρετικός ἐστὶν. ἀπὸ δὲ σλγ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν μθ' ἕως σλε' μοιρῶν καὶ λεπτῶν νε' ποιεῖ τὸν β' στηριγμόν. ἀπὸ δὲ σλε' μοιρῶν καὶ λεπτῶν νς' ἕως τμδ' μοιρῶν ἐσπέριος ἐστὶ δυτικός. ἀπὸ δὲ τμέ' μοιρῶν 20 ἕως τξ' δύνει ἐπὶ συνόδου. προστίθησι δὲ καὶ μῆνας θ' μοίρας μγ', ἐγγὺς οἴκου α', υ'', ἀφαιρεῖ δὲ μῆνας δ' μοίρας θ' ἡμίσειαν. ἀπὸ δὲ συνόδου ἕως στηρίξεως γίνεται τὸ ἡμερήσιον αὐτοῦ μέγιστον δρόμημα λεπτῶν δ'. διέρχεται δὲ τὸν Ζωδιακὸν κύκλον δι' ἐτῶν ιβ'. ἀνακυκλοῦται δὲ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν δι' ἐτῶν πγ'. ἐπέχει δὲ τὴν 25 ζ' Ζώνην, ἔχων τὸ ποιητικὸν τῆς δυνάμεως εὐκρατον διὰ τὸ μέσον αὐτὸν εἶναι τοῦ τε ψυκτικοῦ Κρόνου καὶ τοῦ καυστικοῦ Ἄρεως. θερμαίνει γὰρ ἅμα [f. 118^v] καὶ ὑγραίνει· καὶ διὰ τὸ μᾶλλον εἶναι θερμαντικὸν ὑπὸ τῶν ὑποκειμένων σφαιρῶν γονίμων πνευμάτων γίνεται ποιητικός. 30

Περὶ Ἄρεως. Καὶ ὁ Ἄρης δὲ ποιῶν φάσεις ἀπὸ μοίρας α' ἕως μοιρῶν μβ', ὑπαυγός ἐστὶ συνοδικός. ἀπὸ δὲ μοιρῶν μγ' ἕως μοιρῶν ρνζ' λεπτῶν κθ' ἐφῶς ἐστὶν ἀνατολικός, προσθέτης. ἀπὸ δὲ μοιρῶν ρνη' λεπτῶν λ' ἕως ρξθ' μοιρῶν <καὶ> λεπτῶν ιδ' ποιεῖται τὸν πρῶτον 35 στηριγμόν. ἀπὸ δὲ μοιρῶν ρο' λεπτῶν ιε' ἕως μοιρῶν ρπ' ἀκρόνυκτός ἐστιν.

1 ρις' : aut hic ριε' scribendum videtur aut supra ρις' ; sed iam supra (p. 119, 32) et infra saepissime eodem modo numeratur ; nihil igitur correxi. Nescio an errores inde irrepererint, quod primo μοίρας tantum adhibitis deinde λεπτά quoque inserta sunt. — De re cf. in primis Bouché-Leclercq, *L'astrol. gr.*, p. 111-123. cum figuris. 5 προστίθει cod. (saepius). μοίραν cod. item paulo post. 6 καὶ addidi. καθέκαστον cod. 9-12 ex Ptolemaei *Tetrab.*, I, 4, p. 17, 20. 10 πλείον cod. 11 ἐπέχειν cod. 12 ἀναθυμιάσεων cod. 21 σύνοδον cod. 22 ὕ cod. ; numerum non intellego : fort. <καὶ> ἡμίσεως. 26-30 = Ptolem. *Tetrab.*, p. 18, 4 sqq. 26 ἔχων δὲ cod.

ἐστὶν. ἀπὸ δὲ μοιρῶν ρπα' ἕως ρς' καὶ λεπτῶν μέ' ἀφαιρετικός. ἀπὸ δὲ μοιρῶν ρςα' λεπτῶν μς' ἕως σβ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν λ' ποιεῖται τὸν β' στηριγμόν. ἀπὸ δὲ μοιρῶν σγ' καὶ λεπτῶν λα' ἕως μοιρῶν τη' ἐσπέριος δυτικός. ἀπὸ δὲ μοιρῶν τιθ' ἕως τξ' δύνει ἐπὶ συνόδου ὑπαυγός 5 γενόμενος. προστίθησι δὲ μῆνας η', ἀφαιρεῖ δὲ μῆνας β' ἡμισυν, μοίρας η'. Τὸ δὲ μέγιστον ἡμερήσιον δρόμημα αὐτοῦ ἐστὶ μοῖραι β'. ἀνακυκλοῦται δὲ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν δι' ἐτῶν οθ'. ἐπέχει δὲ τὴν ε' Ζώνην. καὶ ἔχει φύσει τὸ Ξηραίνειν μάλιστα καὶ καυσοῦν ἐν τῇ δυνάμει, τῷ τε πυρῶδει τοῦ χρώματος οἰκείως καὶ τῇ πρὸς Ἥλιον ἐγγύτητι, 10 ὑποκειμένης αὐτῷ τῆς ἠλιακῆς σφαίρας.

<Περὶ Ἄφροδίτης.> Ὁ δὲ Ἄφροδίτης κινεῖται ἐν τῷ ἐνιαυσιαίῳ χρόνῳ, ὡς ἔγγιστα ἴσος τῷ Ἥλιῳ κατὰ τὸν γεγραμμένον τρόπον. ποιεῖ δὲ φάσιν οὕτως· ἀπὸ μὲν μοίρας α' ἕως μοιρῶν ιβ' καὶ λεπτῶν κβ' ἐστὶ 15 συνοδική. ἀπὸ δὲ μοιρῶν ιγ' καὶ λεπτῶν κέ' ἕως μοιρῶν ρξέ' λεπτῶν να' ἀνατολικὴ ἐσπερία προσθετικὴ οὔσα. ἀπὸ δὲ ρξ' μοιρῶν λεπτῶν νβ' ἕως ρξη' μοιρῶν καὶ λεπτῶν κά' στηριγμόν ποιεῖται πρῶτον. ἀπὸ δὲ μοιρῶν ρξθ' καὶ λεπτῶν κβ' ἕως μοιρῶν ρπ' ἐστὶ συνοδικὴ μέση. ἀπὸ δὲ ρπα' ἕως ρς' μοιρῶν καὶ λεπτῶν λη' ἕψα ἐστὶν ἀνατολικὴ εἰς ἀφαίρεσιν. ἀπὸ δὲ ρςα' μοιρῶν [f. 119] καὶ λεπτῶν λβ' ἕως μοιρῶν ρςδ' καὶ 20 λεπτῶν η' ποιεῖται στηριγμόν β'. ἀπὸ δὲ ρςέ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν θ' ἕως τλς' μοιρῶν ἕψα ἐστὶν ἀνατολική. ἀπὸ δὲ τλς' μοιρῶν καὶ λεπτῶν λζ' ἕως μοιρῶν ιβ' ὑπαυγός ἐστὶν προσθετικὴ καὶ δύνει ἐπὶ συνόδου. τὸ δὲ μέγιστον αὐτῆς ἡμερήσιον <δρόμημά> ἐστὶ μοῖρα α' λεπτά ιε'. τὸ δὲ ἐνιαυσιαῖον αὐτῆς δρόμημά ἐστὶ μοῖραι τνθ' λεπτά μέ'. διέρχεται δὲ 25 τὸν Ζωδιακὸν κύκλον ἰσοταχῶς τῷ Ἥλιῳ, ἀνακυκλοῦται δὲ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν δι' ἐτῶν η'. ἐπέχει δὲ τὴν τρίτην Ζώνην καὶ ἔχει τὴν δύναμιν εὐκρατον καὶ θερμαίνει ἡρέμα διὰ τὴν ἐγγύτητα τὴν πρὸς τὸν Ἥλιον, μάλιστα δὲ ὑγραίνει, καθάπερ ἡ Σελήνη καὶ αὐτὴ διὰ τὸ μέγεθος τῶν φώτων νοσφιζομένη τὴν ἀπὸ τῶν περιεχόντων τὴν γῆν ὑγρῶν 30 ἀναθυμιάσιν.

Περὶ Ἑρμοῦ. Ὁ δὲ Ἑρμῆς κινεῖται καὶ αὐτὸς ἰσοταχῶς τῷ Ἥλιῳ, ποιεῖται δὲ φάσεις· ἀπὸ α' μοίρας ἕως λη' μοίρας συνοδικός ἐστὶν ἐσπέριος. ἀπὸ δὲ λθ' μοίρας ἕως ς' μοίρας ἐστὶν ἐσπέριος ἀνατολικός. ἀπὸ δὲ ςα' μοίρας ἕως ρμδ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν λθ' προσθετικός. ἀπὸ δὲ 35 ρμέ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν μ' ἕως ρμζ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν ιδ' ποιεῖται στηριγμόν α'. ἀπὸ δὲ ρμη' μοίρας καὶ λεπτῶν ιγ' ἕως ρπ' σύνοδος μέση. ἀπὸ δὲ ρπα' ἕως σιβ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν μέ' ἐφῶς ἀνατολικός εἰς

6 ἡμερούσιον cod. (saepius). 8 φύσιν cod. τῇ scripsi : τε cod. 8-10 = Ptolem., p. 18, 10 sqq. 9 πυρῶδες cod. 10 αὐτῆς cod. 12 ἴσω cod. 14 κέ' : fort. κγ'. 15 ἀνατέλλει cod. ρξ' : fort. ρξέ'. 18 ἀνατολή cod. 19 scribendum videtur λθ'. 21 ante ἕψα excidit λεπτῶν numerus (καὶ λεπτῶν λς'). 22 σύνοδον cod. (saepius). 23 δρόμημα addidi. 25 ἰσόταχος cod. τοῦ Ἥλιου cod. 26-30 = Ptolem., p. 18, 14 sqq. 30 ἀναθυμιάσεως cod. 33 ς' scripsi : θ' cod. 36 μέσα cod.

ἀφαίρεσιν ἐρχόμενος. ἀπὸ δὲ σιγ' μοιρῶν καὶ λεπτῶν μς' ἕως σνε' μοιρῶν καὶ λεπτῶν κ' ποιεῖται στηριγμὸν β'. ἀπὸ δὲ σις' μοιρῶν καὶ λεπτῶν κ' ἕως μοιρῶν τκβ' ἐν τῇ ἐψα ἐστὶν πρὸς τὸν Ἥλιον πορευόμενος. ἀπὸ δὲ τκγ' μοιρῶν ἕως τλη' μοιρῶν ὕπαυγός ἐστιν. τὸ δὲ μέγιστον ἡμερήσιον δρόμημα αὐτοῦ μοίρας α' λεπτῶν νβ'. τὸ δὲ ἐνιαύσιον αὐτοῦ δρόμημα μοίραϊ εἰσι τνθ' λεπτά με'. διέρχεται δὲ τὸν ζωδιακὸν κύκλον ἰσοταχῶς τῷ Ἠλίῳ. [f. 119^v] ἀνακυκλοῦται δὲ κατὰ τὴν μέγιστην ἀποκατάστασιν δι' ἐτῶν μς'· ἐπέχει δὲ τὴν δευτέραν ζώνην.

Ἰστέον δὲ ὅτι πάντες οἱ πλανῆται ἅμα ἀφιστάμενοι τοῦ Ἠλίου μοίρας ιε' φαίνονται, ἔλαττον δὲ τῶν ιε' μοιρῶν οὐ φαίνονται· μόνη δὲ ἡ Σελήνη ἀφισταμένη τοῦ Ἠλίου ἡμέραν τελείαν φαίνεται κατὰ προκοπὴν αὐξουσα. φασὶν γάρ ὅτι κατὰ ροζ' ἡμέρας ἀμαυροῦται, ὡς μὴ δεχομένη τὸ ἡλιακὸν φῶς, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ τῆς γῆς κίνου κρυπτομένη οὐχ ὁρᾶται μὲν παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ἐκ ψήφου γινώσκεται.

κη'. Σχόλια διάφορα ἀστρολογουμένων.

15

Ἵτι ὁ ζωδιακὸς κύκλος μέγιστός ἐστι τῶν ἔσωθεν τῆς ἀπλανοῦς σφαιρας συνισταμένων κύκλων, διότι ὁμόκεντρός ἐστιν τῆς σφαιρας· πᾶς γὰρ ὁμόκεντρος μέγιστος. — Ἵτι οἱ ἀστρονόμοι τὰς μοίρας διαιροῦσιν εἰς λεπτά ξ'. εὐλόγως· ὁ γὰρ ξ' ἀριθμὸς παντὸς ἄλλου ἀριθμοῦ πλείονα μόρια ἔχει ἀπαρτίζοντα τὸν τελειὸν ἀριθμὸν. — Ἵτι 20 ἰσημερινὴ ὥρα ἐστὶν ἡ ἔχουσα τὸ μέγεθος ιε' μοίρας· ἡ γὰρ ἀπλανὴς κινουμένη ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς δυσμὰς διὰ κδ' ὥρῶν πληροῖ τὰς τξ' μοίρας τοῦ κύκλου καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τόπου εἰς τὸν αὐτὸν ἀποκαθίσταται διὰ ὥρῶν κδ'. ἐὰν οὖν τὰς τξ' μερίσῃς εἰς τὰς κδ', γίνεται ἡ ὥρα μοιρῶν ἡγουν χρόνων ιε'· καὶ αὕτη ἐστὶν ἰσημερινή. — Ἵτι τοῦ κύκλου 25 τῆς γῆς ὑπὸ ἰσημερινοῦ δίχα τεμνομένου καὶ τοῦ μὲν γιγνομένου πρὸς βορρᾶν ἡμισφαιρίου, τοῦ δὲ πρὸς νότον, ἡ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένη ἐν ἡμισφαιρίῳ ἐστὶ τὸ πρὸς βορρᾶν· τούτου δὲ <τοῦ> ἡμισφαιρίου ἀπὸ μὲν δύσεως πρὸς ἀνατολὰς οἰκοῦμεν μοίρας ρπ', ἀπὸ δὲ νότου πρὸς βορρᾶν μοίρας ξγ'. ταύτας δὲ τὰς ξγ' ἔτεμον εἰς ζ' διαστήματα, ἃ 30 καλοῦσι κλίματα, ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ ἐπὶ βορρᾶν προκόπτοντα. καλοῦσιν οὖν τὸ ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς μήκος, τὸ δὲ ἀπὸ νότου ἐπὶ βορρᾶν πλάτος.

2 aut hic σνε' aut supra v. 1 σιε' scribendum. 11 τῷ Ἠλίῳ cod. 12 ὅτι] ὁ cod. 14 ψήφους ex corr. cod. γινωσκομένη cod. 15 Σχόλια cod. Cf. Heliodorum, Vindobon. 3, f. 66, κεφ. δ': Σχόλια διάφορα (sed initium et finis dissentiunt) et Mutinensem 11, f. 58 (Catal., IV, p. 31), κεφ. κη': Σχόλια (sic) διάφορα ἀστρολογουμένων eiusdem initii ac finis ac nostrum quod ex Heliodoro potius quam ex Antiocho excerptum esse crediderim. 21 ἀπλανός cod. 24 γίνονται cod. 25 μοίρας cod. ἡμερινή cod. 26 τεμνόμενον cod. 31 προσκόπτοντα cod.

[F. 126.] Περί πάθους ἡλιακῆς ἐκλείψεως.

Φασὶν οὖν οἱ περὶ τὴν τέχνην τῆς ἀστρολογίας ἡσχολημένοι, ὅτι τὸ τῆς Σελήνης σῶμα φύσει μέλαν καὶ ἀλαμπές πέφυκε καὶ ὡς οἶα φωτὸς δοχεῖον δεδημιουργημένη φωτίζεται ἀπὸ τῶν Ἠλίου ἀκτίνων, ὅθεν ἰσομοιροῦσα τῷ Ἠλίῳ οὐ δύναται δέξασθαι διαπερῶντα πρὸς τὸν περίγειον τόπον τὸν φωτισμὸν ἀλλ' ὑποσκιάζει αὐτὸν καὶ ἀφ' ἡμῶν ἀποκρύπτει τὰς ἡλιακὰς λαμπηδόνας αὐτῷ συνοδοιοποροῦσα, ἐνθεν τὸ πᾶν σκοτεία καταλαμβάνεται· τοῦτο δὲ γίνεται, ἡνίκα συνόδου καιρὸς τῶν δύο φωστήρων εὑρεθῇ. Ὁ δὲ μέγας ἐν τῇ ἀστρολογίᾳ Ἀμμων¹ ἔντισι τῶν αὐτοῦ σχολαίων, φησί, ἐν γ' τῶν ζωνῶν πορείαν <ποιῶν> ἀναμεταξὺ Ἠλίου τε καὶ Σελήνης ἐστὶν ἀστήρ Ἀρκτοῦρος ὀνομαζόμενος, παρά τισι δὲ Ὑδρα, παρὰ δὲ ἑτέροις Καρόκερκος, ὅ ἐστιν κεφαλὴ καὶ οὐρά. ὁ γὰρ τοιοῦτος φύσει πέλει ἐκτάδιος καὶ λίαν ἡμαυρωμένος ἐστίν· καὶ ἀνακυκλομένων ἐτῶν οζ' συνοδοιοπορεῖ τῷ Ἠλίῳ, κᾶν ἐν τῇ αὐτῇ μοίρα

1 Idem capitulum in Mutin. 11, f. 67 (Catal., IV, p. 31). 3 οἱ ἄφωτος cod. 4 δεδημιουργημένη cod. 8 καταλαμβάνει cod. 10 αὐτοῦ σχολίων φησί· ἐν γ' τ. ζ. πορεία cod.: σχολαίων latere con. Kroll, cetera correxi. 13 ἐκ τῷ δικός cod.; ἐκτάδιος scripsi, cf. Oppiani *Cyngnet.*, 3, 276 (στεινὴ τ' ἐκτάδιός τε πέλει).

¹ Ammonem poetam novimus cuius versus de Lunae itinere per zodiacum male compositos edidit Arth. Ludwich, *Maximi et Ammonis vell.*, p. 51-54; quem longe diversum esse ab Ammone Aegyptio cui Hermes Trismegistus iatromathematica sua dedicavit equidem mihi persuasi. De hoc Ammonē cf. praeter ceteros R. Reitzenstein, *Hellenistische Theologie in Aegypten* (*Neue Jahrbücher f. d. class. Altert.*, XIII, 1904), p. 178, 1, et *Poimandres*, p. 123 sqq.; v. etiam supra p. 87, 5. Sed poetae vestigia detexisse mihi videor v. 13 qui nescio an Oppianum imitatus sit. Doctrina autem quam de Lunae nodis — nihil aliud enim significat illa stella variis nominibus ornata — astrologus hic pronuntiat, haud prorsus nova: similia edidit Bidez in *Catal.*, V, part. 2, p. 130 = Pitra, *Anal. sacr.*, V, 300 (Διήγησις σοφωτάτου ἀνδρός ... κατὰ τὴν ... Χαλδαίων δόξαν. Φησὶν· ἐπλασεν ὁ πάνσοφος θεὸς δράκοντα (idem quod nostro loco ὕδρα) πάνυ μέγαν κατὰ μήκος καὶ πλάτος καὶ βάθος, ζωοειδῆ ἔχοντα κεφαλὴν, τὸν λεγόμενον Καταβιβάζοντα, εἰς δύσιν κτλ.). Hydram cum hoc serpente confundi nihil est quod mireris quippe quae ne a monumentis Mithriacis aliena sit (Cumont, *Monum.*, I, p. 202), sine dubio maximi illius draconis vice functa; cf. Cumont, l. c., p. 80, et *Festschrift für Bendorff*, p. 291 sqq. (δράκων οὐροβόρος). Ab Arabibus deinde caput et cauda draconis quae hic καρόκερκος nominantur in planetarum ordinem recepta sunt (cf. Bouché-Leclercq, *L'astrol. gr.*, p. 122 sq.). Denique illum serpentem qui Lunae nodos coniungit, etiam serpenti boreali inter arcus posito aequatum esse hic ipse locus significat, nam nulla alia ratione nomen Ἀρκτοῦρος illi indere poterant, scil. custodis et arcuorum et totius mundi ἀπὸ τοῦ ὑψηλοτάτου πόλου πάντα ἐπιβλέποντος καὶ πάντα ἐφορώντος ἵνα μηδὲν τῶν πραττομένων αὐτὸν λάθῃ (Hippolyt. *Ref.*, IV, 47, p. 116 D.-Schn.). De nomine δράκων varium in modum usurpato cf. *Sphaeram meam*, p. 96, 1. — Imaginem draconis huius οὐροβόρου inveni in cod. Erlangensi 93, supra p. 74 sqq. descripto et in cod. lat. Monacensi 14456 (saec. IX), f. 73.

ἢ, ἔνθεν ἀποσβέννυσι τὰς αὐγὰς, καὶ ἡ μελανότης τοῦ σκοτεινωτάτου ἀστέρος ὡς οἶα φραγμὸς κωλύει τὰς ἡλιακὰς λαμπηδόνας ἀφ' ἡμῶν ἐνοραῖσθαι. τὸ δ' αὐτὸ πάθος ἀπὸ τοῦ εἰρημένου ἀστέρος πάσχει πολ-
 λάκις ἢ Σελήνη πανσεληνιακὴ οὔσα μὴ δυναμένη δέξασθαι τὰς ἡλιακὰς
 αὐγὰς τοῦ ἀστέρος διείργοντος. δῆλον μὲν οὖν ὡς αἱ δόξαι τῶν 5
 ἀστρολογουμένων περὶ τῶν παθῶν τῆς ἐκλείψεως ἐκ τοῖν δυοῖν τούτοιν
 <ἄ> ἐπισυμβαίνειν εἴωθεν γίνονται. φασὶν οὖν ὅτι ἴσος μὲν ἐστὶ τῷ
 'Ἡλίῳ, τριπλάσιος δὲ τῆς Σελήνης· ἐὰν μὲν οὖν κατ' εὐθειᾶν γραμμὴν
 συνοδεύσῃ, τρεῖς ὥρας τὸ τῆς ἐκλείψεως πάθος ἐστίν· εἰ δὲ κυρτός,
 ὥρας β', εἰ δὲ λοξός, ὥραν α'. ἔστι δὲ καὶ ὁ σχηματισμὸς τοῦ εἴδους 10
 αὐτοῦ τοιοῦτος εἰς μοίρας γ' διαιρούμενος. ἄλλοι δὲ πάλιν φασὶν
 ἡνίκα συνόδου καιρὸς γένηται 'Ἡλίου φημί καὶ Σελήνης, τότε καὶ
 ἡλιακὴ γίνεται ἐκλείψις· ὃ καὶ παρὰ τοῖς [f. 126v] πλείοσι λέγεται.

Addo capitula duo eiusdem argumenti et ipsa incertorum auctorum. Alterum
 in Vindobon. 3 [phil. gr. 179], f. 65 post Antiochi capitulum ultimum (κεφ. μδ') 15
 legitur. In fine figura fere eadem quae in Monacensi f. 126^v supra et iterum f. 127^r
 habetur, ubi adscriptum est: Οὗτός ἐστιν ἀστήρ ὁ ἐμποδίζων τὴν Σελήνην ἀπὸ
 τὸν 'Ἡλιον καὶ διὰ τοῦτο ἢ ἐκλείψις γίνεται καὶ ἀργεῖ (-ἢ cod.) ἢ Σελήνη.

[Vindob. 3, f. 65.] "Ἐτερον πάθος ἐκλείψεως Σελήνης.

Γίνωσκε οὖν, ὅτι ἐπάνωθεν τῆς Σελήνης ἐστὶν ὁ 'Ἡλιος ὁ φωτίζων 20
 αὐτὴν καὶ δανείζων καὶ μεταδιδούς αὐτῇ τὸ φῶς αἰετὸς ποτε· μέσον δὲ
 πάλιν τῆς Σελήνης καὶ τοῦ 'Ἡλίου ἐστὶν ἀστήρ μέλας καὶ σκοτεινός,
 ἴσος κατὰ τὸ μῆκος τῆς Σελήνης, κεφαλὴ καὶ οὐρὰ ἐπονομαζόμενος·
 ὅστις ἀστήρ οὐδέποτε φῶς ὡς οἱ λοιποὶ ἀστέρες ἐπιδέχεται· καὶ
 ὁπότε συμβῆ πλησιάσαι τὴν Σελήνην κατάντικρυς τοῦ 'Ἡλίου τοῦ 25
 φωτίζοντος αὐτὴν, τότε παραυτίκα τὰς λαμπηδόνας τοῦ 'Ἡλίου τὰς ἐπὶ
 τὴν Σελήνην κατερχομένας ἀποσκιάζων καὶ περικαλύπτων καὶ μὴ ἐῶν
 τὴν Σελήνην καταλαμπρύνεσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἀλλ' ὥσπερ φραγμὸς ἢ
 ἀποσκίασμα ἐπιπίπτων εἰς αὐτὴν, ποιεῖ σκοτάζεσθαι καὶ πεπονθέναι τὴν
 ἐκλείψιν. συμβαίνει δὲ τοῦτο ὅτε τεσσαρεσκαιδεκαταία ἢ Σελήνη 30
 εὐρίσκειται ἢ πεντεκαδεκαταία, τὸ δὲ πλείστον ἐκκαδεκαταία. ἐν ταύ-
 ταις ταῖς τρισὶν ἡμέραις τὴν ἐκλείψιν ἢ Σελήνη ὑφίσταται παρὰ τοῦ
 μέλανος καὶ σκοτεινοτάτου ἀστέρος. ἐὰν οὖν ἢ οὐρὰ τοῦ ἀστέρος
 συνανήσῃ τῇ Σελήνῃ, τὸ δίμοιρον αὐτῆς ἐκλείπει ἢ καὶ τὸ παρὰ δ'
 αὐτῆς. ἐὰν δὲ ἢ κεφαλὴ, ὅλην ποιεῖ σκοτουσθαι, μέχρις ἂν παρέλθῃ τὸν 35
 ὁρόμον τῆς Σελήνης· καὶ πάλιν μετὰ μιᾶς ὥρας διάστημα τὰς τοῦ
 'Ἡλίου ἀκτῖνας εἰσδεχομένη φωτίζεται ὡς τὸ ἀπαρχῆς καὶ τὸν ἴδιον
 ὁρόμον πορεύεται.

1 εἴη cod.: ἢ scripsi. καὶ ἡμελάνωται cod. 7 ἄ addidi. γίνεσθαι cod.; fort.
 quaedam ante γίνεσθαι exciderunt. 24 τοὺς λοιποὺς ἀστέρας cod. 26 ὑπὸ cod.,
 ἐπὶ corr. Cumont. 35 σκοθᾶσθαι cod.

Alterum capitulum secundum imaginem photographica, quam Fr. Cumont
 benigne mihi misit, edo ex cod. Paris. 2506, s. XIII.

[Paris. 2506, f. 175v]. υλς'. Ἰνδικὴ λύσις καὶ σαφήνεια περὶ
 τῶν ἐκλειπτικῶν συνδέσμων τοῦ 'Αναβιβάζοντος καὶ
 5 Καταβιβάζοντος, τί ἐστὶν 'Αναβιβάζων καὶ Καταβιβά-
 ζων καὶ πόθεν τὴν σύστασιν ἔχουσι, πῶς δὲ καὶ κινου-
 νται καὶ πῶς ἐναντίαν τὴν κίνησιν πρὸς τὴν κίνησιν
 τῶν πλανωμένων ἔχουσιν.

Τὴν μὲν σύστασιν ἔχουσιν ἐκ τῆς συμβλήσεως τῶν δύο παραλλήλων
 1 ἐκκέντρων κύκλων 'Ἡλίου τε καὶ Σελήνης· αἱ δὲ κατὰ διάμετρον δύο
 συμβλήσεις 'Αναβιβάζων καὶ Καταβιβάζων. τούτων τῶν <δύο> κύκλων
 ἢ περιφέρεια παρὰ τῶν Χαλδαίων Δράκων ὠνομάσθη καὶ αἱ τούτων
 συμβλήσεις ἢ μὲν κεφαλὴ τούτου ἢ δὲ οὐρὰ. [f. 176] <ἢ δὲ> Σελήνη
 μοιρικῶς ἐν τοῖς τόποις τούτοις φθάνουσα ἄπλωτος γίνεται μῆτε πρὸς
 15 βορρᾶν μῆτε <πρὸς> νότον νεύουσα. διὸ καὶ ὅτε ὁμοῦ οἱ δύο φωστή-
 ρες ἐν ἐνὶ τούτῳ ἐγγίσουσιν, αἱ ἡλιακαὶ <γί>νονται ἐκλείψεις· ὅτε δὲ
 πλησίον τούτων τῶν τόπων οἱ φωστήρες ἀλλήλων διαμετρήσουσιν,
 <α>ί σεληνιακαὶ γίνονται ἐκλείψεις διὰ τὴν ἄπλωτον πάντως ἐξίσης
 <ἔξιν> τούτων τῶν φωστήρων πρὸς τὸ κλίμα ἀφ' οὗ ἢ ζήτησις γίνεται
 20 περὶ τῆς τούτων ἐπισκοτήσεως. ἢ μέντοι κινήσεις τῶν τόπων γίνεται
 ἐκ τοῦ μὴ ἴσον τὸν τοῦ σεληνιακοῦ ἐκκέντρου εἶναι περίπατον τῷ
 ἡλιακῷ ἐκκέντρῳ διὰ τὸν τὸν μὲν ἡλιακὸν ἰσοπλατῶς τῷ ζῳδιακῷ
 κινεῖσθαι, <τὸν> δὲ σεληνιακὸν πρὸς τοῦτον παραλλάττειν καὶ ἐκ τού-
 του μὴ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ αὐτὸ φθάνειν σημεῖον. καὶ διὰ τοῦτο
 25 συμβαίνει προποδισμόν τινα γίνεσθαι πρὸς τὰ <ἢ>ρούμενα, ὅς δὲ προ-
 ποδισμὸς τοῖς τὸ ψηφηφορικὸν τῆς ἀστρονομίας μετερχομένοις κίνη-
 σις τοῦ 'Αναβιβάζοντος γνωρίζεται τε καὶ λέγεται. 'Αναβιβάζων δὲ ὀνο-
 μάζεται ὅτι ὁπότε φθάσῃ ἢ Σελήνη μοιρικῶς πρὸς αὐτὸν ἄπλωτος
 γίνεται καὶ τὴν βορείαν ἄρχεται ποιεῖσθαι διάβασιν καὶ πρὸς τὸ ἡμέτερον
 30 κλίμα πλησιάζει. καὶ ἀναβιβάσεως καὶ αὐξήσεως καὶ προποδισμού καὶ
 πλατυσμοῦ ἢ τούτου σημασία πρὸς τὸ ὑπο<κ>είμενον ἀποδείκνυται.
 ὁμοίως καὶ ὁ Καταβιβάζων οὕτως [Καταβιβάζων] ὀνομάζεται ἐκ τοῦ τὴν
 Σελήνην ἐκ τῆς διαμέτρου αὐτοῦ τὸ νότιον ἄρχεσθαι πλάτος καταβαί-
 νειν καὶ πολλὴν ποιεῖσθαι τὴν ἐκ τοῦ ἡμετέρου κλίματος ἀπόστασιν.
 35 διὸ πάλιν ἢ τούτου σημασία περικοπτικὴ ἐστὶν καὶ ἐμποδιστικὴ καὶ
 ὑποπτωτικὴ καὶ κακωτικὴ πρὸς πᾶν τὸ ὑποκείμενον.

11 post τῶν quinque fere litterae evanidae, quarum ultima videtur u : fort. fuit
 δύο κυκλικῶν (sic). 12 Χαλδαίων cf. supra p, 123, n. 1. 13 ἢ δὲ initio versus
 in cod. evanuit, item aliae litterae quas infra supplevi. 15 πρὸς evan. 18-19 ἐξί-
 σησι cod. : ἔξιν addidi. 21 ἴσων τῶν σεληνιακῶν εἶναι τοῦ ἐκκέντρου cod. 22 τῶν
 μὲν ἡλιακῶν cod. ἰσοταγῶς cod. : ἰσοπλατῶς scripsi (ἰσοταχῶς non expedit).
 32 priore loco καταβιβάζων solito signo scriptum; inde error. 36 κακωτερικὴ
 cod. πρὸ cod.

[F. 132^v.] Ἀντιόχου. Περὶ καλανδῶν¹.

Ἐὰν γένηται κάλανδα τῇ α' ἡμέρᾳ, ἔσται χειμῶν χρήσιμος, ἔαρ ὑγρὸν εὐκαρπον, θέρος Ξηρόν, μετόπωρον μέσον· τετραπόδων πτώσεις, νεωτέρων ἀπώλεια, πνοαὶ ἀνέμων ἐλάχισται.

Ἐὰν γένηται κάλανδα τῇ β' ἡμέρᾳ, χειμῶν χρήσιμος, ὑετοὶ μεγάλοι 5 καὶ χαλαζῶδεις, θέρος ἀνεμῶδες, μετόπωρον ὑγρὸν, σπόρος πρῶιμος εὐθετος, πυρετοὶ συχνοὶ, θρεμμάτων πλήθος, μελιτῶν καὶ πτηνῶν δαψίλεια.

Ἐὰν γ', χειμῶν μέσος χιονώδης, ἀέρες καλοὶ, πλεόντων ναυάγιον, νόσοι πολλαί, θάνατοι βίαιοι, ἔαρ ὑγρὸν, θέρος καλόν, μετόπωρον 10 Ξηρόν, θηλειῶν ἀπώλεια.

Ἐὰν δ', χειμῶν κεκερασμένος, Ξυλοκαρπία συγκερασμένα, ἔαρ ὑγρὸν, θέρος Ξηρόν, νεωτέρων ἀπώλεια.

Ἐὰν ε', καιρὸς ἐπαχθής, θέρος καλόν, μετόπωρον ὑγρὸν, τρύγος 15 πολὺ καὶ δυναστῶν ἀπώλεια.

Ἐὰν ς', χειμῶν πολὺς, βρονταὶ ὀλίγαι ταραχῶδεις, ἔαρ ὑγρὸν, χιονώδες καὶ χαλαζῶδες, τρύγος πολὺ, ὀφθαλμῶν πόνοι, νηπίων θνήσις.

Ἐὰν ἐν σαββάτῳ, καιρὸς ἐμπαθής, ἔαρ ψυχρόν, θέρος ὑγρὸν, ἄνεμοι ὀλίγοι, καρποὶ δένδρων χρήσιμοι, φθινόπωρον Ξηρόν, θρεμμά- 20 των ἀπώλεια, πηγῶν καὶ ποταμῶν κίνησις ἐκ πολυομβρίας.

¹ Inscibitur in M(onacensi) Περὶ καλανδῶν, in V(indobonensi) 3, f. 123 quem contuli Περὶ καλανδῶν πρόγνωσις Ἀντιόχου. 3 ἔγκαρπον V. τετραπ. M: προβάτων V. 4 ἐλάχιστοι codd. 5 ἔσται χειμῶν V. 7 καὶ εὐθετος V. προβάτων πληθισμός V. 10 πολλοὶ codd. 12 συγκερασμένα codd. 15 πολὺς V. 16 ὀλίγαι om. M. 17 πολὺς V πολὺν M. 18 θνήσις M: ἀπώλεια V. 19 Ἐὰν γένηται ἐν σαββάτῳ κάλ. V. 20-21 θρεμμ. M: προβάτων V. 21 ἐκ πολυομβρίας om. V.

¹ Simillima calandologia ediderunt Boissonade, *Notices et Extraits*, XI, 2, p. 186 sq. (Τοῦ προφήτου Ἐσδρα διάγνωσις π. τῶν Ζ' ἡμερῶν), Du Cange, *Gloss. gr.*, p. 548; Anonymi auctoris R. Wuensch, secundum Vaticanum gr. 1823, f. 103^v, *Byzantin. Zeitschr.*, V, 419 sq., cf. etiam Wachsmuth in edit. Lydi, *De ostentis*², p. xli. De hac superstitione sermonem habuit Ioannes Chrysostomus, cf. eius orationem de calendis. Migne, XLVIII, p. 953-962 (citat inter alia S. Pauli verba Ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἑνιαυτούς, de quibus vide quae R. Reitzenstein in *Poemandro*, p. 79 sqq., docte exposuit); pergit deinde: Τῆς ἐσχάτης ἀνοίας ἂν εἴη ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰ δεῖδι γένοιτο καὶ τοῦ παντός τοῦτο προσδοκᾶν ἑνιαυτοῦ.... Τὸ παρατηρεῖν ἡμέρας οὐ Χριστιανικῆς φιλοσοφίας ἀλλ' Ἑλληνικῆς πλάνης ἐστίν... Οὐδεν ἔχεις κοινόν πρὸς τὴν γῆν, ἔνθα Ἥλιου δρόμοι καὶ περίοδοι καὶ ἡμέραι· ἀλλ' ἐὰν ὀρθῶς Ζῆς, ἢ νῦν ἡμέρα σοὶ γίνεται κτλ.).

Adicio ullimum quot habentur in Vindobonensi 3 capitulorum Antiochi, quod Monacensis codicis librarius omisit. Planetarum natura accuratius describitur in excerpto Rhetorii quod infra ex Berolinensi 26 edam. Vindobonensis autem capitulum ex duobus inter se male cohaerentibus quorum alterum Lunae et planetarum σχήματα enumerat, constare manifestum est.

[Vindobon. 3, f. 64, μδ'.] Περὶ τῶν Ζ' πλανωμένων ἐν ἐπιτομῇ ἐκ τῶν Ἀντιόχου.

Ὁ Κρόνος ἄρχειν λέγεται τῶν χρονίων πραγμάτων, ὑγρότητός τε καὶ ψύξεως· καλῶς δὲ σχηματισθεὶς ὠφελεῖ τοῖς γινομένοις, καὶ 10 αὐξήσιν αὐτοῖς ἀπονέμων· κακῶς δὲ σχηματισθεὶς ἐπάγει συμφοράς· καλεῖται δὲ Φαίνων.

Ὁ δὲ Ζεὺς ἄρχειν λέγεται μεγαλοπρεπείας καὶ δόξης καὶ σεμνό- τητος· καλεῖται δὲ Φαέθων.

Ὁ δὲ Ἄρης πυρρός τε ἐστὶ τὸ χρῶμα, ἄρχει δὲ τοῦ ἐν ἡμῖν αἵματος 15 καὶ τῆς σπερματικῆς ὀρμῆς, θυμοῦ τε καὶ ὀργῆς καὶ θάρσους αἴτιος· καλεῖται δὲ Πυρόεις.

Ὁ δὲ Ἥλιος ἄρχει μὲν πνεύματος καὶ ψυχῆς καὶ κινήσεως.

Ὁ δὲ Ἑρμῆς ἄτε δὴ συναπτόμενος τῷ Ἥλιῳ σπανιωτέρως μὲν 20 δρᾶται, ἄρχει δὲ φρονήσεως καὶ λόγου καὶ ἐπιστήμης καὶ τῶν παρα- πλησίων· καλεῖται δὲ Στίλβων.

Ἡ δὲ Ἀφροδίτη καὶ αὐτὴ παρακειμένη τῷ Ἥλιῳ, μέγεθος ἔχουσα, ἄρχει μὲν εὐπρεπείας καὶ καθαρότητος καὶ φιλοστοργίας καὶ ἔρωτος· καλεῖται δὲ Φωσρόρος.

Ἡ δὲ Σελήνη προσγειότερα οὔσα τὰς ἀπορροίας τῶν ἀνωθεν 25 αὐτῆς δεχομένη ἀστέρων καὶ διακονοῦσα πρὸς τὰ περίγεια, ἄρχει τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος παντός. φάσεις δὲ ποιεῖται πρὸς τὸν Ἥλιον Ζ'.

Ὅτι μὲν οἱ πλάνητες ὡς ἐν τῷ βαλτέῳ τῶν Ζηδίων οἱ ἀστέρες φερό- 30 μενοι ἐλικοειδῶς φέρονται καὶ ποιοῦνται σχήματα δ'. α' ἀπὸ μὲν τῆς ἀνω- τάτης ἀψίδος καταβαίνοντες <ὑψηλὸν> ταπεινοῦσθαι λέγονται. β' πρὸς τῷ κατωτάτῳ, ὅτε καὶ ταπεινὸν ταπεινοῦσθαι λέγονται. γ' ἐκ τοῦ κατω- τάτου ταπεινοῦ ἐπὶ τὸ μέσον ἀναβαίνοντες, ὅτε καὶ ταπεινὸν ὑψοῦσθαι λέγονται. δ' ἀπὸ τοῦ μέσου πρὸς τὸ ἀνωτάτῳ ὅτε καὶ ὑψηλὸν ὑψοῦσθαι λέγονται. — Ἰστέον ὅτι ἡ Σελήνη τὴν μὲν ἀνω ἕλικα τρέχουσα διὰ νυχ- 35 θήμερου ἰα' διέρχεται μοίρας, τὴν δὲ κάτω διὰ τοῦ αὐτοῦ διαστήματος μοίρας ἰδ', ὅθεν δύο λύσεις συνδέσμων λέγεται ποιεῖσθαι, μίαν μὲν, ὅταν ἐκ τοῦ ὑψηλοτάτου ἄρχεται ταπεινοῦσθαι, ἄ καὶ χαλεπὰ καὶ ἄκριτα

17 Quaedam excidisse ex μὲν concludas. 18 In marg. hic β', infra ad Veneris planetam α': i. e. ordinem mutari iubet scriptor, falso quidem (cf. infra v. 21 καὶ αὐτή). 21 ἔχων cod. 24 ἀπορίας cod. 25 ἐχομένων cod. 27 βαλτέῳ scripsi (cf. Manilius, I, 679): βάλη cod. 29 ὑψηλὸν add., cf. 128, 18. 33 τὴν] τῆ cod.

ἐπὶ γενέσεως ὁράται σχήματα, ἐτέραν διὰ τῶν μέσων ἀνιούσα, καὶ τότε οὐσα χαλεπή. ἐκλειπτικὸς δὲ τόπος οὗτος· ἐν τούτῳ γὰρ γινομένη καὶ πανσεληνιαζούσα πρὸς τὴν ὄψιν ἡμῶν τὸ τῆς ἐκλείψεως ὑπομένειν φαίνεται πάθος.

Hic desinunt fragmenta Antiochi. Ne alteram quidem huius excerpti partem 5 (inde ab Ὅτι μὲν οἱ πλάνητες) quamvis novi sit argumenti ab Antiocho alienam esse elucet ex capitulo λθ' codicis V(indobonensis), f. 60^v, quod in Monacensi aliis excerptis f. 123^v inscriptione omissa immixtum legitur. Eius capituli partem alteram teste Krollio (*Catal.*, VI, p. 30) codicis Vindobonensis lacuna haustam addidi ex Monacensi nostro. Praecedit in utroque codice figura Solis altitudinem 10 et defectionem illustrans.

[Vindobon. 3, f. 60^v.] Ἐκ τῶν Ἀντιόχου κεφ. λθ'. Κανόνιον τῶν δ' ἀνέμων καὶ τῶν κδ' βαθμῶν.

Ἐπὶ γὰρ ἐκάστου ἀνέμου ἐστὶ τέταρτον μόριον, Ζῦδια δὲ γ', ὡς γίνεσθαι κατὰ Ζῦδιον βαθμοὺς δύο. ὁ δὲ βαθμὸς ἔχει μοίρας ιε'. 15 δις ιε' λ', ἰδοὺ τοῦ καθ' ἕκαστον Ζῦδιου λ' μοίραι εὐρίσκονται. τοῖνον ὁ ἥλιος ἀπὸ Κριοῦ ἀνεισι τὸν βορρᾶν ἕως ἀρχῆς Καρκίνου· διὰ τοῦτο λέγεται ὕψος ὑψοῦται· ἀπὸ δὲ τοῦ Καρκίνου κάτεισι τὸν βορρᾶν ἕως ἀρχῆς Ζυγοῦ· δι' αὐτὸ λέγεται ὕψος ταπεινοῦται, ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοτάτου ἀρχεται ταπεινοῦσθαι· ἀπὸ δὲ Ζυγοῦ ἕως Αἰγόκερω τὸν νότον 20 κάτεισι· δι' αὐτὸ <λέγεται> ταπεινὸν ταπεινοῦται· ἀπὸ δὲ Αἰγόκερω ἕως τοῦ Κριοῦ τὸν νότον ἀνεισι· δι' αὐτὸ <λέγεται> ταπεινὸν ὑψοῦται, ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ ταπεινοτάτου ἀρχεται ὑψοῦσθαι, δηλονότι ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένῃ. ἐν δὲ τῇ ἀντοικουμένῃ τὸ ἀνάπαλιν συννοεῖσθω.

1 ἐτέρα cod. 1-2 καὶ κατιούσα cod. 12 Inscriptio deest in M. De Lunae βαθμοῖς et ventis, cf. Valens, I, 13 Περὶ εὐρέσεως βαθμῶν καὶ ἀνέμων τῆς Σελήνης. 14 ἐκάστου V: τὸ καθέκαστον Ζῦδιον λ' μοίρας ἔχει εὐρίσκονται M. 19 verbo Ζυγοῦ des. V. 21 et 22 λέγεται addidi.

EXCERPTA EX CODICE 8 (MONAC. 384)

F. 30-31^v. Excerpta ex Nehepstone et Petosiride de Solis et Lunae defectionibus.

Hephaestionis Thebani libri I caput 21, ex "antiquis Aegyptiis", i. e. ex celeberrimo Nehepstonis et Petosiridis libro excerptum esse et ipsius auctoris verba indicant (Ἀνέγραψαν δὲ οἱ παλαιοὶ Αἰγύπτιοι τὰ ἀποτελέσματα τὰ ἐκ τῶν ἐκλείψεων γινόμενα, ὧν παρατιθέμεθα καὶ τούτων τὰ πλείστα συντόμως οὕτως, cf. p. 83, 7 et 23 Eng., infra p. 132, 8 et 22) et harum rerum periti consentiunt (cf. Riess, *Nech. et Petos. fragm.*, p. 334 sqq.; Guil. Kroll, *Aus der Geschichte der Astrologie* (Neue Jahrb. f. d. class. Altert., VII), 573; Reitzenstein, *Poimandres*, p. 4). Cui capitulo Hephaestio hunc finem imposuit: Καθολικῶς δὲ ἐσημειώσαντο Αἰγόκερω Ὑδροχόω Ἰχθύσι Κριῶ ἐκλείψεως γενομένης βλάβην βασιλεῦσι σημαίνειν κτλ. ... τὰς δὲ ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Ἡλίου γενομένας ἐκλείψεις ἐκ διαμέτρου ἀποτελεῖν παρετηρήσαντο ἐκ τῆς συγκράσεως ἐκατέρας ἐκλείψεως τῶν προεκτεθειμένων ἀποτελεσμάτων. ἵνα δὲ μὴ μακρὸν τὸν ὑπομνηματισμὸν ποιήσωμεν, ἀφείσθω τοῦτο τοῖς εὐεπιβόλοις ἀφ' ἑαυτῶν ἐπιγνώμαι.

Hanc ipsam doctrinae partem quam Hephaestio ne longus fieret consulto omisit, mihi contigit ut in codice Monacensi 384 invenirem, ex quo codice I. L. Heiberg abhinc sexennium iam Anatolii librum de decem numeris primis et ipsum hoc uno codice servatum in lucem protraxit (cf. supra, p. 24). Sed cur id capitulum codicis Monacensis librarius alteri quod Hephaestio et ipse excerptis inseruerit, primo obtutu mirum sane videtur. Ordo enim excerptorum Monacensium hic est: fol. 30 post ultima Hippocratis aphorismorum verba et signum quoddam quod ad aliud folium nunc quidem deperditum lectorem delegat, in superiore folii parte incipitur in medio enuntiatio: αὐτῶν ἄλλοι τρυγήσουσι κτλ. (infra p. 146, 11). Deinde sequuntur Μηνὶ Μαρτίῳ κτλ. (ibid.) usque ad πόλεμος ἔσται in fine Piscium. Atque hoc loco excerpta de diametrorum siderum deficientium significatione ab Hephaestione praetermissa inserta sunt (Ἐὰν δὲ ἐν τῷ αὐτῷ — τὸ ἀποτελούμενον γενήσεται, infra p. 147, 22 - 149, 32). Deinde librarius pergit in priore capite describendo (Μηνὶ Ἀπριλίῳ — κατέδεται τὰ θηρία, infra p. 132, 22 - 142, 21); denique sequuntur quaedam Ἄλλα. Ἐὰν — κατὰ μῆνας ἴβ' quae fortasse aliunde sumpta sunt (infra p. 150). Hunc ordinem minime genuinum esse ipsis illis excerptis inter Pisces et Arietem inepte positus satis demonstratur; nam rerum progressum et ordinem ab ipso Petosiride sic temere non esse perturbatum ultro

concedas. Hephaestione autem inspecto cur in hunc potissimum inter Pisces et Arietem locum alterum capitulum irrepserit statim apparet: nam Pisces signorum agmen claudunt apud Hephaestionem olimque clausurant apud Petosiridem ipsum (cf. *Schol. Arat.*, v. 545, p. 446 M. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι εἰκότως ἀπὸ τοῦ Κριοῦ ποιοῦνται τὴν ἀρχήν, quos Diels, *Doxogr.*, p. 196, 3 Petosiridem et Nechepsonem, non veteres Aegyptios esse recte statuit). Signorum igitur serie ab Ariete usque ad Pisces prorsus absoluta Petosiris statim diametrorum siderum defectiones tractavit: omisit haec consulto Hephaestio, excerptor Monacensis servavit. Ac ne hoc quidem incertum restat qua ratione commotus excerptor ordinem mutaverit; anni scilicet Romani menses secutus ab signo Ianuarii i. e. Capricorno incepit. Itaque cum de genuino capituli ordine ambigi non possit, ex Hephaestione eum restituere non dubitavi.

Anonymus Monacensis et Hephaestio ne in ea quidem parte, quae ab utroque servata est, ubique ad verbum inter se consentiunt. Excerpta Monacensia archetypi imaginem aliquanto accuratior reddere vix infiltieris; uberiora quoque sunt multis locis (inprimis in Virginis et Librae signis tractandis), paucis Hephaestio. Sed ne haec quidem excerpta integram textus formam passim servasse sermo hic illic monet (excerptori vel potius interpolatori sine dubio tribuendum vocabulum πραιδα e lingua latina petitum p. 135, 32). Horas defectionis excerptor Monacensis diligentius ex vetusto exemplari adnotavit, Hephaestio pristina divisione interdum mutata (e. g. p. 140, 26 etc.) "trihoros", tantum, ternis horis coniunctis, non singulas horas discrevit.

Nechepsoni et Petosiridi quo tempore famosissimum illud opus astrologicum supponeretur, Krollius l. s. c. hoc ipso Hephaestionis capite praecipue usus ex bellis rebusque publicis nationum Asiae Libyae Europae auctoris animo observantibus sagacissime conclusit. Altero igitur a. Chr. n. saeculo haec scripta esse exploratum videtur. Iam quaeres utrum novis excerptis inventis confirmantur Krollii argumenta an infringantur. Atqui p. 194, 4 legimus "Ἕλληνες πρὸς ἀλλήλους πολεμήσουσι: quod nullo modo post bellum Mithridaticum, vix ac ne vix quidem post a. 146 a. Chr. n. vaticinari quis poterat. Itaque illud opus quo nullum magis posteriorum astrologorum ingenii imposuit, vix post a. 150 a. Chr. n. fictum esse rectissime Krollium coniecisse evincitur (cf. notam p. 146, 16 ad mensem Martium). Idem uno loco apud Hephaestionem Romam nominari animadvertit (infra p. 134, 11 ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ τριώρῳ μέρη τινὰ Αἰγύπτου καὶ Λιβύης καὶ Κιλικίας καὶ Ῥώμης θλιβῆναι καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους ὑπὸ τῶν ὑπερχόντων μάλιστα βλαβήσεσθαι). Multa hic suspicionem movent; quid enim ut de ceteris taceam mέρη τινὰ Ῥώμης? At nunc excerptis Monacensibus Romae nomen ne hoc uno quidem loco memoratum esse discimus; haec enim in codice Monacensi tradita sunt: ἐὰν δὲ ὡρὰ ια' ἢ ιβ', μέρη τινὰ Αἰγύπτου ἢ Λιβύης καὶ Κιλικίας ῥώμη θλιβῆναι καὶ πολλὰ καὶ βαρὰ ἐκ τῶν ὑπεράνω τοῖς ὑποτεταγμένοις ἐπιρριφήσεται καὶ ἐπιθέσει εἶσονται. Vocabulum ῥώμη (= exercitus) nihil habet quod offendant (similiter apud Hephaestionem p. 92, 20 κρατηθῆναι τὰ Αἰθίοπων δι' ἀλκῆς); Ῥώμη minus apte scripseris, nam neque Cilices ante annum 102 a. Chr. n. a

Romanis subacti sunt (Mommson, *R. G.*, II^s, 133) neque in Aegyptum ante a. 55 a. Chr. n. exercitus Romanus invasit (ibid., III, 164, cf. II, 56). Igitur meo iure opinor ῥώμη praetuli. — Quod Indorum nomen apud excerptorem anonymum excidit (cf. Hephaest., infra, p. 134, 30), id mero casu factum esse puto.

Editionem meam ita me instituisse praemoneo, ut non solum excerptis Monacensibus sed Hephaestioneis quoque typis mandatis quae fuerit Aegyptiorum operis indoles clarius animo fingere possis. Litteris minoribus impressa sunt excerpta Hephaestionea, Monacensia maioribus. Pristinum ordinem Hephaestionem secutum me restituisse iam supra exposui. — De excerptis Marcianis nuperrime a me inventis quibus codicis Monacensis lacuna commode expletur, vide notam ad p. 142, 22 et epilegomena.

Anonymi et Hephaestionis excerpta ex Nechepsonis et Petosiridis libro de Solis et Lunae defectionibus.

[Hephaest. I, 21] Ἀνέγραψαν δὲ οἱ παλαιοὶ Αἰγύπτιοι τὰ ἀποτελέσματα τὰ ἐκ τῶν ἐκλείψεων γινόμενα, ὡν παρατιθέμεθα καὶ τούτων τὰ πλείστα συντόμως οὕτως.

Ἐπὶ τῶν τελείων ἐκλείψεων τὸ μὲν χρῶμα τὸ μέλαν θάνατον τοῦ ἀρχοντος καὶ ταπεινώσιν καὶ λιμόν καὶ μεταβολὴν σημαίνει, τὸ δὲ ἐρυθρόν τῆς χώρας κάκωσιν, τὸ δὲ ὑπόλευκον λιμόν καὶ θάνατον τοῖς κτήνεσι καὶ ἐμπόροις, τὸ δὲ ἰώδες πόλεμον, λιμόν, τὸ δὲ χρυσοειδὲς λοιμόν, θάνατον.

10 Τῶν δὲ ἀνέμων οἱ μὲν ἀπ' ἀρκτου πνεόντες ἢ ἐτέρου μέρους τοῦ δρίζοντος ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐμπτώσεως καὶ μονῆς ἐκείναις ταῖς χώραις ταπεινώσιν σημαίνουσιν, καθ' ὧν ἐγγύς οὐσῶν πνεύσειαν. ἐν δὲ τῇ καθάρσει τῆς ἐκλείψεως ἀνεμοὶ πνεύσαντες τὰς ὑπ' αὐτοῦς χώρας ἀξάνουσι, οἷον ὁ μὲν βορρὰς τὰς πρὸς βορρὰν χώρας, ὁ δὲ νότος τὰς πρὸς νότον καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀνέμων ὁμοίως. ἢ δὲ χώρα, 15 ἢ πρόσκειται ὁ καθήρας ἀνεμος, ἐπιστρατεύσασα καὶ τῆς ταύτης ἐμπτώσεως ἐπικρατήσασα νικήσει. ἐπὶ δὲ δύο ἀνέμων <πνεόντων> ἢ ἐκλείψις γένηται, καθαρῇ δὲ ὑπ' ἐνός ἢ δυοῖν, τὸν αὐτὸν τρόπον διαληπτέον. αἴσια γὰρ μηνύουσιν οἱ τῆς ἀνακαθάρσεως, τὰ ἐναντία δὲ οἱ τῆς ἐμπτώσεως ταῖς ὑποκειμέναις αὐτοῖς χώραις. ἐὰν δὲ ἢ ὁ αὐτὸς ἀνεμος τῆς τε ἐμπτώσεως καὶ ἀνακαθάρσεως, 20 ταπεινώσει μὲν τὴν χώραν, οὐδεὶς δὲ αὐτῶν ἐπικρατήσει.

Σελήνης δὲ οὐσῶν ἐν τῇ ἐκλείψει, ὅταν διὰ τῶν ἀστῆρ διαδραμῶν ἔλθῃ εἰς αὐτήν, μηνύσει τύραννον μέγαν ταπεινωθῆσεσθαι καὶ ταραχὴν ἔξειν τὸν οἶκον αὐτοῦ. εἰ δὲ ἄλλως περὶ τὴν Σελήνην γένοιτο ἐκλειοπιυίας, ἔσται τειχῆρης ὁ τύραννος πολιορκούμενος ὑπὸ πολεμίων. ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ ἀστὴρ, ὑπ' αὐτῶν αἰχμά-

8 ἐμπόροις: fors. ἐμβρύοις. 12 ἀνεμοὶ scripsi: ἄλλοι cod. 15-16 ἐπιστρατεύσασα usque ad ἐπικρατήσασα (sic P: κρατήσασα A, Eng., Riess) partim corrupta: fors. ἐπιστρατεύσασα καὶ τῆς <ἐκ> ταύτης <τῆς> ἐμπτώσεως ἐπι<δρομῆς> κρατήσασα (τοιαύτης pro ταύτης Kroll). 16 πνεόντων addidi. 23 ἄλλως codd.: corr. Riess.

λωτος ἔσται. ἐκλειοπιῦας <δὲ> αὐτῆς βροντῆ γενομένη καθαίρεισιν τυράννου καὶ ταπεινῶσιν τῆς χώρας σημαίνει. ἐκλείποντος δὲ Ἥλιου ἢ Σελήνης ὑετός ἐπιγινόμενος θάνατον σημαίνει. ἐὰν δὲ ἅμα τῇ ἀνατολῇ γένηται ἐκλειψις καὶ διακρατήρησις εἰς τρεῖς ὥρας ἄχρι τῆς ἀνακαθάρσεως, τὰ σημαινόμενα ἔσται μετὰ τὴν ἐκλειψιν τριμήνου παρελθούσης. ἐὰν δὲ ἀπὸ τετάρτης ὥρας γένηται ἢ ἐκλειψις καὶ μείνη 5 ὥρας δύο ἕως ἂν καθαρῇ, ἑξαμήνου παρελθούσης ἔσται τὰ σημαινόμενα. καὶ ἕως δωδεκάτης ὥρας ὁμοίως συγκρίνεται ὁ χρόνος.

Ὅλοσχερῶς δὲ φασι τὴν Σελήνην ἐκλείπουσαν ἐν μὲν τῷ Κριῶ ἀφορίαν πάντων ἔσεσθαι σημαίνει, ἐν δὲ Ταύρω σίτου φθορὰν, ἐν δὲ Διδύμοις καὶ Καρκίνῳ σίτου δαψίλειαν καὶ οἴνου, ἐν δὲ Λέοντι σίτου πλήθος κατὰ τὰ πεδία, ἐν δὲ Παρθένῳ 10 προβάτων φθορὰν καὶ δένδρων, ἐν δὲ Ζυγῷ σίτου φθορὰν ὑπὸ ἀκρίδος καὶ νόσου, ἐν δὲ Σκορπιῷ λοιμόν, ἐν Τοῦτῃ ὕδωρ καὶ χάλαζαν, ἐν Αἰγόκερῳ σίτον ἐν τοῖς πεδίοις ἔσεσθαι καὶ ἀνέμους μείζονας, ἐν δὲ Ὑδροχόῳ εὐθηρίαν καὶ σίτου φθορὰν ἐν τοῖς πεδίοις, ἐν δὲ τοῖς Ἰχθύσι πρῶτους τοὺς σιτικούς καρπούς.

Τὸν δὲ Ἥλιον ἐν μὲν Κριῶ σίτου δαψίλειαν καὶ τὸ ἔτος ὑγιεινὸν ἀποδεικνύει, 15 ἐν δὲ Ταύρω σίτου φθορὰν ὑπὸ ἀκρίδος, ἐν δὲ τοῖς Διδύμοις λιμὸν ἰσχυρόν, ἐν δὲ Καρκίνῳ ὕδωρ πολὺ καὶ σίτου σπάνιν, ἐν δὲ Λέοντι σίτου σπάνιν, ἐν δὲ Παρθένῳ ἐπὶ τρίμηνον ἀπληρώτην πνεύσεσθαι, ἐν Ζυγῷ βροντὰς καὶ λιμὸν, ἐν Αἰγόκερῳ σίτου σπάνιν, ἐν Ὑδροχόῳ σίτου δαψίλειαν, ἐν δὲ τοῖς Ἰχθύσιν ὕδωρ ὀλίγον. 20

Excerpta Monacensia.

Μηνὶ Ἀπριλλίῳ. Ἐὰν ἐν Κριῶ ὁ Ἥλιος ἢ ἡ Σελήνη ἐκλείπῃ, τοῖς κατ' Αἴγυπτον καὶ Συρίαν τόποις πολλὰ κακὰ ἔσται καὶ τοῖς δυνάστασις τῶν τόπων θάνατος καὶ ἐπιβουλαὶ ἔσονται καὶ ἐπαναστάσεις καὶ οἱ πρωτεύοντες ἀποπεσοῦνται καὶ στρατοπέδων συγκρούσεις καὶ ἐμπρησμοὶ ἔσονται. ἔσονται δὲ καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ ὄχλων ἐπελεύσεις καὶ περὶ τὸν ἡγούμενον κίνδυνος ἔσται ἐκ φίλων βιαιῶν καὶ πτώσεις ἄγριαι.

23 ἢ scripsi : καὶ cod. 32 ἐπανελεύσεις cod. 32-33 ἡγούμενος quod et in Hephaestionis et in Anonymi excerptis saepe occurrit non ab excerptore quodam intrusum esse nunc salis elucet (aliter iudicaverat Krollius l. c. 575, l).

Hephaestio.

Μερικῶς δὲ διωρίσαντο· ἐν μὲν Κριῶ 21 ἐκλείψεως γενομένης ἔσεσθαι Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς κατὰ Συρίαν τόποις μέγιστα κακὰ καὶ τοῖς δυνάστασις τῶν τόπων 25 θανάτους καὶ ἐπιβουλάς καὶ ἀναιρέσεις καὶ τῶν δοκούντων ἐκπτώσεις καὶ στρατοπέδων συγκρούσεις καὶ ἀρπαγὰς καὶ ἐμπρησμούς. ἐν δὲ τῇ Λιβύῃ ὄχλων ἐπαναστάσεις καὶ τῷ ἡγούμενῳ 30 κίνδυνος καὶ τοῖς πρὸς ἀνατολάς καὶ ἐσπέραν.

1 δὲ addidi. 15 μὲν ἐν codd. et edd. 18 " in Aa unius versus spatium intermissum est " Engelbrecht. 22 διορίσαντα P : ὠρίσαντο Aa. 27 τῶν δοκούντων om. Aa. 32 An post ἐσπέραν supplendum πτώσεις?

Μηνὶ Μαίῳ. Ἐὰν ἐν Ταύρω ὁ Ἥλιος ἢ ἡ Σελήνη ἐκλείπῃ, ἐν Λιβύῃ λαοῦ πτώσις ἔσται· ἐν Αἰγύπτῳ δὲ λιμὸς πολὺς· οἱ δὲ 5 ὄχλοι ἀκαταστατήσουσι· ταῦτα δὲ σημαίνει ἀπὸ ὥρας πρώτης ἕως ὥρας τρίτης. ἐὰν δὲ ὥρα τετάρτη ἢ πέμπτη ἢ ἕκτη, Μηδίᾳ, Ἐλυμαίῳ 10 δὲ Κύπρῳ ἐρυσίβη τὸν καρπὸν βλάψει· ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ πομπαί, πανηγύρεις, παιᾶνες, ὄχλων πανεπιδημία ἔσονται παντοδαπῶν. ἐὰν δὲ ἀπὸ ἀνατολῶν ἐκλειψις γένηται 15 Ἥλιου ἢ Σελήνης, φόνοι ἔσονται ἐν Συρίᾳ· καὶ ὁ δυναστεύων Αἰγύπτου καὶ Συρίας διενεχθέντες πρὸς ἑαυτοὺς μετ' ἐνιαυτὸν καὶ ἑξάμηνον ἀμφοτέροι κακῶς ἀπο- 20 λούνται, ἔξουσίας <...>· ἐὰν δὲ ἀπὸ δύσεως ἢ ἐκλειψις γένηται, τοῖς πρὸς ἐσπέραν οἰκοῦσιν ταπεινώσις ἔσται.

Μηνὶ Ἰουνίῳ. Ἐὰν ἐν Διδύμοις 25 ὁ Ἥλιος ἐκλείπῃ ὥρα πρώτη ἢ δευτέρα ἢ τρίτη, ὁ δυναστεύων τῆς Ἀσίας μετ' ἐνιαυτὸν ἀποθανεῖται· οἱ δὲ πρωτεύοντες ὑπὸ τῶν ὄχλων κατακοπήσονται, ἄλλοι δὲ 30 διαδέξονται τὰ πράγματα. ἐὰν δὲ περὶ ὥραν ἑνδεκάτην ἢ δωδεκάτην, Ἰταλίᾳ καὶ Κιλικίᾳ καὶ Λιβύῃ καὶ πᾶσι τοῖς πρὸς ἐσπέραν οἰκοῦσι καταφθοραὶ <καὶ> ἀπώλειαι πέμ- 35 πονται.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ὥραν πρώτην ἢ δευτέραν ἢ τρίτην ἐν Διδύμοις

20 post ἔξουσίας lacuna unius fere litterae, supplendum videtur τῆς ἐξ. διαδεχθείσης ὑφ' ἑτέρων vel ἐξ. στερηθέντες. 24-25 διδύμῳ cod. 34 καταφθοραὶ ἀπωλείας cod.; φθορὰν καὶ ἀπώλειαν Heph.

Ἐν δὲ Ταύρῳ ἀφορίαν σίτου ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ὄχλων ἀκαταστασίαν. τῆς ἐκλείψεως γενομένης ἀπὸ τετάρτης ὥρας ἕως ἐνάτης ἐν Μηδίᾳ καὶ τῇ Ἐλυμαίῳ πολέμους, ἐν δὲ Κύπρῳ ἐρυσίβην, ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ πανηγύρεις, ἐορτάς, πολυπλήθειαν. ἀπ' ἀνατολῶν δὲ τῆς ἐκλείψεως γενομένης φόνους ἐν Συρίᾳ ἔσεσθαι, τὸν δὲ δυνάστην Συρίας καὶ Αἰγύπτου διενεχθέντας πρὸς ἀλλήλους μετ' ἐνιαυτὸν καὶ ἑξέμηνας κακῶς ἀπολεῖσθαι καὶ ὑφ' ἑτέρων διαδεχθῆναι. ἀπὸ δυσμῶν δὲ γενομένης τοῖς πρὸς ἐσπέραν οἰκοῦσιν ἦτταν καὶ ταπεινώσιν ἔσεσθαι.

Κατὰ δὲ τοὺς Διδύμους Ἥλιου ἐκλείποντος ἐν τῇ πρώτῃ τριῶν τὸν δυναστεύοντα Ἀσίας μετ' ἐνιαυτὸν τελευτήσιν. περὶ δὲ τὸ τελευταῖον τριῶν γενομένης Ἰταλίᾳ καὶ Κιλικίᾳ καὶ Λιβύῃ καὶ τοῖς πρὸς ἐσπέραν κατοικοῦσι φθορὰν καὶ ἀπώλειαν ἔσεσθαι.

Τῆς δὲ Σελήνης ἐν τῇ πρώτῃ τριῶν ἐκλειπούσης τῷ τῆς Ἀσίας βασιλεῖ βλά-

1 ἐμφορίαν P; εὐφορίαν Aa; correxi ἀφορίαν. 4 ἐν δὲ Μηδίᾳ codd.; δὲ delendum et aliter interpungendum esse atque in codicibus et editionibus excerpta Monac. docent.

ἐκλείπη, τῷ τῆς Ἀσίας βασιλεὶ βλάβος ἔσται καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τετράποδα θάνατος ἐμπεσεῖται, μάλιστα δὲ περὶ τὰ πρόβατα. ἐὰν δὲ ὥρα τετάρτη ἢ πέμπτη ἢ ἕκτη ἐκλείπη, πόλεμοι καὶ σφαγαὶ ἐν Συρίᾳ καὶ Βαβυλῶνι καὶ Λιβύῃ ἔσονται. ἐὰν δὲ ὥρα ἐνδεκάτη ἢ δωδεκάτη, μέρη τινὰ Αἰγύπτου ἢ Λιβύης καὶ Κιλικίας ῥύμη θλιβήσεται· καὶ πολλὰ καὶ βαρέα ἐκ τῶν ὑπεράνω τοῖς ὑποτεταγμένοις ἐπιρριφήσονται καὶ ἐπιθέσεις ἔσονται.

Μηνὶ Ἰουλίῳ. Ἐὰν ἐν Καρκίνῳ ὁ ἥλιος ἐκλείπη οἰαδῆποτε ὥρα, ἐν πάσῃ τῇ γῆ κακὰ ἔσται· καὶ ἀκαταστατήσουσιν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἀνατολῆς ἕως δύσεως.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ὥραν πρώτην ἢ δευτέραν ἢ τρίτην ἐκλείπη, ὁ δυναστεύων Συρίας πρὸς ἄλλον δυνάστην συγκρούσει καὶ ἀνὴρ μέγας ἀπολείται καὶ ὁ λαὸς προδώσει τὸν ἑαυτοῦ ἡγούμενον καὶ πολλὰ παράνομα ἔσται καὶ κατασπασμοὶ τόπων ἐπιφανῶν καὶ ἀνθρώπων ἐνδόξων ἀναίρεσις. ἐὰν δὲ τετάρτη ἢ πέμπτη ἢ ἕκτη, ἐν Συρίᾳ τὰ αὐτὰ γενήσεται. ἐὰν δὲ ἑβδόμη ἢ ὄγδοη ἢ ἐνάτη, ἐν Πέρσiais φθορὰ πλείστη γενήσεται. ἐὰν δὲ δεκάτη ἢ ἐνδεκάτη ἢ δωδεκάτη γένηται, ἐν Βαβυλῶνι καὶ Αἰθιοπία φθορὰ ἔσται· καὶ τετράποδα πολλὰ διαφθαρήσονται.

2 ἐστὶ cod. 9 sq. de hoc loco cf. supra in praefatione p. 130. 16-17 ἦν ποτε ὥρα cod. 26-27 κατασπασμός hoc sensu (= eversio) lexicis addendum. 29 πέμπτη cod. (saepius).

βην ἰσχυρὰν καὶ τοῖς οἰκοῦσι καὶ τετράποδοις φθορὰν, μάλιστα προβάτοις. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τριῶρῳ κατασφαγὰς ἐν Λιβύῃ καὶ Συρίᾳ καὶ Βαβυλῶνι. ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ τριῶρῳ μέρη τινὰ Αἰγύπτου 5 καὶ Λιβύης καὶ Κιλικίας καὶ Ῥώμης θλιβῆναι καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους ὑπὸ τῶν ὑπερεχόντων μάλιστα βλαβήσονται.

10

Ἐν δὲ Καρκίνῳ ἥλιον ἐκλείποντα 15 ἐν οἰωδῆποτε τριῶρῳ πάση γῆ κάκωσιν σημαίνειν καὶ ἀκαταστασίαν ἀπὸ ἀνατολῆς ἕως δύσεως τοῖς οἰκοῦσιν.

Τὴν δὲ Σελήνην <ἐν τῇ πρώτῃ καὶ 20 δευτέρᾳ τριῶρῳ> τὸν δυναστεύοντα Συρίας πρὸς ἄλλον δυνάστην συγκρούσει καὶ τινα μέγαν ἄνδρα ἀπολέσθαι, ὑπὸ δὲ τῶν ὄχλων προδοθήσεται τὸν ἡγούμενον καὶ τόπους ἐπιφανεῖς ἀφανισθήσονται ὑπὸ σεισμῶν καὶ ἀνθρώπων ἐνδόξους ἀναίρεθήσονται. ἐν δὲ ταῖς β' τριῶροις ταῖς τελευταίαις Βαβυλῶνι καὶ Αἰθιοπία φθορὰν ἔσεσθαι, Ἰνδοῖς δὲ εὐστάθειαν, ἀφανισμὸν δὲ 30 τοῖς ἀπανταχοῦ ζῴοις.

35

5 τετάρτη recte Aa; τρίτη P quod Engelbrecht recepit (κατασφαγὰς (3)-τριῶρῳ Riessius praetermisit): tertia trihorus omissa ut in Exc. Monac. 20 ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτ. τριῶρῳ inserui: ἐν τῇ πρώτῃ τριῶρῳ iam Riessius coniecerat. 28 ταῖς δευτέραις τριῶροις ταῖς τελευταίαις codd., Eng., Riess.

Μηνὶ Αὐγούστῳ. Ἐὰν ἐν Λέοντι ὁ ἥλιος ὥρα πρώτη ἢ δευτέρα ἢ τρίτη ἐκλείπη, βαρβάρων στρατεύματα τοὺς Ἕλληνας 5 πολιορκήσει καὶ κρατήσουσιν οἱ βάρβαροι. ἐὰν δὲ ὥρα τετάρτη ἢ πέμπτη ἢ ἕκτη, ἐν Αἰγύπτῳ ἀνὴρ μέγας ἀπολείται καὶ στρατόπεδα ταραχθήσονται καὶ χειροκρατησίαι 10 καὶ φόνοι ἔσονται μεγάλων ἀνθρώπων καὶ πτώσεις· καὶ ἄλλοθεν βοηθημάτων δεηθήσονται. ἐὰν δὲ ὥρα δεκάτη ἢ ἐνδεκάτη ἢ δωδεκάτη ὁ ἥλιος δύνων ἐκλείπη, 15 βαρβάρων ἐπιθέσεις καὶ πτώσεις ἔσονται.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη <ἐν> Λέοντι ἐκλείπη ὥρα πρώτη ἢ δευτέρα ἢ τρίτη ὅλη, μετ' ἐνιαυτὸν ἀνὴρ 20 μέγας ὄχλους πολλοὺς <ἔχων> Κύπρῳ ἐπιστρατεύσει καὶ ἀποβήσεται κακῶς· καὶ πολὺς λαὸς συναθροισθήσεται ἐξ Αἰγύπτου ἐπ' αὐτὸν καὶ φόβοι πολλοὶ γένωνται 25 καὶ ἀνδρῶν <ἀναίρεσις>. ἔσται δὲ καὶ ἐν Βαβυλῶνι ἀποστασία ἡγουμένου ἀνδρὸς καὶ οἱ ἐν Λιβύῃ τὸν ἑαυτῶν ἡγούμενον ἀποκλείσουσι καὶ ἐλκύσαντες ἀποποιήσονται 30 καὶ ἡ χώρα καταφθαρήσεται καὶ οἱ μὲν αὐτὴν καταλείπονται καὶ αἰχμαλωσίας [πραΐδαν] λήψον-

Ἐν δὲ τῷ Λέοντι ἐκλείποντα τὸν ἥλιον κατὰ τὴν πρώτην τρίωρον βαρβάρων στρατιῶν πολεμῆσαι τοῖς Ἕλλησι καὶ ἐλεῖν αὐτοὺς μηνύειν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν τρίωρον κατ' Αἰγυπτον ἄνδρα μέγιστον ἀπολέσθαι καὶ φόνους καὶ διαρπαγὰς καὶ χειροκρατησίας ἔσεσθαι. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ τριῶρῳ Φρυγίαν καὶ Κιλικίαν πολλὰ ἄτοπα καὶ Θράκην ἐπισχήσειν. ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ τριῶρῳ, τουτέστι δύνοντα, βαρβάρων ἐπίθεσιν καὶ πτώσιν σημαίνειν.

Κατὰ δὲ τὴν πρώτην τρίωρον τὴν Σελήνην ἐκλείπουσαν ἐν Λέοντι μετ' ἐνιαυτὸν ἄνδρα δυνάστην μετ' ὄχλου πολλοῦ Κύπρῳ ἐπιστρατεύσει καὶ μὴ καλῶς ἀπαλλάξει πολλοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντος καὶ πολλῶν ἀνδρῶν ἀναίρεθέντων. ἐν δὲ Βαβυλῶνι ἡγούμενον ἄνδρα ἀποστατήσαι καὶ Λίβυας τὸν ἑαυτῶν ἡγούμενον ἀνελεῖν καὶ ἀπὸ τῆς τοιαύτης νεωτερίσεως τὴν χώραν διαφθαρήναι. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τριῶρῳ μοχηρὰν τὴν θάλασσαν μηνύειν καὶ ὄχλων συστροφάς. ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ τριῶρῳ Συρίας καὶ Αἰγύπτου ὄχλοις συγκρούσεις καὶ τοῖς πρὸς δυσμὰς οἰκοῦσιν.

3 Galatarum incursionis in Graeciam a. 278 a. Chr. n. factae meminisse videtur, cf. infra p. 139, 28 (Cumont). 9 χειροκρατήσκειν cod. 12 βοηθὸν αὐτῶν cod.; corr. Kroll. 13-14 horae VII VIII IX exciderunt, item infra in capitulo de Luna, p. 136, 4 et saepius. 19 ὅλη ἄ μετ' cod. 20 ἔχων suppl. 25 ἀναίρεσις addidi. 29 ἐλπίσαντες cod. (vix = φοβηθέντες); ἐλκύσαντες scripsi; ἐλκυσαντες ci. Cumont. 32 πραΐδαν = praedam glossam esse recte puto conie-

11 δύνων codd. 20 Κύπρου codd. et editt.

ται. ἐὰν δὲ ὥρα τετάρτη ἢ πέμπτη ἢ ἕκτη μεσουρανήσασα ἐκλείπη, θάλασσαι μοχθηραὶ ἔσονται καὶ ὄχλων συστροφαί. ἐὰν δὲ ὥρα δεκάτη ἢ ἑνδεκάτη ἢ δωδεκάτη ἐν τῷ περὶ δύοσιν ὀρίζοντι, Συρία καὶ Αἴγυπτω ὄχλων πρὸς ἀλλήλους συγκρούσεις σημαίνει.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ. Ἐὰν ἐν Παρθένῳ ὁ ἥλιος ἢ ἡ Σελήνη ἐκλείπη ὥρα πρώτη ἢ δευτέρα ἢ τρίτη, κακὰ εἰς πολλοὺς τόπους ἔσται. ἐὰν δὲ ὥρα πρώτη ἐν ἀρχαῖς Παρθένου τῆς Σελήνης ἐκλείπη τοῦ πεφωτισμένου τέταρτον μέρος μέγεθος δακτύλων δύο πρὸς νότον, μεθ' ἡμέρας ρκ' ἢ μικρῶ πλείον ἐν Αἴγυπτῳ πόλις μεγάλη ἀνάστατος ἔσται· καὶ οἱ πρότερον πρωτεύοντες ὀλίγοι ἀπολειφθήσονται <καὶ> ταπεινοὶ περιπατήσουσι καὶ <ὄχλος> ἐπισχύσει καὶ τὰς αἰχμάς αὐτῶν παρελθούνηται· καὶ πολλοὶ φόνοι βίαιοι καὶ ἐμβολαὶ παράνομοι ἔσονται· καὶ τόπων ἐνδόξων ἐρημώσεις καὶ κατασπασμοί· καὶ οἱ μὲν ἐνδοξοὶ οὔτε ἱκεσιῶν οὔτε δεήσεων <τεύξονται> οὔτε εἰς λόγους ἔσονται, ἀλλὰ ἐπισχύσει ὠμότης καὶ ἀναίδεια· μετὰ δὲ τὴν περίστασιν ὑπόπονται αὐτοὺς. ἔσονται δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πολ-

cit Cumont (πρὸς ἀνάστασιν ἐξ ἐπιστολῆς c. a. 346 p. Chr. n. scripta affert C. Wessely, *Die latein. Elemente in der Gräcität der Aegypt. Papyrusurkunden* (Wiener Studien, XXIV, 144). — Post λήφονται quaedam intercidisse videntur, cf. οἱ μὲν. 7 ἀλλήλων cod. 11 post ἐκλείπη in cod. τις αὐτῶν. 14 ἡ Σελήνη cod. 22 ὄχλος addidi, cf. Heph. 28 τεύξονται suppl. 31 ἐπόπονται αὐτοῦ cod.; ἐκκόπονται (ἐκκόψουσιν?) ci. Cumont; ὑπόπονται Kroll.

Ἐν δὲ Παρθένῳ τῆς Σελήνης ἐκλείπουσης δακτύλους δύο πρὸς νότον ἐν Αἴγυπτῳ μεγίστην πόλιν ἀνάστατον σημαίνει καὶ τοὺς ἐπισήμους ταπεινοὺς καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀφαιρεθήσονται καὶ ὠμότητα πολλὴν γενέσθαι ὑπὸ ὀχλοκρατίας καὶ φόνους, καταφύεσθαι δὲ πρὸς τὸν τῆς Αἴγυπτου ἡγούμενον βοθηθεὶς χρήζοντα. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τριῶν ἐκλείπουσης τὸ ἡμισυ τοῦ κύκλου ἢ τὸ τρίτον τοῖς πρὸς βορρᾶν Αἴγυπτίους λύπας καὶ στρατιᾶν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν σημαίνει καὶ ἔξωθεν ἐπιστρατεύσει δυνάστην καὶ δόλους καὶ προδοσίαν γενέσθαι, ἀποστατήσιν δὲ πολλοὺς τοῦ πρότερον ἡγεμόνος. ἐὰν δὲ ἐν τῇ τελευταίᾳ τριῶν ἐκλείπη, τοῖς πρὸς ἐσπέραν οἰκοῦσι πολλὰ κακὰ ἀπεργάζεται.

30

λῶν τόπων καταφθοραὶ καὶ ἀπώλεια καὶ σφαγαὶ καὶ αἰχμαλωσίαι καὶ λιμός, οἱ τε ἡγούμενοι τῶν κατ' Αἴγυπτον τόπων χρεῖαν ἔξουσι βοθηθείας. ἐὰν δὲ ὥρα τετάρτη <ἢ> πέμπτη ἢ ἕκτη μεσουρανήσασα τὸ ἡμισυ τοῦ κύκλου ἢ τὸ τρίτον, Αἴγυπτίους λύπαι ἔσονται. ἐὰν δὲ <ζ' ἢ η'>, Συρία στρατεύματα ἔξωθεν ἐπιστρατεύσει καὶ δυνάστης ἄλλος· οἱ δὲ λαοὶ ἀποστήσονται ἀπὸ τοῦ πρότερον ἡγούμενου αὐτῶν καὶ δόλοι πολλοὶ καὶ προδοσίαι ἔσονται. ἐὰν δὲ ἐνάτη ἢ δεκάτη ὥρα περὶ δύοσιν ἐκλείπη, τοῖς πρὸς ἐσπέραν οἰκοῦσι πολλὰ κακὰ ἔσται.

Τὰ δ' αὐτὰ ἔσται σημεῖα καὶ ἐπὶ τῶν τοῦ Ἡλίου ἐκλείψεων.

Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ. Ἐὰν ἐν Ζυγῷ ὁ ἥλιος ἐκλείπη ἢ Χηλαῖς Σκορπίου πρώτη ἢ δευτέρα ἢ τρίτη ὥρα, ὕδωρ πολὺ ἔσται ἐν τοῖς παραθαλασσίσις τόποις καὶ τοῖς πρὸς βορρᾶν καὶ τὸν καρπὸν οὐ δυνήσονται συλλέξει οἱ ἄνθρωποι· τὰ δὲ σημεῖα τῶν συμπτωμάτων ἔσται † Αἰκαρδία ἢ Σουσία ἢ

Τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἡλιακῶν ἐκλείψεων ἐσημειώσαντο.

Ἐν Ζυγῷ δὲ ἦτοι Χηλαῖς τοῦ Σκορπίου Ἡλίου ἐκλείποντος πρώτη [ἢ δευτέρα] τριῶν ὕδωρ πολὺ γίνεσθαι ἐν τοῖς θαλασσίσις τόποις πρὸς βορρᾶν, ὡς τὸν καρπὸν μὴ δύνασθαι συνελεῖν. τὸ δὲ σύμπτωμα † Ἀρκαδία, Σουσιανῆ, Βακτριανῆ, Αἰθιοπία ἔσεσθαι καὶ τῇ περὶ τὸν Εὐφράτην χώρα. ἀπὸ δὲ τετάρτης ἕως ἕκτης, ἐπὶ ἐκλείπη καὶ

5 ἢ add. 6 τὸ κατὰ τοῦ κύκλου ἢ τότε καὶ πῆ ἐπὶ λύπαις ἔσονται cod.; cf. Heph., supra p. 136, 19 sq. 9 ζ' ἢ η' addidi. Συρίας cod. 14-15 ἐνάτην ἢ ὥραν cod. 27 αἰκαρδίας cod.: Ἀρκαδία Heph., quod huc minime quadrat quamvis a geographia astrologica non prorsus absit (cf. Heph., p. 55, 18 et 24). Vetustam corruptelam subesse excerptoris Monacensis et Hephæstionis consensus demonstrat; restituendum vel Ἀραβία quam signo Librae cum Βακτριανῆ et Αἰθιοπία attribuebant (cf. Heph., p. 57, 10 et 13) vel Καρία (scil. ἔσται [αἰ] καρία), cf. ibid., p. 63, 7 et 87, 12 = infra p. 141, 23; vel Ὑρκανία quod proposuit Cumont (cf. Heph., p. 50, 29). σουσίαν cod.

19 ἦτοι χηλαῖς τοῦ Σκορπίου et 26 - 138, 13 Riessium iniuria damnavisse excerpta Monacensia demonstrant. 21 ἢ δευτέρα uncinis inclusi, cf. infra v. 26-27. 24 Ἀρκαδία: cf. quae ad Exc. Monac. adnotavi.

Βακτρία ἢ Αἰθιοπία ἢ τῆ παρὰ τὸν Εὐφράτην χώρα. ἐὰν δὲ ὡρα τετάρτη ἢ πέμπτη ἢ ἕκτη περιστῆ τὸ τελείωμα αὐτοῦ πρὸς βορρᾶν, ἀποκαθαρθῆ δὲ ὑπὸ ἄρκτου ἢ † κυρίου, ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς μετὰ μῆνας ἠ' ἢ θ' τοὺς ἐπιβουλεύσαντας αὐτῷ δολοφονήσῃ· καὶ οἱ ἐπιτήδαιοι ὁμοίως καὶ οἱ ἀνεπιτήδαιοι ἀπολοῦνται· ἔσονται δὲ ἐν Κιλικίᾳ φόννοι πολλοὶ καὶ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐν Λιβύῃ καὶ Ἰταλίᾳ. ἀπὸ δὲ <τοῦ> ταύτης τῆς ἐκλείψεως χρόνου μετὰ ἔτη γ' ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων πόλεμον ἐξοίσει πρὸς τὸν ἐν τῇ Συρίᾳ καὶ πόλεμοι αὐτῶν ἔσονται ἰσχυροὶ καὶ ἀπώλεια πολλῶν ἔθνων· καὶ κρατήσουσι τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπὸ τῆς Συρίας καὶ τῶν κατ' Αἴγυπτον τόπων κυριεύσουσι σὺν τῷ ἡγουμένῳ καὶ ἀναστατώσαντες τὸν λαὸν ἀπελεύσονται· μετὰ δὲ τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν ἐν Αἰγύπτῳ πάλιν στρατόπεδον συναχθήσεται καὶ στάσις ἔσται <...> ὑπὸ τῶν ὄχλων· ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ἀποστασία ἔσται καὶ ὁ λαὸς ἀκαταστατήσῃ καὶ πολλὴν ἀηδίαν παρέξει τῷ ἡγουμένῳ. ἐὰν δὲ ὡρα ἐβδόμη ἢ <ὀγδόη ἢ> ἐνάτη ὁ Ἥλιος ἐν ταῖς

1 βακτρίαν cod. αἰθιοπίαν cod. ἢ τῆ scripsi: ἐν τῇ cod. 2-3 ὡραν τετάρτην ἢ πέμπτην ἢ ἕκτην cod. 4 τὸ τελείωμα αὐτοῦ videtur finis Scorpio-nis: τοῦ Σκορπίου τὸ στόμα Heph. 5 ἀποκαρθῆ cod. 6 κυρίου in cod. correctum ex βυρίου. Scribendum Κιρκίου vel Εὐρου, nisi glossema potius (ἢ βορείου) latet. 13 τοῦ addidi; ἐκλείψεως μετὰ χρόνων ἔτη γ' cod. 20 τὸν... τόπον cod. 26 τὸν ὄχλον cod.; lacunam ante statui: intercidisse videntur <καὶ οἱ πρῶτοι ἀναιρεθήσονται> ὑπὸ τ. ὄχλ. (cf. Heph.). 31 ἠ' ἢ addidi.

περιστῆ τοῦ Σκορπίου τὸ στόμα καὶ ἀποκαθαρθῆ ἀπ' ἄρκτου, τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα μετὰ ἐννέα μῆνας τοὺς προεπιβουλεύσαντας αὐτῷ δολοφονήσῃ δηλοῖ καὶ ἐν Κιλικίᾳ φόνους πολλοὺς καὶ ἐν 5 Μακεδονίᾳ καὶ Λιβύῃ καὶ Ἰταλίᾳ. ἀπὸ δὲ τοῦ τῆς ἐκλείψεως χρόνου μετὰ τρία ἔτη τὸν τῆς Αἰγύπτου βασιλέα πόλεμον ἐξοίσει πρὸς τὸν τῆς Συρίας βασιλέα καὶ ἠττηθήσεται καὶ ἐν Αἰγύπτῳ 10 στρατόπεδα συναχθήσεται καὶ στάσεως γενομένης τοὺς πρῶτους ἀναιρεθήσεται ὑπὸ τῶν ὄχλων. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ τριῶρω ἐκλείποντος Ἥλιου τοῖς ἐν Φοινίκῃ καὶ Καππαδοκίᾳ νόσον 15 ἔσονται. ἐν δὲ Συρίᾳ κυνῶν θάνατον καὶ μετὰ ταῦτα ἀνθρώπων. τῇ δὲ δεκάτῃ ἢ ἐνδεκάτῃ ὡρᾷ τῆς ἐκλείψεως γενομένης θάνατον θηρίοις καὶ τοῖς ὑποζυγίοις σημαίνεισθαι. 20

25

30

Χηλαῖς τοῦ Σκορπίου ἐκλείπη, τοῖς ἐν Φοινίκῃ καὶ τοῖς ἐν Καππαδοκίᾳ νόσος ἔσται, ἐν τῇ Συρίᾳ κυνῶν θάνατος, μετὰ δὲ τούτους καὶ 5 ἀνθρώπων. ἐὰν δὲ δεκάτῃ <ἢ> ἐνδεκάτῃ <ἢ> δωδεκάτῃ ὡρᾷ, τοῖς θηρίοις ἢ καὶ τοῖς ὑποζυγίοις πᾶσι <θάνατον> σημαίνει.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ἐν Χηλαῖς ὡρα 10 πρώτη <ἢ> δευτέρᾳ ἐκλείπη, ἐν πάσῃ χώρᾳ γογγυσμὸς ἔσται καὶ δυσारेστία· καὶ πολλὰ βάρεια ἐκ τῶν ὑπεράνω τοῖς ὑποτεταγμένοις ἔσται καὶ τὰ κοινὰ παραθλιβήσε- 15 ται καὶ τοὺς δυναστεύοντας εὖξονται ἀποφυγεῖν· κακαὶ γὰρ αὐτοῖς ἔσονται καὶ <...> ἐπιγραφαί. ἐὰν δὲ τετάρτη πέμπτη ἕκτη ἐβδόμη ὀγδόη, Κοίλη Συρία, Λιβύη, Φοι- 20 νίκη, Αἰγύπτῳ <ἀνεσις> πολλῶν κακῶν. ἐὰν δὲ ἐνάτῃ δεκάτῃ ἐνδεκάτῃ δωδεκάτῃ ὡρᾷ, ταῖς ἐπιθαλασσίαις πόλεσι θόρυβος τῇ τε Λυδίᾳ Μυσίᾳ Ἰωνίᾳ πόλεμοι ἢ 25 καρπῶν ἀφορίαί.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ. Ἐὰν ἐν Σκορπίῳ ὁ Ἥλιος ἐκλείπη, ὡρα πρώτη δευτέρᾳ τρίτῃ Γαλάταις πρὸς Ἑλληνας <πόλεμον σημαί- 30 νει>· ἐν δὲ Λιβύῃ μέση <ἢ γῆ> πολλὰ τέξεται θηρία. ἐὰν δὲ ὡρα τετάρτη πέμπτη ἕκτη, ἄτοπα ἔσται Ἀρμενίᾳ, Καππαδοκίᾳ, Φρυγίᾳ, Λυδίᾳ, Ἑλλησπόντῳ· ἐὰν δὲ ὡρα

3 κοινός cod.: κυνῶν scripsi ex Heph. 8 θανάτων add. ex Heph. 11 Hephæstionem vocabulum γογγυσμός (= murmuratio) vitavisse memorabile (praetuli ἀηδία). 17 post καὶ lacunam statui: fort. suppl. παράνομοι; cf. p. 142, 8. 20 ἀνεσις suppleni ex Heph. 23 ἢ τε cod. 29-30 πόλεμον σημαίνει et ἢ γῆ suppleni; μέση ex ἢ γῆ corruptum esse mavult Cumont.

Καὶ τὴν Σελήνην δὲ ἐκλείπουσαν περὶ τὰς πρῶτας τρεῖς ὡρας πᾶσαν δυσारेστίαν καὶ ἀηδίαν ἐγγενᾶν πάσῃ χώρᾳ καὶ βάρη τοῖς ὑποτεταγμένοις ἐπιβληθήσεται, ὡς τὰ κοινὰ θλιβῆναι καὶ τοὺς δυνάστας ἀποφυγεῖν εὖξασθαι. ἀπὸ δὲ τετάρτης ὡρας ἕως ἐβδόμης ἐκλείπουσαν τῇ Κοίλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ καὶ Λιβύῃ καὶ Αἰγύπτῳ ἀνεσις ποιήσῃ. δεκάτῃ δὲ ὡρᾷ καὶ ἐνδεκάτῃ ἐκλείπουσαν τοῖς παραθαλασσίαις τόποις θόρυβον καὶ Ἰωνίᾳ πόλεμον καὶ καρπῶν ἀφορίας σημαίνει.

Ἐν δὲ τῷ Σκορπίῳ περὶ πρώτην καὶ δευτέραν Ἥλιος ἐκλείψας Γαλάταις <σημαίνει> πρὸς Ἑλληνας πόλεμον ποιήσῃ, ἐν δὲ Λιβύῃ πολλὰ θηρία τὴν γῆν τέξεσθαι. ὡρα δὲ τρίτη ἕως πέμπτης ἐκλείψας σημαίνει Ἀρμενίᾳ, Καππαδοκίᾳ, Λυδίᾳ, Φρυγίᾳ, Ἰωνίᾳ, Ἑλλησπόντῳ ἀηδὴ τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν. τῇ δὲ τρίτῃ τριῶρω ἐκλείψας τῇ χώρᾳ τῇ

15 τρίτης codd.: correxi, cf. v. 10 et Exc. Monac. 27-28 Γαλάταις ex codd. recepi (Γαλάτας edd.) et σημαίνει addidi.

ἑβδόμη ὀγδόη ἐνάτη <....> καὶ πρὶν αὐθις ἀποκαθαρθῆναι τὸ ἔλλειμμα ἔχον καταδύηται, πένθει αὐτῶν ἡ χώρα παραπολεῖται· καὶ ὁ δυναστεύων αὐτῆς κακῶς ἀπολείται, ἐὰν ὥρα <ι'> δειχθῆ αὕτη ἡ ἔκλειψις.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ὥρα πρώτη δευτέρα ἐν Σκορπίῳ ἐκλείπη ὅλη, ἐν Αἰθιοπία καὶ τοῖς προσσηνοῦσιν αὐτὴν τόποις ἀποτυμpanισμὸς ἔσται. ἐὰν δὲ ὥρα τρίτη τετάρτη πέμπτη ἕκτη μεσουρανήσασα <ἐν> τῷ Σκορπίῳ ὅλη ἐκλείπη, ἐν Συρία Κιλικία Φοινίκη Λιβύῃ πολλοὶ φόνοι ἔσονται καὶ ἀκρις πολλὴ ἔσται. ἐὰν δὲ ὀγδόη ἐνάτη δεκάτη, ἐν τῇ Περσῶν χώρα καὶ Εὐβοία πένθος ἔσται· ἐν Αἰγύπτῳ δὲ μεγάλων ἀνθρώπων ἐπαναίρεσις καὶ τοῖς ἡγουμένοις ὄχλοι ἀπειθήσουσι.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ. Ἐὰν ἐν Τοξότη ὁ ἥλιος ἐκλείπη ὥρα πρώτη δευτέρα τρίτη, Κρήτες πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐξοίονται· στάσις δὲ πολλαχοῦ στρατοπέδων συναγωγὴν ἔξει. ἐὰν δὲ ὥρα πέμπτη ἕκτη ἑβδόμη ὀγδόη,

πρὸς ἑσπέραν ἐρήμωσιν δηλοῖ, ὡς πόλεις εἰς πόλεις καταφυγεῖν. τῇ δὲ τελευταίᾳ τριῶν ἐκλείψας καὶ δὺς πρὸ τοῦ καθαρθῆναι τὴν πρὸς ἑσπέραν χώραν μετ' ἐνιαυτὸν ἀφανισθῆναι καὶ 5 τὸν δυνάστην αὐτῶν ἀπολέσθαι μνηθεῖ.

Ἡ δὲ Σελήνη πρώτη καὶ δευτέρα ὥρα ἐκλείπουσα Αἰθιοπία καὶ τοῖς ἐνοικοῦσι σπάνιν ἔσεσθαι δηλοῖ. τρίτη δὲ καὶ 10 τετάρτη καὶ πέμπτη Συρία, Κιλικία καὶ Φοινίκη καὶ Αἰγύπτῳ πόλεμον ἔσεσθαι καὶ ἀκριδα πολλὴν καὶ τὰ θηρία κατέδεσθαι τοὺς καρπούς καὶ πολλὰ παράδοξα σημεῖα ἐπιγενήσεσθαι. ἐὰν δὲ 15 ὀγδόη ἢ ἐνάτη ἕως δυσμῶν ἐκλείψη, τῆς μὲν Αἰγύπτου τοὺς ὄχλους ἀπειθήσαι τῷ ἡγουμένῳ καὶ μεγάλους ἀνδρας ἀναιρεθῆναι, Εὐβοία δὲ καὶ τῇ Περσῶν χώρα συμφορὰς σημαίνει. 20

Ἐν δὲ Τοξότη ἥλιος ἐκλείψας ἐν ταῖς πρώταις τέσσαρσιν ὥραις Κρήτην ἐμφύλιον πόλεμον ἔξει, στάσις δὲ 25 καὶ πόλεμον πανταχῇ. πέμπτη ἢ ἕκτη ἢ ἑβδόμη ὥρα Ἰβηρία, Σκυθία, τοῖς Ἑλλήσι πόλεμον, ἐν δὲ Συρία ἐπήλυσιν βαρβάρων καὶ πόλεμον, Βαβυλῶνι δὲ

13-14 καταδέσασθαι Aa, καταδύσεσθαι P: κατεδέσεσθαι edit. 27 Ἰβηρία P (om. Aa), quod iniuria ab Engelbrechtio et Riessio repudiatum esse nunc elucet; kai add.

1 lacunam statui; suppl. haec fere: <τοῖς πρὸς ἑσπέραν οἰκοῦσιν ἐρήμωσιν δηλοῖ· ἐὰν δὲ ὥρα ι' α' ἢ ἐκλείψη>. 2 αὐτῶν cod.: αὐθις conl. 3 ἀποδοίη καὶ cod.: καταδύηται ser. πενθήσει cod. 5 αὐτοῖς cod. 6 ὥρα d. αὐτῇ cod. 10 προσσηνοῦσιν cod. (ἐνοικοῦσι Heph.): προσσηνοῦσι scripsi, cf. infra p. 143, 6. 11 pro ἀποτυμpanισμὸς Heph. maluit σπάνις. 13 ἐν addidi. 18 Εὐβοία quamvis apud Heph. quoque scriptum sit, suspectum. 25 post τρίτη τετάρτη intercidesse videtur. Κρήται cod. 27 πάσης cod.; στάσις corr. Cumont.

Ἰβηρσι, Σκυθαῖς, τοῖς Ἑλλήσι πρὸς τοὺς βαρβάρους πόλεμος ἔσται· ἐν δὲ Συρία ἐπήλυσιν πολέμιων ἔσται· ἡ βίβλος δὲ καταφθα- 5 ρήσεται. ἐὰν δὲ ὥρα ἐνάτη δεκάτη ἑνδεκάτη, πόλεις ἐπὶ θαλάσῃ ἀνάστατοι ἔσονται καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν διαρπαγῆσονται. τῷ δὲ τῆς Αἰγύπτου <καὶ τῆς Ἀσίας> δυνα- 10 στεύοντι λόγοι ἔσονται πρὸς ἀλλήλους· ἡ δὲ Σουσιανὴ ὑπὸ τῆς ἀντικειμένης αὐτῇ χώρας κατατροχασθήσεται.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ἐν Τοξότη ὥρα 15 πρώτη δευτέρα τρίτη, στρατιωτικαὶ κινήσεις κατέχουσι. <τοῖς δὲ> τὰ κοινὰ πρότερον ἐσχηκόσι ταραχαί, θόρυβοι προσπεσοῦνται. κατὰ δὲ τὸ φθινόπωρον πολλαχοῦ 20 εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων νόσοι ἐμπεσοῦνται, αἱ καὶ διατείνουσι εἰς πολλοὺς, οἷσις δὲ τόποις τὰ σημεῖα, Καρία Ἰωνία Αἰγύπτῳ Ἀραβία Βαβυλωνία Με- 25 σοποταμία καὶ τῷ παρὰ τὸν Νεῖλον <καὶ> Εὐφράτην μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἔτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὰ ἔσχατα Ἐλυμαῖδος. ἔσται δὲ καὶ ἔτος ἀπατηλὸν <καὶ> ἐπίψυχρον

φθορὰν δηλοῖ. ἀπὸ δὲ ὀγδόης ὥρας ἕως δωδεκάτης πόλεις ἐπιθαλασσίας ἀναστάτους ἔσεσθαι καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν διαφθαρήναι καὶ τοῖς τῆς Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου δυνάσταις ἀντιλογίαν ἔσεσθαι τὴν τε Σουσιανὴν χώραν ὑπὸ τῆς παρακειμένης καταδραμηθῆναι σημαίνει.

Τῆς δὲ Σελήνης ἐκλείπουσης ἐν ταῖς τέσσαρσι πρώταις ὥραις κινήσιν στρατιωτικὴν καὶ τοῖς ἔχουσι τὰ κοινὰ ταραχὰς καὶ φόβους ἔσεσθαι καὶ νόσους περὶ τοὺς ὀφθαλμούς κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ πολλοὺς τόπους ἔσεσθαι τὰ σημεῖα, Καρία, Ἰωνία, Αἰγύπτῳ, Ἀραβία, Βαβυλωνία, Μεσοποταμία καὶ τῇ παρὰ τὸν Νεῖλον καὶ Εὐφράτην μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ μέχρι Ἐλυμαῖδος. καὶ τὸ ἔτος ἀπατηλὸν καὶ 3 ὑπόψυχρον καὶ λυπηρὸν, ὡς καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὑποψίας μοχθηρὰς ἐγγενέσθαι καὶ ἄλλον ἄλλῳ δόλους τεκτεῖνασθαι, ὡς καὶ τοὺς κακούργους τὰ τῶν πλησίον ἀφελέσθαι καὶ χρημάτων ἐπι-

3 ἐπίλυσιν cod. πολέμων cod. 4 βίβλος corruptum ex Βαβυλῶν; (Βύβλος ci. Cumont, sed regiones non urbes nominari solent). 9 καὶ τῆς Ἀσίας suppl. ex Heph. 11 οἱ δὲ Σουσιανοὶ cod. 12 αὐτῷ cod. χώρας: Elymaeos ληστρικούς (Strabo, XI, 524) dicere videtur. 12-13 κατατροχασαίησεται cod. 16 τοῖς δὲ addidi. 20 εἰς τοὺς ὀφθαλμούς: nam ἡ ἀκίς τοῦ Τοξότου σινωτικὴ ὀφθαλμῶν, item ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Τοξότου, cf. *Catal.*, V, 226 et supra, p. 112, 1 et 2. 22 δὲ cod., corr. Cumont. 26 καὶ addidi. 27 ἔστι καὶ τῆς cod. 28 Ἑλλημαῖδος cod. 29 ἐπίδηλον cod.: ἀπατηλὸν <καὶ> scripsi ex Heph.

καὶ λυπηρόν οἱ τε ἄνθρωποι εἰς ὑποψίας ἐμπεσοῦνται μοχθηρὰς καὶ ἄλλος ἄλλω δόλους ἐπάξει· οἱ τε ἐπιθετικοὶ καὶ καχέκται τὰ τῶν πλουσίων ἀφελούνται καὶ τόπων ἔξονται ἰσχυρῶν κατασπασμοὶ καὶ ἀδικήματα καὶ πολλαὶ καὶ παράνομοι συντελεσθήσονται τοῖς πλουτοῦσιν ἐπιγραφαί. ἐὰν δὲ ὥρα ἕκτη ἑβδόμη ἐνάτη δεκάτη, βαρβάρων στρατεύματα ἐπὶ τοῦς Ἑλληνας ἐλεύσεται· καὶ ἐν Συρίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ θόρυβος ἔσται· οἱ δὲ πρωτεύοντες ἀπολοῦνται μεταναστάντες· καὶ Γαλάταις καὶ Κρησὶ καὶ Πέρσαις ἀφορία καρπῶν. ἐὰν δὲ ἐνδεκάτη ὥρα ἢ ἐσχάτη ἔωθινή, οἱ πρὸς ἐσπέραν οἰκοῦντες πολιορκήσουσιν ἀλλήλους καὶ τοὺς νεκροὺς αὐτῶν κατέδεται τὰ θηρία.

<Μηνὶ Ἰαννουαρίῳ. Ἐὰν ἐν Αἰγυκέρῳτι ὁ ἥλιος ἐκλείπῃ ὥρα πρώτη ἢ δευτέρα ἢ τρίτη, Περσικὸς ἔσται πόλεμος καὶ τοῖς οἰκοῦσι πρὸς νότον ἐπέλευσις πολλῶν κακῶν ἔσται. ὥρα δὲ τετάρτη, πέμπτη, ἕκτη σημαίνει

3 ἐπάξει scripsi : ἐκτάξει cod. 4 τὰ scripsi : καὶ cod. 14-15 ἀπολοῦνται μεταναστάντες (vel μετανάστα) scripsi : ἐπεὶ οὖν τάρματι ἀνύσται cod. 17-18 ἔωθεν νῆσοι cod. ; ἔωθινή (scil. ἐκλείπῃ) scripsi ; ἔωθινή = ἀνατέλλουσα (οἱ ἔωθεν καὶ οἱ Kroll, sed cf. Heph.). 22 Excerpta de Capricorno tota, de Aquario maximam partem in cod. Monac. perierunt; succurrunt excerpta codicis V(eneti) 9 (= Marciani 366), de quibus plura in calce editionis p. 150. 22 post Ἰαννουαρίῳ in cod. V(eneto) περὶ ἐκλείψεως ἡλίου καὶ σελήνης, quod omisi : vides revera ut supra p. 130 conieci excerptorem olim a signo Ianuarii i. e. Capricorno inceperisse.

γραφὰς γενέσθαι τοῖς πλουσίοις. ἀπὸ δὲ τετάρτης ἀρχομένης ἕως δεκάτης βαρβάρων στρατεύματα ἐπὶ τοῦς Ἑλληνας καὶ περὶ Μακεδονίαν θόρυβον σημαίνει καὶ τοὺς πρωτεύοντας πεσεῖν. 5 ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ὥραις τοὺς πρὸς ἐσπέραν οἰκοῦντας ἑαυτοὺς πολιορκῆσαι δηλοῖ, ὡς τοὺς νεκροὺς αὐτῶν κατέδεσθαι τὰ θηρία.

Ἡλίου δὲ ἐν Αἰγυκέρῳτι περὶ τὴν πρώτην τρίωρον ἐκλείποντος τοῖς πρὸς νότον οἰκοῦσι κακὰ σημαίνει. περὶ δὲ δευτέραν τρίωρον κακὰ Ἐλυμαίᾳ, Περσίδι, Μηδίᾳ, Γερμανίᾳ, Ἰνδίᾳ δηλοῖ καὶ τοῖς πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἀπηλιώτην οἰκοῦσιν. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ τρίωρῳ τοῖς ἐν

22 Γερμανία codd. Ἄρμενιά recte opinor Kroll, *Neue Jahrbücher*, VII, 574; possis etiam Καρμανία. Sed corruptelam sive correctionem pervertustam esse excerpta Venela demonstrant (ut supra p. 137, 27).

Ἐλυμαῖδι, Περσίδι, Γερμανίᾳ, Ἰνδίᾳ τῇ πρὸς ἀνατολὴν καὶ ἀπηλιώτην πτώσιν. ἐὰν ὥρα ἑβδόμη, ὀγδόη καὶ ἐνάτη, τοῖς ἐν Πόντῳ 5 πόλεμον καὶ Ἀσίᾳ καὶ Κύπρῳ καὶ τοῖς πρὸς νότον σκηνοῦσι ταῦτα δηλοῖ· ἔτι δὲ καὶ νόσοι καὶ φθοραὶ καὶ ἀπώλειαι καρπῶν καὶ τῆς γῆς. ἐὰν δὲ ὥρα δεκάτη, ἐνδεκάτη, 10 δωδεκάτη, τετραπόδων ἔξονται διαφθοραὶ ἐν τοῖς περὶ δύσιν.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ἐν τῷ αὐτῷ Αἰγυκέρῳτι ὥρα πρώτη, δευτέρα, τρίτη ὅλη ἐκλείπῃ, ἀνὴρ μέγας 15 ἐπιστρατεύσει ἀπὸ τῆς Ἀσίας τῇ Αἰγυπτίων χώρα καὶ τὸν ἡγούμενον αὐτῶν λήμεται, τὸν πολὺν δὲ λαὸν τὸν μὲν ὑποχείριον λαβῶν <προσδέξεται, τὸν δὲ> φονεύσει. 20 μετὰ δὲ τὴν τούτου ἀπαλλαγὴν ἐμφύλιος πόλεμος ἔσται καὶ ὀλοκρατία καὶ ἄνθρωποι μεγάλοι οἱ μὲν εἰς ἀνάγκας ἀφίζονται, οἱ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀγρίῳ μόρῳ κατακοπή- 25 σονται, ἢ δὲ χώρα ἀκαταστατήσεται καὶ ἀπὸ τοῦ ἡγούμενου ἀποστήσεται καὶ κατασφραγίᾳ ἀνθρώπων ἔξονται καὶ ἄλλος τὰ ἄλλου ἀφελείται καὶ τὸν ἀλλότριον καρπὸν 30 ἀροῦνται, ἅτε δὴ ποτε τῶν <δεσποτῶν> αὐτῶν ἐνδεία καὶ ἀπορία πιεζομένων, καὶ τοῖς ἀθίκοις τὰς χεῖρας ἐπιβαλοῦσιν. ἐὰν δὲ πέμπτη, ἕκτη, ἑβδόμη καὶ ὀγδόη,

τῷ Πόντῳ πόλεμον καὶ τοῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ Κύπρῳ καὶ τοῖς πρὸς νότον οἰκοῦσι σημαίνει καὶ νόσους καὶ φθορὰς καρπῶν καὶ φυτῶν καὶ γῆς. ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ τρίωρῳ τετραπόδων διαφθορὰν τῶν ἐν τῇ δύσει.

Σελήνη δὲ ἐν Αἰγυκέρῳ ἐκλείψασα ἐν τῇ πρώτῃ τρίωρῳ ἀνδρα μέγαν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ἀσίας στρατεύσασθαι καὶ τὸν ἡγούμενον αἰχμαλωτίσαι καὶ τοὺς ὄχλους τοὺς μὲν διαφθεῖραι, τοὺς δὲ ὑποχείριους ἔχειν σημαίνει. μετὰ δὲ τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν ἔσσεσθαι ἐμφύλιον πόλεμον καὶ ὀλοκρατίαν καὶ τοὺς πρώτους κατακοπήναι καὶ ἀποστατήσαι δούλους τοῦ ἡγούμενου καὶ ἄλλον ἄλλου ἀφελέσθαι τὰ κτήματα, τοὺς δὲ δεσπότης αὐτῶν δι' ἐνδειαν ἐπαιτῆσαι τροφήν. ἐν ταῖς ἐξῆς ἄχρι τῆς ὀγδόης ὥρας ἐκλείπουσιν νοσήματα περιοδικὰ ἐπελεύσεται ἀπὸ ἀνατολῆς μέχρι δύσεως καὶ Φοινίκη ὑπὸ τῶν ἔξω πολιορκηθήσεται, ὁ δὲ πολιορκῶν οὐδὲν ἀνύσει διὰ τὸ ἐπικοινωνεῖν τῷ Αἰγυκέρῳ τὸ τῆς Εἰλειθυίας ζῦδιον ἀκέφαλον ὄν. ἐν δὲ ταῖς τελευταίαις ὥραις ἐκλείπουσα ἢ καὶ ἔχουσα τι μέρος τῆς ἐκλείψεως, πρὶν δύναι, σημαίνει στρατεύματα ἔξωθεν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἐλεύσεσθαι καὶ ὁ

1 Γερμανία ex Ἄρμενιά olim immutatum videtur : cf. quae ad Hephæstionem adnotavi. 12 ante ἐὰν in V Περὶ Σελήνης quod omisi. 15 ἐν τῇ V. 19 προσδέξεται τὸν δὲ suppl. 30 ἀροῦνται V, corr. Hertlein. 30-31 δεσποτῶν add., cf. Heph. 34 ante πέμπτη supplendum videtur τετάρτη.

21 δούλους] δὲ ἄλλους codd., corr. Riess. 30 Εἰλειθυίας ζῦδιον (cf. *Sphaeram* meam p. 212 sqq. et Rehm, *Berl. Philol. Woch.* 1904, p. 1042, 3) : i. e. Virginis signum (ἀκέφαλον secundum Eratosthenis *catasterismos* p. 84 Robert), quod triangulum cum Capricorno facit (ἐπικοινωνεῖ). 33 πρὶν addidi, ἕως ἄν Riess. δύνη codd.

νοσήματα ἔσται περιοδικὰ τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ ἀνατολῆς ἕως δύσεως καὶ Φοινίκη ὑπὸ τῶν ἕξω πολεμίων πολιορκηθήσεται, ἡ δὲ νῆσος ἢ καλουμένη Κύπρος ὑπὸ δυνάστου τινὸς ἐπιβουλευθήσεται, ἀλλ' οὐδὲν μὴ πράξει ὁ ἐπιβουλεύων διὰ τὸ ἐπικοινωνεῖν τῷ Αἰγυπτίῳ τὸ τῆς Ἀμαλθείας ζῴδιον, ὃ οὐδ' ἐστὶν ἀκέφαλον. ἔαν ἐνάτης, δεκάτης καὶ ἑνδεκάτης ἑσθινης ὥρας <ἦ> καὶ μέρος τι τοῦ ἑλλείματος πρὶν ἢ κρυβῆναι <ἦ> ἀποκαθαρθῆναι ἔχουσα κατὰ δύσιν, στρατεύμα ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἐπελεύσεται καὶ ὁ δυναστεύων ὑπὸ τῶν ἰδίων καταληφθήσεται καὶ οἱ πεπιστευμένοι φίλοι ἕξ αὐτοῦ προδώσουσιν αὐτόν· καὶ φόνοι πολλοὶ καὶ προσβολαὶ ἔσονται ὑπὸ τῶν ἀστῶν πολιορκούντων καὶ ὁ δυναστεύων ἀπολείται, καὶ ἕτερος διαδέξεται τὴν ἐξουσίαν. μετὰ δὲ τὴν ἄκαιρον περίστασιν προεπιβουλεύσαντες τούτῳ δυνάσται ἐν τῇ τούτου οἰκίᾳ

5 νῆσος corr. Hertlein : δηλος V. 7 οὐδὲν οὐ μὴ V. 9 Ἀμαλθείας consulto correctum potius quam corruptum videtur ex Εἰλειθυίας (cf. Heph. et quae ibi adnotavi) quae quam stellam significaret, posterioris temporis astrologis ignotum erat. Secundum Eratosthenis *Catal.* ed. Robert, p. 100 sqq. et Hygin. II, 13, Amaltheae capra inter caeli stellas recepta est quae cum Capricorno optime conspirare interpolatori videbatur. Neque tamen ἀκέφαλος dici poterat : inde eundem interpolatorem ὃ οὐδ' ἐστὶν ἀκέφαλον scripsisse consentaneum est (cf. Arat. v. 164 ἀλλ' ἡ μὲν πολλὴ τε καὶ ἀγλαή). 12 et 14 ἦ addidi. 14 ἔχουσι V : ἔχουσα scripsi (nempe ἐκλείπει). 25 προεπιβουλεύσαντες V. 26 τούτου V.

πρότερον δυναστεύων ἀπὸ τῶν ἰδίων ἐγκαταλειφθεὶς ἀλώσεται. μετὰ χρόνον δὲ τινα οἱ προεπιβουλεύσαντες τῷ δυνάστῃ τίσουσι δίκας.

1 ὁ πρότερον (τῆς Ἀσίας) δυναστεύων ἀπὸ τῶν ἰδίων ἐγκαταλειφθεὶς κτλ. : simultatum quae Attalo Pergameno cum Eumene II fratre ad tempus intercesserunt (a. 172 et 168, cf. Wilcken apud Wissowa, II, 2159 sq.) exemplum auctorem recoxisse et inmutasse suspicatus eram, sed excerpta nova huic coniecturae minus favent.

παθόντες ἀντίποινα τὴν ὁμοίαν <ἐν> τούτῳ τῷ τόπῳ λήψονται καταστροφὴν. ἕτεροι δὲ πάλιν διαδέχονται τὴν τούτων ἐξουσίαν, οἵτινες τὰ ὑπὸ τούτων θεμελιωθέντα μεταθήσουσι, καὶ οἱ κάκιστοι τῶν κρείσσωνων ἔμπροσθεν ἔσονται, οἱ δὲ κρείσσονες καὶ οἱ ἔνδοξοι ἀπαρρησίαστοι περιπατήσουσιν. 10 ἀλλὰ κατὰ φορὰν ἀντικρυς τὸ θεῖον τὴν πρόνοιαν τῶν ἐπταικῶτων ποιήσεται, καὶ ἀπολήφονται τὴν ἀρχαίαν στάσιν παρ' ἐλπίδα.

Μηνὶ Φεβρουαρίῳ. Ἐὰν ἐν 15 τῷ Ὑδροχόῳ ὁ ἥλιος ἐκλείπει ὥρα πρώτη, δευτέρα καὶ τρίτη, τῷ Πέρσῃ σημαίνει στάσιν, Ἀραβίᾳ καὶ Συρίᾳ, Αἰγύπτῳ, Αἰθιοπίᾳ, Λιβύῃ καὶ τῇ πρὸς ἑσπέραν καὶ 20 Ζέφυρον ὄλη ἐπαλλήλων συστροφὴν. ὥρα δὲ τετάρτη, πέμπτη καὶ ἕκτη ἐνέδρα πολλὰ ἔσονται, πάντα δὲ ἀπολείται μετ' ὀλίγον, καὶ οἱ καρποὶ βλαστήσαντες καλῶς 25 ἐπὶ σῆψιν ἔσονται. ἔαν δὲ ὥρα ἑβδόμη, ὀγδόη, ἐνάτη καὶ δεκάτη, Ἰταλίᾳ, Κιλικίᾳ, Λιβύῃ καὶ τῇ Λακωνικῇ ἕρις ταῖς πόλεσιν ἔσται πρὸς ἀλλήλας. τὰ δὲ αὐτὰ συμβή- 30 σεται καὶ ἑνδεκάτη καὶ δωδεκάτη ὥρα.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ἐκλείψει οὔσα ἐν Ὑδροχόῳ ὥρα πρώτη, δευτέρα, τρίτη καὶ τετάρτη ὄλη ἢ τὰ 35 δύο μέρη, τοῖς ἐν Κιλικίᾳ ἐκ τῶν

Ἐν δὲ Ὑδροχόῳ ἥλιος ἐκλείψας τῇ πρώτῃ τριῶρῳ τῷ πρὸς εὐρον μέρει, Μεσοποταμίᾳ, Ἀραβίᾳ, Συρίᾳ Κοίλῃ, Αἰγύπτῳ, Αἰθιοπίᾳ, Λιβύῃ καὶ τοῖς πρὸς ἑσπέραν πᾶσι σημαίνει ὄλων ἔσεσθαι συστροφάς. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τριῶρῳ ἐκλείπων τοὺς καρποὺς βλαστήσαντας ἐπισινεῖς ποιήσει καὶ ἐνύδρα πολλὰ γενόμενα ἀπολείται. τῇ δὲ τρίτῃ τριῶρῳ ἕριν καὶ στάσιν προμηνύει ἔσεσθαι Ἰταλίᾳ Κιλικίᾳ Λιβύῃ Λακωνικῇ καὶ ταῖς ἐν αὐταῖς πόλεσι πρὸς ἀλλήλας· ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ τριῶρῳ ὁμοίως τὰ αὐτὰ σημαίνει.

Ἡ δὲ Σελήνη ἐκλείπουσα ἐν τῇ πρώτῃ τριῶρῳ ὄλη ἢ τὸ διμοῖρον μέρος παρὰ τῶν δυναστῶν τοῖς ἐν Κιλικίᾳ πολλὰ ὄκληρὰ ἐπιταχθήσεσθαι καὶ βαρεὰ

1 ἀντάποινα V. 2 ἐν add. Hertlein. 2-3 καὶ καταστροφὴν V. 5 θεμελιωθέντες V. 7 ἐμπροσθεν coni. Hertlein. 10 καταφορὰν V. 14 ἐὰν τῷ Ὑ. V. 20 ὄλων V. 22 ἐνέδρα V : fort. scrib. ἐνύδρῳι πολλὰ <χώραι> ἔσονται. 28 ἀρίσταις V : ἕρις ταῖς scr., cf. Heph. 32 ἐκλείψει V.

33 διμοῖρον P quod iure praetulit Riess : δεύτερον μέρος A.

υπεράνω πολλά σκληρὰ καὶ βαρέα ἐπιρριφίησεται. πέμπτη, ἕκτη ὥρα <ὁμοίως. ἑβδόμη, ὀγδόη, ἐνάτη> περὶ Κύπρον ἔσται ὃ τι ἀπὸ τῶν καινῶν λυπηρόν, Τυρρηνοὶ δὲ καὶ Ἰταλοὶ νόσοις χαλεπαῖς περιπεσοῦνται. δεκάτη, ἑνδεκάτη, δωδεκάτη ὥρα οἱ ἐν τῇ Λιβύῃ γενόμενοι πολεμήσουσι τοὺς τὰς πόλεις οἰκοῦντας, καὶ πολὺς λαὸς ἀπολείται, τοὺς τε καρπούς > αὐτῶν ἄλλοι τρυγήσουσι καὶ αὐτοὶ ἀποκλεισθήσονται.

Μηνὶ Μαρτίῳ. Ἐὰν ἐν Ἰχθύσιν ὁ Ἥλιος ἐκλείπῃ ὥρα α' β' γ' ὄλος ἢ τὰ β' μέρη, ὁ τῆς Ἀσίας ἡγούμενος ὑπὸ βαρβάρου ἔθνους ταπεινωθήσεται καὶ πολλὰς ὑπάρξεις ἀποβαλεῖ. μετὰ δὲ ἔτη τέσσαρα ἢ ἔτι μικρῶ πλείον ἄλλος τὴν ἔξουσίαν παραλήψεται. ἐὰν δὲ δ' ε' ζ', ἐν Αἰγύπτῳ πένθος· ἐὰν δὲ περὶ μέσον ἡμέρας ἐκλείπῃ, ἄτοπα πολλὰ καὶ χαλεπὰ ἐξ ὄχλων ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Συρίᾳ ἔσται. ἐὰν δὲ ἑβδόμη, ὀγδόη ὥρα, σημαίνει Ἀρμενίᾳ, Καππαδοκίᾳ, Ἰωνίᾳ, Λυδίᾳ, Ἑλλησπόντῳ τὰ ἐμφανέστερα τῶν κακῶν ἔσεσθαι.

Ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ἐν Ἰχθύσιν ἐκλείπῃ ὥρα α' β' γ' ὄλη, Αἰγυπτίοις νόσοι φόνοι ἀναλώσεις πρά-

σημαίνει. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τριώρῳ ὁμοίως. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ περὶ Κύπρον ἄτοπὸν τι ἔσεσθαι καὶ λυπηρόν, Τυρρηνοὺς τε καὶ Ἰταλοὺς νόσοις περιπεσεῖσθαι χαλεπαῖς. ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ 5 τριώρῳ τοὺς ἐν τῇ περιχώρῳ Λιβύης τοῖς τὰς πόλεις οἰκοῦσι πολεμήσειν σημαίνει καὶ τοὺς καρπούς αὐτῶν ὑπ' ἄλλων τρυγηθῆναι καὶ τὰς ὁδοὺς ἀποκλεισθῆναι. 10

Ἐν δὲ τοῖς Ἰχθύσιν ὁ Ἥλιος ἐκλείπων ἐν τῇ πρώτῃ τριώρῳ ὄλος ἢ τὸ 15 δῖμοιρον τοῦ κύκλου, τὸν τῆς Ἀσίας δυνάστην ὑπὸ βαρβάρων μηνύει ταπεινωθήσεσθαι καὶ πολλὰ ἀποβαλεῖν καὶ μετὰ τριετίαν <ἢ> μικρῶ πλείον ἄλλον τὴν ἔξουσίαν ἀπολαβεῖν. τετάρτη δὲ καὶ 20 πέμπτη ἐκλείπων ἀπὸ πολλῶν τὴν Αἰγυπτον καὶ Συρίαν ὀχληθήσεσθαι. ἑβδόμη δὲ καὶ ὀγδόη χαλεπὰ πείσεσθαι Ἀρμενίαν, Καππαδοκίαν, Φρυγίαν, Ἰωνίαν, Λυδίαν, Ἑλλησποντον. δεκάτη δὲ 25 καὶ ἑνδεκάτη ὥρα ἐκλείψας θάνατον ἀνθρώποις ἔσεσθαι ἀπὸ τῆς βαρβάρων χώρας εἰς Ἑλληνας καὶ τοῖς παραθαλασσίσις τόποις λοιμὸν σημαίνει.

Καὶ Σελήνη δὲ ἐκλείπουσα ἐν τῇ 30 πρώτῃ τριώρῳ Αἰγυπτίοις νόσους, φόνους, πράσεις, ἀλώσεις δηλοῖ. ἐν δὲ τῇ

19 ἢ addidi. 23 πάθη ἔσεσθαι P.

3 ὁμοίως - ἐνάτη add., cf. Heph. 5 Τυρρήνιοι V. 12 αὐτοὶ Monac. et V: ὁδοὶ Heph. 16 Eumeneim II regem Pergamenorum significari Cumont putat quamquam cladis a Gallis a. 168 a. Chr. n. acceptae per octo annos superstes erat. Cf. supra ad p. 144, 1 (col. 1) et infra p. 147, 26. 19 ἀποβαλεῖ recte Hertlein (cf. Heph.): μεταβαλεῖ codd. 20 ἐπὶ codd., corr. Hertl. 22 ε' καὶ ζ' V. 26 σημαίνει om. V. 28-29 ἐμφανέστατα Monac. 29 ἔσται codd. Hic desinit V.

σεις ἔσονται· ὥρα ε' ζ' Ζ', Αἰγύπτῳ δυνάστου πένθος ἔσται ἢ καὶ τὸ σῶμα εἰς νόσον χαλεπὴν καὶ ἐπισφαλῆ ἐμπεσεῖται· τέκνων αὐτοῦ 5 θάνατος ἔσται. ἐὰν ἡ θ' ἰ' ια', ληστεία κατὰ θάλασσαν πολλὰ ἔσονται· ἐὰν δὲ ιβ', <ἰχθύων> ἀλώσεις πανταχοῦ ἔσονται· Μήδοις δὲ πρὸς ἀλλήλους πόλεμος ἔσται.

10

15

20

Ἐὰν δὲ ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ ὁ Ἥλιος μὲν Ἰχθύσιν ἐκλείπῃ, ἢ δὲ Σελήνη ἐν Παρθένῳ προτέρα 25 αὐτοῦ ἐκλείπῃ ἀπὸ δυσμῶν, ὁ δὲ Ἥλιος ἀπὸ ἀνατολῶν, ὁ τῆς Ἀσίας ἡγούμενος ὑπὸ βαρβάρου ἔθνους ταπεινωθήσεται· φόρους οἴσει πολλῶν χρημάτων καὶ αἰχμάλωτοι 30 αὐθις πολλοὶ ἐκ τῶν πόλεων ἔσονται.

Ἐὰν <δὲ> ἡ Σελήνη ἐν Χηλαῖς, Ἥλιος δὲ ἐν Κριῶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐκλείπῃ, πένθος ἔσται ἐν Αἰγύπτῳ 35 καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ἀλληλοφονία καὶ ὁ ἰσχύων τὸν ἀσθενέστερον ἀδικήσει, ὁ στρατὸς ταραχθήσεται καὶ αἶμα ἔσται πολὺ.

3-4 ἐπισφαλῆ scripsi: ἡ κεφαλὴ cod. 7 ἰχθύων suppl. ex Heph. 26-27 cf. supra m. Mart. v. 3. 29 cf. supra p. 136, 32 sq.

δευτέρᾳ τριώρῳ Αἰγυπτίοις ἐπὶ τέκνων δυνάστου πένθος καὶ φθορὰν αὐτῷ τῷ δυνάστῃ καὶ νόσον χαλεπὴν καὶ ἐπισφαλῆ, Κύπρον δὲ ἀκριδὰ πολλὴν λυμανεῖσθαι προμηνύει. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ τριώρῳ ληστείας κατὰ θάλασσαν πανταχοῦ γενέσθαι. ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ μερίδι τῶν ὥρῶν ἐκλείπουσα ἰχθύων ἄλωσιν πανταχοῦ σημαίνει, Μήδοις δὲ πρὸς ἀλλήλους πόλεμον.

Σελήνης δὲ ὁμοχρόου γενομένης τῷ ἀέρι ἦτοι τῆς ἐκλείψεως αὐτῆς θάνατον ἀνθρώπων ἀπανταχοῦ σημαίνει.

Καθολικῶς δὲ ἐσημειώσαντο Αἰγῶκερω, Ὑδροχόῳ, Ἰχθύσι, Κριῶ ἐκλείψεως γενομένης βλάβην βασιλεῦσι σημαίνειν, Ταύρῳ δὲ καὶ Διδύμοις καὶ Καρκίνῳ καὶ Λέοντι ὄχλων ἀκαταστασίας καὶ ταραχὰς καὶ ἔριν, Παρθένῳ δὲ καὶ Ζυγῷ καὶ Σκορπίῳ καὶ Τοξότη ἱεροῖς τόποις καὶ χώραις ἐλώδεσιν <...>.

Τὰς δὲ ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Ἥλιου γενομένας ἐκλείψεις ἐκ διαμέτρου ἀποτελεῖν παρετηρήσαντο ἐκ τῆς συγκράσεως ἑκατέρας ἐκλείψεως τῶν προεκτεθειμένων ἀποτελεσμάτων. ἵνα δὲ μὴ μακρὸν τὸν ὑπομνηματισμὸν ποιήσωμεν, ἀφείσθω τοῦτο τοῖς εὐεπιβόλοις ἀφ' ἑαυτῶν ἐπιγνώωναι.

11-21 om. Exc. Monac. 21 lacunam statui: βλάβην vel διαρπαγὰς vel sim. addendum. 28-29 εὐεπιβόλοις P fors. recte, cf. Kroll, Catal., V, 2, p. 147.

Ἐάν δὲ ἐν Σκορπίῳ ἢ Σελήνῃ,
ὁ δὲ ἥλιος ἐν Ταύρῳ, ὄχλοι
ταραχὴν ποιήσουσι καὶ τὰ κοινὰ
διαρπάσσονται καὶ ἱεροῖς τόποις
τὰς χεῖρας προσοίσουσι.

Ἐάν δὲ ἢ Σελήνῃ ἐν Τοξότη, ὁ δὲ ἥλιος ἐν Διδύμοις, τοῖς ἐν
Κιλικίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ καὶ Λιβύῃ ἀπὸ
τῶν δυναστῶν πολλὰ καὶ βαρῆα
ἐπιταγήσεται.

Ἐάν δὲ ἐν Αἰγοκέρῳ ἢ
Σελήνῃ, ὁ δὲ ἥλιος ἐν Καρκίνῳ,
τοῖς ἐν Μηδίᾳ καὶ τοῖς πρὸς βορ-
ρᾶν οἰκοῦσι καὶ νότον πόλεμος
ἔσται καὶ συγκρουσμοὶ καὶ διὰ τοῦ
ἀλλήλων αἵματος πορευθήσονται.

Ἐάν δὲ ἐν Ὑδροχόῳ ἢ Σελήνῃ,
ὁ δὲ ἥλιος ἐν Λέοντι, Καπα-
δοκία Φρυγία Μακεδονία βαρβά-
ρων ἔφοδοὶ ἔσονται· ἐν Αἰγύπτῳ
δὲ ἐπίσημος ἀνὴρ ἀπολείται, καὶ
ὄχλοι ἐπ' ἀλλήλους ἰξουσι καὶ
πτώματα οὐκ ὀλίγα ἔσται.

Ἐάν ἐν Ἰχθύσι μόνον ἢ Σελήνῃ,
ὁ δὲ ἥλιος ἐν Παρθένῳ ἐκλείπει
τῷ αὐτῷ μηνί, τοὺς ἐν Βιθυνίᾳ
καὶ Ἐλυμαῖδι μεγάλοι φόβοι ἐπε-
λεύσονται· καὶ πολὺς λαὸς ἄλλη
μεταρριφήσεται· οἱ δὲ εἰς ἀλλοδη-
μίας φεύξονται.

Ἐάν δὲ ἐν Κριῷ μὲν ἢ Σελήνῃ,
ὁ δὲ ἥλιος ἐν Χηλαῖς, <ἐν> τῇ
Αἰγυπτίων χώρᾳ πολὺς ὄχλος
ἀθροισθήσεται· Λιβύῃ δὲ καταφθα-
ρήσεται, Κιλικίᾳ δὲ πολλὰ ἄτοπα
ἐκ ληστῶν καὶ φίλων πάθη ἔσται
ἀνθρώπων τε ἐπισήμων θάνατος
ἔσται.

Ἐάν δὲ ἢ Σελήνῃ ἐν τῷ Ταύρῳ,

7 cf. supra p. 133, 32 et 134, 10 sq.
15-16 cf. Psalm. 67, 24 ὅπως ἂν βαφῆ ὁ
πούς σου ἐν αἵματι. 19-23 cf. supra, p. 135,
3 sqq. 32 ἐν add. 36 παθήσεται cod.

ὁ δὲ ἥλιος ἐν Σκορπίῳ, θηριώ-
δης ἢ κατάστασις ἐν τῇ Λιβύῃ.

Ἐάν δὲ ἢ Σελήνῃ ἐν Διδύμοις,
ὁ δὲ ἥλιος ἐν Τοξότη, Ἕλληνες
πρὸς ἀλλήλους πολεμήσουσι πο-
λὺς τε χειμῶν κατὰ γῆν καὶ κατὰ
θάλασσαν ἔσται.

Ἐάν δὲ ἢ Σελήνῃ ἐν Καρκίνῳ,
ὁ δὲ ἥλιος ἐν Αἰγόκερῳ, <οἱ>
ἀπὸ δυσμῶν περιδέξιοι ἔσονται
καὶ τῶν ὑπὲρ ἀνατολᾶς οἰκούντων
<κρατήσουσιν> καὶ ἐν Συρίᾳ λαοῦ
ἔσται ἐπέγερσις.

Ἐάν δὲ ἢ Σελήνῃ ἐν Λέοντι,
ὁ δὲ ἥλιος ἐν Ὑδροχόῳ, ἐν
Αἰγύπτῳ οἱ χεῖρονες τὰ τῶν κρεισ-
σόνων περιελούνται· καὶ τόποι
ἐπίσημοι ἐρημωθέντες μετασχημα-
τισθήσονται.

Ἐάν δὲ γένηται ἔκλειψις Ἡλίου
καὶ τῆς Σελήνης ὥρα νυκτὸς καὶ τῆς
ἡμέρας ἐν ὀπωδηποτοῦν Ζωδίῳ
ἀπὸ ὥρας πρώτης ἕως τρίτης,
ἔσται τὰ ἀποτελούμενα Συρία καὶ
Αἰγύπτῳ· ἀπὸ δὲ τετάρτης ὥρας
ἕως ἕκτης, ἐν Μηδίᾳ καὶ Ἐλυμαῖδι
καὶ Κύπρῳ καὶ Ἀσίᾳ· ἀπὸ δὲ ὥρας
ἕκτης ἕως ὀγδόης Ῥόδῳ καὶ Σικε-
λίᾳ καὶ τοῖς ἰσομέτροις· ἀπὸ ἐνά-
της ἕως δεκάτης τοῖς ἑσπερίοις
κλίμασιν, ἐν ᾧ χρόνῳ δέον ἔστί,
τὸ ἀποτελούμενον γενήσεται¹.

1-2 θηριωδῶς cod. Cf. supra, p. 139,
30. 4 Ἕλληνες: supra p. 140, 25 Κρή-
τες. 9 οἱ et infra 12 κρατήσ. addidi.
13 ἐπέγερσις cod. Cf. p. 134, 24. 20 Haec
quoque usque ad finem omisit Hephae-
stio. 28 ἕκτης: corrigendum videtur
ἑβδόμης; sed ceteri quoque numeri
corrupti. Cf. adnotationem.

¹ Hanc terrarum cum horis ipsis comparationem misere corruptam et decur-
tatam esse iam quod horae XI et XII desunt, VI bis ponitur, satis apparet.

*Αλλα. Ἐάν γένηται ἔκλειψις Ἡλίου ἢ Σελήνης ἡμέρας ἢ νυκτὸς ἀπὸ πρώτης ἕως <τρίτης>, προσδέξασθαι δεήσει τὰ ἀποτελούμενα μετὰ μῆνας τέσσαρας· ἔάν <δὲ> ὥρα τετάρτη, πέμπτη, ἕκτη, τὰ σημεῖα ἔσται μετὰ μῆνας η'· ὥρα δὲ ζ' ἕως θ' μετὰ μῆνας θ'· ἀπὸ δὲ ὥρας ι' ἕως ιβ' μετὰ μῆνας ιβ'.

5

Haec excerpta Petosiridea iam paene hypothetis tradita erant, cum casu incidi in nova eiusdem capituli fragmenta olim impressa, sed alio nomine inscripta, quae supra p. 142, 22 usque ad p. 146, 11 uncinis inclusa suo loco inserui. F. C. Hertlein enim in Hermelis vol. VIII (1874), p. 173-176, ex codice V(eneto) Marciano 366, f. 263 (cf. *Catal.*, II, p. 73, cod. 9) una cum imperatoris Iuliani edicto 10 de exequiis noctu celebrandis fragmentum quoddam astrologicum edidit, cuius priorem partem fere totam ex Lydo de ost., p. 19, 13 compilatam hic repetimus:

Περὶ ἡλιακῆς ἐκλείψεως τῆς ἐν τῷ βασιλικῷ τριγώνῳ
τοῦ σοφωτάτου Λέοντος.

Ἐπὶ τοῦ βασιλικῷ τριγώνου, Κριοῦ φημι Λέοντος καὶ Τοξότου, γινομένης 15 ἡλιακῆς ἐκλείψεως ἀνάγκη τινὰ τῶν περὶ τὴν βασιλείαν αὐτὴν παθεῖν τοιοῦτον, ὅποιον συμβαίνει τῷ <Ἡλίῳ> περὶ τὸ τρίγωνον. εἰ δὲ περὶ τὴν ἔψαν ἢ περὶ τὴν ἔσπεραν μέλλει τοῦτο συμβαίνειν, ἔξ αὐτοῦ τοῦ πάσχοντος τοῦτο φωστήρος γενήσεται δῆλον τῷ τὸν μὲν Ἡλίον ἐκ τῆς Ἀσίας διὰ παντὸς ἀνίσχειν, τὴν δὲ Σελήνην ἐκ τῆς Εὐρώπης. ἐκεῖνο προσεπιθεωρούμενον, ὡς ὅταν ἔκλειψις Λέοντι 20 γένηται, τοῖς μὲν βασιλεῦσι κάκωσιν μηνύει τινά, τὸν δὲ Νεῖλον ἀποστρέφει· ὥστε καὶ θαυμάζειν εἰκότως τὴν θεοῦ πρόνοιάν ἐστι, παρ' ὄλον τὸν τῆς εὐτυχιστάτης ταύτης βασιλείας (βασιλεῖ cod.)¹ καιρὸν ἐκλείψεως ἐπὶ τούτου τοῦ ζυγίου μὴ γενομένης.

1 Num haec ex eodem fonte fluxerint, incertum. ἢ Ἡμέρ in codice madore evanida. 2 τρίτης in cod. omissum. 15-17 = Lydus, l. c. 17-20 = ibid., 21, 6. 20-24 = Lyd., 19, 16.

Quamquam ne has quidem reliquias genuinum ordinem prorsus dissimulare tabula quam edidi in *Sphaera*, p. 296 (Πρόσωπα ὡρῶν κλίματος ἐκάστου) collata patet. Ibi quoque Syriam sequitur Aegyptus, deinde post Indiam hic ut supra p. 134, 30 vix consulto omissam Persis (hic Media), Babylon (hic Elymais), Cappadocia, Armenia, pro quibus hic Cyprus insula inserta est, deinde Asia ut hic, Ionia (hic Rhodus); postremo Libya Italia Creta, quarum in locum Sicilia cum regionibus ἰσομέτρους (i. e. sub eodem parallelo positis) et terrae occidentales (ἔσπερια κλίματα) successerunt. Itaque tabulae illius fontes me iure inter Petosiridea quaesivisse (l. c., p. 297) novis fragmentis confirmatur.

¹ Regnum Leonis Sapientis (886-912) dicit quo regnante Leo Philosophus s. Sapiens vixit, cf. Krumbacher², p. 722; *Catal.*, I. p. 139, II, p. 22 et 52 (ubi cum imperatore confunditur philosophus), III, p. 4. Leonis tempora sane infelicissima fuisse testatur Gelzer apud Krumbacher, p. 977; nihilo minus haec quoque ex Lydo homo Byzantinus descripsit.

Ταῦτα περὶ ἡλιακῶν ἐκλείψεων εἴρηται ἐν τῷ πρώτῳ καὶ βασιλικῷ τριγώνῳ (τετραγώνῳ cod.).

Deinde in codice statim nullo ut videtur spatio intermisso sequuntur Μητι Ἰανουαρίῳ περὶ ἐκλείψεως Ἡλίου καὶ Σελήνης Ἐάν ἐν Αἰγοκέρωτι κτλ. quae supra p. 142, 22-143, 29 edidimus. Desinunt igitur haec fragmenta (una cum fine folii) verbis τῶν κακῶν ἔσται, i. e. in medio de Piscibus capitulo. Miro igitur casu quae in codice Monacensi perierunt capitula de Capricorno et Aquario in Veneto servata sunt; exigua autem capituli de Piscibus particula quae in utroque codice habetur, haec excerpta Veneta ad idem pertinere opusculum ac Monacensia luculentissime demonstrat.

Leonis Sapientis s. Philosophi nomen priori capitulo π. ἡλιακῆς ἐκλείψεως τῆς ἐν τῷ βασιλικῷ τριγώνῳ recte inscriptum esse nemo negaverit: quippe quem de regibus et principibus apotelesmatica confecisse sciamus (cf. frustulum editum in *Catal.*, IV, p. 72). Sed alteram fragmenti partem, excerpta dico Petosiridea de Solis et Lunae defectionibus secundum duodecim signorum ordinem ab eodem auctore Byzantino nobis tradita esse nihil est quod probet. Nam variorum scriptorum tractatus et capitula permixta in codicibus astrologicis sese excipere tot exemplis nunc demonstratum est, ut prioris capituli inscriptionem, dum firmiora desunt argumenta, ad sequens trahere non liceat. Igitur Anonymi excerpta, non Leonis haec dicere praestabit, praesertim cum Hephaestionis excerpta p. 147, 14 sqq. longe aliam rationem sequantur quam Leonis de triangulo regali.

EXCERPTA EX COD. 12 (MONAC. 525)

Andreae Libadeni Trapezuntii praedictiones
pro anno mundi 6844 = 1336 p. Chr. n.

Codicem 12 (= Monac. 525) Andreas Libadenus protobullarius et chartophylax Trapezuntius propria manu se scripsisse testatur in fine libri (cf. supra p. 27). Praedictiones igitur quae in hoc libro f. 155-172 leguntur cum ad annum 1336 p. Chr. n. spectent, quo tempore Andreas Trapezunti vixit historiamque peregrinationis suae aliaque edidit, sine dubio ab ipso codicis auctore et compositae et scriptae sunt. Martii autem eius anni die secundo Sol defecerat, unde vulgus commotum et ad seditionem stimulatam esse scimus (cf. Michaelis Panareti Chronicon ed. Fallmerayer, *Abh. d. histor. Cl. d. Bayr. Akad.*, vol. IV, 1846, p. 17: Μηνὶ Μαρτίῳ ἡμέρα β' τῆς ἀρχινησιτίμου τῆς ἀγίας μ' ἐγένετο ἐκλειψις τοῦ Ἡλίου ἀπὸ ὥρας δ' ἕως ὥρας ζ' καὶ ἐταράχθη τὸ κοινὸν κατὰ τοῦ βασιλέως, ὥστε καὶ ἔξωθεν τοῦ κουλά [castelli] συναχθέντες λίθους ἔσυραν εἰς αὐτόν). Itaque has praedictiones optatissimum fere cuique promittentes ut multitudinis animos placarent, a Libadeno inter diem secundum et duodecimum mensis Martii anni 1336 conscriptas esse suspicor; quas Constantino Lucitae protonotario et protovestiario¹ eum dedidisse ex p. 153, 12 apparet. Ceterum ex Turcica vel Arabica lingua haec partim versa esse non negaverim (cf. p. 154, 10 τὴν γε ἀλήθειαν ὁ θεὸς μόνος οἶδε καὶ οὐκ ἄλλος, quem finem scriptores Arabum opusculis imponere consuevisse notum est); universi quoque anni proprietates secundum dodecaeterida Turcicam auctorem definivisse infra apparebit (cf. p. 157, 6).

De Andrea Libadeno auctore libelli primus scripsit M. C. Paranicas in libro *Beiträge zur Byzantinischen Litteratur*, Monaci, 1870, p. 23-42, qui postea Libadeni Περιήγησιν edidit (Constantinopoli, 1874) cum praefatione maximam partem ex illo opusculo repetita; qui de his praedictionibus nihil dixisse videtur. De Liba-

¹ Hunc Lucitem panegyricum in S. Eugenium et alia scripsisse adnotat F. Cumont cf. Papadopoulos-Kerameus, *Fontes historiae Trapezunticae*, I (Petrop. 1897), p. 1 sqq. : Κωνσταντίνου πρωτονοταρίου καὶ πρωτοβεστιάριου τοῦ Λουκίτου ἐγκώμιον εἰς τὸν ἔγιον μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Εὐγένιον κτλ., cf. etiam C. Krumbacher, *Byzant. Zeitschr.*, VI (1897), p. 631. Nomen gentile Λουκίτης (quod falso B. Docen bibliothecarius Monacensis in ipso codice in Δουκίτης correxit) occurrit etiam apud Fallmerayer, *Abh. der histor. Classe d. Bayr. Akad.*, III, 3, p. 12.

deno cf. etiam C. Krumbacher, *Gesch. der Byzant. Litteratur*², p. 105 et 422. Ceterum Andream Libadenum non diversum esse ab Andrea Libadinario chartophylace iam supra (p. 28, 1) adnotavi.

Verborum scripturam ad leges orthographicas accommodavi; sermonem vulgarem nusquam mutavi. De eius ratione non hic est locus ut amplius exponam; nisi quod mirum in modum auctorem casuum inprimis accusativi et nominativi usum confudisse moneo.

Andreae Libadeni praedictiones pro anno 1336 p. Chr. n.

Ἦρξε σὺν θεῷ ὁ ἴστωμὸς χρόνος, καὶ τοῦ Ἡλίου μεταβάντος ἀπὸ τοὺς ἰχθύας ἐπὶ τὸν Κριὸν κατὰ τὴν ιβ' τοῦ παρόντος Μαρτίου μηνὸς ὥρα δ' τῆς ἡμέρας, ὠροσκοποῦντος Καρκίνου καὶ οἰκοδεσποτοῦντος
5 Σελήνης καὶ Ἀφροδίτης. θαρροῦντες γοῦν εἰς τὴν ἄφατον τοῦ θεοῦ μακροθυμίαν καὶ πολὺ ἔλεος προγράφομεν τὰ ἐσόμενα ἐν τῷ παρόντι ἐνιαυτῷ. καλῶς τοῖνον καὶ θεαρέστως ἔσεται ἐν πάσι τοῖς Χριστιανοῖς, μάλιστα τῷ κραταιῷ καὶ ἀγίῳ ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ βασιλεῖ σὺν τῇ εὐσεβεστάτῃ δεσποίνῃ καὶ παντὶ τῷ θεοφρουρήτῳ παλατιῷ καὶ τῷ στρατῷ.
10 ἅμα τῷ μεγαλοῦπερόχῳ ἄρχοντι τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως τοῦ μεγάλου Κομνηνοῦ καὶ πρωτονοταρίῳ καὶ πρωτοβεστιάριῳ κυρῷ Κωνσταντίνῳ τῷ Λουκίτῃ, ὃν καὶ οὐς διαφυλάξει Κύριος ὁ θεὸς καὶ περιφρουρήσει ὁ ποιητὴς χρόνων καὶ βασιλεύων εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

15 Ἐὐμπαντος ὦδε κρίσις ὑπάρχει χρόνου.

Δηλοῖ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ πολλὰς συναρμογὰς ἀνδρογύνων καὶ ἀνθρώπων μεταβάσεις ἐκ τόπων εἰς τόπους καὶ μετατροπὰς ἐκ πράξεων εἰς πράξεις μετὰ συντομίας· κατὰ τόπους δὲ λιμὸς καὶ στενοχωρία· καὶ φανερωθήσονται αἱ πτωχεῖαι τῶν ἀνθρώπων· καὶ πρὸς τινὰς χώρας
20 οὐκ ἔστιν πρὸς ἀγαθόν, ἀλλὰ κατὰ τόπους πόλεμοι καὶ αἵματεκχυσίαι

2 καὶ cave deleas; anni init. Sept. 3 μηνὸς γ' cod.; videtur ab scriptore deletum. 4 οἰκοδεσποτοῦντος, cf. infra ad 154, 4. 8 βασιλεῖ: Basilio I, qui a. 1333 regnum Trapezuntium usurpavit. Cf. Fallmerayer, *Gesch. der Kaisertums von Trapezunt* (Monaci, 1827), p. 174; id., *Abh. der histor. Classe der Bayr. Akad.*, IV, 1 (Mon. 1846), p. 16; Gelzer in Krumbacheri *Gesch. d. Byz. Litt.*², p. 1050. 9 δεσποίνῃ: reginae Irene. παλατιῷ: cf. quae de Scholariorum factione aulam regiam gubernante Fallmerayer, l. c., p. 169 sqq. collegit. 10 μεγαλοῦπερόχ(ω) cod.: "excellentissimo", cf. ὑπεροχή = excellentia. 12 πρωτοβεστιάριῳ "vestiario primo", de hac dignitate cf. Cangius s. v. Βεστιάριος. κυροῦ Κωνσταντ(ίν)ου cod.: correxi. οὐς cod. Accentus gravem acutum circumflexum mirum in modum perturbavit Libadenus. 16 cf. dodecaeteridas Chaldaicas de anno Aquarii s. muris (v. infra notam ad p. 157, 6).

καὶ θηρίων ἐπιδρομαὶ καὶ ἔξ αὐτῶν βλαβήσονται καὶ ἄνθρωποι. τὸ μὲν ἔαρ ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν, τὸ θέρος μέσον, τὸ δὲ μετόπωρον ἀνεμῶδες καὶ ὁ χειμῶν κάθυγρον. οἱ δὲ ἐν ταῖς χώραις τῶν Ῥωμαίων ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐθηνίᾳ ἔσονται. γυναικῶν τῶν θηλαζόντων καλοσύνη, ἀνθρώπων δὲ πυρωνία. βροχὴ πολλὴ καὶ ὠφέλιμον, ἀνεμοὶ δὲ καλοὶ· καὶ τοῦ λαοῦ 5 ἀγαθοσύνην καὶ εἰσοδος τῶν εἰδῶν· μεγιστάνων χαρὰ καὶ γραμματικῶν. εὐτοκία γυναικῶν καὶ ὀρθότητα τῷ κόσμῳ· φῆμαι δέ, τινὰ ἀληθῆ τὰ εἰς τοὺς βασιλεῖς, τὰ δὲ εἰς τῷ κοινῷ λαῷ τὰ πλείων ψευδεῖς· εὐόδωσις ὀδοιπόρων καὶ ἐπίβλεψις βασιλέων εἰς τὰς πράξεις τοῦ λαοῦ. εὐθηνία μυρφυκῶν καὶ λιθομαργάρων καὶ τῶν ἰχθυωδῶν· τὴν δὲ 10 γε ἀλήθειαν ὁ θεὸς μόνος οἶδε καὶ οὐκ ἄλλος.

Τὰ βασιλέων ἐνθάδε σκοπητέον·

Δηλοὶ τοῖς βασιλεῦσιν ὑγείαν καὶ εὐθυμίαν καὶ νίκος καὶ εὐφροσύνην καὶ χαρὰν ἐντὸς τῶν παλατίων καὶ ἐπαύξεισιν τῆς τιμῆς αὐτῶν. καὶ τινες τῶν βασιλέων εὐρήσωσιν ἐπιβουλήν· ἐνίστε διαδεχθήσονται, 15 μάλιστα τῆς Βαβυλωνος καὶ τοῦ Ταυρέζ καὶ τῆς Παλαιστίνης· φῆμαι δὲ πολλὰ πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰ πλείων διστάσουσιν.

Τοῖς μεγιστᾶσιν τάδε λαμβάνειν ἔχει·

Τοῖς μεγιστᾶσιν καὶ ἄρχουσιν χαρὰν καὶ κέρδος· καὶ πρὸς βασιλεῖς οἰκειότητες καὶ στερέωσις τῆς ἀξίας αὐτῶν· πρὸς τινὰς ἔξωσιν ἔχθρας 20 καὶ ἀντιδικίας, ἀλλὰ νικήσουσιν αὐτούς.

Τοῖς γραμματικοῖς καὶ νοταρίοις τάδε·

Τοῖς νοταρίοις καὶ γραμματικοῖς καλοκαρδίαν καὶ καλοσύνην καὶ χαρὰν ἐντὸς τοῦ παλατίου· ἔξωσιν καὶ ἔξουσίας τινῶν χωρῶν καὶ πόλεων· οἱ λόγοι καὶ αἱ γραφαὶ αὐτῶν ἔσονται ἀληθεῖς καὶ αἰρεταὶ 25 μέσον τῶν μεγιστάνων.

2 μεθοπῶρω cod. : passim Libadenus μεθοπῶρων pro μετόπωρον scripsit. 3 κάθυγρον, cf. infra p. 157, 2. ἐν εἰρήνῃ : cf. *Catal.*, III, p. 29, 9; 31, 14. 4 Libadenus semper scribit εὐθυμία. γυναικῶν τῶν θηλαζόντων, cf. e. g. Preger, *Script. orig. Constantinopol.*, I, p. 132 : πάντων τῶν στηλῶν. καλοσύνη semper cod., quod mutare nolui. 5 πυρωνία (= emptio frumenti) vix sanum : fortasse voluit πηρώματα vel πυρώματα. ὀφέλημον : cf. supra ad v. 3. 6 ἀγαθοσύνην : cf. infra v. 7 ὀρθότητα etc. εἶδη "res quaevis aromaticae", Cangius (*Spezereien, germanice). 7 ἀληθεῖ cod. 8 τὰς εἰς cod. πλείων cod. 11 εἶδε cod. 14 χαρὰν ἐντὸς τῶν παλατίων : cf. e. g. *Catal.*, IV, 190, 4 (χαρὰ ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ), *Georon.*, p. 19, 13 etc. ἐπαύξεισις cod. 16 μάλιστα : suppl. οἱ βασιλεῖς. Ταυρέζ i. e. Tabriz, caput provinciae Persicae Aserbeidjan (Dyroff). 17 δηστὰσουσιν hic et infra codex.

Τὰ συμβαίνοντα ἀρχιερεῖς καὶ κλήρους.

Τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πᾶσιν τοῖς τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου ὀρθοτομία καὶ εὐσέβεια καὶ ἐλπίς ἀγαθὴ καὶ πολλὰ διαλέξεις περὶ πίστεως καὶ νίκος κατὰ τῶν ἀντερώντων αὐτοῖς· καὶ τινες τελευτήσουσιν τῶν 5 ἀξιοπίστων ἀνδρῶν.

Τοῖς δὲ ἄρχουσιν καὶ στρατιώταις τάδε.

Δηλοὶ ταπεινώσιν καὶ ὑποταγὴν πρὸς τοὺς βασιλεῖς καὶ τινες ἔξ αὐτῶν βαρυγνημήσουσιν καὶ θλιβήσονται μεγάλως διὰ τὰς συνεχεῖς δουλοσύνας.

10 Τοῖς δὲ γέρουσιν καὶ τοῖς εὐνούχοις τάδε.

Τοῖς ὀνοματικοῖς καὶ εὐγενέσι γέρουσι στενότητες καὶ ἀντιδικία καὶ ἀποτροπὴ καὶ αὐτῆς τῆς πίστεως καὶ ἔξ αὐτῶν ἐξέλθωσιν ψευδολογία καὶ φῆμαι κακαί· τοῖς δὲ εὐνούχοις κατὰ τὸ παρὸν ἐναντίωσις καὶ μετ' ὀλίγα διόρθωσις καὶ καλοσύνη καὶ οἰκείωσις καὶ ἐνέργεια ἐντὸς τῶν 15 βασιλικῶν αὐλῶν.

Τῶν ἐνδόξων γυναικῶν μερικὴ θλίψις, ἀλλὰ διορθωθήσεται ἡ γνώμη αὐτῶν παρὰ τοῦ κοινοῦ λαοῦ καὶ παρὰ ἐπιστολῶν τινῶν καὶ δυναμωθήσονται καὶ ὑγιάνωσιν.

Τοῖς πραγματευταῖς καὶ τοῖς ἐμπόροις τάδε.

Τοῖς ἐμπόροις ταξίδια συχνὰ μετὰ κέρδους· ἀλλὰ ἐκ τινῶν μανδάτων 20 διστάσουσιν· καὶ οὐ μὴ λείπει ἀπ' αὐτῶν τὰ μανδάτα δι' ὄλου τοῦ ἔαρος.

Ἀποκρισιαρίων πληθυσμὸς εἰς τοὺς βασιλεῖς μετὰ ἐπιστολῶν καλῶν καὶ ἀληθινῶν· ἀλλ' οὐ πιστεύσουσιν οἱ βασιλεῖς πάντα.

Τοῖς παιγνιώταις χαρὰν καὶ κέρδος· καὶ ἐκβάλωσιν νέας στιχο- 25 πλοκίας, ἵνα φέρωσιν καὶ οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀκοὴν αὐτῶν πρὸς αὐτούς.

Τῷ κοινῷ λαῷ καὶ τοῖς παζαριώταις ταχύτητα εἰς τὰς πράξεις αὐτῶν καὶ κέρδος, μάλιστα τοῖς μεταπράττουσιν τὰ ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξερχόμενα.

Πόλεμοι δὲ ἔσονται κατὰ τόπους πολλοὶ καὶ ἀνδροκτασίαι, μάλιστα 30 εἰς τὸ Ἀμήτην καὶ εἰς τὸ Μήστριν καὶ εἰς τὸ Κουρτιστάν καὶ εἰς τὸ Κοιλάνην καὶ εἰς τὸ Μουράν, ἔξαιρέτως παρ' ὄλον τὸν Ἀπρίλλιον μῆνα.

1 fort. κληρικούς (Cumont). 4 ἀντερώντων : de forma cf. Iannaris, *An Histor. Greek Grammar*, § 996, 72. 4-5 an ex eorum mortibus funerum sumptus expectant clerici (Cumont)? 16 Titulum (e. g. Ταῖς ἐνδόξοις γυναιξίν τάδε) hic ut saepius scriplor praetermisit. 24 παιγνιώταις musicis. 26 παζαριώταις a vocabulo Persico "bazar". 30 Ἀμήτην = Amida s. Djarbekt urbs supra Tigrim sita; Μήστριν quid sit incertum; neque Mistra (Sparta) hoc loco inter Amidam et Kurdistan

Τῆς δὲ πολυποθῆτου ὠνῆς τοῦ σίτου καὶ κριθῆς καὶ τῶν ὁμοίων πληθυσμὸς ἔσται μετὰ ἀκριβείας καὶ μετὰ προσοχῆς καὶ μειζότερα στενότης ἔσται εἰς τοὺς Τούρκους καὶ Ἀράβους καὶ τὰ περίεξ τοῦ Χάτζη.

Τῆς δὲ ἀσθενείας καὶ μαλακίας πληθυσμὸς [καὶ] συχνός, ἀλλὰ δι' 5 ἐπικλήσεως ἀγίων καὶ φαρμάκων βοηθημάτων εὐίατα ἔσονται. τὰ δὲ ποιά τῶν νοσημάτων εἰσὶν ταῦτα· συνάγχαι καὶ περιπνευμονίαι, ἀποπληξία, σπασμοὶ καὶ κεφαλαλγία καὶ τῶν καρδιακῶν διαθέσεών· <τινες>· θανατωδέστερα τούτων τὰ τῶν κοιλιακῶν καὶ ὑστερικῶν 10 διαθέσεων ἔσονται.

<Ἰδίως περὶ τοῦ ἔαρος· τὸ κατάστημα <τόδε>.

Τὸ μὲν ἔαρ κατὰ τὴν ἀρχὴν [ὀλίγον] ἐπ' ὀλίγον ἔπομβρον καὶ ἡ μέση. ὁ δὲ Μάιος ξηρὸς καὶ μέσος ψυχρὸς· σημεῖα δὲ πολλὰ φανίσονται ἐν τῷ ἀέρι καὶ θαυμαστά· Ζόφωσις ἀέρος καὶ ὑγρότης, μεσότης τῆς ὠνῆς καὶ μεταβολὴ πρὸς ἀκριβείαν· καὶ τὰ πλείων τὰ προγραφέντα πάντως 15 καὶ τινων γνωστικῶν βλάβη ἔσται· ὄχλησις τῶν ἐλαττοτέρων ἀνθρώπων κατὰ τοὺς μείζονας.

<Ἰδίως περὶ τοῦ θέρους· τὸ κατάστημα τόδε>.

(Τ)ὸ δὲ θέρος εὐκρατον εἰς τὴν θέρμην καὶ ὑπόξηρον· δύναμις βασιλέων καὶ μεριστάνων· καὶ κατὰ τόπους πόλεμοι καὶ σύναξις πραγμά- 20 των καὶ ἀσθένεια καὶ πόνοι καὶ τῶν εἰδῶν εὐθηνία καὶ κατὰ τὰς χώρας τῆς Χαζαρίας φανίσηται ἀκρίς· καὶ τῆς ὠνῆς μεσότηταν.

<Ἰδίως περὶ τοῦ μετοπώρου· τὸ κατάστημα τόδε>.

(Τ)ὸ μετόπωρον ἀνεμῶδες καὶ οἱ ἄνεμοι· ὄξεις καὶ ἄτακτοι καὶ κατὰ 25 τόπους σεισμὸς· ἐμφάνεια βασιλέων καὶ δύναμις ἀνδρείων καὶ φοβερῶν ἀνδρῶν· μηχανία καὶ κάκη καὶ δόλος χαραγμάτων καὶ ζήτησις ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ· πόνοι στομαχικοί· καὶ ἐκ τῶν θηρίων ζημία εἰς τὰ κλίματα καὶ Ζόφωσις ἀέρος καὶ τῆς ὠνῆς ἀκριβείαν.

admittendum videtur neque Mesere (Charput) aptum: Cumont scribendum putat Μήστριν, i. e. Medzpin, armen. = Nisibis. Sed fort. = Amastris, cum nomen proprium feminarum vel Amestris vel Amastris occurrat (Dyroff). Deinde sequuntur Kurdistan, Gilan regio Persica, Mugan, campus prope mare Caspium (Dyroff). 4 Χάτζη = ? 5 Cf. *Catal.*, V, 1, p. 209, 27 τὰ δὲ πάθη διὰ προφάσεως θεῶν ἢ εὐχῶν τινων θεραπεύει (Ερμῆς). Sanctos in deorum veterum locum successisse videt. 9 τινές addidi. 14 ὠνῆς: cf. supra, v. 1. 15 πάντων cod. 18 Τίτulos quibus spatium scriptor reliquit, hic et infra supplevi. 20 σύναξις = συναγωγῆ. 22 Χαζαρία i. e. Chersonnesus Taurica. μεσότηταν cod. 26 δόλοστ cod.

<Ἰδίως περὶ τοῦ χειμῶνος· τὸ κατάστημα τόδε>.

Ὁ δὲ χειμῶν μέσον καὶ χιόναι ὀλίγοι· παγετοὶ δὲ πολλοί· καὶ στενότητες τῶν εἰδῶν· καὶ λιμὸς καὶ στενοχωρία κατὰ τόπους, μάλιστα τὰ πάρυγγρα· καὶ δύναμις Ῥωμαίων κατὰ τῶν ἐχθρῶν· καὶ τῆς ὠνῆς 5 ἀκριβείαν.

Περὶ τοῦ α' στοιχοῦ τῶν Τατάρων τοῦ ποντικοῦ.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἔστι χρονοκράτωρ τῆς αὐθεντίας τῶν Τατάρων ὁ ποντικός· καὶ δηλοῖ εἶναι εἰρηνικὸν καὶ καλόν. καὶ ἀπὸ τὴν μέσην τοῦ χρόνου ἄχρι τοῦ ἐνάτου μηνὸς ἔσται ὑγρὸν καὶ χαροποῖον καιρὸς· 10 ὁπώρα δὲ γενήσονται πολλοί· ὁσάκις δὲ ξηραίνεται ὁ ἀήρ καὶ Ζοφοῦται, δηλοῖ αἰματεκχυσίας· αὐθέντων καὶ βασιλέων ἔννοια· καὶ ἐπίτασις τοῦ χειμερίου καιροῦ. πληθυσμὸς ποντικῶν, καὶ ποιήσουσιν ζημίας πολλὰς· φανέρωσις κληπτῶν καὶ ληστῶν, οἵτινες κατασχεθήσονται παρὰ τῶν βασιλέων. τὸ δὲ γενόμενον παιδίον ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ 15 ὀφθαλμοὺς ἔξει μεγάλους καὶ ἴνα φθάσουσιν εἰς τιμὴν καὶ μεγαλεῖον, τὰ μὲν γεννώμενα κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ χρόνου τὰ πλείων εἰσὶν ἀρσενικά· τὰ δὲ κατὰ τὴν μέσην γεννώμενα βαρύψυχα, τὰ δὲ πρὸς τὸ τέλος τοῦ χρόνου ἔσονται ψεύστα.

F. 159-172 sequuntur tabulae astronomicae pro singulis totius anni diebus. 20 Foliorum series perturbata; verus ordo hic est: f. 160 (incipiunt igitur tabulae ab die XII mensis Martii), 161-169, 159, 170-172. His tabulis Libadenus adscripsit praedictiones pro singulis anni 1336 decadibus quas hic edo. In margine adscripta sunt mensium nomina Romana et Arabica. Scripturam passim a lineis arrosam esse praemoneo.

Μαρτίου ιβ'-κα'. Δηλοῖ ὁμίχλην καὶ Ζόφωσιν ἀέρος· εὐσέβεια ἀνθρώπων, διαλέξεις σοφῶν, πληθυσμὸς ὑδάτων, εὐγλωττία καλοφώνων καὶ βροχαὶ ὠφέλιμοι.

Μαρτίου κβ'-λα'. Δηλοῖ χαρὰν εὐνούχων· ἔχθραι καὶ ἀντιδικίαί 30 πολλοί· ἱερέων καλοσύνη· θλίψις στρατιωτῶν· ἐπαύεσις τῆς ἀξίας τῶν νοταρίων καὶ ἐνδοξότητες βασιλέων.

2 μέσον: cf. supra p. 154, 3 et infra v. 9. 6 ποντικός = mus Ponticus, mus quivis, (Cangius). Annus (χρόνος) muris est primus secundum dodecaeteridem Turcicam, cf. *Sphaera*, p. 326 sq. Igitur hic στοιχος = στοιχείον s. ζῴδιον (cf. Diels, *Elementum*, p. 49, 1) esse videtur. 10 ὁπώρα δὲ γενήσον cod. 15 φθάσουσιν: παίδες subintellegendum. 16 γεννώμενα cod. τὰ πλείων cod.: sed cf. supra p. 154, 8. 17 τὰ γενόμενα cod. 25 ad dies 30 et 31 mensis Martii in marg. adnotatum νομικὸν φάσκα | Χριστοῦ πάσχα. De φάσκα cf. Gardthausen, *Griech. Palaecogr.*, p. 399, 1.

Ἀπριλλίου α'-ι'. Δηλοῖ ἀνδροκτασίας εἰς τὴν δύσιν καὶ θνήσις τετραπόδων καὶ <π>τηνῶν θάνατος· ὀλιγότητες τῶν εἰδῶν· καὶ εἰς τὸ Σιάμην μέγας θνήσις· πόνος τῆς γούλας· πόλεμοι κατὰ τόπους καὶ ὑγρότης.

Ἀπριλλίου ια'-κ'. Δηλοῖ κίνησιν πνευμάτων καὶ βροχῆς· γυναι- 5
κῶν νόσοι· καὶ ἀργαίαι τοῦ νόμου· βαρυ<νωμία> βασιλέων· καὶ νοτα-
ρίων καὶ ἀνθρώπων μεγάλων θλίψις καὶ πολλαὶ ἔρεις καὶ φιλονικίαι· καὶ
ταραχαὶ καὶ ψυχρότης τοῦ καιροῦ.

Ἀπριλλίου κα'-λ'. Δηλοῖ μάχη μεγιστάνων μετὰ γραμματικῶν·
εὐνούχων τιμῆ· καὶ ὄμβρος καὶ ὀμίχλη πολλή· καὶ ἐμφάνεια ἐχθρῶν. 10

Μαΐου α'-ι'. Δηλοῖ βροχὴν ὠφέλιμον καὶ χαρὰν γραμματικῶν·
φῆμαι καὶ ἀ<γ>ε<λ>ία πολλή· καὶ τοῦ καιροῦ ψυχρότης καὶ εὐκρασία.

Μαΐου ια'-κ'. Δηλοῖ ταραχὰς πολλὰς εἰς τὰ ἀρκτικά μέρη· καὶ
ἐμφάνεια ἐχθρῶν καὶ ἀσθ<ένε>ια ἐκ βράσεως· ἄνεμοι σφοδροῖ·
ἀνδρ<ός> τινος θάνατος· καὶ βροχή. 15

Μαΐου κα'-λ'. Δηλοῖ ἀνθρώπων πρόκουψις εἰς τὰς δίας θρησ-
κεί<ας>· χαρὰ ἀρχιερέων· ὑγεία σωμάτων εὐνούχων· καὶ τοῦ καιροῦ
ὕγρότητα.

Μαΐου λα'-Ἰουνίου θ'. Δηλοῖ βροχὴ πολλή καὶ φῆμαι πολλαὶ
καὶ γραμματικῶν ἔννοια· καὶ ἀπραγία τῶν εἰδῶν· καὶ προθυμία τινῶν 20
πρὸς μαγικὰς ἐργασίας.

Ἰουνίου ι'-ιθ'. Δηλοῖ γερόντων καχεκτῶν βλάβη· σάλευμαν τῆς
ὠνῆς καὶ πολλή βροχὴ καὶ ἄνεμ<ος> σφοδρὸς· καὶ παίδων θά<νατος>
καὶ φόβος καὶ ἀσθένεια νεανιῶν οἷον φλεβοτόμων καὶ μακελλαρίων.

Ἰουνίου κ'-κθ'. Δηλοῖ ἀκρίβειαν ὠνῆς, ὀχλήσεις ἀνατολῆς· καὶ 25
δύναμις γνωστικῶν· καλοσύνη ἀνθρώπων καὶ ὀρθότητα· καὶ πολλή
προσοχή καὶ εὐτυχία καὶ μεσότητα τοῦ καιροῦ.

Ἰουνίου λ'-Ἰουλίου θ'. Δηλοῖ ἀντιλογίαν καὶ θρύλλον τοῦ δήμου
μετὰ θυμοῦ καὶ ὀξύτητος· μ<έταν> ἄνεμον· καὶ βροχὴ· χαρὰ καὶ καλο-
καρδία στρατοῦ. 30

Ἰουλίου ι'-ιθ'. Δηλοῖ καλοκ<αρ>δ<ίαν> βασιλέων καὶ μεγιστάνων
καὶ μοναζόντων καὶ εὐθηνία τῶν σπορί<μων>· καὶ θλίψις ἐμπ<όρων>·
Ἀγαρηνῶν ἐπίδοσιν· θυμὸς βασιλέων· βροχὴ πολλή.

Ἰουλίου κ'-κθ'. Δηλοῖ δικαιοσύνη βασιλέων· καὶ γερ<όντων>ν
καλοσύνη· καὶ ὁ καιρὸς χειμ<έριος>. καὶ διαλέξεις σοφῶν. 35

Ἰουλίου λ'-Αὐγούστου η'. Δηλοῖ πλήθος κρυφίων καὶ μυστι-
κῶν ἔργων καὶ λόγων· καὶ τιν<ες> τῶν βασιλέων εἰς τοὺς λόγους
αὐτῶν ἐμποδίζονται· βροντὴ καὶ ἀστραπή καὶ κονιορτός.

3 Σιάμην = Ša'm, i. e. Syria (Dyroff). θνήσις : litterae vix legi possunt; μέγας (mascul.) : cf. supra p. 154, 4 γυναικῶν τῶν θηλαζόντων. γούλας i. e. gulae. 12 ἀγία cod. 22 καχεκτῶν scripsi : καὶ χετῶν cod. σάλευμαν pro σάλευμα. 26-27 ὀρθότητα et μεσότητα nominalivi sunt.

Αὐγούστου θ'-ιη'. Δηλοῖ θέρμην καὶ καύσωνα τοῦ καιροῦ·
ταραχὴ ἀέρος <καί> νέφη· μάχη μεγιστάνων καὶ πόλ<ε>μοι εἰς τὴν
Τουρκίαν καὶ Ταταρίαν· γυναικῶν βλάβη· χαρὰ γραμματικῶν.

Αὐγούστου ιθ'-κη'. Δηλοῖ γυναικῶν μερικὴ βλάβη καὶ εἰς τὰς
5 χώρας τῶν Τού<ρκων> θρήνος γυναικῶν καὶ <κο>πετός· ἀδ<ι>κία
βασιλέων· χαρὰ γνωστικῶν· εὐκρασία τοῦ καιροῦ καὶ θέρμη πολλή.

Αὐγούστου κθ'-Σεπτεμβρίου ζ'. Δηλοῖ εὐκρασίαν τοῦ καιροῦ·
καλοσύνη γραμματικῶν· Χριστιανῶν ὑγεία· ἄνεμος καὶ βροχὴ.

Σεπτεμβρίου η'-ιζ'. Δηλοῖ θέρμην πολλήν· βασιλέων ἐμπόδιον·
10 γερόντων καλοσύνη· κίνημα στρατοῦ· καὶ γυναικῶν σωφροσύνη.

Σεπτεμβρίου ιη'-κζ'. Δηλοῖ ἄνεμον σφοδρόν· καὶ βασιλέων
δικαιοσύνη· καὶ εὐνούχων ἐμπόδιον καὶ ταπείνωσις· καὶ βροχὴ πολλή·
καὶ εἰς τὸν Μουσοῦλ μέγαν πτώσις.

Σεπτεμβρίου κη'-Ὀκτωβρίου ζ'. Δηλοῖ γυναικῶν εὐτέλεια
15 καὶ δικαιοσύνη· ἄνεμος καὶ βροχὴ· γερόντων φθορὰ καὶ καματηρῶν
ἐγχευρίων καὶ τῶν εἰς τοὺς βουνούς· καὶ τοῦ ἀέρος ἀλλαγή.

Ὀκτωβρίου η'-ιζ'. Δηλοῖ γυναικῶν σωφροσύνη καὶ καλοσύνη·
ἐπιφάνεια πολεμίων· ἄνεμος σφοδρὸς· καὶ ὑγρότητα τοῦ καιροῦ· καὶ
χαρὰ γνωστικῶν.

20 Ὀκτωβρίου ιη'-κζ'. Δηλοῖ λοιμὸν καὶ στενοχωρίαν εἰς τὰς χώρας
τῶν Ἀράβων καὶ τῶν Τούρκων καὶ ἐν αὐτῷ ἀπώλεια γερόντων· καὶ
βροχὴ πολλή.

Ὀκτωβρίου κη'-Νοεμβρίου ς'. Δηλοῖ ἐμπόδιον στρατιωτῶν·
πλήθος κλεπτῶν· καὶ ἐγκλητεύσεις πολλὰς· καὶ βροχὴ καὶ ὑγρότητα καὶ
25 βλάβη γυναικῶν.

Νοεμβρίου ζ'-ις'. Δηλοῖ βροχὴν καὶ ἄνεμον· καὶ ἐπιφάνεια βασι-
λέων· γραμματικῶν ἔννοια· καὶ ὑγρότητα τοῦ καιροῦ· θλίψις γυναι-
κῶν καὶ εὐνούχων.

Νοεμβρίου ιζ'-κς'. Δηλοῖ ἐχθρῶν ἐπιδρομὴν κατὰ τόπους· ἐχθρα
30 μέσον βασιλέων καὶ ἀρχιερέων· πορνεία γυναικῶν· καὶ στρατοῦ καλο-
σύνην καὶ κίνημα.

Νοεμβρίου κζ'-Δεκεμβρίου ς'. Δηλοῖ βροχὴν ὠφέλιμον· καὶ
παιγνιωτῶν εὐηλωττία· καὶ βλάβη μεγιστάνων.

Δεκεμβρίου ζ'-ις'. Δηλοῖ χαρὰν καὶ ἀγαθὰ πολλὰ καὶ βροχὴν καὶ
35 γυναικῶν βλάβην· καὶ εὐθηνία τῆς ὠνῆς.

Δεκεμβρίου ιζ'-κς'. Δηλοῖ ἀέρος ταραχὴν· καὶ μοναχῶν ὠφέλεια·
ἐμπόδιον γραμματικῶν· ληστῶν ἔφοδος· ἐμφάνεια ἀρμάτων· καὶ
διαλέξεις σοφῶν.

Δεκεμβρίου κζ'-Ἰαννουαρίου ε'. Δηλοῖ προθυμίαν βασιλέων
40 εἰς τὰ πράγματα τοῦ λαοῦ· ἀνδρογύνων μά<χη>· νέου μεγιστάνου
βλάβη· καὶ ἀγαθὰ πολλὰ.

13 τὸν Μουσοῦλ = Ninive, arab. Mansil (Dyroff). 16 ἀλαγωγῆ cod. 29 ἐχθα
cod.

Ἰαννουαρίου ζ'-ιε'. Δηλοῖ ανέμους καὶ βροχὴν καὶ κοινορτόν· καὶ στρατοπέδων δολιότητα καὶ παρακοή· δικαιοσύνη βασιλέων. καὶ εἰς τὴν δύσιν μέγας θάνατος καὶ κατὰ τόπους σεισμός.

Ἰαννουαρίου ις'-κε'. Δηλοῖ βροχὴ καὶ χιῶν καὶ ἄνεμος σφοδρός· καὶ πολὺς χειμὸς ἐπικρατήσ<ει> καὶ ὁ καιρὸς ἀσθενικός. 5

Ἰαννουαρίου κς'-Φεβρουαρίου δ'. Δηλοῖ βροχὴ καὶ γυναικῶν σωφροσύνη· δύναμις βασιλέων καὶ βαρυγνωμία· καὶ παγετὸς δυνατὸν.

Φεβρουαρίου ε'-ιδ'. Δηλοῖ γυναικῶν πορνεία· καὶ δύναμις τοῦ χειμερίου καιροῦ· πλῆθος ὑδάτων· εὐνούχων ἐνδοξότητα· χαρὰ γραμματικῶν· δικαιοσύνη βασιλέων· καὶ γερόντων καλοσύνη. 10

Φεβρουαρίου ιε'-κδ'. Δηλοῖ παγετὸν καὶ ληστῶν ἔφοδον καὶ ἐμφάνειαν ἀρμάτων· καὶ παίδων ἀσθένεια· ἄνεμος σφοδρός· καὶ συναρμογαὶ ἀνδρογύνων.

Φεβρουαρίου κε'-Μαρτίου ζ'. Δηλοῖ βασιλέων ἐνδοξότητα καὶ ἐμφάνειαν μέσον τοῦ λαοῦ καὶ ἀπαιτήσεις· βροχὴ καὶ ἄνεμος καὶ 15 σοφῶν δύναμις καὶ εὐ<...>.

Μαρτίου ζ'-ιβ'. Δηλοῖ γνωστικῶν καλοσύνη καὶ ἐνδοξότης· καὶ βροχὴ.

3 μέγα θάψ(?) cod. 5 χειμὸς pro χειμῶν nusquam inveni: fortasse voluit λιμός. 5 ἐπικρατεῖσ<> cod. 7 δυνατὸν pro δυνατός cf. supra p. 154, 3. 16 εὐστοχία vel tale quid (in cod. litterae evanuerunt).

EXCERPTA EX CODICE 25 (BEROLIN. PHILL. 1574)

[F. 10.] Epistula Petosiridi supposita¹.

Ἑρμηνεία. Οὕτως ἐξακριβευσάμενος ἐκάστου ἀστέρος τὰ τε σημεῖα καὶ τὰς πράξεις εὐρης καὶ διαγνώση, ὅποιον ἕκαστος ἔχει ἀστέρα, καθὰ καὶ ἐν τῷ περὶ πλανήτων ἀστέρων ὑπεδείξαμεν λόγῳ, 5 καί, ὡς ἐνταῦθα ἀπεγραψάμεθα, εἰς ποῖον ἔσθηκε Ζῦδιον ἕκαστος. ἔξῃς δέ σοι ἐτέρας ἐκθήσονται χρεῖας διαφόρων πραγματειῶν, κράτιστε ἀνδρῶν Νεχεψῷ, βασιλέων βασιλεῦ, περὶ διαθέσεως τῶν ιβ' Ζυδίων, ὅπως περὶ τίνος ἐρωτῶμενος, εἰς ποῖον Ζῦδιον κείται, εἰ καὶ οὐ πάρεστιν ὅπερ βούλει [λέγε τὸ Ζῦδιον, ἴνα, ὡς ἀνωτέρω κείται] ἀπὸ τῆς θεωρίας 10 εἴπῃς τὸ Ζῦδιον ἀπὸ τοῦ ὀνόματος διὰ τῶν στοιχείων. ὁ γὰρ Κριὸς ἀπέχει τὸ α' καὶ τὸ πεντηκοστὸν καὶ καθεξῆς ὡς κείται.

α' Κριὸς ν'	Ζ' Ζυγὸς σ'
β' Ταῦρος ξ'	η' Σκορπιὸς τ'
γ' Δίδυμοι ο'	θ' Τοξότης υ'
15 δ' Καρκίνος π'	ι' Αἰγόκερως φ'
ε' Λέων ς'	ια' Ὑδροχόος χ'
ς' Παρθένος ρ'	ιβ' Ἰχθύες ψ' ω'

2 ἐξακριβευσάμενος: idem vocabulum in epistula n. 39, v. 5. 3 διαγνώσεις cod. ἕκαστον cod. 4 ἐν τῷ περὶ πλανήτων ἀστέρων λόγῳ, cf. fragm. ed. Riess n. 22 etc. 6 ἐκθήσονται cod. 9 λέγε usque ad κείται a librario interpolata uncinis inclusi; ἴνα repetit illud ὅπως supra v. 8 (ἀνωτέρω). 11 τὸν πεντηκοστόν cod. 17 ω in cod. infra ψ scriptum ad Pisces pertinere videtur. Sed ipsa methodi ratio perversa: e. g. nominis Ἀχιλλεύς numeri faciunt (α' + χ' + ι' etc.) 1276 sive ,ασος': Arieti igitur an Librae an Geminis an Virgini Achilles addictus est? Itaque omne divinationis fundamentum sive ab excerptore sive a librario quodam stupide eversum esse suspicor; litteris nempe auctor usus erat, non numeris. Igitur litterae α et ν solito more (cf. supra p. 61, f. 172 et 173) Arieti attributae erant, β et ξ Tauro, et sic deinceps.

¹ Quae in codice Berolinensi hanc epistulam antecedunt cum ea minime cohaerent; immo cum aliis epistulis Petosirideis quibus planetarum signa et vires exposita erant, haec olim coniuncta esse videtur. Similis argumenti et formae sunt epistulae Petosiridi suppositae quas Riessius in Nechepsonis et Petosiridis fragmentis n. 38 et 39 edidit: sed nostra nimis abbreviata esse videtur.

Μέθοδος ἑτέρα. <...> Τῶν τοίνυν Ζηδίων <ὡς> ὑφ' ἑνα μὲν τὸν ὄλον <τῶν> πλανωμένων οὐρανὸν διελιφθῶτων, οὐκ ἔξ ὄλου <δὲ> καὶ τὰ αὐτὰ ἀλλήλοισ ἐπὶ γῆς ἐνεργούντων τηρεῖν δεῖ.

[F. 11.] De divisione anni ¹.

Τὸν ἑνιαυτὸν τοῦτον τὸν τρόπον διαιροῦμεν· ἀπὸ Πλειάδων εἰς 5
'Ἡλίου τροπᾶς ἡμέραι μβ'· ἀπὸ 'Ἡλίου τροπῶν εἰς 'Ωρίωνα ἡμέραι κ'·
ἀπὸ δὲ 'Ωρίωνος εἰς Κύνα ἡμέραι ια'· ἀπὸ δὲ Κυνὸς εἰς 'Αρκτοῦρον ἡμέ-
ραι να'· ἀπὸ δὲ 'Αρκτοῦρου εἰς ἰσημερινὴν ἡμέραι ι'· ἀπὸ δὲ ἰσημερίας
εἰς Πλειάδος δύοσιν ἡμέραι με'· ἀπὸ δὲ Πλειάδος δύσεως εἰς 'Ωρίωνα
ἡμέραι κ'· ἀπὸ δὲ 'Ωρίωνος εἰς Κύνα ἡμέραι ζ'· ἀπὸ δὲ Κυνὸς εἰς 10
'Ἡλίου τροπᾶς ἡμέραι κβ'· ἀπὸ δὲ 'Ἡλίου τροπῆς εἰς Ζέφυρον ἡμέραι με',
ἀπὸ δὲ Ζεφύρου εἰς 'Αρκτοῦρον ἡμέραι ιε'· ἀπὸ δὲ 'Αρκτοῦρου εἰς
ἰσημερινὴν ἡμέραι λβ'· ἀπὸ δὲ ἰσημερίας εἰς Πλειάδος ἐπιτολὴν
ἡμέραι με'· ὁμοῦ ἡμέραι τζε'.

Καὶ αὐθις· διαιροῦμεν ἀπὸ Πλειάδος εἰς Λύρας δύοσιν, θέρους 15
ἡμέραι ςδ'· ἀπὸ δὲ Λύρας δύσεως ἕως Ξίφους ἀρχομένου <δύεσθαι>
φθινοπύρου ἡμέραι ς'· ἀπὸ δὲ Πλειάδος δύσεως ἕως Ζεφύρου

¹ Methodum ipsam librarius omisisse videtur: lacunam statui. 1 et 2 ὡς et δὲ addidi. 2 τῶν ὄλων cod. 5 Τὸν om. P. Πλειάδων scil. ἐπιτολῆς. 6 τροπῶν P: τροπῆς B. ὤργανα B. 7 δὲ bis om. B. ια' B, recte ut computus demonstrat; ζα' vel ε' ut vid. P. εἰς 'Αρκτοῦρον ('Αρτοῦρον B) scil. Arcturi ἐπιτολῆν. 8 ι' B: ια' P. ἰσημερινὴν B. 9 δύοσεως B: δύοσιν P. 11 τροπῆν (bis) B. με': totidem dies in papyro Eudoxea et apud Varronem, I, 23 (cf. Wachsmuth, I. c., p. 302, 20: inde — scil. a bruma — ad favonium dies XLV). 12-14 ἀπὸ δὲ Ζεφύρου ... με' om. P. 15 Haec ex alio fonte hausta esse apparet, qui ad Plinium proxime accedit. καὶ αὐθις διαιροῦμεν om. P. ἀπὸ δὲ Πλ. P. Πλειάδος scil. ἐπιτολῆς: Euctemoni 5 Maii Πλειάς ἐπιτέλλει, θέρους ἀρχή; Plinio 10 Maii Vergiliarum exortus, 9 Maii aestatis initium. Λύρας εἰς δύο. P. Λύρας δύοσιν Euctemoni 12 Augusti, Plinio 11 Augusti: sidicula occasu suo autumnum indicat ut is (Caesar) adnotavit. θέρους om. B. 16 ἕως scripsi] καὶ codd. Ξίφους: Plinio 9 Nov. Gladius Orionis occidere incipit. δύοσθαι add. 17 Πλειάδος δύσεως: Plinio 11 Nov. Vergiliae occidunt (Euctem. 9, Callippo 10, Eudoxo 13). εἰς Ζέφυρον P. Plinio 8 Febr. flatus Favonii vernalis tempus inchoat (Euctem., Callippo 7 Febr.).

¹ Hoc calendarium aevi Byzantini v. 1-9, quamquam dierum numeri passim differunt, easdem fere stellarum apparitiones elegit quas Papyrus quam dicitur Eudoxi (col. XXI sq., ed. Wachsmuth, Lyd. *De ost.*, p. 300 sq.). De quo calendariorum genere ἄστρον διαστήμασι nixō, cuius exemplar melius in *Vindobon. philos. gr.* 108, f. 282^r inveni, alio loco dicendum erit; cf. interim Petavius, *Var. Diss.*, p. 244; Tannery, *Recherches*, p. 283 et 293; Rehm, *Sitzungsberichte Berl. Akad.*, 1904, p. 99. — B(erolinensem) ipse contuli, P(arisinum) 2423 saec. XIII (f. 8^v) Camont.

χειμῶνος ἡμέραι ςα' ἀπὸ δὲ Ζεφύρου εἰς Αἰγὸς ἐπιτολὴν <ἕαρος> ἡμέραι ς'· ὁμοῦ γίνονται ἡμέραι τζε'.

Τὰ ἄστρα ποσάκις δύνει καὶ ποσάκις ἀνατέλλει· Πλειάδες ἀνατέλλουσι δις πρῶτῃ καὶ ἑσπέρας, δύνουσι δὲ <δὶς>· 'Αρκτοῦρος ὁμοίως, 5 Στέφανος ὁμοίως, Δελφίς ὁμοίως. Λύρα 'Υάδες 'Αετὸς Κύων 'Ωρίων ἀνατέλλει ἑφῶς καὶ ἑσπέριος, Κύων δὲ ὁμοίως. Σκορπίος, 'Ιππος ἐπιτέλλει ἅπαξ ἑσπέρας· Προτρογητῆρ ἐπιτέλλει ἅπαξ ἡμέρας.

F. 12. Tonitruale ignoti auctoris.

Tonitruale quod edituri sumus, ex duabus partibus, lunari scilicet et solari, compositum est. Praecedat in singulis mensibus describendis calendarium lunare, quod eundem fontem sapit ac *Geoponicorum* I, 10: Σημείωσις τῶν ἀποτελουμένων ἐκ τῆς πρώτης βροντῆς καθ' ἕκαστον ἔτος μετὰ τὴν τοῦ Κυνὸς ἐπιτολῆν. Ζωροάστρου, et praeterea tonitruale quoddam anonymum ex codice Neapolitano a Bassio et Martinio in *Catal.*, IV, p. 170 sq. editum: cum quibus haud ita paucis locis tonitruale Berolinense concinit, aliis plane differt. Novum tamen auctoris nomen exurgit hac memoria; excerptorum enim de Tauro, Geminis, Leone, Libra partem posteriorem ex Eudoxo quodam haustum esse legimus. Idem nomen in codicis quoque Neapolitani fonte olim exstitisse, sed ubique mutatum esse nunc sane discimus (cf. I. c., p. 170, 17 in capitulo de Cancro χειμῶν ἐνδοξος, mira et inusitata verborum compositione; item de Libra, p. 171, 14 περιδοξοι χειμῶνες, 20 de Scorpio ἐνδοξοι χειμῶνες, 35 de Aquario χειμῶνες ἐνδοξοι; p. 171, 1 de Leone κατὰ τῶν ἐνδόξων i. e. κατὰ τὸν Εὐδοξόν). Nullus igitur dubito quin Eudoxi doctrinam non solum de septem illis signis, sed de omnibus archetypus exhibuerit. Haec celeberrimo illi saeculi IV astronomo supposita esse verisimile videtur, quem ex Ps.-Gemini, Ptolemaei, aliorum libris calendarium scripsisse posteris notum erat. — Cf. etiam quae de Ps.-Eudoxio vel potius Eudoxo similis calendarii auctore infra in excerptis ex codice 26 disputavimus.

Alteram tonitrualis Berolinensis partem aut ex Lydo aut ex Lydi fonte sumptam esse apparet. Congruit enim paene ad verbum cum tonitruali quod recte Wachsmuthius in editione libri *De ostentis* Vicellio addixit (cf. Prolegomena, p. xxviii et editionem ipsam p. 57 sqq.). Sed textum novum multis locis ad libidinem scriptoris decurtatum raro oblitteratae Lydi memoriae succurrere dolendum est. Adhibui passim tonitruale a Bassio et Martinio ex cod. Neapolitano editum = N; Vicellii apud Lydum = L; Geoponica = G.

1 χειμῶνα P. Αἰγὸς ἐπιτολῆν: Capella Plinio, secundum Caesarem, 8 Maii matulino exoritur (Euctemoni 30 Apr., Eudoxo 1 Maii). ἕαρος add. 2 γίνονται om. B. 4 δις ser.] δύο codd. δις add. 'Αρκτοῦροι codd. 5 Στέφανοι P. Ante

Δελφίς in P verbum obscurum in extremo versu: ἔξη (= ἔξ ὁμοίου?). 'Υάδες om. B. 6 ἑφῶς καὶ ἑσπέρας codd. K. d. d. om. P. 7 ἅπαξ καὶ P. προτρογητῆς P. ἡμέρας videtur = ἑφῶς.

Ἀπρίλιος. Σελήνης οὔσης ἐν τῷ Κριῷ ἐὰν βροντήσῃ, θόρυβόν τινα σημαίνει κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἄνθρωπος δόκιμος τελευτήσει καὶ πόλις ἐρημωθήσεται καὶ τινες ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς φθαρήσονται καὶ λιμὸς ἔσται, ὅπου βρονταί, καὶ φθορὰ καὶ θρεμμάτων ἀπώλεια.

Εἰ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Κριῷ βροντήσῃ καὶ οὐ βρέξει, ἐπὶ Βρετανίαν, 5 Γαλατίαν, Γερμανίαν, Κοίλην Συρίαν, Ἰουδαίαν, Ἰδουμαίαν πτώσις ἀνθρώπων ἔσται· θόρυβοί τε κατὰ πόλεις καὶ πάγοι καὶ αὖχοι καὶ τῶν φυτῶν ἀκαρπία καὶ διαφερόντως τῶν ἀρρένων, ὅτι ἄρρεν ζῦδιον ὁ Κριός.

Μάϊος. Σελήνης οὔσης ἐν Ταύρῳ ἐὰν βροντήσῃ, ἔσται φθορὰ 10 σίτου καὶ κόπος τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ· δῶρα δὲ ἐν βασιλικῇ αὐλῇ καὶ εὐθηνία καὶ εὐφροσύνη ἔσται καὶ εἰς τοὺς πέριξ τόπους καὶ εἰς τοὺς τῆς ἀνατολῆς ἀνθρώπους. αἱ δὲ κατὰ γαστρὸς ἔχουσαι γυναῖκες κινδυνεύουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον. Εὐδοξος δὲ φησιν ὅτι βασιλέων ἢ ἀπώλειαν ἢ θλίψιν σημαίνει καὶ ὅτι μαλακίαι καὶ νόσοι καὶ ὀσπρίων ἀπώλεια 15 ἔσται, τετραπόδων δὲ ἐπιγονή· καὶ πρὸς δυσμὰς νόσοι καὶ ἐν βασιλικῇ αὐλῇ χαρὰ γενήσεται· ὕστερον δὲ βροχὴ μεγάλη.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Ταύρῳ εἰ βροντήσῃ, ἔνδειαν τῶν ἐπιτηδείων προσδοκίτητον καιροὶ τε ἔνδειξις· καὶ πολὺς ἐκ τῆς στενώσεως καὶ πρὸς θάλασσαν πόλεμος παραστήσεται ἐπὶ τε τῶν Κυκλάδων καὶ 20 παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, Κύπρου δὲ καὶ Μηδίας καὶ Περσίδος αὐτῆς μάλιστα· καὶ γὰρ Ἀφροδίτης ταῦτα, ἐπεὶ καὶ μαλακώτερα τὰ τοιαῦτα ἔθνη.

Ἰούνιος. Σελήνης οὔσης ἐν Διδύμοις εἰ βροντήσῃ, ἔσονται ἀγῶνες καὶ νόσοι περὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ θάνατος εἰς ἐνίους αὐτῶν· 25 φθορὰ δὲ τοῖς ὄρεινοῖς καὶ πεδινοῖς καὶ ἡ χώρα εὐφορήσει τῆς μεσογείας· Ἀράβων δὲ ἀπώλεια. κατὰ δὲ Εὐδοξον χειμῶνες πολλοὶ καὶ εὐφορίαι, ἀφάνεια δὲ τινος ἡγεμόνος· καὶ περὶ τὴν οἰκουμένην φθορὰ καὶ ἐρπετῶν ἀπώλεια.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Διδύμοις <εἰ> βροντήσῃ, ὑγρῶν μὲν καὶ 30 ξηρῶν καρπῶν ἀφθονίαν ἐλπιδέον· ἀνδρὸς δὲ δυνατοῦ ἀθρόαν ἀπόπτωσιν· Ὑρκανία δὲ καὶ Ἀρμενία καὶ Αἴγυπτος ἢ κάτω παρὰ τὰς ἄλλας χώρας ἀτυχήσωσι, διαφερόντως δὲ ἄνδρες· ἀρρενικὸν γὰρ ζῦδιον οἱ Δίδυμοι καὶ ἀνθρωποειδὲς καὶ φίλιον.

Ἰούλιος. Σελήνης οὔσης ἐν Καρκίνῳ εἰ βροντήσῃ, εὐφορία 35

2 ἐκείνην : scil. ὅπου βρονταί. 5 ante Εἰ rubro in cod. : ☉ ἐὰν. 7 θόρυβόνται cod. ἀχοὶ cod. 10 σιτοφορία N. 13 longe aliter N. 14 εὐδοξον cod. 19 πολεῖς cod.; fort. post στενώσεως καὶ transponendum et scrib.: καιροὶ τε ἔνδειξις ἐκ τ. στεν.· καὶ πόλεσι πρὸς θάλασσαν κτλ. : sic fere Lydus. στενώσεως

scil. σίτου. 21 Μικρᾶς Ἀσίας L : μίας κασίας cod. 22 Ἀφροδίτη ταυ cod. 27 Ἀραβι λιμός N sub Tauro, sed G quoque sub Geminis. 28 ἀφάνεια cod. 29 ἐρπετῶν ἀπώλεια etiam N. 32 plures terrae in L. 34 τὸ ζῦδιον cod.

ἔσται σίτου καὶ τὰ γεννήματα εὐφορήσει· ἀνομβρία δὲ ἔσται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος. ὕστερον δὲ πνεύσουσιν ἀνεμοὶ καὶ ὄμβριοι γενήσονται καὶ τὰ γεννήματα μεθήσονται. ἀκρις δὲ φανήσεται καὶ οὐδὲν βλάψει καὶ θάνατος ἔσται βοῶν καὶ μάλιστα περὶ τὸν Μάρτιον μῆνα καὶ 5 Ἀπρίλιον· καὶ χειμῶνες ὀλίγοι καὶ καρῶν εὐφορία· καὶ ἔθνῶν μεγάλων τῶν ἀπὸ τοῦ νότου ἀπώλειαν καὶ ἡγεμόνος τινὸς ἐπιφάνειαν.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Καρκίνῳ εἰ βροντήσῃ, ὁμοῦ μὲν τῶν πάντων δαψίλειαν· τοῦ δὲ ἀέρος Ξηρότης ἔσται· νόσοι τε φρικώδεις <καὶ> πυρεκτικαὶ κινδύνου ἐγγύς <ἐπὶ> Βιθυνίας καὶ Φρυγίας ὅλης, Κολχικῆς, 10 Νικομηδείας, φρίκαι δὲ τῷ θῆλει διαφερόντως. φθαρήσονται δὲ καὶ τὰ ἐνάλια καὶ μάλιστα τὰ ὄστρακώδη· καὶ γὰρ θῆλυ τὸ ζῦδιον καὶ τῆς Σελήνης κυρίως οἶκός ἐστιν ὁ Καρκίνος.

Αὐγουστος. Σελήνης οὔσης ἐν Λέοντι εἰ βροντήσῃ, ἔσται σίτου καὶ τῶν λοιπῶν καρπῶν εὐφορία εἰς <τοὺς> πλείστους τόπους καὶ 15 σύρρευσις ὕλης. καὶ κνησμοί, λειχήνες καὶ ὄλεθρος τοῖς ἀνθρώποις, ἔκφρευξις δὲ σφαγῶν καὶ κινδύνων. κατὰ δὲ Εὐδοξον οὐ πολλοὶ ὄμβροι, ἀλλὰ καὶ ὀσπρίων ἀπώλεια· ἡγεμῶν δὲ τις κατασταθήσεται.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Λέοντι <εἰ> βροντήσῃ, θόρυβον ἔξαισιον τοῖς πράγμασι καὶ φθορὰν ἐκ τῶν θηρίων τοῖς καρποῖς ἀπειλεῖ ἐπὶ τε 20 Ἰταλίας καὶ Φρυγίας· οὐχ ἡκιστα ταραχθήσονται οἱ ἄνδρες, ὅτι ἄρρεν ζῦδιον ὁ Λέων.

Σεπτέμβριος. Σελήνης οὔσης ἐν Παρθένῳ εἰ βροντήσῃ, βασιλέων ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἀπώλειαν σημαίνει καὶ οἱ παρὰ ῥόγαν ἀπολοῦνται· καὶ ὄμβριοι πολλοὶ κατὰ τὴν ἀνατολήν καὶ εἰς πόλεις τινὰς 25 λιμὸς καὶ νόσος καὶ κατὰ θάλασσαν κίνδυνοι· τοῖς δὲ δυτικοῖς τόποις εὐφορία κριθῆς. ἡ δὲ πρώτη σπορὰ ὑπὸ ἐρυσίβης βρωθήσεται· καὶ ἀνεμοὶ πολλοὶ καὶ νόσοι καὶ λιμοί.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Παρθένῳ <εἰ> βροντήσῃ, φθορὰ ζῶων ἔσται, ἀρπαγαί τε ὑπὸ τῶν ἔθνῶν καὶ μάλιστα παρθένων, ἐπεὶ καὶ θῆλυ 30 τὸ ζῦδιον· ταῦτα δὲ οὐ πανταχοῦ γενήσονται, ἀλλ' ἐπὶ Ἑλλάδος καὶ Κρήτης, Μεσοποταμίας καὶ Συρίας.

2 πνεύσουσιν cod. 4-5 Μάρτ. κ. Ἀπρ. : sic etiam G. 5 χειμῶνες ὀλίγοι : χειμῶν δὲ ἐνδοξος (sic) N. καρῶν cod. 8 καὶ add. 9 κινδύνους cod. ἐπὶ add. ex Lydo. 10 Νικομηδείας - διαφερόντως : Νουμιδίας Καρτάπων (sic) καὶ Ἀφρικῆς ταῖς Θηλείαις διαφερόντως προσπεσοῦνται L. 11 ὄστρακώδη : nam conchae cum Luna crescant. 14 πλήτους cod. (ἐν τῇ ὄρεινῃ G). σύρρευσις καὶ cod. 15 λιχῶνες cod. 16 ὄμβροι cod. 17 ἀνάλια cod. 20 aliae regiones pro Φρυγίας L. 22 Σεπτέμβριος cod. 23 ἀπώλεια cod. οἱ παρὰ ῥόγαν = stipendiarii; cf. praeter Cangium etiam Wessely, Wiener Stud., 24, 146 (ῥώγας in papyro s. VII) et Preger, Script. Orig. Constantinop., II, p. 325. 29 ἔθνῶν : πολεμίων L. 30 ταῦτα δὲ οὐ πανταχοῦ γενήσονται, ἀλλ' : vides scripturam codicis C a Wachsmuthio in Lydo perperam repudiatam esse (ubi legas οὐχ ἀπανταχοῦ δὲ ταῦτα συμβήσεται, ἀλλ' ἐπὶ Ἑλλάδος).

Ὀκτώβριος. Σελήνης οὐσης ἐν Ζυγῷ εἰ βροντήση, πόλεμος ἔσται μέγας καὶ λιμοὶ καὶ σφαγαὶ καὶ νόσοι καὶ πλήμυρα πηγῶν καὶ ὄμβροι ὡς ποταμοὶ καὶ καρπῶν εὐφορία· θάνατος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· καὶ τὰ ζῶα πολύγονα ἔσονται· ἐπὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ χρόνου ἀπολούνται. κατὰ δὲ Εὐδοξον χειμῶνας γενέσθαι καὶ ποταμοὺς ῥυθῆναι 5 καὶ τοῖς δυτικοῖς λιμὸν καὶ περίστασιν τῆς οἰκουμένης καὶ αἰγῶν καὶ ὕων ἀπώλειαν καὶ ἐρπετῶν καὶ κυνῶν λύσσαν καὶ μετάθεσιν ἀνθρώπων.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Ζυγῷ <εἰ> βροντήση, θορύβους καὶ στάσεις βλαβερὰς τῷ δήμῳ δηλοῖ. καὶ ἄμπελοι βλαβήσονται· καὶ γυναικῶν 10 βλάβη καὶ ἀνδρῶν πλέον καθάπεται, ἐπεὶ καὶ ἄρρεν ζῴδιον ὁ Ζυγός.

Νοέμβριος. Σελήνης οὐσης ἐν Σκορπίῳ εἰ βροντήση, ἔσται λιμὸς καὶ λοιμὸς ἐν τῇ χώρᾳ· τὰ δὲ ἄγρια πληθυνθήσονται· χειμῶν δὲ ἔσται καὶ ἄνεμοι πολλοὶ καὶ σφοδροὶ νυκτὸς ἔσονται καὶ κακὸν ταῖς παραλίαις πόλεσιν· ἐὰν δὲ ἄνεμοι καὶ συστροφαὶ ἀνέμων εἰς ὄλον τὸν 15 μῆνα γένωνται, βιασμοὶ καὶ νόσοι ἔσονται τοῖς ἀνθρώποις.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Σκορπίῳ εἰ βροντήση, ἀνὴρ δυνάστης ἀστοχήσει ἐκ τοῦ τόπου· ἀφθονία δὲ ἔσται σίτου ἐπὶ τε Συρίας καὶ Κασπίας καὶ Μαυρητανίας, τὸ δὲ θῆλυ γένος τῶν ζῴων κακωθήσεται καὶ διαφερόντως ἐπὶ τῶν εἰρημένων τόπων· θῆλυ γὰρ ἔστι <τὸ> 20 ζῴδιον.

Δεκέμβριος. Σελήνης οὐσης ἐν Τοξότη εἰ βροντήση, εὐετηρία ἔσται καὶ πολυομβρία ἐπωφελὴς καὶ γέννημα πολὺ καὶ τῶν μετεώρων εὐφορία καὶ αὐξήσις θερεμμάτων καὶ νόσων † μετεωρία καὶ τὰ φαῦλα διαλυθήσονται. 25

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Τοξότη <εἰ> βροντήση, τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι κίνδυνον καὶ τῷ ἔθνει αὐτῶν· ἢ δὲ Κελτικῇ καὶ ἢ Σπανία ταραχθήσονται καὶ διαφερόντως τοῖς ὄπλοις, ἐπεὶ καὶ ἄρρεν ζῴδιον ὁ Τοξότης.

Ἰανουάριος. Σελήνης οὐσης ἐν Αἰγόκερῳ εἰ βροντήση, ἔσον- 30 ται ὄμβροι πολλοὶ καὶ ὠφέλιμοι καὶ πολλὴ νόσος ἔσται ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τὰ ὄσπρια ὀλίγον βλαβήσονται καὶ ἀκρις βλάβει· εὐφορία δὲ ἔσται σίτου· καὶ βασιλέως καὶ στρατοπέδων κινήσις. ὕστερον δὲ σίτου <καὶ> ἐλαίου φθορά.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Αἰγόκερῳ εἰ βροντήση, ἀχλὺς ἔσται παχεῖα 35 ὡς ἄωρους τοὺς καρποὺς ἐναπομαρανθῆναι τοῖς φυτοῖς, καὶ ἄπιοις ὁ

1 Ὀκτώβριος cod. 2 πηγῶν: πληγῶν G et N. 3 fort. ἀφορία (φθορά N et G). 7 ἀπώλεια cod. 11 βαρῶ cod.: ἄρρεν recepi ex L. 13 ἄγρια|πετεινά G. 20 διαφερόντων cod. τὸν εἰρημένον τόπον cod. τὸ add. 23 καὶ ἐπωφελῆς cod. τῶν μετεώρων i. e. τῶν ὄρεινῶν τόπων (ἐν τῇ ὄρεινῇ σίτου εὐφορίαν Geor.). 24 μετεωρία corrumpit propter μετεώρων quod antecedit (v. 2); fuit ἀπαλλαγὴ vel sim. 27 οἱ δὲ Κελτικοὶ cod. 28 τὸ ζῴδιον cod. 30 Capricornum om. N. 31 πολὺ cod. 34 καὶ add. 36 ἄπιος cod.

οἶνος ἔσται· διαφερόντως δὲ ταῦτα συμβήσεται ἐπὶ τε Μακεδονίας, Θράκης, Ἰλλυρίδος καὶ τῆς ἄνω Ἰνδικῆς· καὶ γὰρ αὐταὶ ὑπὸ τὸν Αἰγόκερῶν εἰσι. ταραχαὶ δὲ καὶ φόβοι ταῖς θηλείαις τῶν ζῴων λογικῶν τε καὶ ἀλόγων γενήσεται, ὅτι θῆλυ τὸ ζῴδιον.

5 Φεβρουάριος. Σελήνης οὐσης ἐν Ὑδροχόμῳ εἰ βροντήση, ἔσται βασιλέων κινήσις καὶ ἔκλειψις καὶ πόλεμος καὶ νόσος ὀλίγοις ἀνθρώποις ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. ὁ σίτος εὐφορήσει ἐν ἐνίοις τόποις· τῶν δὲ ὄσπριων ὀλίγα βλαβήσονται· τῶν δὲ λοιπῶν καρπῶν φθορὰ καὶ σπανισμὸς ὄμβρων καὶ τιμωρία πολλὴ καὶ σπανία σίτου.

10 Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Ὑδροχόμῳ <εἰ> βροντήση, ἀφθονίαν σίτου ἔξουσιν Ὀξιοί, Σαυρομάται, Ἀραβία Μικρά, Αἰθιοπία. Ὑδροχόμῳ γὰρ ἀνάκεινται αἱ χώραι. πτώσις δὲ ἀνθρώπων καὶ ἄρρένων ζῴων ἔσται ἐκεῖσε, ὅτι ἄρρεν τὸ ζῴδιον.

Μάρτιος. Σελήνης οὐσης ἐν Ἰχθύσιν ἐὰν βροντήση, ἔσται 15 πολυομβρία καὶ τῶν μετεώρων φθορὰ καὶ σίτου καὶ οἴνου φθορὰ καὶ αἰγῶν <ἀπώλεια> καὶ νόσος εἰς ἀνθρώπους· ὕστερον δὲ εὐφορία πολλὴ τοῦ γεννήματος· φόβος δὲ καὶ ταραχὴ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ· ἐὰν δὲ ἐκ δευτέρου βροντήση, ὠφέλιμον ἔσται.

Τοῦ δὲ Ἡλίου ὄντος ἐν Ἰχθύσι <εἰ> βροντήση τυχὸν ἐν ἡμέρᾳ, 20 ἀμητὸς ἔσται γεννημάτων ἀφθονώτατος, οἱ τε ὕγροι καρποὶ οὐχ ἥκιστα ἐπιδώσουσιν ἐπὶ τε τῆς καθ' ἡμᾶς Λυδίας, Κιλικίας, Παμφιλίας· τὰ δὲ θηλυκὰ τῶν ζῴων καὶ λογικῶν καὶ ἀλόγων σκυθρωπάσει, ὅτι θηλυκὸν τὸ ζῴδιον.

[F. 15v.] Ἐρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου περὶ σεισμοῦ¹.

25 Ἀπρίλιος. Ἡλίου ὄντος ἐν Κριῷ ἐὰν σεισμὸς γένηται ἡμέρας οὐσης, οἱ γειτνιώντες τῶν βασιλέων ἀλλήλοις ἐπιβουλεύσονται· καὶ αἱ γειτνιώσαι πόλεις ταραχθήσονται μεγάλως καὶ ὕβρεις καὶ φόνους

2-3 ὑπὸ τὸν Αἰγόκερων secundum Ptolemaei geographiam astrologicam.

6 <οὐκ> ὀλίγοις? 9 σπανία οἴτου scripsi: σπασίτε cod. 11 Οὐξιοί cod. Ὑδροχόμῳ: ex Ptolem. doctrina. 15 τῷ cod. 16 ἀπώλεια add. 19 ἰχθύσι cod. τυχῶν cod. 20 καρποῖ| καὶ αρποὶ cod. 21 τὰς cod.: τῆς ser. ex Lydo; quamquam de te dubito. Πανφυλίας cod. 22 σκυθρωπάσαι cod. 27 ὕβρεις A: ὕβρις καὶ φθόνος ἔχει B.

¹ Hoc capitulum cum carmine Hermelico sive Orphico de terrae motibus saepius (e. g. Abel, *Orphica*, p. 141 sqq.) impresso artissime cohaerere eiusque partim paraphrasin esse elucet; quae tamen adeo passim uberius est ut nesciam utrum ex alio fonte suppleta an ad pleniorum carminis formam facta sit. Vestigia sermonis biblici occurrere memoratu dignum. Edidi ex cod. 25 (Berolin. Phill. 1574), f. 15v = A. Fere idem capitulum sed Septembri initium faciente inveni in cod. 28 (= Berolin. gr. qu. 16), f. 277v sub nomine Leonis Sapientis (cf. supra p. 65). Hunc

ἔξουσι· καὶ ἀνὴρ ἔνδοξος ἀπολείται, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν κινδυνεύουσι. ὄμβροι δὲ πολλοὶ ἔσονται· καὶ οἱ καρποὶ καὶ τὰ δένδρα εὐφορήσουσι. ἂν δὲ ἐν νυκτὶ γένηται ὁ σεισμός, ἀντιλογίαι ἔσονται περὶ τοὺς δήμους καὶ ἀντιλογίαι τοῦ ὄντος τυράννου· οἱ γὰρ στρατηγοὶ αὐτοῦ ἀποστή-
5 σονται ἀπ' αὐτοῦ ἐναντία αὐτῷ φρονούντες καὶ τῷ ἰδίῳ βασιλεῖ ἀντι-
λέγοντες· τάραχος δὲ περὶ τοὺς δήμους καὶ ἀκαταστασίαι· οἱ δὲ περὶ
τὴν δύσιν οἰκοῦντες τύραννοι ἀπολοῦνται· καὶ ὄμβροι πολλοὶ γίνονται·
ὁ δὲ σπόρος πληθυνθήσεται. ἐν Αἰγύπτῳ δὲ λιμὸς ἔσται καὶ τοῦ
Νείλου ἔκλειψις γενήσεται.

Μαΐος. Ἡλίου ὄντος ἐν Ταύρῳ εἰ σεισμός ἐν ἡμέρᾳ, πόλεων καὶ 10
χωρῶν ταραχαὶ καὶ πόλεμοι ἔσονται· καὶ οἱ ὑπερέχοντες ἀπολοῦνται·
καὶ οἱ πένητες πλουτήσουσι καὶ προβιβασθήσονται· οἱ δὲ κατὰ τὴν
δύσιν οἰκοῦντες βλαβήσονται. καὶ πᾶση τῇ γῆ εὐφορία ἔσται. ἢ δὲ
πόλις, ἐν ἣ γένηται ὁ σεισμός, πολλὰ ἀγαθὰ ἔξει· καὶ πᾶσα νόσος καὶ
ὄργη θεοῦ ἐκφεύζεται ἔξ αὐτῆς. εἰ δὲ ἐν νυκτὶ, εἰρήνην δηλοῖ ἐν ἐκείνῳ 15
τῷ τόπῳ καὶ διεστραμμένων μετὰστασιν καὶ πολλῶν ἀγαθῶν ἐπιβολῆν·
καὶ οἱ ὄμβροι καὶ τὰ γεννήματα πληθυνθήσονται· καὶ ἡ χώρα ἐκείνη
ἀντιστήσεται τοῖς ἔχθροῖς· καὶ τὰ ὄρνεα τοῦ ἀέρος πληθυνθήσονται.

Ἰούnius. Ἡλίου ὄντος ἐν τοῖς Διδύμοις εἰ σεισμός ἐν ἡμέρᾳ
γένηται, οἱ βασιλεῖς ἄτιμοι ἔσονται καὶ οἱ ἡγεμόνες καταβιβασθήσονται 20
καὶ ἀπολοῦνται καὶ φῆμαι μεγάλαί ἔσονται καὶ τὸ γέννημα πολὺ ἔσται.
νυκτός δὲ εἰ γένηται, μετοικισμοὶ καὶ στάσεις καὶ κατὰ τόπους δρομαὶ
καὶ αἰχμαλωσίαι· ἀλλὰ καὶ οἱ τόποι ἐκείνοι ἐν καλοῖς ἔσονται καὶ ἐν
φήμαις μεγάλας ὕστερον· καὶ οἱ ὄμβροι τοῦ ἔτους τούτου βραδύνωσι
γενέσθαι.

4 ἀντιλογία A. ὄντως A. γὰρ om. B. 5 αὐτῷ B] αὐτοῦ A. 5-7 τῷ-
γίνονται A] καὶ τῷ οἰκίῳ βασιλεῖ αὐτῶν τὰ ὅμοια τούτῳ λέγουσιν· ἔριδες δὲ καὶ
ἀκαταστασίαι ἔσονται ἐπὶ τοὺς δήμους· ὁ δὲ ἐπὶ τὴν δύσιν οἰκῶν τύραννος ἀπο-
λείται· καὶ ὄμβροι πολλοὶ περὶ τὸν τότε χρόνον γενήσονται B. 9 Νείλου A :
Ἡλίου B solito signo. 12 ὑπερβιβασθήσονται B (sed infra item προβιβ.).
12-13 οἱ-οἰκοῦντες A] οἱ κατοικοῦντες τῇ δύσει B. 13 πᾶσα A. 13-16 ἔσται-
ἐπιβολῆν A] ἔσται. νυκτὶ δὲ ἂν γένηται, πολλὰ ἀγαθὰ σημαίνει καὶ πᾶσαν νόσον
καὶ ὄργην θεοῦ ἐκφεύζεται ἔξ αὐτῆς καὶ εἰρήνην πολλὴν δηλοῖ ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ
καὶ πολλῶν ἀγαθῶν ἐπιβολῆ B. 14 πᾶς A. πᾶσα νόσος καὶ ὄργη θεοῦ : cf. e. g.
Num. XVI, 46; Ps. 77 [78], 31. 18 ἀέρος A] οὐρανοῦ B (cf. Genes. IX, 2, etc.).
21 post ἀπολοῦνται in B : καὶ οἱ ἐν τέλει προβιβασθήσονται καὶ οἱ περὶ τὸν ῥῆγα
ἀπολοῦνται· καὶ φῆμαι κτλ. 22-25 μετοικισμοὶ ἔσονται κατὰ τόπους καὶ κατὰ
δρόμους αἰχμαλωσίαι· ἀλλ' οἱ τόποι ἐκείνοι ἐν καλοῖς ἔσονται· καὶ φῆμαι μεγάλα
καὶ μετεωρισμοὶ· καὶ οἱ ὄμβροι τοῦ αὐτοῦ ἔτους βραδύνουσι B. 22 στάσις A.
23-24 ἐμ φήμαις A.

codicem saec. XVII non contuli. Iterum invenitur eadem paraphrasis in cod. 26
(Berolin. Phill. 1577) f. 147 = B; inscribitur Σεισμολόγιον Ὁρφέως; incipit a
mense Septembri. Varias lectiones non nisi gravioris exscripti.

Ἰούλιος. Ἡλίου ὄντος ἐν Καρκίνῳ εἰ ἐν ἡμέρᾳ σεισμός γένηται,
βαρβάρων κινήσεις ἔσται καὶ στάσις καὶ ἀπόγνωσις καὶ κακούργων
πτῶσις· ἄρχων ἀπόλλυται καὶ περὶ αὐτὸν πολλοὶ ἄνθρωποι πεσοῦνται·
καὶ πολεμήσει ἔθνος ἐπ' ἔθνος· καὶ τὸ γέννημα πληθυνθήσεται. εἰ δὲ
5 νυκτός, φέρει κακότητα τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ βαρβάρων ἀγεννῶν ἐπανά-
στασιν· τοῖς περιφανεστάτοις πλουσίοις Ζημίαν καὶ ἄπραγιαν, πολλάκις
δὲ καὶ Ξενιτεῖαν κακὴν· ἀλλ' οἱ ἀρξάμενοι κακῶς ἀπολοῦνται. καὶ οἱ
ὄμβροι βραδεῖς ἔσονται ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους· περὶ δὲ τῷ τέλει πολυομ-
βρίαν· καὶ τὸ γέννημα ἔσται πολὺ· καὶ ἀκρις πολλὴ φανήσεται· καὶ
10 φαντασία μεγάλη ἔσται τοῖς τόποις ἐκείνοις.

Αὐγούστος. Ἡλίου ὄντος ἐν Λέοντι εἰ σεισμός ἐν ἡμέρᾳ γένη-
ται, λύπαι καὶ πένθη καὶ κλαυθοὶ ἔσονται ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ καὶ στο-
ναχαὶ καὶ θλίψεις· τὰς δὲ πόλεις καὶ τὸν λαὸν ἅπαντα καθέξει· καὶ νόσος
ἔσται τοῖς ἀνθρώποις καὶ πόλεις μεγάλαι ἐρημωθήσονται· καὶ ἱερὸν
15 μέγα κατασπασθήσεται· καὶ τὰ δένδρα πληγήσονται καὶ ἡ σταφυλὴ
πῆ τὸν οἶνον αὐτῆς· καὶ ὄργη ἔσται κατὰ ἄνθρωπον. εἰ δὲ ἐν νυκτὶ,
τὰ μικρὰ ζῶα ἀπολοῦνται· αἱ δὲ πηγαὶ τῶν ὑδάτων ἀνθήσουσι· καὶ οἱ
ὄμβροι τοῦ ἔτους αὐξυνθήσονται· καὶ τὸ γέννημα πληθυνθήσεται· καὶ
καλὰ ἔσται τῇ πόλει ἐκείνῃ.

Σεπτέμβριος. Ἡλίου ὄντος ἐν Παρθένῳ εἰ ἐν ἡμέρᾳ ὁ σεισμός
γένηται, πόλεμοι ἔσονται καὶ μάχαι· καρπῶν ἀπόθλιψις ἔσται καὶ στε-
νοχωρία καὶ ἀφορία· καὶ φόβος πολὺς ἔσται τοῖς ἀνθρώποις καὶ φῆμαι
μεγάλα· καὶ ὄμβροι πολλοί. εἰ δὲ νυκτός, οἱ περὶ τὸν ἄρχοντα κινδυνεύ-
σουσιν ἐπαναστάντες κατ' ἀλλήλων· καὶ πολλὴ νόσος τοῖς ἀνθρώποις
25 ἔσται· καὶ τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης κινδυνεύουσι καὶ ἀπολοῦνται.

Ὀκτώβριος. Ἡλίου ὄντος ἐν Ζυγῷ εἰ ἐν ἡμέρᾳ γένηται ὁ σει-
σμός, πόλεμοι ἔσονται καὶ μάχαι καὶ καταπτώσεις καὶ σύριγγες· καὶ
πολλοὺς πεσόοντας βιαίως γαῖα καλύψει. καὶ οἱ περὶ τὸν ἄρχοντα ἀπο-
λοῦνται· καὶ ἡ θάλασσα ἐλαττωθήσεται· καὶ ὄμβροι πολλοί· καὶ τὰ
30 γεννήματα πληθυνθήσονται. εἰ δὲ νυκτός, καρπῶν φθορὰν καὶ στενο-

2-4 ἀπόγνωσις κακούργων· πτώσις ἀρχόντων καὶ ἀπώλεια· καὶ ἔθνος κατὰ
ἔθνος ἀναστήσεται καὶ τὸ γέννημα καταβιβασθήσεται B. 5 φράζει κακότητα
carm. v. 24. βαρβάρων ἔθνων (fort. recte) ἀποκίνησιν σὺν τοῖς περιφανεστάτοις
αὐτῶν, Ζημίαι δὲ καὶ εὐπραγίαι, πολλάκις δὲ καὶ Ξενιτεῖαι καὶ ὄμβροι βραδ. ἔσ. καὶ
τὰ μικρὰ ζῶα ἀπολοῦνται· καὶ φαντασία πολλὴ ἔσται ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις B.
5-6 ἀνάστασιν carm. v. 26. 12 λύπη B. κλαυθμός B (κλαυθοὶ etiam in carm.
v. 29). 12-13 στοναχαὶ B] συνοχαὶ A. 13 ἅπαντα om. A : λαὸν ἅπαντα carm.
v. 29. 13-14καὶ νόσοι ἔσονται ἐπὶ τ. ἀ. B. 16 ποιεῖ τὸ ὕδωρ αὐτῆς B. ἔσται
κατὰ τὸν (lacuna c. X litterar.) B. 18 τοῦ ἔτους B : τούτων A. 21 πόλ. - μάχαι
om. B. καρποὺς καταβλάψει carm. v. 33. 21-22 ἔσται καὶ διαφώνησις κ.
στεν. B. 22 ἐν τοῖς B (item infra 24). 23 οἱ περὶ τὸν τόπον ἄρχοντες κινδυνεύ-
σουσιν B. 27-28 ἔσονται κ. πτώσεις κ. μάχαι κ. πολλοὺς πεσόοντας (πεσοῦντας A)
γαῖα καλύψει κ. ὑπὸ τῶν ἀρχόντων B. 27 κατὰπτωσις καὶ σύριγγι A (fistulas
dicil). 28 γαῖα καλύψει = carm. v. 38.

χωρίαν και λιμὸν δηλοῖ και σωματων ἀνθρωπίνων ἐλάττωσιν· και ἀκρις φανήσεται και καταφθερεῖ τὰ γεννήματα· και ὄμβροι πολλοὶ ἔσονται, βραδεῖς δὲ τὰ δὲ δένδρα πάντα ἀστοχῆσουσιν.

Νοέμβριος. Ἡλίου ὄντος ἐν Σκορπίῳ εἰ σεισμὸς γένηται ἐν ἡμέρᾳ, γένηται εἰρήνης σημεῖα πρόδηλα και ἀπὸ δυσχερῶν πολέμων 5 εὐφροσύνας τοῖς βροτοῖς <δηλοῖ>. ὄμβροι δὲ πολλοὶ ἔσονται και τὸ γέννημα αὐξυνθήσεται· και πολλὴ χαρὰ ἔσται τοῖς ἀνθρώποις· τὰ δὲ βρέφη και τὰ μεγάλα ζῶα ἀπολοῦνται. εἰ δὲ νυκτὸς γένηται ὁ σεισμὸς, εἰρήνην πάλιν δηλοῖ και ἀπὸ δυσχερῶν πολέμων εὐφροσύνας. τὰ ἔργα δὲ μάταια και κακομαχίαι ἀνδρῶν· τὸ δὲ γέννημα ἐλαττωθήσεται. 10 και τὰ ζῶα τῆς θαλάσσης αὐξυνθήσονται· και ὄμβροι πολλοὶ ἔσονται.

Δεκέμβριος. Ἡλίου ὄντος ἐν Τοξότη εἰ ἐν ἡμέρᾳ σεισμὸς γένηται, τῆς πόλεως ἐκείνης ἢ τοῦ ἔθνους ἐκείνου τοῦ βασιλέως τὴν τιμὴν και τὰ σκήπτρα αὐτοῦ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀφέντες φυγῆ χρήσονται και ἀναχωρήσουσιν εἰς ἄλλους τόπους και παρ' ἄλλῳ βασιλεῖ ῥογευθήσονται· και 15 ἄλλοι τὴν βασιλείαν αὐτοῦ σπεύσωσι διαδέξασθαι· και ναοὶ ἐρημωθήσονται· και τὰ ἄγρια ζῶα ἀπολοῦνται. εἰ δὲ νυκτὸς, ἀπὸ μαχῶν και πολέμων πολλοὺς θανάτους ἔσσεσθαι σημαίνει, πόλεων δὲ και ἔθνῶν και βασιλέων παραλλαγῆν· πάλιν τὰ σκήπτρα καταλιπόντα ἀπὸ τῆς ἰδίας πατρίδος φεύγοντα εἰς ἄλλους ἀφίστασθαι τόπους· και ἄλλος τὴν 20 βασιλείαν αὐτῶν διαδέξεται και ναοὶ μεγάλοι ἐρημωθήσονται. και ὄμβροι βραδεῖς· και τὰ γεννήματα ζητηθήσονται· και τὰ ἄγρια ζῶα ἀπολοῦνται· ὕστερον δὲ πάντα διορθωθήσονται· και ἡρεμήσουσιν αἱ πόλεις.

Ἰανουάριος. Ἡλίου ὄντος ἐν Αἰγόκερῳ εἰ ἐν ἡμέρᾳ σεισμὸς γενήσεται, καρποφορία πολλὴ ἔσται· και αἱ πηγαὶ πληθυνθήσονται· και 25 ὄμβροι πολλοὶ ἔσονται και τὰ δένδρα εὐφορήσουσιν και εὐθηνία πολλὴ ἔσται. εἰ δὲ ἐν νυκτὶ γένηται, ἐμφύλιος πόλεμος ἔσται μέγας και στάσις δῆμων πολλὴ και φόνοι και δάκρυα και στεναγμοὶ κατὰ τόπον· και πόλεις ἐρημωθήσονται· και ταραχθήσονται οἱ ἐν θαλάσσαις· και ὁ χειμῶν μέγας ἔσται· και τὰ δένδρα εὐφορήσουσιν· και τὰ γεννήματα 30 πληθυνθήσονται.

2 καταφθείρει B. 5 εἰρήνης: haec dissentiunt a carm. v. 40. πρόδηλα A] μηνύει B. 6 εὐφροσύνην B. δηλοῖ add. 9 πάλιν B] πολλὴν A. ἀπὸ δυσμῶν δυσχερῶν πολέμων εὐφροσύνην B. 10 ἔργα μάταια = carm. v. 40. μάταια και γῆς ταραχὴ και κακουχία ἀνδρῶν B. 13-15 τ. π. ε. οἱ ἄρχοντες τὰ τίμια και τὰ σκήπτρα αὐτῶν ἀφέντες φυγῆ χρήσονται, μάλλον τὸ ἔθνος, και ἀναχωρεῖ εἰς ἄ. τ. B. 16 αὐτῶν B. σπεύσωσι δέξασθαι B. 16-17 ἐρημ. και ὄμβροι βραδεῖς ἔσονται και τὰ γεννήματα ζητηθήσονται κ. τ. ἄ. Z. ἄ. B. 17-18 ἀπὸ πολέμων και μάχης πολλοὶ θανατωθήσονται B. 18-21 πόλεων - διαδέξεται] και εἰς ἄλλους τόπους φυγῆ χρήσονται και ἡ βασιλεία διαδεχθήσεται B. 19 παραλλαγῆ A. 19-20 σκήπτρα - φεύγοντα = carm. v. 49 sq. 24 Γενάρης A. 25 καρποφορία B. καρποφθόρος ἔσται carm. v. 55; igitur fort. καρποφθορία scrib.; sed infra τὰ δένδρα εὐφορήσουσι. 27 ἐμφύλια και μέγας πόλεμος ἔσται B. 27-28 πόλεμον και δάκρυα ... και στάσις carm. v. 54 sq. 28 τόπον A] πόλιν B. 29 ἐν τῇ θαλάσῃ B.

Φεβρουάριος. Ἡλίου ὄντος ἐν Ὑδροχόῳ εἰ σεισμὸς ἐν ἡμέρᾳ γενήσεται, τοῦ ἡγουμένου τῆς χώρας ἐκείνης πολλὰ σημαίνει κακὰ και πόλεων και ἡγουμένων ἀπώλειαν και ταραχὰς δῆμων και κράτος δηλοῖ· και ἡ χώρα εὐφορήσει και μεταβολὴ πολλὴ ἔσται τῇ πόλει· ὕστερον 5 δὲ καλαὶ φῆμαι ἔσονται· και ὄμβροι πολλοὶ· και τὸ γέννημα πολὺ· και ἀνοσία ἔσται. εἰ δὲ νυκτὸς, στάσις και ἀνταρσίαν και κακοβουλείαν ἀνδρῶν και ὕβρεις και πόλεων πτώσεις τῶν ἀνηκουσῶν τῷ Ὑδροχόῳ· και οἱ περὶ τὸν ἄρχοντα ὀλοῦνται· και ναοὶ μεγάλοι ἐρημωθήσονται· και τὸ γέννημα πολὺ ἔσται.

10 Μάρτιος. Ἡλίου ἐν Ἰχθύσιν ὄντος εἰ ἐν ἡμέρᾳ σεισμὸς γένηται, ἵππων και βοῶν και ἀπλῶς εἰπεῖν πάντων τῶν τετραπόδων φθορὰ ἔσται· τὰ δὲ ἐσθιόμενα ζῶα αὐξυνθήσεται· και τὸ γέννημα σὺν τοῖς δένδροις εὐφορήσει. εἰ δὲ νυκτὶ γένηται, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι θόρυβοι και μάχαι και στάσις ἀνδρῶν ἔσονται· τόποι πολλοὶ πεσοῦνται και ναὸς 15 μέγας ἐρημωθήσεται· και τοῖς πρὸς ἀνατολὰς οἰκοῦσι νόσος μεγάλη και πολλὴ ἔσται· και τὰ θαλάσσια και ποτάμια ζῶα αὐξυνθήσονται· και πολλοὶ μεταβληθήσονται και ἀπὸ ταραχῶν εἰς ἀγαθὰ ἐλεύσονται.

[F. 145^v.] Ex libro « Persicae inventionis » sive Danielis prophetae apocalypsisibus¹.

20 Τοξότης. Μὴν Δεκέμβριος ἔχει ἡμέρας λα'.

Ἐν ταύτῳ ἡ γέννησις τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ· και λάβε σημεῖον ἐκ τούτου, ὅτι ἐὰν ἡ προαιώνιος αὐτοῦ γέννησις² εἰς ἡμέραν κυριακὴν λάξη, χειμῶνα ὀριμὸν δηλοῖ, τὸ δὲ θέρος εὐσυννεφές, πρόβατα δὲ

1 Ὑδροχῶ A. 3 ἀπὸλ. και ἐπιβουλαὶ και ταραχαὶ δῆμ. B. κράτος = carm. v. 60. 4-5 ὕστερον δὲ A] και B. 6 ἀνοσία ἔσται A] νόσοι ἔσονται ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις B. 6-7 στάσις και ταραχὴν δηλοῖ και κακοβουλίαν κακίστων ἀνδρῶν και πόλεων πτώσιν B (sic finitior mensis Februarius). 7 ὕβρεις ex carm. v. 59. 11 βοῶν ... και ἄλλων τετραπόδων φθόρος ἔσται carm. v. 65 sq. 14 μάχαι A] ταραχαὶ B. στάσις ἀνδρῶν στασιαστῶν B. διάστασις carm. v. 63. 14-15 πεσοῦνται - μέγας om. B. 16-17 και πολλοὶ - ἀγαθὰ] ἄλλος ἔσται ἐπιμελητὴς τῶν πραγμάτων και ἀπὸ ταραχῆς εἰς χαρὰν B. 20 ἔχω ἡμέραν cod. 23 ἐνσύνεφον (sic) cod.

¹ De huius libri contextu cf. supra p. 47. Fictio Danielis prophetae nomine alia quoque vaticinia et apocalypses ornata esse notum; cf. supra p. 50, 1; Tischendorf, *Apocalypsis apocr.*, p. XXX sqq.; Klostermann, *Analecta zur Septuaginta*, p. 113 sqq.; idem, *Zeitschr. f. alltest. Wiss.*, XV, 147 sqq.; Vassiliev, *Anecdotes graeco-byzant.*, I, 43 sqq.; Harnack, *Gesch. der altchristl. Litteratur*, I, p. 916; Macler, *Revue de l'hist. des relig.*, 25. ann., tom. XLIX (1904), p. 265 sqq. Cf. etiam capitulum p. 173 subsequens.

² Ἡ κατὰ σάρκα γέννησις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ auctori (f. 150) in primum Ianuarii diem cadit.

πολλά, μέλι πολύ, λίπος πολύ, θάνατον δὲ νέων ἀνδρῶν ἐν ταύτῳ. εἰ δὲ ἐν δευτέρῃ λάχῃ, ὁ χειμῶν μέσος ἔσται· ἐν δὲ τῷ Ἀπριλίῳ μηνὶ καὶ Μαΐῳ βροχὴ πολλή καὶ θέρος ἔννοσον καὶ βλαβερὸν ἐν ταύτῳ. εἰ δὲ ἐν τρίτῃ λάχῃ, ὁ χειμῶν δριμύς καὶ εἰς μήκος, τὸ ἔαρ εὐάερον. εἰ δὲ ἐν τετράδι λάχῃ, ὁ χειμῶν ξηρὸς λίαν, χιῶν πολλή, τὸ ἔαρ ἀνυδρον, θέρος 5 θαλπερὸν καὶ ἰσχνόν· καὶ ἀνθρώπων θάνατος μετὰ νόσου· σίτου καὶ κριθοῦ εὐφορία. εἰ δὲ πέμπτῃ λάχῃ, ὁ χειμῶν γλυκύς, τὸ θέρος θαλπερὸν καὶ ἀνθρώπων θάνατος. εἰ δὲ ἐν παρασκευῇ λάχῃ, ὁ χειμῶν μυσώδης καὶ χειμάρρων φθορὰ καὶ ψυχὸς μέγα καὶ νιφετὸς καὶ ὑετός, τὸ ἔαρ μετὰ ὀμματοπονίας· καὶ νηπίων μόρος. εἰ δ' ἐν σαββάτῳ λάχῃ, ὁ 10 χειμῶν δριμύς καὶ ταραχαὶ ἀνέμων καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἔαρι, τὸ θέρος θαλπερόν· σίτου καὶ κριθοῦ σπάνη ἐν ταύτῳ.

1 θάνατος cod. 5 χείον πολύ cod. 7-8 θαλπερῶν cod. 7 ἔμ παρασκευῇ cod. 8-9 μικδῆς cod. : μυσώδης dubilans scripsi. 11 ἔαρ cod.

EXCERPTA EX CODICE 26 (BEROLIN. PHILL. 1577)

[F. 71.] Ἐκ τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ προφήτου Δανιήλ¹.

ιγ'. Περὶ βροντισμοῦ ἄγαν.

Ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ βροντισμὸς ἄγαν γένηται, ἔνδειξιν ποιεῖ, ὅτι ἐὰν εἰς τὴν α' ἢ εἰς τὴν δ' ἡμέραν τοῦ παρόντος μηνὸς βροντήσῃ, 5 ὅτι ἄνθρωπος μέγας θανεῖται ἢ ἀφανισθῇ. εἰ δὲ εἰς τὴν ε' ἡμέραν τοῦ παρόντος μηνὸς ἢ εἰς τὴν ζ' ἢ εἰς τὴν ζ' βροντισμὸς γένηται, ὅτι οἱ τριστάται καὶ οἱ σατράπαι τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἅμα συντριβήσονται· ὀπώρα δὲ σίτος καὶ κριθὴ καὶ ὄσπριον πολὺ γένηται ἢ καὶ τὰ κλήματα τῆς ἀμπέλου εὐτυχήσουσιν. εἰ δὲ εἰς τὴν η' αὐτοῦ βροντήσῃ, ἢ ὀπώρα ἐν 10 τοῖς δένδροις πληγήσεται. εἰ δὲ εἰς τὴν θ' αὐτοῦ βροντήσῃ, οἱ ἄνθρωποι εἰς ταραχὰς καὶ πάθος ἔσονται· ἢ σπορὰ δὲ καὶ ἡ σταφυλὴ εὐ γένηται. εἰ δὲ εἰς τὴν ι' αὐτοῦ βροντήσῃ, εὐθηνίαν ἀμετρον δηλοῖ, πλὴν δὲ βασιλέως βία ἐντὸς τοῦ κάστρου αὐτοῦ πληγήσεται. εἰ δὲ εἰς τὴν ιβ' αὐτοῦ βροντήσῃ, ἀκρίς φανεῖται καὶ τὴν σπορὰν βλάψει καὶ 15 αὐτὴ εἰς τιμὴν ἔλθοιε. εἰ δὲ εἰς τὴν ιγ' αὐτοῦ βροντήσῃ, εὐ ἔσται ἐν τούτῳ εἰς τοὺς πάντας ἀνθρώπους, σίτος δὲ καὶ κριθὴ εὐτυχήσουσιν. εἰ δὲ εἰς τὴν ιδ' αὐτοῦ βροντήσῃ, ἡ βασιλεία τῶν αὐτῶν μερῶν εἰς ἔξοδον πολλὴν ἔλθοιεν οὕτως ὅτι καὶ τὰ βεστίαρια αὐτοῦ εὐχερεθήσεται. εἰ δὲ εἰς τὰς ιε' βροντήσῃ, ἀκρίς φανεῖται, Ζημίαν δὲ τόσην οὐ ποιήσει. 20 εἰ δὲ εἰς τὴν ις' αὐτοῦ βροντήσῃ, ἔνδειξιν ποιεῖ ὅτι μέχρι καὶ τελειώσεως τοῦ παρόντος μηνὸς ἐὰν βροντήσῃ, τὰ πάντα εἰς καλὸν καὶ συμφέρον ἔσονται ἐν παντὶ κόσμῳ. [f. 71v] οἱ δὲ μαθηματικοὶ οὕτως ἔφασαν, ὅτι ἐὰν βροντήσῃ καὶ ἡ Σελήνη εἰς αὐξὸς λάχῃ, γινώρισον ὅτι ἄνεμον καὶ ὑετὸν καὶ ὑγρασίαν δηλοῖ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ· εἰ δὲ εἰς ἀπό- 25 χυσιν λάχῃ, γίνωσκε ὅτι τὸν ἐπιόντα χρόνον ταῦτα πληρωθήσονται².

6 τὰς ζ' εἰ τὰς ζ' cod. 7 τριστάται: « τρίτης μοίρας ἄρχοντες » Lexic. Cyrilli; cf. Cangius s. v.; IV Reg. 7, 2. 13 μία cod. : corr. Cumont. 15 αὐτὴ i. e. ἡ σπορὰ. 17 sq. hic prophetae verba non intellego; ἔξοδος videtur = sumptus.

¹ De Danielis apocalypsibus cf. supra p. 171, 1. Hasce apocalypses eiusdem officinae esse quam eas quarum frustulum supra p. 171 sq. ex cod. 25 edidimus consensus rerum et verborum probat. — F. 69 in hoc tractatu τὰ μέρη τῆς Βαβυλωνίας occurrunt.

² Sequitur versus supra p. 51 in Catalogo exscriptus: "Ὅτε εὐπλοεῖς κτλ.

Ps.-Apollonius Tyanaeus de horis diei et noctis.

Opusculi quod sequitur inscriptionem impudenter fictam esse neminem negaturum esse certissimum : quamquam non prorsus desunt quae ut haec quoque in lucem prodamus suadere videantur. Primum enim luculentius syncretismi quem vocant exemplum me usquam legisse non memini, perlectoque huius opusculi exordio minus miraberis Georgium Syncellum (I, p. 646, ed. Bonn.) haec narra-
vise de Imperatore Vespasiano : τὸν γὰρ πρεσβύτατον υἱὸν Τίτον τὸν πρὸς Ἰου-
δαίους πόλεμον ἐτελέσαντα καταλιπὼν αὐτὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα παραγίνεται, ὡς
Ἕλληνες μυθεύουσιν, ἐφ' οἷς ἡκικῶει παρὰ τοῦ Τυανέως Ἀπολλωνίου
περὶ τοῦ Χριστοῦ τῆς βασιλείας καὶ τῶν λοιπῶν εὐδοκιμήσεων
κατὰ τὴν Αἴγυπτον συντυχῶν αὐτῷ ἐξ Ἰνδῶν καὶ Βραχμῶν ἐπανελθόντι τῶν
ἐκεῖσε Γυμνοσοφιστῶν. Deinde formam huius opusculi cum aliis scriptis Apol-
lonio suppositis Arabice tantum servatis concinere quae ad p. 175, 10 adnotavi
demonstrant. Denique mysticam de singulis diei et noctis horis doctrinam hic ab
Apollonio explicatam ad verbum congruere cum libello quodam qui inscribitur
" Testamentum Adami ", sive " Poenitentia Adami ", sive " Apocalypsis Adami ",
memoratu dignum. Quem librum e Gnosticorum fabrica processisse vidit
E. Renan, *Journ. Asiat.*, 5. ser., t. II (1863), p. 427 sqq. Primus eum integrum edidit
Car. Bezold, *Das Arabisch-Aethiopische Testamentum Adami (Oriental. Studien
Theod. Nöldeke zum 70. Geburtstag gewidmet*, p. 893 sqq.). Quem virum doctissi-
mum meum in usum et Aethiopici et Arabici textus versionem germanicam summa
comitate confecisse grato animo profiteor. Quae autem esset huius Testamenti
vis in religione Islamitica, Goldziher (*Archiv f. Relig.-Wiss.*, IX, 301 sq.) nuper-
rime clare exposuit. Eandem doctrinam Apollonio cuidam μαθηματικῷ in codici-
bus Graecis tribui iam a. 1892 demonstravit M. Rh. James (*Texts and Studies*, II, 2,
p. 121), codice Paris. gr. 2419, f. 247^v usus (cf. etiam quae Gaulminus ad Pselli de
daemon. operat. ex eodem fortasse codice exscripsit, v. Cedrenus, ed. Migne, II,
p. 846, 70; 853, 91). Nunc codice Berolinensi inspecto quis fuerit ille Apollonius
" mathematicus ", nobis exploratum. — Testamentum ipsum Adami graecum
usurpavit Cedrenus (p. 9, ed. Paris.); nova frustula graeca ex cod. Paris. gr. 2316,
f. 324 ed. R. Reitzenstein, *Poimandres*, p. 258. Neque tamen a magis medii
demum aevi Apollonio Tyanaeo haec addicta esse putandum; quam suspicionem
exordium tractatus infra editi refellit, quod fictum esse puto iam paulo ante
Eusebii opus illud adversus Hieroclis λόγον φιλαλήθη de Philostrati vita Apol-
lonii scriptum; cf. Euseb., l. c., p. 407, 27 in Philostr. ed. Kayser (ed. min.), vol. I
αὐτικά τῶν νῦν εἰσιν οἱ περιέρρους μηχανὰς τῆ τοῦ ἀνδρὸς ἀνακειμένης προση-
γορίᾳ κατεληφέναι λέγουσιν et Ps.-Justin. quaest. et respons. ad orthodox. (s. IV
exeuntis sive V ineuntis) 24 : τὰ Ἀπολλωνίου τελέσματα . . . θαλάττης ὁρμάς καὶ
ἀνέμων φορὰς καὶ μυῶν καὶ θηρίων ἐπιδρομάς ὡς ὁρῶμεν κωλύουσι; quae
mire cum nostro opusculo p. 176, 12 concordant; cf. etiam Anastasium " magnum ",
Antiochenum apud Cedrenum, I, p. 432 citatum (I. Miller, *Philolog.*, LI, 581

sq.) : μέχρι νῦν ἐν τισι τόποις ἐνεργοῦσι τὰ ἀποτελέσματα (infra p. 175, 8) ἰστά-
μενα τὰ μὲν εἰς ἀποτροπὴν ζῶων τετραπόδων καὶ πετεινῶν βλάπτειν δυνα-
μένων ἀνθρώπους, τὰ δὲ εἰς ἐποχὴν βρυμάτων ποταμοῦ ἀτάκτως φερομένων
κτλ. (cf. infra p. 176, 11). Sed posterioris quoque aevi Graecos doctrinam de horis
ab Apollonio Tyanaeo repetivisse testis est Quazwinius inter Arabum geographos
s. XIII notissimus, ex quo haec descripsit et vertit Leclerc, *Journ. Asiat.*, VI,
14 (1869), p. 129 : " Parmi les merveilles de Constantinople est une horloge où
" l'on voit autant de portes qu'il y a d'heures. A chaque heure sort un person-
" nage qui reste dehors tout le temps de cette heure, puis au moment d'une
" autre heure il rentre et il en sort un autre. Les Grecs disent que c'est l'œuvre
" du sage Balinas (= Apollonius Tyanaeus). ", Cf. etiam Eilh. Wiedemann, *Bei-
träge z. Gesch. der Naturwissenschaften*, V, Sitzgsber. d. Physik-Medicin. Societät
zu Erlangen, XXXVII (1905), p. 412. — De libris Apollonii ab Arabibus adhibitis,
cf. etiam Silvestre de Sacy, *Not. et Extr.*, IV, 1, p. 116 ss. (Liber Apollonii [Belini]
" De Secretis naturae ", saec. VI in Syriacam inde in Arabicam linguam versus est,
ex Arabica vero in Latinam saec. XII, ut videtur; cf. Nau, *Revue de l'Orient chrétien*,
1907, p. 99 ss.); Steinschneider, *Zeitschr. d. deutsch. morgenländ. Ges.*, XLV, 439 sqq.

In codice Berolinensi abbreviaturis solitis semper scripta sunt nomina sacra
velut $\theta\varsigma$, $\kappa\varsigma$, $\iota\varsigma$ $\chi\varsigma$ $\sigma\upsilon\nu\varsigma$ $\alpha\nu\omicron\varsigma$; eadem linea supra scripta voces quoque barbarae
ut in papyris distinguuntur. Accentus ubi in cod. desiderantur et ipse omisi. —
Nonnullis locis litterae fere evanidae vel alioqui lectu difficiles sunt.

[F. 72^v.] Βίβλος σοφίας καὶ συνέσεως ἀποτελεσμάτων
Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως.

Ὁς ἔγραψε καὶ ἐδίδαξε Σούστουμον Θάλασσον τὸν αὐτοῦ μαθητὴν
λέγων αὐτῷ οὕτως· οὐδ' ἄκουσόν μου· καὶ ἀποδείξω σοι μυστήριον
5 σοφίας τὸ πολλοῖς ἄγνωστον καὶ ἀγνώριστον καὶ ἀπόκρυφον περὶ
καιρῶν καὶ χρόνων ὥρων ἡμερῶν τε καὶ νυκτῶν, ἔτι ὀνομασίας καὶ
ἐνεργείας αὐτῶν καὶ σοφίας ἀληθινῆς τῆς ἐν αὐταῖς ἀποκεκρυμμένης·
καὶ ἀποκαλύψω σοι τῆς ἐκ θεοῦ δοθείσης μοι γνώσεως τὰ ἀποτελέ-
ματα, δι' ὧν στοιχειοῦνται πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς.
10 ἰδοὺ γὰρ τέσσαρας βίβλους τιμιωτέρας χρυσῶν καὶ λίθων πολυτελῶν
ἐκτίσαμεν· μίαν μὲν ἀστρονομίας, ἑτέραν δὲ ἀστρολογίας, τρίτην σχο-

3 σούστουμον (sic) : nomen sine dubio corruptum; an Πούστουμος (Πουστού-
μιος Dittenberger, *Syll.*, *Inscr.*, II, 724)? Θάλασσος : " Thalissus ", s. Thayousus
in opere a Sacy et Nau (p. 101) excerpto. 10 Eodem modo loquitur " Balinas ",
i. e. Apollonius in " libro talismanum ", Arabice servato; cf. Leclerci versionem,
l. c., p. 124 : " Écoute mes dernières volontés. Je t'apprendrai une science sublime
" qui vaut mieux que l'or et l'argent, qui m'a soumis les princes et les grands et
" qui m'a été donnée par Dieu "; cf. etiam Nau, l. c., p. 101 : " Ego Apollonius in
μ'
praestigiis admirandus ". 11 ἐκτίσα Β(erolinensis). μίαν : in B superscripti
numeri α', deinde β' γ' δ'.

λαστικήν καὶ τετάρτην πασῶν οὖσαν τιμιωτέραν ἐν ἧ τὰ μεγάλα καὶ φοβερά ἐστι σημεῖα καὶ ἐξ ἴσης τεράστια καὶ μυστήρια· λέγω δὴ τὴν περὶ στοιχειώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ δημιουργηθέντων καὶ ὁρωμένων κτισμάτων, ἵνα ὁ μεταχειριζόμενος εἰ βούλεται, <...> ἐπιτετευγμένως καὶ εὐστόχως τὰ τοιαῦτα τεράστια διαπράττεσθαι. πάσης ἀπέχεσθαι 5 πονηρὰς πράξεις, μάλιστα δὲ τῆς πρὸς τὰς γυναῖκας ὁμιλίας καὶ συνελύσεως. ἀλλὰ γὰρ οὐδὲ γυναικὶ ὀφείλει ὑπηρέτιδι χρῆσθαι πρὸς τὰς τοιαύτας ἐνεργείας, ἐπειδὴ παράλογα ἀπ' αὐτῶν πολλὰ ἀποβαίνειν πεφύκασι· εἰ γὰρ τύχοι ἐν ἐμμήνοις οὖσα, τὰ δένδρα ἐν οἷς ἂν πλησιάζῃ ξηραίνονται, καὶ βρύσιν ὕδατος ποιοῦσι βλάβεσθαι <καὶ> ἄνω 10 καὶ ἐκτὸς στρομβεῖσθαι καὶ φέρεσθαι. χρῆ οὖν ὡς εἴρηται ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα παραφυλάττεσθαι, εἴγε ὅλων τις ἐθέλει ὑπὸ τὸν τῆς Ἀνάγκης Ζυγὸν ἀγαγεῖν πάντως τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς γῆς, δένδρα λύων καὶ ὄρνεα καὶ θηρία καὶ ἐρπετὰ καὶ ἀνέμων πνοὰς καὶ ποταμῶν ῥοὰς δέων. ὦν ταύτην τὴν ἐπιστήμην ἀκριβῶς μεταχειριζόμενος ὀνομασίας λέγει καὶ 15 ὀνομάζει τοῦ μεγάλου καὶ παντεξουσιάζοντος θεοῦ, ἀρμοζούσας ἐκάστην καιρῷ καὶ χρόνῳ, καθὼς μέλλει τὰ τοιαῦτα ὑποτελεῖν· τοῖς γὰρ μετὰ τῶν τοιούτων ὀνομάτων παρακαλοῦσι καὶ δεομένους εὐχῆς γίνεται. τὰς τοιαύτας δὲ ὀνομασίας ἐν τῇ τοιαύτῃ βίβλῳ συνηνεύσω. [IC' XC' OC' KC'] Ὁ δὲ μέλλων ἐν Βηθλεὲμ ἐκ τῆς Παρθένου γεννᾶσθαι 20 αὐτὸς μέγας διδάσκαλος γενήσεται καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος σώσει καὶ τοὺς εἰδώλων ναοὺς καταλύσει· τὴν δὲ ἀποτελεσματικὴν ἦν ἐγὼ ποιήσω οὐκ ἀφανίσει, διότι πᾶν ὄπερ ἀπετέλεσα μετὰ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἀπετέλεσα [f. 73] καὶ ἐστερέωσα· ὁ δὲ ναὸς δὲν ἐγὼ ἐν Τυάνοις ψκοδόμησα, ἐν ᾧ καὶ χρυσοῦν στύλον ἔστησα, οὗτος παρὰ πάντων προσκυ- 25 νητὸς γενήσεται. προσήκει δὴ σε προσέχειν τὸν νοῦν καὶ ὅτε βούλει ἐργάσασθαι ἔργον θαυμαστόν, ἵνα ὀνομάζῃς ἐκάστου καιροῦ καὶ χρόνου καὶ Ἡλίου καὶ Σελήνης καὶ ἀνέμων καὶ θαλάσσης ὀνομασίας, Σελήνης

σ' λ'
2 ἔξε Β. 4 εἰ βου τι Β: suppl. fort. δύνηται. ἐπιτεταγμένως Β. 5 ἀπέχεσθαι pro imperativo; ἀπέχεσθαι πάσης ὀφείλει πονηρὰς πράξεις Paris. 2419, f. 247^v. 7 haec festive et concordant et dissentiunt cum papyro magica Mus. Britann. n. 125, saec. V (p. 123 sqq.) ubi incantamentum quoddam inscribitur: Ἀπολλωνίου Τυανέως ὑπηρέτις (docemur quomodo divinitas quaevis in vetulae speciem conversa ad servitium magi cogatur). 7 τύχοιεν ἐκμήνας cod. Cf. Plin., N. H., VII, 64 (nihil facile reperitur mulierum profluvio magis monstrificum: steilesunt contactae fruges etc.); Riess in Wissowa, *Realencycl.*, I, 85 sq. 10 καὶ addidi. 14 ῥιάς δέων ὦν ὦν Β. 18 καὶ δεομένοις recepi ex Nauii Parisinis; καὶ δ. in Β paene evanidum. ἐβήκοος Β. 20 sqq. nonne revera hoc "syncretismi", speculum limpidissimum est? Ceterum auctorem Apollonium suum Christo vetustiore habuisse apparet. ἐν] ἐκ Β, sed videtur correctum ex ἐμ. 21 possis <καὶ> αὐτὸς μέγας διδάσκαλος: cf. Euseb. in *Philostat.*, c. 6 (p. 375, 5 K.). 24 dicere videtur de heroo quod Caracalla (Tyanis ut videtur, cf. *Philostat.*, I, 5; VIII, 31 fin.) Apollonio exstruxit (Cass. Dio, LXXVII, 18) vel de templo ab Aureliano Apollonii umbrae promisso (Vopisc. *Aurel.*, c. 21), vel de templo Iovis Asbamaei (Amm. Marcell., XXIII, 6, 19).

καλοσηματιστοῦ οὖσης πρὸς τοὺς ἀστέρας κατὰ τε τρίγωνον καὶ ἑξαγωνον, προσθετικῆς οὖσης τοῖς ἀριθμοῖς.

Ἔαρ. Ἀπὸ τῆς ιγ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς μέχρι καὶ τῆς ιγ' τοῦ Ἰουνίου λέγεται ἕαρ, οὔτινος Ζῦδία εἰσιν ταῦτα. Ϟ Ϟ Ϟ· [ἄτινα καὶ οὕτως 5 Ῥωμαικῶς ὀνομάζονται· Κριὸς Ταῦρος Δίδυμοι·] ὀνομάζεται δὲ οὗτος ὁ καιρὸς Ἰλεκβρουθέν. ἀπὸ τῆς ιγ' τοῦ Ἰουνίου μέχρι τῆς ιγ' τοῦ Σεπτεμβρίου λέγεται θέρος, οὔτινος Ζῦδία εἰσιν ταῦτα. Ϟ Ϟ Ϟ· ὀνομάζεται δὲ οὗτος ὁ καιρὸς Λιουράν. ἀπὸ τῆς ιγ' τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι καὶ τῆς ιγ' τοῦ Δεκεμβρίου μετόπωρον· οὔτινος Ζῦδία εἰσιν ταῦτα· 10 Ϟ Ϟ Ϟ· ὀνομάζεται δὲ ὁ καιρὸς οὗτος Ἀμβλμβηρ. ἀπὸ τῆς ιγ' τοῦ Δεκεμβρίου μέχρι καὶ τῆς ιγ' τοῦ Μαρτίου χειμῶν· καὶ τὰ Ζῦδια ταῦτα· Ϟ Ϟ Ϟ· ὀνομάζεται δὲ ὁ καιρὸς οὗτος Σαρδααφὴ ἢ Σαρδαφεή.

Περὶ τῶν ὥρων τῆς ἡμέρας πῶς καλοῦνται καὶ τί ἔργον ποιεῖ ἐκάστη ὥρα. Ἡ πρώτη ὥρα τῆς ἡμέρας καλεῖται Ἰαέκ· ἐν 15 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀγαθὸν ἐστι τοῖς ἀνθρώποις προσεῦχεσθαι. ἡ β' ὥρα τῆς ἡμέρας καλεῖται Ναουράν· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ εὐχαὶ καὶ ὕμνοι τῶν ἀγγέλων. ἡ τρίτη ὥρα καλεῖται Χαρισιάρω· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ εὐχαριστοῦσιν πάντα τὰ πετεινὰ τὸν θεόν· καὶ ἀποτελεῖται ἐν αὐτῇ πᾶν στοιχεῖον τῶν ὄρνεων. ἡ τετάρτη ὥρα καλεῖται Σλαχνέ· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ εὐχα- 20 ριστοῦσιν πάντα τὰ ποιήματα τὸν θεόν· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀποτελεῖται πᾶν στοιχεῖον ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ δρακόντων καὶ τῶν λοιπῶν πάντων ἰοβόλων. ἡ ε' ὥρα καλεῖται Σαγλάτ· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ αἰνεῖ πᾶν ζῶον τὸν θεόν· καὶ ἀποτελεῖται ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ πᾶν στοιχεῖον τετραπό- δων, λέοντος πάρδου ἄρκτου λύκου καὶ τῶν ὁμοίων. ἡ ς' ὥρα καλεῖται 25 Τῆ ἐχμούλ· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ δυσωποῦσι τὰ Χερουβιμ ὑπὲρ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. Ἡ Ζ' ὥρα καλεῖται Βερουκ· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ αἰνοῦσι τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ. <...>. ἡ θ' ὥρα καλεῖται Χαπβρόση <...>. Ἡ ι' ὥρα καλεῖται Βουχοῦν· ἐν αὐτῇ αἰνοῦσι τὰ ὕδατα τὸν θεόν· καὶ πνεῦμα θεοῦ καταβαῖνον ἐπιπολάζει ἐπάνω τῶν

1-2 τρυγόνων καὶ ἑξαγόνων προσθετικοῖς οὔσι Β. 4-5 interpolatio Byzantina: ceteri signorum characteres non explicantur. Sed temporum anni quoque initia hic secundum calendarium Byzantinum mutata esse recte adnotat Nau. 6 nomina sacra rubro scripta et linea supra posita distincta sunt. 12 ex duplici nominis forma nomina barbarica in archetypo litteris Hebraicis scripta esse qualia etiam nunc in Paris. 2419 exstant Cumont concludit. 13 sqq. Horarum tabulam ex Testamento Adam ab ipso Aethiopicis et Arabice l. c. editam mea causa comiter germanice versam mihi misit Carolus Bezold. Nomina horarum in his versionibus desunt. 16 Navoups in Paris. gr. 2316; cf. Reitzenstein, l. c., p. 258. 17 Ούχοσιούρ in Paris. 2316. 22 ἰόβολον Β. 27 hora octava omitta est: "hora octava eum caelestes lucidi glorificant", Aeth. et Arab. [Ἡ ὄγδὴ ὥρα καλεῖται Βουράν Nau ex Paris. 2316]. 28 lacunam iterum statui (ἐνάτη δέσις καὶ λατρεία ἀνθρώπου Cedrenus); "hora nona serviunt angeli Dei qui stant ante thronum maiestatis

eius", Arab. et sim. Aeth. [Ἡ Χαπαροῦν addit Nau ex codd. Paris.]. 29 καταβαῖ ἐπὶ πολλαζ(ει) Β.

ὕδατων καὶ ἀγιάζει αὐτά· εἰ μὴ γὰρ τοῦτο ἦν, διὰ τοῦ ὕδατος ἂν
 ἔβλαπτον οἱ δαίμονες τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ εἰ
 ἄνθρωπος καθαρὸς ἄρη ὕδωρ καὶ μίξη μετὰ ἀγίου ἐλαίου, πᾶν νόσημα
 ἰάσεται· καὶ δαιμονῶντας [f. 73^v] καθαρῖσει καὶ ἀπελάσει δαίμονας. ἡ
 ια' ὥρα καλεῖται Σημβροῦ· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ εὐφραίνονται οἱ ἐκλεκτοὶ 5
 τοῦ θεοῦ. ἡ ιβ' ὥρα καλεῖται Δακνειοῦν· ἐν αὐτῇ εὐπρόσδεκταί εἰσιν αἱ
 εὐχαὶ τῶν ἀνθρώπων πρὸς θεόν.

Περὶ τῶν ιβ' ὥρῶν τῆς νυκτός. Ἡ α' ὥρα τῆς νυκτός καλεῖται
 Σουχουλούμ· ἐν αὐτῇ αἰνοῦσιν οἱ δαίμονες τὸν θεόν· καὶ ἐν αὐτῇ οὔτε
 ἀδικοῦσιν οὔτε κολάζουσι μέχρι ἂν ἡ δέησις αὐτῶν τελειωθῇ. ἡ β' ὥρα 10
 τῆς νυκτός καλεῖται Βεπερουλ· ἐν αὐτῇ αἰνοῦσιν οἱ ἰχθύες τὸν θεόν
 καὶ πᾶν εἴ τί ἐστιν ἐν τοῖς ὕδασι. ἡ γ' ὥρα τῆς νυκτός καλεῖται Ταχράν·
 ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ αἰνοῦσιν οἱ δράκοντες τὸν θεόν καὶ τὸ τοῦ πυρός
 βάθος καὶ πάντα ὅσα εἰσιν κατωτέρω, ἃ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις νοῆσαι ἢ
 ἔξειπεῖν οὐ δύναται. ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὀφείλει ποιεῖν στοιχείωσιν ἀποτε- 15
 λεσμάτων εἰς δράκοντάς τε καὶ ὄφεις καὶ περὶ πυρός. ἡ δ' ὥρα τῆς
 νυκτός καλεῖται Ἀγχέλ· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ διέρχονται οἱ δαίμονες ἐν τοῖς
 μνήμασι καὶ οἶος ἄνθρωπος διέλθῃ ἐκεῖ, βλαβήσεται καὶ φόβον καὶ
 φρίκην λήψεται ἐκ τῆς τῶν δαιμόνων φαντασίας· ἡ δ' αὐτῇ ὥρα
 ἐπιτελεῖ ἐπὶ τε (sequuntur 23 signa cryplographica) καὶ εἰς πᾶν 20
 (13 signa). ἡ ε' ὥρα τῆς νυκτός καλεῖται Κοσγάρ· ἐν αὐτῇ τῇ
 ὥρᾳ αἰνοῦσι τὰ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ ὕδατα τὸν θεόν καὶ τὰ ποιήματα
 αὐτοῦ. ἡ ς' ὥρα τῆς νυκτός καλεῖται Ζερούς· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ δέον ἡσυ-
 χάζειν καὶ ἀναπαύεσθαι· ἔχει γὰρ <οὐ> μικρὸν φόβον. ἡ ζ' ὥρα τῆς
 νυκτός καλεῖται Μαχλουχ· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀναπαύονται πάντα τὰ ζῶα 25
 καὶ οἱ ἄνθρωποι ὑπνοῦσι· ταύτῃ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐὰν ἀρπάσῃ ἄνθρωπος ὕδωρ
 καὶ λάβῃ αὐτὸ ἱερεὺς καὶ μίξη μετὰ ἀγίου ἐλαίου καὶ ἀγιάσῃ αὐτὸ καὶ
 ἀλείψῃ ἀσθενοῦντα, ἂν ἀγρυπνῇ, παρευθὺ τῆς νόσου ἀπαλλαγῆσεται.

1 ἀγιάζει B. μὴ in B legend. vid., non μὴν. 2-4 eadem in Arab. et Aethiop.
 3 ἄρει ἐμίξει B. 9 Δουχαλέμ Paris. 2316. 11 καλεῖται δὲ Πέλουρ Paris 2316.
 13 cum Arab. consentit: "ignis qui sub profundo est" (paulo alit. Aethiop.).
 14 "hac hora nemo loqui potest" Aeth. et Arab. 17 Prorus diversa de hora
 quarta apud Aeth. et Arab. ("Seraphim deum magnificent" Aeth.; in Arab. addita
 quaedam de Adami poenitentia). 20-21 quae post τε sequuntur usque ad finem
 huius horae maxime partem cryplographice exarata sunt; methodum nusquam
 inveni neque ipse adhuc perspexi. Signis quibusdam (scil. 5-10.) manu 1 supra-
 scriptum Μιχαὴλ, deinde (post πᾶν): ἐναντίον. Sed scriptor ipse certe voce Μιχαὴλ
 erravisse videtur: nam Gaulmini codex haec praebet: ἐν ἡ ὀφείλει πᾶς ἐνεργεῖν
 ἐπὶ μαγικῷ καὶ παντός γοητικῷ πράγματος; in fine igitur legendum in cod. B
 καὶ εἰς πᾶν vel γοητικὸν vel ἐναντίον πρᾶγμα [ἐν ἡ ὀφείλει ἐνεργεῖν ἐπὶ τε ἀγάπην
 καὶ ἔχθραν καὶ δεσμούς καὶ ἐναντίον πρᾶγμα Nau ex Paris. 2316]. 24 apud Arab.
 et Aeth. nubes timore plenae deum adorant. οὐ supplevi. 26 οἱ ἄνθρωποι: τὰ
 ὕδατα Aeth. et Arab. 27 ἀγιάσῃ B. αὐτοῦ in B exstare videtur. 28 παρῶθῃ
 (s. παρᾶθῃ) B: παρευθὺ recepi ex Gaulmini codice.

<....>. ἡ θ' ὥρα τῆς νυκτός καλεῖται Σοφγού. ἡ ι' ὥρα τῆς νυκτός καλεῖ-
 ται Χαλτοῦ. ἡ ια' ὥρα τῆς νυκτός καλεῖται Γαλγού· ἐν αὐτῇ ἀνοίγονται
 αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὁ προσευχόμενος ἐν καθαρᾷ συνειδήσει καὶ
 καρδία εὐάκουστος γίνεται· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ περιίπτανται ταῖς πτέρυξι
 5 σὺν ἡχῳ οἱ ἄγγελοι καὶ τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφίμ· καὶ ἔστιν χαρὰ ἐν
 τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ· ἀνατέλλει δὲ καὶ ὁ "Ἥλιος ἐξ Ἐδέμ ἐπὶ πᾶσαν
 τὴν γῆν. ἡ ιβ' ὥρα καλεῖται Ἀλσιγκουλ· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀναπαύονται
 τὰ τάγματα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ πύρινα τάγματα.

Αὗται εἰσιν αἱ ὀνομασίαι τῶν ὥρῶν ἧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν ταῖς ζ'
 10 ἡμέραις· ταύτας ἔμαθον καὶ ἔλαβον παρὰ θεοῦ καὶ ἐγνώρισα καὶ ἐδή-
 λωσά σοι. [f. 74] τῷ οὖν καλῶς νοήσαντι οὐκ ἀποκρυβήσεται τῶν
 ὄντων οὐδέν, ἀλλὰ πάντα αὐτῷ ὑποταγήσονται.

Περὶ τῶν εὐλογημένων ὥρῶν τῶν ἡμερῶν· αὗται αἱ ὥραι
 τῶν ἡμερῶν, ἐν αἷς ὅπερ βούλει ποιείσθαι ἔσεται βέβαιον καὶ ἀσφαλές.
 15 Οἱ ἄγγελοι οἱ ἐπιστατοῦντες τὰς ζ' ἡμέρας εἰσὶν οὗτοι.
 ἡ ἡμέρα α' ἔχου κυριακὴ ἔχει ὥρας ἀγαθὰς τὴν α' β' ἢ θ'· διοικεῖ δὲ
 ἐν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Μιχαὴλ. ἡ ἡμέρα δευτέρα ἔχει ὥρας ἀγαθὰς τὴν
 α' β' ς'· διοικεῖ δὲ ἐν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Οὐριήλ. ἡ ἡμέρα γ' ἔχει ὥρας
 ἀγαθὰς τὴν α' β' ἢ· διοικεῖ δὲ ἐν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Καταχαὴλ. ἡ ἡμέρα δ'
 20 ἔχει ὥρας ἀγαθὰς τὴν α' δ'· διοικεῖ δὲ ἐν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Ῥαμαὴλ. ἡ
 ἡμέρα ε' ἔχει ὥρας ἀγαθὰς τὴν ε' ς' ζ' ἢ· διοικεῖ δὲ ἐν αὐτῇ ὁ ἄγγελος
 Ῥαφαήλ. ἡ ἡμέρα ζ' ἔχει τὸ σάββατόν ἐστιν ἀργὸν καὶ κατάπαυσις
 πάσης ἐνεργείας. αὗται αἱ ὥραι τῶν ἡμερῶν εὐλογημέναι εἰσὶ παρὰ
 25 θεῷ. ἐπὶ παντὶ οὖν ἔργῳ ὃ θέλεις κατασκευάσαι, φύλασσε ταύτας ὡς
 φυλάσσεται θησαυρὸς ἐν τῇ γῆ· οἱ γὰρ σοφοὶ ἀπέκρυψαν ταύτας ὡς
 θησαυρὸν ἐν τῇ γῆ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, διότι ἐν αὐτοῖς πνεῦμα

1 hora octava iterum in B omissa; etiam in Aeth. haec tantum: "hora octava
 terra gramen et viride producit et arbores", in Arab. haec quoque decurtata;
 « ἐν ἡ ἀποτέλεσμα στοιχείων καὶ παντοίων φυτῶν » Gaulminius. [Ἡ ὀγδόη ὥρα
 τῆς νυκτός καλεῖται Ζάνβε· ὀφείλει τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἀποτέλεσμα στοιχειώσαι περὶ
 δένδρων καὶ χωραφίων ἀμπελώνων τε καὶ ἐλαιῶνων καὶ πάντων τῶν φυτῶν
 Nau ex Parisinis]. « θ' ἐν ἡ τελεῖται οὐδέν » Gaulminius. "Decima hora portae
 caeli sese aperiunt et hac hora preces liberorum fidelium (s. fidelium liberorum
 meorum) exaudiuntur", etc. Aeth. et Arab.; item Gaulminius: ἐν ἡ ἀνοίγονται αἱ
 πύλαι τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἄνθρωπος ἐν κατανύξει γενόμενος εὐήκοος γενήσεται.

4 εὐάκουστος potius quam εὐαίνυστος B. 5 σὺνη B: "galli excitantur ad hoc
 tempus sono alarum Seraphim", de decima hora Aeth. et Arab.: de undecima
 Gaulminius quoque et Nauii Parisini. 6 εἰς Ἐδέμ Aeth. et Arab. 7 ἄλσιγκουλ B.
 10-11 ἐδηλώσατο B. 11 τῷ scrīpsi: τὸ B. ἀποκρυβήσονται B. τι τῶν B.
 15 Cf. Bouché-Leclercq, *Astrol. gr.*, p. 623, 1; Wünsch, *Zaubergerät*, p. 30. τὰς
 ζ' ἡμέρας: accusativus etiam cum εὐχαριστεῖν, δουλεύειν, ἀπιστεῖν, coniunctus,
 cf. Jannaris, *Greek Grammar*, p. 325 sq. 16 δικῆ B. 18 sec. alios Gabriel. 19 alii
 Samael. 20 τὴν δαδ B (solita abbreviatura pro Δαυὶδ abductus): α' δ' dubitans
 scrīpsi [Nau hunc diem omisit]. alii Raphael. 22 alii Iophiel. 24 ψ B. φύλασ-
 σαι B. 25 καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν post γῆ, sed expunctum, B.

σοφίας ἐστί· καὶ τὴν βίβλον ταύτην μὴ ἀπιστήσης, ἐπειδὴ βαθμοὺς ὁ θεὸς ἑκατέρων ἐποίησεν καὶ μετὰ τοῦ φοβεροῦ καὶ κρυπτοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τελειοῦνται. ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν ὠρῶν τῶν ἀνωτέρω γεγραμμένων ἀπετέλεσα ἀποτελέσματα καὶ οὐκ ἔστι τις περὶ τούτων ἀμφιβολία. καὶ εἰ μὴ ἐγίνωσκον, ὅτι ἀνθρωπίνη φύσις ἐνταῦθα οὐ μένει 5 ἀλλ' ἐν ἄλλῳ κόσμῳ πορεύεται, τὴν ἐμὴν σοφίαν οὐκ ἐφάνερουν τινί, τέκνον ἐμόν, διότι ὑπὲρ χρυσοῦ καὶ λίθων τιμῶν τιμιωτέρα ἐστί. σοὶ δὲ δεῖξω χάριν τοῦ διαμένειν τὸ μνημόσυνόν μου αἰεί.

Αἱ ὀνομασίαι τῶν ἀγγέλων τῶν δουλευόντων τοὺς δικαίους· Συμπά, Ἰδά, Γαλμαήλ, Ἐνθούρ, κεφαλὴ δὲ αὐτῶν ἐστὶν τὸ ὄρος 10 Ὑφνηδ· Βερφαήλ, Γουζαήλ, Ἐναμερφαήλ καὶ ὁ μέγας Ἀββαήλ καὶ ὁ ἄρχων τῶν πύργων Γαναήλ, Φερφαήλ, Ἀσυναραήλ, Γαβριήλ καὶ ὁ ἄρχων τῶν πύργων Τελγρὰδὲχ ἢ Τετραδέχ, Δαναήλ, Τεπταδαήλ, Ἀβραήλ καὶ ὁ ἄρχων τῶν πύργων Ἀρκαήλ.

Περὶ τῶν ὀνομάτων τοῦ Ἡλίου ἐν τοῖς τέσσαρσι καιροῖς 15 τοῦ χρόνου· ἔαρ Ἀθερνύφ· θέρος Ἀηχμοῦν· μετόπωρον Ἀποβριομοῦμ· χειμῶν Φουμαριδ ἢ Ἀπαριοῦμ.

Περὶ τῶν ὀνομάτων τῆς Σελήνης τῶν δ' καιρῶν· ἔαρ Ληβανουθάν· θέρος Δηνφύβ· [f. 74^v] μετόπωρον Αἰδέχ· χειμῶν 20 Σαρνάχ ἢ Σαρνάφ.

Τὰ ὀνόματα τῶν τεσσάρων καιρῶν τοῦ χρόνου· ἔαρ Σαχ- 25 σαούρ· θέρος Ἀμκούρφ· μετόπωρον Μαφθάατελ· χειμῶν Νιαχη-νιάμ.

Τὰ ὀνόματα τῆς γῆς τῶν δ' καιρῶν τοῦ χρόνου· ἔαρ Μασιχα- 30 βήλ· θέρος ΜADERBILISTATHÉN· μετόπωρον Ναινένθε· χειμῶν Χεμρα.

Τὰ ὀνόματα τοῦ ἀνέμου τῆς ἀνατολῆς τῶν δ' καιρῶν· ἔαρ Ἀχλιαρή· θέρος Αὔτερά· μετόπωρον Ἀαρίθ· χειμῶν Βελτατουθήλ.

Τὰ ὀνόματα τοῦ βορρᾶ τοῦ ἀνέμου τῶν δ' καιρῶν· ἔαρ Ἀμνύ· θέρος Ἀχοιχι· μετόπωρον Βαγλά· χειμῶν Συχνσοῦρ.

Τὰ ὀνόματα τῶν δ' ὀνομάτων τῆς ἄρκτου· ἔαρ Μέν παμύρ· 30 θέρος Σαππούρ· μετόπωρον Ἀνζήρην· χειμῶν Δαρβούν.

Περὶ τῶν δ' ὀνομάτων τοῦ νότου· ἔαρ Μαχδάμ· θέρος Κεσωδούρ· μετόπωρον Μαθηλιάλ· χειμῶν Βεμιχῶ.

2 ἑκατέρων scil. horarum diei et noctis. 4-5 δτ^ε του (tria signa obscura supra scripta) ἀμφιβαλ^χ B (partim ita corrosa ut vix legi possint). 7 χρυσοῦν B. 9 τοὺς δικαίους B (cf. infra, p. 181, 5 οἱ δουλεύοντες τὸν Δευχαήλ)· εἰς τοὺς δ' καιροὺς Paris. 2419 secundum Nauium qui ex duobus Parisinis quae antecedunt valde diverse edidit. De vocabulo καιρός cf. etiam S. Paul., *ad Galat.*, 4, 10 et Reitzenstein, *Poimandr.*, p. 288, 2. 10 ὁ ὄρος B. 12 πύργων· cf. Camateros ed. Weigl, p. 9 ad v. 146. 13 Δαναήλ· i. e. Δανιήλ, cf. Schwab, *Vocabulaire de l'angéologie* (Mém. Acad. Inscr. X), Paris. 1897, p. 105, ubi alia quoque nomina invenies (Cumont). 14 ἀαβραήλ B (primum a rubro). fort. Ἀρκαοήλ B. 19 Δηνφύβ sive Δηνθύβ B. 23 νιαχη et νιάμ versus sine in B separata. 29 post θέρος B scripserat μετόπωρον χειμῶν, sed delevit.

Περὶ τῶν δ' ὀνομάτων τοῦ δυτικοῦ ἀνέμου· ἔαρ Μαλχβίμ· 5 θέρος Σαππούρ· μετόπωρον Ἀριχά· χειμῶν Δαρπούλ.

Οἱ ἄγγελοι οἱ ἐπικρατοῦντες τὴν θάλασσαν· ἔαρ Κλείμ· 5 θέρος Βαχριμή· μετόπωρον Μανδρομίλ· χειμῶν Σχινδάτπερ.

Οἱ δουλεύοντες τὸν Δευχαήλ τὸν πρῶτον· Ἀγριππόνερ, Ῥωμαήλ, Καθαρβιάλ, Ἰσβαήλ, Ἀρχηχνήλ, Χαλδήλ, Χαραυτουνε, Βερμαριήβ, Ἀνηθάχ, Ἀτερουήλ, Ὀρνιαήλ, Ἀρμουτάρ, Ἀβρητούμη, Ἀχναήλ, Ἀλπαρή, Χαρινδῆλ, Ἀμμοῦρ, Ἡδρουθέ, Ῥεραδῆχ καὶ ὁ ἄρχων τῶν ὀρέων, Ἀβρασάε.

Eodem tempore quo haec imprimebantur, F. Nau v. d. in *Patrologiae Syriacae* parte I, tom. II, p. 1363 sqq., haec Ps.-Apolloniana appendicis loco post Testamentum Adami edidit; quorum specimina typographica comiter nobiscum communicavit. Usus est ille quidem codicibus tribus Parisinis gr. 2419, suppl. gr. 1148 qui ex eodem fonte ac noster fluxisse videtur, gr. 2316, et apographo codicis 2419 ab Ism. Bullialdo confecto. Nauium et in introductione et in notis haud raro eadem protulisse vidi quae ipse inveneram. Pauca tamen ex illius editione meum in usum verti, quae omnia disertis verbis indicavi; plura recipere nolui, ne alienis copiis nimis fretus accuratam recensionis Berolinensis imaginem perturbarem. Ex testimoniis a Nauio allatis nihil nisi Philostr., *Vit. Apoll.*, III, 41, hic addere iuvat: unde iam Philostrati temporibus opus quoddam περὶ κλήσεων αἰς θεοὶ χαίρουσι [cf. e. g. Cumont, *Les religions orientales dans le paganisme Romain*, p. 112] Apollonii nomine inscriptum existit cum Nauio concludemus. Praeterea moneo Nauium in codd. Parisinis [praeter cod. suppl. gr. 1148 qui et ipse ut noster pergit in novo tractatu περὶ μεσημβρινοῦ καὶ μεσονυκτίου] continuationem quoque invenisse, cuius tamen multo maior pars num huc pertineat ipse iure dubitare videtur.

Eudoxi Selenodromium secundum cyclum duodecim annorum.

Hoc "selenodromium", singularem inter dodecaeterides¹ locum obtinet non solum quod Luna (pro Iove) cum duodecim annorum cyclo coniuncta est — qua in re Censorinum 18, 7 (p. 38, 5 Hu.) errasse nunc apparet — sed etiam quod diebus decimo quarto mensis Iunii et vicesimo Iulii eximia quaedam vis attribuitur. Cuius rei rationem facile calendariis graecis (apud Wachsmuthium Lyd., *De ost.*²)

3 κλειμ· ε dubium in B. 6 Καθαρβιάλ scripsi· καθαρβ^α B. χαράυτουνε B. 8 Ἀμμοῦρ· alterum μ dubium in B. 9 ὀρέων B. Des. f. 74^v infima linea. Sequitur quaternione non finito f. 75 nescio an altera manu scriptum περὶ μεσημβρινοῦ καὶ μεσονυκτίου (cf. supra p. 52).

¹ *Catal.*, V, 1, p. 171 sqq.; I. Heeg, *Die angeblichen Orphischen* Ἔργα καὶ ἡμέραι, *Diss.* (Wirceburg, 1907), p. 16 sq.; 70 sq.

inspectis intelleges : nempe die 20 Iulii Μέντων Κύων ἐπιτέλλει ἔφος (Εὐδόξω 22 Iulii), cf. l. c., p. 181; hoc igitur die ex Aegyptiorum more (cf. Censorin. *De die nat.*, 18, 10 et Ginzl, *Handb. d. Chronol.*, I, 187 sqq.) auctor annum (canicularum) incipere docet, cf. infra p. 183, 6 etc. Die autem 14 Iunii Orionis humeros sive gladium oriri putavisse videtur, quamquam Ptolemaei Plinii Clodii calendaria non diem 14 Iunii sed 15, Eudoxi apud Ps.-Geminum (p. 195, 23) 17 Iunii exhibent. Igitur quondam ab Orionis quoque exortu annum coeptum esse quam Rielii sententiam plurimi sprevere (cf. Ginzl, l. c., 219), nunc demum hoc uno testimonio Graeco constare videtur. Caniculae stellam Isidi, Orionis Osiridi Aegyptios addixisse nemo ignorat : quod si haec duo sidera hic coniuncta videmus, id Aegyptium auctorem prodere videtur; ac cum Caniculae sidus multo gravius esset quam Orionis, ex huius exortu pauca vaticinatus est, multa ex illius. Quamvis igitur Aegyptiorum calendario haec niti luceat, tamen rerum ipsarum pro singulis annis praedictarum delectum minime cum Aegypti natura congruere vidit Cumont. Neque enim vitem Aegyptii potissimum colunt neque ex fontibus sed ex Nilo bibunt neque nivosa premuntur hieme. Itaque in Syria potius terra montuosa et fontibus uberrima hic unice nominata haec scripta esse putandum, unde Augusti temporibus altera quoque dodecaeteris (*Catal.*, II, 139 sqq.) huic magnam partem simillima provenit. Ceterum nescio an etiam prius hoc calendarium scriptum sit; nam Macedones ab indigenis p. 184, 25 accurate separari Cumont recte animadvertit.

“Eudoxium”, auctorem fictum vix alium esse atque Eudoxum Cnidium equidem puto; nam etsi Eudoxium nomen proprium interdum occurrere scio (e. g. Theo in *Comment. ad Ptolem. synt.* Eudoxium quendam alloquitur), tamen hic illic in codicibus pro Εὐδοξος Εὐδόξιος me legisse memini; neque alia ratione forma “Audikios”, pro “Eudoxos”, in Gemini vetusta interpretatione latina intellegi potest (cf. Lyd., *De ost.*, ed. W., p. 189, 15). Ceterum quod in Berolinensi sequitur capitulum τοῦ αὐτοῦ Εὐδοξίου τεκμήρια χειμερίου ἀέρος, id in *Geopon.*, I, 3 in marg. Ἀράτου significatur¹.

Idem tractatus etiam in cod. Ital. 18 = Bonon. 3632 legitur, cf. *Catal.*, IV, p. 44, f. 323: Κατ' Εὐδόξιον καὶ κατὰ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον καὶ καθ' Ἑλληνας σοφοῦς ἀστροθεάμονας ὀφείλει σκοπεῖν τῆ κ' Ἰουλίου μηνὸς κτλ.; praecedit f. 314 picta auctoris imago cui subscribitur Ὁ Εὐδόξιος ὁ Αἰγύπτιος ὁ ἀστρονόμος et οἱ μαθηταί. Quem codicem barbarice scriptum inspicere laedit. B(erolinensis) et ipse negligenter scriptus est interpunctionis signis passim omissis. — Praeter Apollonii apotelesmata Eudoxii prognostica etiam in codice Paris. suppl. graec. 1148 saec. XVI exstare Cumont mihi scripsit; cf. Nau, l. c., p. 1364 et supra p. 181.

¹ Non Geoponicorum collectione saec. X instituta, sed vetusto Geoponicorum fonte archetypi librarium usum esse pro certo habeo neque dubito quin Geoponicorum memoria et historia codicibus astrologieis diligentius examinatis multo plenius adumbrari possit. — *Geop.*, p. 9, 1 (Beckh) in cod. Berol. leguntur: καὶ τρυγῶνες (sic) ὀλολυγμὸν τρύζουσαι; cetera maximam partem cum Geoponicorum editione impressa congruunt.

[F. 109.] Τοῦ Εὐδοξίου χειμῶνος προγνωστικά.

Ἰουνίου ἰδ' εἰ ἐν τῷ Κριῷ εὐρεθῆ ἢ Σελήνη, ἔσται ἀχλὺς καὶ βρονταὶ καὶ χάλαζαι ταραχαὶ τε τοῖς δένδροις ἐκ βιαίων πνευμάτων· καὶ ζάλη ἀερία καὶ αὐχμηρὸν τὸ περιέχον ἐκ λοιμικῆς θερμασίας.

5 Ἰουλίου κ' διαφανούσης ἡμέρας εἰ ἐν τῷ Κριῷ εὐρεθῆ ἢ Σελήνη, ἄνεμος ἠγήσεται εὖρος τῷ ἐνιαυτῷ καὶ οἱ λοιποὶ ἄνεμοι συμμίζουσι. καὶ ὁ χειμῶν ἀνεμώδης καὶ ψυχρὸς καὶ χιονώδης καὶ ὄμβροι συνεχεῖς· ῥυθίσονται αἱ πηγαὶ καὶ οἱ ποταμοὶ πλημμυρήσουσι καὶ τὰ ὕδατα ψυχρὰ ἔσονται καὶ ἡ θάλασσα χειμέριος. μετὰ δὲ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν μετα-
10 τραπήσεται ὁ ἀήρ εἰς ὕδατα μαλακὰ καὶ ἔσονται χορτάσματα πολλὰ· ἢ δὲ γῆ ἐν ἣ ἔσταται ὕδωρ ἀφανίσει τοὺς καρπούς. ὁ δὲ χρόνος ἔξει γεννημάτων εὐφορίαν καὶ ἐλαιῶν καὶ φοινίκων· οἶνος ὀλίγος μὲν, παραμόνιμος δὲ καὶ τῶν τετραπόδων αὐξήσις· δεῖ δὲ τὸν σίτον ἐν Ἠλίῳ καθαίρειν, ἐν δὲ Σελήνῃ ἀσύμφορον. τὸ φθινόπωρον καυματώδες· τὰ
15 δὲ πεδινὰ τῶν τόπων μᾶλλον καρπύσουσι. τὸν δὲ σπόρον δεόν συντελεῖν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς ἕως ἡμερῶν νς'· ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδέεστος.

[F. 109v.] Ἰουνίου ἰδ' εἰ ἐν τῷ Ταύρῳ εὐρεθῆ ἢ Σελήνη, ἔνδεια τῶν ἐπιτηδείων ἔσται καὶ πλεόν τοῦ ἐλαίου· καὶ τὰ σταθμῖα διδόμενα
20 εὐτελεῖ ἔσονται.

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῷ Ταύρῳ εὐρεθῆ ἢ Σελήνη, ἐν τῷ ἔτει ἠγήσεται ἄνεμος βορρᾶς καὶ οἱ λοιποὶ συμμίζουσιν. ὁ δὲ χειμῶν ἔσται εὐκρατος ἔπομβρος ἀνεμώδης ὀλίγον· ὁ σίτος ἐκ τῶν ὑδάτων βλαβήσεται. ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χειμῶνος ἢ καὶ μέχρι τοῦ ἔαρος ἐπικρατήσῃ ἢ χιών καὶ τὸ
25 ψυχρός· τὸ ἔαρ ἔσται κάθυγρον μέχρι τῆς τοῦ καύσωνος ἐπιτολῆς. τὸ θέρος καυματώδες· τὸ φθινόπωρον ἐπίνοσον καὶ μάλιστα τοῖς νέοις· ὁ οἶνος εὐφορήσῃ ὁ πρῶτος· βροχαὶ ὀλίγαι, μεγάλαι δὲ γενήσονται καὶ μετὰ ταῦτα θερμὴ κρατήσῃ. αἱ μέλισσαι φεύονται. βρονταὶ πολλαί. εὐφορία τῶν δένδρων· τῶν ὀρνίθων σπάνις· τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς κυσὶ
30 πάθη· καὶ ἀκρις ὀλίγη· ἐν τισὶ τόποις χιών καὶ χάλαζα πολλή. ὁ χρόνος δὲ πρὸς τὸ τέλος ἀλλαγῆσεται ἐπὶ τὸ κρεῖττον· καὶ σεισμοὶ <ἔσονται>. τὰ πεδινὰ εὐφορύτερα. τὸν δὲ σπόρον δεῖ συντελεῖν ἀπὸ τῆς ε' τοῦ δευτέρου μηνὸς ἄχρι ἡμερῶν ν'· ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδέεστος.

[F. 110.] Ἰουνίου ἰδ' εἰ ἐν Διδύμοις εὐρεθῆ ἢ Σελήνη, ἔσται ὁ
35 ἐνιαυτὸς ἀμφίβολος· ἠγήσεται γὰρ ὑγρότης· ἔσται δὲ ξηρότης. ὁ μὲν σίτος ἐλάσων· ὁ δ' οἶνος κρείττων· ἐν τισὶ δὲ τόποις καὶ ἀφορία· τὸ ἐλαιον πολὺ.

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν Διδύμοις εὐρεθῆ ἢ Σελήνη, ἐν τῷ ἔτει ἄνεμος ἠγή-

3 Ζάλης B. 6 συμμίζουσιν B: intransitive positum (et infra saepius). 12-13 παραμόνιμος B. 15 καρπεύσουσι B. 19 σταθμῖα dubitans scr.: σταθμ^a B. 31 ἔσονται suppl. 33 μεταδέεστος (propter μετὰ ταῦτα) B hic et infra novies, quod ubique correxi.

σεται λίψ· συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν κάθυγρος, ἀνεμῶδης· καὶ μεσάζων εὐκρατος, λήγων δὲ παχνῶδης καὶ ἀνεμῶδης· αἱ χειμασῖαι πυκναί. τὸ ἔαρ εὐκρατον καὶ ὀλίγον παχνῶδες· τὸ θέρος εὐπνοον· οἱ γὰρ ἐτήσιοι πνεύσουσιν. οἱ καρποὶ καλοὶ φανέντες ἐν ταῖς ἄλωσι διαψεύσσονται καὶ μάλιστα ἐν τῇ Συρίᾳ· τὸ ἔτος εὐθετον τοῖς βοσκήμασι, 5 τοῖς δὲ λοιποῖς τετραπόδοις ἀσύμφορον· ταῖς δὲ μελίσσαις χρήσιμον καὶ ταῖς φυτεῖαις καὶ κήποις· τοῖς ἀγρίοις τῶν ζῶων φθοροποιόν· ἰχθύων πολυπλήθεια, ὀρνέων φθορά· ναυάγια ἔσσονται καὶ βυθισμοὶ τόπων. αἱ κατὰ γαστρὸς ἔχουσαι δυστοκήσουσιν. βροχαὶ μεγάλαί μὲν, γαληναὶ δὲ καὶ ὀλίγαι· περὶ τὸ φθινόφ. 110^v] πωρον πηγὰς λείψουσιν 10 ὕδατα. καὶ ἐν τισὶ τόποις καὶ χάλαζα· εὐφορία τῶν δένδρων· σεισμοὶ τε ἔσσονται καὶ κεραυνοί. τὸν δὲ σπῶρον δεῖ συντελεῖν ἀπὸ μηνὸς δευτέρου ἰγ' ἕως ἡμερῶν να', ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδεέστερος.

Ἰουνίου ἰδ' εἰ ἐν τῷ Καρκίνῳ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ὁ ἐνιαυτὸς ἔσται εὐφορώτατος περὶ τοὺς καρποὺς πάντας Ξηροὺς τε καὶ ὕγρους. 15

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῷ Καρκίνῳ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἄνεμος ἠγῆσεται βορρᾶς· συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν ὑετώδης καὶ χιονώδης, ψυχρὸς τε καὶ χαλαζώδης· αἱ χειμασῖαι πυκναὶ καὶ ἀνεμῶδεις. κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος κράτησις τῶν ὑδάτων· περὶ δὲ τὸ ἔαρ πλήμμυραι· ἰχθύων πληθὺς. τοῖς βοσκήμασιν εὐθετον· δεῖ δὲ φυλάττειν τὸν διονυ- 20 σιακὸν καρπὸν. ἀσύμφορον δὲ φυτεῦν ἢ πλέειν. ἀκριδῶν πληθὺς. τὸ φθινόπωρον κατὰ πωρον καὶ νοσῶδες, καὶ τοῖς βοσκήμασι γενήσονται ἐκζέσεις. χρή οὖν ἐν τῷ ἔαρ ἀπέχεσθαι λαχάνων, οἴνῳ δὲ ἀκηράτῳ χρηστέον· καὶ μάλιστα οἱ νέοι. ἀ[φ. 111] σύμφορον δὲ τὸ ἔτος γυναιξίν καὶ μελίσσαις· καὶ τοῖς Μακεδόσι λίαν ἐναντίον. ἐλαίων εὐφορία. τὸ 25 ἔαρ ἔσται χειμέριον. ἡ θάλασσα πλημμυρήσει· ὁ ἀῆρ ἀκαταστασίαν ἔξει μέχρι Πλειάδος ἐπιτολῆς. τὰ πεδία εὐφορήσουσι καὶ οἱ ὄρειοι τόποι. δένδρων εὐφορία. τὸν σπῶρον ἀρχεσθαι ἀπὸ μηνὸς δευτέρου δεκάτης ἕως ἡμερῶν νγ'· ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδεέστερος.

Ἰουνίου ἰδ' εἰ ἐν τῷ Λέοντι εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ὁ ἀῆρ βροντώδης καὶ 30 θελλώδης, νεφώδης τε καὶ ἀχλυώδης, περιττευούσης τῆς ἐξ ὑπερῶων ὑγρασίας. οἱ μὲν Ξηροὶ καρποὶ ἐλαττωθήσονται, οἱ δὲ ὕγροὶ ἐπιτηδεύσουσι.

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῷ Λέοντι εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἄνεμος ἠγῆσεται βορ- 35 ρᾶς, συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν πρῶτον μὲν ἀνοχος, εἶτα νιφετώδης καὶ ὑδατώδης <καὶ> ψυχρὸς· ἄνεμοι σφοδροὶ βίαιοι· μεσάζων δὲ εὐκρατος καὶ ὀλίγον κατάψυχρος. τὸ ἔαρ ἔπομβρον· τὸ θέρος ὁμοιον σχεδόν. ἐν τῷ ἔαρ ταῖς πηγαῖς [f. 111^v] ὕδωρ λείπει· ὁ καιρὸς ὄψιμος. ὁ οἶνος εἰ καὶ εὐφορήσει βλαβήσεται. τὸ φθινόπωρον νοσῶδες καὶ

2 παχνῶδης B. 20 τὸν male corr. ex τὰς B. 31 ὑπερώων B. 35 ἀνοχος B: ἀνοχος tentabam, sed cf. infra p. 187, 21. 36 νιφελώδης B. ὑδατώδης ἄ. σφ. β.: ψυχρὸς cod.; transposui.

καυματώδες· ἀγαθὸν τὸ ἔτος προβάτοις· τοῖς δὲ λοιποῖς κτήνεσιν οὐκ εὐθετον. τοῖς ἀγρίοις πολυπλήθεια. ἀσύμφορον δὲ χέρσον ἐργάζεσθαι ἢ φυτεῦν, μόνον δὲ ἐκκεντρίζειν. ὁ σῖτος εἰ καὶ εὐφορήσει ἐν ταῖς ἄλωσι, ἀλλ' οὖν ψεύσεται. ἐλαίου ἔσται λείψις. ὁ ἥλιος Ζοφώδης ἔσται 5 τὸ πλεόν τοῦ χειμῶνος. ταῖς μελίσσαις τὸ ἔτος εὐθετον. ἔσσονται δὲ καὶ σεισμοί.

Ἰουνίου ἰδ' εἰ ἐν τῇ Παρθένῳ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἔγγυς μὲν ἔσται τοῦ γενέσθαι τὸν ἐνιαυτὸν ἄκαρπον· ὀλίγον δὲ ἐπὶ τοὺς ὕγρους καὶ Ξηροὺς καρποὺς εὐφορία, τοῖς δ' ἄλλοις πάντῃ ἀσύμφορος.

10 Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῇ Παρθένῳ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἄνεμος ἠγῆσεται νότος, συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν ἀρχόμενος μὲν ψυχρὸς, μεσάζων δὲ εὐκρατος καὶ κάθυγρος πάγους ἔχων καὶ νιφώδης μέσως· οἱ ποταμοὶ [f. 112] πλημμυρήσουσιν· τὸ ἔαρ κάτομβρον καὶ τοῖς δένδρεσιν ἐπιβλαβές· ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ χάλαζαι. τὸ θέρος ἔπομβρον καὶ 15 νεφώδες, ὥστε καὶ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν ἔσπουδασμένην εἶναι· τὸ φθινόπωρον ἀνεμῶδες καὶ ὕγρον καὶ ὑγιεινόν. ἡ ἄμπελος εἰ καὶ ποσῶς διανθήσῃ, ἀλλ' ἀφορήσει. βουσὶν τὸ ἔτος εὐθετον, κυσὶ δὲ καὶ μελίσσαις φθορά· ἀλλὰ καὶ ταῖς γυναιξίν ὀξεία πάθη καὶ θάνατοι συμβήσονται. ὁ σῖτος εὐφορήσει· τῶν φοινίκων λείψις. οἱ τραχύτεροι 20 τόποι εὐφορήσουσιν. τὸν δὲ σπῶρον δεῖ συντελεῖν ἀπ' ἀρχῆς μηνὸς δευτέρου ἕως ἡμερῶν ε'· ὁ δὲ μετὰ ταῦτα καταδεέστερος.

Ἰουνίου ἰδ' εἰ ἐν τῷ Ζυγῷ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἔσται ὁ ἐνιαυτὸς εὐφορος περὶ τοὺς Ξηροὺς καρποὺς, ὕγρος δ' ὄψιμος καὶ ἔπομβρος· καὶ τὰ Ζυγῷ διδόμενα τίμια ἔσσονται, τὸ δ' ἐλαιον καὶ ὁ οἶνος τιμιώτατον. 25

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῷ Ζυγῷ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, λίψ ἠγῆσεται ἄνεμος, συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν ὑδατώδης μὲν ἀρχόμενος, <μέσως δὲ> εὐκρατος καὶ ἀνεμῶδης, λήγων δὲ κάθυγρος καὶ παχνῶδης. τὸ ἔαρ εὐκρατον, ὕγρον. οἱ καρποὶ εἰ καὶ δειλιάσουσιν, ἀλλ' εἰς τὸ θέρος ἰσχύουσιν. εὐκαίρων [f. 112^v] τῶν ὑδάτων γενομένων τὰ πεδία καὶ οἱ 30 βουνοὶ εὐφορήσουσιν. ὁ ὄψιμος οἶνος παραμενεῖ. εὐθετον τὸ ἔτος φυτεῦν πάντα· πλὴν τοῖς βοσκήμασι καὶ τοῖς λοιποῖς τετραπόδοις φθορὰ ἔσται· καὶ ἔχει μὲν ὁ χρόνος βροχὴν, ἔχει δὲ καὶ καύσωνας, διὸ καὶ πολλαῖς πηγαῖς λείπει τὸ ὕδωρ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους· μᾶλλον δὲ ἐν τῷ θερεί γενήσονται βροχαί. δεῖ τὸν σπῶρον συντελεῖν ἀπὸ μηνὸς 35 δευτέρου δεκάτης ἕως ἡμερῶν νβ'· ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδεέστερος.

Ἰουνίου ἰδ' εἰ ἐν τῷ Σκορπίῳ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἔσται ὁ ἐνιαυτὸς Ξηρὸς καὶ ὄψιμος ἐπὶ τοῖς καρποῖς, χαλαζώδης τε καὶ ταρακτικός· καὶ λιμὸς γενήσεται καὶ ἀνθρώπων φθορά.

3 ἐκκεντρίζειν videtur = effodere humum. 17 ἀλλὰ φορήσει B; correxi: odit enim Virgo Icarii filia vitem, cf. Orphica ed. Abel, fr. 12. 19 τὸν φοινίκων B. 22 in marg. ρδ' i. e. ni fallor annus ρδδ' = 1396 p. Chr. n.; cf. supra p. 56, 2. ἐν ἰδ' B. 26-27 μέσος δὲ suppl. 27 εὐκρ. ἀνεμ. καὶ B. 28 δειλιάσουσιν B.

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῷ Σκορπίῳ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἄνεμος ἠγήσεται βορρᾶς, συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν ἀρχόμενος μὲν ψυχρός, χιονώδης καὶ ἀνεμώδης, μεσάζων δὲ θερμότητος. τὸ ξαρ ὑδατῶδες· οἱ ποταμοὶ βρυσματώδεις. τῶν καρπῶν καὶ κυνῶν καὶ ἀγρίων ζῴων φθορά· τὸ ἔτος εὐθετον πρὸς φυτείας. τὸν διονυσιακὸν καρπὸν δεῖ παραφυ- 5
λάττειν [f. 113] ὄμβρων καὶ βροντῶν γινομένων. λείψουσιν αἱ πηγαί. ἐλαίου εὐφορία. βουσί καὶ προβάτοις ἔσται φθορά. τὸ πλεον τοῦ χρόνου λάμψει ὁ ἥλιος. χάλαζαι καὶ ἄνεμοι. πλησίον τοῦ θέρους σεισμοὶ ἔσονται. τὸν δὲ σπῶρον συντελεῖν ἀπὸ τέλους δευτέρου μηνὸς ἕως ἡμερῶν νε'. ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδεέστερος. 10

Ἰουνίου ιδ' εἰ ἐν τῷ Τοξότῃ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἔσται ὑδάτων πλημμυρία, ἄτμοι τε καὶ χαλαζώδεις ὄμβροι· καὶ φθορὰ πετεινῶν καὶ ναυαγία· ἔμπτωσις μὲν τῶν ὑγρῶν καρπῶν, ἀφθονία δὲ τῶν ζῴων.

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῷ Τοξότῃ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἄνεμος ἠγήσεται εὖρος καὶ οἱ λοιποὶ συμμίζουσι. ὁ χειμῶν εὐκρατος, ὑδατῶδης, μέσος εὐκαρ- 15
πος καὶ ἄνεμοι μεγάλοι· οἱ ποταμοὶ πλημμυρήσουσιν. λήγοντος τοῦ χειμῶνος ψυχὸς ἐκ τῶν ἀνέμων ἔσται. τὸ ξαρ νότιον καὶ ἔπομβρον, τὸ θέρους ὁμοιον, τὸ φθινόπωρον εὐκρατον. τῶν καρπῶν οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ὄψιμοι εὐφορήσουσιν, οἱ δὲ μέσοι ἀφορήσουσι. ὁ ὄψιμος οἶνος κρείττων ἔσται. ἡ θάλασσα χειμέριος. τὰ δένδρα εὐφορα πρὸς φυτείαν. 20
ἀγρίων [f. 113v] ζῴων πληθὺς· τοῖς κυσὶ καὶ τοῖς βοσκήμασι φθορὰ. οὐκ εὐθετον τὸ ἔτος εἰς κήπους ἢ εἰς ἀλμυρὰν. χάλαζαι, σεισμοὶ καὶ βροχαί. χρῆ τὸν σπῶρον συντελεῖν ἀπὸ μηνὸς δευτέρου δ' ἕως ἡμερῶν μη'. ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδεέστερος.

Ἰουλίου ιδ' εἰ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη ἐν Αἰγιοκέρωτι, ἔσται ἐπομβρία ὡς 25
καὶ τοὺς καρποὺς ἐπὶ τῇ συναγωγῇ ἐμποδίσαι. ἐκ παραδόξου δὲ ἔσται οἴνου καὶ ἐλαίου ἀφθονία. τὸ δὲ κατάστημα τοῦ ἀέρος ἔσται λοιμῶδες.

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῷ Αἰγιοκέρωτι εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἄνεμος ἠγήσεται βορρᾶς, συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν ἀρχόμενος μὲν εὐκρατος, μεσάζων δὲ κάθυγρος καὶ ψυχρός, λήγων δὲ ἀνεμώδης, οἴνου καὶ 30
ἐλαίου ἀφθονία· ὁ σῖτος μέσως καρπώσει. τὸ ξαρ κάτομβρον· πάχνη πολλή· ἡ χιών ἐπικρατήσῃ μέχρι Πλειάδος ἐπιτολῆς· τὸ θέρους μετὰ τὸν Κύνα καυσώδες καὶ ἐπίνοσον· λήγοντος τοῦ θέρους χάλαζαι. μικροῖς ζῴοις ἐπιτήδειος ὁ χρόνος, τοῖς δὲ μεγάλοις ἀσύμφορος· καὶ [f. 114] τοῖς κήποις καλός· χρῆ δὲ τὸν σπῶρον συντελεῖν ἀπὸ τέλους τοῦ πρώ- 35
του μηνὸς ἕως ἡμερῶν νς'. ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδεέστερος.

Ἰουνίου ιδ' εἰ ἐν τῷ Ὑδροχόῳ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, <ἐπομβρία> σχεδὸν περὶ τὴν τῶν καρπῶν ἐκδοχὴν. ἐλάττους δὲ σὺν αὐτοῖς ἔσονται

3 θερμότητος B. 13 ἔμπτωσις = πτώσις. 22 ἔτος πρὸς εἰς (sic) κήπους ἢ εἰς ἀλίας B. 26 ἐμποδίσαι B. 31 μέσος καρπῆσει B. 34 ὁ χρόνος (sine dubio = annus) B corr. ex τοῖς δέ, quod post χρόνος iterum sequitur. 37 σχεδὸν B; ἐπομβρία v. c. supplevi. 38 σὺν αὐτοῖς videtur = praelet fruges.

καὶ οἱ ἰχθύες καὶ μᾶλλον οἱ ποτάμιοι καὶ ὄψοι δὲ θαλάσσης ἐξομοιωθῆ-
σονται.

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν τῷ Ὑδροχόῳ εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἄνεμος ἠγήσεται λίψ, συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν ἀρχόμενος μὲν κατάψυχρος, 5
λήγων δὲ ἀνεμώδης· καὶ δι' ὅλου τοῦ χρόνου ἄνεμοι πνεύσουσι πολλοί. τὸ ξαρ ἔνυγρον καὶ χειμέριον καὶ παχνώδες, ὥστε καὶ τὰς ἀμπέλους βλαβῆναι· τὸ θέρους εὐπνοσον καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ ὑδατῶδες· τὸ φθινόπωρον πυρῶδες καὶ νοσῶδες· καὶ ἐν αὐτῷ γενήσονται πνεύματα ὑδατῶδη καὶ ἐπιβλαβῆ. οἱ ποταμοὶ πλημμυρήσουσι καὶ ἐκ τῶν ἀνέμων καὶ χειμῶ- 10
νων ἡ θάλασσα ἐξαγριωθῆ. τὰ γεννώμενα εὐτροφα ἔσονται. εὐθετον τὸ ἔτος εἰς φυτείαν [f. 114v] καὶ τοῖς μεγάλοις τῶν τετραπόδων ἐπιτήδειον. τὸν οἶνον ὄψιμον δεῖ τρυγᾶν· σίτου καὶ παντοῖου καρποῦ φορὰ· ἀκρις φανήσεται. κεραυνοὶ καὶ σεισμοὶ καὶ ναυάγια καὶ ἀγρίων ζῴων ἀπώλεια· τὸν σπῶρον συντελεῖν χρῆ ἀπὸ μηνὸς δευτέρου ε' ἕως ἡμε- 15
ρῶν πενήκοντα· ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα καταδεέστερος.

Ἰουλίου ιδ' εἰ ἐν Ἰχθύσιν εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, καρπῶν εὐφορία, τῶν δὲ ἔυλων ὁ καρπὸς φθαρήσεται· εἰς θάλασσαν ναυαγία· καὶ ἀγρίων ζῴων πολυπλήθεια.

Ἰουλίου κ' εἰ ἐν Ἰχθύσιν εὐρεθῆ ἡ Σελήνη, ἄνεμος ἠγήσεται βορρᾶς, 20
συμμίζουσι δὲ καὶ οἱ λοιποί. ὁ χειμῶν ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ ὑδατῶδης, μεσάζων δὲ ἄνοχος καὶ ἀνεμώδης ἢ καὶ χιονώδης. πνεύσουσι δὲ καὶ οἱ ἐτήσιοι Ζέφυροι καὶ γενήσεται ὕδατα βλαβερά. τὸ θέρους καυματώδες, τὸ φθινόπωρον πυρῶδες καὶ ἐπίνοσον καὶ μάλιστα γυναιξί καὶ παρθένους. πάγιοι καὶ ὄμβροι ἔσονται μεγάλοι καὶ πολλοὶ [f. 115] καὶ ἡ θάλασσα 25
χειμέριος. εὐφορία τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ τοῦ οἴνου· τῶν δὲ δένδρων <ὁ καρπὸς> βλαβῆσεται ὑπ' ἀνέμων. τὸ θέρους θερμότητος. ὄνοις καὶ ὄρνέοις πτώσις· τοῖς ἀγρίοις ζῴοις πολυπλήθεια. τὸ ἔτος εὐθετον ταῖς μελίσσαις. αἱ ἐλαίαι εὐφορήσουσιν. δεῖ δὲ τὸν σπῶρον συντελεῖν ἀπὸ μηνὸς δευτέρου ὀγδόης ἄχρις ἡμερῶν ν'· ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα κατα- 30
δεέστερος.

**Sextus ὁ ὠροκράτωρ ad regem Philippum quomodo horae
ad corporis umbram dimetiantur.**

Hoc capitulum idem procul dubio quod a Dionysio Petavio in *Var. Dissertat.*, VII, c. 8, olim adhibitum postea deperditum esse videbatur (cf. Billinger, *Die Zeitmesser der antiken Völker, Festschrift z. Jubelfeier des Eberhard-Ludwigs-Gymnasiums zu Stuttgart*, 1886, p. 64). Haec enim de illo tractatu Petavio: "In veteri codice exstat umbrarum distributio per menses singulos et horas ab auctore Graeco descripta, prorsus ad exemplum Palladii, nisi quod una hora [uno pede

1-2 ἐξομοιωθήσονται scil. τοῖς ποταμίσι ἰχθύσι. 10 γενόμενα B. 17 ἡ θάλασσα ναβάγια B. 19 ἐν ἐν B. 21 ἄνοχος cf. supra p. 184, 35. 26 ὁ καρπὸς supplevi.

corr. Bilfinger] plerumque minor est umbrarum modus. Maxima umbra meridia pedum 8, minima duorum ibi definitur. Sed nihilo magis ratio convenit. Et tamen ad humani corporis mensuram dimensionem illam accomodat umbrarum anonymus iste scriptor. Verum nihilo, ut dixi, felicius ei, quam Palladio calculus procedit. Quae omnia optime in capitulum in codice nunc Berolinensi, olim vero Soc. Ies. Claromantano servatum convenire manifestum: nisi quod Sexti auctoris nomen aut a Petavio incuria neglectum aut si quo alio apographo ille usus est ibi omissum fuisse videtur. — Simillima nostro capitulo tabula graeca Tehfac in Nubia (Τάφις s. Θάπις) in templo Aegyptio reperta saeculi V vel VI p. Chr. n. (CIG, III, 5038; Bilfinger, l. c., p. 60) necnon epistula Theodori cuiusdam ad Theophilum a Salmasio *Exercitat. Plinian.*, p. 646E et a Cramero, *Anecd. graec. Paris.*, I, p. 382 in lucem protracta ex cod. Paris. S54, ubi tamen tabula desideratur (repetiit epistulam Bilfinger, l. c., p. 66 sq.). Epistula ipsa partim fere ad verbum cum nostra concordat (inc. Ἰδὼν σε φιλοτιμούμενον ἐκμαθεῖν τὰς τῶν ὥρων κινήσεις, des. ἡ γὰρ δωδεκάτη εἰς ὕψος οὕσα πόδα οὐκ ἔχει). Deinde cf. tabulas a Palladio in opere de re rustica singulorum librorum finibus adnexas, quas in unum congressit Bilfinger, l. c., p. 55 sq.; Bedae, I, 464; II, 130, edit. Easil. (ib., p. 72 sq.); Wandalberti diaconi Prumiensis carmen * ad componendum horologium, in codice Sangermanensi eidem Bedae attributum (ed. in Suetonii rell. ed. Reifferscheid, p. 300 sqq.; Bilfinger, l. c., p. 73 sqq.): quae omnia Bilfinger diligenter collegit et sagacissime interpretatus est. — Cf. etiam Diels, *Elementum*, p. 60 sqq.

Quis autem fuerit Sextus ille ὠροκράτωρ, non magis scio quam quis fuerit Philippus ille rex: an Philippum Arabem imperatorem Romanum Sextus ille modice doctus adloquitur? ὠροκράτωρ haud procul abesse videtur ab ὠροσκόπος quo vocabulo classem sacerdotum Aegyptiorum quandam significari Clemens Alexandrinus alii testantur (Strom., VI, 4, p. 448, 30, Stahl: Μετὰ δὲ τὸν ψδὸν ὁ ὠροσκόπος, ὠρολόγιόν τε μετὰ χεῖρα καὶ φοῖνικα ἀστρολογίας ἔχων σύμβολα, πρόεισιν. Cf. Otto, *Priester und Tempel im hellenist. Aegypten*, I, p. 89).

[F. 117.] Φιλίππῳ τῷ τιμωτάτῳ βασιλεῖ Σέκστος
ὁ ὠροκράτωρ.

Περὶ τὰς τῶν ὥρων κινήσεις, κράτιστε βασιλεῦ, φιλομαθέστατον ὄντα σε αἰσθόμενος οὐκ ὀκνήσω ποιῆσαι γινώσκειν. ὅπῳταν ἐθέλης εἶδέναι τὴν ὥραν ὅποια ἂν ἦ, ἐνθεν ἐρῶ· ἐν τόπῳ, ᾧ ἂν περιπατῆς, δεῖ 5 μετρεῖν σε τὴν ἑαυτοῦ σκιάν· καὶ ὅπου ἂν εὔρεθῇ τὸ τῆς κεφαλῆς συσκίασμα, τὸν τόπον σημείωσον καὶ ἄρχου ἀφ' οὗ ἴστασαι ἐπιβαίνειν, ἕνα πρὸς ἕνα πόδα· καὶ ἴδε καὶ ὄσους ἂν πόδας ποιήσης, ἐπιθεώ-

4 τε ὄντα σε cod. 5 ὅποια cod. 6 ὅπου ἂν cod. 8 πρὸς ἕνα bis in cod. πόδα: cf. Hesychius s. v. ἐπάπους σκιά: τοῖς ποσὶν κατεμέτρουν τὰς σκιάς ἐξ ὧν τὰς ὥρας ἐγίνωσκον.

ρει ἐν τῷ ὀργάνῳ τῶν μακεριῶν, ἐν αἷς ἀναγράφονται οἱ μῆνες· καὶ οὕτως εὐρήσεις καθ' ἕκαστον μῆνα τῆς ἡμέρας τὴν ὥραν. καὶ ὅταν μὲν πρώτη ὥρα, πάντοτε περιττεύειν τῆς δευτέρας πόδας δέκα· ἡ δὲ δευτέρα τῆς τρίτης ὥρας <δ'· ἡ δὲ τρίτη τῆς τετάρτης ὥρας πόδας γ'· 5 ἡ δὲ τετάρτη τῆς πέμπτης ὥρας πόδας> β'. ἡ ε' τῆς ἕκτης πόδα ἕνα· ἡ ἕκτη ὥρα ἰσομερεῖ. καὶ ἀπ' αὐτῆς δὲ πάλιν αὔξουσιν οἱ πόδες καὶ ἡ μὲν ζ' ὥρα αὔξει πόδα ἕνα καὶ ἡ ὀγδόη ἀπὸ τῆς ζ' πόδας β'. καὶ ἡ θ' ἀπὸ τῆς η' αὔξει πόδας γ'· καὶ ἡ [f. 117v] δεκάτη ὥρα ἀπὸ τῆς ἐνάτης αὔξει πόδας δ' καὶ ἡ ἑνδεκάτη ἀπὸ τῆς δεκάτης αὔξει πόδας δέκα· καὶ <ἐν 10 τῇ ιβ'> δύνει ὁ ἥλιος.

Τοῦ Ἥλιου ὄντος ἐν τῷ Τοξότη καὶ ἐν τῷ Αἰγόκερῳ.

	ὥρα	α'	πόδες	κη'		ὥρα	β'	πόδες	ιη'
	»	γ'	»	ιδ'		»	δ'	»	ια'
	»	ε'	»	θ'		»	ς'	»	η'
15	»	ζ'	»	θ'		»	η'	»	ια'
	»	θ'	»	ιδ'		»	ι'	»	ιη'
	»	ια'	»	κη'		»	ιβ'	»	ο

Τοῦ Ἥλιου ὄντος ἐν Σκορπίῳ καὶ ἐν Ὑδροχόῳ.

	ὥρα	α'	πόδες	κζ'		ὥρα	β'	πόδες	ιζ'
20	»	γ'	»	ιγ'		»	δ'	»	ι'
	»	ε'	»	η'		»	ς'	»	ζ'
	»	ζ'	»	η'		»	η'	»	ι'
	»	θ'	»	ιγ'		»	ι'	»	ιζ'
	»	ια'	»	κζ'		»	ιβ'	»	ο

25 Τοῦ Ἥλιου ὄντος ἐν Ζυγῷ καὶ Ἰχθύσιν.

	ὥρα	α'	πόδες	κε'		ὥρα	β'	πόδες	ιε'
	»	γ'	»	ια'		»	δ'	»	η'
	»	ε'	»	ς'		»	ς'	»	ε'
	»	ζ'	»	ς'		»	η'	»	η'
30	»	θ'	»	ια'		»	ι'	»	ιε'
	»	ια'	»	κε'		»	ιβ'	»	ο

1 μακοιρῶν s. μακαιρῶν in cod., corruptum: μακεριῶν, i. e. lat. maceriarum scripsi; minus conveniunt καιρῶν sive μακροσκιῶν (scil. στηλιῶν). 3 περιττεύειν: nempe λέγε. 4 textum supplevi ex tabularum fide; cf. etiam epistolam Theodori supra citatam. 5 ἕκτης scripsi: τρίτης cod. 7-8 ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς cod. 9-10 ἐν τῇ ιβ' supplevi. 17 πόδες α' in fine cuiusque tabulae cod.: corrxii (signum 0 in Ptolemaei codicibus saepe; cf. e. g. *Synt.*, I, 48, H. et Heiberg, *Eucleid. opp.*, vol. V, p. xix; Hermes, vol. XXXVIII, p. 345 etc.). 21 πόδες η' scripsi: πόδες ι' cod.

Τοῦ Ἡλίου ὄντος ἐν Κριῶ καὶ ἐν Παρθένῳ.

ώρα α' πόδες κδ'	ώρα β' πόδες ιδ'
» γ' » ι'	» δ' » ζ'
» ε' » ε'	» ζ' » δ'
» ζ' » ε'	» η' » ζ'
» θ' » ι'	» ι' » ιδ'
» ια' » κδ'	» ιβ' » ο

Τοῦ Ἡλίου ὄντος ἐν Ταύρῳ καὶ ἐν Λέοντι.

ώρα α' πόδες κγ'	ώρα β' πόδες ιγ'
» γ' » θ'	» δ' » ζ'
» ε' » δ'	» ζ' » γ'
» ζ' » δ'	» η' » ζ'
» θ' » θ'	» ι' » ιγ'
» ια' » κγ'	» ιβ' » ο

Τοῦ Ἡλίου ὄντος ἐν Διδύμοις καὶ <ἐν> Καρκίνῳ.

ώρα α' πόδες κβ'	ώρα β' πόδες ιβ'
» γ' » η'	» δ' » ε'
» ε' » γ'	» ζ' » β'
[f. 118 ^v] » ζ' » γ'	» η' » ε'
» θ' » η'	» ι' » ιβ'
» ια' » κβ'	» ιβ' » ο

[F. 118^v.] Εὐρεσις ἐν συντόμῳ τοῦ ἡλιακοῦ κύκλου.

Κράτησον τὰ ὀλίγα ἔτη· τυχὸν ἀρτίως ἔτους ζωοζ' [p. Chr. n. 1372]· κράτησον οὖν τὰ Ζ' μόνα καὶ πρόσθετος αἰεὶ καὶ κδ' καὶ ὕφελον ταῦτα ἐπὶ τῶν κη' καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα ἐστὶν ὁ κύκλος τοῦ Ἡλίου.

Εὐρεσις ἐν συντόμῳ τοῦ σεληνιακοῦ κύκλου.

Κράτησον τὰ ὀλίγα ἔτη ἡγουν ἀπὸ τῶν ζωοζ' τὰ Ζ' μόνα· καὶ πρόσθετος αἰεὶ καὶ ιζ' καὶ ὕφελον ἐπὶ τῶν ιθ' καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα ἐστὶν ὁ σεληνιακὸς κύκλος.

2 in marg. man. 2 : ἐτηρήθ(η) εἰς τὴν δ' ὥραν τοῦ Μαρτ(ίου) καὶ εὐρέθησαν εἰς τ(ὴν) κορών(ην) τὸ (leg. τῆς) δ' (scil. ὥρας) ε' ἂ λέγ(ει) ζ'. 7 κδ' scripsi : κα' cod. 18 γ' scripsi : ε' cod. 21 κβ' scripsi : κζ' cod. 22 Haec eadem manu scripta non cohaerent cum antecedente tractatu. 23 τυχόν cod. 24 et 28 ὕφειλον cod. 25 κη' : cf. Ideler, *Handb. d. Chronol.*, II, 185; Mentz, *Beiträge zur Osterfestberechnung bei den Byzantinern* (Diss. Regiomont., 1906), p. 90. 28 ιθ' : Ideler, *Handb. d. Chron.*, II, 192.

[F. 119^v.] Περὶ ἀνθρωπίνων Ζυδίων.

Ψήφισον τὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐν οἴφῳ ἀριθμῶ εὐρεθῆ τὰ στοιχεῖα, ἐκεῖνό ἐστι τὸ Ζυδίων. εἰ δὲ πλείω τῶν ιβ' εὐρεθῆ, ὕφελον τὰ δώδεκα καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα 5 κράτησον. Εἰ δ' ἐστὶ γυνή, ψήφισον τὸ ὄνομα αὐτῆς καὶ τὸ <τοῦ> πατρὸς αὐτῆς καὶ χρῶ ὡς τὸ πρῶτον.

Ψήφος προγνωστικός, ὁποῖον ἔσται τὸ μέλλον, ἀγαθὸν κακὸν ἢ μέσον.

Ἀπὸ Μαΐου ὀκτωκαιδεκάτης ἄχρι τῆς ἡμέρας ἧς γίνεται ἡ ἐρώτησις 10 ψηφιστέον· καὶ ὕφελον ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἕξ καὶ σκόπει [f. 120] τοὺς παρακειμένους κανόνας· καὶ εἰ μὲν ἐν τῷ πρώτῳ κανόνι λάξη ὁ καταλειφθεὶς ἀριθμὸς, πάνυ καλὰ· ὁ νοσῶν ζήσει, ὁ ἀπόδημος ἔλθῃ, τὸ γεννηθὲν καλῶς βιώσει, τὸ ἀπολεσθὲν εὐρεθῆ ἐν τάχει καὶ ἀπλῶς πᾶν 15 δευτέρῳ κανόνι, καλὰ μὲν, ἀλλὰ δυσκόλως καὶ βραδέως. εἰ δὲ ἐν τῷ τρίτῳ, πάνυ κακὰ καὶ οὐ κατὰ τὸν τοῦ ἐρωτῶντος σκοπὸν.

Κανῶν πρῶτος ἀγαθός.

α' δ' ζ' ι' ιγ' ις' ιθ' κβ' κέ' κη' λα' λδ'.

Κανῶν δεύτερος μέσος.

20 β' ε' η' ια' ιδ' ιζ' κ' κγ' κς' κθ' λβ' λε'.

Κανῶν τρίτος πονηρός.

γ' ζ' θ' ιβ' ιε' ιη' κα' κδ' κζ' λ' λγ' λς'.

Ψήφος ἕτερος προγνωστικός τὸν αὐτὸν λόγον ἔχων.

Ψήφισον τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἡμέραν, ἐν ἣ ἐρωτᾶς καὶ 25 τὰ ἐπτὰ φωνήεντα καὶ ὅσας ἔχει ἡ Σελήνη <ἡμέρας>· καὶ ἅμα τὰ πάντα ὕφελον ἐπὶ τῶν τριῶν, καὶ εἰ μὲν εὐρεθῆ ἐν, ἀγαθόν, εἰ δὲ δύο, μέσον, εἰ δὲ τρία, κακὸν ἡγουν μὴ κατὰ σκοπὸν τοῦ ἐρωτήσαντος ἢ κατὰ σκοπὸν [ἢ ἐν σκοπῷ] μὲν, ἀλλὰ δυσκόλως.

[Des. f. 120; f. 120^v vacuum.]

3 ἐκεῖνω cod. 4 ἡφυλον cod. 7 προγνωστικός corrigere nolui in capitulo fortasse barbaro attribuendo. 9 Quare ab 18 die Maii incipiat, incertum; 16 Maii initium aestalis secundum Clodium (Lyd., *De ost.*, p. 134, 5); 20 Maii Suenlae exoriuntur (ibid., 10). 10 ὕφειλον cod. 11 παρακειμένους cod. κακῶνας cod. 13 ἀποληθέν cod. 14 ἐρωτῶντον cod. 25 ἡμέρας suppl. Cumont. ἅμα] ἄμον cod. 26 ἡφειλον cod. τρία cod. 28 ἢ ἐν σκ. inepte repetita uncinis inclusi.

[F. 139.] *Rhetorii Aegyptii excerpta ex Teucro Babylonio de duodecim signis.*

Codicis Berolinensis 26 f. 139 a nova manu scriptum incipere tractatum uberri-
mum de duodecim signis qui inscribitur 'Ρητορίου θησαυρός συνέχων τὸ πᾶν
τῆς ἀστρονομίας supra p. 59 rettuli. Cui capiti succedit alterum de septem plane-
tarum natura (Περὶ τῆς τῶν πλανωμένων ἀστέρων φύσεως κτλ.); quod eum
priore arte coniunctum et ab eodem auctore scriptum esse et ex rerum contextu
consentaneum est et eo confirmatur quod capitulum statim subsequens 'Επίλουςις
καὶ διήγησις πάντων τῶν προειρημένων eiusdem Rhetorii nomine in multis
codicibus (cf. *Catal. Flor.*, p. 141, *Venet.*, p. 58 etc.) signatum est atque illud de
duodecim signis.

Quem vero auctorem Rhetorius Aegyptius (de quo v. *Sphaeram* meam, p. 12),
qui saec. VI initio vixit (ibid. p. 15) in hoc de XII signis capite potissimum
sequeretur, iam pridem didicimus codice Vindobonensi 1 (= philos. gr. 108),
s. XVI, f. 249 evoluto, ubi illi capiti haec praescripta sunt: πῆ. Περὶ τῶν ἰβ' ζωδίων
λοϊκῆ κ[ύκλου?] παρὰ φιλοσόφου Ἀγαρινῶς Τεύκρου τοῦ Βαβυλωνίου κτλ.
(cf. *Catal. Vindobon.*, p. 9). Hic quoque illud de septem planetis capitulum statim
(f. 256) sequitur, quod utrum item ex Teucro an ex alio quodam auctore Rhetor-
ius excerpserit, diiudicare nondum audeo. Rhetorii autem nomen quamvis a
codicis Vindobonensis librario in utriusque capitis inscriptione prorsus omissum
sit, tamen ne prius quidem capitulum ex ipso Teucro excerptum esse neque
aliunde fluxisse quam ex Rhetorii thesauro l. s. c. p. 13 sqq. certis opinor argu-
mentis cum philologicis tum astronomicis demonstravi. Ceterum non iam dubito
quin haud pauca Rhetorius iis quae ex Teucro compilavit aliena admiscuerit; e. g.
Ptolemaei nomen in Berolinensi citatum, quamquam in Vindobonensi deest,
tamen ab ipso Rhetorio hic prolatum esse pro certo habeo, nam Ptolemaei geo-
graphiam astrologicam cum altera quae fortasse ex Nechepsonis et Petosiridis
libris a Teucro recepta erat, ab interpolatore nescio quo coniunctam esse equidem
vix crediderim; immo Rhetorium ipsum hoc quoque loco ut alibi (cf. *Catal.*, I,
145-154) Ptolemaei Tetrabiblo usum esse consentaneum.

Nihil adhuc neque ex priore capite de duodecim signis neque ex altero de
septem planetis impressum erat nisi insignes illi siderum graecanicorum et
"barbaricorum", cum zodiaci signis παρανατέλλοντων laterculi l. c. p. 16 sqq. a
me editi et explicati quos a Teucro Babylonio compositos esse codices non
solum Graeci sed etiam Persici et Arabici¹ testantur. Nunc autem promissis
stature et integra illa capitula edituro Francisci Cumont diligentia novum subsi-
dium mihi praesto fuit. Codice enim Romano 15 (= Vaticano gr. 191), s. XIV,
f. 232^v sqq., haec eadem capitula habentur; quarum paginarum imaginem photo-
typicam Iosephus Heeg familiaris meus mihi confecit. Atque cum in hoc codice

¹ De his cf. praeter *Sphaeram*, p. 482 sqq.; 491 etiam *Catal.*, V, 1, p. 156.

neque Rhetorii neque Teucro nomen legeretur, — inscribitur enim caput prius
Εἰσαγωγή συνέχουσα τὸ πᾶν μέρος τῆς ἀστρονομίας, alterum Περὶ φύσεως ... τῶν
Ζ' ἀστέρων — Krollius in *Catal. Rom.*, V, 2, p. 13, Pauli Alexandrini recensio-
nem posteriorem sube-se coniecerat. Quod secus esse paulo post vidit Cumont. Codi-
cem autem Vaticanum saepius cum Vindobonensi quam cum Berolinensi con-
gruere neque tamen Vindobonensem (saec. XVI) ex illo descriptum esse mani-
festum; Vindobonensis enim multis locis plenior quam Vaticanus bonitate
praecellens, qui et ipse multo uberior quam Berolinensis est. Tamen ne hunc
quidem in textu constituendo missum facere possumus cum aperte neque a Vati-
cano neque a Vindobonensi pendeat. Quae autem in Vaticano desunt, maximam
partem etiam Berolinensis omisit; sed praeterea textum minus religiose servavit,
haud pauca mutavit, finium (ὀρίων) descriptionem, singularum signorum partium
enumerationem, decanorum facultates semper neglexit. His igitur iribus codicibus
usus textum restitui, primas dans Vindobonensi partes, quem olim Monachii, nunc
iterum Herbipoli inspicere mihi licuit. Vindobonensem ut olim in *Sphaera* mea
significavi littera T, Berolinensem R; Vaticanus littera V signatus.

Quo tempore unde ortus sit Rhetorius excerptor, iam diximus; de Teucro
autem ne nunc quidem plus quam ante hos quinque annos (cf. l. c., p. 5 sqq.)
nos scire dolemus¹. Babylonium eum fuisse praeter syntagmata astrologica etiam
Porphyrius (*Isag. in apotel.*, p. 200) et Psellus (π. παραδόξ. ἀναγνωσμ., p. 147, 21
West.) testantur, qui eum τῶν δεκανῶν καὶ τῶν παρανατέλλοντων αὐτοῖς καὶ
τῶν προσώπων τὰ ἀποτελέσματα composuisse, ex duodecim signis sideribusque
cum singulis consurgentibus et decanis multa in variis rerum discriminibus
praesidia exhibuisse, decanorum figuras anulis insculpendas descripsisse tra-
dunt. Sed etiam τῶν συναφῶν καὶ ἀπορροϊῶν Ἡλίου καὶ Σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν
ἀστέρων τὰ ἀποτελέσματα καὶ τοῦ ὕροσκοπού καὶ τῶν κλήρων κατὰ Τεύκρον
τὸν Βαβυλωνιον exponenda esse anonymus auctor in Paris. 2420, fol. 48 et 108
docet. Porphyrio antiquiorem esse Teucrum testimonio citato constat; an vero
Teucer Babylonius idem sit ac Teucer Cyzicenus rerum scriptor haud ignobilis
saec. I p. Chr. n., quod Carolus Mueller aliique suspicati sunt, id pro certo affir-
mare nondum licet.

Similia de duodecim signis capitula, licet breviora et decurtata, invenies apud
Vettium Valentem (cf. *Catal. Venet.*, p. 92 sqq. et editionem Valentis principem
a Krollio nunc ferme absolutam p. 5 sqq.), apud Firmicum Maternum (II, 10 " de
moribus signorum et natura ", ubi tamen librorum pigritia plurima perierunt);
apud Hephaestionem, I, 1, qui gravissimis in rebus a Rhetorio dissentit; denique
apud Paulum Alexandrinum c. 1, ubi planetarum domicilia, altitudines, deiectione-

¹ Excerptum "Ὅσοι παρανατέλλουσι τοῖς προσώποις in cod. Vindobon. 10
(= hist. gr. 122), f. 94^v (cf. Kroll, *Catal. Vindobon.*, p. 55) ad verbum concordat
cum excerpto Barocciano a me ex cod. Barocciano 94 in *Sphaera*, p. 465 sqq.
edito, nisi quod p. 465, 4 legitur διωκεύς pro δισκεύς; 12, πρωοφύλαξ (?); p. 466, 3,
δοσκοπίτατος.

nes, triangula, corporis membra, mundi thema ut hic explicata, cetera fere omnia ab ipso auctore praetermissa sunt. Ex Rhetorio autem laterculos facultatum duodecim signorum secundum cod. Laurentianum antiquissimum XXVIII, 34 ab Arith. Ludwich editos (Maxim., π. καταρχ., p. 105 sqq., cf. *Catal.*, I, 69) esse excerptos vix negaveris. Additamenta quoque Laurentiana ad Vettium Valentem (ed. *Catal.*, IV, 179 sqq.) in eis partibus (p. 180, 17; 181, 4, 20; 182, 13) ubi in cuius signi tutela membrum quodque corporis ac morbi et vulnerationes sint docemur, ad verbum cum Rhetorio congruere animadvertit Cumont. Itaque aut ex ipso Rhetorio aut ex communi fonte, scil. Tencro, haec cum Valente contaminata esse putandum; nisi potius Valens ipse eodem quo Rhetorius usus fonte haec addidit, quod equidem praeferam propter similia quaedam, quae de planetis tradit (cf. e. g. *Catal.*, II, 89, 29).

Rhetorii excerpta de duodecim signis ex Teucro Babylonio.

T	R
[πη]. Περὶ τῶν ἰβ' ζῳδίων <τοῦ> λοξικοῦ κύκλου παρὰ φιλοσόφου Ἀγαρηνοῦ Τεύκρου τοῦ Βαβυλωνίου· περὶ ὑψωμάτων καὶ ταπεινωμάτων καὶ οἰκημάτων καὶ τριγωνοκρατόρων καὶ ἐναντιωμάτων καὶ τὰ ὅρια τῶν ε' πλανωμένων· καὶ δεκανοὺς γ' εἰς πρόσωπα γ'· καὶ ἕτερα εἰς πλῆθος θαύμασια· καὶ περὶ ἀνέμων· <καὶ> μοίρας λεπτὰ πρῶτα καὶ λεπτὰ δεύτερα.]	Ῥητορίου θησαυρὸς συνέχων τὸ πᾶν τῆς ἀστρονομίας. 5
	V
	Εἰσαγωγὴ συνέχουσα τὸ πᾶν μέρος τῆς ἀστρονομίας. 10

Ὁ ζῳδιακὸς κύκλος κινεῖται λοξῶς, ἔχων τμήματα ἰβ' ἃ καὶ καλεῖται ζῳδία. καὶ πρῶτον μὲν αὐτοῦ τμήμα δ' καὶ ζῳδιὸν ἔστι Κριός· ὃ δὲ 15 Κριός ἔστι ζῳδιὸν ἀρσενικόν, τροπικόν, ἑαρινόν, ἰσημερινόν, ἀνωφερές, τετράπου, χερσαῖον, βασιλικόν, ὀλιγόγονον, εὐμετάβολον, θυμικόν, πυρῶδες, κόσμου μεσουράνημα, αὐξομειωτικόν, ληκτικόν, ἀσελγές, διάπυρον, μελοκοπούμενον, σαρκῶδες, ἀσθενόφθαλμον, λατρῶδες, ἡμίφωνον, ἀνυπότακτον, ἡγεμονικόν, ἀποβλέπον εἰς νοταπηλιώτην. 20

*Ἐχει δὲ μοίρας λ', ἡ δὲ μοῖρα λεπτὰ ε', τὸ δὲ πρῶτον λεπτὸν δευτερόλεπτα ε' καὶ ἑξῆς ὁμοίως. οἶκος Ἄρεως, ὕψωμα Ἡλίου περὶ

4 λοξικὴ T. Cf. de hac inscriptione interpolata *Sphaera*, p. 5. 14 & καλοῦνται T. 15 πρῶτον μὲν ζῳδιὸν αὐτοῦ ἔστι Κριός R. ὃ Κρ. T. In marg. inf. T script. man. 2: τόπος γάμου. In marg. ad signa zodiaci mensium nomina adscripsit man. 2 R. 16 ἑαρινόν om. R. 17-20 θυμικόν - νοταπηλιώτων] κόσμου ὁμοιωτικόν μελεοκοσπούμενον ληκτικόν ἀσελγές πυρῶδες R. 18 λεκτικόν T. 19-20 διάπυρον - νοταπηλιώτην om. V. 21 μία μοῖρα R. τὸ δὲ ἐν λεπτόν δευτερόλεπ ε' V. 22 δεύτερα λεπτὰ T, β' λεπτὰ R. καὶ ἑ. ὁμ. om. R. οἶκος Κριός Ἄρ. R. 22 περὶ om. R.

μοίρας ἰθ', κοίλωμα Κρόνου περὶ μοίρας κα', τρίγωνον ἡμέρας μὲν Ἡλίου, νυκτὸς δὲ Διός, ἐπίκοινος Κρόνος· ἐναντίωμα Ἀφροδίτης. ἔχει δὲ δεκανοὺς γ'· καὶ τῷ μὲν πρώτῳ δεκανῷ παρανατέλλουσιν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ οὐρὰ τοῦ Κήτους καὶ τὸ γ' τοῦ Δελτωτοῦ καὶ ὁ Κυνοκέφαλος ὃ 5 τὰ λύχνα φέρων καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Αἰλοῦρου τῆς δωδεκαῦρου. τῷ δὲ δευτέρῳ δεκανῷ παρανατέλλουσιν ἡ Ἀνδρομέδα καὶ τὰ μέσα τοῦ Κήτους καὶ ἡ Γοργὼ καὶ τοῦ Περσέως ἡ ἄρπη καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ Δελτωτοῦ καὶ τὸ μέσον τοῦ Αἰλοῦρου τῆς δωδεκαῦρου. τῷ δὲ γ' δεκανῷ παρανατέλλουσιν ἡ Κασσιόπεια ἐπὶ θρόνου καθεζομένη καὶ Περσεὺς 10 κατακέφαλα καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Κήτους καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ Δελτωτοῦ καὶ ἡ οὐρὰ τοῦ Αἰλοῦρου τῆς δωδεκαῦρου. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Ἄρεως, ὁ δὲ β' Ἡλίου, ὁ δὲ γ' Ἀφροδίτης. ἐπανατέλλει δὲ τούτῳ λαμπρὸς ἀστὴρ ὃ ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου Ποταμοῦ μοίρας γ' λεπτῶν ν', νότιος, μεγέθους α', κράσεως Διός καὶ Ἀφροδίτης. ἔχει δὲ ὅρια τῶν ε' 15 πλανωμένων ἀπὸ μὲν μοίρας α' ἕως ζ' Διός, ἀπὸ δὲ ζ' ἕως ἰβ' Ἀφροδίτης, ἀπὸ δὲ ιγ' ἕως κ' Ἑρμοῦ, ἀπὸ δὲ κα' ἕως κε' Ἄρεως, ἀπὸ δὲ κς' ἕως λ' Κρόνου. εἰσὶ δὲ ὑποτεταγμένα κλίματα τῷ ζῳδίῳ· Περσίς· κατὰ <δὲ> Πτολεμαῖον Βρεττανία, Γαλατία, Γερμανία, Παλαιστίνη, Ἰουδαία, 20 κυριεῖται δὲ τοῦ σώματος κεφαλῆς καὶ προσώπου καὶ πάντων τῶν κατὰ τῆς κεφαλῆς γινομένων αἰτίων καὶ συμπτωμάτων, τουτέστιν αἰσθητηρίων, κεφαλαγιῶν, ἐπισκιασμῶν, ἀποπληξίας, δυσηκοΐας, ἀμαυρώσεως, λέπρας, λειχήνων, μαδαρώσεως, φαλακρώσεως, ἀναισθησίας, τραυμάτων, καὶ ὅσα περὶ τὰς ἀκοᾶς καὶ τοὺς ὀδόντας εἰώθασιν γίνεσθαι. κυριεῖται δὲ καὶ στοιχείων τοῦ α' καὶ τοῦ ν'.

25 *Ἔστι δὲ πλάγιον καὶ φωνήεν. ἀνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως τρίτης ὅριον τοῦ ζῳδίου, ἀπὸ γ' ἕως ζ' κεφαλῆ, ἀπὸ δὲ η' ἕως ι' τράχηλος,

1 περὶ om. R. κύκλωμα VT. Vocabula κοίλωμα et ταπεινώμα (cf. infra saepissime) variant etiam apud Paul. Alexandr. l. c. in eodem capitulo, si editori fides est. μοίραγα V. 2 ἑπικ. Κρ. om R; Κρόνου T. 3 δὲ om. VT. καὶ om. TV. ἡ om. R. 4 τρίγωνου T, cf. *Sphaera*, p. 120. 6 περιανατέλλει T. 7 καὶ γοργόνη R. 10 κατὰ κεφαλῆς R. τὸ om. R. τῷ δελτωτῷ V, τὸ (sic) τρίγωνου T. 11 αἰλῶρου V. 13 λεπτὰ ν' TV] λεπτὰ λ' R. 14 μέγεθος T. 15 πλανητῶν T. In R pro ἔχει usque ad Κρόνου (v. 17) haec leguntur ἔχει δεύτερα ε' (i. e. δὲ ὅρια ε') κατὰ Πτολεμαῖον καὶ κατὰ Αἰγυπτίους ε' καὶ μοίρας λαμπρὰς καὶ σκιεράς· καὶ τὰς μὲν λαμπρὰς ὑπετάξαμεν τοῖς ἐμπροσθεν σὺν ταῖς τῶν ἀναφορῶν τῶν κλιμάτων. Atque revera hic ὅριον ordo secundum Aegyptiorum systema, cf. *Tetrab.* I, 21, et Bouché-Leclercq, *L'Astrol. gr.*, p. 287. 15 πλανητῶν V. 16 δὲ ante ιγ' om. T. κ' T] κ' V. κς' scripsi secundum Ptolemaeum, *Tetrab.*, I, 21: κε' TV. 17 λα' T. εἰσὶ - ζῳδίῳ rubro T. Περσίς: cf. Hipparchus ap. Hephaest., ed. Engelbrecht, p. 47, 23, et *Sphaera*, p. 296. 17-18 κατὰ Πτολεμαῖον ante Βρεττανία R, om. TV; cf. Ptolem., *Tetrab.*, II, 3, p. 73. 18 Γερμ. RV cum Ptolem.] Ἀρμενία T. 18-19 Ἰουδαία Ἰουδαία R. 19 καὶ om. R. πρόσωπον T. 20 τῶν om. T. τῆς om. T. κεφαλῆν T. αἰτίων V. 22 λειχὴν T, λιχὴν V. 23 παρὰ TR. 24 τὸ α' καὶ τὸ ν' T, τοῦ α' καὶ β' R; om. V. Cf. supra p. 53, f. 83. 25-p. 195, 16 om. R. 26 ὅριον hic idem quod "ultima linea", apud Firmic. lib. VIII, cf. *Sphaera*, p. 405. Has nugae ex Nechepsonne sumptas esse ex Firmico VIII, 3 discimus, cf. *ibid.*, p. 395. γ' codd.: δ' ? ἡ κεφαλὴ T. δὲ om. T, et infra saepius.

ἀπὸ δὲ ια' ἕως ιγ' στήθος, ἀπὸ δὲ ιδ' ἕως ιη' ὄσφυς, ἀπὸ δὲ ιθ' ἕως κα' ἰσχία, ἀπὸ δὲ κβ' ἕως κδ' ὀπίσθια, ἀπὸ κε' ἕως κζ' οὐρά, ἀπὸ κη' ἕως λ' πόδες.

Ἀποτελεῖ δὲ ὠροσκοπῶν ἢ τὴν Σελήνην ἔχων ἐπίχροας, ἐπίρρινας, μελανοφθάμους, ἀναφαλαντίας, σεμνοῦς, ἐνίσχνους, εὐφυεῖς, 5 λεπτοσκελεῖς, εὐφώνους, μεγαλοψύχους. καὶ τοὺς μὲν ἐν τῷ α' δεκανῶν πρακτικούς, ἀρχοντικούς· καταλιπεῖν δὲ ἢ φεύξεσθαι τὴν πατρίδα καὶ πολλὴν διελθόντα γῆν καὶ θάλασσαν καὶ ἐπὶ ξένης θαυμασθέντα χρόνῳ ἀντιστρέψειν, καὶ πολλοὺς κακώσαντα· πατέρα δὲ οὐκ εὐθάνατον ἔξει ἢ καὶ τὰ πατρικὰ αὐτοῦ διαπεσεῖται· καὶ ἀδελφοὺς 10 ἀποβαλεῖν· καὶ ὀλισθήσεσθαι τὰ κρύφια τοῦ σώματος. τοὺς δὲ ἐν τῷ β' δεκανῶν εὐπόρους μὲν ἔσεσθαι, συνεχῶς δὲ ἐν λύπαις καὶ ἀποβολαῖς καὶ παλιγκτήσεσιν. τοὺς δὲ ἐν τῷ γ' πολυμόχθους, μεταλαμβάνοντας κινδύνων ἢ δεσμῶν. μίσεισι δ' αὐτοὺς ἔδσαι τὴν ἰδίαν ἐν νεότητι καὶ ὅπῃ ἐπανελεῖν καὶ χωρισθήσεσθαι πάλιν· κατὰ δὲ τὸ πλεῖστον 15 ἀτεκνοῦσι.

Δεύτερον ζῴδιον ἐστὶ Ταῦρος, θηλυκόν, νυκτερινόν, βόρειον, πλάγιον, ἡμίφωνον, στερεόν, ἑαρινόν, ἡμιτελές, τετράπουον, μελοκοπούμενον, ἄσπερμον, ἀμετάβλητον, χερσαῖον, κόσμου περιποιητικόν, ἀσελγές, ληκτικόν, γεῶδες, οἶκος Ἀφροδίτης, ὕψωμα Σελήνης περὶ 20 μοίρας γ', ταπεινῶμα οὐδενός, ἀνατέλλον ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν, δύνον ὀρθῶς, οὐ τὸ πλεῖον μέρος ἐν τῷ ἀφανεί κόσμῳ κεῖται, ἀποβλέπον εἰς τὸν νότον. ἔχει δὲ μοίρας λ' καὶ τὰ λοιπὰ καθὰ προεῖρηται ἐπὶ τοῦ Κριοῦ. τρίγωνον ἡμέρας μὲν Ἀφροδίτης, νυκτὸς δὲ Σελήνης, ἐπικοινωνοῦσιν Ἀρης· ἐναντίωμα Ἄρεως. ἔχει δεκανοὺς γ'· καὶ τῷ μὲν α' 25 δεκανῶν παρανατέλλουσιν Ὁρίων Ξιφηφόρος καὶ τὸ ἡμισυ τῆς Πλειάδος καὶ ἡμισυ λειψάνου Νεκρᾶς Γυναικὸς καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Κυνὸς τῆς δωδεκαῦρου. τῷ δὲ β' δεκανῶν παρανατέλλουσιν ὁ Κυνοκέφαλος κατέχων ἄγαλμα γυμνὸν καὶ τὸ Σκῆπτρον καὶ τὸ ἄλλο ἡμισυ τοῦ λειψάνου

π
1 δὲ om. T. 4 ὠροσκο ἢ T. ἐπὶ χροᾶς ἐπὶ βίνας V; ἐπίχρωας pro ἐπίχροας et ἐπίρρις pro ἐπίρρις hic secundum μελάγχρωας, εὔρις usurpantur. 5 ἐνίσχνους codd., corr. 7 δὲ om. T. ἢ T. 8 πατρίδαν T. ξένους T. 8-9 θαυμασθέντας TV. κακώσαντο T, κακώσαντο V. 10 ἢ T. 11 ὀλισθήσεται T. 12 μὲν om. T. 13 πάλιν κτήσεσιν T, πάλι κτήσεσι V. τοὺς V] τοῦ T. 14 δ' αὐτοῦ ἔδσαι (sic) T, δ' αὐτοῦ ἔδσαι V. νεότητι T. 15-16 καὶ ὅπῃ - ἀτεκν. om. T. 17 Τόπος θανάτου in marg. infer. T (man. 2). καὶ τῷ πρῶτον T. ὁ Ταῦρος T. 17-19 νυκτερινόν - ἄσπερμον T et praeter finem V: στερεόν ἑαρινόν ἡμιτελές τετράπουον μελοκοπούμενον κατωφερές ὀλιγόγονον R. 18 ἑβρινόν (sic) V, βορεινόν T. 18-19 μελεσκοπ. V. 19 ἄσπερμον T] κατωφερές ὀλιγόγονον (sic) V (cetera ut in T). 20 ἀσελγαις T. λεκτικόν T. γεῶδες om. TV. 21 ταπεινῶμα TV] κώλωμα R. Cf. quae supra p. 195, 1 adnotavi. 21-23 ἀνατέλλον - νότον om. VR. 22 δύνονορθῶν T. 23 δὲ om. R. 23-24 καὶ τὰ λοιπὰ - Κρ. V] καὶ τὰ λεπτά - Κριοῦ T; ἢ δὲ μοῖρα λεπτά ε', τοῦ δὲ λεπτοῦ δεύτερα λεπτά ε' R. 24-25 ἐπικ. Ἀρ. om. R. 25 ἐναντίωμα Ἄρεως om. TV. 26 ὁ Ὁρίων R. Ξιφῆρης V. 27 λειψάνον vid. corr. ex λειψάνου V. 28 δὲ om. V.

τῆς Νεκρᾶς Γυναικὸς καὶ τὰ μέσα τοῦ Κυνὸς τῆς δωδεκαῦρου. τῷ δὲ γ' δεκανῶν παρανατέλλουσι τὸ Ἰππικόν καὶ ὁ Ἠνίοχος καὶ Ἄρμα καὶ Αἰξ βασταζομένη ὑπὸ τοῦ Ἠνίοχου τῆ ἀριστερᾶ χειρὶ καὶ τὰ ὀπίσθια τοῦ Κυνὸς τῆς δωδεκαῦρου. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Ἐρμοῦ, 5 ὁ δὲ β' Σελήνης, ὁ δὲ γ' Κρόνου. παρανατέλλει δὲ τούτῳ ὁ λαμπρὸς ἀστὴρ τῆς Γοργοῦς μοίρας γ' λεπτῶν κ', βόρειος, μεγέθους β', κράσεως Διὸς καὶ Κρόνου. πάλιν παρανατέλλει τούτῳ ἡ Πλειὰς πᾶσα ἀπὸ μοίρας ε' ἕως η'. αὐταὶ αἱ μοῖραι σινωτικαὶ περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τύχάνουσι. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐπὶ τῶν Ὑάδων μοίρας ις' 10 λεπτῶν κ', νότιος, μεγέθους α', κράσεως Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐν τῷ ἄκρῳ ποδὶ τοῦ Ὁρίωνος μοίρας κγ', νότιος, μεγέθους α', κράσεως Διὸς καὶ Κρόνου. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ Ὁρίωνος μοίρας κζ' 15 λεπτῶν μ', νότιος, μεγέθους β', κράσεως Ἄρεως καὶ Ἐρμοῦ. πάλιν παρανατέλλει ὁ λαμπρὸς ἀστὴρ τῆς Αἰγῆς, ὁ καὶ ὀνομάζομεν <τὸν ἀστέρα αὐτόν>, μοίρας κη' λεπτῶν μ', βόρειος, μεγέθους α', κράσεως Διὸς καὶ Κρόνου. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλανητῶν ἀπὸ μοίρας α' ἕως η' Ἀφροδίτης, ἀπὸ δὲ θ' ἕως ιδ' Ἐρμοῦ, ἀπὸ δὲ ιε' ἕως κβ' Διὸς, ἀπὸ κγ' ἕως κζ' Κρόνου, ἀπὸ δὲ κη' μέχρι λ' Ἄρεως. εἰσὶ δὲ ὑποτεταγμένα κλίματα 20 ταῦτα· Βαβυλῶν· Παρθία, Μηδία, Περσίς, Κυκλάδες νῆσοι, Κύπρος, Μικρὰ Ἀσία. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος τένοντος καὶ τραχήλου, καταπόσεως, κυρτώσεως, χοιράδων, πνιγμῶν καὶ μυκτῆρων· σίνη καὶ πάθη ὀφθαλμῶν. κυριεῖ δὲ στοιχείων β' καὶ ε'.

Ἀνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως γ' κεφαλὴ, ἀπὸ δ' ἕως ζ' κέρατα, 25 ἀπὸ η' ἕως ι' τράχηλος, ἀπὸ ια' ἕως ιγ' στήθος, ἀπὸ ιδ' ἕως ιη' ὄσφυς, ἀπὸ ιθ' ἕως κα' ἰσχία, ἀπὸ δὲ κβ' ἕως κδ' πόδες, ἀπὸ δὲ κε' ἕως κζ' οὐρά, ἀπὸ δὲ κη' ἕως λ' ὄνυχες.

Ἀποτελεῖ δὲ λειοτέρους τῆ χροῖᾳ ἔσεσθαι, μεγαλοστόμους δὲ καὶ

1 δὲ om. T. 2 παρατέλλ T. ὁ om. T. ἢ ἰδχος (sic) T. ἄρμα] ἄρμα καὶ ὀπίσθια κυνὸς R. 3 τοῦ om. TV. 5 δὲ et ὁ om. TV. τούτων R. 6 γοργόνης R, γοργῶ TV. λεπτά codd. λεπτά ἢ μεγέθους βόρειος δευτέρας R. 7 πάλιν om. R. τούτῳ om. TV, δὲ τούτῳ R. 7-8 μοίρας ε' ἕως μοίρας η' R: μοιρῶν ε' ἕως δ ἢ T: μοιρ. ε' ἕως η' V. 8 καὶ περὶ TV. 9 ἀστὴρ om. R. 10 λεπτά V. κ' TV] ἢ R. α' post κράσεως R. 12 ἔστιν νότιος T, ἔστιν ὁ νότιος V. 13 ὁ om. TV. 14 λεπτῶν om. R. 15 ὁ λαμπρὸς om. T. ἀστὴρ om. R. αἰγὸς ὀνομαζόμενος R. δ V; ὄν T; ὁ praetuli (scil. Capellam ipsam stellam praeter sidus nominamus). 15-16 τὸν ἀστέρα αὐτόν supplēvi. 16 λεπτά (sic T) om. RV. 16-17 σ' καὶ ς R. 17 ἔχει δὲ V] ἔχων T. 17-19 Pro ἔχει - Ἄρεως in R haec: ἔχει δὲ ὄρια καὶ μοίρας λαμπρᾶς καὶ σκιερᾶς καθὼς ὑποτάξομεν ἔμπροσθεν (ut supra p. 195, 14). 19 ἀπὸ κη' V. μέχρι T] ἕως V. εἰσι - ὑπ. TV: ὑποτεταγμένα δὲ τούτῳ R. 20 Βαβυλῶν: cf. Sphaera, p. 296; cetera ex Ptolemaeo, l. c. κοιλάδα T, κοιλάδες V. 21-22 καταπτώσεως TV. 22 πνιγμὸν T. 22-23 σίνη καὶ πάθη ὀφθαλμῶν nempe σημαίνει vel ποιεῖ. 23 κυρ. - ε' T: στοιχείων δὲ αε' R: κυριεῖ δὲ στοιχεῖα (cetera desunt) V. 24-p. 198, 7 om. R. 26 πόδας T. 26-27 δὲ bis om. T. 28 πλειοτέρους TV. χροῖᾳ (sic) T. δὲ om. T.

μετωπίας και δεύτριχας και βαρυψύχους και άπεστραμμένους τῶν οἰκείων. τούτων δὲ τοὺς μὲν ἐν τῷ α' δεκανῶ πολυκινδύνους, πολυδαπάνους, ἀτέκνους, σπαναδέλφους. τοὺς δὲ ἐν τῷ β' δεκανῶ ἀπαιδευτοὺς, ἐργοπόνους, μοχθηροὺς, τὰ πατρικὰ ἀποβάλλοντας και ἀδελφοὺς κτωμένους. τοὺς δὲ ἐν τῷ γ' δεκανῶ σεμνοὺς, εὐπρε- 5 πείς, εὐπόρους, ἐνδόξους, λαμπροβίους, ὕστερον δὲ ἐν φροντίδι και τίσει γενομένους.

Τρίτον Ζῦδιόν εἰσι Δίδυμοι, ἀρσενικόν, ἡμερινόν, φωνήεν, πλάγιον, δίσωμον, ὀλιγόσπερμον, κόσμου κακοδαιμόνημα, νευρῶδες, ἀνθρω- ποειδές, ἀποβλέπον εἰς τὸν λίβα, οἶκος Ἑρμοῦ, ὕψωμα Ἀναβιβάζοντος 10 περὶ μοίρας ιε', ταπεινῶμα Καταβιβάζοντος περὶ μοίρας ιε', ἐναντίωμα Διός, τρίγωνον ἡμέρας μὲν Κρόνου, νυκτὸς δὲ Ἑρμοῦ, ἐπίκοινος Ζεὺς. ἔχει δὲ δεκανοὺς γ'. και τῷ μὲν α' δεκανῶ παρανατέλλουσιν Ἡνίοχος και Ἄρμα και Τροχὸς ὑποκάτω τοῦ Ἄρματος και τὸ ἡμισυ τῶν ἐμπροσθίων τοῦ Κυνοῦ και ἡ κεφαλὴ τοῦ Ὀφειος τῆς δωδεκαῦρου. τῷ δὲ β' δεκανῶ 15 παρανατέλλουσι Λύρα και Ἡρακλῆς και Ὀφίς ἐπίδενδρος ὑπὸ τοῦ Ἡρα- κλέους διωκόμενος και τὰ μέσα τοῦ Ὀφειος τῆς δωδεκαῦρου. τῷ δὲ γ' δεκακῶ παρανατέλλουσιν Ἀπόλλων και Λύρα και Κύων και Δελφίς και τὰ ἐμπρόσθια τῆς Μικρᾶς Ἄρκτου και τὰ ὀπίσθια τοῦ Ὀφειος τῆς δωδεκαῦρου. και ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Διός· ὁ δὲ 20 β' Ἄρεως· ὁ δὲ γ' Ἡλίου. παρανατέλλει δὲ αὐτῷ λαμπρὸς ἀστήρ ὁ μέσος τῶν τριῶν τῆς Ζώνης τοῦ Ὠρίωνος μοίρας α', νότιος, μεγέθους β', κράσεως Διός και Κρόνου. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστήρ ὁ ἐπὶ τοῦ δεξιῷ ὤμου τοῦ Ὠρίωνος, μοίρας ε' λεπτῶν μ', νότιος, μεγέθους α', κράσεως Ἄρεως και Ἑρμοῦ. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστήρ ὁ ἐπὶ 25 τοῦ δεξιῷ ὤμου τοῦ Ἡνίοχου μοίρας ζ' λεπτῶν λ', μεγέθους β', κρά- σεως Διός και Κρόνου. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστήρ ὁ τοῦ Κυνοῦ μοίρας κα' λεπτῶν μ', μεγέθους α', κράσεως Διός και Ἄρεως.

1 μετώπιας T. ἀπεστραμμένου T. 2 δὲ om. T. πολυκύνους TV. 3 δεκανῶ om. TV. 4 εὐπαιδευτοὺς V. 5 ἀδ. κτωμ. T.] ἀδεκτομένους V. 6-7 καίτισι TV. 8 Δεύτερον T; in marg. man. 2 bis: τόπος Ξενιτείας. τρίτον Ζῦδια V. εἰσιν om. R. οἱ Διδ. T. 8-11 ἀρσενικόν - μοίρας ιε' T: ἀρσενικόν ἡμερινόν δίσωμον στερῶδες Κόσμου κακοδαιμόνια ὄστῶδες νεβρῶδες ἀνοειδές (sic) λογικόν ἀερῶδες οἶκος Ἑρμοῦ ὕψωμα οὐδενὸς κοίλωμα οὐδενὸς R; ἀρσεν. - δίσωμον V = T, deinde στερῶδες κόσμου κακοδαιμόνημα ὄστ. νευρ. ἀνοειδές λογικόν ἀερ. βόρειον οἶκος Ἑρμοῦ κτλ. V. 11-12 ἐναντίωμα Διός om. TV. 12 νυκτερινόν TV. ἐπίκ. Ζεὺς om. R. ὁ Ζεὺς T. 13 δὲ om. TV. περινατέλλ. T (sic saepe). 13-14 και ἄ. κ. τρ. om. R. 14 ὑποκάτω T. ῥύματος R. ἐμπροσθεν R (sic et ὀπισθεν fere ubi- que pro ἐμπροσθίων et ὀπισθίων). 16 ἡ λύρα TV. ἐπὶ δένδρον R. 16-17 τοῦ bis

om. R. 18 ὁ Ἄπ. codd. δελφ V. 20 τοῦ Διός TV. δὲ ante β' om. T. 21 αὐτῷ om. T. 22 μέσον TV. τριῶν R] Ζώνων (sic) T, τριῶν Ζωνῶν V. μοίρα μοίρα (sic) μίαν T, μοίραν μίαν V, μοίρας α' ο R. 23 ἐπὶ ἐν R. 24 τῷ δεξιῷ ὤμῳ codd. λεπτῶν om. V (ut saepius), λεπτῶν μ' om. R. 25-27 πάλιν - Κρόνου om. R. 27 ὁ om. RV. 28 λεπτῶν μ' om. R. μ' T] κ' V.

αὐθις παρανατέλλει ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου Διδύμου μοί- ρας κζ', μεγέθους β', κράσεως Διός και Ἑρμοῦ. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλα- νητῶν· Ἑρμοῦ ζ', Διός ζ', Ἀφροδίτης ε', Ἄρεως ζ', Κρόνου ζ'. εἰσὶ δὲ ὑποτεταγμένα κλίματα ταῦτα· Καππαδοκία, κατὰ δὲ Πτολεμαῖον 5 Ὑρκανία, Ἀρμενία, Ματτιανή, Κυρηναϊκή, Μαρμαρική, Αἴγυπτος ἡ κάτω χώρα. κυριεῖται δὲ τοῦ σώματος ὤμων και χειρῶν· στοιχείων γ' και ο'.

Ἀνατέλλουσι δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως β' κόμαι Ἀπόλλωνος, ἀπὸ γ' ἕως ε' κεφαλὴ, ἀπὸ ζ' ἕως θ' τράχηλος, ἀπὸ ι' ἕως ιβ' ὠμοί, ἀπὸ ιγ' ἕως ιζ' 10 κοιλία, ἀπὸ ιη' ἕως κ' μηροί, ἀπὸ κα' ἕως κγ' μέσαι κνήμαι, ἀπὸ κδ' ἕως κέ' πόδες και ἀπὸ κς' ἕως λ' ἔσχατα βόρεια, ὅτι παρὰ τὸν Καρκίνον εἰσίν.

Ἀποτελεῖ δὲ μελανόχρους, εὐγενεῖους, συνόφρους, ἀναφαλαντίας, ταχεῖς ἐν τῷ περιπάτῳ, συναλλακτικούς, εὐπόρους. τούτων δὲ τοὺς 15 μὲν ἐν τῷ πρώτῳ δεκανῶ εὐδόξῃσιν και διοίκησιν ὑπερεχομένων πραγμάτων. και παραλήψεσθαι πατριῶα· ἔσεσθαι και γυμναστικούς και κακοπαθεῖς, κενὰ και μάταια μοχθοῦντας, πολυπείρους, ἐπινοηματι- κούς. τοὺς δὲ ἐν τῷ β' πολυκινδύνους, μοιχικούς, ἐναντίους γονεῦσι, μισοπονήρους, νουνεχεῖς, ῥιψοκινδύνους, εὐπόρους. ἐν δὲ τῷ 20 γ' δεκανῶ νικητικούς, εὐδόξους και τὴν πατρίδα κοσμοῦντας.

Τέταρτον Ζῦδιόν ἐστι Καρκίνος· τροπικόν, θερινόν, ὀρθόν, ἀφρωνον, θηλυκόν, νυκτερινόν, εὐμετάβολον, σκαπτικόν, λεπρῶδες, κατωφερές, ὕδατῶδες, ὕροσκοπος κόσμου, ἀγαθῶν δηλώσεων, ὀχλικόν, πολύγο- νον, ἀμφίβιον, οἶκος Σελήνης, ὕψωμα Διός περὶ μοίρας ιη', τάπεινωμα 25 Ἄρεως περὶ μοίρας κη', ἐναντίωμα Κρόνου, τρίγωνον ἡμέρας μὲν Ἀφροδίτης, νυκτὸς δὲ Ἄρεως, ἐπίκοινος ἡ Σελήνη. ἔχει δὲ δεκανοὺς τρεῖς. και τῷ μὲν α' δεκανῶ παρανατέλλουσι τὰ ὀπίσθια τῆς Μικρᾶς

1 αὐθις om. R, πάλιν V. ὁ om. R. 1-2 διδύμων μοίρας κς' (sic) ὁ [i. e. o] μεγέθους κρσ. R. 2-3 ἔχει - Κρόνου ζ' om. R. 3-4 ἔχει δὲ κλίμα. ὑποτετ. αὐτ. R. 4 ταῦτα om. TV. κατὰ δὲ Πτολεμαῖον (cf. l. c.) om. TV. 5 μαντία καρνηναϊκῆ T, μαντεία καρνηναϊκῆ V, μαντιανῆ κυριν. R. αἴγυπτος TV. 6 στοιχεῖα T. 6-7 γ' και ο' T] γ' ο' R, τὸ V. 8-20 om. R. 8 κόμαι Ἀπόλλωνος scripsi: κομαίπαλοι T, κομαίπαλ⁰¹ V. Dicit tamquam si una sit figura Geminorum. 9 θ' T] ε' errore V. 9-10 ιζ' - ἕως ante μέσαι in marg. suppl. V (κγ' om.). 10 μοιρη T. μέσαι om. T. 11 και om. V. 12 εἰσίν in ἐστίν corr. V. 13 μελλάχρους T. ἀγενεῖους T. 15 εὐδ' (sic) οἰκῆσιν T (κ. διοίκ. om.). μὲν post εὐδόξῃσιν repetiit V. 17 και νὰ και μάται ἀμοχθοῦντες T. 17-18 νοηματικούς T, ἐπινοηματικούς V. 20 ἐνδόξους T. και om. V. κοσμοῦντες T. 21 Τρίτον T. In marg. man. 2: τόπος πράξεως. Τέταρ- τον (= τὸ τέτ.) V. ὁ Καρκ. T. ὀρθ. ἀφ. om. R. 22 νυκτερινόν om. R. σαστικόν ci. Cumont coll. Catal. Flor., p. 166, 19; sed σκαπτικόν Καρκίνος etiam Anonymus apud Maxim., ed. Ludwich, p. 108, 14; contra σαστικά, ibid., p. 109, 10 sunt Scorpius et Pisces. 22-23 λεπρ. - ὕδ. TV] λατρώδες R. 23 ἀγαθῶν δηλωτικόν R. 24 ἀμφίβιον T. Διός μοίρας ιε' R. ταπειν. TV] κοίλωμα R. 25 περὶ om. R. ἐναντ. κρ. om. TV. 26 δὲ om. R. ἐπίκ. ἡ Σελ. om. R. ἡ om. V. Σελήνης V. δὲ om. TV. 27 μὲν om. R.

*Αρκτοῦ καὶ Σάτυρος ψαύων τοῦ ῥοπάλου καὶ Μοῦσα λυρίζουσα καὶ μία τῶν Χαρίτων καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Κανθάρου τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ δευτέρῳ δεκανῶ παρανατέλλουσι τὸ ἡμισυ τῆς Φάτνης καὶ ὁ ὄνος καὶ ἡ μέση τῶν Χαρίτων καὶ τὰ μέσα τοῦ Κανθάρου τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ γ' δεκανῶ παρανατέλλουσιν ἡ τρίτη τῶν Χαρίτων καὶ ὁ ἄλλος ὄνος 5 καὶ τὸ ἄλλο ἡμισυ τῆς Φάτνης καὶ τὰ τέλη τοῦ Κανθάρου τῆς δωδεκαῶρου. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Ἀφροδίτης, ὁ δὲ β' Ἑρμοῦ, ὁ δὲ γ' Σελήνης. παρανατέλλει δὲ τούτῳ λαμπρὸς ἀστήρ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου Διδύμου λεπτῶν κ', βόρειος, μεγέθους β', κράσεως Ἀρεως μόνου. ἔτι δὲ παρανατέλλει τὸ Νεφέλιον ἀπὸ μοίρας θ' ἕως 10 μοίρας ιε' αὗται αἱ μοῖραι σινωτικαὶ τυγχάνουσι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλανητῶν. Ἀρεως ζ', Ἀφροδίτης ζ', Ἑρμοῦ ζ', Διὸς ζ', Κρόνου δ'. ὑποτεταγμένα δὲ κλίματα ταῦτα. Ἀρμενία, κατὰ δὲ Πτολεμαῖον Νουμιδία, Καρχηδῶν, Ἀφρική, Βιθυνία, Φρυγία, Κολχική. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος στήθους καὶ στομάχου, μαζῶν, καρδίας, 15 σπληνός, ἀποκρῦφων τόπων, ἀμαυρώσεως διὰ τὸ Νεφέλιον, ἀλφῶν, λειχήνων, λεπτῶν, ἀποπληξίας καὶ ὕδρωπος, κυρτώσεως, φακῶν καὶ στοιχείων δ' καὶ π'.

Ἀνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως τρίτης ἄκρα, ἀπὸ δὲ δ' ἕως ζ' κεφαλῆ, ἀπὸ δὲ η' ἕως ι' κοιλία, ἀπὸ δὲ ια' ἕως ιγ' πόδες, ἀπὸ ιδ' ἕως ιθ' ἔσχατα, 20 ἀπὸ κ' ἕως κδ' ῥάχισ, ἀπὸ κε' ἕως κζ' ἀριστερὰ ἢ πρὸς νότον χηλή, ἀπὸ κη' ἕως λ' δεξιὰ ἢ πρὸς λίβα.

Ἀποτελεῖ δὲ μελανοχρόους, μικροτραχήλους, εὐθώρακας, σκαμβούους ἢ λοξοφορομένους ἐν τῷ περιπάτῳ, εὐσωμάτους, ἀλλοτριῶν δαπανητάς. τούτων δὲ τοὺς μὲν περὶ τὸν πρῶτον δεκανὸν γεννωμένους 25 εὐπορήσειν καὶ πολλοὺς εὐεργετήσειν καὶ μεγάλων φιλίας οἰκειώσεσθαι. τοὺς δὲ ἐπὶ τῷ β' δεκανῶ μικρολόγους, πολυαρρώστους, ἐπιτευκτικούς, ξενιτεύοντας, ταῖς ὀράσει βλαπτομένους, εὐτέχνους. ἐν δὲ τῷ γ' ἐπιπολὺ μὲν ὑποταγεῖς τινα καὶ κινδυνώδεις γιγνομένους,

2 ἡ om. T. 6 ἄλλον T. μέλη R. 7 ὁ β' T. 8 π. τῷ Καρκίνῳ R. 9 Διδ.] καρκίνου R. λεπτά κ' TV] μοίρας ο κ' (sive η'?) R. βόρειον TV. 10 ἔτι δὲ om. R. λαμπρὸς ἀστήρ ante τὸ νεφέλ. falso irrepit in TV. 11 μοίρας om. V. ὑπάρχουσι R. τοῖς ὀφθαλμοῖς TV. 12-13 ἔχει-δ' om. R. 13 δὲ om. T. ὑπ. - ταῦτα] ἔχει δὲ κλίμ. ὑποτ. αὐτῷ R. In marg. infer. folii 140^v man. poster. haec fere signa a ligatoris cultro partim abscisa adnotavit: Η γη πθιμέρευμητιε η Γενθη, cryptographica orinor quae non intellego. Ἀρμενία: cf. *Sphaera*, p. 296. 13-14 κατὰ δὲ Πτολεμαῖον om. TV (cf. *Tetrab.*, l. c.). 14 Καρχηδονία R. 15 στήθος καὶ στόμαχον (vel -ος) TV. μαζῶν om. TV. καρδίαν V. 16 διὰ TV] δὲ R. τὸν ἐπίλιον T. παθῶν ὁ ἀλφῶν R. 17 λέπτων R. ὕδρωτος T. φακῶν om. T. 18 καὶ ante στοιχ. om. RV. στοιχεῖα T. δ' καὶ π' om. V. 19-p. 201, 3 om. R. 1° ἀπὸ δ' T. 20 ἀπὸ ια' V. 21-22 ἀπὸ κε' - λίβα om. T. 23 σκανμβούους (sic) T. 25 περὶ om. T. 25-26 γεννωμένους ἔσεσθαι εὐπόρη TV. 26-27 οἰκειώσεσθαι TV. 28 ἐπιτευκτικούς T. εὐτεχνῶς V, εὐτεχν T. 29 ὑποταγή τινα V, ὑποταγή νι (sic) T. κινδύνω γιγνώμενα V.

σπαναδέλφους δὲ καὶ τῶν οἰκείων ἀπαλλοτριουμένους, φιλοθαλάσσοις δὲ καὶ ῥιποκινδύνους κέρδους ἕνεκα, εὐτέκνους δὲ καὶ σίνος ἔχοντας ἐπὶ τῷ σώματι.

Πέμπτον Ζῴδιόν ἐστι Λέων. ἀρσενικόν, ἡμερινόν, φωνήεν, ὀρθόν, 5 στερεόν, βασιλικόν, ἀρχικόν, θερμόν, θερινόν, πυρῶδες, ὀργίλον, ἀμετάτρεπτον, θυμικόν, δυσυπότακτον, ἀνωφερές, πολιτικόν, δημόσιον, στερῶδες, τετράπου, μελοκοπούμενον, ἀσελγές, ἐπαναφορὰ κόσμου, μονοτόκον, ἡγεμονικόν, ἀποβλέπον εἰς τὸν ἀπηλιώτην οἶκος Ἡλίου, ὕψωμα καὶ ταπεινῶμα οὐδενός, ἐναντίωμα Κρόνου, τρίγωνον ἡμέρας 10 μὲν Ἡλίου, νυκτὸς δὲ Διὸς, ἐπίκοινος Κρόνος. ἔχει δεκανοὺς γ' καὶ τῷ μὲν πρώτῳ δεκανῶ παρανατέλλουσιν ὁ Κυνοπρόσωπος τοξεύων καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ Σκάφους καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς Ὑδρας καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ ὄνου τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ β' δεκανῶ παρανατέλλουσι τὸ ἄλλο ἡμισυ τοῦ Σκάφους καὶ θεὸς τις ἔχων ἐκτεταμένας τὰς χεῖρας ἄνω καὶ ὁ νῦτος 15 τῆς Ὑδρας καὶ Κρατῆρ καὶ Κύμβαλα καὶ οἱ Φρύγιοι Αὐλοὶ καὶ τὰ μέσα τοῦ ὄνου τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ γ' δεκανῶ παρανατέλλουσιν Ἡνίοχος τροχὸν βαστάζων καὶ Μειράκιον μικρὸν ἐπόμενον αὐτῷ καὶ τὰ μέσα τῆς Ὑδρας καὶ τὰ ὀπίσθια τοῦ ὄνου τῆς δωδεκαῶρου. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Κρόνου, ὁ δὲ β' Διὸς καὶ ὁ γ' Ἀρεως. παρανατέλλει 20 δὲ τούτῳ λαμπρὸς ἀστήρ ὁ ἐπὶ τοῦ αὐχένος τῆς Ὑδρας μοίρας γ' λεπτῶν μ', νότιος, μεγέθους β', κράσεως Κρόνου καὶ Ἀφροδίτης. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστήρ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ Λέοντος, ὃς καλεῖται Βασιλικός, μοίρας ζ' λεπτῶν ιβ', μεγέθους α', κράσεως Ἀρεως καὶ Διὸς. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστήρ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ 25 μοίρας κη' λεπτῶν ιβ', μεγέθους α', κράσεως Κρόνου καὶ Ἀφροδίτης. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλανητῶν. Διὸς ζ', Ἀφροδίτης ε', Κρόνου ζ', Ἑρμοῦ ζ', Ἀρεως ζ'. ἔχει δὲ ὑποτεταγμένα κλίματα ταῦτα. Ἀσίαν Ἰταλίαν, Γαλατίαν, Ἀπουλίαν, Φοινίκην, Χαλδαίαν, Ὀρχηνίαν. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος νευρῶν, ὀστέων, ὀσφύος, καρδίας, ὀράσεως, ἀνδρείας. 30 στοιχείων δὲ ε' καὶ ρ'.

1 ἀπαλλοτριωμένους TV. 2 εὐγένους T. δὲ σίνους T. 3 τῷ (lacuna) ματι V. 4 Τέταρτον T; in marg. man. 2 τόπος τοῦ ἀγαθοδαίμονος. ὁ Λέων T. ἡμερ. - ὀρθ. om. R. 5 θερινόν om. TV; sed cf. Maxim., p. 105, 20 et p. 106, 25. 7 μελλοκοπούμενον T, μελοκοπούμενον V. 8 μον. - ἀηλ. om. RV. 9 καὶ ὕψ. οὐδενός, κοίλωμα οὐδενός R. ἐναντ. Κρ. om. TV. 10 μὲν om. R. ἐπίκοινος Κρόν. om. R. 11 τοξεύων T. 12 τοῦ ὕδρου R (et infra). τῆς ὄνου T. 13 δὲ om. T. β' om. R. 14 τ. χ. ἄ. ἐκτετ. T. νότος codd. 16 ὁ ἦν. TV. 17 βαστάζων TV] ἰσάζων R. 19 φέρει ἄνω R. δὲ om. T. καὶ δ] ὁ δὲ R. 20 δὲ] καὶ R. 21 λεπτῶν om. RV. 22 τοῦ om. R. 23 Βασιλικός codd.: fort. scrib. Βασιλίσκος ut apud Ptolem. Gemin., Schol. Arat. (v. 147). λεπτῶν ιβ'] καὶ ιβ' R. κρᾶσ. Ἀρ. om. T. 25 λεπτῶν om. RV. α' om. R. καὶ om. V, ♀ fere deletum. 26-27 ἔχει - ζ' om. R. 26 ἔχων V. 27 ὑποτέτακται δὲ κλίματα R. δὲ καὶ T. ταῦτα om. RT. ἀσία etc. (nominativi) RT. Cf. de Ἀσία *Sphaera*, l. c., celt. ex Ptolem. 28 γαλατίου T, γαλατίου V. χαλδία R. ὀρχησία R. 29 τοῦ om. R. νευρῶν R. σφυός V. καρδίαν T. 30 τὸ δὲ στοιχείων ε' καὶ ρ' T, στοιχείων ε ρ R, ε' κ. ρ' om. V.

Ἀνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως γ' κεφαλή, ἀπὸ δ' ἕως ζ' τράχηλος, ἀπὸ η' ἕως ια' ῥάχης, ἀπὸ ιβ' ἕως ιδ' ὄσφυς, ἀπὸ ιε' ἕως ιθ' ἰσχία, ἀπὸ κ' ἕως κβ' οὐρά, ἀπὸ κγ' ἕως κε' ἀγκύλαι, ἀπὸ κς' ἕως κη' τὸ περὶ τὰς ἀγκύλας ἄκρον ἔξω νενευμένον τῆς οὐράς μέρος, ἀπὸ κθ' ἕως λ' ὀπισθίων ποδῶν βάσεις καὶ ὄνυχες.

Ἀποτελεῖ δὲ λευκόχρους, ὑποπῆρους, τοῖς δὲ ὄμμασιν εὐχαρότους, μεγαλοστόμους, ἀραιόδοντας, εὐτραχήλους, κοντορίνους, εὐστέρνους, ἐγκοιλίους, κάτωθεν ἰσχυρότερους καὶ λεπτοσκελεῖς, βαρυφώνους, σκληρούς, ἐντρόφους. τούτων δὲ τοὺς μὲν ἐν τῷ α' δεκανῶ φιλοκασιγνήτους, ὀρειβάτας, ἐπιμόχθους. κατὰ δὲ τὸν β' βασιλικούς, θρα- 10 σεῖς, γενναίους, ἀρχοντικούς, ὀλιγοχρονίους, πατρῶα ὀλοθρεύοντας. κατὰ δὲ τὸν γ' ῥυπαρούς, βλοσυρώδεις, ψυγιζομένους, εὐπόρους, ἡγεμονικούς, ἐκδημοτικούς, πολλοὺς μὲν εὐεργετοῦντας, πολλοὺς δὲ καὶ ἀδικοῦντας, ἀποβάλλοντας ἀδελφούς καὶ ἑαυτοὺς οὐκ εὖ θανατοῦντας.

Ἐκτον ζῦδιόν ἐστι Παρθένος σύνθετον, ὀρθόν, θηλυκόν, νυκτερι- 15 νόν, θερινόν, πτερωτόν, τριπρόσωπον, λογικόν, κατωφερές, φωνῆεν, γεώδες, εὐμετάβολον, μυστικόν, ὑποτακτικόν, δίσωμον, ἀνθρωποειδές, στειρώδες, ἀποβλέπον εἰς τὸν λίβα, ἀπόκλιμα κόσμου, οἶκος Ἐρμού καὶ ὕψωμα Ἐρμού περὶ μοίρας ιε', ταπεινῶμα Ἀφροδίτης περὶ μοίρας κζ', ἐναντίωμα Διός, τρίγωνον ἡμέρας μὲν Ἀφροδίτης, νυκτὸς δὲ 20 Σελήνης, ἐπίκοινος δ' Ἐρμῆς. ἔχει δεκανοὺς τρεῖς. καὶ τῷ μὲν α' δεκανῶ παρανατέλλουσι θεὰ τις ἐπὶ θρόνου καθεζομένη καὶ τρέφουσα παιδίον, ἦν τινες λέγουσι τὴν ἐν ἀτρίῳ θεὰν Ἴσιν τρέφουσαν τὸν Ὄρον. παρανατέλλουσι δὲ καὶ Στάχυς καὶ τὰ μέσα τῆς Ὑδρας καὶ ἡ κεφαλή τοῦ 25 Κόρακος καὶ ἡ κεφαλή τοῦ Λέοντος τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ β' δεκανῶ παρανατέλλουσι Μοῦσα λυρίζουσα καὶ τὰ μέσα τοῦ Κόρακος καὶ ἡ οὐρά τῆς Ὑδρας καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ Βούτου τοῦ ταυροκεφάλου καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ Ἀρότρου καὶ τὰ μέσα τοῦ Λέοντος τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ

1-14 om. R. 2 ιε' T] ιη' V. 3-4 παρὰ τ. ἄ. V, περιταγκύλας (sic) T. 4 ἐξεννευμένον TV; passivum inusitatum. μέλος T. 5 καὶ om. V. 6 λευκοχρόας V, λευκοχρόους T. ὑποπύρους V. εὐχαρόπτους T. 7 ἀρεδόντας T. κοντορίνος videtur i. q. κοντός et κόντουρος (v. Cangium s. v.) = brevis statura. 8 ἐγκοιλίους: « χαροπούς ὀφθαλμούς ἐγκοιλίους dicitur habere Ieo Aristot., Phys., 809 b, 19 » Stephanus in Thesaurō; cf. etiam Ps.-Aristot. Physiognom., p. 48, 19 Foerster. τ ζ
9-10 φιλοκασι T, φιλοκασιγ V. 10 τοῦ β' T. 11 πατρῶων TV. ὀλοθρεύοντας V. 12 τῆς γ' T. ψυγιζομένους (ψυγιζ. codd.) videtur idem quod ψυχιζομένους, algentes. 13 ἐκδηματικούς T. 14 ἀδελφούς καὶ ἑαυτοὺς οὐκ ἐκθανατοῦς T, ἀδελφούς καὶ αὐτοὺς οὐκ ἐκ θανατοῦν V. 15 Πέμπτον T. In marg. man. 2: τόπος τοῦ κακοδαίμονοῦντος. ἡ Παρθ. T. σύνθ. - νυκτερινόν TV] δίσωμον θηλυκόν R. 16 τριπρ. om. T, at cf. Maximus, p. 108, 6, et Sphaera, p. 439, 1. φωνῆεν om. R. 17 Post εὐμ. R inserit διφυές. 17-18 δις. - λίβα om. RV. 19 καὶ Ἐρμού π. μοίρ. ιε' om. R. ταπ.] κοιλῶμα R. 19-20 π. μ. κζ' om. R. 20 ἐναντ. Διός om. TV. 21 ἐπίκ. δ' Ἐ. om. R, ἐπίκοινος Ὁ V; cf. Bouché-Leclercq, p. 204. 22 παίδων R. ἐν ἀτρίῳ θεὰν εἰς ἣν τρέφουσα τῶν ἄντρων TV. ἐν ἀτρίῳ: cf. Sphaera, p. 211 sq. 24 δὲ στάχυς R. τοῦ ὕδρου R. 25-28 τῷ - δωδ. om. R.

τρίτῳ δεκανῶ παρανατέλλει τὸ ἄλλο ἥμισυ τοῦ Βούτου καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ τοῦ Ἀρότρου καὶ ἡ οὐρά τοῦ Κόρακος καὶ οἱ Στάχυες καὶ ἡ οὐρά τοῦ Λέοντος τῆς δωδεκαῶρου. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Ἥλιου, ὁ δὲ β' Ἀφροδίτης, ὁ δὲ γ' Ἐρμού. ἡ δὲ Παρθένος οὐκ ἔχει 5 λαμπροὺς ἀστέρας παρανατέλλοντας, λέγω δὲ τοῦ α' καὶ β' μεγέθους. παρανατέλλει δὲ μόνος ὁ ἐπ' ἄκρας τῆς νοτίας καὶ ἀριστερᾶς πτέρυγος μοίρας β' λεπτῶν κς' καὶ μεγέθους τρίτου, κράσεως Ἐρμού καὶ Ἀρεως, βόρειος. καὶ πάλιν ἐν τῇ δεξιᾷ πτέρυγι ὁ καλούμενος Προτρυγητῆς μοίρας ιε' λεπτῶν λς', βόρειος, μεγέθους γ', κράσεως Κρόνου καὶ Ἐρμού. 10 ἔχει δὲ ὄρια τῶν ἐ' πλανητῶν: ἀπὸ μοίρας α' ἕως ζ' ὁ Ἐρμῆς, ἡ Ἀφροδίτη ι', ὁ Ζεὺς δ', ὁ Ἄρης ζ', ὁ Κρόνος β'. εἰσὶ δὲ καὶ ὑποτεταγμένα κλίματα ταῦτα: Ἑλλάς, Ἰωνία, Ἀχαία, Μεσοποταμία, Βαβυλωνία, Μέση Αἰθιοπία, Ἀσσυρία, Κρήτη. κυριεύει δὲ τοῦ σώματος κοιλίας καὶ τῶν ἐντὸς πάντων καὶ τῶν ἀποκρῦφων· στοιχείων δὲ ζ' καὶ σ'.

Ἀνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως γ' κεφαλή, ἀπὸ δὲ δ' ἕως ς' ῥίν, ἀπὸ ζ' ἕως ι' τράχηλος, ἀπὸ ια' ἕως ιγ' βραχίων, ἀπὸ ιδ' ἕως ιη' δάκτυλοι, ἀπὸ ιθ' ἕως κα' στάχυες, ἀπὸ κβ' ἕως κγ' κνήμαι, ἀπὸ κδ' ἕως κζ' τὰ πρὸς βορρᾶν, αἱ δὲ λοιπαὶ πρὸς νότον.

Ἀποτελεῖ δὲ εὐχρους, εὐμήκεις, εὐειδεῖς, εὐσυναλλάκτους, ἰλαροὺς, 20 προσηγεῖς, διαβαλλομένους <πρὸς> παιδία καὶ τὰ πλείστα ὡς φιλόπαιδας. ἐπὶ μὲν τοῦ α' δεκανοῦ μακροβίους, ἐπιμόχθους, παρὰ μεγάλους προκόπτοντας, πολλὰ δὲ βλαπτομένους διὰ φιλοκέρδειαν. ἐπὶ τοῦ β' σοφοὺς, κατωφερεῖς καὶ ἀποβάλλοντας ἐν νεότητι, εἰς δὲ γῆρας εὐτυχεστέρους, ἐπιτευκτικούς, εὐπαθεῖς εἰς ἀσθένειαν. ἐπὶ δὲ τοῦ γ' 25 ταπεινοὺς τῷ βίῳ, ὑποταγῆν λαμβάνοντας καὶ πολλὰ παρὰ τὴν ἀξίαν ὑπομένοντας.

Ἐβδομον ζῦδιόν ἐστι Ζυγός, ἀρρενικόν, ἰσημερινόν, ὀρθόν, ἡμερινόν, φωνῆεν, τροπικόν, ἀνθρωποειδές, ἀνωφερές, δίκαιον, ἀερῶδες,

1 βᾶτου T (βούτου recte V); βούτου - τοῦ om. R. Forma βᾶτης cum usu Arabico consentit, de quo v. Ideler, Sternnamen, p. 46, et Catal., V, 1, p. 163, 14 et 24. ἕτερον T] ἄλλο V. 2-3 οὐρά λέοντος R. 4 δ β' TV. 5 γ' TV. 5 λέγω RV] ἄλλὰ T. 7 λεπτῶν om. V. κς' om. R. καὶ om. T; bis om. V. τρίτου om. R. 8 βόρειον TV. καὶ πάλιν ἐν τῷ δεξιῷ πτερυγίῳ καλούμενος προτρυγητῆρ (sic) μοίρας ιε' λς' R. πάλιν ἐν τῇ δεξιῇ (sic) T. 9 μοίρας κε' V, μοίρας κ' T. Κρόνου RV] Ἥλιου T. 10-11 ἔχει - β' om. R, planetarum nomina sine articulo V. 11-12 κλίμ. δὲ ὑποτεταγμένα τῇ παρθένῳ ταῦτα R. 12 ἐλασιωνία R. Cf. Sphaera, p. 296; Paulus Alexandr., c. 7. Cetera ex Ptolem., l. c. praeter Ἰωνία et Αἰθιοπία, cf. Hephaest., p. 55, 21. 12-13 Βαβυλωνία μέση καὶ Αἰθ. R, sed Μέση Αἰθιοπία coniungendum, cf. Ptolem., l. c., p. 74, 4, ed. 1553. 13 ἄσυρία R. 13-14 κυρ. - ἀποκρῦφων = Additamenta Veltiana in Catal., IV, 180, 17. καὶ τ. ε. π. bis scripsit V. 14 τόπων post ἀποκρ. add. R. δὲ om. TV. ζ' καὶ σ' om. V. 15-26 om. R. 16 ια' T] ιβ' V. 17 κγ' V] κς' T. 19 εὐμήκεις T. εὐρειδεῖς V. 20 πρὸς addjdi. παιδίους T. 21 δεκανοῦ bis V. 23 κατωμερίς T, κατωμερεῖς V. 24 ἐπιτευκτικούς T. δὲ om. T. 25 ταπεινοὶ V. ὑποταγῆς V, ὑποταγεῖς T. 27 Ἐκτον T. In marg. man. 2 τόπος Ζωῆς. ὁ Ζυγός T. 27-28 ἀρρ. - τροπ. TV (ἡμερ. om. T)] ἀρρενικόν τροπικόν ἰσημερινόν R.

εὐμετάβολον, μετοπωρινόν, ὑπόγειον κόσμου, δημόσιον, πολιτικόν, αὐξομειωτικόν· οἶκος Ἄφροδίτης, ὕψωμα Κρόνου περὶ μοίρας κ', ταπεινῶμα Ἥλιου περὶ μοίρας ιθ', ἐναντίωμα Ἄρεως, τρίγωνον ἡμέρας μὲν Κρόνου, νυκτὸς δὲ Ἑρμοῦ, ἐπίκοινος ὁ Ζεὺς. ἔχει δὲ δεκανοὺς τρεῖς· καὶ τῷ μὲν α' δεκανῶ παρανατέλλουσιν ὁ Ἄιδης καὶ Μοῦσα 5 λυρίζουσα καὶ ὁ Πορθμεὺς καὶ μέρος τῆς Ἀχερουσίας λίμνης καὶ μέρος τοῦ Σκάφους καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Τράγου τῆς δωδεκαώρου. τῷ δὲ β' δεκανῶ παρανατέλλουσιν Ἠνίοχος καὶ Μειράκιον καὶ τὰ ἐμπρόσθια τοῦ Κενταύρου καὶ τὰ μέσα τοῦ Σκάφους καὶ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης καὶ Κρήνη καὶ Ἀγορὰ καὶ τὰ μέσα τοῦ Τράγου τῆς δωδεκαώρου. τῷ δὲ 10 γ' δεκανῶ παρανατέλλουσιν τὰ ὀπίσθια τοῦ Κενταύρου καὶ τὰ τέλη τοῦ Σκάφους καὶ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης καὶ Ἀριάδνη ἀνακειμένη ἔχουσα τὴν εὐώνυμον χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ὁ Στέφανος τῆς Ἀριάδνης καὶ ἐν οὐρανῶ κεφαλαὶ δύο <καὶ> οἱ λεγόμενοι Βαλλισταὶ καὶ Ἄδωνις, ὃν καλοῦσιν Οὐρανόν, καὶ τὰ τέλη τοῦ Τράγου τῆς δωδεκαώρου. συνήν- 15 τηκε δὲ Ζυγὸς ἀπὸ τῶν τοῦ Σκορπίου χηλῶν, ἔχει δὲ καὶ δισώμου δύναμιν διὰ τὰς πλάστιγγας. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Σελήνης, ὁ δὲ β' Κρόνου, ὁ δὲ γ' Διός. παρανατέλλει δὲ τούτῳ λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐπὶ τοῦ Στάχους λεπτῶν κ', βόρειος, μεγέθους α', κράσεως Ἄφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστὴρ ἐπὶ τοῦ 20 Βούτου ὁ καὶ Ἀρκτοῦρος, μοίρας ε' λεπτῶν μ', βόρειος, μεγέθους α', κράσεως Ἄρεως καὶ Διός. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐπὶ τοῦ βορείου Στεφάνου μοίρας ιε' λεπτῶν κ', βόρειος, μεγέθους β', κράσεως Ἄφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ. πάλιν παρανατέλλει ὁ ἐπὶ τῆς χηλῆς τοῦ Σκορπίου λαμπρὸς ἀστὴρ μοίρας κε' λεπτῶν ν', βόρειος, μεγέθους β', 25 κράσεως Διός καὶ Ἑρμοῦ. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλανητῶν· Κρόνου ζ', Ἑρμοῦ η', Διός ζ', Ἄφροδίτης ζ', Ἄρεως β'. εἰσὶ δὲ ὑποτεταγμένα κλίματα ταῦτα· Λιβύη, Κυρήνη, Βακτριανή, Κασπία, Σηρική, Θηβαῖς, Σακίς, Τρωγλοδυτική. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος ἰσχυῶν γλουτῶν βου-

1-2 δημόσιον. - Ἄφροδ. om. R. 2 ante οἶκος T inserit ἀσελγὲς καὶ πολύγονον, cf. infra p. 205, 1. περὶ om. R. 2 κ' R. 3 ταπ. TV] κοιλίωμα R. 3 περὶ om. R. ἐναντ. Ἄρ. om. TV. 4 ἐπίκ. ὁ Ζ. om. R. ὁ om. V. δὲ om. TV. 5 ὁ Ἄιδης RV] ἡνίοχος T falso. 6 ὁ πορθμης T, ὁπορόμης V. 7 ἡ om. TV. τοῦ om. T. τῆς] τοῦ T. 8 ἐμπροσθεν R. 10 κρήνη R] κοιηή T, κοιηή V. 12 ἡ Ἀριάδνη R. 14 ἐν οὐρανῶ, cf. *Sphaera*, p. 253. κεφαλὴ β' V. καὶ addidi. βαλλισταὶ V (ut olim conieceram *Sphaera*, p. 252), βαλανισταὶ T, βασιλῆς τε R (cf. *Sphaera*, p. 251 sq., 259). 15 τῆς ιθ' ὥρας V. συνήντηκεν ὁ Ζυγὸς videtur = evenit, ortus est ex Scorpii chelis. 16 ληχῶν R. 17 δύναμιν καὶ τὰς πλάστιγγας (sic) R. 18 δὲ bis om. TV. τοῦτο R. 19 λεπτά η' T. μοίρας ο η' (vel κ') R. 20-22 πάλιν - Διός om. R. 21 λεπτῶν om. V. 23 βορείου τοῦ στεφ. TV. λεπτῶν (λεπτά T) om. VR. 24 πάλιν om. R. χηλ^o T. 25 λεπτῶν (λεπτά T) om. RV. 26-27 ἔχει - β' om. R. 26 τὰ ὄρια T. 27 εἰσὶ scripsi propter nominalinos] ἔχει TV. 27-28 κλίματα ὑποτεταγμένα Ζυγῶ ταῦτα R. 28 λιβύη: cf. *Sphaera*, p. 297 (ex Paulo Alex.). μακτριανή TV. Κασπία TV] καπία R. συρική R. 29 σάκαι R. Σακίς hic vix recte; Ἄσας, Ptolem., l. c. 31, cf. *Catal.*, IV, p. 181, 4. σχιῶν TV, γλουτῶν TV] οὔτων R.

βίωνων, κόλου, ὀπισθίων μερῶν, κύστεως. ἔστι δὲ καὶ ἀσελγὲς καὶ πολύγονον κατὰ τὸν Τράγον. τὰ δὲ στοιχεῖα η' καὶ τ'.

Ἀνατέλλουσι δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως δ' αἱ ἀρχαὶ τούτου, ἀπὸ ε' ἕως ζ' αὐτῆ ἢ ὀπή ἔνθα [ἢ ὀπή] καὶ ὁ τόνος, ἀπὸ ζ' ἕως ια' τὰ πρὸς τῆ 5 κεφαλῇ, ἀπὸ ιβ' ἕως ιγ' αὐτῆ ἢ κεφαλῇ, ἀπὸ ιδ' ἕως ιζ' τράχηλος, στήθος καὶ κοιλία, ἀπὸ ιη' ἕως κ' ἦτρον, ἀπὸ κα' ἕως κβ' μηροί, ἀπὸ κγ' ἕως κδ' ὦμοι, ἀπὸ κέ' ἕως κζ' πόδες, αἱ δὲ λοιπαὶ τὰ πρὸς νότον.

Ἀποτελεῖ δὲ εὐκράτους, μελανοφθάλμους, εὔτριχας, εὐφόρους, 10 δικαίους. τούτων δὲ τοὺς μὲν ἐν τῷ α' δεκανῶ ἐναρέτους, ἀνδρείους, φιλοφίλους, πολυπλανήτους. ἐπὶ δὲ τοῦ β' εὐφυεῖς, σοφοὺς, ἡγεμονικοὺς, εὐδόξους, φιλογυναίους, ἐκδημητάς, δικαίους, πολυγνώστους, σπαναδέλφους. ἐπὶ δὲ τοῦ γ' εὐφυεῖς, δαπανητάς δὲ καὶ εὐμεταβόλους, οὐκ ἀπονήρους.

Ὅγδοον ζῦδιόν ἐστι Σκορπίος, θηλυκόν, νυκτερινόν, ὀρθόν, στε- 15 ρεόν, μετοπωρινόν, ἄφωνον, ὕδατῶδες, πολύσπορον, φθοροποιόν, κατωφερές, κυρτῶδες, λεπρῶδες, ἀλφῶδες, ἀμετάβλητον, ὀργίλον, πικρόν, δόλιον, πλαστικόν, κόσμου ἀγαθὴ τύχη, οἶκος Ἄρεως, ὕψωμα οὐδενός, ταπεινῶμα Σελήνης περὶ μοίρας γ', ἐναντίωμα Ἄφροδίτης, τρίγωνον ἡμέρας μὲν Ἄφροδίτης, νυκτὸς δὲ Ἄρεως, ἐπίκοινος ἢ Σελήνη. 20 ἔχει δεκανοὺς τρεῖς. καὶ τῷ μὲν α' δεκανῶ παρανατέλλουσιν Ὑγεία καὶ τὰ ὀπίσθια τοῦ Κενταύρου καὶ τὰ ἐμπρόσθια τοῦ Ταύρου τῆς δωδεκαώρου. τῷ δὲ δευτέρῳ δεκανῶ παρανατέλλουσιν Ἀσκληπιὸς καὶ τὰ μέσα τοῦ Κενταύρου <καὶ τὰ μέσα τοῦ Ταύρου> τῆς δωδεκαώρου. τῷ δὲ γ' δεκανῶ παρανατέλλουσιν τὰ ἐμπρόσθια τοῦ Κενταύρου βαστάζον- 25 τος λαγῶν καὶ τὰ ἐμπρόσθια τοῦ Κυνὸς καὶ ὁ Ὄφιοῦχος καὶ τὰ ὀπίσθια τοῦ Ταύρου τῆς δωδεκαώρου. καὶ ὁ μὲν πρῶτος δεκανὸς φέρει πρόσωπον Ἄρεως, ὁ δὲ β' Ἥλιου, ὁ δὲ γ' Ἄφροδίτης. παρανατέλλει δὲ αὐτῷ λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς τοῦ Κενταύρου μοίρας ια',

1 κῶλου V (at cf. *Catal.*, IV, 181, 5): ἀφαιδρὸν [i. e. ἀφῆδρων] T. 1-2 ἔστι- τράγον (τράγῳνη R) om. T vel potius partim supra inseruit p. 204, 2. 1 δὲ ἀσ. V. 2 κατὰ τὸν τράγον om. V. στοιχείων η' τ' R, κυριεῖ δὲ στοιχείων V (η' καὶ τ' om.) 3-13 om. R. 3 α'] μιάς TV. 4 αὐτῆ TV. ἢ ὀπή quod uncis inclusi falso in TV iteratum videtur. 5 ιβ' T] ια' V ut vid. αὐτῆ TV. 6 κ' ἦτρον T, κη' (vel κβ') τρὸν V. 7 κγ' T] κ' V. 8 ἀποτελεῖ T. 10 φιλ. V] πολυφύλους T. 11 ἐνδόξους T. 12 φιλογνώστους codd., πολυγνώστους scripsi; cf. *Hephaest.*, p. 58, 14 (ἔστι γινωστός ἐν τόποις πολλοῖς). δὲ om. T. 13 εὐμεταβόλους T. 14 εὐδομον T. In marg. man. 2: τόπος κτιμάτων. ὁ Σκ. T. νυκτ. ὀρθ. om. R. 15 ἄφωνον R post κατωφερές. 16 λεπρ. TV] λεπρῶδες λατρῶδες R (falso, cf. *Maxim.*, p. 108, 27). ἀμετάβλητον om. T. 17 πλαστικόν om. RV. 18 ταπ. TV] κοιλίωμα R. π. μ. γ' om. R. ἐναντ. Ἄφροδ. om. TV. 19-ἐπίκ. ἢ Σ. om. R. ἢ om. V. 20-22 Ὑγεία - παρανατέλλ. om. T. 20-21 Ὑγεία - Κενταύρου καὶ om. V. 21 Ταύρου R] Κενταύρου V. 22 τὰ om. R. 23 καὶ τὰ μέσα τοῦ Ταύρου in omnibus codd. exciderunt. 24 ἐμπροσθεν R. ὀπίσθια TV. 24-25 βαστάζοντα T. 25-26 ἐμπροσθεν R, ἐμπρόσθια TV; correxi, cf. *Sphaera*, p. 19. 27 δὲ bis om. TR. δὲ (ult.) om. V. 28 τούτῳ R. Κεντ.] κέν η. R. ια' TV] ιβ' o R.

βόρειος, μεγέθους α', κράσεως Ἀφροδίτης καὶ Διός. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ καλούμενος Ἀντάρης μοίρας ις', λεπτῶν κ', νότιος, μεγέθους β', κράσεως Ἄρεως καὶ Διός. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλανήτων. Ἄρεως ζ', Ἀφροδίτης δ', Ἑρμοῦ η', Διός ε', Κρόνου ζ'. ὑποτέτακται δὲ αὐτῷ κλίματα ταῦτα. Ἰταλία, Μεταγώνιτις, Μαυριτανία, 5 Γαιτουλία, Συρία, Κομμαγηνή, Καππαδοκία. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος αἰδοίων καὶ κύστεως καὶ βουβώνων καὶ ἔδρας. ποιεῖ δὲ διὰ τὸ κέντρον ἀμαυρώσεις, ἐπισκιάσμούς, λιθιάσεις, στραγγουρίας, κήλας καὶ βρογχοκήλας, ἀρρητοποιίας, πολυκοινίας, συριγγώματα, καρκινώματα, αἱμορραγίας. κυριεῖ δὲ στοιχείων θ' καὶ υ'.

Ἀνατέλλουσι δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως γ' χηλαί, ἀπὸ δ' ἕως ζ' κεφαλή, ἀπὸ η' ἕως ι' τράχηλος, ἀπὸ ια' ἕως ιγ' στήθος, ἀπὸ ιδ' ἕως ις' κοιλία, ἀπὸ ιζ' ἕως κα' ῥάχις, ἀπὸ κβ' ἕως κδ' κέντρον, ἀπὸ κε' ἕως κζ' τὸ μέσον, ἀπὸ κη' ἕως λ' τὸ ἔσχατον τοῦ κέντρον.

Ἀποτελεῖ δὲ μελανόχρους, μελανοφθάλμους, αὐστηροὺς, οὐλότρι- 15 χας, λεπτοφώνους, εὐψύχους, ταχεῖς καὶ ὑπερόπτας. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ α' δεκανοῦ ἀδίκως πλανητεύοντας, πολυκινδύνους, ἐπάνδρους, μετρίους τῷ βίῳ. ἐπὶ δὲ τοῦ β' ἐπιμόχθους, νουνεχείς, ἰσχυρογνώμονας, ἐκδημητάς, ἐπὶ μεγάλων τασσομένους, ἀτέκνους δὲ καὶ σινομένους τὸ σῶμα. ἐπὶ δὲ τοῦ γ' σκολιούς, κερδαλέους, κακοπαθεῖς, 20 πολλὰ μαινομένους καὶ πολλοὺς ἀδικούντας, προλιπόντας τοὺς οἰκείους, κακοβίους, ὀλιγοχρονίους.

Ἐννατον Ζῴδιόν ἐστι Τοξότης, ἀρρενικόν, δίσωμον, βασιλικόν, ἀνθρωπόμορφον καὶ θηριῶδες, νευρώδες, διπρόσωπον, χερσαῖον, τετράπουν, ἀσθενόφθαλμον, ἡμίφωνον· διπρόσωπον δὲ ἐκλήθη διὰ τὸ 25 ἔχειν ἓκ τῶν ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς μέρος ἕτερον προσώπου διαδημα-

1 Ζεὺς V. 2 ις' κ' VR, ζ' λεπτά κ' T. 3-4 ἔχει - ζ' om. R. 4 η' T] β' V. 4-5 καὶ ὑποτεταγμένα κλίματα ταῦτα V, κλίματα αὐτῷ ὑποτεταγμένα αὐτῷ ταῦτα R. 5 καὶ κλίματα T. Ἰταλίαν etc. (accusativi) TV. Μεταγ. om. TV (falso, cf. Ptolemaeus, l. c., et *Catal.*, IV, 180, 17). 6 Κομμαγηνή R. 7 αἰδοίου R. κύστ.

καὶ βουβώνων ἔδρας RV, κύστεως βουβώνων καὶ ἔ. T. 7-8 κέντρον τῆς ἀμαυρώ T. 8-9 βρογχοκήλας V, βρογγοκήλας T, βρογχοκήλας R. 9 ἀρρητοποιίας scripsi ex additamentis Vettianis, ubi haec omnia ad verbum recerpta sunt (*Catal.*, l. c., cf. Herphaestio, p. 59, 18), ἀρματοποιίας R, om. TV. καρηνώματα T. 10 καὶ αἴμ. R. κυριεῖ δὲ om. R. θ' καὶ υ' om. V, θυ' R. 11-22 om. R. 11 δὲ om. T. α'] μιάς TV. 12 στήθος om. V. 13 κα' T] ια' V. κε' T] κδ' V. 15 ἀποτελεῖ T. μελανοχρόους T. 15-16 οὐλίτριχας TV. 16 εὐψύχους T. ὑπερόπτας V] ὑποπτέρους T. καὶ om. T. 17 ἀδίκους T. 18 β' T] βορείου V. 19 ταρασομένους T. 21 πολυπόντας (sic) T. 22 ὀλιχρονίους T. 23 Ὀγδοον T. In marg. man. 2: τόπος ἀδελφῶν. ὁ Τοξ. T. 23-p. 207, 2 δίσωμον - ἀγαθὸν T] ἡμερινὸν ὄρθον φωνήεν μετοπωρινὸν σύνθετον τετράπουν πυρώδες ἀνωφερὲς ἀγαθὸν εὐμετάβλητον αἰνιγματώδες ὀλιγόγονον ἡμιτελὲς ἡγεμονικὸν βασιλικὸν V, μετοπωρ. δίμορφον δίσωμον πτερωτὸν τετράπουν πυρώδες ἀνωφερὲς ἀγαθὸν εὐμετάβλητον διφυὲς αἰνιγματώδες ὀλιγόγονον ἡμιτελὲς ἡγεμονικὸν κάθουρον διὰ τὴν Ἀργῶ R. 26 ἔχων T.

τοφόρον, ἀφ' οὗ καὶ βασιλικὸν ἐκλήθη· ὄρθον, μετοπωρινὸν, πυρώδες, ὀλιγόγονον, ἀγαθὸν, κόσμου ἀπόκλιμα καὶ ὁ περὶ δούλων <τόπος>, οἶκος Διός, ὕψωμα δὲ Καταβιβάζοντος περὶ μοίρας ιε', ταπείνωμα Ἀναβιβάζοντος περὶ μοίρας ιε', ἐναντίωμα Ἑρμοῦ, τρίγωνον ἡμέρας μὲν Ἥλιου, 5 νυκτὸς δὲ Διός, ἐπίκοινος Κρόνος. ἔχει δεκανοὺς γ'. καὶ τῷ μὲν α' δεκανῷ παρανατέλλουσι θεὸς τις κατακέφαλα κείμενος, καλεῖται δὲ Τάλας, καὶ κόραξ ψαύει αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς, καὶ Κύων ἀπεστραμμένος καὶ ἡ κεφαλή τοῦ Ἴερακος τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ δευτέρῳ δεκανῷ παρανατέλλουσι Κηφεὺς τὴν δεξιὰν χεῖρα διδοὺς τῷ Θηρίῳ καὶ ἡ κεφαλή τοῦ Θηρίου 10 καὶ τὸ ἡμισυ τῆς Ἀργῶς καὶ <τὰ ἐμπρόσθια τοῦ Δελφίνος καὶ τὰ μέσα τοῦ Ἴερακος τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ τρίτῳ δεκανῷ παρανατέλλουσι> τὰ ὑπόλοιπα τοῦ Δελφίνος καὶ Πέλαγος καὶ τὸ ἡμισυ τῆς Μεγάλης Ἄρκτου καὶ ἡ οὐρὰ τοῦ Ἴερακος τῆς δωδεκαῶρου. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Ἑρμοῦ, ὁ δὲ δεύτερος Σελήνης, ὁ δὲ τρίτος Κρόνου. 15 παρανατέλλει τούτῳ λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐπὶ τοῦ γόνατος τοῦ Τοξότου μοίρας κ', βόρειος, μεγέθους β', κράσεως Διός καὶ Κρόνου. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐπὶ τῆς Λύρας ὁ καλούμενος Λυρικὸς μοίρας κα', βόρειος, μεγέθους α', κράσεως Ἀφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλανητῶν· Διός ιβ', Ἀφροδίτης ε', Ἑρμοῦ δ', Κρόνου ε', 20 Ἄρεως δ'. ἔχει δὲ κλίματα ὑποτεταγμένα ταῦτα· Κιλικίαν, Τύρον, Κελτικὴν, Σπανίαν, Ἀραβίαν εὐδαίμονα. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος μηρῶν, βουβώνων. ποιεῖ δὲ πολλάκις περισσομελῆ συγγενήματα ἔχοντας, φαλακροὺς ἢ ἐπισκιαζομένους, ἐπιληπτικούς ἢ ὀφθαλμῶν πόνους ἢ πηρώσεις ὑπομένοντας διὰ τὴν ἀκίδα, ἢ ἀπὸ ὕψους πτώσεις διὰ τὸν 25 Τάλανα ἢ ἀπὸ τετραπόδων κίνδυνον ἢ μελῶν ἀποβολὰς ἢ ὑπὸ θηρίων ἀδικίας διὰ τὸν Κηφέα. κυριεῖ δὲ στοιχείων ι' καὶ φ'.

Ἀνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως γ' κεφαλή, ἀπὸ δ' ἕως ζ' τόξον, ἀπὸ η' ἕως ι' νεῦρα, ἀπὸ ια' ἕως ιδ' χεῖρες, ἀπὸ ιε' ἕως ιθ' τράχηλος καὶ

2 καὶ ὁ περὶ δούλων om. TV. τόπος supplevi. 3-4 ὕψωμα - ιε' TV] ὕψωμα οὐδενὸς κοίλωμα οὐδενὸς R. 3 δὲ om. V. 4 ἐναντ. Ἑρμοῦ om. TV. τρίγ. μὲν ἡμ. T. μὲν om. V. 5 τοῦ Διός T. ἐπικ. Κρ. om. R, ὁ Κρ. T. 6 δε καλεῖται Τάλας R. 7 ψαύων R. 8 τῆς ιβ' ὕρας V. 9 ὁ Κυφεὺς R. χέραν T. 10 γοργῶς TV, de eis quae supplevi v. *Sphaera*, p. 20. 12 τὰ om. T. δελφίνου T. 13 τῆς ιβ' ὕρας V. 14 δὲ bis om. V. τοῦ Κρόνου T. 15-17 δ - ἀστὴρ om. R. 17 λυρικός T. 18 κα' ο R. καὶ om. R. 18-20 ἔχει - Ἄρεως δ' om. R. 20 ἔ. δὲ ὑποτετ. κλ. T (om. ταῦτα). 20-21 Κιλικία Πυρρηνία [Τυρρηνία *Catal.*, IV, 182, 7] Κελτικὴ Σπανία Ἀραβία εὐδαίμων R. Pro Κιλικία alibi (cf. *Sphaera*, p. 296 sq.) Κρήτη. Τύρος falsum videtur pro Τυρρηνία quod etiam Ptolemaeus praebet l. c. 21 εὐδαιμονίαν VT. 22 δὲ om. T. περισσομελεῖσι R, περίσσημα T. συγγενήματα codd. 23-24 φαλακροὺς - ὑπομένοντας om. R. 23-24 ἢ ὀφθαλμῶν πόνους ἢ ὑπομέλοντας (sic) διὰ τὸν (sic) ἀκιδάν πυράσεις (sic) ἀπὸ T. 24 ἢ om. TV. ἀκιδάν V. πτώσιν V. 24-25 διὰ τάλαν· αἰεὶ δὲ ἀπὸ R. Excerptor ille *Catal.*, IV, 182, 13, qui cetera inde a 21 usque ad 26 compilavit, et Talan et Cephea omisit. 25 μερῶν ἐκβολὰς TV. 26 κυρ. δὲ om. R, δὲ om. V. ι' καὶ φ' om. V, καὶ om. R. 27-p. 208, 12 om. R. 27 μιάς TV. καὶ om. V.

ῶμοι, ἀπὸ κ' ἕως κβ' ῥάχης, ἀπὸ κγ' ἕως κέ' ἀνὰ μέσον τὸ κέντρον, ἀπὸ κς' ἕως κη' πόδες, ἀπὸ κθ' ἕως λ' ὄνυχες.

Ἀποτελεῖ δὲ εὐκράτους μὲν τῆ χροιά καὶ εὐστομάχους, εὐοφθάλμους δὲ καὶ εὐείδεις, ταχεῖς καὶ παραβόλους καὶ ἀναλωτὰς μὲν, μικρολόγους δὲ καὶ ἀστάτους ἐπὶ τὸ πλείστον. καὶ ἐν μὲν τῷ α' δεκανῶ ὀλο- 5 θρευτὰς τῶν οἰκείων καὶ μονοφάτους καὶ ἑλλιπεῖς, πολυμόχθους, ἐπὶ ξένης πολιτεύοντας ἢ καὶ τελευτῶντας. ἐπὶ δὲ τοῦ β' θρασυδείλους, ἐν πολλοῖς πράγμασι καὶ κτήσεσι καὶ ἀποβολαῖς ἐγκυλιωμένους, τὰ πατρῷα ἀποβάλλοντας, ξενιτεύοντας ἐπὶ πολλοὺς καὶ ἀκαταστατούν- 10 τας, λυπουμένους ἐπὶ τέκνοις καὶ γυναιξί. ἐπὶ τοῦ γ' δεκανοῦ γεν- νωμένους ἐπισημοὺς, ἐν ἀλλοδαπῇ δοξαζομένους, πολυκοίνοὺς εἰς τὰ ἀφροδίσια καὶ εὐμεταβόλους.

Δέκατον ζῦδιόν ἐστιν Αἰγόκερως, θηλυκόν, νυκτερινόν, τροπικόν, πλάγιον, χειμερινόν, ἀμφίβιον, γηθαλάσσιον, λεπρῶδες, ἀλφῶδες, φθοροποιόν, ἄγονον, κατωφερές, κατεψυγμένον, ἡμίφωνον, ἀσελγές, 15 αἰνιγματῶδες, διφυές, κάθυγρον, γεωργικόν, ἡμιτελές, κυρτοειδές, χωλόν, θηριῶδες, μελοκοπούμενον, λεπιδωτόν, δύσις κόσμου, οἶκος Κρόνου, ὕψωμα Ἄρεως περὶ μοίρας κη', ταπεινῶμα Διὸς περὶ μοί- ρας ιε', ἐναντίωμα Σελήνης, τρίγωνον ἡμέρας μὲν Ἄφροδίτης, νυκτὸς δὲ Σελήνης, ἐπίκοινος Ἄρης. ἔχει δεκανοὺς τρεῖς. καὶ τῷ μὲν α' δεκανῶ 20 παρανατέλλουσι τὸ ἄλλο ἡμισυ τῆς Ἄργους καὶ τῆς Μεγάλης Ἄρκτου καὶ Νηρηῖς καὶ Λύρα καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Μεγάλου Ἰχθύος καὶ τὰ ἐμπρόσθια τοῦ Κυνοκεφάλου τῆς δωδεκαῦρου. τῷ δὲ δευτέρῳ δεκανῶ παρανατέλ- λουσιν Εἰλείθυια ἐπὶ θρόνον καθεζομένη καὶ ἡμισυ Τροχοῦ καὶ Ἀμπέλου καὶ τὰ μέσα τοῦ Μεγάλου Ἰχθύος καὶ τὰ μέσα τοῦ δυσωνύμου ζῦου 25 τῆς δωδεκαῦρου. τῷ δὲ γ' δεκανῶ παρανατέλλουσι τὸ <ἕτερον> ἡμισυ τοῦ Τροχοῦ καὶ ἡ οὐρά τοῦ Μεγάλου Ἰχθύος καὶ Θυμιατήριον καὶ Δαί- μων ἀκέφαλος βασιτάζων τὴν ἰδίαν κεφαλὴν καὶ τὰ ὀπίσθια τοῦ Δυσω-

1 ὦμος T. ἀναμέσων τοῖς τῶν κ^{ωv} T, ἀνὰ μέσον τῶν κέντρων V. 3 εὐκρά- τους καὶ τοὺς μὲν τῆ χροῖᾶ εὐστόμους T. 4 δὲ om. T. 5 δὲ om. T. 6 μονοφα- γῆς T: in codice V ex correctura item μονοφαγεῖς. 7 ξένης πολιτεύοντας ἢ κ. om. V. ἢ T. 8 ἐγγυλισμένους T, ἐγκυλισμένους V. 9 πατρῷα T] πρῶτα V, fort. quaedam exiderunt, cf. *Catal.*, IV, 182, 1. ἐπιπολλοὺς T. 10 ἐπὶ τούτου τοῦ V. 10-11 γενομένους codd. 11 ἐναδοσπεῖ T. πολυκοίνοὺς om. T. 13 Ἐννατον T. In marg. man. 2: τόπος πατρός. δ Αἰγ. T. θηλυκανόν T. 13-14 νυκτ. - λεπρ. TV] τροπικόν χειμερινόν ἀμφίβιον γεῶδες λαμπρῶδες R. 15 ἡμίφ. TV] ἄφωνον R. 16 διφυές om. TV. κάθυγρον VR] γαιῶδες T (fort. recte, cf. supra p. 103, 13). κυρτῶδες TV. 17 θηρ. - λεπ. om. VR. μελοκοπού- μενον T. δύσιν TV. 18 ἐπὶ μοίρας TV, μοίρας R. ταπειν. TV] κοίλωμα R. περὶ om. R. 19 ιε' TR] κε' V. ἐναντ. Σελ. om. TV. 20 ἐπίκοινος Ἄ. οἶα. R. δεκανῶ τρεῖς R. 21 ἄλλο om. T. Ἄργους καὶ τῆς om. TV. 22 νηρηῖς T. ἢ om. TV. ἰχθύς T. ἐμπροσθεν R. 23 παραν. om. R. 24 ἠληθῦια TV, ἠλιθῦα R. τὸ ἡμισυ τοῦ τροχοῦ T. πλ' T, ππλ' V. 27 τοῦ λ^{ετo} ἰχθύος R. 27-28 δέμον (sic) T, Ὁ R.

νύμου τῆς δωδεκαῦρου. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρεῖ πρόσωπον. Διὸς, ὁ β' Ἄρεως, ὁ γ' Ἡλίου. παρανατέλλει δὲ τούτῳ λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐπὶ τοῦ Ἄετοῦ μοίρας ζ', λεπτῶν μ', βόρειος, μεγέθους α', κράσεως Ἄρεως καὶ Διὸς. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλανητῶν· Ἐρμου ζ', Διὸς ζ', Ἄφροδίτης η', 5 Κρόνου δ', Ἄρεως δ'. ἔχει δὲ ὑποτεταγμένα κλίματα ταῦτα· Συρίαν· Ἰνδικήν, Ἀριανήν, Γεδρωσίαν, Θράκην, Μακεδονίαν. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος γονάτων, νεύρων· ποιεῖ δὲ ἀμαυρώσεις καὶ πηρώσεις διὰ τὴν ἄκανθαν καὶ μανίας καὶ ὀχλήσεις δι' ὑγρῶν ἢ ρευμάτων. ἔστι δὲ καὶ ἀσελγές καὶ αἰσχροποιόν. κυριεῖ δὲ στοιχείων κ' καὶ χ'.

Ἄνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως γ' κέρατα, ἀπὸ δ' ἕως ζ' ῥίν, ἀπὸ η' ἕως ι' τράχηλος, ἀπὸ ια' ἕως ιγ' κοιλία, ἀπὸ ιδ' ἕως ιθ' ῥάχης, ἀπὸ κ' ἕως κ' ἰσχία, ἀπὸ κβ' ἕως κδ' οὐρά, ἀπὸ κέ' ἕως κζ' τὰ πρὸς βορρᾶν, αἱ λοιπαὶ ὄνυχες.

Ἀποτελεῖ δὲ μικροπροσώπους, λεπτοσφύρους, φιλογυναίους, ψευ- 15 δολόγους, κενοδόξους, δούλους, θεοσεβεῖς, φιλοφίλους, ἀνελλιπεῖς, ὠφελουμένους, ὥστε μηδενὸς δεῖσθαι, εὐστόμους, ῥιψοκινδύνους· καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ α' δεκανοῦ μακροβίους, ἐπαφροδίτους, ἐνύγρους καὶ ἐπὶ ξένης εὐδοκιμοῦντας, πολυνόσους δὲ καὶ ἐπὶ πολὺ ἀποβάλ- λοντας. ἐν δὲ τῷ β' πολυπλάνους, ἐκδημητὰς, ἀγαθοὺς, λειτουργια- 20 κούς, σινῶσεως ἢ κινδύνων πείραν ἐν ὑγροῖς λαμβάνοντας, τὸ δὲ γῆρας τῆς νεότητος κρείσσον διάγοντας. ἐν δὲ τῷ γ' συνακτικούς, πολυπλάνους, ἐνδόξους, ὑπὸ πολλῶν ἀγαπωμένους καὶ ἐπὶ ξένης δοξαζομένους, εὐεργητικούς, εὐαδεῖς.

Ἐνδέκατον ζῦδιόν ἐστιν Ὑδροχόος, ἀρσενικόν, ἡμερινόν, πλάγιον, 25 φωνήεν, δροσογόνον, στερεόν, χειμερινόν, ἀερῶδες, κατάψυχρον, ἀνωφερές, ἀνθρωποειδές, ἀμετάβλητον, ἄγονον, ὀκνηρόν, λειχηνώδες, λεπιδωτόν, νεκρῶδες, κυρτοειδές, κόσμου ἐπαναφορὰ τοῦ δυτικοῦ κέντρου καὶ ὄγδοος τόπος περὶ θανάτου, οἶκος Κρόνου, ὕψωμα καὶ

2 δὲ om. V. δὲ τούτῳ om. T. 3 ἀετοῦ R] αὐτοῦ TV. μοίρας ζ' μ' βόρειος R; μοιρ. ζ' λεπτά μ' β (pro βόρειος) T; item μοίρας ζ' μβ V. 4-5 ἔχει - δ' om. R. 4 Διὸς ζ' in T post Κρόνου δ' scriptum; man. alt. supra ♀ η' scripsit σφάλει. 5 δὲ RV] καὶ T. ὑποτετ. et ταῦτα om. R. ὠρίαν T, συρία R. 6 ἰαδική (sic) R. ἀριανή R, ἀδριανή V, ἀνδριανή T. γερωσίαν TV, γερωουσία R. θράκη R. μακεδονία R. 7 δὲ om. T. πυρώσεις TV. 8 ἄκανθα TR. μανίαν T. καὶ ὀχλ. R: ὀχλ. TV. δι' VR] δὲ T. ἢ TV] καὶ R. 9 αἰσχροποιόν R] αἰσχροπόν V, ἔσχρο- πον T. κυριεῖ δὲ om. R. κ' καὶ χ' om. V. 10-23 om. R. 10 μίας TV. 14 ἀποτέλλει T. μακροπροσώπους V. 16 ὠφελουμένους T. εὐτόμους T. 17 μὲν om. T. ἐνύγρους om. T. 18 ξένοις T. 18-19 ἐπὶ πολλὰ βάλλοντας (βάλλαντας T) TV. 22 ξένοις TV. 23 εὐαδέκτους T εὐαδέδους V, corrigi. 24 Δέκατον T. In marg. man. 2 τόπος τέκνων. ζῦδιον bis V. ὁ Ὑ. T. 24-26 ἡμερινόν - ὀκνηρόν TV] στερεόν χειμερινόν ἀερῶδες ἀμετάβλητον ὀλιγόγονον ὀκληρόν R. 25 δροσόγονον codd. τερεόν T; cf. Maxim., p. 105, 17. 26 ἀμετάβολον T. 26-27 λειχ. - κυρτ. om. RV. 27 κυρτῶδες T, δυτικοῦ R] δευτέρου vel β' TV. 28 καὶ ἢ [i. e. η'] τόπος περὶ θανάτου R, ὄγδοος τόπος περὶ θανάτου V, om. T. 28-p. 210, 1 ὕψωμα οὐδενὸς κοίλωμα οὐδενός R.

ταπεινῶμα οὐδενός, ἐναντίωμα Ἡλίου, τρίγωνον ἡμέρας μὲν Κρόνου, νυκτὸς δὲ Ἑρμοῦ, ἐπίκοινος Ζεὺς. ἔχει δὲ δεκανοὺς τρεῖς· καὶ τῷ μὲν α' δεκανῶ παρανατέλλουσιν ὁ Ἡριδανὸς ποταμὸς κρατῶν κάλτην καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἴπποκράτορος καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ ἀριστερὰ τεταμένη 5 καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς Ἰβέως τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ β' δεκανῶ παρανατέλλουσι τὰ μέσα τοῦ Ἴπποκράτορος καὶ οἱ δύο Ὀφεις ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους συνάφειαν καὶ τὰ μέσα τῆς Ἰβέως τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ γ' δεκανῶ παρανατέλλουσιν ὁ Μέγας Ὀρνις, ὃν καλοῦσι Κύκνον < > ὃν καλοῦσιν Ἴπποκράτορα καὶ Λύκος δάκνων τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ τὰ ὀπίσθια τοῦ Πηγᾶσου καὶ τὰ τέλη < τῆς Ἰβέως > τῆς δωδεκαῶρου. καὶ ὁ 10 μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Ἀφροδίτης, ὁ β' Ἑρμοῦ, ὁ γ' Σελήνης. παρανατέλλει δὲ τούτῳ λαμπρὸς ἀστήρ, ὃς καλεῖται Νότιος Ἰχθύς, μοίρας ιβ', νότιος, μεγέθους α', κράσεως Ἀφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστήρ, ὃς καλεῖται Ὀρνις, μοίρας ιβ', λεπτῶν ν', βόρειος, μεγέθους β', κράσεως Ἀφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ. ἔχει δὲ ὄρια τῶν 15 ε' πλανητῶν· Ἑρμοῦ ζ', Ἀφροδίτης ς', Διὸς ζ', Ἄρεως ε', Κρόνου ε'. ἔχει δὲ ὑποτεταγμένα κλίματα ταῦτα· Αἴγυπτον· Σαυροματικὴν, Ὁξείαν, Σογδιανήν, Ἀραβίαν. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος κνημῶν, σκελῶν, νεύρων. ποιεῖ δὲ ὑδρωπικούς, ἀρθρητικούς, μανιώδεις, ἀποκόπους καὶ τραυματικούς καὶ ἐλεφαντιῶντας, ἰκτερικούς, μελαγχόλους, πηροὺς 20 διὰ τὴν Κάλτην. στοιχεῖα δὲ ἔχει τὸ λ' καὶ τὸ φ'.

Ἀνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως τρίτης κεφαλῆ, ἀπὸ δ' ἕως ζ' τράχηλος, ἀπὸ η' ἕως ι' κοιλία, ἀπὸ ια' ἕως ιγ' χεῖρες, ἀπὸ ιδ' ἕως ιθ' ὦμοι, ἐν δὲ τῇ κ' καρδία, ἀπὸ κα' ἕως κβ' μόρια, ἀπὸ κγ' ἕως κδ' μηροί, ἀπὸ κς' ἕως κζ' πόδες, ἀπὸ κη' ἕως λ' ἰσχία. 25

Ἀποτελεῖ δὲ εὐχρῶας, εὐακείας, εὐπαθεῖς, κενοδόξους, φιλοκαθαρίους, θρασυδείλους. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ α' δεκανοῦ εὐεργητικούς, ἀχαριστουμένους δὲ πολλακίς, ξενιτεύοντας καὶ εὐγάμους, φαρμακείαις ἐνοχλουμένους. ἐπὶ δὲ τοῦ β' εὐφραντικούς, παίκτας, ἀδόλους, ἐν ὑγροῖς ὀχλουμένους, ἡδεῖς, εὐπραγοῦντας παρ' ὑπερέχουσι 30

1 ἐναντ. Ἡλ. om. TV. 2 ἐπίκ. Ζ. om. R. ὁ Ζεὺς T. ἔχον T. δὲ om. TV. 4 τεταμένη T. 5 τοῦ δεκάτου [i. e. i' ex Ἰβέως] Ἰβέως T, τοῦ Ἰβέως V. 6 οἱ δύο ὄφεις RV] ὁ δωδέκατος [i. e. οἱ β'] ὄφεις T. 9 Ἴπποκράτ' R. De lacuna cf. *Sphaera*, p. 282 sqq. δάκνων T. 10 τέλη T. τῆς Ἰβέως om. codd. 12 δὲ om. TV. τούτῳ TV] αὐτῷ R. 14 λαμπρὸς ante ὄρνις repet. RV. ιβ' ν' VR (ν in R non prossus certum, η?), ιβ' λεπτά ι' T. 15 β' om. TR. 15-16 ἔχει - Κρόνου ε' om. R. 17 ἔχει δὲ om. T, ε. δὲ ὑποτ. om. R. αἴγυπτος R. Cf. *Sphaera*, p. 296; cetera apud Ptolem. l. c. συμρομαντικὴν T, συμρωματικὴν V, σαβρωματικὴ R. 17-18 ὀξειανὴ R. 18 σογδιανὴ TV, γογδιανὴ R. ἀραβίαν TV, ἀραβία R. τοῦ om. T. κρημῶν TV. 19 δὲ om. TV. καὶ om. T. 20 ἰκτερικούς ex ἰκτερινούς correcti. V. 21 στοιχείων κυριεῖ τοῦ τοῦ λ' καὶ φ' R. 22-p. 211, 2 om. R. 22 μιάς TV. τρίτου T. 23-24 ἐν δὲ τῇ κ' T] ἀπὸ κ' V. 26 εὐχρῶας TV. ἐνάκτας T, εὐάκτας V. 26-27 φιλοκαθαρίους T. 27 θρασυδήλους T. 28 εὐγάμους V. 29-30 ἀδόλους T. 30 εὐπρ (sic) εἰς παραπερεχου T.

καὶ ὄπλοις ἐνδόξους. <ἐπὶ δὲ τοῦ γ' > ἀναξίους, συμπλευσομένους πολλά τε κινδυνεύοντας ἢ σινουμένους ἔξ ὑγρῶν.

Δωδέκατον Ζῴδιόν εἰσιν Ἰχθύες, θηλυκόν, δίσωμον, νυκτερινόν, πλάγιον, ὑδατῶδες, χειμερινόν, κατωφερές, ἄφωνον, ἀγαθόν, εὐμετά- 5 βολον, πολύγονον, συνουσιαστικόν, κάθυγον, μελοκοπούμενον, λεπιδωτόν, ποικίλον, λεπρῶδες, ἀλφῶδες, ἀστατον, ἀσελγές, ὀχλικόν, πτερωτόν, κόσμου ἀγαθὸν ἀπόκλιμα, θεοῦ τόπος, οἶκος Διός, ὕψωμα Ἀφροδίτης περὶ μοίρας κζ', ταπεινῶμα Ἑρμοῦ περὶ μοίρας ιε', τρίγωνον ἡμέρας μὲν Ἀφροδίτης, νυκτὸς δὲ Ἄρεως, ἐπίκοινος ἡ Σελήνη. ἔχει 10 δεκανοὺς γ'. καὶ τῷ μὲν α' δεκανῶ παρανατέλλουσι τὰ ἐμπρόσθια τοῦ Πηγᾶσου ἵππου ἐπτερωμένου καὶ κεφαλὴ Ἐλάφου ἔχουσα ὄφεις δύο ἐν τοῖς μυκτῆρσι καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Λίνου καὶ ἡ οὐρά τοῦ Κροκοδείλου τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ δευτέρῳ δεκανῶ παρανατέλλουσι τὰ μέσα τῆς Ἐλάφου καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ Ἐγγούνασι καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ Κροκοδείλου 15 τῆς δωδεκαῶρου. τῷ δὲ τρίτῳ δεκανῶ παρανατέλλουσι τὰ ὀπίσθια τῆς Ἐλάφου καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ τοῦ Ἐγγούνασι καὶ τὸ τέλος τοῦ Λίνου καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Κροκοδείλου τῆς δωδεκαῶρου. καὶ ὁ μὲν α' δεκανὸς φέρει πρόσωπον Κρόνου, ὁ β' Διός, ὁ γ' Ἄρεως. παρανατέλλει δὲ τούτῳ λαμπρὸς ἀστήρ ὁ ἐπὶ τοῦ Ἴππου μοίρας ε', λεπτῶν ν', βόρειος, 20 μεγέθους β', κράσεως Ἄρεως καὶ Ἑρμοῦ. πάλιν παρανατέλλει λαμπρὸς ἀστήρ ὁ κοινὸς Ἴππου καὶ Ἀνδρομέδας, μοίρας κα', βόρειος, μεγέθους β', κράσεως Ἄρεως καὶ Ἑρμοῦ. ἔχει δὲ ὄρια τῶν ε' πλανητῶν· Ἀφροδίτης ιβ', Διὸς δ', Ἑρμοῦ γ', Ἄρεως θ', Κρόνου β'. ἔχει δὲ ὑποτεταγμένα κλίματα ταῦτα· Ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ τὴν Ἰνδικὴν χώραν, 25 Γαραμαντίαν, Λυδίαν, Κιλικίαν, Παμφυλίαν. κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος πελμάτων καὶ ἀκροποδίων καὶ νεύρων ποδῶν καὶ τῶν ἀστραγάλων. ποιεῖ δὲ ἀρθρητικούς, ποδαγρούς, ὑποκύρτους, λεπρούς ἢ ἀλφούς ἢ λειχῆνας ἔχοντας ἢ ψώρας, κατωφερεῖς δὲ καὶ ἐπιψόγους, ἀσελγείς,

1 ἐπὶ - γ' suppl. ἀναξίους V. ονσυμπλευσομένους (sic) T οὐ σ. V (οὐ fort. ex τρίτου remansit). 2 σινουμένους corrigere nolui. 3 Ἐνδέκατον T. In marg. inf. inap. 2: Τόπος δούλων. 3-4 νυκτ. πλάγ. om. R. 4 χειμ. ὑδατ. R. ἀγαθόν om. T. 5 πολύγονον R. μελεοκούμενον VR, μελλοκ. T. 6 ὀχληρόν R. 8-9 π. μοίρ. - μὲν om. R (unde etiam cuius ἐναντίωμα esset excidit). 9 δὲ om. V. ἐπίκ. ἢ Σ. om. R, ἢ om. V. 10 δεκανοὺς bis scripti. T. ἐμπροσθεν R. 11 περωμένον T, περωμε(v) V. ἐν om. T. 12 τοῖς] τῆς T. λίνου RV] ☉ T. 13 τά] τε T. τῆς RV] τοῦ T. 14 ἐν γόνασι R. καὶ τὸ ἦμ. om. T. κροκονδείλου T. 16 ἄλλον T. ἦμι R. ἐν γόνασι R. ληνού R, σίνου T. 18 περιανατέλλει T. δὲ om. TV. 19 μοίρας ε' ν' RV. λεπτά T. 20 πάλιν om. T. λαμπρὸς om. T. 21 ἵππους T. κα' RV] ια' T. 22-23 ἔχει - β' om. R. 23-24 ὑπόκεινται αὐτῷ κλίματα ταῦτα R. 24-25 ἐρυθρὰ θάλασσα καὶ τῆς Ἰνδικῆς χώρ(ας), κρασασμοντικὴ γαρἀμαντις λυδία κικιλία παμφία R. 24 Ἐρυθρὰ θάλασσα: cf. Herphaest., p. 166, 1. Ἰνδικὴ χώρα: cf. *Sphaera*, p. 296; Γαραμ. - Παμφ. ex Ptolemaeo l. c. 25 γραμμαντίαν T, γραμματιαν V. 26 ἀκροπόδον T. καὶ ante νευρ. om. TV. νευρῶν ποδῶν τὰ RV, νευρῶν. ποδῶν τὰ T. ἀστραγγάλων T. 27 ποιοῖ T. ποδαγρούς TV. λέπρας R. ἢ om. R.

πολυκοίνους, ἀπὸ ἐνύγρων παθῶν ὄχλουμένους. κυριεύει δὲ στοιχείων τοῦ μ καὶ ω'.

Ἀνατέλλει δὲ ἀπὸ μοίρας α' ἕως γ' κεφαλή, ἀπὸ δ' ἕως ζ' ἀνά μέσον ὁ σύνδεσμος, ἀπὸ η' ἕως ι' <τὰ> πρὸς νότον, ἀπὸ ια' ἕως ιγ' κοιλία, ἀπὸ ιδ' ἕως ιθ' ὦμοι, ἀπὸ κ' ἕως κζ' βόρεια, ἀπὸ κη' ἕως λ' ὄνυχες. 5

Ἀποτελεῖ δὲ λευκόχρους, εὐτριχας, πολυτρόπους, πολυτότας, δαπανητάς. καὶ ἐν μὲν τῷ α' δεκανῶ παραβόλους, ἀδίκους κέρδους ἕνεκα, μέσους τῷ βίω, ἀπολόγους ἢ παιδείας θαυματομένους, πολυφίλους, εὐτέχνους, ἐντίμους, γυναιξίν ἀποδεκτούς. ἐπὶ δὲ τοῦ β' καταγαστρους, περιέργους, ἐκδημητάς. ἐπὶ δὲ τοῦ γ' ἀπολαυστικούς, 10 φιλόλογους, ἐνδόξους, πολυπείρους, ἀποδοχὴν παρὰ γυναιξίν ἔχοντας, δαπανητάς δὲ καὶ ὀρηγτικούς καὶ πολλῶν θεατάς, βράδιως ἀποβάλλοντας καὶ κτωμένους.

Τούτων δὲ τῶν ζωδίων τὰ μὲν εἰσὶν ὀρθά, τὰ δὲ πλάγια· καὶ ὀρθὰ μὲν εἰσὶν ἀπὸ Καρκίνου ἕως Τοξότου, πλάγια δὲ ἀπὸ Αἰγοκέρωτος ἕως 15 Διδύμων. ἔτι δὲ τούτων τὰ μὲν εἰσὶν ἡμερινά, τὰ δὲ νυκτερινά· καὶ ἡμερινά μὲν εἰσὶν ☿ ♃ ♁ ≡ ⇒ ≡, νυκτερινά δὲ ☿ ☾ ♀ ♄ ♀. τρίγωνα ἃ καὶ ἀνατολικά καλοῦνται ☿ ♁ ⇒· τὰ αὐτὰ καὶ πύρινα καὶ βασιλικά. γῆινα δὲ ☿ ♀ <♃> καὶ ταῦτα βόρεια. τὸ δὲ τρίγωνον τῶν Διδύμων καὶ Ζυγοῦ καὶ Ὑδροχόου ἃ καὶ πνευματώδη καλοῦνται, 20 δυτικὸν τυγχάνει. ὁμοίως καὶ τὰ τρίγωνα ☾ ♀ καὶ ♃, ἃ καὶ ὑδατώδη καὶ πολύσπορα καλοῦσι, καὶ αὐτὰ νότια τυγχάνουσι. τετράγωνα δὲ εἰσι τοῦ μὲν ☿ ☾ ≡ ♄ ἃ καὶ τροπικὰ καλεῖται· πάλιν ☿ ♁ ♀ ≡ ἃ στερεὰ λέγονται· δίσωμα δὲ τετράγωνα ♃ ♀ ⇒ ♃. καὶ διάμετρα μὲν τῶν τροπικῶν ☿ πρὸς ≡ καὶ ☾ πρὸς ♄, τῶν δὲ στερεῶν ☿ 25 πρὸς ♀ καὶ ♁ πρὸς ≡. ἑξάγωνα δὲ εἰσι τὰ ἀρσενικά πρὸς τὰ ἀρσε-

1 πολυκοίνους T. δὲ om. R. 2 τοῦ et καὶ om. R. ο' V. 3-13 om. R. 3 μιὰς V. 4 τὰ supplēvi. 6 ἀποτελεῖ T. λευκοχρόους T. 7 μὲν om. T. κέρδινεν T. 8 θυνημιένους T. 10 γ' T] δεκάτου V. 11 ἀποδοχάς T. περί T. 12-13 ἀποβάλλων T. 14 p. 213, 6 desunt in T, valde decurtata sunt in R; dubito num ad excerpta Rhetoriana pertineant. 14 τούτων μὲν V. 16 ἐπὶ δὲ τούτοις V. νυκτ., τὰ δὲ ἐπίκοινα R. Hic igitur in R novi cuiusdam systematis diurnorum et nocturnorum signorum vestigia occurrunt. V contra consentit et cum ipso capituli contextu et cum Manilio, II, 221 sq. (cf. Bouché-Leclercq, *Astr. gr.*, p. 156). Ceterum Anonymus ille a Ludwichio post Maximum, p. 105, editus recensione codicis R usus est (cf. p. 105, 6), ἐπίκοινων nominiibus omissis. 16-17 κ. ἡμερινὰ μὲν εἰσι ☿ ☾ ♁ ⇒, νυκτερινὰ δὲ <☿ ♃> ≡ (parva lacuna indicatur) ♄ ≡, ἐπίκοινα δὲ <☿> ♀ ♀ ♃ R; cetera inde usque ad finem huius capituli desunt. 18 τρίγωνα scil. ζωδία. Hoc systema trigonorum cum ventis et elementis coniunctorum diversum ab eis quae supra p. 104 edidi necnon ab eis quae Bouché-Leclercq, *l. c.*, p. 199 sqq. collegit; partim tantum consentit Paulus Alexandr. 21 δυτικὰ(α) τυγχάνουσι V. ☾ ser.: τοῦ δὲ κ' V: alia quoque ζωδίων sigla in V a solitis differunt (e. g. ★ pro Καρκίνος). 23 ☾ ser.: κ' V. 24 δίσωμα scripsi: δίωμα V.

νικά καὶ τὰ θηλυκὰ πρὸς τὰ θηλυκὰ. ἤτοι ἀρσενικά εἰσὶν ἄπερ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἡμερινὰ ἐγράψαμεν οἷον ☿ ♃ ♁ ≡ ⇒ ≡· ταῦτα καὶ ἑξάγωνα καὶ ἡμερινὰ καὶ ἀρσενικά καλοῦνται· ὁ δὲ ☿ καὶ ☾ καὶ ♀ καὶ ♀ καὶ ♄ καὶ ♃, ταῦτα πρὸς ἄλληλα πάλιν ἑξάγωνα καὶ θηλυκὰ καὶ 5 νυκτερινὰ καλοῦνται. ἀπὸ τῶν σημείων τούτων γνωρίζεται πᾶς τις οἷός ἐστι καὶ οἷου ἀστέρος.

3 ὁ ☾ V. 6 Haec verba excipiunt in V ea quae infra suo loco p. 215, 26 inserui; nam Saturni κυρείαν ad sequens de planetis capitulum trahendam esse et per se manifestum et proximi capituli contextu certissimum.

[F. 144^v.] **Rhetorius de planetarum natura ac vi.**

Rhetorii capitulum de septem planetis quo caput antecedens de duodecim signis continuatur, Vaticanus gr. 191 (f. 236^v) solus integrum fere nobis servasse videtur. Nam Berolinensis noster (f. 144^v) solummodo primam quamque particulam qua planetarum natura describitur, delibavit; Vindobonensis autem 1 (= philos. 108) f. 256 phases quoque recepit, temporum spatia quibus stellae circulos suos explent maximam partem etiam solus rettulit, sed planetarum vires fere totas omisit. Edidi igitur hoc capitulum ex Vaticano potissimum ceterorum codicum lectionibus adiectis. — Similia praeter Antiochum (Vindobon. 3, f. 64, μδ'. Περὶ τῶν ζ' πλανωμένων ἐν ἐπιτομῇ ἐκ τῶν Ἀντιόχου) inprimis Vettius Valens collegit, quocum hic tractatus in prima et tertia quaque particula ubi de planetarum natura ac tutelis agitur, partim ad verbum consentit; cf. infra p. 215, 13 etc. et Valentem I 1, p. 1 sqq., Kroll = *Catal.*, II, 88 sqq. Cf. etiam Anonymus de planetis, *ibid.*, p. 160 sqq., qui cum nostro capitulo eo quoque cohaeret, quod et ipsi olim caput de συγκρατικῇ ἀστέρων θεωρίᾳ successit, cf. infra p. 215, 24, 217, 5 etc. (contra cf. Valens, p. 5, 14, Kroll = *Catal.*, II 92, 17). — Plane diversi argumenti est Iuliani opusculum de septem planetis (editum *Catal.*, I, 134 sqq.), quod multo magis Ptolemaei (*Tetrab.*, I, 4) rationem physicam sequitur. — Ne ultima paginae pars vacua relinquatur, quem planetarum ordinem singuli scriptores secuti sint, hic adnotemus:

Antiochus, Iulianus.	} ☿ ♃ ♂ ☾ ♀ ♄ ☾
Rhetorius, Anonymus supra p. 96	
Anonymus de planet. <i>Catal.</i> , II, 160 sqq.	
Ptolemaeus et Valens	☾ ☾ ☿ ♃ ♂ ♀ ♄ ☾

Hi igitur magna mundi lumina (τὰ φωτὰ) e planetarum numero segregaverunt; omnes autem verum planetarum ordinem novisse manifestum.

T

πθ'. Περὶ τῶν Ζ' ἀστέρων, κράσεων φύσεων φάσεων κρύψεων στηριγμῶν πρώτων καὶ δευτέρων· ἔτι δὲ καὶ περὶ καυμάτων καὶ ἀκρονύκτων καὶ τῶν λοιπῶν καὶ μετοχῆς ἀνθρώπων.

V

Περὶ φύσεως καὶ κράσεως καὶ γεύσεως τῶν Ζ' ἀστέρων.

R

Περὶ τῆς τῶν πλανωμένων ἀστέρων φύσεως καὶ δυνάμεως καὶ ὧν κυριεῦει μελῶν ἕκαστος καὶ τί σημαίνει.

<Περὶ Κρόνου.>

Ὁ Κρόνος φύσεώς ἐστι ψυχρᾶς καὶ ξηρᾶς καὶ σκοτεινοῦ εἶδους· κυριεῦει δὲ τοῦ σώματος σκελῶν, γονάτων, νεύρων, ἰχώρων, φλεγμάτων, κύστεως, νεφρῶν καὶ τῶν ἀποκρύφων <σινῶν τε> ὅσα διὰ ψύξεως καὶ ὑγρότητος, ποδάγρας, χειράγρας· σημαίνει δὲ πατέρα, μείζονα ἀδελφούς, ὄφρανιαν υἱῶν, γεωπονίας, στυγνοῦς, ἐνδομήχους, ῥυπαρούς, βραδείς, μονοτρόπους, τυφώδεις, μελανέιμονα, κληρονομικούς, πλευστικούς, βιαίους. ἔστι δὲ καὶ Νεμέσεως ἀστήρ. ἔστι δὲ τῆς ἡμερινῆς αἰρέσεως· τῆ δὲ γεύσει στυφός. ἐπέχει δὲ ἐν τοῖς μετάλλοις τὸν μόλιβδον. ἐπικοινωνεῖ δὲ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐν τοῖς μυκτῆρσι.

Ἔχει δὲ φάσεις ε'· ἀνατολὴν, δύσιν, πρῶτον στηριγμόν, δεύτερον στηριγμόν, εἴτα ἀκρόνυκτον φάσιν, πρῶτον οὖν ἀνατέλλει, εἴτα στηρίζει τὸν πρῶτον στηριγμόν, εἴτα ἀκρόνυκτον φάσιν, εἴτα δεύτερον στηριγμόν, εἴτα τὴν δύσιν. ἀποσπᾶσαντος γὰρ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ἥλιου μοίρας ι' ἀνατολὴν ποιεῖται ἕψαν. ὁμοίως ἀποσπᾶσαντος ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ἥλιου μοίρας ρκ' τὸν πρῶτον στηριγμόν ποιεῖται προσερχομένου δὲ τοῦ Ἥλιου αὐτῷ ἀναποδίζει. ὅταν δὲ ἀποσπᾶσῃ ἀπ' αὐτοῦ ὁ Ἥλιος μοίρας ρπ', τότε ἄρχεται ποιεῖσθαι ἀκρόνυκτον φάσιν. ὁμοίως εἰς τοῦπίσω τροχάζων ποιεῖται στηριγμόν δεύτερον. ἐπὶ δὲ ἀποσπᾶσῃ ἀπ' αὐτοῦ ὁ Ἥλιος μοίρας σμ', τότε ἄρχεται τὴν κατὰ φύσιν πορείαν

5 β^{ov} T. ἔτη T. 11 εἶδος T. 12 νευρῶν T. 13 νεφρῶν om. VT. σινῶν τε addidi ex Valente p. 2, 16, qui fere ad verbum consentit. 14 ὑγρ. TV] ψυχρότητος R. ποδάγρας T. 15 υἱῶν om. R. ἐνδομήχους R. 16 μελανοέιμονα Valens. 17 πλευστικούς item Valentis cod. Neapolit. (quem tamen vile cod. Marciani apographum esse affirmat Kroll : πλαστικούς Marcianus at cf. infra p. 215, 7). καὶ om. VT. Νεμέσεως : cf. Achill., *Isag.*, c. 17; Valens., l. c.; *Catal.* I, 168, 24. ἔστι δὲ VR] καὶ T. 18-19 τῆ-μυκτ. om. R. 18 δέ om. T. 19 τὸ μὸλ. T. ἐπικοινωνεῖ : i. e. nares et Saturni et Veneris tutelae tributae. Cf. infra p. 220, 11. 20-p. 215, 4 om. R. Prorsus diversam de phasibus theoriam v. supra p. 118 sqq. 20 ἀνατολή T. 20-21 πρ. στ. δ. στ. in marg. sup. suppl. V. δ. στ. om. T. 21 εἴτα V] καὶ T. φάσιν om. T. 23 ἀποσπᾶσαντος (sic) T. γὰρ αὐτοῦ ἀπὸ codd., correxi. 24 ἐπ' T. 26 αὐτόν codd. ἀπ' αὐτοῦ T] αὐτόν V.

ποιεῖσθαι· καὶ πάλιν καταλαμβάνων αὐτὸν πρὸ μοιρῶν ι' δύσιν ποιεῖται ἔσπεριαν· καὶ μένει ἐν τῇ δύσει ἕως ὅτε πάλιν ἀποσπᾶσῃ τὰς ι' μοίρας. διαπορεύεται δὲ τὸν ζωδιακὸν κύκλον ἐν ἔτεσι τριάκοντα. καὶ ἐν τοσοῦτῳ ἢ θεωρία.

5 Αὐτὸς δὲ ἀστήρ λαχὼν τὴν οἰκοδεσποτείαν τῆς γενέσεως τὸ μὲν παλαιὸν καὶ ἐνδόμηχον καὶ σκοτεινὸν καὶ μονόγνημον καὶ σιγηρὸν καὶ βαθυπόνηρον καὶ ἀφαντασίωτον καὶ κακόπαθον καὶ κατηφέστερον ἐς ὄψε τῶν χρόνων <ἀποτελεῖ>· πλευστικούς τε ποιεῖ καὶ πρὸς τὸ θεῖον περιέργως διακειμένους, περὶ δὲ τὰ τέκνα καὶ ἀδελφούς οὐκ εὐτυχεῖς. 10 χρηματίζων δὲ ἡμερινῇ γενέσει ἐν ἰδίοις οἴκοις ἢ ὑψώματι μετὰ συναίρειστοῦ ἐπίκεντρος ἢ ἐπαναφερόμενος ἀνατολικὸς ἀγρῶν ἢ θεμελίων ἢ ἐνύγρων κτημάτων κυρείαν δώσει καὶ περιουσίαν ἢ ἀλλοτριῶν κτησιν ἢ κληρονομίαν ἢ εὐρέματα τό τε ἄλλους ὑποτάξει καὶ καταδυναστεύσει ἢ ἀπ' ἀλλοτρίας αὐξηθῆναι βλάβης ἕκ τε παλαιῶν ἢ ἀνακεχωρηκότων 15 πραγμάτων ἢ πρεσβυτέρων προσώπων ὠφέλειαν. ἐν νυκτερινῇ δὲ γενέσει χρηματίζων καὶ ἐν ἀνθαιρετιστοῦ οἴκῳ ἐπίκεντρος ἢ ἐπαναφερόμενος ἀπὸ τῶν κέντρων βλέπτει, ἀπὸ δυνατῶν καὶ πρεσβυτέρων προσώπων ἐπάγων κινδύνους διὰ παλαιὰ καὶ ἀνακεχωρηκότα πράγματα εἰς τε δάνεια καὶ εἰργμούς καὶ συκοφαντίας ἢ φυλακὰς ἢ δεσμὰ ἢ † κομο- 20 τροφίας καὶ φυγὰς ἄγει καὶ χρονίας συμφορὰς φαρμακείας τε ἢ ρεύματα καὶ ψύξεις καὶ νευρικά πάθη καὶ μακρονοσίας ἢ κρυπτῶν τόπων ἀσθενείας.

Νοεῖν δὲ χρῆ σε· καθ' αὐτὸν μὲν κύριος φανεῖς τῆς γενέσεως τοιαῦτα ποιεῖ τὰ ἀποτελέσματα· συσχηματιζόμενος δὲ ἑτέροις ἢ οἴκοις 25 αὐτῶν ὅσα ἐπικίρησιν, ἐν τοῖς ἐξῆς περὶ συγκράσεως λέγοντες ὑποτάξομεν.

Κρόνος τὴν κυρείαν τοῦ θανάτου λαβὼν ποιεῖ διὰ νόσων πολυχρονίων ἢ φθίσεων καὶ ρευματισμῶν καὶ ῥιγοπυρέτων καὶ κωλικῶν καὶ ὑστερικῶν διαθέσεων καὶ ὅσα κατὰ πλεονασμὸν ὑγροῦ συνίσταται. 30 Κρόνος μοίρα ὠροσκοπούση ποιεῖ μέλανα, δυσειδεῖς, αὐχημρούς, σκυθρωπούς, σπανοπώγωνα, κοιλοφθάλμους, ὄχληρούς, γοργούς, μικροφυεῖς, ψεύστας, κακοτρόπους, κλέπτας, ῥέμβους, καταφρονητάς,

1 post δύσιν codd. αὐτόν, deleti. 3-4 διαπορ. - θεωρία desunt in V; sed cum infra p. 216, 23 Iovis cyclus etiam in hoc codice describatur, haec in archetypo exstistisse certum; nescio tamen utrum clausula quoque κ. ἐν τοσ. ἢ θεωρ. ex illo fluxerit an ab excerptore addita sit. 5-26 om. TR. 6 πλείον V, correxi. 8 ἀποτελεῖ addidi (possis etiam σημαίνει). 10 μετὰ scripsi : μὲν cod. De συναίρειταις (συναίρειστοῦ cod.) cf. e. g. Valens, p. 55, 24; 71, 20; 84, 29; 94, 7; 117, 34 Kroll. 11 ἀνατολικὸν V. 16 οἴκου cod. 17 κέντρων scripsi : ἀπὸ τῶν β' videtur in V. 19 κομοτροφίας sine dubio corruptum : μονοτροφίας? (κακοτροφίας Cumont, νοσοτροφίας Kroll). 23 χρῆσει cod. κυρίως cod. 25-26 ergo apud Rhetorium quoque ut apud Anonymum, *Catal.*, II, 160 sqq. capitula de stellis coniunctis olim secuta sunt. 27-p. 216, 2 Quo loco haec quae in T et R desunt in V posita sint, vide sis supra p. 213, 6. 27 κυρίαν V. ποιεῖ nempe ἀποθνήσκειν.

ὑποκριτάς, λαθροπινείς, εὐλαβὲς σχῆμα ἔχοντας ἢ καὶ μονάζοντας, ἐκκλησιαστικούς, ἐν ἅσασι στυγνοὺς.

Περὶ Διός.

Ὁ Ζεὺς φύσεώς ἐστι πνευματικῆς, γονικῆς, θερμὸς· κυριεύει δὲ τοῦ σώματος μηρῶν, ποδῶν, σπορᾶς, μήτρας, ἥπατος, δεξιῶν μερῶν 5 καὶ ὀδόντων. σημαίνει δὲ τέκνωσιν, γονήν, συστάσεις, γνώσεις, φιλίας μεγάλων ἀνδρῶν, χρημάτων ὄρεσιν καὶ δαψίλειαν, εὐπορίαν ἢ δωρεάς, δικαιοσύνην, ἀρχάς, πολιτείας, δόξας, προστασίας, ἱερωσύνας, πίστεις, νίκας. ἔστι δὲ τῆς ἡμερινῆς αἰρέσεως· τῇ δὲ χρῶνται φαίος, τῇ δὲ γέυσει 10 γλυκύς· ἐπέχει δὲ ἐν τοῖς μετάλλοις τὸν ἄσημον. ἐπικοινωνοῦν δὲ τῷ Ἑρμῇ ἐν τοῖς ὤσιν.

Ἐχει δὲ φάσεις ε'· ἀνατολήν, δύσιν, α' στήριγμόν, β' στήριγμόν, ἀκρόνυκτον. πρῶτον οὖν ἀνατέλλει, εἶτα στήριζαι τὸν πρῶτον στήριγμόν, εἶτα ἀκρόνυκτον φάσιν, εἶτα β' στήριγμόν, εἶτα τὴν δύσιν. ἀποσπάσαντος γὰρ τοῦ Ἥλιου ἀπ' αὐτοῦ μοίρας ι' ἀνατολήν ποιεῖται 15 ἕψαν· ὡσαύτως ἀποσπάσαντος ἀπ' αὐτοῦ Ἥλιου μοίρας ρκ' τὸν πρῶτον στήριγμόν ποιεῖται. προσερχομένου δὲ τοῦ Ἥλιου αὐτῷ ἀναποδίζει· ὅταν δὲ ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτοῦ ὁ Ἥλιος μοίρας ρπ', τότε ἄρχεται ποιεῖσθαι ἀκρόνυκτον φάσιν. ὁμοίως εἰς τοῦπίσω τροχάζων ποιεῖται στήριγμόν δεύτερον· ἐπὶ δὲ ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτοῦ ὁ Ἥλιος μοίρας σμ', 20 τότε ἄρχεται τὴν κατὰ φύσιν πορείαν ποιεῖσθαι καὶ πάλιν καταλαμβάνων αὐτὸν πρὸ μοιρῶν ι' ποιεῖται ἔσπερίαν δύσιν καὶ μένει ἐν τῇ δύσει ἕως ὅτε ἀποσπάσῃ τὰς ι' μοίρας. διαπορεύεται δὲ τὸν ζωδιακὸν κύκλον ἐν ἔτεσι ιβ'.

Λαχῶν δὲ τὴν οἰκοδεσποτείαν τῆς γενέσεως ἐπικέντρος ἐν ἡμερινῇ 25 γενέσει ἐν ἰδίοις οἴκοις ἢ συναιρετιστοῦ χρηματίζων μεγάλους ἀποτελεῖ καὶ ἐνδόξους, δεκτοὺς, σεμνοὺς, ἀγαθοὺς, εὐθεῖς, λαμπροφύχους, ὑπὲρ δύναμιν πόλεων ἢ ὄχλων πραγματείας κατορθοῦντας ἀποδοχὴν τε ἔχοντας παρ' ἀλλήλοισι ἢ βασιλεῦσιν ἢ μεριστᾶσιν, εὐφημωμένους δι' ἀρετὴν καὶ εὐσέβειαν, τιμαῖς ἀναθημάτων κοσμουμέ- 30 νους <ἢ> ἱερωσύναις, φιλοστόργους τῶν οἰκείων καὶ εὐεργετικούς εἰς φιλίαν ἐπὶ τε γυναικὶ καὶ τέκνοις εὐφραϊνομένους, ἐκτὸς ἕαν μὴ τῷ

1 λαθροπινείς scripsi : λαθροπίνους V. 2 Haec Rhetorium qui saec. VI initio vixit res Christianas respexisse neque tamen adamasse demonstrant. Cf. etiam infra p. 225, 29 ἀσκητρίαις. 3 περὶ φύσεως Δ. R, om. V (in marg. Z) et T. 4-10 partim ad verbum cum Valente l. c. concordant. 4 Δεύτερος ἀστὴρ ante ὁ Ζεὺς T. γονῆς codd. θερμὸς om. VT. 5 μοιρῶν V. 6 γωνήν T. γνώσεις om. R. 7 δαψιλίας RV. 8 πολίτας TV. 9-24 om. R. 10 δὲ om. T. 12 β' στήρ. om. T. 14 τὴν V] καὶ T. 15 ἀνατολικὴν V. 16 ἀπὸ τοῦ Ἥλιου T. 17 αὐτοῦ codd. 18 ὁ om. V. 20 ὅταν V. 22 δύσιν αὐτὸν ποιεῖται ἔσπ. V. 25-p. 217, 12 om. TR. 29 ἀλλήλοισι V: fort. ἄλλοις. 31 ἢ addidi. φιλοστόργους (sic) V.

δυτικῷ τύχῃ κέντρῳ· τότε γὰρ οὐχ οὕτως εἰς τέκνα εὐτεκνώσει. <ἐὰν δὲ> καταβλάπτηται ὑπὸ φθοροποιοῦ ἐπικόπτοντος αὐτοῦ τὰς εὐεργεσίας, ὁμοιοτρόπους, ἐλάσσονας δὲ πολὺ τὰς δυνάμεις τῆς λαμπροφυχίας ἔχοντας, καὶ ἐπιφθοροῦνται αἱ προκοπαί. ὁμοίως δὲ καὶ αὐτὸς καθ' 5 αὐτὸν ὁμοία ἔχει τὰ ἀποτελέσματα· ὅσα δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις συσχηματιζόμενος ποιεῖ, ἐν τοῖς ἐξῆς εἴρηται. <ποιεῖ δὲ καὶ> λευκοὺς, εὐσάρκους, μεγαλοεμπύγωνας, ἀγαθοὺς τοῖς τρόποις, ἀξιωματικούς, εὐμεγέθεις, εὐρυμετώπους, χαροπούς, τρίχας ἔχοντας ἐν τοῖς μυκτῆρσι, ἀναφαιλάντιας, μεγαλοκεφάλους, καλοσυμβούλους, πᾶσι συνερχομένους. 10 οὗτος θανατοῖ ἀπὸ συνάγχης, περιπνευμονίας, κεφαλαλγίας, καρδιακῶν διαθέσεων, ἀποπληξίας καὶ ὅσα κατὰ πλεονασμὸν πνεύματος συνίσταται.

Περὶ Ἄρεως.

Ὁ Ἄρης φύσεώς ἐστι πυρώδους καὶ καυσώδους καὶ ξηραίνουσης. 15 κυριεύει δὲ τοῦ σώματος κεφαλῆς, ἔδρας, μορίου, χολῆς, αἵματος, σκυβάτων ἐκκρίσεως, ὀπισθίων μερῶν. σημαίνει δὲ μέσους ἀδελφοὺς καὶ σίνην καὶ πάθη, βίας, φθόνους, πολέμους, ἀρπαγὰς, ἐμπρησμούς, μοιχείας, φυγαδεΐας, αἰχμαλωσίας, φθορὰς γυναικῶν, ἐμβρυοτομίας, τομάς, κολλήσεις, στρατιωτικὰς ἢ ληστρικὰς ἐφόδους, κυβείας, 20 ψεύδη, κλοπὰς, ληστεΐας, ἐπιπορκίας, τοιχωρυχίας, τυμβωρυχίας, καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια. ἔστι δὲ τῆς νυκτερινῆς αἰρέσεως· τῇ δὲ χρῶνται ἐρυθρός, τῇ δὲ γέυσει πικρός. ἐπέχει δὲ ἐν τοῖς μετάλλοις τὸν σίδηρον. ἐπικοινωνεῖ δὲ τῷ Ἑρμῇ ἐν τῷ στόματι.

Ποιεῖται δὲ σχήματα ἑπτὰ· ἀνατολήν <καὶ> ἡμέρας ἐννεήκοντα καὶ 25 στήριγμόν πρῶτον καὶ ἀκρόνυκτον φάσιν καὶ στήριγμόν δεύτερον καὶ δευτέραν ἐννενηκονθήμερον καὶ δύσιν. ἀποσπάσαντος γὰρ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ἥλιου μοίρας ι' ποιεῖται ἀνατολήν ἕψαν· ἐννενηκονθήμερον <δὲ> α' ὅταν ὁ Ἥλιος τετραγωνίσῃ τὸν ἀστέρα. στήριγμόν πρῶτον δὲ ὅταν ὁ

4 ἔχοντας nempe ποιεῖ. 6 post εἴρηται signum conclusionis et lacuna fere quatuor litterarum; ποιεῖ δὲ καὶ supplevi, sed nescio an sequentia supra alicubi inserenda sint. 9 iterum post συνερχ. signum conclusionis et parva lacuna, sed nihil deesse videtur. 13 π. φύσεως A. R, om. TV. 14 Ὁ τῆς V. Ὁ δὲ τρίτος ἀστὴρ ὁ καὶ ♂ T. φύσιν T. post ξηραίνουσης in T: καὶ τὰ λοιπὰ ἐναντία. 15 μοιρῶν R, μορίων T. αἱμάτων V. 17 φθόνους V] φόβους R. 19 κωλήσης T. στρατιωτικούς T. κυβείας V] ἢ βίας R. 20 ψευδοκλοπὰς V, ψεύσματα καὶ κλοπὰς R; deinde omnia inde ab Ὁ Ἄρης usque ad ψεύδη κλοπὰς (hic recte) in V repetita sunt nullo alio verbo mutata. ληστεΐας om. V; quod etsi propter ληστρικ. ἐφόδ. supervacaneum videretur non delevi coll. Valente (βιαίους κλοπὰς ληστεΐας, p. 3, 2, Kroll). τυμβωρύχους V. 21-23 om. R. 23 ἐπὶ τῷ V. 24-p. 218, 11 om. R. 24 δὲ om. T. καὶ addidi, cf. v. 27. ἡμέρας T] ἡμέραις V. 25 καὶ post δεύτερον om. T. 26 ἀποσπάσαντος T. ἀπ' om. T. 27 ὡψαν T (saepius). δὲ addidi. 28 α' T] δεύτερον V. δὲ om. T.

Ἡλιος κατὰ τρίγωνον αὐτοῦ γένηται καὶ ἀποσπάση ἀπ' αὐτοῦ μοίρας ρκ'· καὶ τότε ἄρχεται ὁ ἀστὴρ στηρίζειν καὶ εἰς τοῦπίσω ἀναποδίζειν. καὶ τὴν ἀκρόνυκτον φάσιν ποιεῖται ἐπὶ ὁ Ἡλιος διαμετρήσῃ τὸν ἀστέρα καὶ ἀποσπάση ἀπ' αὐτοῦ μοίρας ρπ'. ὡσαύτως μὲν <οὖν καὶ> ἀπὸ τοῦ ἀναποδισμοῦ· γενομένου γὰρ τοῦ Ἡλίου τῷ δεξιῷ τριγώνῳ τοῦ ἀστέ- 5 ρος καὶ ἀποσπασάντος ἀπ' αὐτοῦ μοίρας σμ' στηρίζει τὸν δεύτερον στηριγμὸν καὶ τὴν κατὰ φύσιν πορείαν ποιεῖται καὶ προστίθησι τὰς μοίρας. γενομένου δὲ τοῦ Ἡλίου κατὰ τὸ τετράγωνον αὐτοῦ τὸ δεξιόν, τότε ποιεῖται τὴν δευτέραν ἐννενηκονθήμερον· καὶ πάλιν ὁ Ἡλιος προσερχόμενος αὐτῷ πρὸ ἰ' μοιρῶν ποιεῖται αὐτῷ δύσιν ἑσπερίαν. 10 διαπορεύεται δὲ τὸν ζωδιακὸν κύκλον ἐν ἔτεσι δύο ἡμίσει ἔγγιστα.

Λαβῶν δὲ τὸν τῆς οἰκοδεσποτείας καὶ κυρείας <λόγον> καὶ χρηματί- ζων νυκτερινῇ γενέσει ἀνατολικὸς ἐν ἰδίοις ζωδίοις ἢ συναιρετιστοῦ ποιήσει θαρσηροὺς, ἀλκίμους, παραβόλους, δεινούς, ἀνυποτάκτους, ἠδέως ἐν σκυλμοῖς καὶ ξενιτεῖαις ὄντας, πολυκινδύνους, πατρικῶν δὲ 15 καὶ μητρικῶν καὶ τῶν ἐπὶ πρώτης ἡλικίας κτηθέντων στερισκομένους, τραυμάτων ἢ τομῶν. πείραν λαμβάνοντας, μάλιστα ἐὰν τὴν Σελήνην βλέπῃ, καύσεως δὲ ἐὰν καὶ τὸν Ἡλιον, ἀσάτους δὲ περὶ γυναῖκας καὶ ἀκρατεῖς, ἀναξίαις ἢ μοιχοῦσι περιπλεκομένους, ὅθεν αὐτοῖς καὶ ὁ περὶ τέκνων ἄστατος καὶ λυπρὸς γίνεται λόγος. ἐὰν δὲ ἐν ἡμερινῇ γενέσει 20 εὐρεθῇ χρηματίζων ἐν ἀνθαιρετιστοῦ οἴκῳ, τὰ προειρημένα ἐπὶ τὸ χεῖρον τρέψει, ποιήσας αὐθάδεις, ἀθέους, βλασφήμους, πολλὰ ἀδικούν- τας, ἀκρατεστάτους, μὴ διευθυδρομοῦντας τὰς πράξεις, εὐπεριτρέπ- τους, μηδενὸς φειδομένους, ὑπὸ ὄχλων ἢ μεγιστάνων χειμαζομένους ἐπὶ τοῖς ἀδικήμασι τὰ τε εἰς τὸ σῶμα πάθη χαλεπώτερον ὑπομένοντας. 25 τὸ γὰρ ὅλον νοεῖν χρή, ὅτι ἀστέρες οἱ μὲν ἀγαθοποιοὶ ἐλαττοῦσι τὰς εὐεργεσίας παρ' αἴρεσιν χρηματίζοντες, οἱ δὲ φθοροποιοὶ τὸ δραστή- ριον ἐν ἰδίοις οἴκοις καὶ καθ' αἴρεσιν μετὰ τοῦ βλαβεροῦ καὶ ἐπικίνδυνον καὶ κακότροπον παρέχονται. ἐν ἀνθαιρετιστοῦ δὲ τόποις καὶ παρὰ τὴν αἴρεσιν χρηματίζοντες χαλεπώτεροί εἰσι τὰς βλάβας· ὅσοι δ' ἂν ἐν τοῖς 30 ἀχρηματίστοις τύχῳσι ζωδίοις ἢ δεδυκότες ὑπὸ τὰς αὐγάς, κύριοι τῶν

1-2 καὶ - καὶ om. T. 3 ἐπὶ δὲ T. 4 καὶ - ρπ' om. T. 4 οὖν καὶ addidi. 4-5 ἀπὸ τὸν ἀναποδισμὸν T. 5 γενομένῳ δὲ τῷ ἡλίῳ codd. τῷ □^w Δ^w T (om. τ. δεξ.). 6 ἐμ' V, sed leviter correctum videtur. 8 δὲ om. T. τὸ δεξιόν om. T. 9 ὁ Ἡλιος om. T. 10 προσερχομένου T. μοίρας ἰ' T. αὐτῷ πρὸς δύσιν ἑσπερίαν codd. 11 desunt in V, recepi ex T ubi tamen alio loco (cf. infra 14) inserta sunt. 12-p. 219, 10 om. R. 12-13 λαβῶν τούτων οἰκοδεσποτίαν καὶ χρηματίζειν νυκτε- ρινῆς γενέσεως ἀνατολικὸς T. 12 λόγον suppleni. 12-13 χρηματίζει V. 13 συναιρετιστοῦ T. 14 θαρσηροὺς videtur ἀπαξ εἰρημένον. ἀνυποτάκτους καὶ τὰ ὅμοια· διαπορεύεται δὲ τὸν ζωδιακὸν κύκλον ἐν ἔτεσι δύο ἡμισυ ἔγγιστα T; cetera omnia usque ad 219, 10 omisit. 15 ἠδέως V. 16 κτισθέντων V. 17 τῇ Σελήνῃ V. 18 καύσεως ἐὰν δὲ καὶ ὁ Ἡλιος V. 19 μοιχοῦσι V teste Heeg: corri- gere nolui. 28-29 ἐπικίνδυνα καὶ κακότροπα V. 30 χαλεπώτερον εἰς V. 31 ἢ δεδυκότες scripsi: οἱ δεδοκότες V.

γενέσεων ἢ οἰκοδεσπότηι εὐρεθέντες, ταπεινὰς αὐτὰς ἀποδείξουσι καὶ προκοπῆς ἀμοίρους. ὁμοίως Ἄρης ὅσα διαλλάσσει ἐν τοῖς πρὸς τοὺς ἄλλους σχηματισμοῖς ἐν τοῖς ἐξῆς ὑποτέτακται.

Ὁ Ἄρης ποιεῖ ξανθοὺς, γλαυκοὺς τοῖς ὄμμασι, τὰ ὤτα μικρὰ 5 ἔχοντας, εὐμεγέθεις, εὐπόρους, ταχεῖς, θρασεῖς, τραύματα ἐν τῷ σώματι ἔχοντας, ἀκαταφρονητὰς, πολεμιστὰς, κακοπαθεῖς, φύσει μοιχοὺς, πολυπότας. κυριεύων δὲ τοῦ θανάτου ποιεῖ ἐκεῖ διὰ πυρετῶν συνεχῶν ἡμιτριταικῶν, αἰφνιδίων πληγῶν, νεφριτικῶν, ἐρυσιπελάτων, αἰμοπττικῶν, αἰμορραγίας, ἐκτρωσμῶν ὄλεθρον, καὶ ὅσα γίνονται κατ' 10 ἐκπύρωσιν καὶ ἀμετρίαν θερμοῦ.

Περὶ Ἡλίου.

Ὁ Ἡλιος φύσει ἔστι θερμῆς καὶ ξηρᾶς, φῶς νοερόν, ψυχῆς ταμίας, δεσπότης· κυριεῖ δὲ τοῦ σώματος κεφαλῆς, αἰσθητηρίων, ὀφθαλμοῦ δεξιῦ, πλευρῶν, καρδίας. σημαίνει δὲ βασιλέα, πατέρα, 15 δεσπότην, ἀδελφὸν μείζονα, θεόν, δαίμονα, ἀξίαν. ἔστι δὲ τῆς ἡμερινῆς αἰρέσεως· τῇ δὲ χροιά κίτρινος, τῇ δὲ γεύσει δριμύς. ἐπέχει δὲ ἐν τοῖς μέταλλοις τὸν χρυσόν. ἐπικοινωνεῖ δὲ τῇ Σελήνῃ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς.

Ποιεῖται δὲ σχήματα δ', αἱ δὲ τροπαὶ λέγονται· οἷον ἐν Καρκίνῳ μὲν 20 ὁ Ἡλιος ποιεῖται θερινὴν τροπὴν περὶ μοῖραν πρώτην καὶ ἄρχεται ἀφαι- ρεῖν τῆς ἡμέρας καὶ προστιθέσθαι τῇ νυκτί. ἐν δὲ Ζυγῷ ποιεῖται ἰσημερίαν μετοπωρινὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς μοίρας πρώτης καὶ ὡσαύτως ἀφαιρεῖ τῆς ἡμέρας καὶ προστίθησι τῇ νυκτί. ἐπὶ δὲ τῆς πρώτης μοίρας τοῦ Αἰγο- κέρωτος ποιεῖται χειμερινὴν τροπὴν καὶ ἄρχεται ἀφαιρεῖν τῆς νυκτὸς 25 καὶ προστιθέσθαι τῇ ἡμέρᾳ μέχρις ὅτε εἰς τὴν πρώτην μοῖραν τοῦ Κριοῦ παραγενόμενος ἰσάζει πάλιν ὡσπερ ἐν Ζυγῷ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ποιούμενος τροπὴν τοῦ ἔαρος. διέρχεται τοῦτον τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ δι' ἡμερῶν τεξέ' καὶ ὠρῶν ζ'. ὁ Ἡλιος συντρέπεται μὲν, οἷς ἂν τύχῃ καὶ ἡ Σελήνη, ἰδίᾳ δέ· ὁ μὲν <γὰρ> Ἡλιος εὐτρα- 30 φεῖς, εὐεκτικὸς ποιεῖ, ἡ δὲ Σελήνη εὐκράτους, εὐσάρκους, εὐειδέης, ὠραίους, ἀγγελικούς, ταχεῖς, ἀληθεῖς, ὀδοιπορικούς, τῇ ἡλικίᾳ συμ- μέτρους.

2 προκοπῆ V. 11 περὶ Ἡλίου V in marg.; om. T, Π. φύσεως Ἡλίου R. 12 Τέταρτος ἀστὴρ ἐστὶν ☉ T. 12-13 φῶς νοερόν, ψυχικῆς αἰσθήσεως ὄργανον etiam Valens, p. 1, 4. 13 δὲ om. T. τοῦ om. R. 14 βασιλέα T, βασι V, βασι R. 16 ὠράσεως T. 16-32 τῇ - συμμέτρους om. R. 16 τῇ γεύσει T. ἐπέχον T. 17 τοῦ χρυσοῦ T. 19 ἂ T. 20 μοῖραν μίαν codd. 22 ἐπὶ δὲ T. 25 ἡμέρα· ὅτε δὲ πάλιν εἰς T. 26 ἰσάζει V. 27-32 τροπὴν - συμμέτρους V] τροπὴν ἑαρινὴν· διέρχεται - ζ' T, quae in textum recepi (desunt in V). 29 γὰρ suppleni.

Περὶ Ἀφροδίτης.

Ἡ Ἀφροδίτη κράσεως ἐστὶν εὐκράτου καὶ ὑγρᾶς· κυριεῦει δὲ ὄσφρησεως καὶ πάντων τῶν ὀπισθίων μερῶν, συνουσίας μορίου, τῶν δὲ ἐντὸς πνεύμονος· καὶ ἡδονῆς. σημαίνει δὲ μητέρα, μικροτέρας ἀδελφᾶς, ἔρωτας, ἐπιθυμίας, διαφόρους συμμίξεις (ἀρρενόθηλος γὰρ 5 ἢ θεός), ἱερωσύνας, στεμματοφορίας, εὐφροσύνας, φιλίας, γάμους, τέκνα, τέχνας καθαρῶν, μουσουργίας, ζωγραφίας, εὐμορφίας, χρώματων κράσεις, βαφάς, ποικίλματα, ἀγορανομίας, μέτρα, σταθμούς, γέλωτα, ἰλαροψυχίαν, συμπόσια, ἀσπά<σματα, συν>αλλαγᾶς καὶ ἡδονᾶς. ἔστι δὲ τῆς νυκτερινῆς αἰρέσεως· τῇ μὲν χροᾷ λευκῇ, τῇ δὲ 10 γεύσει ἔλλιποτάτη. ἐπέχει δὲ ἐν τοῖς μετάλλοις τὸν κασσιτερόν. ἐπικοινωνεῖ δὲ τῷ Κρόνῳ ἐν τοῖς μυκτῆρσι.

Ποιεῖται δὲ σχήματα ἕξ, ἀρξαμένη ἀπὸ ἀνατολῆς ἑσπερίας, εἶτα στηριγμὸν ἑσπέριον, εἶτα δύσιν ἑσπερίαν, εἶτα ἀνατολὴν ἑψῶν, εἶτα 15 στηριγμὸν ἑψῶν, εἶτα δύσιν ἑψῶν. τὴν μὲν ἑσπερίαν ἀνατολὴν ποιεῖται ἀποσπάσασα ἀπὸ τοῦ Ἥλιου μοίρας κ'· τὸν δὲ ἑσπέριον στηριγμὸν, ἐπὶ ἀποσπάσει τοῦ Ἥλιου μοίρας μβ'· τὴν δὲ δύσιν τὴν ἑσπερίαν, ἐπὶ ὃ Ἥλιος καταλάβῃ τὸν ἀστέρα πρὸ μοίρας ς'· οἷον ἔστω τὴν Ἀφροδίτην εἶναι ἐν Κριῷ μοίρα ι', τὸν δὲ Ἥλιον ἐν τῷ αὐτῷ μοίρα δ'. τὴν δὲ ἀνατολὴν ἑσπερίαν ποιήσει, ἐπὶ ἀποσπάσει τοῦ Ἥλιου μοί- 20 ρας ε'· στηρίζει δὲ τὸν ἑψῶν στηριγμὸν, ἐπὶ ἀποσπάσει τοῦ ἀστέρος μοίρας μ'. δύσιν ἑψῶν ποιεῖται, ἐπὶ ἀποσπάσει τὸν Ἥλιον ὃ ἀστήρ πρὸ αὐτοῦ γενόμενος μοίρας β'. διέρχεται δὲ τὸν κύκλον τοῦ ἑνιαυτοῦ διὰ μηνῶν ιγ'.

Λαχοῦσα δὲ τὴν οἰκοδεσποτεῖαν χρηματίζουσα μὲν ἐν τοῖς ἰδίῳις ἢ 25 ἐν συναιρετιστοῦ ἀνατολικῇ εὐμόρφους ποιήσει, χαριέντας, καθαρῶν, ἐπιφανεῖς, θρησκώδεις, φιλοστόργους, ἐπιτευκτικούς, ἀποδοχῆς ἀξιουμένους παρά τε ὄχλοις ἢ ὑπερέχουσι προσώποις, χρυσοφοροῦντας, ἱερεῖς ἢ τοιαύταις κοσμουμένους τιμαῖς, εὐπόρους, ἐπισήμους,

1 Post Solem in R sequitur primum Luna, deinde Venus et Mercurius. Περὶ φύσεως Ἀφρ. R, om. T. 2 Ὁ ε' ἀστήρ ἐστὶν ἡ Ἀ T. κράσεως VR] καταστασεως T. 3 ἔμπροσθίων Valens. ἢ συνουσίας V. 4 καὶ ἡδονῆς: apparet haec decurtata esse; cf. Valens, p. 3, 33 Kroll = *Catal.*, II, 91, 9. 4-5 μικροτέρους ἀδελφούς V. 5 μίσεις R. 6 στεμματοφορίας R. 7 καθαρίας TV. εὐμόρφους ζωγραφίας R. 8 ἀγορᾶς ἀνομίας T. 9 γέλωτας, ἰλαροψυχίας R. 9-10 συμπόσια ἀσπατάλλας (sic) καὶ ἡδονᾶς T, om. RV; συναλλαγᾶς correxi ex Valente, l. c. 10 τῆς om. R. 10-12 τῇ - μυκτ. om. R. 11 ἐλλιποτάτη codd. 13-p. 221, 13 om. R. 16 ἀποσπάσασαν T. ἀπὸ om. V. 18 μοιρῶν T. 18-19 οἷον - δ' om. T. 21 δὲ om. T. ὠψῶν T. 22 ὃ ἀστήρ om. T. 22-23 πρὸ μοιρῶν β' γενόμενος αὐτοῦ T, ubi sequuntur διέρχεται - ιγ' quae in textum recepi (om. V). πρὸ μοιρῶν γενόμενος αὐτοῦ β' V. 25-p. 221, 13 om. T. 27 ἀποδοχῆς scripsi: ἀποχῆς V. 28-29 ἐν χρυσοφοροῦσιν V: χρυσοφοροῦντας scripsimus ex Valente (p. 3, 17 χρυσοφορίας).

ἐπὶ καλῷ δὲ φογιζομένους, εὐεργετουμένους ὑπὸ γυναικῶν, τὰς τε 5 γυναικᾶς ὑπὸ ἀνδρῶν· ἐὰν δὲ παρ' αἵρεσιν χρηματίζῃ, μειοῖ τὰς εὐεργεσίας, ἐπιφθοροῦνται γὰρ τὸ τέλος τῶν εὐτυχημάτων, καὶ μεῖ' οὐρίζει. καὶ αὐτὴ δὲ πρὸς τὰς τῶν ἄλλων μαρτυρίας ἐναλλάσσει, ὅσα ἐν τῷ 5 συγκρατικῷ ἐροῦμεν λόγῳ.

Ἡ Ἀφροδίτη ποιεῖται λευκούς, εὐσάρκους, εὐπύγωνα, ἀγαθοὺς τοῖς τρόποις, ἀβρούς, εὐόπτους, μικροφνεῖς, ἀξίας πλήρεις, μελανοχρόους, μικρόποδας, εὐτυχεῖς, μεγαλοψύχους, εὐαφροδίτους, πλουσίους, ἐπιχαρεῖς, φιλούμενους ὑπὸ γυναικῶν, ἐρωτικούς, σημεῖον 10 ἀφροδισιακὸν ἐν τῷ σώματι ἔχοντας ὡσπερ φακούς, ὑποκαγκελίζοντας τοὺς ὀφθαλμούς. τοὺς δὲ θανάτους ἀποτελεῖ διὰ στομαχικῶν παθῶν καὶ ἥπατικῶν καὶ λειχήνων καὶ δυσεντερῶν καὶ συρίγγων καὶ ὅσα τοῦ ὑγροῦ φθαρέντος ἢ πλεονάσαντος ἀποτελεῖται συμπτώματα.

Περὶ Ἑρμοῦ.

15 Ὁ Ἑρμῆς φύσεως ἐστὶ ποτε μὲν ὑγρᾶς, ποτὲ δὲ ξηρᾶς· κυριεῦει δὲ τοῦ σώματος χειρῶν, ὤμων, δακτύλων, ἄρθρων, κοιλίας, ἐντέρων, νεφρῶν, ἀρτηρίας, γλώσσης. σημαίνει δὲ μικροτέρους ἀδελφούς, μάθησιν, λόγον, σοφίαν, ψῆφον, γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν, ἐμπορίαν, ἀγγελίαν, πρόγνωσιν, μαντείαν, ἀθλησιν. ἔστι δὲ τῆς αἰρέσεως ἐπικοινων- 20 νος· τῇ μὲν χροᾷ βένετος, τῇ δὲ γεύσει ὀξείας. ἐπέχει δὲ ἐν τοῖς μετάλλοις τὸν χαλκόν. κοινωνεῖ δὲ τῷ Ἄρει ἐν τῷ στόματι.

Ποιεῖ δὲ σχήματα δ'· ἀνατολὴν ἑσπερίαν, δύσιν ἑσπερίαν καὶ ἀνατολὴν ἑψῶν καὶ δύσιν ἑψῶν. τὴν μὲν ἑσπερίαν ἀνατολὴν ποιεῖται, ἐπὶ ἀποσπάσει τοῦ Ἥλιου μοίρας γ'. δύσει δὲ ἐπὶ ἀποσπάσει αὐτὸν μοίρα β' 25 ὃ Ἥλιος. τὴν δὲ ἑψῶν ἀνατολὴν ποιεῖται ἐπὶ ἀποσπάσει αὐτοῦ Ἥλιος μοίρας γ'. δύσει δὲ ἑψῶν ἐπὶ ἀποσπάσει ὃ ἀστήρ γενόμενος ἀπ' αὐτοῦ μοίρας β'. διέρχεται δὲ τὸν κύκλον τοῦ ἑνιαυτοῦ διὰ μηνῶν ια' ἔγριστα.

Λαχῶν δὲ τὸν τῆς κυρείας καὶ οἰκοδεσποτεῖας λόγον κοινὸς ὑπάρχων ἀστήρ, ὅσα μὲν προλαμβάνει ἐν ταῖς ἐπιμαρτυρίαις καὶ ἐν ταῖς τῶν 30 οἴκων συγκράσεσιν, ἐν τοῖς ἐξῆς ἐροῦμεν. χρηματίζων δὲ ἀνατολικός, μάλιστα ἰδίῳις τόποις ἢ ἀγαθοποιῶν εὐρύθμους μὲν τῷ σώματι καὶ φιλοπόνους ποιεῖ, μάλιστα ἐὰν τὴν Σελήνην βλέπῃ, ἐπιστήμονας τε καὶ

3 μειοῦρει V; recte distinxit Cumont. 5 κρατικῷ V. 8 μικρῷ V. ἐπαφρ. ? 10 ὑποκαγκελίζω a cancellus κάγκελος videtur derivatum. 11 θανάτῳ V. 14 Περὶ φύσεως Ἑ. R, om. T. 15 ὃ δὲ ἕκτος ἀστήρ ὃ καὶ Ἑρμῆς T, Ἑρμοῦ V. 16 ποικίλων V, ποικίλων T, ποικιλίας R: κοιλίας recepi ex Valente, p. 4, 32 = *Catal.*, II, 92, 4, nam ποικιλεῖσθαι Val., p. 4, 9 huc non quadrat. 17 νεφρῶν om. R et Valens. 18 λόγων R. ἀστρονομίαν om. VT (ut Valens). 19-20 τῆς ἡμερινῆς καὶ νυκτερινῆς αἰρέσεως· ἐπικοινωνος γὰρ ὃ ἀστήρ R. 20 ἐπέχων T. 22-p. 222, 18 om. R. 24-25, ① μοίρας β' T. 25 ὃ ante ἥλιος om. V. 26-27 αὐτοῦ ἀπὸ μοιρῶν β' codd. διέρχεται - ἔγριστα om. V. τῶν κύκλων T. 28-p. 222, 18 om. T.

νουνεχείς, λογισμοῦ <καί> παιδείας ἔχομένους, εὐφυεῖς πρὸς πάντα, εὐμαθεῖς τε καὶ διδακτικούς καὶ πλέον τι ὧν διδάσκονται ἐπινοοῦντας, ἐπιτευκτικούς εἰς διάνοιαν πραγμάτων, πολυφίλους, κοινωνικούς, εὐπόρους, ἐκδημητικούς, ὑπὸ πολλῶν τιμωμένους, ἐν πολλαῖς μεταβολαῖς γινομένους πραγμάτων καὶ τούτων πολυγνώστους. ἔαν δὲ εὐρεθῆς 5 τῆς γενέσεως κύριος ἢ οἰκοδεσπότης καλῶς κείται, ὁ δὲ συνοικοδεσπότης ἢ κύριος τοῦ ζῴδιου, ἐν ᾧ ὁ οἰκοδεσπότης εὐρηται, φαύλως, μέρος τοῦ βίου εὐτυχῆσει, μέρος δὲ ἀτυχῆσει. βλέπε δὲ ἐν ποίῳ ἐκάστοτε κλίματι κείται· οἱ μὲν γὰρ περὶ τὸν ὠροσκόπον τῆς προτέρας εἰσὶν ἡλικίας δηλωτικοί, <οἱ> δὲ περὶ τὸ <μεσουράνημα> τῆς μέσης, οἱ 10 δὲ περὶ τὸ δύνον καὶ μέχρι ὑπογείου τῆς ὑστέρας.

Ὁ Ἐρμῆς ἀποτελεῖ ἰσχνούς, ὠχρούς, συμμέτρους, οὐλοκόμους, εὐπάγωντας, ἀλλὰ φακούς ἐν τῇ ὄψει ἔχοντας, παχείς, εὐλάλους, ψεύστας, κλέπτας, γράμματα εἰδότας, κυβευτάς, εἰς μάχην διώκτας, ἐπιθέτας, πολυλάλους, μακροὺς τραπεζίτας, νομικούς, νοταρίους. 15 τοὺς δὲ θανάτους διὰ μανιῶν καὶ ἐκστάσεων καὶ μελαγχολιῶν καὶ πτωματισμῶν καὶ ἀναφορικῶν νοσημάτων καὶ ὅσα τοῦ ξηροῦ πλεονάσαντος ἢ φθαρέντος συνίσταται.

Περὶ Σελήνης.

Ἡ Σελήνη φύσεώς ἐστιν ὑγρᾶς καὶ ψυχρᾶς, τὸ δὲ φῶς ἐκ τῆς 20 ἀνακλάσεως τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς κεκτημένη. κυριεῖται δὲ τοῦ σώματος ὀφθαλμοῦ ἀριστεροῦ, στομάχου, μαζῶν, φύσης. σημαίνει δὲ βασιλίδα, δέσποιναν, μητέρα, δρασιν ἀριστεράν, σῶμα, σύλληψιν, γάμον νόμιμον καὶ τροφόν, ἀδελφὴν μείζονα, μορφὴν προσώπου, θεάν, τύχην. ἔστι δὲ τῆς νυκτερινῆς αἰρέσεως· τῇ μὲν χροᾷ πράσινος, τῇ δὲ γεύσει ἀλμυρά. 25 ἐπέχει δὲ ἐν τοῖς μετάλλοις τὸν ὕελον. ἐπικοινωνεῖ δὲ τῷ Ἠλίῳ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς.

Ἐχει δὲ σχήματα ἰ' ἄπερ καλοῦνται φάσεις. εἰσὶ δὲ τὰδε· σύνοδος, γέννα, ἀνατολή, μηνοειδῆς β', διχότομοι β', ἀμφίκυρτοι δύο, πανσέλη-

1 λογισμοῦ καὶ scripsi: λογισμούς V. 3 εὐκτικούς V, corr. Cumont. 10 κιλίας V: corr. Cumont. οἱ post δηλωτικοί supplevi. μεσουράνημα in fine versus omissum. 16 μακροὺς τραπεζίτας i. e. qui negotia maritima vel longinqua habent. 16 Τ τοὺς δὲ θανάτω V. 19 Περὶ φύσεως Σελ. R, om. T. 20 Εὐδομος ἀστὴρ ἐστὶ καὶ κατωτέρα τῶν ἀστέρων ἢ Σελήνη T. ὑγρᾶς καὶ ψυχρᾶς V] ψυχρ. κ. ὁ. T; ὁ. καὶ ἡρέμα θερμῆς R sine dubio ex Ptolemaeo interpolatus; cf. *Tetrab.*, I, 4, p. 17, 18. 20-21 τὸ - κεκτ. om. TV. 22 ὀφθαλμὸν ἀριστερόν T. φύσας V, σπληνός R. 23 ὄρ. ἀριστ. om. T. σῶμα: cf. e. g. Firmic., IV, 1, 1. νόμιμον T, 24 τροφόν καὶ ἀδελφὴν καὶ μείζονα μορφὴν TV. ἀδελφόν R. προσώπων TV. θεάν: fort. θεάν, cf. supra, p. 219, 15. 25 τῆς om. R. 26 δὲ ante τῷ om. T. — Cf. supra, p. 219, 17. 28-p. 224, 14 om. R. 28-p. 224, 8 concinunt fere ad verbum cum Paulo Alexandr. p. F 3^v; cf. etiam supra p. 116 sq.; Ammian. Marcell. XX, 3, 10 sqq.; Isidor., *Orig.*, III, 54. 29 μηνοειδῆς β' V; μηνοειδῆς πρώτη μηνοειδῆς β' διχότ. α' ἀμφίκυρτος α' πανσέλ. T.

νος· τινὲς δὲ βούλονται καὶ ἐνδέκατον προστιθέναί τὸ πλησιέληνον· διέρχεται δὲ τὸν κύκλον διὰ ἡμερῶν κη' ὥρων β' λεπτῶν ιη' ἔγγιστα. καὶ σύνοδος μὲν ἐστίν, ὅταν ἡ Σελήνη ἰσομοίρως τῷ Ἠλίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ ζῴδιον τύχη. γέννα δὲ, ὅταν τὸν Ἠλίον παρέλθῃ μοῖραν μίαν. ἀνατολή 5 δὲ, ὅταν μοίρας ιε' παραλλάξῃ. μηνοειδῆς δὲ φαίνεται πρώτη ὅταν ἡ Σελήνη εἰς τὸ ἐπόμενον μέρος τοῦ Ἠλίου ἀποδιαστῆ μοίρας ε' ἐπὶ ἑξαγωνικοῦ σχήματος καθεστῶσα. διχότομος δὲ ἐστὶ πρώτη, ὅταν ἡ Σελήνη εἰς τὸ ἐπόμενον μέρος τοῦ Ἠλίου ἀποδιαστῆ μοίρας ς' ἐπὶ τετραγώνου πλευρᾶς τυγχάνουσα. ἀμφίκυρτος δὲ ἐστὶ πρώτη, ὅταν ἡ 10 Σελήνη εἰς τὸ ἐπόμενον μέρος τοῦ Ἠλίου ἀποδιαστῆ μοίρας ρκ' ἐπὶ τριγώνου πλευρᾶς καθεστῶσα. πλησιέληνος δὲ, ὅταν ἀπὸ ε' ζῴδιου μοίρας ρν' ἐν τοῖς ἐπομένοις ζῴδιοις τοῦ Ἠλίου τυγχάνῃ μήπω τὴν διάμετρον ποιησαμένη. πανσέληνος δὲ ἐστίν, ὅταν εἰς τὸ ἐπόμενον μέρος τοῦ Ἠλίου ἀποδιαστῆ μοίρας ρπ' ἐπὶ διαμέτρου στάσεως 15 καθεστῶσα, ὃ καλεῖται πανσεληνιακὸς σύνδεσμος. ἀπόκρουσις δὲ ἐστίν, ὅταν ἡ Σελήνη παραλλάξῃ τὴν κατὰ διάμετρον ἡλιακὴν μοῖραν, ὃ καλεῖται μείωσις ἕως μοιρῶν ε'. ἀμφίκυρτος δὲ ἐστὶ δευτέρα, ὅταν ἐκ τοῦ ὀπισθεν μέρους τοῦ Ἠλίου ἀποδιαστῆ μοίρας ρκ' ἐπὶ τριγώνου πλευρᾶς καθεστῶσα. διχότομος δὲ δευτέρα, ὅταν ἡ Σελήνη ἐκ τοῦ 20 ὀπισθεν μέρους τοῦ Ἠλίου ἀποδιαστῆ μοίρας ς' ἐπὶ τετραγώνου πλευρᾶς ὑπάρχουσα. μηνοειδῆς δὲ ἐστὶ δευτέρα, ὅταν ἐκ τοῦ ὀπισθεν μέρους τοῦ Ἠλίου ἀποδιαστῆ μοίρας ε', ἐπὶ ἑξαγώνου σχήματος οὔσα. ὅθεν οἰκείως κατὰ τὴν τῶν σχημάτων ἐναλλαγὴν καὶ τὸ ὄνομα ἔσχεν. σύνοδος γὰρ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ συνιέναι τῷ Ἠλίῳ τὴν Σελήνην 25 καὶ τὴν αὐτὴν αὐτῷ ὁδὸν τροχάζειν· γέννα δὲ ἐκλήθη, ἐπεὶ παραλλάξασα αὐτὸν μοῖραν μίαν ἀρχεται φαίνεσθαι οὐχ ὡς πρὸς ἡμᾶς· ἀνατολή δὲ, ὅταν παρελθούσα μοίρας ιε' γραμμοειδῆς φῶς ἀναλαβοῦσα φαίνεται· μηνοειδῆς δὲ ἐκλήθη, ἐπειδὴ τὴν ὁμοίαν αὐτῆς ἰδέαν ἀναλαβοῦσα φαίνεται· αὕτη γὰρ ἡ Σελήνη καλεῖται, ἐπειδὴ μηνιαίαν τὴν 30 ἀνατολὴν ποιεῖται. διχότομος δὲ ἐκλήθη, ἐπειδὴ καθ' ἡμίσειαν τοῦ

1 Cf. Valens, II, 35, p. 106, 29, Kroll: ἐστὶ τῆς Σελήνης τὰ σχήματα κατὰ μὲν τὸν φυσικὸν λόγον Ζ', καθὼς δὲ καὶ ἐν ἑτέροις εὐρομεν ια'. De septem phasibus cf. quae Kugener, *Un traité astronomique et météorol. syriaque attribué à Denys l'Aréopagite* (Actes du XIVe Congrès Intern. d. Orient., tom. II, p. 171, 5) ex Bardesane adnotavit (Pater et Mater vitae per singulos menses gignunt septenos filios). post πλησιέληνον· διχότομος β' ἀμφίκυρτος β' (quod supra omiserat). διέρχεται δὲ τὸν κύκλον διὰ ἡμερῶν κη' ὥρας (sic) β' λεπτὰ ιη' ἔγγιστα quod in textum recepi (om. V), deinde rubro Περὶ τῆς Σελήνης ὀνομασίας καὶ φαντασίας T. 3-4 τοῦ ζῴδιου V. 4 δ' Ἠλῖος παρέλθῃ ἀπ' αὐτῆς ὀνομασίας καὶ φαντασίας V] ὑπάρχουσα T. β' δὲ ἐστὶ T. 20 μέρος T. 21-p. 224, 14 om. T. (pagina finita). 22 ἀποστῆ μέρος τοῦ Ἠλίου ditlographia V. 25 αὐτῷ αὐτὸν V. 28 paulo melius Paulus: αὕτη γὰρ ἡ Σελήνη Μῆνη ἐστίν, ἐπειδὴ καὶ μηνιαίαν τὴν ἀνατολὴν ποιεῖται.

τελείου φωτὸς γινομένη διχοτομαία φαίνεται· ἀμφίκυρτος δὲ ἐκλήθη, ἐπειδὴ ἔξ ἀφοτέρων κυρτοειδῆς ἢ θεωρία τοῦ φωτὸς αὐτῆς φαίνεται· πλησισέληνος δὲ ἐκλήθη ἀπὸ ζ' Ζωδίων αὐτῷ φανεῖσα· πανσέληνος δέ, ὅτι πεπλήρωται τῷ φωτὶ ἀπὸ τῶν τοῦ Ἡλίου αὐγῶν, κατὰ διάμετρον 5 στάσιν αὐτῷ φανεῖσα, ἅπαν τὸ σέλας τοῦ φωτὸς πεπληρωμένον ἔχουσα· ὅθεν καὶ αὕτῃ ὁμοία αὐτῷ κυκλοειδῆς φαίνεται πανσέληνος γινομένη. ἀποκρουστικὴ δὲ ἐκλήθη, ἐπεὶ περ παραλλάξασα τὰς κατὰ διάμετρον ἀκτῖνας ἀπὸ τότε ἐκκρουσμὸν καὶ μείωσιν τῶν φώτων αὐτῆς ἔχει. σκόπει δὲ τὴν Σελήνην ὅταν εὐρίσκηται ἐφ' ἐνὸς τῶν 10 προειρημένων τόπων, τίνι τῶν ἀστέρων τὴν συναφὴν πεποίηται ἢ τίνι τὴν ἀπόρροϊαν, καὶ οὕτως ἀποφαίνου· ἔαν μὲν γὰρ ἀγαθοποιῶ συνάπται, ἀγαθὰ, εἰ δὲ κακοποιῶ, φαῦλα δηλοῖ.

Ἡ Σελήνη ἀποτελεῖ ἔχοντας σκέλη παχέα, πλατυγονάτους, χοντρούς, κοντούς, εὐοφθαλμούς, γυναικοπροσώπους, γυναικοειδείς, εὐτραφεῖς.

[V, f. 239.] Περὶ ἐκλείψεως κρίσις¹.

Σκόπει τὴν ἐκλείψιν τὴν γινομένην εἴτε Ἡλίου εἴτε Σελήνης, ἐν ποίῳ Ζωδίῳ γίνεται· καὶ σκόπει τὸν δεκανὸν ἦτοι ἐν ποίῳ προσώπῳ κατέλαχεν. καὶ ἔαν ἔστι τὸ Ζῴδιον ἀρρενικόν καὶ ὁ δεκανὸς ἀρρενικὸς ἐν ἀνθρωποειδεῖ Ζωδίῳ ὦν, μαρτυρούμενος ὑπὸ Ἄρεως, τὴν 20 βλάβην ἔσσεσθαι λέγει ἐν τοῖς ἀρρενικοῖς ἦτοι ἀνδράσι καὶ παισὶν ὑπὸ πολέμου ἢ σφαγῆς· ἢ σωματικῆ φθορᾶ αἵματος. ἔαν ἔστιν ἡ ἐκλείψις ἐν τῷ ὑπὸ γῆν ἡμισφαιρίῳ, γίνεται τὸ ἀποτελούμενον ἐν τῷ κρυπτῷ, ἢ ἐπιβουλή ἐν δόλω. εἰ δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ τύχη, φανερώς γίνονται τὰ ἀποτελούμενα. εἰ δὲ ἔστι τὸ Ζῴδιον ἀρρενικόν, ὁ δὲ δεκανὸς 25 θηλυκός, σκόπει τὸν κύριον τοῦ Ζωδίου καὶ τὸν κύριον τοῦ δεκανοῦ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν θεωροῦνται ἢ ὑπὸ κακοποιῶν. καὶ οἷον ἔαν εὖρης ὑπὸ κακοποιῶν μαρτυρούμενον, ἐκεῖνον πλεῖον βλάπτεσθαι λέγει· ὁ δὲ μαρτυρούμενος ὑπὸ ἀγαθοποιῶν, ἐκεῖνος ἔλασσον βλάπτεται. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ Ζωδίου νόει, καθὰ προείρηται καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρενικῶν. εἰ δὲ εὐρίσκεται ἐν γῆνιῳ Ζωδίῳ, ἔσται ἡ βλάβη ἐπὶ τὸν 30 καρπὸν τῆς γῆς κατὰ τὸν εὐρισκόμενον δεκανόν· οἷον ἔαν ἔστι Κρόνος δεκανός, βλάπτει ὅσα ἐν στυφότητι καὶ ξηρότητι καὶ ψυχρό-

¹ διχοτομία V, correxi ex Paulo. 7 ἀπόκρουσις etiam apud Clement. Alexandr., Strom., VI, 16, 143, etc. διαλλάξασα V. 8 ἐκκρουσμὸν V. 10 συναφῆ V. 13 χοντρούς s. χονδρούς crassos. 20 λέγει cod. 21 αἵματος: cf. supra p. 217, 15. 26 εἰ omissum, ut Odys. λ 463. 28 λέγει cod. 30 γῆνιῳ: cf. supra p. 196, 19; 202, 17; 208, 16 et p. 108, 12. 32 στυφοτ. καὶ ξηρ. καὶ ψυχρότ.: cf. supra p. 214, 13 et 18.

¹ Haec quae in codice V(aticano 191) capitulum de planetis statim sequuntur eandem quam praecedentia capitula originem iam aperte prae se ferunt (cf. adnotationem criticam), ut ea etsi uno codice Vaticano servata sint in Rhetoriana recipere iam non dubitem.

τητί εἰσιν· εἰ δὲ ἔστι Ζεὺς, βλάπτει ὅσα τῇ γεύσει ἐν γλυκύτητι καὶ φύσεως εὐκράτου· εἰ δὲ Ἄρης, ὅσα ἐν πικρότητι καὶ φύσεως θερμῆς καὶ ὑγρᾶς· εἰ δὲ ἔστιν Ἡλιος, ὅσα ἔστι τῇ γεύσει ὀσμῆς· εἰ δὲ Ἄφροδίτη, ὅσα ἐν λιπότητι ἦτοι τὰ κάρυα καὶ τὰς ἐλαίας καὶ ὅσα τούτοις 5 ὅμοια καὶ φύσεως εὐκράτου, καὶ ὅσα δι' ὀσφρήσεως ἦγουν μυρίσματα καὶ εὐώδη· εἰ δὲ Ἑρμῆς, ὅσα ἔστι τῇ γεύσει ὄξινα, διφυῆ ἦτοι σίτος κριθή· εἰ δὲ Σελήνη, ὅσα ἄλμυρά καὶ τῇ φύσει ὑγρὰ καὶ ψυχρά. εἰ δὲ ἔστι τὸ Ζῴδιον ἀνεμῶδες, γίνεται ἡ βλάβη ἐν τοῖς πετεινοῖς. εἰ δὲ ἐν θηριώδεσι, γίνεται ἐν τοῖς ἀγριμίσις ἦτοι <εἰς> ἐλάφους, ἀγριοαἰγας. εἰ 10 δὲ ἔστιν ὕδατῶδες, γίνεται ἡ βλάβη ἐν τοῖς ἰχθύσι καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι τὰς διατροφὰς ποιοῦνται.

Ταῦτα δεῖ σε σκοπεῖν περὶ τὰ Ζῴδια καὶ μόνον· περὶ δὲ τῶν ἐπτὰ ἀστέρων τὰ πρόσωπα σκόπει οὕτως· ἔαν εὐρεθῆ ὁ Κρόνος ἐν τόπῳ ἰδίῳ ὠροσκοπῶν ἢ μεσουρανῶν ἐν χρηματιστικῷ τόπῳ, γίνεται ἡ 15 βλάβη εἰς ἐντίμους εὐνούχους ἢ πρεσβύτας ἢ γέροντας ἐμφανείς· εἰ δὲ ἐν ἀποκλίματι ἢ ἐν ταπεινώματι ἢ ἐν ἀχρηματίστῳ τόπῳ κείμενος, γίνεται ἡ βλάβη ἐπὶ δούλων ἢ εὐνούχων ἦγουν ἀφανῶν. εἰ δὲ ὁ Ζεὺς ἐν ἐπισήμῳ τόπῳ ἔστώς, σημαίνει τὴν βλάβην ἔσσεσθαι ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι καὶ τέκνοις βασιλέων· εἰ δὲ ὕπαυγος ἢ ἐν ἀποκλίματι ἢ ἐν ταπει- 20 νώματι ἢ ἀναποδίζων, σημαίνει τοὺς ποτε πλουσίους καὶ πτωχεύσαντας ἢ ἀπελευθέρους ἢ τέκνα πλουσίων πτωχοῦς. εἰ δὲ ὁ Ἄρης ἐν ἐπισήμῳ τόπῳ ἔστώς, σημαίνει τὴν βλάβην ἔσσεσθαι ἐν στρατηγῶσι, στρατηλάταις, στρατιώταις ἐμφανέσιν. εἰ δὲ ὕπαυγος ἢ ἀναποδίζων ἢ ἐν ταπεινώματι, εἰς ἰατρούς, χαλκεῖς καὶ ἀπλῶς ὅσοι ἔχουσι διὰ πυρὸς 25 καὶ σιδήρου τὴν ἐργασίαν ἦτοι μακελλαρίους, κυνηγούς καὶ μαγείρους. εἰ δὲ Ἡλιος, σημαίνει ἐπὶ τοῖς βασιλεῦσι τὴν βλάβην. εἰ δὲ Ἄφροδίτη ἐν ἐπισήμῳ τόπῳ ἔσθήκει, σημαίνει τὴν βλάβην ἐπὶ ἐμφανῶν καὶ μεγάλων γυναικῶν καὶ ἀρχιερέων. εἰ δὲ ὕπαυγος ἢ ἀναποδίζων ἢ ἐν ταπεινώματι, σημαίνει ἐν γυναιξὶ ταπειναῖς ἢ ἀσκητριαῖς. εἰ δὲ Ἑρμῆς καλῶς 30 ἔστώς, ἐπὶ τοῖς ἐμπόροις, γραμματικοῖς, γεωμέτραις καὶ ὅσοι ἐν τοῖς Ἑρμαϊκοῖς ἔχουσι τὴν τέχνην. εἰ δὲ ὕπαυγος ἢ ἐν ταπεινώματι, ψεύστας, πλαστογράφους, λοιδορούς καὶ τὰ ὅμοια τούτων. εἰ δὲ Σελήνη, βασιλίσσαις, ἐμφανέσι γυναιξί· καὶ σχεδὸν ἡ βλάβη τῆς Σελή-

1 γλυκύτητι: cf. supra p. 216, 9. 2-3 πικρ. κ. φ. θ. κ. ὕ.: ibid. p. 217, 26 et 14 (sed ὑγρᾶς abest: fort. corruptum ex ξηρᾶς). 3 ὀσμῆς: ibid. p. 219, 16. 4 λιπότης vocabulum novum a λίπος: cf. supra ἐλλιποτάτη p. 220, 11. 6 ὄξινα: cf. supra p. 221, 20; διφυῆ, nam ἐπίκοινος ὁ Ἑρμῆς ibid. 19. 7 ἄλμυρά: ibid. p. 222, 25; ὑγρ. κ. ψ. ibid. 20 (consentit cum codd. TV recensione). 8 ἀνεμῶδες: cf. supra p. 203, 28 et 209, 25 (ἀερῶδες). 9 εἰς supplevi. ἀγριοαἰγας cod.; compositum novum videtur. 10 ὕδατῶδες: cf. supra p. 199, 23; 205, 15; 211, 4. 15 εὐνούχοι supra non inveniuntur. 19 τέκνα βα^{uv} cod. 20 ἀναποδίζων: cf. supra p. 216, 17. 25 μακελλαρίους: vocabulum etiam in excerptis Teucrici Laurentianis obvium, cf. Sphaera, p. 36. 29 ἀσκήτριαι = moniales: cf. etiam supra p. 216, 2. 30 ὅσα cod., corr. Kroll.

νης κοινωνεί <εἰς> πάντας τοὺς προειρημένους, ἐπειδὴ αὕτη ἐστὶν ἡ σημαίνουσα τὴν αἰτίαν τῶν πραγμάτων. ἐὰν δὲ μαρτυρῇ τὴν μοῖραν τῆς ἐκλείψεως ὁ Κρόνος, τὰ Κρονικά νοσήματα καὶ θάνατον δίδωσι. εἰ δὲ Ἄρης, σφαγὰς καὶ αἱμάτων πτύσεις ἢ τραύματα ἢ ἐκβράσεις. ἔλασσον δὲ ἢ Σελήνη βλάπτει, ὅταν καλύπτηται ὑπὸ τοῦ Ἀναβιβάζοντος. εἰ δὲ καλύπτεται ὑπὸ τοῦ Καταβιβάζοντος, πλείων ἢ βλάβη γίνεται.

[F. 152v.] Βροντολόγιον Ἐρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου¹.

Μηνὶ Ἰανουαρίῳ. Ἐὰν βροντῆσῃ ἢ ἀστράψῃ ἐν ἡμέρᾳ, προσεχέτω ἡ αὕτη χώρα καὶ τὸ μὴ πορθηθῆναι ὑπὸ τυράννου. ἡ γῆ δὲ οὐκ εὐφορήσει· ὁ δὲ Νεῖλος οὐκ ἀναβήσεται διὰ τὴν λείψιν. ἡ Αἴγυπτος τοὺς ἄρχοντας ἑαυτῆς χειρώσεται· τότε τὰ δυτικὰ μέρη ἀμεριμνήσουσι καὶ τρυφήσουσι· καὶ Περσίδος βασιλεὺς ἀμεριμνος. νυκτὸς δὲ ἐὰν γένηται, τότε τὰ δυτικὰ μέρη ἀμεριμνήσουσι καὶ τρυφήσουσιν ἀκαταστασίαι τε ἔσονται· τινὲς δὲ τῶν βασιλέων ἀλλήλοις συμμαχήσουσι· καὶ ἐκ τῶν δυτικῶν ἄνδρες [f. 153] ἐν προτιμῆσει ἔσονται· καὶ ἐπιχώριοι πόλεμοι γενήσονται· καὶ ἐν πελάγει πολλοὶ ἀπολοῦνται· καὶ ἀέρων εὐκρασία.

1 εἰς supplevi, sed dubitans : nam auctorem accusativo favere apparet ex martyrei τὴν μοῖραν infra v. 2. 3 Κρονικά νοσήματα καὶ θάνατον (Κρονικόν) : v. supra p. 214, 13 et 215, 27. 4 αἱματ. πτύσ. : ibid. p. 219, 9. 6 Sequitur in V capitulum Περὶ τροπῆς ἀέρων alius puto originis. 14 ἀλλήλους cod.

¹ Hoc opusculum Hermeticum quamvis excerptum et interpolatum sit mendisque scatens in Berolinensi exstet, tamen hic edere iuvat, cum eodem fonte usum esse Fonteiū Romanum in tonitruali a Laurentio Lydo operi de ostentis inserto (ed. Wachsmuth², p. 88 sqq.) adnotationibus meis satis superque demonstratur; nam fieri non potuisse ut invicem Fonteio (de quo v. Wachsmuthii prolegg. p. XXVI) auctor libelli uteretur, opusculis inter se comparatis nemo negaverit. Atque olim hoc versibus inclusum fuisse ut libellum Hermeticum de terrae motibus, cuius paraphrasin supra p. 167 sqq. edidimus, ex paucis vestigiis dactylicis (cf. αἴσιοι ἀστέρες p. 229, 26, et tort. βακχεύματα et ἀπειρογάμων, p. 227, 20) forsitan recte concludas; certe ex eadem atque illud officina hoc quoque opus ortum esse valicinia pro die et nocte in utroque seiuncta indicant. Verum mira confusione aut librarius aut excerptor particulam de mense Februario ex Vicellii tonitruali et ipso a Lydo adhibito (ibid., p. 57 sqq.) immiscuit. Quae autem tonitrualis supra p. 163 sqq. a me editi auctor cum Ps.-Eudoxeis et Vicellianis consarcinavit, haec partim, Aprilis Maii Iunii Iulii dumtaxat descriptionem, ex nostro opusculo Hermetico eum excerptis iam apparet, quod ne apparatus criticus iustos terminos nimis excedat, hic in universum dixisse satis sit; nisi quod pro mensium Aegyptiorum nominibus (Φαμενῶθ et Φαρμουθι infra p. 229, 3) excerptorem Romanam posuisse moneo. — Ceterum initium huius opusculi Hermetici etiam in cod. Bononiensi 3632 (= cod. Ital., 18, cf. *Catal.*, IV, 41), f. 275 habetur; alibi nondum invenimus.

Μηνὶ Φεβρουαρίῳ. Ἡλίου ἐπὶ Ὑδροχόου ἰόντος εἰ βροντῆσῃ, Σαυρομάταις, Ὀξιανοῖς, Ἀραβία μικρὰ, Ἀζανία, μέση Αἰθιοπία (Ὑδροχόω <τὰρ> ἀνάκεινται <αὐται αἱ> χῶραι) ἀφθονίαν μὲν τοῦ σίτου διασημαίνει, πτώσιν δὲ ἀνδρῶν ἐνδόξων ἐν ταῖς εἰρημέναις 5 διαφαινομένων χώραις καὶ οὐκ ἀνδρῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις ἀρσενικῶν· ὅτι ἄρρεν ζώδιον ὁ Ὑδροχόος.

Μηνὶ Μαρτίῳ. Ἐὰν βροντῆσῃ ἢ ἀστράψῃ ἡμέρας, ἡ γῆ εὐφορήσει καὶ οἱ ἰχθύες ἀπολοῦνται· τότε ἔσονται ἐν ὑποταπεινώματι καὶ θανατικά ἔσται ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ δύσει· νυκτὸς δὲ ὁμοίως ταῦτα 10 συμβήσεται.

Μηνὶ Ἀπριλλίῳ. Ἐὰν βροντῆ ἢ ἀστραπῇ γένηται ἐν ἡμέρᾳ, ἀνθρώπων φυγὴν καὶ ἀπώλειαν δηλοῖ καὶ θρεμμάτων ἄλωσιν καὶ γῆς φθοράν, καὶ τοῖς οἰκοῦσιν εἰς τὰ μέρη τῶν ἀνατολῶν καὶ τινα θόρυβον [f. 153v] κατὰ τὴν χώραν, καὶ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐρημωθήσεται· ὕστερον δὲ ἀποκατασταθήσεται. καλὸς καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος 15 τελευτήσῃ ἐν αὐτῇ. νυκτὸς ἐὰν γένηται, εἰς ἀνατολὰς καὶ δύσεις ἀκαταστασίαν δηλοῖ καὶ θρεμμάτων ἄλωσιν. πόλεμοι ἔστωσαν εἰς πάσας φυλάς ἐν πόλεσι καὶ χώραις· ἐν δὲ θαλάσῃ ναυάγια· καὶ πάντων γεννημάτων φθορά· καὶ ἀφανισμὸς αἱμοβόρου ἀνδρὸς καὶ δυνατοῦ· καὶ τότε ἡδοναὶ καὶ τρυφαὶ καὶ βακχεύματά τινων ἀνδρῶν ἀπειρογάμων. 20

Μηνὶ Μαΐῳ. Ἐὰν βροντῆσῃ ἢ ἀστραπῇ γένηται ἐν ἡμέρᾳ, ἐπομβρία ἔσται καὶ χάλαζα καὶ ποταμῶν καὶ πηγῶν καὶ θαλάσσης σπαραξέματα· ἀγριότης ἐν τῇ θαλάσῃ ἔσται καὶ λῦιον ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν θαλασ- 25 σίων τόπων. νέων δὲ ἔκπτωσις. τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων γένος σώζεται. καὶ παντοίων ἰχθύων πλησμονή· πόλεις δὲ πόλεσι παρέξουσι. καὶ καλλιστρατεύσει ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σπείραντες θηριοῦσι πλησμονὴν· ἀλλὰ σωματικοῖς πάθεσι διαφόροις ὑποπεσοῦνται ἄνθρωποι ἀνδράποδα ζῶα τε καὶ ἄλογα [f. 154] πάντα. δῶρα εἰσενεχθήσονται τῇ 30 βασιλείᾳ· χαρὰ καὶ εὐφροσύνη ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως· κόπος δὲ τῇ

1-6 Haec fere ad verbum concordant cum tonitruali Vicelliano a Ioanne Lydo recepto (cf. Wachsmuth, p. 57 et supra p. 226 adnot.). 1 Ἡλιος ἐπὶ Ὑδροχόω ἰὼν cod. 3 γὰρ supplevi (δὲ Lydus p. 57, 22). αὐται αἱ suppl. ex Lydo. 4 διαφαινομένας cod. 6 Ζωδίοις τοῖς ἀρσενικοῖς cod. ἔστι pro ὅτι cod. 7 ἡ γῆ cod. 8 ὑψηλοταπεινώματι cod.; cf. Valens ed. Kroll, p. 10, 24 (ἐν ὑποταπεινώματι γινόμενοι); 17, 33 (ubi ὑψηλοταπεινώματι ut hic in codd.) etc. et Fonteius, l. c., p. 89, 16 : οἱ μὲν ἐλάττονες τὰς τύχας ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀνασπασθήσονται, οἱ δὲ μείζους ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκπεσοῦνται. 14 πρὸ ὀλίγας ἡμέρας cod., quod ab auctore sive compilatore scriptum esse vix crediderim. 18 ναυάγια : cf. Fonteius, p. 90, 9. 19 Cf. Fonteius, l. c., p. 90, 10 δυνατοῦ δὲ προσώπου πτώσις. 20-21 ἀπειρογάμων fortasse ex hexametro. 23 σπαραξέματα videtur vocabulum novum (convulsiones). 24 λοιπὸν cod., corr. Cumont. 25 νέων fere evanidum, fors. κυνῶν? 26 πλησμονὴν cod. 27 καλλιστρατεύσει cod.; vocabulum novum ad instar καλίνικος, καλλιεργέω, etc. 28-29 ἀνδράποδα ζῶα suspectum : an = servī?

χώρα ἢ τῷ τόπῳ ἐν ᾧ τὸ σημεῖον δηλοῖ· καὶ αἱ μὲν <ἐν> γαστρὶ ἔχουσαι κινδυνεύουσιν· τοῖς δὲ κατὰ ἀνατολὴν ἀρραβῶνες βασιλέων, λιμὸς καὶ ἀλληλοσφαγία· ἀκοή <θανάτου> βασιλέως καὶ ἀπώλεια καὶ μαλακισμὸς καὶ νόσος <οὐκ> ὀλίγη καὶ τετραπόδων πτώσις καὶ εἰς δυσμὰς νόσος· νυκτὸς δὲ ἕαν γένηται, γεννήματος εὐφορίαν δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ ὑετῶν 5 καὶ ἀνέμων καὶ πηγῶν ἐποχὴν, ἀκρασίαν δὲ ὑδάτων καὶ ἀνέμων. οὔτε ἀέρες καθαροὶ οὔτε λειμῶσιν εὐφορία <ὡς> ὑποστήναι τὰ θρέμματα· καὶ τετραπόδων πάντων ἀερικὴ φθίσις καὶ ταῖς κυούσαις καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσιν ἀμβλώσεις καὶ ἀποβολαὶ γίνονται διαφόρως ἐν σώματι. νόσος δὲ ἀερικὴ· καὶ στρατιωτικὴ διάστασις· καὶ τότε ἀναφανεῖται βασιλεὺς 10 τις ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ ταχέως ἀπόλλυται ὡς τύραννος· ἔσονται δὲ καὶ φόρων ἐπίδοσις, ὡς καὶ μέχρι τοῦ γυναικείου γένους τινὰ ἐγκαί- [f. 154^v]νισμὸν γενέσθαι. καὶ πλάναι καὶ ἀπάται καὶ ἐπιθέσεις ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἔσονται.

Μηνὶ Ἰουνίῳ. Ἐὰν βροντὴ ἢ ἀστραπὴ γένηται ἡμέρας, ἔσονται οἱ 15 ἀνθρωποὶ φιλόανθρωποι καὶ φιλόξενοι καὶ φιλευσεβεῖς καὶ εὐφρανθήσονται ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανὸς πολλὰ αὐτοῖς δώσει ἀγαθὰ ἐκ τοῦ δημιουργοῦ στελλόμενα. νυκτὸς δὲ, ἀγωνία καὶ νόσος τοῖς ἀνθρώποις γίνεται καὶ θάνατος ἀλγηδῶν <τε> χαλεπός· τότε οἱ ἀνθρώποις ζηλοτυπίαν ἔλθουσιν. καὶ ἀκαταστατή- 20 σοσι πολλοὶ καὶ ἔσται ἀγωνία εἰς τοὺς ἀνθρώπους. φθορὰ δὲ ἔσται ἐν τοῖς ὄρεινοις καὶ ἐν τοῖς πεδινοῖς τόποις καὶ ἡ χώρα τῆς μεσογείου εὐφορήσει· Ἀράβων δὲ ἀπώλεια· καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ τὴν χώραν μέχρι τινὸς ταραχθήσονται. ὁμοίως δὲ ἡ πόλις ἐν ἣ γένηται, κακωθή- 25 σεται· ὕστερον δὲ καλῶς κοσμηθήσεται μετ' εὐθηνίας.

Μηνὶ Ἰουλίῳ. Ἐὰν βροντὴ ἢ ἀστραπὴ γένηται ἐν ἡμέρᾳ, κοσμικὰς ἀκαταστασίας δηλοῦσι· καὶ <ἐάν> ἐναλλάξ γένηται, καὶ βασι- 30 λεὺς κινήσεται καὶ κατισχύσει ἐτέρου. καὶ πολλὴν διάλεξιν καὶ διατύπωσιν καινοτομήσει [f. 155]. καὶ τότε ἡ γῆ ψεύσεται τοὺς καρποὺς αὐτῆς καὶ ἡ θάλασσα ἀγριωθήσεται καὶ ἀνδρῶν ἔκκοπαί ἔσονται καὶ

1 ᾧ] ἡ cod. ἐν suppl. Kroll. 2 ἀρραβῶνας cod.; ἀν τοῖς δὲ κατὰ ἀνατολὴν <τῶν> Ἀράβων <ἀπώλεια> βασιλέων? 3 θανάτου suppl. Cumont. 4 ὀλίγος cod., οὐκ supplevi. πτώσιν cod. 6 πηγῶν cod. ἐποχὴν: cf. Fonteius, p. 90, 20. εὐκρασίαν cod. 7 ὡς supplevi. 9 ἀμβλώσεις etiam Fonteius, p. 90, 19. 9-10 νόσος δὲ ἀερικὴ suspectum quod iam supra v. 8 ἀερικὴ φθίσις. 10-11 Cf. Fonteius, p. 90, 21: τῆ δὲ ἀνατολῆς τύραννος οὐκ εὐτυχῆς ἐνοχλήσει. 16 φιλευσεβεῖς: θεοσεβέστατα τὰ κοινὰ Fonteius, p. 90, 24. 16-17 εὐφρανθ. κτλ., cf. *Acta apost.*, VII, 41; etiam quae sequuntur ab homine Christiano interpolata esse videntur. 19 τε supplevi. 20 ἀνθρωποὶ ex correctura cod. 21 ἔσται εἰς αἰωνίους ἀνθρώπους cod., correxi, sed vereor ne plura corrupta sint. 23 Ἀράβωσι cod., correxi, cf. supra p. 164, 27. 27 κοσμικαὶ ἀκαταστασίαι δηλοῦσι cod. ἐάν supplevi. 28 διάλεξιν: cf. Petosiris, supra p. 141, 8 τῷ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀσίας δυναστεύοντι λόγοι ἔσονται πρὸς ἀλλήλους. 29 καινοτομήσει et ψεύσεται cf. Fonteius, p. 91, 2 καινοτομία, *ibid.*, 3 οἱ καρποὶ ψεύσονται.

αἰφνίδιοι θάνατοι. ὕστερον δὲ πάντα τὰ γεννήματα εὐφορήσουσιν· ὄμβροι δὲ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος λείπουσιν· ὕστερον δὲ ἀνεμοὶ πνέουσι καὶ ὄμβροι ἔσονται καὶ ἀκρίς καὶ βλάβη φανήσεται καὶ σωθήσονται τὰ γεννήματα. καὶ περὶ τὸν Φαμενῶθ <ἢ> Φαρμουθὶ διὰ 5 στρόφων πατρικῶν βοῶν θάνατον· καὶ χειμῶνας ὀλίγους καὶ καρπῶν εὐφορίας καὶ μεγάλων ἔθνων τῶν ἀπὸ τῆς νοτινῆς <ἐπανάστασιν> δηλοῖ καὶ ἡγεμόνος τινὸς ἐπιφάνειαν. νυκτὸς δὲ ἕαν γένηται, βαρβάρων γεννήματα Αἰθιοπῶν συμβαλοῦσι πολέμους ἀλλήλοις καὶ πολλῶν ἔθνων <βασιλεῖς> συμβαλοῦσιν ἕως τοῦ Βαβυλωνίου γένους· καὶ 10 τότε τὰ δυτικὰ κλίματα ἀτονήσαντα ἀσθενήσουσιν· οἱ δ' ἐν αὐτοῖς ὑπολειπόμενοι φεύζονται ἕως τῆς περιχώρου τῆς Αἰγύπτου, ὥστε καὶ τὸ γένος αὐτῶν μείζον βαρβάρων ἔσται· καὶ ταραχθήσεται ἀνατολὴ καὶ 15 δύοσις.

Μηνὶ Αὐγούστῳ. Ἐὰν βροντὴ ἢ ἀστραπὴ γένηται ἡμέρας ἐν τῇ 15 ἀνατολῇ καὶ τῇ δύσει, δόλω ὤρισται ἢ διατύπωσις· καὶ ἔκκοπαί καὶ φυγαὶ καὶ ἀλώσεις· ἡ δὲ γῆ τοὺς καρποὺς πολυπλασιάσει· [f. 55^v] ἀλλογενῆς δὲ στρατὸς παρερχόμενος διαρπάσει αὐτὰ ἐκ τῶν ὄρων αὐτῶν κατὰ τὰ ἀρκτικά μέρη· καὶ κατισχύσουσιν οἱ ὑπερέχοντες τῶν πενήτων καὶ διάταξιν κατ' αὐτῶν ποιήσονται καὶ φυγαδεύσουσιν 20 αὐτοὺς ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· καὶ ἐκ τούτων ἄρξονται ληστεῖαι γίνεσθαι καὶ φόνοι ἐπιχώριοι. νυκτὸς δὲ ἕαν γένηται, βασιλέων ἐπιβουλήν σημαίνει. καὶ ἄφρων ἀπολείται καὶ γεννήματα τῆς ἀνατολῆς. θηρίων δὲ πολλῶν καὶ ἐρπετῶν φανέρωσις <ὡς> πολλαχοῦ θηριοδῆκτους γενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους· ἀρχόντων δὲ δυνατῶν πτώσις καὶ διά- 25 κρισις.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ. Ἐὰν βροντὴ ἢ ἀστραπὴ γένηται ἐν ἡμέρᾳ, αἴσιοι ἀστέρες ἔσονται καὶ εὐδία πολλαί· τὰ γεννήματα εὐθαλῆ πάντα. ἐκ τῆς πολλῆς τρυφῆς ἀνθρωποὶ εἰς πορνείαν τραπήσονται καὶ μοιχεύ- 30 σουσιν καὶ οἴκους φθείρουσι καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄφρων ἀπολοῦνται

2 λειπόντες (sic) cod. 4-5 δι' ἀστρῶν cod.; διὰ στρόφων corr. Kroll. 5 χειμῶνος ὀλίγου cod. 6 ἐπανάστασιν v. c. supplevi. 8 Αἰθιοπῶν etiam Fonteius, p. 91, 6. συμβαλοῦσι cod. ἀλλήλων cod. 9 βασιλεῖς supplevi. 10 δυτικά: Fonteius, p. 91, 7. κλίματα cod. 10-11 οἱ ἐν αὐτοῖς δὲ cod. 11 φεύζονται: ὡς καὶ εἰς Αἴγυπτον δι' ἔνδειαν καταφυγεῖν, Fonteius, p. 91, 7. 12 μείζων cod.; sensus obscurus: ὥστε καὶ μείζον αὐτῶν (scil. τῶν Αἰγυπτίων) τὸ τῶν βαρβάρων (scil. φυγάδων) γένος ἔσται? 15 ἄλλω codex: δόλω scripsi ex Fonteio, p. 91, 10. διατύπωσις cf. supra p. 228, 27. 16-18 Cf. Fonteius, 12 sqq. ἀμῆτος ἄφθονος, ὑπὸ δὲ πολεμίων διαρπαγήσεται. 17 αὐτοῦ? 18 καὶ τὰ cod., corr. Cumont. ἀρκτικά: δυτικά Fonteius. κατισχύσουσιν τε καὶ ἀδικήσουσιν οἱ ὑπερέχοντες τὸ ὑπήκοον Fonteius. 19 διάταξιν: recte igitur Hase νόμων pro νόσων in Fonteio (p. 91, 11) coniecit. 21-22 εἰ δὲ νυκτὸς, καὶ οὕτως ἡ βασιλεία ἐπιβουλευθήσεται Fonteius. 22 ἀπολείται καὶ ἀπολοῦνται καὶ cod. 23 ἐρπετῶν cf. Fonteius, p. 91, 19. ὡς suppl. Cumont. πόλεως cod.; cf. infra p. 230, 20. 24 δυνατοὶ δὲ τῆς πολιτείας πεσοῦνται Fonteius. 27 αἴσιοι ἀστέρες videntur hexametris reliquiis. 29 φθορὰ τοῦ γυναικ. ἔθνους Fonteius, p. 91, 25.

καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν νόμῳ θανοῦνται. νυκτὸς δὲ ἐὰν γένηται, ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν φωλεὸν τῶν θηρίων ἐμβαλεῖ ἑαυτὸν καὶ αἰρεῖται ἀποθανεῖν ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς κακότητος τῶν ἀνθρώπων τῆς ἀποπιπτούσης εἰς αὐτόν. καὶ τότε μεγάλων δυναστῶν συγκρίσεις καὶ ἔκκοπαί· τότε δὲ μεθ' ὁδὸν [f. 156] τελεσθήσονται καὶ ὑστερήσουσι 5 δίψει καὶ πείνᾳ καὶ ἀπὸ λιμοῦ ἀπολοῦνται.

Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ. Ἐὰν βροντὴ ἢ ἀστραπὴ γένηται ἐν ἡμέρᾳ, ἀνατολὴ καὶ δύσις ὁμοῦ εὐφρανθήσονται· ἢ δὲ τῶν Αἰγυπτίων χώρα ταλαιπωρήσει καὶ διαφθορηθήσεται κακῶς· καὶ τὰ θηρία αὐτῶν ἀναλώσει αὐτοῦς. νυκτὸς δὲ ἐὰν γένηται, πυρκαϊὰ ὑπὸ τόπους καὶ 10 χώρας. ἀλλὰ καὶ πλοίων ναυάγια καὶ καταγίγς· στάσις οἴκων καὶ γεννημάτων διαφθορὰ καὶ θηρίων φανέρωσις καὶ κεραυνοβολία κατὰ τόπους.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ. Ἐὰν βροντὴ ἢ ἀστραπὴ γένηται ἐν ἡμέρᾳ, ἐν τῇ Ἀραβίᾳ ὄμβρος πολὺς ἔσται· τὰ δὲ γεννητά οὐκ εὐθαλή· οἱ ἀνθρώποι 15 δὲ ἀνθρώπους χειρώσονται καὶ ἑαυτοῖς δόξαν περιποιήσονται· καὶ στρατόπεδα ἀπολοῦνται· καὶ χώρα πεσεῖται ἐν λοιμικῇ καταστάσει. νυκτὸς δὲ πυρκαϊαὶ κατὰ τινὰς τόπους καὶ χώρας, ἀλλὰ καὶ πλοίων ναυάγια καὶ ἐκ τῆς γῆς διάπτωσις οἴκων καὶ γεννημάτων διαφθοραὶ καὶ θηρίων καὶ ἐρπετῶν φανέρωσις· καὶ θηριόδηκτοι πολλοὶ γενή- 20 σονται καὶ κεραυνοβοληθήσονται τόποι.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ. Ἐὰν βροντὴ ἢ ἀστραπὴ γένηται ἐν ἡμέρᾳ, τότε Μῆδοι καὶ Λίβυες καὶ Βαβυλώνιοι πόλεμον ποιήσουσι καὶ εἰς ἄλωσιν πεσοῦνται καὶ βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἀλωθήσεται δόλῳ καὶ οἱ μείζονες [f. 156v] τῶν πολεμιστῶν ἀνατολῆς πεσοῦνται· ἢ δὲ γῆ εὐφορήσει. ἀλλὰ 25 καὶ χειμῶνες ἔσονται πολλοὶ καὶ πολλοὶ ἀπολοῦνται ἄνδρες· αἱ τίκτουσαι κινδυνεύσουσι. νόσοι τε καὶ λιμῶνες ἔσονται καὶ αἰφνίδιοι θάνατοι. νυκτὸς δέ, φανέρωσις ἀνδρῶν δυνατῶν· τότε βασιλεὺς τοὺς ἐναντίους διώξει.

1-4 aliter Fonteius, p. 92, 1 τὰ δὲ θηρία οὕτως ἐπελεύσεται τοῖς ἀνθρώποις ὡς φωλεοῖς αὐτοῦς ἐγκατακρύπτεσθαι. 1 νόμῳ: ὡμὰ εἰ. Kroll. 3 τοῦ ἀνθρώπου cod., correxi; ἀπὸ videtur = remotus ab. 4 αὐτοῦς cod.: αὐτόν (nempe φωλεόν) scripsi; sed τῆς ἀποπιπτούσης (= quae etiam in specum penetrat?) vix sanum. δυνατῶν πτώσις Fonteius. 5 τελεσθήσονται = conficiuntur; sed quaedam velut φυγάδες excidisse videntur. 6 formam vulgarem πείνα hic corrigere nolui. 7-9 eadem fere Fonteius, sed multo breviora. 17 post χώρα fort. ex Fonteio Ἀσσυρίων supplendum. 18 πυρκαϊαὶ etiam Fonteius, p. 92, 14. 24 δολοφονηθήσεται Fonteius, 21. 27 λιμῶνες vocabulum novum: cf. tamen Fonteius, p. 91, 7.

EXCERPTA EX CODICE 53 (ERLANGENSI 89).

De plantis duodecim signis et septem planetis attributis.

Capita duo quae sequuntur non hic primum edita sunt; praecessit enim iam cardinalis Pitra, *Anal. sacr. et prof.*, V, 2, p. 279 sqq., qui tamen alterum de septem planetis caput aut a librario aut ab ipso excerptum praebuit; deinde hoc plenius repetiverunt Bassi et Martini, *Catal.*, IV, p. 133 sqq., ex cod. Neapol. 19 et Kroll, *Catal.*, VI, p. 83 sq., ex Vindob. 3. At ne tum quidem haec integra nobis suppeditasse specimen tractatus nomen Alexandri Magni iactantis a Bassio et Martinio, l. c., p. 135, 1 adhibitum satis demonstravit¹. Itaque capitulum de plantis septem planetis attributis ex cod. E(rlangensi) et meliore et pleniore iterum imprimi curavimus, excerpto de duodecim signorum plantis praemisso, ne in nostri operis contextu prorsus desideraretur. Postea autem aliquando illud quoque ex cod. 14 (Monac. 542, cf. supra p. 29) et ex aliis codicibus plenum atque integrum restitue- mus; interim praeter Guil. Roetheri editionem principem pessimam (Lydus, *De mensib.*, p. 311 sqq.), cf. Creuzer, *Symbolik u. Mythol.*, I², p. 395 sqq.; E. Meyer, *Gesch. der Botanik*, II, p. 340 sqq.

In huiusmodi Aegyptiorum γοητείας Galenum in libro *De simpl. med. temp. et fac.* VI prooem. (vol. XI, p. 792 K.) acerrime invectum esse iam Pitra adnotat; quo ex loco uberrimo pauca hic delibare liceat: Πάμφιλος (de quo v. Reitzenstein, *Poimandres*, p. 3) ... εἰς τε μύθους γραῶν τινὰς ἔξετράπετο καὶ τινὰς γοητείας Αἰγυπτίας ληρώδεις ἅμα τισὶν ἐπυδαῖς, ἃς ἀναιροῦμενοι τὰς βοτάνας ἐπιλέγουσι·

¹ Hocce capitulum necnon ea quae infra edemus Cyranidum interpretem latinum, quem Raimundum Lullum fuisse E. Meyer, *Gesch. d. Botanik*, II, p. 349 sq., argumentis haud spernendis probabat, cognovisse et laudasse video ex H. Hauptii opusculo "*Zu den Kyraniden des Hermes Trismegistos*", (Philol., vol. 48, p. 373). Haec enim interpret ille tradit: "Est apud Graecos quidam liber Alexandri Magni de VII herbis VII planetarum, et alter qui dicitur Thessali mysterium ad Hermem i. e. Mercurium de XII herbis XII signis attributis et de VII aliis herbis, per VII alias stellas." Thessali opus in cod. Montepessulano (Schol. medic.) 277, s. XIV-XV, nobis servatum esse videtur (inscrib.: Thessalus philosophus de virtutibus herbarum. Inc.: Thessalus philosophus Germano Claudio regi). Cf. H. Diels, *Die Handschriften der antiken Aerzte, Griech. Abteil.* (Berol. 1906), II, p. 107. Sed vereor ne apud Lullum quaedam exciderint, e. g. Thessali <de virtutibus herbarum et Asclepii> mysterium ad Hermem etc.

καὶ δὴ κέχρηται πρὸς περίπτα (cf. infra, p. 233, 8) καὶ ἄλλας μαγικαίας...
 Deinde nominatur Ξενοκράτης ὁ Ἀφροδισηεύς... ἄνθρωπος τᾶλλα περίεργος
 ἰκανῶς καὶ γοητείας οὐκ ἀπληγαμένος. ὁ δὲ γε Πάμφιλος ὁ τὰ περὶ βοτανῶν
 συνθεὶς εὐδηλὸς ἔστιν καὶ αὐτῶν ὧν γράφει γραμματικὸς ὧν καὶ μὴθ' ἑωρακῶς
 τὰς βοτάνας ὑπὲρ ὧν διηγείται μήτε τῆς δυνάμεως αὐτῶν προπεπειραμένος...
 οὗτος μὲν ἐξέγραψε βιβλία, πλῆθος ὀνομάτων ἐφ' ἐκάστη βοτάνῃ μάτην προστι-
 θεὶς (cf. infra, p. 234, 3 sq.)... Τίς οὕτως ἄθλιος ὡς παρελθὼν τὰ Διοσκουρί-
 δου καὶ Νίγρου καὶ Ἡρακλείδου καὶ Κρατεῦα καὶ ἄλλων μυρίων ἐν τῇ τέχνῃ
 καταγερασάντων βιβλία γραμματικά [l. γραμματικῶ] γράφοντος ἐπιπλάσας καὶ
 μεταμορφώσεις καὶ δεκανῶν (cf. Pitra, p. 285-290) καὶ δαιμόνων ἱερὰς
 βοτάνας ἀνάσχοιτ' ἄν; Deinde exemplis quibusdam de plantis omnibus notis
 ex Pamphili opere allatis sic pergit: μετὰ δὲ ταῦτα βοτάνης μέμνηται καλουμένης
 ὡς αὐτὸς φησὶν ἀετοῦ, περὶ ἧς ὁμολογεῖ μηδένα τῶν Ἑλλήνων εἰρηκέναι μηδὲν,
 ἀλλ' ἐν τινι τῶν εἰς Ἑρμῆν τὸν Αἰγύπτιον ἀναφερομένων βιβλίων ἐγγε-
 γράφθαι, περιέχοντι τὰς λς' τῶν ὑροσκόπων ἱερὰς βοτάνας, αἱ εὐδηλον ὅτι
 πᾶσαι λήρὸς εἰσι καὶ πλάσματα τοῦ συνθέντος... Cf. praeterea Riess, *Necheps.
 et Petos. fr.* 36 a et b (p. 382); *Catal.*, II, 65 (cod. 7, f. 324 et 324^v), V, 1, p. 180,
 30 sqq., supra p. 96 sqq.; *Cyranidum liber passim*; Flaccus Africanus vel Africanus,
 " *De septem herbis septem planetis attributis* ", ed. C. N. Sathas, *Μνημεῖα Ἑλλη-
 νικῆς ἱστορίας (Docum. inéd. rel. à l'hist. de la Grèce)*, tom. VII, p. lxxii sq. (v.
 H. Haupt, l. c., p. 371 sqq.); E. Meyer, l. c., II, p. 336-348.

F. 175^v. Ἑρμοῦ τοῦ Τρισημέριου περὶ βοτανῶν
 τῶν ἰβ' Ζωδίων.

☿ ἐλελίσφακον, ♃ περιστερεῶν ὀρθή, ♆ περιστερεῶν ὑπτίος, ☽ 5
 σύμφυτον, ♁ κυκλάμινον, ♀ καλαμίνθη, ♂ σκορπιούρον, ♁ ἀρτεμι-
 σία, ➔ ἀναγαλλίς πυρρὰ καὶ κυανή, ♁ λάπαθον, ♂ δρακόντιον, ♁ ἀρι-
 στολοχία μακρὰ καὶ στρογγύλη. ταύτας γὰρ τὰς βοτάνας δεῖ συλλέγειν
 καὶ χυλοποιεῖν, ὅταν ὑπάρχη ὁ ἥλιος εἰς τὸν Κριόν· ἀλλὰ δεῖ καὶ εἰς ἐν 10
 ἕκαστον Ζῳδίου τοῦ καθ' ἑνὸς βοτάνου <αὐτοῦ> ὑπάρχοντος καὶ τῆς
 Σελήνης εἰς τὸ τρίγωνον τοῦ Ἡλίου ἢ εἰς τὸν ὑροσκόπον αὐτοῦ· ἔστω
 δὲ καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα τοῦ οἰκοδεσπότη τοῦ Ζωδίου· καὶ οὕτως

1 Hoc capitulum edidit Pitra, *Anal. sacra et prof.*, V 2, p. 291 ex codd. Mos-
 quensi 415 et Vindobon. med. 23; repet. Riess, *Nech. et Pet. fr.*, p. 382. 3 ὀρθή
 etiam Pitrae codd. ὑπτία Pitra. 5 ἀναγαλλίς E. 5-6 ἀριστολοχία E. 6 γὰρ E]
 δὲ Pitrae codd. 7 Κριόν nominat auctor nam in hoc signo Solis exaltatio: αὶ οὖν
 βοτάναι τότε δυναμικώταται (Hermes apud Roetherum, l. c., p. 315); εἰς τὸν χ
 se legisse contendit Pitra, qui scripsit εἰς τὸν δεκανόν. 8 αὐτοῦ add. (ἀλλὰ
 δὲ καὶ ὅταν ὑπάρχη εἰς ἐν ἕκ. Ζῳδίου μίαις ἐκάστης βοτάνης Pitrae codd.).
 10-p. 233, 1 οὕτως ἂν εὐδοκίμησης Pitrae codd.

ἵνα εὐδοκίμησης, καθὼς ὁ διδάσκαλος λέγει, κατὰ τὴν κοσμικὴν
 καὶ φυσικὴν ἀποτελέσιν.

[F. 175^v.] Περὶ βοτανῶν τῶν ἑπτὰ πλανήτων.

☉. Βότανον Ἡλίου πολύγονον· ἔλαβε δὲ τέλος προσηγορίας ἐκ τοῦ
 5 τὸν ἥλιον τῶν πάντων εἶναι ἀρχηγέτην καὶ σπορέα· τινὲς δὲ χαμαι-
 λέοντα λέγουσιν ἐκ τοῦ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τὰ μέρη λελαχέναι·
 πινόμενος οὖν ὁ χυλὸς αὐτῆς ἐτοιμότερον πρὸς γόνον <παρίστησι>,
 καὶ ἀφροδισίῳ ποιητικὸς· περιαφθείσα δὲ μετὰ τοῦ ἡλιακοῦ ὀνόμα-
 10 τος πᾶσαν ὀφθαλμίαν ἀπαλλάσσει· εἰ δὲ τις περιάπτηται, οὐδέποτε
 ὀφθαλμιάσει, ἐπεὶ τὰ φῶτα ὁ ἥλιος λέλαχεν· διόπερ ἂν ἀναφέρηται
 κακῶς, ἐπιληπτικούς, φρενητικούς, ληθαργικούς καθίστησι· συμβαίνει
 γὰρ ἐκ τῆς καρδίας αὔξεσθαι τὰ πάθη ταῦτα. ἰᾶται δὲ καὶ τοὺς
 ἀμβλυώπτοντας θαυμαστῶς περιεπτομένη καὶ τοὺς ἐν καταρχαῖς
 15 πειραζομένους ταῖς ἀποχύσεσι.
 ♀. Βότανον Ἀφροδίτης περιστερεῶν· ταύτης ἡ ῥίζα περιεπτομένη
 ἰᾶται ὅσα ἐστὶ περὶ τὸν τράχηλον πάθη· χοιράδας, παρωτίδας, φύματα
 τραχήλου, βουβῶνας· καταπλασσομένη, σταφυλὴν καὶ παρίσθμια
 μαραίνει παραχρήμα· συμπάσχει γὰρ μάλιστα τούτοις τοῖς μέλεσιν.
 ἰᾶται δὲ καὶ σύριγγας, κονδυλώματα τὰ [f. 176] εἰς τοὺς τόπους τού-
 20 τος γινόμενα· θεραπεύει δὲ τὰς αἰμορροΐδας ὁ χυλὸς αὐτῆς μετὰ
 μέλιτος καὶ νίτρου κλυζόμενος. πινόμενος δὲ μετὰ μέλιτος σὺν ὕδατι
 λεπτύνει τὰ περὶ τὸν πνεύμονα, ὥστε εὐπνοῖαν παρέχει. δοκεῖ γὰρ
 Ἀφροδίτη ἐπέχειν τὸν τοῦ πνεύμονος τόπον, ἐπεὶ πρῶτος οὗτος ἐν
 25 ἡμῖν φύεσθαι νομίζεται, ἡ δὲ Ἀφροδίτη ἀρχὴ γενέσεώς ἐστιν· ὅθεν καὶ
 ἀφροδισίῳ ἢ βοτάνῃ ἀρμόζει, περισσοτέραν γὰρ ἡδονὴν ὁ χυλὸς
 αὐτῆς παρέχει τοῖς συνουσιάζουσιν, ἂν περιχρήσῃ πρὸ τῆς συνουσίας·
 ἔπειτα πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἐρρωμένους εἰς τὸ συνουσιάζειν φυλάττει·
 καὶ τὸ μέριστον, κύειν ἀναγκάζει περιεπτομένη, ἂν μηδὲν ἕτερον
 30 παρακεῖται· ἀντιπάσχει γὰρ. ἔτι δὲ ἡ ῥίζα παρακειμένη ἐργαστηρίῳ ἢ
 οἰκίᾳ ἐργασίας καὶ προσόδου καὶ πράξιν παρέχει· εὐθετεῖ δὲ καὶ πρὸς
 ὄδους καὶ καθάρσεις ἀπελαύνει καὶ πάντα δαίμονα. εὐθετεῖ δὲ ἡ ῥίζα

1 ὁ δικάσκαλος Hermes ipse videtur. καὶ ante κατὰ E, recte om. Pitrae codd.
 5-6 χαμαιλέοντα etiam *Catal.*, IV, 134 sq. (Neapolit.) et VI, 83 (Vindobon.), contra
 χαμαιμήλον *Cyran.*, p. 34, 23; quod etiam Neapolitani et Vindobonensis archety-
 pus habuisse videtur, cum v. 6 μήλα pro μέρη inveniatur. 6 μέρη etiam Mos-
 quensis Pitrae. 8 μετὰ τοῦ ἡλ. ὀνόμ.: haec in Vindobon. et Neapolit. prorsus
 ommissa, in Mosqu. sic ad doctrinam christianam accommodata: περιεπτομένη...
 σὺν τῇ εἰς θεὸν εὐχῇ (cf. *Neue Jahrbücher* XXI, 110, 2). 10 Cf. supra p. 219, 17.
 Post λέλαχεν (ἐλαχεν cod.) excidisse videtur: κυριεύει δὲ καὶ καρδίας. 13 ἀμβλο-
 ώπτοντας E. περιεπτομένους E, corr. ex cet. codd. Nomen morbi post καταρχαῖς
 desideratur. 14 dativus (coniung. cum ἰᾶται) etiam Mosqu. 15 περιστεριῶν E.
 17 παρίσθια E. 21 melius προσκλυζόμενος ceti. 27 ἔπειτα πρὸς coniung.

περιαπτομένη τοῖς φοιτῶσιν ἐπὶ παιδίῳ καὶ ἐπιχαρεῖς καὶ ἀβασκάντους ποιεῖ.

Ϛ. Βότανον Ἐρμοῦ πενταδάκτυλον, οἱ δὲ πενταπέταλον, οἱ δὲ εὐπατόριον, οἱ δὲ ἀνθρωπόχειρα, οἱ δὲ πεντάφυλλον, οἱ δὲ ψευδοσέλινον· κουφοειδὲς λεπτὸν σπιθαμιαῖον· φύλλα ἑοικότα ἡδυόσμῳ πέντε κύκλωθεν ἐσχισμένα, ἄνθος ὡχρόν· φύεται δὲ ἐν ἀνύδροις τόποις· καὶ τὴν ρίζαν ἔχει ὑπέρυθρον. ἴαται δὲ τὰ ἐν ἄρθροις γινόμενα πλήγματα καὶ τὰ πυρώδη καὶ ἐκ πληγῶν συνιστάμενα· κοπτομένη καὶ καταπλασσομένη καὶ τοὺς τῆς κοιλίας στρόφους παραχρήμα λύει. ὁ χυλὸς αὐτῆς πινόμενος μεθ' ὕδατος μέχρι κοχλιαρίων δύο ἄριστα ἀρμόζει πινόμενος πρὸς τὰ ἐν φάρυγγι καὶ γλώσση γινόμενα πάθη· ἀπόνους γὰρ καὶ ὑγιεῖς καθίστησι. παύει διακλυζομένη τοὺς τῶν ὀδόντων πόνους καὶ πᾶν τὸ ἐν τῷ στόματι πονηρὸν ἀποκαθαίρει καὶ ἀπαίρει καὶ θεραπεύει· εἰ δὲ τις πρὸ τοῦ παθεῖν περιάψῃται, ἄπειρος [f. 176v] ἔσται τούτων. εὐθετεῖ δὲ καὶ ἡ ρίζα περιαφθεῖσα μάλιστα εἰς ἐπιτυχίαν λόγου καὶ δημηγορίας ὄχλων καὶ ρήτορσι καὶ γραμματικοῖς· εὐχερεῖς γὰρ καὶ εὐομίλους ἢ εὐεπιτεύκτους καθίστησι· εὐρεσιν γὰρ λόγων παρέχει καὶ εὐημερίαν. ὅσοι δὲ νύκτα φορήσουσι τὴν βοτάνην, οὐκ ἐμπεσοῦνται τοῖς κακῶς αὐτοὺς θέλουσι.

ϛ. Βότανον Κρόνου ἀσφόδελος· ταύτης ὁ χυλὸς καὶ ἡ ρίζα ἀρμόζει καθ' αὐτὴν καὶ μετὰ στύρακος τοῖς τὰ γόνατα πάσχουσι· καὶ γὰρ πόνον καὶ κόπον ἴαται. δίδεται καὶ ὁ τῆς ρίζης χυλὸς ἐμνηθεῖς ὀλίγον τοῖς τοὺς νεφροὺς ἀλγοῦσι· ἀποκαθαίρει γὰρ καὶ ὑγιαίνει· τοὺς δὲ δαιμονιζομένους καὶ καταβιβάζοντας ὑγιαίνει περιαπτομένη. τοῖς μικροῖς παιδίοις ὀδοντοφυοῦσιν ἄπνοος· καὶ πρὸς τοὺς νυκτερινοὺς πόνους περιαπτομένη εὐθετεῖ.

Ϝ. Βότανον Ἄρεως ἀνόγλωσσον· αὐτῆς ἡ ρίζα πρὸς κεφαλὴν ἔστι τοῦ κόσμου· τὰ ἐν αἰδοίοις κακοήθη καὶ ῥυπαρὰ ἔλκη ἴαται, καθὰ καὶ Σκορπίου ὑπάρχει οἴκος <αὐτῷ>. ὁ Ἄρης γὰρ τοῦτο τὸ μόριον ἐπέχει. τὸ δὲ σπέρμα τῆς βοτάνης καταπλασσομένον <πρὸς> τὰ σηπόμενα ἔλκη καὶ δυσκατούλωτα τοῦτο τὸ μέρος ἴαται. καὶ πρὸς κεφαλῆς πόνον ἀρμόζει περιαφθεῖσα, ἐπεὶπερ οἴκος Ἄρεως ὁ Κριός, ὁ

5 κουφ. - σπιθαμ.] φέρει δὲ κλώνους (? κλώνας) φωτοειδεῖς λεπτοὺς ἐπιθυμιαίους (!) Pitra. ἡδυόσμου E. 6-7 τῆς ρίζης E. 9 στρόφους recte E : εἰσφόρους (!) Pitra. 18-19 paulo aliter apud Pitram : ὅσοι δὲ κλώπες, οἳ φέρουσι τὴν βοτάνην νύκτωρ, οὐ παρατηρήσονται (leg. παρατηρηθήσονται) παρὰ τινος κλεφθέντος ("fur a furibus non capitur", mire explicat Pitra). 21 καθ' αὐτὴν scripsi : καθὼς αὐτὴν E. 22 ρίζης ὁ χυλὸς E. 24 δαιμονιζομένους : cf. Plin. XXI, 108 tradunt (asphodelum) ante portas villarum satum remedio esse contra veneficiorum noxiam. καταβιβάζοντας sec. Hesych. (s. v.) κατασπώντας : scil. qui Lunam deducunt? vel potius qui (quae) τὰ ἐμμηνα ἢ τὰ ἐμβρυα κατασπῶσιν, Thes. I. gr. s. v. κατασπᾶω? καταπίπτοντας (i. e. ἐπιληπτικούς) rectius fort. explicat Kroll. 27-28 Cf. infra p. 235, I. 29 σκορπίου E : corr.; Martis domicilia Aries et Scorpius qui "inguine gaudet", (Manil., II, 462). ὁ Ἄρης : an ὁ Σκορπίος (cf. infra p. 235, 12)? αὐτῷ addidi, item 30 πρὸς.

ἔστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ κόσμου. ὁμοίως δὲ εὐθετεῖ εἰς δυσεντερικούς, αἰμοποτικούς, αἰμορροϊκούς ὁ χυλὸς προσκλυζόμενος καὶ πινόμενος, καθὰ ὁ Ἄρης τοῦ αἵματος τόπον ἐπέχει· ἔστι δὲ τοῦτο ἐν ἡμῖν πυρωδέστατον, καὶ τὸν Ἄρη οὐ μόνον πυρώδη ἀλλὰ καὶ φθοροποιὸν ἐνόμιζόν τινες εἶναι.

ϝ. Βότανον Διὸς σακχαράνιον· τούτου ἡ ρίζα εὐθετεῖ πρὸς βουβῶνας περιαφθεῖσα, ἀφλέγμαντον γὰρ τὸν τόπον τηρεῖ· εἰ δὲ τις πρὸ τοῦ παθεῖν περιάψῃται, οὐδέποτε βουβῶνος πειραθήσεται· καὶ ἐπὶ ποδάγρας δὲ ἡ ρίζα αὐτῆς εὐθετεῖ. αὕτη κοπτομένη καὶ καταπλασσομένη τὰς φλεγμονὰς καὶ ἐπιτάσεις ἀναστέλλει· [f. 177] συμπάσχει γὰρ μάλιστα τὰ μέρη, καθότι ὁ ἀστήρ λελόγισται, τοῦ Τοξότου καὶ τῶν Ἰχθύων· ταῦτα γὰρ τὰ ζῦδια κεκλήρωται μηροῦς καὶ χεῖρας καὶ πόδας· οἰκείως οὖν τοῖς τόποις ἀρμόζει. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς πινόμενος μετὰ μελικράτου τοῖς τὸ ἦπαρ ἀλγοῦσιν ὠφέλιμος διὰ τὴν συμπάθειαν, ἐπεὶπερ ὁ Ζεὺς τὸν τοῦ ἦπατος τόπον ἐπέχει· ὅθεν καὶ ὁ μῦθος αὐτὸν ἐρωτικὸν ἐπλασεν, ἐπεὶ ἀπὸ πολλῶν ἦπατος λέγεται, τὸ δὲ σπέρμα διὰ φλεβὸς εἰς τοὺς γονίμους τόπους εἰσέρχεται· κακωθεῖς γὰρ ἐπὶ τῶν γενέσεων οὗτος ὁ ἀστήρ ἥπατικούς ἐποίησεν. κατὰ τοῦτο ταύτης ὁ χυλὸς μετὰ μέλιτος πινόμενος καὶ κρόκου τοῖς συνουσιάζειν βουλομένοις ἀρμόζει· ἔστι δὲ καὶ χρήσιμος περιαφθεῖσα τοῖς βουλομένοις γυναιξίν ἀρμόζειν, ἐπιχαρίτους γὰρ καθίστησι· μοιχὸς δὲ παρακειμένης ταύτης οὐποτε ἐμπεσεῖται.

Ϟ. Βότανον Σελήνης κυνόσβατος· ἀποκαθαίρει τοὺς ἐπὶ θώρακος καὶ στομάχου καὶ πλευρῶν, ἐπεὶ ἡ Σελήνη λέλαχε τὸν Καρκίνον, οὗτος δὲ <τῷ> θώρακι καὶ ταῖς πλευραῖς ἐπιτέτακται. τὸ δὲ τῆς βοτάνης ἄνθος πινόμενον καθαίρει σπληνικούς, ὥστε διὰ κοιλίας καὶ οὐρῶν κενοῖ· ἐνεργὲς δὲ δοκεῖ πρὸς σπλήνα, ἐπεὶπερ ὁ ἀστήρ τὸν τοῦ σπληνὸς τόπον δοκεῖ ἔχειν. εὐθετος δὲ καὶ πρὸς ὀξυδορκίαν ἡ ρίζα τῆς βοτάνης περιαπτομένη· τοῖς δὲ ἀμβλυποῦσιν ἀκριβῶς βοηθεῖ καὶ ἐπιτετευγμένως, ἐπεὶ τὰ φῶτα τῶν ὀφθαλμῶν ἡ Σελήνη μετὰ Ἡλίου λέλαχεν· εὐθετεῖ δὲ καὶ τοῖς τὸν στόμαχον κεκακωμένον ἔχουσιν· ἔτι τε ἀρμόζει καὶ ταῖς ἀπὸ κόλων πειραζομέναις καὶ στροφουμέναις.

Ἰστέον οὖν ὅτι οὕτως ἀρμόζει αἶρειν τὰς βοτάνας κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τοῦ πλανήτου, εἰς ὄνομα δὲ τοῦ τοιοῦτου ἀστέρος, καὶ παρορῶσιν τὴν βοτάνην καὶ κρατεῖν αὐτὴν καὶ λέγειν περὶ τῆς θεραπείας αὐτῆς δοῦναι βοήθειαν, καθὼς προεγράφη περὶ [f. 177v] ἐνὸς ἐκάστου

2-3 Cf. supra p. 217, 15; 219, 9. 6 σακχαράνιον videtur idem quod σάκχαρ vel σάκχαρον, γλυκुकάλαμον quoddam (σαχαράνη Mosq., ἀλχαράνιος Neapolit. et Vindobon.). 12 ad rem Manil., l. c. 16 ἐρωτικῶς E. ἦπατος : de ὕπατος, ni fallor, hariolatur. Post λέγεται sequuntur verba κακωθεῖς - ἀστήρ (cf. infra v. 17-18) a scriptore ipso punctis deleta; sed nescio an revera ordo hic perturbatus sit. Scrib. <ἔξ ἡπάτος> διὰ φλεβῶν? 18 γεννήσεων E. 21 ἀρμόζει E (= placere). ἐπιχαρίους E. παρακείμενος E. 23 τοὺς scil. τόπους. 24 ἐλαχε E. τῷ ☾ E. 25 τῷ addidi. 26 κενεῖ E.

θέσεως· καὶ ἄλλα ὅσα λέγειν ἐπιτυχῶς καὶ ἐπιτευκτικῶς· ἔστω δὲ καὶ ἡ Σελήνη πανσέληνος. ἐπὶ δὲ ἀνασπᾶν μέλλης τὴν βοτάνην, ἀντ' αὐτῆς βάλε εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς ρίζης αὐτῆς κόκκον σίτου ἢ κριθῆς.

[F. 192^v.] **Chiromantia.**

Opusculum anonymum de arte chiromantica postquam inveni in cod. nostro 33, s. XV, similis argumenti tractatum etiam in P(aris.) 2506, s. XIII, f. 188^v, exstare Cumont mihi scripsit, qui olim ex eodem codice cum R. Foerster physiognomica quaedam communicaverat (cf. Foerster, *Rh. Mus.*, LV [1900], p. 139 sqq.). Ubi idem subesse opusculum atque in E(rlangensi) ex eis quae Cumont excerpserat, stalim vidi, nec frustra amicum commissimum adii ut eum codicem inter Parisinos facile vetustissimum mea causa conferret. His igitur duobus codicibus inter se comparatis Erlangensem vel potius eius archetypum quamvis plerumque Parisinum fide et diligentia antecederet, quibusdam tamen locis auctoris verba consullo mutasse vel potius corrupisse vidimus. Cum enim pro ἀστὴρ bis (p. 240, 4 et 17) ὁ θεός vel ἡ θεά usurpatum esset (qua de re cf. quae dixi *Neue Jahrbücher*, 1908, p. 110 sq.), haec nomina extrusit neque magis illis pepercit quae de inevitabili fati vel fortunae vi dicta erant (cf. p. 241, 2 et 242, 19); semel etiam nimium auctoris candorem vel stuporem corrigebat (p. 241, 21). Neque vero fieri potuisse ut hoc opusculum ab homine Byzantino compositum sit, ex ipsis illis religionis antiquae vestigiis satis elucet.

Artis chiromanticae quam recentioribus temporibus inprimis Zingaros sive "Aegyptios" colere notum est, nemo adhuc indagavisse historiam videtur; nam quae hic illic de ea re legitur — velut apud Agrippam de Nettlesheim, *De incertit. et vanit. scient.* (Colon., 1534), c. XXXV (in cuius catalogo scriptores physiognomnici et metoposcopici a chiromanticis non separantur), cf. etiam eiusdem *De occ. philos.* (Lugd., 1550), p. 110 et 274; M. del Rio, *Disquisit. magicæ* (1617), lib. IV, c. III, quaest. V (De chiromantia); John Brand, *Observations on popular antiquities* (Londini, 1813), p. 637 sqq.; G. C. Horst s. v. *Chirologie*, Ersch und Gruber, *Encycl.*, tom. XVI; Bouché-Leclercq, *Hist. de la divination*, I, 267 sqq.; *Astrologie gr.*, p. 313, 2; Gessmann, *Katechismus der Handlekunst* (Berol., 1839), p. 1 sqq.; A. Lehmann, *Aberglaube und Zauberei* (Stuttgard., 1898), p. 180 sqq.; Friedländer, *Sittengeschichte*, I^o, 364 — haec aut valde exilia sunt aut fide omnino carent. Diligentiore igitur inquisitione in posterum reservata pauca interim hic proferre liceat. Dubium non est quin Aristoteles summus philosophus quantum vitae tempus cuique suppeditaret, ex manus incisuris colligi posse opinatus sit: cf. *Hist. anim.*, I, 15, p. 493 b, 32: χειρὸς δὲ τὸ μὲν ἐντὸς θέναρ σαρκῶδες καὶ διηρημένον ἄρθροι, τοῖς μὲν μακροβίοις ἐνὶ ἡ δισὶ δι' ὄλου, τοῖς δὲ βραχυβίοις δισὶ καὶ οὐ δι' ὄλου similiaque *probl.* X 49, p. 896 a 37 = XXXIV, 10, p. 964 et fr. 261/330 περὶ ἀνθρώπου φύσεως = Plin., *N. H.*, XI, 273 (v. Bonitz, *Ind. Aristol.* s. v. χεῖρ n. 5). Ceterum iam Plinius "mirari", sese fatetur "Aristote-

lem non modo credidisse praescita vitae esse aliqua in corporibus ipsis, verum etiam prodidisse. „ Post Aristotelem autem hanc quoque artem magis magisque apud veteres viguisse atque adeo propriis libris describi coeptam esse cum e glossis a Stephano (Thes. s. v. χειρόμαντις) collectis, tum ex eis satis elucet, quae Suidas s. v. Ἐλενος, οἰώνισμα, Ἀρτεμίδωρος, Εὐμολπος tradit, Nonno in *Greg. Naz.* 72 (Migne, *PG.*, XXXVI, 1024) usus; cf. Diels, *Beiträge zur Zuckungslitteratur*, I (Abh. Berl. Akad., 1907), p. 4 sq. Helenus igitur quidam συνέγραψε τὸ χειροσκοπικὸν οἰώνισμα ὡς ὅταν διὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν χειρῶν διατεινομένων καὶ τῆς παλάμης ἀπὸ τῶν ῥυτίδων εἰπωμεν· παιδοποιεῖ ἢ τι τοιοῦτον (Nonnus εἰπωμεν ὅτι τὸδε ἢ τὸδε αὐτὸν μένει ἢ ὅτι γαμεῖ ἢ παιδοποιεῖ ἢ τι τοιοῦτον). Eumolpus autem Ἐλευσίνιος ἦτοι Ἀθηναῖος ... ἔγραψε ... χειροσκοπικὰ πεζῶς, βιβλίον ἐν. Utrumque nomen fictum esse manifestum. Artemidorus vero Daldianus num οἰωνοσκοπικὰ καὶ χειροσκοπικὰ revera scripserit (quod testatur Suidas s. v.), cum in *Onirocrit.*, II, c. 69 omnia, quae dicunt Πυθαγορισταὶ φυσιογνωμονικοὶ ἀστραγαλομάντις τυρομάντις κοσκινομάντις μορφοσκοποὶ χειροσκοποὶ λεκανομάντις νεκουμάντις, vanas fraudes esse affirmet (καὶ γὰρ αἱ τέχνηαι αὐτῶν εἰσι τοιαῦται καὶ αὐτῆς μὲν μαντικῆς οὐδὲ βραχὺ ἴσασι, γοητεύοντες δὲ καὶ ἀπατῶντες ἀποδιδύσκουσι τοὺς ἐντυγχάνοντας), incertum esse videtur; cf. tamen quae ipse de manibus per somnia visis edixit I. c., I, 42 sqq. Iuvenalis quoque admonere iuvat, *Sat.*, VI 583: matrona

sortes ducet frontemque manumque
praebebit vati crebrum poppysma roganti.

Neque vero usquam huius artis viam atque rationem ab ullo antiquo auctore expositam inveniri Bouché-Leclercq (*Hist. de la divination*, I, 269) enuntiavit. Primi ergo ni fallimur eiusmodi tractatum in lucem edimus; quo opusculo perlecto hanc quoque artem antiquitus de planetis pendere apparebit, ut qui eam cum astrologia inde a decimo sexto demum p. Chr. n. saeculo Ioannem ab Indagine vel Cardanum et Paracelsum coniunxisse putent (e. g. Gessmann et Lehmann l. c.) egregie errare convincantur. Cf. etiam Melampus ed. Diels, I. c., p. 28, § 90-94 et p. 12. Doctrinae autem mysteriis ut facilius initieris, praecipuarum manus linearum imaginem infra p. 244 inserimus.

Προγνωστικὸν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ παλάμῃ γραμμῶν.

Διορίζειν χρή καὶ καλεῖν τὸ ἀπὸ τῶν γραμμῶν μέρος τῶν πρὸς τῷ καρπῷ μέχρι τῶν δακτύλων ὅλον ἀκρόχειρα· καλοῦσι δ' οἱ πλείστοι τοῦτο καὶ παλάμην. τὸ δὲ μετὰ τὰς γραμμάς εὐθὺς μέρος ρίζα βρα-
5 χίονος καὶ χειρὸς λέγεται· τῶν δὲ μετὰ τὴν ρίζαν ὑψηλοτέρων

1 Προγν.-γραμμ. E] υ Γ γ'. Περὶ τῆς Ζωηφόρου P (inscriptio interpolata ut patet infra p. 240, 23 ubi eadem legitur. Interpretamenta latina paucorum vocabulorum man. recent. in marg. E notata similiaque in P non descripsi. 2 Διορίζειν E] διορίζειν ut vid. P. τῷ πρὸς τῷ E. 3 ὄλων E. ἀκρόχειρον P. 3-4 καλ. - παλάμην om. P. 4 ρίζαι καὶ P. 5 τὴν ρίζ. E] τὰς χεῖρας P. ὑψηλοτέρων P.

μερῶν τῆς παλάμης τὸ μὲν πρὸς τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ στήθος ἀντίχειρος ὀνομάζεται, τὸ δὲ κάτω μέρος στήθος τῆς χειρός, τὸ δὲ μεταξὺ τούτων ὑπόκοilon, ὅπου γραμμαὶ τινες εἰώθασιν εἶναι, μεταστήθιον. ὀρίζεται δὲ τὸ στήθος τοῦ μεγάλου δακτύλου γραμμῇ τῇ ληγούσῃ μὲν ἐπὶ τὸ μεταστήθιον, ἀρχομένη δὲ ἀπὸ τοῦ μεταθέναρ, 5 ἥτις ὀνομάζεται χρονική· τὸ δὲ μετάθεναρ ὁ τόπος ἐστὶν ὁ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ λιχανοῦ μέχρι τῆς ρίζης τοῦ ἀντίχειρος. ἀπὸ δὲ τούτου μέσου γραμμῇ τις ἀρχομένη καὶ ἐπὶ πλείστον τῆς χρονικῆς ἐφαπτομένη, κατὰ τὴν ρίζαν δὲ αὐτῆς ἀπολυθεῖσα φέρεται διὰ τοῦ κοίλου τῆς χειρός· αὕτη προσαγορεύεται Ζωηφόρος. τὸ δὲ μεταξὺ ταύτης τε καὶ τῆς 10 χρονικῆς καλεῖται τρίγωνον. τῶν δὲ δύο τούτων γραμμῶν τῆς τε χρονικῆς καὶ τῆς Ζωηφόρου τὰ μέρη ἐκεῖνα καθ' ἃ προσάπτονται ἀλλήλων καὶ ἐνοῦνται, συναφῆ καλεῖσθω· ταύτην δὲ τὴν συναφὴν ὅτε μὲν οὐδαμῶς ἔστι συνιδεῖν τῶν γραμμῶν ἀπ' ἀλλήλων ἀφραστηκυῶν, ὅτε δὲ ἀπὸ τοῦ θέναρος αὐτοῦ μέχρι τοῦ κοίλου τῆς χειρός αὕτη πολλάκις ὑποκα- 15 ταβαίνει. ἀναγκαίαν δὲ λέγομεν γραμμὴν τὴν ὑποκλῶσαν τοὺς τρεῖς δακτύλους, Κρόνον λέγω καὶ Ἥλιον καὶ Ἑρμῆν, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἐπικλάσεως τῶν δακτύλων φυσικῶς ἀνατετυπῶσθαι· τὸ δὲ μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς Ζωηφόρου τετραγώνου ὀνομάζομεν. στήθῃ δὲ δακτύλων ὀνομάζομεν τὰ παρακείμενα μέρη τῶν τῆς χειρός ὑψηλῶν. τὸ δὲ στήθος 20 αὐτῆς τῆς χειρός ὀρίζεται ταῖς ρίζαις τοῦ βραχίονος ταῖς ὑπὸ τῆς χρονικῆς γραμμῇ ὑποκειμέναις καὶ τῇ ἀναγκαίᾳ, προσεικὸς κοιλία· διόπερ καὶ λέγεται κοιλία χειρός διὰ τὸ μικρῶς παρωγκῶσθαι. τριῶν δὲ ὄντων ἐν τοῖς δακτύλοις φαλαγγίων ἔστω τὸ μὲν ἐπιπεφυκὸς τῆ χειρὶ καὶ διορίζον τὴν χεῖρα δακτυλόπους ἢ ῥιζοδάκτυλος, τὸ δὲ δεύτερον 25 μεσοδάκτυλος, τὸ δὲ τρίτον, ὅπερ ἐστὶν ὄνυχοφόρον, ἀκροδάκτυλον ἢ μετόνυχον· ὁ δὲ ἀντίχειρ τὸν δακτυλόποδα καὶ τὸν μεσοδάκτυλον ἔχει μόνον. ἀστῆρ δὲ λέγεται, ὅπου σημεῖον τῷ ὕ' στοιχείῳ παραπλήσιον ἔστι· γίνεται δὲ ὅπου ἂν τύχη, οὐκ ἀφωρισμένως.

Ὁ μὲν οὖν τῆς χειρός κατάδεσμος τοιοῦτός τις ἐστίν, ὡς ἐν 30 συντόμῳ φάναι, καὶ τὰ τῶν γραμμῶν τῶν ἐν αὐτῇ ὀνόματα ταῦτα·

1 μερῶν τ. παλ. om. P. 2 ὑπόκοilon om. E. 5 ἀπὸ τοῦ μετὰ τὸ θέναρ E. μετάθεναρ (de accentu cf. Kühner-Blass, I 1, p. 481, n. IV) videtur vocabulum novum. 6 ὀνομαζομένη(η) χρονική(η) P. 6-7 τὸ δὲ μετὰ τὸ θέναρ ὁ τόπος ἐστὶν ὁ ἀπὸ τοῦ τέλ. τ. λιχ. E; μετάθεναρ δ' ἐστὶ ὁ ἀπὸ τοῦ τέλ. τ. λιχ. τόπος P. 7 τούτου τοῦ P, τοῦ E. 8 ἐπὶ E] εἰς τὸ P. 9 ρίζαν δι' αὐτῆς δὲ ἀπολυθεῖσα codd., correcti. 10 πρ. δὲ Ζωηφ. P. 11 τούτων om. P. 12 προσάπτονται P. 13 ἐνοῦνται E. λεγέσθω P. 14 ποτὲ E. 15-16 χειρὸς αὐτῆς πολλάκις ὑποκαταβαίνουσα P, χειρὸς πολλάκις ὑποκαταβαίνουσι E. In marg. P alia manu ἀναγκαίαις γραμμῆς υ' ζ' δ' 16 λέγωμεν E. 20 περικείμενα μέρη αὐτῶν τῆ χειρὶ ὑψηλά P. 21 ἐπὶ ταῖς P.

22-23 κοιλία γὰρ λέγεται χειρός E. 24 ἔσται E. 26 ὄνυχοφόρον E. 27 τὸν (1) om. E. 28 αὐτὸν ἔχει (μόνον om.) P. τὸ ὕ στοιχεῖον E. 29 ἐστὶ om. P. ἀφωρισμένος P. 30 ὁ μὲν οὖν καὶ τ. χ. P. 31 καὶ τὰ P] κατὰ E.

ἐπὶ δὲ τὸ φράζειν τοὺς τόπους τῶν ἀστέρων καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν ἴωμεν. Σελήνης τὸ μεταστήθιον καὶ αἱ γραμμαὶ· Ἄφροδίτης ὁ ἀντίχειρ· τὸ δὲ μετάθεναρ καὶ ἡ Ζωηφόρος Ἄρεως· ὁ δὲ λιχανὸς καὶ ὁ πρῶτος λεγόμενος δάκτυλος Διός· Κρόνου δὲ ὁ μέσος· Ἥλιου δὲ ἡ 5 Ἀπόλλωνος ὁ παράμεσος· ὁ δὲ μικρὸς Ἑρμοῦ.

Ἐπισκέπτεσθαι μὲν οὖν χρή τὰς γραμμάς τῆς δεξιᾶς χειρός· χρή δὲ καὶ πολλὰς ὄραν χεῖρας τὸν σπουδαῖον· ἐντεῦθεν γὰρ ἡ πείρα τῆς προρρήσεως προβαίνει ἂν ἐπὶ τὸ ἀσφαλές. οἱ τῆς Σεληνιακῆς γενέσεως μετεληχότες ἔξουσιν ἐν τῷ τετραγώνῳ τῆς χειρός σημεῖον παρα- 10 πλήσιον τῷ χ' στοιχείῳ. ἐν τῇ πρώτῃ οὖν ἡλικίᾳ ὁ τοιοῦτος πένης ἔσται, ἐν τῇ μέσῃ δὲ εὐπορήσει παρ' ἐλπίδα, ὥστε ἐκπλήττεσθαι τοὺς ὀρώντας, καὶ πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ἀναλύσει, εἰς δ' ἦν ἐν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ· ὅμοια γὰρ τῷ ἀστέρῳ τούτῳ πείσεται καὶ οὗτος, αὐξόμενός τε καὶ λήγων κατὰ τὴν τύχην. οἱ δὲ τῆς τοῦ Ἥλιου γενέσεως μετεληχότες 15 ἔξουσιν γραμμάς λεπτάς ἐπὶ τοῦ δακτυλόποδος αὐτοῦ, οἰοῦνται ἀμυχᾶς. ἔσονται δὲ οἱ τοιοῦτοι εὐφυεῖς, μιμηταὶ παντὸς ἔργου, ἃ οὐκ ἔμαθον ταῦτα πράττοντες· οὐδέποτε δὲ λείπει τοῖς ποιούτοις οὐδὲν τῶν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ. καὶ οἱ μὲν πάνυ συνήθεις καὶ φίλοι αὐτοῖς καὶ οἱ παρ' αὐτοῖς λειτουργοῦντες ἀχαριστοῦσιν· οἱ δὲ πόρρω προσφι- 20 λίστατοι γίνονται. οἱ δὲ τῆς τοῦ Κρόνου γενέσεως μετεληχότες ἔσονται ἀγαθοὶ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, κοινοὶ φίλοις, ἀπλοὶ τε καὶ τὰ ἄριστα συμβουλευόντες, βαρεῖς τῇ διανοίᾳ, οὐ ταχὺ συνιέντες, εὐχερῶς πιστεύοντες τοῖς πράγμασι· βλάπτονται δὲ οἱ τοιοῦτοι μάλιστα ὑπὸ τῶν ἰδίων τέκνων, γῆρας δὲ λιπαρὸν ἔξουσιν. τῆς Ἄρεως δὲ εἴ τις 25 ἔσται γενέσεως, ἐὰν μὲν ἔχη τὰς δύο γραμμάς ταύτας συνεζευγμένας τὴν τε χρονικὴν καὶ τὴν Ζωηφόρον, δοῦλος μὲν ὦν ἐλευθερωθήσεται, ἐλεύθερος δὲ κληρονομίας ἀπολήψεται· ἐὰν δὲ ἀπεζευγμένας ἔχη ταύτας καὶ μηδεμίαν λεπτήν ἐκτρέχουσαν καὶ παρεκκλίνουσαν, δοῦλος μὲν ὦν οὐδέποτε ἐλευθερωθήσεται, ἐλεύθερος δὲ ἐνδεὴς ἔσται. ἔσονται 30 δὲ οἱ τοιοῦτοι ἀνδρείοι, ἐπίπονοι, ἄοκνοι, διὰ παντὸς κακοπαθοῦντες. ἔνεκα δὲ ἐφημέρου τροφῆς τούτοις οὔτε λείπει οὔτε περισσεύσει. οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ δακτυλόποδος γραμμάς ἔχοντες ἀμυχᾶς παρα-

2 αἱ om. P. 3 μετὰ θέναρ E, μετάθεναρ P. 4 (1) om. P. 3-4 indicem non Iovi sed Marti dat Melampus, l. c. 4 ἐγόμενος E. 6 χρή E] δεῖ P. 7 ὄραν (?) P. 8 προβ. - ἀσφ. om. P. Σεληνιακῆς E] C P (planetarum nomina semper signis solitis scripta). 9 μεταληχότες E. 9-10 τῷ χ παρ. στοιχ. P. 10 ἡλικία ἡλικία P. 11 ἐν τῇ om. E. 11-12 τοὺς ὀρώντας καὶ om. P. 12 πάλιν τε P. 13 γὰρ E] τε P. Post τούτῳ : κέντρα P, quod inepte pro φάσεις dictum. καὶ οὗτος om. P. 13-14 αὐτῆ. κατὰ τὴν τύχ. καὶ λήγ. P Cf. Roscher, Ueber Selene, p. 61 sqq. 17 δὲ om. P. 18 μὴν ut vid. P. αὐτοῖς om. P. 21 τε καὶ om. P. τὰ om. E. 22 συνιδόντες P. 23 πιστευόμενοι ἐν τοῖς πράγμασι P. 24 τῆς om. P. 27 κληρονομίαις ἐκλείψεται) ut vid. P. 28 παρακλίνουσαν P. 28-29 Cf. Melampus, l. c., p. 28, 10. 30 οἱ τοιοῦτοι E] οὔτοι P. 31 ἐνεκεν P. 32 τῶν ζ' δακτυλόποδοι ἔχοντες γραμμάς ἀμχανῶν P.

πλησίους καὶ τῆς τοῦ Ἑρμοῦ γενέσεως ὄντες, οὗτοι ἔσονται κλέπται, λάθριοι, ἄκριτοι, ἀηδεῖς, ἀπροσφιλεῖς, ἐπιθέται, ψεύσται· οἱ τοιοῦτοι οὔτε στάσιν ἐν βίῳ οὔτε θεμέλιον ἔξουσιν οὐδέποτε, παραπλήσια πάσχοντες τῷ θεῷ τούτῳ· καὶ γὰρ οὗτος ἀστάτῳ φύσει ἀποτόμωσ 5 γένεσιν ἀνθρώποις κακὴν ἐργάζεται. ἐὰν δὲ τις τὴν ἀναγκαίαν γραμμὴν ἀποτείνοσαν ἔχη ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς δάκτυλον ἢ καὶ ἐγκεκλιμένην ἐπ' αὐτὸν τὸν δάκτυλον, Διὸς οὗτος γενεσείωσ ἔστιν. ἀλλ' ἦν μὲν ὀρθῶσ ἔχη, κρείττων ἢ γένεσις τούτου ἔσται· ἦν δὲ ἐγκεκλιμένη, ἦττον καλή. οἱ οὖν ταύτης ὄντες τῆς γενέσεωσ ἔσονται εὐτυχεῖς, ἀμέριμνοι, ἀμελεῖς 10 διὰ τὰ ἀγαθὰ, ἀλαζόνες, οὐδὲν πικρὸν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς, εὐχερῶσ ἀπατώμενοι ὑπὸ τῶν γυναικῶν.

Ἦν δὲ τις τὴν ἀναγκαίαν γραμμὴν ἔχη ἄνω νεύουσαν ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς ῥιζοδάκτυλον καὶ ἐν τοῖς τοῦ θένανος ὀρίοις στηρίζουσαν ἐπι- κλασθῆ τε αὐτῆς τὸ ἄκρον ἐπὶ τὸν τῆς Ἀφροδίτης ῥιζοδάκτυλον, οὗτος ἔσται ἐπαφρόδιτος, ὥστε καὶ ὑφ' ὧν ποτε ἔδοξεν ἠδικῆσθαι 15 γυναικῶν, ὑπὸ τούτων εὐεργετηθῆναι. ἐὰν δὲ ἡ αὐτῆ γραμμὴ ἕως τοῦ μεσοδακτύλου στηρίζη καὶ μὴ ὑπερβαῖναι τοῦτον, ἔξει μὲν τήνδε τὴν θεὰν ἀρωγόν, οὐκ ἔσται δὲ ἐπαφρόδιτος. τὴν δὲ αὐτὴν γραμμὴν, λέγω δὴ τὴν ἀναγκαίαν, ἐὰν τις ἔχη ἐγκεκλιμένην, εὐκαταφρόνητος ἔσται πρὸς πάντων καὶ τῶν ἐλαχίστων, ἐπιβουλεύομένός τε καὶ 20 ἀδικούμενος· ὁ δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην γραμμὴν ἐπιτεταμένην ἔχων ὀρθὴν καὶ ἔχουσαν ὄζους μεγάλους ἀπὸ τῆς ῥίζης, δυσκόλως βλαβή- σεται ὑπὸ ἀντιδίκου.

Ἐὰν δὲ ἡ Ζηηφόρος γραμμὴ συσταλῆ, πολυχρονίους δηλοῖ· καὶ ὄσῳ ἂν <πλέον> συνεσταλμένη ὑπάρχη, πολυχρονιωτέρους δηλοῖ. ἐὰν 25 δὲ ἡ Ζηηφόρος πάλιν παρεκτείνῃ ἑαυτὴν ὡσ ἐπὶ τὸν μικρὸν δάκτυλον καὶ ὑποσημαίνουσαν μονὴν ποιήσῃ εἰς μέσον τὸν τοῦ Ἑρμοῦ δάκτυ- λον, ὀλιγοχρονίους δηλοῖ. ἐὰν δὲ τις μὴ ἔχη τὴν Ζηηφόρον τελείαν, αἰφνιδίῳ ῥοπῇ πληγείσ ἀπολείται ἀναισθητῶσ. ἐὰν δὲ τις εἰς μέσην τὴν γαστέρα τῆς Ζηηφόρου ἔχη κύκλον παραπλήσιον τῷ ο' στοι- 30 χεῖψ, ἐὰν μὲν εὐγραμμος ἢ καὶ εὐρυθμος, ὁ τοιοῦτος κινδυνεύσας ὑπὸ θηρίων ἀπολείσθαι σωθήσεται· ἐὰν δὲ ἄρρυθμος, προφανῶσ ὑπὸ θηρίων ἀπολείται. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῆς Ζηηφόρου νεύσῃ τις γραμμὴ ἐπὶ τὸν

1 καὶ τῆς τοῦ om. P. ὄντες, οὐτ. ἔσ. E] ἔσ. οἱ τοιοῦτοι P. 2 λάθριοι P] ὀλέ- θριοι E. 3 οὐδὲ codd. ἐν βίῳ E] βίου P. οὐδὲ P, ἢ E. 4 πάσχοντες E] παρέ- χοντες P. θεῷ P] ἀστέρι E: cf. supra prooem. p. 236. ποτόμωσ P. 5 γένησιν E. ἀνθρώποις P] αὐτοῖς E. 6 ἐγκεκλισμένη E, ἐγκεκλισμένην P. 7 ἔστιν. ἀλλ' om. P. 8 ἔστιν E. ἐγκεκλει(ι)σμένη PE. ἦττον E] καὶ οὕτωσ P. 13 στηρίσῃ P. 13-14 ἐπιπλασθέν E. 15 ἠδικῆσθαι E. 17 ὑπερβῆ P. 17-18 τήνδε τὴν θεὰν P] τόνδε τὸν ἀστέρα E. 18 αὐτὴν ταύτην P. 20 τε καὶ om. P. 21 ἔχων γρ. ἐπιτ. P. 24 Ante ἐάν in P titulus rubro v. 7. Περί τῆς Ζηηφόρου. δε om. P. 25 πλέον addidi. πολυχρονίους P. 27 εἰς μέσον P] ἐπὶ E. 28 et 29 δὲ om. P. 30-31 κύκλον post στοιχ. P. 31 μὲν om. E. εὐγραμμον E. ἢ P. εὐρυθμον E. ὁ τοιοῦτος om. P. 32 ἄριθμος P. προφανῶσ E] προδήλωσ P. 33 δὲ om. P.

τοῦ Διὸς δάκτυλον καὶ στηρίζη εἰς τὸν δακτυλόποδα αὐτοῦ, περὶ τὴν πρῶτην ἡλικίαν στήσεται τὰ ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης αὐτῷ ἐπικλωσθέντα οἶον δίκαι ἢ δεσμὰ ἢ θάνατος· ἐὰν δὲ εἰς τὸν τοῦ Κρόνου, περὶ μέσην ἡλικίαν· ἐὰν δὲ εἰς τὸν τοῦ Ἑρμοῦ ἢ Ἡλίου, ἐν γῆρα. ἐὰν δὲ ἐπὶ τῷ τέλει 5 τῆς Ζηηφόρου δύο γραμμαὶ ὦσιν, ἐξεχόμεναί τε ἀλλήλων ἢ παρακείμεναί, τρωθήσεται ὁ τοιοῦτος σιδήρῳ. ἐὰν τις τὴν Ζηηφόρον ἔχη διεσπασμέ- νην εἰς τὰ κάτω μέρη, εἰς ἐσχάτην ἦξει καὶ ὑγείαν καὶ πραγμάτων εὐδαιμονίαν. ἐὰν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἀπὸ τῆς Ζηηφόρου γραμμῆν εὖρης ἐπὶ τὴν χρονικὴν φέρουσαν καὶ ταύτη συνάπτηται ἢ καὶ διαιρῆ αὐτὴν, 10 τρωθήσεται ἢ κινδυνεύσει τρωθῆναι. ἐὰν ἡ Ζηηφόρος γραμμὴ ὑπὸ πλαγίων γραμμῶν διαιρῆται, ὅσαι ἂν ὦσιν αἰ διαιροῦσαι τὴν τοιαύτην γραμμὴν, τοσαῦται σωματικαὶ ἀσθένειαί τὸν τοιοῦτον θλίψουσιν. αἰ δ' ἐλικοειδεῖς οὖσαι ἀηδίαν ἢ νοσήματα δηλοῦσι· τούτων δὲ αἰ μὲν περὶ τὰ ἄνω μέρη γινόμεναί καὶ διαιροῦσαι ταύτην περὶ κεφαλὴν καὶ 15 τράχηλον δηλοῦσι τὰ νοσήματα· αἰ δὲ περὶ τὰ μέσα, περὶ θώρακα ἢ γαστέρα ἢ νῶτον ἢ ἰσχία· αἰ δὲ περὶ τὰ κάτω τούτων, περὶ τὰ γόνατα ἢ τοὺς πόδας. ἐὰν ἡ Ζηηφόρος χωρὶς ἐλαττώματος ἢ καὶ παντὸς σίνους ἀπολελυμένη μῆτε τινὰ ἔχη τομὴν ἐν ἑαυτῇ, οὐτ' ἐνόσησεν ὁ τοιοῦτος οὔτε νοσήσει. ἐὰν ἡ Ζηηφόρος ἐπὶ τῷ τέλει διακλίνουσα ὑπάρχη, 20 χωλείαν σημαίνει. σκόπησον οὖν τὴν τοῦ χλωοῦ χεῖρα καὶ πάντως εὐρήσεις ἔχοντα τοιοῦτό τι σημεῖον· λέγε οὖν καὶ τῷ μηδέπω πεπηρω- μένωσ ὅτι πηρωθήσεται τὸν πόδα. ἐὰν ἡ Ζηηφόρος ἢ μείζων τοῦ δέον- τος καὶ ἐπικλᾶται ὑπάρχη τε κλαδαρὰ οἶον ἰμάς, ἰσχυακοὺς σημαίνει ἔσεσθαι. ἐὰν ἡ Ζηηφόρος ὑγίης ἢ καὶ εὐθεία καὶ κάτω νεύη, μὴ δὲ 25 σκαμβὴ τις ἦ, τοιοῦτοι φαίνονται· ἂν δὴ καὶ οἱ τρόποι τοῦ ἀνθρώπου· ἐὰν δὲ ἐλικοειδὴς ἢ καὶ μελανοειδὴς, φαῦλοι τε καὶ σκαιοὶ καὶ κακότρο- ποι. ἐὰν ἡ Ζηηφόρος ἐπὶ τὸν βραχίονα νεύη, οὗτος ἔσται φιλάργυρος, ἀλλοτρίων ἐπιθυμῶν, αἰσχροκερδὴς. ἐὰν τις ἀστέρα ἔχη μεταξὺ τῆς Ζηηφόρου καὶ τῆς ἀναγκαίας, ἔσται δίκαιος καὶ εὐσεβὴς. ἐὰν τις 30 διεστῶσας ἔχη ἀπ' ἀλλήλων τὴν τε Ζηηφόρον καὶ τὴν χρονικὴν καὶ

1 στηρίξη E. δακτυλίποδα P. τὴν om. P. 2 ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης αὐτῷ ἐπι- κλωσθ. οἶον P] ἐπενηνεγμένα αὐτῷ ἦγον E (consulto correxii). 3 δίκαισ P. θάνα- τον P. τὸν E] τὴν P. 4 τῷ om. P. 5 ἐξερχόμεναί P. περικείμεναί EP, corr. Kroll. 6 διεσπασμένην P. 8 εὐδαιμονίαν om. P. γραμμῆσ E. εὖρης γραμμῆν P. 10 ἂν P. 11 ὅσαι δ' ἂν P. τὴν τοιαύτ. E] ταύτην τὴν P. 12 τ. τοιοῦτ. E] τοῦ- τον P. αἰ δ' E] ἐάν P. 13 ἐλικοειδεῖς (sic) P. ὦσιν e corr. P. αὐταὶ ἀηδίαν ἢ νοσήματα εἰσὶν ἢ δηλοῦσι P. 15 τὴν μέσην P. ἢ E] καὶ P. 16 νῶτα E. περὶ τὰ om. P. περὶ τὰ γόνατα E] ἐπὶ γόνατα P. 17 τοὺσ om. P. ἢ D] εἶη P. δίνουσ P. 19 διακλάνουσα P, διακλαίουσα E; διοκλάουσα ci. Kroll. 20 σκοπ. οὖν τὴν τοῦ E] ἐνόσησον v(ov) περὶ(?) P. καὶ πάντως E] πάντως γὰρ P. 21 τοῦτο τὸ σημεῖον P. 21-22 λέγε οὖν καὶ τῷ μηδέμω (sic) ἐπειρωμένωσ ὅτι πειρωθήσεται τὸν πόδα P] εἰ δὲ μὴ πεπηρωται, πηρωθήσεται τὸν πόδα E (aperte correcte, cf. supra p. 236). 22 μείζων P. 23-24 ἔσ. σημ. P. 24 ἢ ὑγίης P. 25 σκαμβὴ (τις ἢ om.) P; σκαμβητίσῃ ci. Kroll. τοιοῦτο E. 26 ἢ om. P. 28 ἐπιθυμητῆσ P. 29 inter τῆσ et ἀναγκαίας P Ζηηφόρου iteravit.

μηδεμία αὐτῶν μεταξὺ συνδέουσα αὐτάς, ἔσται ὁ τοιοῦτος ἀπάνθρωπος, ἀναιδής, ψεύστης, ἀπρόκοπος, ἀποστερητής, ὀκνηρός, κουφός. ἐὰν δὲ διεστύσας μὲν ἔχη τὰς γραμμάς, μεταξὺ δὲ αὐτῶν οἶον σκυτάλιον, μηδεμιάς αὐτῶν ἐφαπτόμενον, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὸ ἀπολελυμένον, οἰνόφυλξ ἔσται καὶ καπηλοδύτης. ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ θέναντος τῆς χειρὸς ἐκ 5 τῶν ἄνωθεν μερῶν συνάπτωνται αἱ γραμμαὶ ἀλλήλαις, ἢ τε Ζηηφόρος λέγω καὶ ἡ χρονικὴ, ἐλεύθερος μὲν ὢν εὐτυχῆσει καὶ ἀνεπίληπτον βίον διάξει, δοῦλος δὲ ὢν ἐλευθερωθήσεται ἢ ἑαυτὸν ἐλευθερώσει· καὶ θάπτον δὴ, ἐὰν ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς δάκτυλον τὴν συναφήν ποιῶνται, βράδιον δέ, ἐὰν ἐπὶ τὸν τοῦ Κρόνου· κάτοχος γὰρ ὁ ἀστὴρ. ἐὰν δὲ μὴ 10 συνάπτωνται ἀλλήλαις αἱ εἰρημέναι γραμμαί, ἀλλ' ἀπολείπωσι τὸν μεταξὺ αὐτῶν τόπον καθαρὸν, τὰ ἐναντία λέγε περι τὸν τοιοῦτον. δοῦλος μὲν γὰρ ὢν οὐδέποτε ἐλευθερωθήσεται, ἐλεύθερος δὲ ἐνδεὴς ἔσται. ἐὰν δὲ ὡσπερ δίκτυον γραμμὰς ἔχων λεπτὰς ἐφαπτομένας αὐτῶν καὶ περικλειούσας αὐτάς, ἔξει ἐπὶ τὰ βελτίονα βίον ἐκ χείρονος· 15 ἐπὶ τέλους δὲ τῆς Ζωῆς εὐτυχῆσει, εἰ μὴ τις ἀπὸ τοῦ βραχίονος εἰστρέχουσα γραμμὴ παράπτοιτο αὐτῶν· δηλοῖ γὰρ ταχεῖαν ἀμειψιν, οἰκῆτη μὲν ἐλευθερίαν, πέννητι δὲ πλοῦτον, πλουσίῳ δὲ ἡ βασιλεῖ εὐτυχίαν· ἐκάστω γὰρ τὸ πεπρωμένον ἐκ μοίρας· πάντως γὰρ ἀφρευκτος καὶ ἀπαράβατα τὰ ἐκ ταύτης. ἐὰν τις ἔχη τὴν Ζηηφόρον οἰοῖνε φοῖνικι 20 παραπλησίαν, οὗτος μεγάλως εὐτυχῆσει. ἐὰν τις πρὸς τοῖς κάτω μέρεσι τῆς Ζηηφόρου καὶ τῆς χρονικῆς ἔχη πλαγίαν γραμμὴν, ἀγαθὰς ἐλπίδας προσδεχέσθω. ἐὰν ἡ Ζηηφόρος εἰς τὸ ἄνω μέρος ἐπικαμφθεῖσα τῆς ἀναγκαίας ἀψηται, μεγάλην Ζημίαν ἔσεσθαι σημαίνει. ἐὰν τις ἔχη τὰς δύο γραμμάς, τὴν τε χρονικὴν καὶ τὴν ἀναγκαίαν, ἀλλήλαις συναπτού- 25 σας καὶ συνδεούσας ὄνπερ τρόπον ἢ τε Ζηηφόρος καὶ ἡ χρονικὴ, τὴν συναφήν ἐπὶ τῷ μέσῳ θέναντι ἀποτελούσας· ἢ ἀλλήλαις συνειδούσας, τῆς μέντοι Ζηηφόρου ἐστερημένα ὡσιν, σιδήρῳ τρωθήσεται αἰφνιδίως ἢ ἐνδεία τροφῆς ὀλεῖται. ἐὰν τις ἀπὸ τῆς χρονικῆς γραμμῆς εὐθείαν ἔχη γραμμὴν προσιοῦσαν ἐπὶ τὸν τοῦ Ἑρμοῦ δάκτυλον καὶ οἰοῖνε 30

1 συνδουσα E] κατέχουσα P. 5 ἔσονται οἱ τοιοῦτοι οἰνόφυλγες καὶ καπηλοδύται P. καπηλοδύτης E. δὲ om. P. 6 αἱ γραμμαὶ συνάπτ. P. 7 ἀνέκλεπτον P. 8 ἢ ἑαυτὸν scripsi: καὶ ἐ. codd. 9 δὴ E] δὲ P. 10 δὲ P] δὴ E. κάτοχος: cf. Valens, p. 73, 24, Kroll. 12 ἔστ. π. τ. τ. E, λέγε P (cet. om.). 13 γὰρ om. P. 13-14 Cf. supra p. 239, 28 sq. 14 δίκτυα P. 14-15 ἐφαπτ. αὐτ. om. E. 17 ταχ. ἄμ. E] ἀμεινον ἀπάλλαξιν P. 18 μὲν ἐλευθερίαν om. P. δὲ om. P. δὲ om. P. 19-20 πεπρωμ. - ταύτης P] σημανόμενον ὑπέριεσα ἔσται foeda interpolatione E. 20-21 Haec in memoriam reducunt illud Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνήσει (Ps. 92, 12); at possunt etiam Graecae originis esse, cf. locum celebratissimum Odysseae, ζ 163. 24 ἔσ. Ζημ. P. Ante ἐάν rubro υϚς'. Περί τῆς χρονικῆς γραμμῆς P. 25 τε om. E. 25-26 συναπτούσας καὶ συναπτούσας (iter.) κ. συνδεούσας P. 26 An scrib. συνδεδεμένας? ὄπερ P. τε om. E. 27 ἀποτελοῦσιν P. ἢ suppl. Kroll. ἀλλ. συνειδ. om. E. συνειδούσαι P. 28 ὡσιν om. P. τρωθήσεται E] τιμηθήσεται P. 29 ἐνδεία om. P. ὄλλυται P. τῆς om. P. 30 προσιοῦσαν E] τεῖνουσαν P.

ἀπολελυμένην, κινδυνεύσει ἢ σιδήρῳ τρωθήσεται. ἐὰν τις μεταξὺ τῆς χρονικῆς καὶ τῆς Ζηηφόρου πρὸς τοῖς κάτω μέρεσιν αὐτῶν τόξω εἴκελον ἔχη τετραμμένον καὶ τοῦτο ῥέπη ἐπὶ τὸν βραχίονα, ὁ ἔχων αὐτὸ τυφλὸς ἔσται. ἐὰν τὰς δύο γραμμάς, τὴν τε χρονικὴν καὶ τὴν Ζηηφό- 5 ρον, διακόπη τις ἄλλη γραμμὴ κυρτὴ ὁμοία τόξω, τὸ δὲ ἕτερον αὐτῆς μέρος τείνη <εἰς> τὸν βραχίονα, ὁ ἔχων αὐτὸ πηρωθήσεται τὴν ὄρασιν. ἐὰν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἀπὸ τῆς χρονικῆς γραμμῆς εὐρεθῆ γραμμὴ φέρουσα ἐπὶ τὴν Ζηηφόρον καὶ ταύτη συναπάπτηται ἢ καὶ διαιρῆ αὐτήν, τρωθήσεται ὁ ἔχων ἢ κινδυνεύσει τρωθῆναι. ἐὰν ἀπὸ τῆς 10 χρονικῆς ἐπὶ τὴν Ζηηφόρον κλάδοι νεύοντες εὐρεθῶσι, Ζημίαν διὰ δοῦλον ἔσεσθαι ἐπισημαίνουσιν. ἐὰν ἡ χρονικὴ <κατὰ> τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τὴν Ζηηφόρον ἢ κατὰ μέσον νεύη, ἀμειπτον βίον καὶ ἀκέραιον βιώσεται ὁ τοιοῦτος. ἐὰν δὲ τι μὴ ἐπὶ ταύτης τῆς γραμμῆς, λέγω δὴ τῆς χρονικῆς, ἢ διακεκριμένον, ἐκ τῶν ἐν τῇ Ζηηφόρῳ κοινῶς περι 15 <τῶν> δύο γραμμῶν μεταφέρων τεκμαίρου.

Ἐὰν τις ἔχη τὴν ἀναγκαίαν γραμμὴν ῥέπουσαν ἐπὶ τὴν Ζηηφόρον, οὗτος εἰς μέγιστον φόβον καὶ κίνδυνον ἦξει θανάτου, οὐδὲν δὲ πείσεται κακόν. ἐὰν τις ἔχη τὴν ἀναγκαίαν γραμμὴν ἐκκλίνουσαν κατὰ τὴν κεφα- 20 λὴν ἐπὶ τὸν τοῦ Κρόνου δάκτυλον, οὐδέποτε αὐτὸν λείψουσι δίκαι καὶ ἀηδία. ἐὰν ἡ ἀναγκαία γραμμὴ οἶον κλάδους ἔχη, χαρίεντας, φιλοκά- λους, μαθηματικούς, εὐέλπιδας, ἀγαθοὺς συμβούλους ὑπάρχειν δηλοῖ. ἐὰν τις ἔχη τὴν ἀναγκαίαν γραμμὴν ὀρθὴν καὶ μὴ ὑπερορίζουσαν τὸν τοῦ Κρόνου δάκτυλον, ὡς ὄρνις τὸν ἐφήμερον βιώσεται βίον μετὰ 25 κόπου καὶ μόχθου καὶ οὔτε λείψουσιν αὐτὸν τὰ ἀναγκαία οὔτε περισ- σεύσουσιν. ἐὰν τις ἔχη τὴν ἀναγκαίαν γραμμὴν κατὰ τὰ ἄνω μέρη εἰς ὀξὺ λήγουσαν, ἐλαττώσει ὁ τοιοῦτος τὴν οὐσίαν. ἐὰν δὲ ἐκ τῶν κάτωθεν μερῶν ἢ πλατεῖα καὶ εὐρεία καὶ ἀσφαλῶς βεβηκυῖα, ἀναλή- ψεται τὰ ἐλαττωθέντα καὶ ἀποκαταστήσει. ἐὰν ἡ ἀναγκαία γραμμὴ ἐπιστρέφηται καὶ ἐπινεύη ἐπὶ τὸν τῆς Ἀφροδίτης δάκτυλον, παρὰ

2-3 τόξω εἰκουῖαν ἔχη γραμμὴν καὶ τοῦτο ἔχη ἐπὶ τὸν βραχίονα ῥέπον E. 4 τυφλὸς ἔσται: haec plane ad exemplum astrologicum (ut alia multa) confecta; cf. e. g. supra p. 111, 20 sq. (Τοῦτοῦ ἀκίς ποιεῖ ἀμβλυωπίας), Catal. Rom., V, 1, p. 208, 24; Firmicus, VI, p. LXXXII^r, col. b edit. pr. τε om. E. 5 τὸ δὲ P] ὁ δὴ E. αὐτῆς om. E, lacuna c. 10 litterarum indicata. 6 τείνη <εἰς> scripsi: γένη P; in E iterum lacuna eiusdem magnitudinis. αὐτὸς P. 7 γραμμῆς εὐρεθῆ E] εὔροι P. 7-8 γραμμὴν ἐπὶ τὴν Ζηηφόρον φέρουσαν P. 8 συνάπτηται P. καὶ om. E. 9 ὁ ἔχων om. P. 11 ἐάν P] καὶ E. κατὰ addidi, cf. infra v. 18. 12 τῇ Ζηηφόρῳ P. μέσον P] μέρος E. 13 ἐάν E] εἰ P. 14 ἢ διακεκριμένον E] διακέκριται P. 16 ante ἐάν in P titulus rubro υϚς'. Περί τῆς ἀναγκαίας γραμμῆς. βλέπουσαν codd., corr. Cumont. 17 οὗτος E] ὁ τοιοῦτος P. πείσεται E] πάθος P. 18 ἐκκλίνουσαν κατὰ E] ἐκκεκλεισμένην P. 19 ἐπὶ τὸν E] αὐτῆς εἰς τὸν P. αὐτῷ P. 20 ἔχουσα P. 20-21 φιλοκάλους E] φιλολόγους P. 23 τοῦ om. P. 24 οὐ λείψ. E. αὐτῷ P. τὰ ἀναγκαία om. P. 24-25 περισσεύσει P. 27 καὶ ante ἀσφαλῶς om. E. 27-28 ἀναλήψεται E. 28 ἐλαττώματα P.

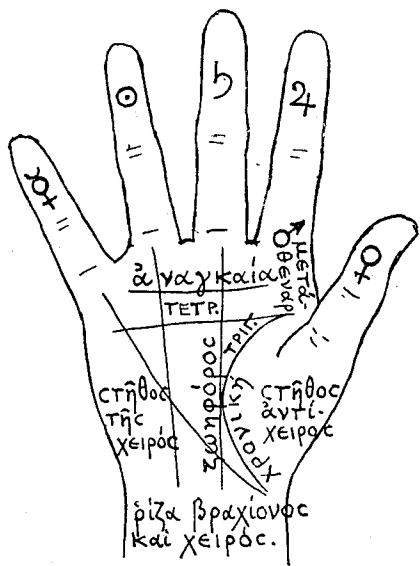
γυναικῶν ἢ διὰ γυναικῶν κέρμα ἀποίσεται, ἐφ' ᾧ χαρήσεται μεγάλως. ἔάν ἡ ἀναγκαία γραμμὴ ἐπὶ τὸν τοῦ Κρόνου δάκτυλον ἐπιστρέφῃται, ὑπὸ τῶν οικείων οὗτος βλαβήσεται. ἔάν κλάδοι τινὲς τῆς ἀναγκαίας γραμμῆς ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς δάκτυλον ἐκτρέχωσιν, ἐντίμους ποιοῦσιν. ἔάν τις τὴν ἀναγκαίαν γραμμὴν ἀνατείνουσαν ἔχη ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς 5 δάκτυλον ἢ ἐγκεκλιμένην ἐπ' αὐτόν, ἦν μὲν οὖν ὀρθὴν ἔχη, κρείττων ἢ γένεσις ἔσται τούτου· ἦν δὲ ἐγκεκλιμένην, καὶ οὕτως καλὴ· οἱ γοῦν ἔχοντες τοῦτο ἔσονται εὐτυχεῖς, ἀμέριμνοι, ἀμελεῖς, διὰ τὰ ἀγαθὰ ἀκόπως ζῶντες, εὐχερῶς ἀπατώμενοι ὑπὸ γυναικῶν.

Fol. 196v. Ἄλοιφὴ σιδήρου δι' ἧς ἐλατόμου οἱ παλαιοὶ 10
τὰς μαρμάρους.

Κέρας ἐλάφου κεκαυμένον, λίθον ἀργυρίτου, σιδηρίτιδος βοτάνης
χυλόν, στύψιν, λεπτόν σιδήρου· ταῦτα τρίψας ἐπιμελῶς ἔμβαλε εἰς
αἷμα ἀνθρώπινον οὐρόν τε παιδὸς ἀφθόρου καὶ ὄνειον γάλα· εἶτα
βάπτε τὸν σίδηρον. 15

1 χαρίσεται E. Post μεγάλως in P ἔάν τις ἀστέρα ἔχη μεταξὺ τῆς ἀναγκαίας
καὶ τῆς ζωηφόρου, ἔσται δίκαιος καὶ εὐσεβὴς *manifesto errore ex alio loco* (supra
p. 241, 28) hic repetita. 3 οὕτως E. 4 ἐκτρέχουσιν P. ἐντίμως P. 6 et 7 ἐγκε-
κλεισμένην P. 6 αὐτὴν P. 6 et 7 οὖν et ἔσται om. E. 7 καλὴν codd. γοῦν P]
γάρ E. 10 Hoc capitulum invenitur etiam in cod. Vindob. 2 (= phil. 108), f. 371.

π'
13 Ad λεπτόν in marg. λη (man. 1); λέπος Vindob. 14 οὐρόν τε παιδὸς ἀφθόρου:
cf. Plinius, N. H., XXVIII, 65 etc.

EXCERPTUM EX CODICE 34 (ERLANGENSI 93)

[F. 18.] Incantamentum christianum.

IC	XC
NI	KA

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ
5 ἡμῶν. Ἀστέρα μελανέ, μελανόμενε αἵματος, αἷμα πίνεις καὶ καλῶν
ἀνθρώπων καρδίες παίρνεις· ἀλλὰ ὀρκίζω σε, ἀστέρα, εἰς τὸν θρόνον
τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀσαλεύτου, νὰ λείπῃς ἀπὸ τὸν (τὴν) δούλον (δούλην) τοῦ
Θεοῦ ὁ δεῖνα. ὀρκίζω σε, ἀστέρα, καὶ εἰς τὰ πολυόμματα Χερουβὶμ καὶ
εἰς τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, τοὺς προῦμνεύοντας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα
10 ἑλλείπῃς ἀπὸ τὸν (τὴν) δούλον (δούλην) τοῦ Θεοῦ ὁ δεῖνα. ὀρκίζω σε,
ἀστέρα, καὶ εἰς τὸν ἀρχάγγελον Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ Ῥαφαήλ, ἵνα
ἑλλείπῃς ἀπὸ τὸν (τὴν) δούλον (δούλην) τοῦ Θεοῦ ὁ δεῖνα. ὀρκίζω σε,
ἀστέρα, καὶ εἰς τὸν προφήτην Δανιήλ, ὅπου ἔδεσεν ἐν τῷ λάκκῳ τὰ

2-3 De hac formula in codicis frequenti cf. Cabrol, *Dictionn. des antiqu. chrét.*,
I, 2 (1907), p. 1795 sqq.; *Revue des études grecques*, XX (1907), p. 365 et 375; Bassi et
Martini, *Catal. codicum graec. Bibl. Ambros.*, I, 96; 122; 182 etc. 4 ὕστω ὄνομα
E(rlang.). ἀλλεθινοῦ E. 5 Hic ἀστήρ μελανός nihil aliud nisi circulus podorum
Lunae quem Arabes dicunt "Caput et Caudam Draconis", cf. supra p. 123, 1
(ἐπλασεῖν ὁ θεὸς δράκοντα ζωφοειδῆ ἔχοντα κεφαλὴν κτλ.). Igitur κινουσι χαλκόν.
καὶ σίδηρον ἄνθρωποι πάντες ὡς τοὺς δαίμονας ἀπελαύνοντες, διότι κατ' ἐκείνον
τὸν χρόνον οἱ φωστῆρες οὐκ ἐπιπέμπουσι τῇ γῆ ἀπορροίας ἀγαθοποιούς, κωλυ-
τικὰς τῶν φαύλων δαιμόνων (Ps.-Alexandri Aphrod., *Probl.*, II, 46; cf. quae col-
legi in Pauly-Wissowa, *Realencyclopädie*, s. v. *Finsternisse*, § 2). μελανομένη,
αἵματος, ἔμα πινῆς E. καλῶν E. 6 πέρνης E; i. e. παίρνεις "rapis" (Heisen-
berg qui et alia quaedam correxit). ἀλα ὀρκίζω E. 7 λίπεις E. δούλον et δούλην
τοῦ Θεοῦ etiam in incantamento Amorgino, cf. *Bull. de corr. hellén.*, XXV (1901),
p. 432, 6 sq. et Cabrol, *Dictionn.*, p. 1798, cf. *ibid.*, p. 1802. 8 πολυόμματα χερου-
βήμ E; cf. Arethas (Stephanus s. v. ἑξαπτέρυγας): Χερουβὶμ τὰ πολυόμματα καὶ
τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ. 9 τοῦ προῦμνεύοντος ἐνόπιον E. Cf. Dionys. Areopag.,
De cael. hierarchia, VI 2, p. 200 D sq., VII 4, p. 211 A B, ed. Migne. 9-10 ἵνα ἐλή-
πεις E. 11 τῶν ἀρχαγγέλων E. 11-12 ἵνα ἐλήπεις E. 13 προφίτην E. λάκκῳ E.

στόματα τῶν λεόντων διὰ προσευχῆς, καὶ <εἰς> τὸν πανάγαθον Θεὸν τὸν δεσπότην φιλόανθρωπον καὶ πανάγαθον βασιλέα· δέσε καὶ χαλίνωσε αὐτὸν τὸν ἀστέρα ἀπὸ τὸν (τὴν) δούλον (δούλην) τοῦ Θεοῦ ὁ δεῖνα. στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου Θεοῦ. ἀμήν· ἀμήν· ἀμήν.

1 στῶματα E. εἰς suppl. 2 χαλίνωσε E. Cf. supra p. 105, 20: δῆσατε χαλινώσατε et quae adnotavi; cf. praeterea "religavit", in tabula plumbea Tragarii inventa, Cabrol, l. c., p. 1803. 4 καλός E. φόβου E. Subest figura draconis οὐροβόρου rubro ornata quam infra repetimus circumdata hac inscriptione: ἔδω-δόνο, καὶ ἀποδίνο (i. e. ἔδω [= hic] δονῶ καὶ ἀποδίνω) τὰς εὐδωμίντας (= ἑβδομήκοντα) σου ἄνιχας, ἦνα ἐλίπτις (ἐλλείπτις) ἀπὸ τὸν δούλον τοῦ Θεοῦ ὁ δεῖνα) εἰς τοῦ (sic) ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἀμήν: Manus quaedam multo posterior inscripsit paulo infra πατρικίος, ni fallor; quinque figurae (pentagrammata tria, ut in amuleto Thasiaco, *Rev. des étud. gr.*, l. c., p. 365, et duo figurae hunc fere in modum delineatae (—) item postea additae. Similis draconis figura etiam in papyro magica Londinensi, *Greek Papyri of the British Mus.*, I, pl. 59. Cf. de dracone etiam supra p. 71 (cod. 32, f. 7) περὶ τοῦ ὀφιομορφοῦ ἀστέρος.

ADDENDA ET CORRIGENDA

P. 3. De cod. 1 (Monac. 29) cf. nunc etiam N. Terzaghi; *Nota sul cod. Monac. gr. 29 (Studi italiani di filol. class., XIII)*, p. 437 sqq.

P. 4, f. 248, v. 8, leg. ἔξουσιαν.

P. 16, adn. 1, l. 1, leg. inveniri.

P. 28, l. 3 (cod. 13, f. 158^v), l. περὶ παιονίας.

P. 29, cod. 14, f. 67 sqq. Hoc quoque codice usus ed. G. Roether, *Lydus de mens.*, p. 311 sqq.

P. 33, cod. 17, f. 1. Ed. M. Speranskij, *Arch. f. slav. Philol.*, XXV (1903), p. 239 sqq.; cf. I. Bolte, *Georg Wickrams Werke*, IV (Bibliothek des Litterar. Vereins in Stuttgart, CCXXX), p. 301.

P. 34, l. 7 et 13 delectas "edetur in appendice"; de falsis nominibus Bassi Martonymi etc. cf. p. 54, 1.

P. 43, cod. 25, f. 5^v, leg. ἀφειλομένων.

P. 45, f. 97^v. De hoc Pselli opere, cf. Usener, *Ad histor. astron. symbol.*, p. 25; Mentz, *Beitr. zur Osterfestberechnung bei den Byzantinern* (Diss. Regiom., 1906), p. 17 sqq., 102 sqq.

P. 45, n. 1. Spatium inter Terram et Lunam plus quam duodevicies superari spatio inter Terram et Solem docuit Aristarchus Samius, cf. Procli *Hypotyp.*, p. 112, Halma.

P. 48, cod. 26, praef., leg. s. XIV ex. et XV; deinde l. 3 μονομάχος; l. 17 Ζητουμένου.

P. 56 (cod. 26, f. 123). De hac defectione Solis cf. Oppolzer, n. 6190.

P. 56, adn. 2, l. 11, leg. 86 pro 80.

P. 62 (cod. 26, f. 176). Capitulum περὶ παλμῶν quarta quaedam Melampodis περὶ παλμῶν libri recensio est; de ceteris cf. Diels, loco supra (p. 237) citato.

P. 62, f. 177^v-180^v. Haec interim secundum Paris. suppl. gr. 1148, f. 189 sqq. descripsit et gallice vertit F. Nau, *Rev. de l'Orient chrét.*, 2e sér., tom. II (1907), p. 16 sqq., qui sociorum nostrorum editionem *Catal.*, III, 32 sqq. ignoravit.

P. 71 et 72 in titulo leg. 32 pro 31.

P. 80, l. 4. Pro Gregorio etc. leg. Georgio Cor. Apostolii nepote; deinde l. 6, leg. 287 pro 289. De Georgio Corinthio comite cf. Bassi et Martini, *Catal. cod. graec. bibl. Ambros.*, II, 857 sq.

- P. 98, l. 27-28, leg. καὶ ἐρήμου καὶ τῆς Ἑβραϊκῆς θρησκείας.
- P. 100, l. 21, leg. βίον τὸν δι' ἑπτὰ κτλ. — *Ib.*, l. 33: cf. etiam Plotinus et Porphyrius (Boll, *Studien über Ptolemaeus*, p. 116).
- P. 101, l. 13-14, leg. Ζοφώσαντες, deinde interpunctionem post κοσμοκράτορι deleas.
- P. 103, l. 3. Cf. etiam Montfaucon, *Palaeogr. gr.*, p. 363; Kugener, *Un traite astron. syriaque attribué à Denys l'Areopagite* (Actes du XIVe Congrès Internat. des Orient.), Paris, 1907, p. 32.
- P. 104, l. 7, pro Κριὸν leg. Καρκίνον.
- P. 104, l. 14. Cf. etiam *Catal.*, IV, p. 127, 9.
- P. 111, l. 22, pro λήγουσα fort. scrib. ἐκλείπουσα.
- P. 115, l. 31. Vocabulum ἐκθειαζομένων etiam Ptolem., *Tetrab.*, p. 123, 18 (τῶν ἐκθειαζομένων οἶον κυνῶν ἢ αἰλούρων ἢ πιθήκων ἢ τῶν τοιούτων).
- P. 126, l. 1. Calandologium Esdrae nuperrime partim gallice verlit F. Nau ex Paris. gr. 2286, f. 110, prioribus editionibus neglectis (*Revue de l'Orient chrétien*, 2e sér., tom. II (1907) p. 15 sq.).
- P. 128, l. 12. De Lunae ventis, cf. etiam Firmicus Maternus, IV, 1, 10.
- P. 144, col. 2 in app. crit. leg. Wissowa, II, 2169 sq.
- P. 150, l. 1. Cf. supra p. 132, 3.
- P. 152. Solem Trapezunti non 2 die Martii 1336 sed 3 Martii 1337 defecisse cum narrationis ordo apud Michaelē Panaretum perturbatus esset, Oppolzeri canone inspecto sero vidi. Itaque F. K. Ginzl astronomum precibus adii ut calculo inquireret, num hanc defectionem a. 1337 Trapezuntii cernere potuissent. Haec mihi vir doctissimus summa cum comitate respondit: *Ich habe die Finsterniss 1337 März 3 für Trapezunt berechnet und gefunden: Eintritt des Maximums der Verfinsterung um 11 h. 31 m. v. Zeit d. i. etwa 5. — 6. Tagesstunde, 10, 9 Zoll, also mit der Zeitangabe der Chronik (1. — 7. Tagesstunde) gut stimmend. Die Verfinsterung war sehr bedeutend, in Anbetracht dass es sich um eine ringförmige Finsternis handelt.* Scribendum igitur apud Michaelē Panaretum ἡμέρᾳ η' (pro β') τῆς ἀρχινηστήμου κτλ.
- P. 163. Ἐνδοῖοι χειμῶνες pro Εὐδοῖος: cf. etiam locum sine dubio corruptum *Catal.*, IV, 130, 39.
- P. 167, 21, l. Παιφυλίας.
- P. 176, l. 13. Cum verbis δένδρα λύων καὶ ὄρνεα καὶ θηρία ... καὶ ἀνέμων πνοάς καὶ ποταμῶν ῥοάς δέων cf. Horatium, *Carm.*, I, 12, 9, Orpheum canentem "arte materna rapidos morantem fluminum lapsus celeresque ventos, blandum et auritas fidibus canoris ducere quercus".
- P. 179, l. 7. Ἄλσιγκουλ: cf. Tebtunis Papyri, II, 26, 19: Ἀκάματε Κόκ Κούκ Κούλ.
- P. 179, l. 20. Post "omisit", in adnotatione addas: ut Berol. sextum.
- P. 179, l. 26, καὶ delendum.
- P. 180, l. 15. Nomina hebraica τῶν τεσσάρων κλιμάτων τοῦ κόσμου invenies in *Greek Papyri in the Brit. Mus.*, I, p. 99, v. 431 sqq.

- P. 182. De anno caniculari cf. etiam Apomasar, *Catal.*, IV, 124.
- P. 183, l. 19, corrig. σταθμῶ, cf. p. 185, 24.
- P. 187. Simillimum capitulum inscriptum Περὶ τοῦ ἐπιγνώνα ἀπὸ τῆς σκιάς τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ποία ὥρα ἐστὶ. Διονύσιος Φιλίππου τῷ βασιλεῖ χαίρειν in Vatic. gr. 1056, f. 44^r exstare vidi ex schedis Iosephi Heeg, quae propediem edentur. Theodori epistolam ad Theodosium cum tabulis haberi in cod. Ambrosiano 325, f. 304^r video ex Bassi et Martini, *Catal. cod. graec. Bibl. Ambros.*, vol. I, p. 372.
- P. 209, l. 5. Συρίαν, cf. *Sphaera*, p. 296; cetera nomina ex Ptolem. tetrab., p. 74, 1.
- P. 228, 6. An <ὑστέρον> δὲ ἀκρασίαν scribendum?
- P. 237. Idem de chiromantia tractatus exstat etiam in cod. Ambrosiano 579 (*Catal. codd. astr. gr.*, III, n. 32), f. 56 et in cod. Ambrosiano 667 (*ib.*, III, n. 33). — Cf. etiam supra p. 33 (cod. 17, f. 21).

INDEX CODICUM

Consensus Numerorum.

Monacenses	29	=	cod.	1
"	59	=	"	2
"	70	=	"	3
"	105	=	"	4
"	170	=	"	5
"	276	=	"	6
"	287	=	"	7
"	384	=	"	8
"	401	=	"	9
"	419	=	"	10
"	431	=	"	11
"	525	=	"	12
"	537	=	"	13
"	542	=	"	14
"	588	=	"	15
"	sine num. (fragm.)	=	"	16
Berolinenses	75 (Phill. 1479)	=	"	17
"	76 (" 1480)	=	"	18
"	113 (" 1517)	=	"	19
"	146 (" 1550)	=	"	20
"	147 (" 1551)	=	"	21
"	149 (" 1553)	=	"	22
"	161 (" 1565)	=	"	23
"	168 (" 1572)	=	"	24
"	170 (" 1574)	=	"	25
"	173 (" 1577)	=	"	26
"	207 (" 1610)	=	"	27
"	314 (Cod. gr. qu. 16)	=	"	28
"	320 (" " " 22)	=	"	29
Cizensis fol.	68	=	"	30

Dresdensis Da	33	=	cod. 31
"	"	=	" 32
Erlangenses	89	=	" 33
"	93	=	" 34
Gottingensis philol.	85	=	" 35
Hamburgenses	4 fol.	=	" 36
"	86 "	=	" 37
"	94 quarto	=	" 38
Heidelbergenses	281	=	" 39
"	356	=	" 40
Maihingensis I,	1 graec. fol. 2	=	" 41
Norimbergensis Cent. V,	app. S, fol.	=	" 42

S(criptores) P(ossessores) codicum.

- Abramius Ioannes, cod. 26 (S.), cf. p. 56, adn. 2 et p. 54, f. 86.
 Arsenius Monembasiota (= Aristobulus Apostolius), cod. 40 (P.).
 Augustana civitas, codd. 8-14 (P.).
 Bessario Cardinalis, cod. 42 (P.).
 Bruehl, cod. 31 (P.).
 Camerarius Ludovicus, cod. 33 (P.).
 Churmuzes presbyter, cod. 28 (P.).
 Cocolus Georgius, cod. 20 (S.).
 Cocolus Nicolaus, cod. 22 (S.); 25 (S.?).
 Constantinus, cod. 8 (P. vel S.).
 Critopulus, Georgius ...ystrius Monomachus, cod. 26 (P. vel S.).
 Dionysius, cod. 26, f. 138; cf. p. 58, adn. 2 (S.).
 Dormalius Henricus, cod. 37 (S.).
 Eleutherius astrologus Eleus; cf. p. 56, adn. 2.
 Eparchus Antonius, cod. 19 (S.).
 Fabricius I. A., cod. 38 (P.).
 Georgius Comes Corinthius, cod. 40 (P.), cf. p. 247.
 Guenthe, M. Ioa. Guil., cod. 41 (P.).
 Holstenius Lucas, cod. 36 (P.); 37 (S.).
 Ioannes, cod. 39 (P.).
 Iustinianus Leonardus, cod. 39 (P.).
 Knobelsdorff, cod. 28, 29 (P.).
 Libadenus, Andreas, Trapezuntius, cod. 12 (S.).
 Lindenbrog, Henricus, cod. 38 (S.).
 Loescher Val. E. cod. 31 (P.).
 Lucaris Cyrillus, cod. 33 (P.).
 Maleas Michael, Epidaurius, cod. 2 (S.).

- Maphei, Comes Nicolaus de, cod. 41 (P.).
 Matthaei, cod. 32 (P.).
 Mauromata Ioannes, cod. 22 (S.).
 N.colus Georgius Marcus, cod. 26; cf. p. 56, f. 126^v (P.).
 Naulotus Claudius, codd. 17, 21, 22, 23, 25, 27 (P.).
 Nester, cod. 30 (P.).
 Nicolaus calligraphus, cod. 39 (S.).
 Parpatzas Nicolaus, cod. 10 (P.).
 Regiomonte Ioannes de, cod. 42 (P.).
 Reinesius Thomas, cod. 30 (P.).
 Reinhard, cod. 33 (P.).
 Romanus a secretis iudex Seleucia, 39 (P.).
 Seidel, Andreas Erasm. de, cod. 31 (P.).
 Suliardus Michael archetypi codicis 20 scriptor?
 Victorius Petrus Florentinus, cod. 5 (P., partim S.); 15 (S.).
 W. P. Germanus anno 1562, cod. 10 (P.).
 Zapheres Alexander, cod. 34 (P.).

Annorum notae in codicibus obviae.

14 Ianuarii a. 1040	=	cod. 39
A. 1330-1350	=	" 10
A. 1336	=	" 12
A. 1344-1459	=	" 26; cf. etiam p. 185, 22 et 190, 23
A. 1440-1470	=	" 25
29 Iulii a. 1491	=	" 7 (cf. praef.)
A. 1511	=	" 17 (f. 21)
31 Martii a. 1550	=	" 2
10 Octobris a. 1567	=	" 19 (f. 103).

INDICES NOMINUM

Numeri priores paginam et versum designant, posteriores uncis inclusi
codicem et folium. Adn. = adnotatio, app. = apparatus criticus.

I. NOMINA AUCTORUM

- Abramius Ioannes. Cf. ind. scribarum.
Achilles 13 (7, f. 33).
Adami testamentum s. apocalypsis 174.
Aegyptii 20 (7, f. 120); 24 (7, f. 160^v); 27
(12, f. 95^v); 38 (22, f. 147); 46 (25, f. 135);
53 (26, f. 83 ἱερογλυφ. γράμμ.); 60
(26, f. 163); 96, 17; 115, 31 app.; 129;
130; 131, 3; 182; 226 adn. 1; 231; 236.
Aegyptius 7 (5, f. 21); 26 (10, f. vη').
Aëlius Amidenus 40 (23, f. 179); 75 (34,
f. 1^v).
Agathemerus 16 (7, f. 76^v).
Alexander Magnus 231.
Ammon Aegyptius 74 (33, f. 177^v);
*A. ὁ Ἑλλήν 87, 5; 123, adn. 1.
Ammon poeta 123, 9.
Ammonius philosophus 7 (5, f. 21).
Andreas Libadenus v. Libadenus.
Anonymus Geoponicorum compiler
34 (18, f. 14. Cf. p. 54, adn. 1); 40 (23,
f. 1); 42 (23, f. 179^v); 47 (25, f. 189);
54 (26, f. 115, 116^v); 163; 182, adn. 1.
Anonymus Heliopolitanus 62 (26, f. 177^v).
Anonymus auctor Hermippi dialogi 78
(37, p. 45).
Antiochus 5 (4, f. 34); 8 (5, f. 75); 17 (7,
f. 100); 18 (7, f. 107); 21 (7, f. 127^v, 132,
133); **107-128**; 213.
Anubio 108 adn.
Apollonius Tyanaeus 50 (26, f. 72^v);
174-181.
Apomasar 9 (7, f. 1); 58 (26, f. 136); 96;
248.
Arabes 46 (25, f. 135); 50 (26, f. 60^v, f. 61;
57 (26, f. 129^v); 63 (26, f. 183); 123,
adn.
Aratus 54 (26, f. 115; f. 116^v); 182.
Argyrus Isaac 6 (4, f. 203); 7 (4, f. 248);
10 (7, f. 3); 47 (25, f. 213).
Aristarchus Samius, 247.
Aristoteles 14 (7, f. 38, f. 42^v); 73 (33,
f. 1-102); 236.
Arsenius Monachus 49 (26, f. 52).
Artemidorus Daldianus 237.
Artemidorus geographus 24 (7, f. 161^v).
Asclepius 231, adn.
Astrampsychus Aegyptius 74 (33, f. 197).
* Audikios, pro Eudoxus 182.
Balinas v. Apollonius Tyanaeus.
Bardesanes 223, 1 app.
Barlaam monachus 83 (42, f. 105).
Bassus Cassianus Scholasticus 34 (18,
f. 14: falso Martonymus dictus, cf.
p. 54, adn. 1).
Beda 188.
Biblia sacra et sermo biblici similis 11
(7, f. 11); 15 (7, f. 76); 24 (7, f. 164); 27
(12, f. 155); 33 (17, f. 1); 42 (23, f. 181^v);
99, 26; 100, 20, 31; 105, 14 app.; 109, 3
app.; 148, 15 app.; 168, 14, 18 app.;
173, 7 app.; 228, 16 app.; 242, 20 app.
Blemmides Nicephorus 34 (19, f. 4); 44
(25, f. 18^v); 45 (25 f. 87); 79 (39, f. 97).
Brabyllas 48 (26, f. 45).
Cabasilas Nicolaus 83 (42 fin.).
Camaterus Ioannes 58 (26, f. 137).

- Canicleus episcopus v. Ioannes Camaterus.
 Cassianus Bassus v. Bassus.
 Cedrenus 11 (7, f. 13).
 Censorinus 18, 7 corrigitur : 181.
 Chaldaei 46 (25, f. 135); 123 adn.; 125, 12.
 Cleomedes 13 (7, f. 33).
 Coiranus v. Cyranus.
 Constantinus Magnus 46 (25, f. 134*).
 Ctesias Cnidius 24 (7, f. 158).
 Cyranides et Cyranus 62 (26, f. 177*); 63 (26, f. 186; 189*); 231 adn.
 Daniel propheta 33 (17, f. 4*); 47 (25, f. 137*); 138); 50 (26, f. 69); **171-172; 173**.
 Demetrius 4S (26, f. 45).
 Demophilus 87 (22, f. 141).
 Diodorus Siculus 24 (7, f. 161*).*
 Dionysius 45 (25, f. 75*); 249.
 Dionysius philosophus periegetes 15 (7, f. 60*).*
 Eleutherius astrologus Eleus, Ioannis Abramii magister. Cf. ind. scriptorum.
 Epiphanius (S.) 80 (40, f. 169).
 Eratosthenes 45, adn. 1.
 Esdra 126 adn. Cf. Addenda, p. 248.
 Eudoxius 54 (26, f. 109; f. 115); **181-187**. Vid. etiam Eudoxus.
 Eudoxus 162, 11 et adn. 1; 163; 164, 14, 27; 165, 16; 166, 5; **181-187**; 248.
 Eumolpus 237.
 Eustathius 15 (7, f. 60*).*
 Flaccus Africanus 232.
 Fonteius 226, adn. 1.
 Galenus 6 (4, f. 218*); 8 (6, f. 5); 28 (12, f. 160); 54 (26, f. 87); 231 sq.
 Geminus 42 (23, f. 190).
 Geoponica v. Anonymus.
 Gregoras Nicephorus 37 (22, f. 134).
 Gregorius Nazianzenus 100, 12.
 Gregorius Solitarius 29 (13, f. 33); 79 (39, f. 1).
 Gregorius theologus 14 (7, f. 51*).*
 Harpocratio 63 (26, f. 186).
 Helenus 237.
 Heliodorus 17 (7, f. 104*); 18 (7, f. 105, 109*); 19 (7, f. 114*); 20 (7, f. 119*); 88; **101; 102**; 107; **113-114**; 116 adn.; 118, 16, 26; 119, 27 app.; 122, 15 app.
 Hephaestio Thebanus 43 (25, f. 7); 48 (26, f. 45); 73 (33, f. 149); **129-147**).
 Heracles philosophus, v. Heraclitus.
 Heraclitus philosophus 23 (7, f. 146); **106-107**.
 Hermes Trismegistus 6 (4, f. 213); 9 (7, f. 1); 25 (9, f. 318); 29 (14, f. 67); 44 (25, f. 15*); 48 (26, f. 48, f. 49); 59 (26, f. 147; f. 152*); 65 (28, f. 277*); 74 (33, f. 159; f. 175*); f. 177*); 123 adn.; **167-171; 226-230**; 231 adn.; 232.
 Hermippus dialogus v. Anonymus.
 Hero 24 (7, f. 153*, 156); 42 (23, f. 207).
 Hesiodus 12 (7, f. 19*); 15 (7, f. 57*); 42 (23, f. 182*); 58 (26, f. 137); 74 (33, f. 197); 101.
 Hipparchus Bithynus 6 (4, f. 119; 179*); 20, 1.
 Hippocrates S (6, f. 5); 23 (7, f. 153); 25 (8, f. 30); 27 (12, f. 155*); 28 (12, f. 160); 104, 14 app.
 Hippolytus 43 (25, f. 7); 46 (25, f. 134*).*
 Holobolus Maximus (= Manuel) 72 (32, f. 7*).*
 Horapollus 26 (10, f. pi7').
 Horatius (*Carm.* I, 12), 248.
 Indi 125, 3.
 Ioannes Camaterus v. Camaterus.
 Ioannes Chrysostomus 126 adn.
 Ioannes Damascenus 9 (7, f. 1); 10 (7, f. 2); 42 (23, f. 181*); 100, 26.
 Ioannes Philoponus 7 (4, f. 234; 5, f. 1); 37 (22, f. 116); 42 (23, f. 190).
 Ioannes prothospatharius 42 (23, f. 182*).*
 Itali 7 (5, f. 25).
 Iulianus Laodicensis 10 (7, f. 2); 22 (7, f. 138*, f. 140* sq.); 23 (7, f. 145, f. 145*); 213.
 Iuvenalis VI 583 : 237.
 Leo Philosophus s. Sapiens 33 (17, f. 1); 36 (21, f. 70*); 65 (28, f. 277*, cum imperatore confusus); **150-151**; 167 adn. 1.
 Libadenus (Libadinarius) Andreas 27 (cod. 12, f. 155); **152-160**.
 Lucillus S adn. 3.
 Lullus Raimundus 231, adn.
 Lydus Ioannes Laurentius 25 (8, f. 25); 26 (10, f. pi6'); 75 (34, f. 4*); 150; 163; 165, 30 app., 226 adn. 1.
 Manetho 78 (36, p. 29).
 Manilius II 221 : 212, 16 app.
 Manuel Holobolus v. Holobolus.
 Mardaitae 58 (26, f. 135).

- Martonymus Bassus. Cf. Bassus.
 Maximus astrologus 10 (7, f. 2); 48 (26, f. 45); 78 (36, p. 1).
 Maximus Confessor 100, 23, 33.
 Maximus Holobolus. Cf. Holobolus.
 Maximus philosophus 13 (7, f. 35).
 Mazunates. Cf. Zanates.
 Melampus 23 (7, f. 150); 237; 239; 247.
 Musulmani scriptores 25 (8, f. 52*).*
 Nechepso 25 (8, f. 30); 43 (25, f. 10); **129-151**; 161, 7; 192; 195, 26 app.; 232.
 Nicephorus. Cf. Blemmides.
 Nicephorus Patriarcha Cpolititanus 43 (24, f. 11*); 46 (25, f. 132).
 Oppianus 123, 13, et adn. 1.
 Origenes 100, 33 app.
 Orpheus 12 (7, f. 19*); 21 (7, f. 133*); 59 (26, f. 147); 101, 22; 167, adn. 1; 245.
 Palladas S, adn. 3.
 Palladius 187 sq.
 Pamphilus 231 sq.
 Panaretus Michael 152; 248.
 Pappus 83 (42, f. 107).
 Paulus Alexandrinus 5 (4, f. 1); 7 (5, f. 27); 12 (7, f. 23); 18 (7, f. 105); 22 (7, f. 137, f. 140, f. 140*); 36, (20, f. 143*); 39 (22, f. 154); 48 (26, f. 43); 113 app.; 118, 26 app.; 193; 212, 18 app.; 222, 28.
 Persae 47 (25, f. 138); 49 (26, f. 51*); 52 (26, f. 78); 53 (26, f. 79*, f. 80, f. 83); 57 (26, f. 129*); 96; 102, 24 app.
 Petosiris 25 (8, f. 30); 43 (25, f. 10); 61 (26, f. 170); **129-151; 161**; 192; 232.
 Philo Judaeus 106, 7.
 Philostratus (Vit. Apoll. III, 41) : 181.
 Photius Patriarcha 40 (23, f. 176*).*
 Plato 8 (6, f. 5); 74 (33, f. 209); 91, 22 app.
 Plutarchus 25 (8, f. 54); 80 (40, f. 186).
 Porphyrius 3 (2, f. 313); 18 (7, f. 109*); 19 (7, f. 111, 111*); 26 (10, f. pi8', pi9'); 35 (20, f. 121*); 37 (22, f. 141); 69 (30, f. 131*).*
 Proclus 6 (4, f. 105); 15 (7, f. 57*); 23 (7, f. 148*); 73 (33, f. 103); 82 (41, f. 3).
 Prodromus Theodorus 21 (7, f. 127*); 40 (23, f. 173); 80 (40, f. 139*).*
 Psellus 6 (4, f. 113, f. 115, f. 116*); 8 (5, f. 157); 13 (7, f. 25, f. 32); 25 (8, f. 54); 28 (13, f. 1); 29 (13, f. 33; 15, f. 1);
- 45 (25, f. 97*); 46 (25, f. 11); 58 (26, f. 137); 79 (39, f. 97); 81, l. 9; 103, 3 app.; 247.
 Ptolemaeus Claudius 3 (2, f. 210, f. 313); 5 (4, f. 85); 6 (4, f. 96*); 16 (7, f. 77); 20 (7, f. 122*, 124); 22 (7, f. 140*); 26 (10, f. vii'; pi8', pi9', pi10'); 35 (20, f. 1, 121*); 37 (22, f. 104); 38 (22, f. 144*, 147); 39 (22, f. 150, 154); 42 (23, f. 193*); 44 (25, f. 10); 47 (25, f. 213); 49 (26, f. 52); 59 (26, f. 156*); 69 (30, f. 1; f. 131*); 81, adn. 1; 82 (41, f. 3); 83 (42, f. 1, etc.); 118, 22; 120, 9, 26; 121, 26; 167, 2 app.; 182; 192-212 passim (cf. app.); 213; 222, 20 app.; 248, 249.
 Pythagoras 21 (7, f. 134*, f. 135*, f. 136); 36 (21); 53 (26, f. 82); 54 (26, f. 83); 61 (26, f. 173*); 75 (34, f. 11*).*
 Pythagorici 66 (29, f. 210).
 Quintilii 42 (23, f. 179*).*
 Rhetorius 5 (4, f. 34); 8 (5, f. 75); 18 (7, f. 107); 43 (25, f. 5*); 59 (26, f. 139, f. 145*); 127, 3; **192-226**.
 Salomo 3 (3, f. 240); 42 (23, f. 182); 100, 17.
 Sampsuchar 103, adn. 1.
 Serapio 45, adn. 1.
 "Serenus episcopus" 34 (18, f. 14) : sed cf. p. 54, adn. 1.
 Seth Simeon 25 (8, f. 54); 80 (40, f. 186).
 Severianus (episcopus?) 34 (18, f. 14*).*
 Sextus δ ὑποκράτωρ 55 (26, f. 117); 61 (26, f. 170); 62 (26, f. 176); **187-190**.
 Sibylla 53 (26, f. 83).
 Simplicius 73 (33, f. 72).
 Solomo. Cf. Salomo.
 Stephanus Alexandrinus 6 (4, f. 223).
 Teucer Babylonius 18 (7, f. 109*); 38 (22, f. 146*); **192-226**.
 Theo Alexandrinus 5 (4, f. 43); 26 (10, f. pi8'); 83 (42, f. 60).
 Theodorus 188; 249.
 Theophilus Edessenus 95.
 Thessalus 231 adn.
 Tzetzes Ioannes 15 (7, f. 57*, f. 60).
 Tzetzes Isaac 15 (7, f. 60).
 Valens (Vettius) 43 (25, f. 5*); 48 (26, f. 44*); 77 (35, f. 5); 78 (38, f. 1); 108 adn.; 112, adn. 1; 194; 203, 13 app.; 206, 9 app.; 213; 219, 12 app.; 221, 16 app.; 223, 1 app.
 Vicellius 163; 226 adn. 1.

- Xanthopulus Nicephorus Callistus 47
(25, f. 184).
Zenocrates Aphrodisiensis 232.
Zanatas 12 (7, f. 21); 23 (7, f. 151^v); 49
(26, f. 50, f. 52); 75 (34, f. 3).

II. NOMINA CETERA ¹

- Abrasax 181, 9.
Achaea 203, 12.
Adam 34 (18, f. 14^v); 62 (26, f. 177^v).
Aegyptii. Cf. Index auctorum.
Aegyptus 132-149 pass.; 164, 32; 168, 8;
199, 5; 210, 17; 226, 10; 229, 11;
230, 8.
Aethiopes 97, 10; 229, 7.
Aethiopia 134, 35; 138, 1; 140, 10; 145,
18; 167, 11; 203, 13; 227, 2.
Aethiopissa 94, 15.
Africa 200, 14.
Agareni 158, 33; 194, 5.
Αἰκαρδία 137, 27.
Alexandrini 20 (7, f. 120); 64 (27, f. 61^v);
79 (39, f. 101^v).
Amalthea 144, 9.
Ἀμῆτην (Amida) 155, 31.
Amuras 58 adn. 2 (26, f. 138).
Antichristus 46 (25, f. 134^v); 100, 7.
Apulia 201, 28.
Arabes 156, 3; 159, 21; 164, 27; 228, 23.
Arabia 137, 27 app.; 141, 24; 145, 17;
210, 18; 230, 15; Ἀ. μικρά 167, 11,
227, 2; A. felix 207, 21.
Arcadia 137, 24.
Archimedes 28 (12, f. 160).
Arcturus 123, 11.
Ariana 209, 6.
Armenia 139, 33; 143, 1 app.; 146, 27;
164, 32; 199, 5; 200, 13.
Ἀσσηρόν 105, 10.
Asia 97, 10, 30; 133-150 pass.; 201, 27.
Ἀσία μικρά 164, 21; 197, 21.
Assyria 203, 13.
Assyrii 46 (25, f. 134^v).
Atheniensium menses 23 (7, f. 147^v).
Attalus II Pergam. 144, 1.
Azania 227, 2.
Babylon et Babylonia 134, 7, 34; 135, 26;
141, 4 app., 24; 154, 16; 173, adn. 1;
197, 20; 203, 12.
Babylonii 46 (25, f. 134^v); 229, 8; 230,
23.
Bactria 138, 1; 204, 28.
Barbaria 97, 20.
Basilius I. imperator Trapezuntius 153, 8.
Bithynia 148, 26; 165, 9; 200, 14.
Bithynorum menses 27 (12, f. 95^v).
Brittania 164, 5; 195, 18.
Byblos? 141, 4 app.
Byzantini 58 (26, f. 138); 154, 3; 157, 4.
Cappadocum menses 27 (12, f. 95^v).
Cappadocia 139, 2, 33; 146, 27; 148, 18;
199, 4; 206, 6.
Caria 137, 27 app.; 141, 23.
Carthago 200, 14.
Caspia 166, 19; 204, 28.
Cataphael 179, 19.
Celtice 166, 27; 207, 20.
Chaldaeae, 201, 28.
Χάρζη (?) 156, 4.
Chazari 14 (7, f. 41); 98, 31.
Chazaria 156, 22.
Cherubini 179, 5; 245, 9.
Chorasan, 96, 19.
Christus 100, 3, 6; 171, 21 et adn. 2;
174; 176, 20; 245, 1.

¹ Omisi in hoc indice nomina geographica in excerptis Hephaestioneis p. 131-147 repetitis exstantia praeter ea quae in excerptis Monacensibus desunt, deinde molestam vocabulorum barbaricorum in Ps.-Apollonio adhibitorum congeriem ac siderum sphaerae barbaricae a Rhetorio enumeratorum nomina, quae omnia in indice libri mei qui inscribitur *Sphaera* invenies.

- Cilicia 133, 32; 134, 10; 138, 11; 140,
15; 145, 27, 35; 148, 8, 35; 167, 21;
207, 21; 211, 25.
Coelesyria 139, 19; 164, 6.
Coilanen = Gilan 155, 31.
Colchice 165, 9; 200, 14.
Commagene 206, 6.
Constans quidam 63 (26, f. 189^v).
Constantinopolis 5 (4, f. 41^v); 13 (7,
f. 24); 56 (26, f. 122^v); 58, adn. 2; 99,
12; 175.
Creta 165, 31; 203, 13.
Cretes 140, 25; 142, 15.
Curtistan 155, 30.
Cyclades 164, 20; 197, 20.
Cypriorum menses 27 (12, f. 95^v).
Cyprus 133, 10; 135, 21; 143, 5; 144, 5;
149, 27; 164, 21; 197, 20.
Cyrenaice 199, 5; Cyrene 204, 28.
Daniel 180, 13 (Danael); 245, 13.
Danubius 14 (7, f. 41).
Demeter 106, 22.
S. Demetrius 106, 1.
Deuchael 181, 5.
Ducas Michael 25 (8, f. 54)
Edem 179, 6.
Eileithyia 143, 30 col. 2.
Ἐλαδωναέ 105, 10.
Ἐλαλε 105, 11.
Elymais 133, 8; 141, 28; 143, 2; 148,
28; 149, 26.
Emmanuel 105, 18.
Ἐρυθρὰ θάλασσα 141, 26; 211, 24.
Ἡσουρόν 105, 10.
Euboea 140, 18.
Euclides 28 (12, f. 160).
Eumenes II Pergamenus 144 app., col. 2;
146, 16 app.
Euphrates 138, 2; 141, 26.
Europa 150, 20.
Franci 14 (7, f. 41); 62 (26, f. 183).
Francia (Φραγγική) 98, 5.
Gabriel 105, 19; 180, 12; 245, 11.
Gaetulia 206, 6.
Galatae 139, 28; 142, 15.
Galatia 164, 6; 195, 18; 201, 28.
Garamantia 211, 25.
Gedrosia 209, 6.
S. Georgius 106, 1.
Germania 142, 26, col. 2; 143, 1; 164,
6; 195, 18.
Gracci 23 (7, f. 147^v); 98, 6, 32; 99, 10,
130; 135, 4; 139, 29; 141, 1; 142, 12;
149, 4.
Graecia 165, 30; 203, 12.
Heliopolis 62 (26, f. 177^v).
Hellespontus 139, 34; 146, 28.
Henoch 87, 5.
Hephaestus 106, 20.
Hera 106, 20.
Hieroboam. Cf. Roboam.
Hispania 97, 20; 166, 27; 207, 21.
Horus 202, 23.
Hydra 123, 12.
Hyrcania 137, 27 app.; 164, 32; 199, 5.
Iberes 141, 1.
Idumaea 164, 6; 195, 18.
Illyria 167, 2.
Indi 131 supra; 134, 30 col. 2; 143, 2;
167, 2.
India 209, 6; 211, 24.
Ionia 139, 24; 141, 23; 146, 27; 203, 12.
Iophiel 179, 22 app.
Irene 153, 9.
Isis 182; 202, 23.
Itali 146, 6.
Italia 133, 32; 138, 12; 145, 27; 148, 8;
165, 20; 201, 27; 204, 5.
Iudaea 164, 6; 195, 19.
Iudaei 23 (7, f. 147^v); 27 (12, f. 95^v); 96,
17; 98, 28.
Laconica 145, 28.
Λαίδων 105, 11.
Leo Sapiens imperator 150 adn. 1.
Libya 132-149 pass.; 204, 28.
Libyes, 230, 23.
Lucites Constantinus 152, 1; 153, 12.
Lydia 139, 24, 34; 146, 28; 167, 21; 211,
25.
Macedones 27 (12, f. 95^v); 46 (25, f. 134^v);
182; 184, 25.
Macedonia 138, 11; 142, 13; 148, 19; 167,
1; 209, 6.
Maria Virgo 176, 20.
Marmarica 199, 5.
Mattiane 199, 5.
Mauretania 166, 19; 206, 5.
Mazaris 48 (26, f. 1).
Medi 46 (25, f. 135); 147, 8; 230, 23.
Media 133, 8; 148, 13; 149, 26; 164, 21;
197, 20.
Mesopotamia 141, 24; 165, 31; 203, 12.
Μήστριν 155, 30.
Metagonitis 206, 5.

- Michael 105, 19; 178, 20 app.; 179, 17; 245, 11.
 Miminacium (sic) 40 (23, f. 171^v): aut collem Viminalem aut viam Ciminiam dicere videtur librarius inscitus.
 Mugan 155, 31.
 Musul = Ninive 159, 13.
 Musulmanni 58 (26, f. 138).
 Mysia 139, 24.
 Nabuchodonosor 33 (17, f. 4^v).
 Nemesis 214, 17.
 Νεφώδει 105, 11.
 Nicomedia 165, 10.
 Nigrisph 4 (3, f. 246).
 Nilus 24 (7, f. 160^v, 161^v); 141, 25; 150, 21; 168, 9; 226, 10.
 Νιψηκοῦ 105, 11.
 Numidia 200, 14.
 Oppan 105, 11.
 Orchenia 201, 28.
 Osiris 182.
 Oxiana 210, 17.
 Oxiani 167, 11; 227, 2.
 Pachrates Heliopolitanus 62 (26, f. 177^v).
 Palaestina 154, 16; 195, 18.
 Pamphylia 167, 21; 211, 25.
 Parthia 197, 20.
 Persae 8 (6, f. 5); 46 (25, f. 134^v; 135); 97, 27; 134, 31; 140, 18; 142, 16, 25; 143, 1; 145, 17; 166, 26.
 Persia 97, 9; 164, 21; 195, 17; 197, 20; 226, 12.
 Φιαμνέ 105, 10.
 Philippus rex 187 sq.; 249.
 Phoenice 139, 2, 19; 140, 15; 144, 3; 201, 28.
 Phryges 46 (25, f. 135).
 Phrygia 139, 33; 148, 29; 165, 9, 20; 200, 14.
 Pontus 143, 4.
 Poseidon 106, 21.
 Postumus (?) Thalassus 175, 3 app.
 Praeneste 40 (23, f. 171^v).
 Ptolemaeus rex 74 (33, f. 197).
 Ramael 179, 20.
 Raphael 105, 20; 179, 22; 245, 11.
 Ῥησεφί 105, 10.
 Rhodus 149, 28.
 Roboam 3 (3, f. 240); 4 (3, f. 243, f. 246, f. 248, f. 252).
 Roma 130.
 Romaei v. Byzantini.
 Romani 23 (7, f. 147^v); 27 (11, f. 96; 12, f. 95^v); 46 (25, f. 134^v); 64 (27, f. 61^v).
 Sabaoth 105, 11, 18.
 Sacis 204, 29.
 Sauromatae 167, 11; 210, 17; 227, 2.
 Seythae 141, 1.
 Seraphim 179, 5; 245, 9.
 Serice 204, 28.
 Seth Adam filius 87, 3.
 Σιδάμην = Syria 158, 3.
 Sicilia 99, 12; 149, 28.
 Sizistan 96, 19.
 Sogdiana 210, 18.
 Strabodes Nicolaus ὁ Νικητίας et Anna filia eius 63 (26 f. 189^v).
 Susiane 137, 27; 141, 11.
 Sustumos (Postumus?) Thalassos 52 (26 f. 72^v); 175, 3.
 Syria 132-149 pass.; 165, 31; 166, 18; 182; 184, 5; 206, 6; 209, 5.
 Tamurlas 58 adn. 2 (26 f. 138).
 Taphis 188.
 Tatars 157, 6; Tataria 159, 3.
 Taurez 154, 16.
 Thalassus Sustumus (?) v. Sustumus.
 Thanael 4 (3 f. 246).
 Thebais 204, 28.
 S. Theodorus 106, 1.
 Theodosius 249.
 Thracia 167, 2; 209, 6.
 Trapezus 59 (26 f. 157); 152 sqq.; 248.
 Troglodytice 204, 29.
 Turci 98, 31; 156, 3; 159, 3, 21.
 Tyana 176, 24.
 Tyrrheni 46 (25 f. 135); 146, 5.
 Tyrrhenia? 207, 21.
 Tyrus (falso pro Tyrrhenia?) 207, 21.
 Uriel 105, 19; 179, 18.
 Zacharias propheta 62 (26 f. 181).
 Zingari 236.

INDEX GRAMMATICUS ET PALAEOGRAPHICUS

I. VOCABULA RARIORA VEL NOVA. GRAMMATICA
NOTABILIORA ¹

- ἀβασκάντους (ἀβασκάνους cod.) 234, 1.
 ἀγρίδιαιγας 225, 9.
 αἰμοβόρου ἀνδρός 227, 19.
 ἀκαταφρονητάς (scrib. καταφρονητάς? vel ἀκαταφρονήτους?) 219, 6.
 ἀναφαλανταῖοι 112, 8.
 ὁ ἀνδρας 109, 7.
 ἀνθαιρετιστής 215, 16; 218, 21, 29.
 ἄνοχος = tolerabilis 184, 35; 187, 21.
 ἀνταρσία 171, 6 (cf. Lyd., de ost., p. 78, 8 Wachsm.).
 ἀντερώντων pro ἀντερούντων 155, 4.
 ἀπειρόγαμος 227, 20.
 ἀπιστεῖν transitive 180, 1.
 ἀπόκρουσις 223, 15; ἀποκρουστική 224, 7.
 ἀποτυμπανισμός ab Hephaestione vitatum 140, 11.
 ἀσελγοποιός 115, 9.
 ἄσημα (= argentea) 95, 9; ὁ ἄσημος (= argentum) 216, 10 (ut Valens 1, 23).
 ἀσθενόφθαλμον 194, 19.
 ἀσκήτρια 225, 29.
 αὐξομειωτικόν 194, 18; 204, 2.
 ἀφαντασίωτος 215, 7.
 βακχεύματα 227, 20.
 βαλλιστής 204, 14.
 βάλτεον (?) 127, 27.
 βασιλικός pro βασιλίσκος (stella regia) 201, 23.
 βάτης pro βοώτης 203, 1 app.
 βιοθάνατος 114, 20; 115, 8; βιοθανασία 117, 13.
 γηθαλάσιον 208, 14.
 γογγυσμός ab Hephaestione vitatum 139, 11.
 γούλα 158, 3.
 δακτυλόπους 238, 25.
 δευτερόλεπτον 194, 22.
 Δήμητραν pro Δήμητρα 106, 22.
 διατύπωσις 228, 28.
 διευθυδρομοῦντας τὰς πράξεις 218, 23.
 δουλεύειν transitive 180, 9; 181, 5.
 δροσογόνος 209, 25.
 ἐγκοίλιος de oculorum cavitate 202, 8.
 ἐγκυλισμένους 208, 8.
 εἶδη = res aromaticae 154, 6.
 ἐκθαιαζόμενα 115, 31, cf. Addenda p. 248.
 ἐκκεντρίζειν 185, 3.
 ἐκτός ἐάν μή 216, 32.
 ἑλληποτάτη 220, 11.
 ἐμπτωσις = πτώσις 186, 13.
 ἐνισχνος 196, 5.
 ἐπίρρις pro ἐπίρρινος 196, 4.
 ἐπιστατεῖν transitive 179, 15.
 ἐπίχρωσ pro ἐπίχρος 196, 4.
 εὐαφροδίτους (nisi corrig. ἐπαφρ.) 221, 8.
 εὐεπήβολος 147, 28 app.
 εὐπρόσδεκται 178, 6.
 εὐτεκνώσει εἰς τέκνα 217, 1.
 εὐχαριστεῖν transitive 177, 17.

¹ Cf. etiam in Indice auctorum "Biblia sacra et sermo biblici similis".

- εὐχρησται 101, 21, 22.
 Ζωηφόρος (γραμμὴ χειρός) 238, 10.
 ἤμενοι (τόποι) 97, 1.
 θαρσηρός 218, 14.
 θέλειν κακῶς τινα 234, 19.
 θηριοδέκτας (nisi rotius θηριοδέκτους
 scrib. cf. 229, 22) 118, 8.
 θνήσις 126, 17; 158, 1, 3.
 θυμελικά ὄργανα 98, 12.
 ἰσόμετρος 149, 29.
 κακοδαιμόνημα 198, 9.
 καλλιστρατεύσει 227, 27.
 καπηλοδότης 242, 5.
 Καρόκερκος 123, 12.
 καταβιβάζοντας (= καταπίπτοντας?)
 224, 24.
 καταγάρστρους (= veniri servientes, cf.
 κατάβορρος, κατάφοβος etc.) 212, 9.
 κατασπασμός = eversio 134, 26; 136, 26;
 142, 6.
 κατατροχάζω 141, 12.
 κέρμια 93, 10.
 κόνιον pro κύνειον 96, 10.
 κοντορίνος 202, 7.
 κράτησις 184, 19.
 Κρονικά νοσήματα 226, 3.
 κυνάνθρωπος 115, 2.
 κυνόβρωτος 115, 2.
 κυρτώδης 205, 16; 208, 16; 209, 27 resti-
 tuendum; κυρτοειδής 224, 2.
 λαθροπινής (cf. εὐπινής) scripsi 216, 1.
 λειτουργιακός pro λειτουργικός 209, 19.
 Λεοντιανοί 112, 7.
 λιθοξύστης 117, 22.
 λιμῶξεις 230, 27.
 λιπότης 225, 4.
 μακελλάριος 225, 25.
 μακερία (= maceriae) 189, 1.
 μακροὺς τραπεζίτας (qui negotia lon-
 ginq̄ua habent) 222, 15.
 μάρμαρος femin. gen. 244, 11.
 μαρτυρεῖν transitive 226, 2.
 μεγαλοὑπέροχος 153, 10.
 μετάθεναρ 238, 6.
 μετεώρων εὐφορία vel φθορά 166, 23;
 167, 15.
 μοιχοῦσι pro μοιχῶσι 218, 19.
 νεκροτάφους ἢ νεκροθάπτας ἢ νεκρο-
 πάρτους 117, 24.
 νενευμένον passivo inusitato 202, 4.
 Ξυλοκαρπία 126, 12.
 ὀλοκότανα 90, 23 app.; 91, 10 app.
- ὄξινος 221, 20; 225, 6.
 ὀξωδοσταφυλαί 96, 9.
 ὄριον = ultima linea 195, 26.
 οὐρίζει 221, 3.
 παζαριῶται 153, 26.
 παλίγκτησις 196, 13.
 παράσιμος 91, 24 (cf. ὑπόσιμος) 94, 21.
 Παρθενιανοί 112, 7.
 περίπατος gen. femin. 101, 30; 102,
 2, 6, 9.
 πετόμα 88 adn. 1.
 πίθηκες οἱ 96, 5.
 ποντικός = mus 157, 6.
 πραῖδα 130 med.; 135, 32.
 πραιῦριον 92, 26.
 προσθέτης 119, 31; 120, 33.
 προσσκηνέω 140, 10.
 τὸν βῆγα (regem) 168, 21 app.
 ριζοδάκτυλος 238, 25.
 οἱ παρὰ βόγαν stipendiarii 165, 23.
 ῥογευθήσονται 170, 15.
 ῥοπή (= momentum) explicatur 103, 8.
 σακχαράνιον 235, 6.
 σινουμένους (cf. Kühner-Blass, *Gr.*
Gramm., § 251, adn. 2); 211, 2; at σινο-
 μένους 206, 19.
 σίντης 115, 5.
 Σκορπιανοί 112, 7.
 σκοτάζομαι 124, 29.
 σπανισμός 167, 9.
 σπαραξέματα 227, 23.
 σπουδόμελως 91, 5 app.; 92, 15.
 στιγμή (= punctum temporis) explica-
 tur 103, 8.
 στοιχείον (= fascinatio; versiones Ae-
 thioptica et Arab. omitunt) 177, 18,
 21, 23.
 στοιχειοῦνται 175, 9.
 στοικίωσις 176, 3; 178, 15.
 στοιχικός 113, 22.
 στοῖχος = ἕψιδιον 157, 6.
 συναιρετιστής 215, 10; 216, 26; 218, 13;
 220, 26.
 σύναξις 156, 20.
 συνήνητηκε = ortus est 204, 15.
 συνοικέσιον 110, 2.
 συρόμα 88, adn. 1.
 τακικόν 102, 29.
 ταράκιον 102, 29.
 τελεσθήσονται (= conficientur homi-
 nes) 230, 5.
 Τοξιανοί 112, 7.

- τριστάται 173, 7.
 ἢ τρίωρος 133, 25 etc.
 τὸ τρύγος 126, 14, 17.
 ὑμοκαγκελιζοντας τοὺς ὀφθαλμούς
 221, 10.
 ὑποταπεινῶμα 227, 8.
 φανέρωσις 229, 22; 230, 12, 20, 28.
 φαρσάγγιον 102, 31.
 φάσχα = πάσχα 157, 25 app.
 φιλοστόργους τῶν οἰκείων 216, 31.
 φιλόφιλος 205, 10; 209, 15.
 φουμισθεῖς (cf. Cangius s. v.) 92, 27.
 χεϊμός (?) 160, 5.
 χειροκρατησία 135, 7, 9.
- Χημέντια (Χημευτικά?) 92, 4.
 χοντρός 224, 13.
 χρονική (χειρὸς γραμμῆ) 238, 6.
 χρυσοφοροῦντας 220, 28.
 ψηφάς 118, 4.
 ψήφος mascul. gen. 191, 7.
 ψυγιζομένους 221, 1.
 ψυγιζομένους 201, 12.
 ὠνησία 108, 9.
 τοῖς ὠνοῦσι (pro ὠνουμένοις) 108, 13,
 27; ὠνεῖν 111, 2.
 ὠροκράτωρ 188.
 ὠς οἶα 123, 3; 124, 2.

II. PALAEOGRAPHICA

- Abbreviaturae 113, 8 app., 175.
 Alphabetica mystica 53 (26 f. 83); cf. tabu-
 las in calce adiectas.
 Cryptographica 48 (26 f. 44*); 56 (26
 f. 126*); 58 (26 f. 137*); 178, 20 et 21;
 200, 13 app.
 Sigla pro zodiaci signis inusitata 212, 21
 app.

TABULA ARGUMENTI

CATALOGUS CODICUM

Codices Monacenses	1
Codices Berolinenses	31
Codices bibliothecarum minorum	67
I. Codex Cizensis	69
II. Codices Dresdensis	70
III. Codices Erlangenses	73
IV. Codex Gottingensis	77
V. Codices Hamburgenses	78
VI. Codices Heidelbergenses	79
VII. Codex Maihingensis	82
VIII. Codex Norimbergensis	83

APPENDIX

Testimonium de origine astrologiae	87
--	----

EXCERPTA EX CODICE 7 (MONAC. 287)

De singulis hebdomadis dierum horis	88
De planetarum patrociniis	95
Excerpta ex Sacra Scriptura et Patribus de fine mundi	99
Περὶ τῶν τῆς Σελήνης ἡμερῶν	101
Definitiones quaedam astrologicae ex Heliodoro	101
Περὶ φωσφορίας <Ἡλιοδῶρου>	102

Περὶ μέτρου οὐρανοῦ καὶ χρονικοῦ κινήματος καὶ συστάσεως κόσμου	103
Formula magica christiana	105
Ἡρακλείτου φιλοσόφου	106
Excerpta ex Antiochi thesauro et ex Heliodoro	107
κδ'. <Ἐκ τῶν Ἀντιόχου.> Περὶ τῶν συναφῶν τῆς Σελήνης πρὸς τοὺς ζ' ἀστέρας	107
ιθ'. <Ἀντιόχου.> Περὶ σινωτικῶν μοιρῶν τῶν ζωδίων	111
κ'. » Περὶ σινῶν φαλακρῶν ποδαλγῶν κτλ.	112
κα'. <Ἐκ τῶν Ἡλιοδώρου καὶ Ἀντιόχου.> Περὶ τοῦ πολεόντος καὶ διέποντος	113
<Ἐκ τῶν Ἀντιόχου.> Ἰδίως περὶ Σελήνης	114
κβ'. <Ἀντιόχου.> Περὶ δεκανῶν ἀσελγοποιῶν	115
κγ'. Περὶ φάσεων τῶν τῆς Σελήνης	116
κδ'. Περὶ ῥητόρων καὶ παιδευτῶν καὶ ἐτέρων ὑποθέσεων.	117
κε'. Περὶ ἧς κινήσεως ποιεῖ ὁ ἥλιος ἀπὸ ζωδίου εἰς ζωδίων	118
κς'. Περὶ ὧν ποιοῦνται φάσεων πρὸς τὸν ἥλιον οἱ πέντε ἀστέρες	118
κζ'. Περὶ φάσεων καὶ μοιρῶν καὶ λεπτῶν καὶ στηριγμῶν τῶν πέντε ἀστέρων	119
κη'. Σχόλια διάφορα ἀστρολογουμένων	122
Περὶ πάθους ἡλιακῆς ἐκλείψεως.	123
Ἐτερον πάθος ἐκλείψεως Σελήνης	124
Ἰνδικὴ λύσις καὶ σαφήνεια περὶ τῶν ἐκλειπτικῶν συνδέσμων	125
Ἀντιόχου. Περὶ καλανδῶν	126
Περὶ τῶν ζ' πλανωμένων ἐν ἐπιτομῇ ἐκ τῶν Ἀντιόχου.	127
Ἐκ τῶν Ἀντιόχου κεφ. λθ'. Κανόνιον τῶν δ' ἀνέμων καὶ τῶν κδ' βαθμῶν	128

EXCERPTA EX CODICE 8 (MONAC. 384)

Excerpta Anonymi et Hephaestionis ex Nechepsone et Petosiride de Solis et Lunae defectionibus	129
---	-----

EXCERPTA EX CODICE 12 (MONAC. 525)

Andreae Libadeni Trapezuntii praedictiones pro anno mundi 6844 = 1336 p. Chr. n.	152
--	-----

EXCERPTA EX CODICE 25 (BEROL. PHILL. 1574)

Epistula Petosiridi supposita	161
De divisione anni	162
Tonitruale ignoti auctoris	163
Ἑρμοῦ τοῦ Τρισημερίστου περὶ σεισμοῦ	167
Ex libro « Persicae inventionis » sive Danielis prophetae apocalypsis	171

EXCERPTA EX CODICE 26 (BEROL. PHILL. 1577)

Ἐκ τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ προφήτου Δανιήλ	173
Ps.-Apollonius Tyanaeus de horis diei et noctis	174
Eudoxi selenodromium secundum cyclum duodecim annorum (Τοῦ Εὐδοξίου χειμῶνος προγνωστικά)	181
Sextus ὁ ὠροκράτωρ ad regem Philippum quomodo horae ad corporis umbram dimetiantur	187
Εὔρεσις ἐν συντόμῳ τοῦ ἡλιακοῦ κύκλου κτλ.	190
Rhetorii Aegyptii excerpta ex Teucro Babylonio de duodecim signis	192
Rhetorius de planetarum natura ac vi	213
Βροντολόγιον Ἑρμοῦ τοῦ Τρισημερίστου	226

EXCERPTA EX CODICE 33 (ERLANGENSI 89)

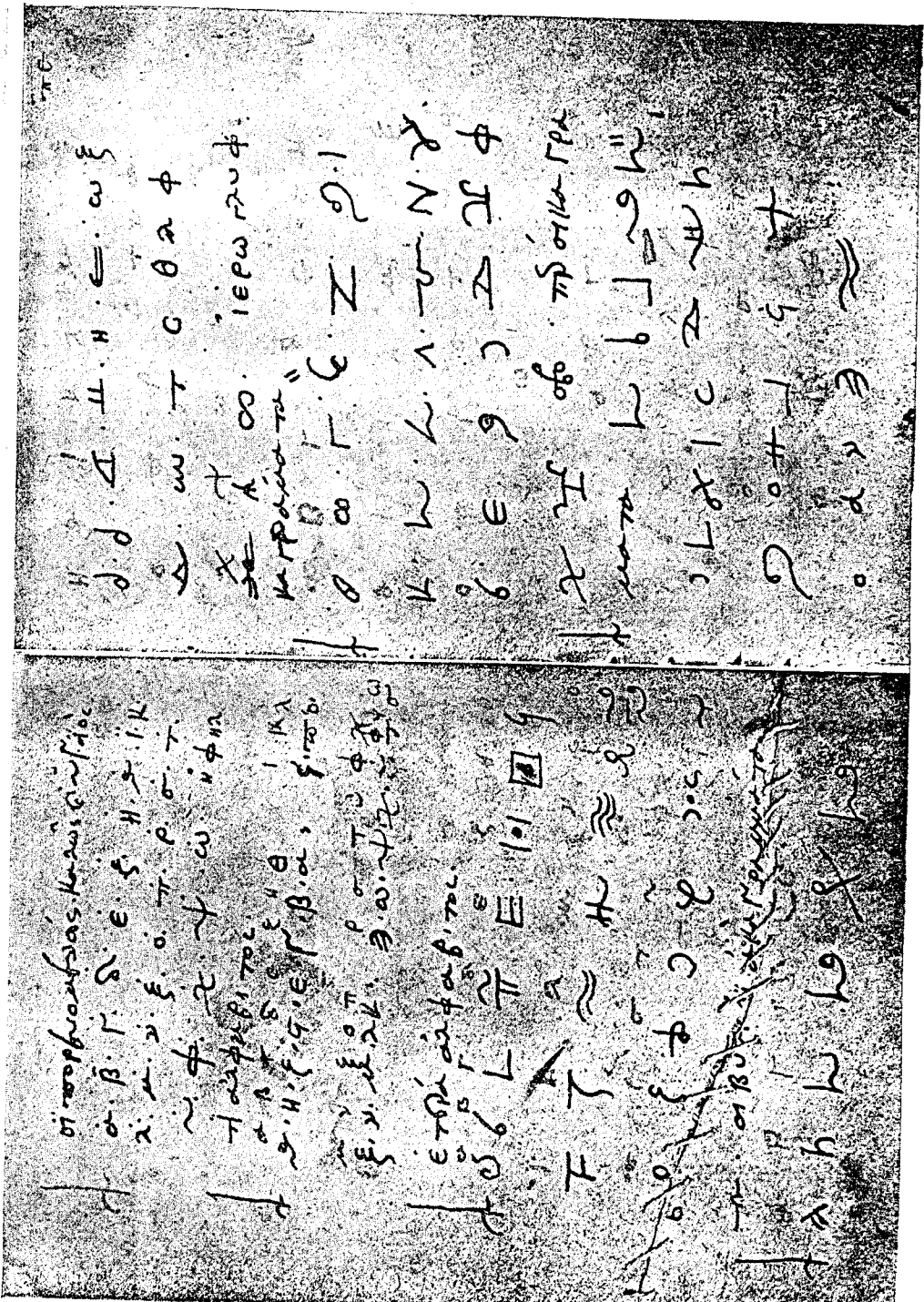
De plantis duodecim signis et septem planetis attributis	231
Chiromantia	236
Ἄλοιφῃ σιδήρου	244

EXCERPTUM EX CODICE 34 (ERLANGENSI 93)

Incantamentum christianum	245
ADDENDA ET CORRIGENDA.	247

INDICES

Index codicum : Consensus numerorum 251
 Scriptores et possessores codicum 252
 Annorum notae in codicibus obviae 253
 Indices nominum : I. Nomina auctorum 255
 II. Nomina cetera. 258
 Index grammaticus et palaeographicus : I. Vocabula rariora vel nova.
 Grammatica notabilia 261
 II. Palaeographica 263

EN VENTE CHEZ LE MÊME ÉDITEUR :

CATALOGUS CODICUM ASTROLOGORUM GRAECORUM :

I. Codices Florentinos descripsit Alexander Olivieri. Accedunt fragmenta selecta primum edita a Boll, Cumont, Kroll, Olivieri, 1898	8 00
II. Codices Venetos descripserunt G. Kroll et A. Olivieri. Accedunt fragmenta primum edita a Boll, Cumont, Kroll, Olivieri, 1900	10 00
III. Codices Mediolanenses descripserunt Aemygdus Martini et Dominicus Bassi, 1901	3 00
IV. Codices Italicos praeter Florentinos, Venetos, Mediolanenses, Romanos, descripserunt Bassi, Cumont, Martini, Olivieri, 1903	10 00
V, pars I. Codicum Romanorum partem primam, descripserunt Franciscus Cumont et Franciscus Boll, 1904.	10 00
V, pars II. Codicum Romanorum partem secundam, descripsit Guilelmus Kroll, 1906	6 00
V, pars III. Codicum Romanorum partem tertiam, descripsit Jos. Heeg (prelo traditum).	
VI. Codices Vindobonenses descripsit Guilelmus Kroll. 1903.	5 00
VII. Codices Germanicos descripsit Franciscus Boll, 1908.	12 00

Cumont (Franz) , <i>Textes et Monuments figurés relatifs aux mystères de Mithra</i> . Deux volumes in-4°, avec 509 figures, 9 planches et une carte	90 00
— <i>Les Mystères de Mithra</i> , in-8°, 2 ^e édition, 190 pages	5 00
— <i>Recherches sur le Manichéisme</i> . I. La Cosmogonie manichéenne d'après Théodore bar Khôni, 1908	4 00
STUDIA PONTICA. I. <i>A Journey of Exploration in Pontus</i> , by J.-G.-C. Anderson	7 50
II. <i>Voyage d'exploration archéologique dans le Pont et la Petite Arménie</i> , par Franz Cumont et Eugène Cumont.	17 50
Michel (Charles) , <i>Recueil d'Inscriptions grecques pour servir à l'étude de l'Histoire et des Institutions de la Grèce ancienne jusqu'à la Conquête romaine</i> . Fort volume in-8° de xxvi-1000 pages.	20 00
Van den Gheyn (J.) , <i>Catalogue des Manuscrits de la Bibliothèque royale de Belgique</i> .	
I. <i>Écriture-sainte et Liturgie</i> , 1901, xvi-592 pages	12 00
II. <i>Patrologie</i> , 1902, viii-414 pages	12 00
III. <i>Théologie</i> , 1903, xii-515 pages.	12 00
IV. <i>Jurisprudence et Philosophie</i> , 1904, vii-407 pages.	12 00
V. <i>Histoire-Hagiographie</i> , 1905, viii-701 pages	12 00
VI. <i>Histoire des ordres religieux et des églises particulières</i> , 1906, xi-778 pages	12 00
VII. <i>Histoire des pays</i> , 1907, xi-677 pages	12 00